

nesis grece: qd est generatio latine. qz in principio tractat de generatone creature: accipiendo large generatōez p creatōne z formatōne: vñ ibidem scdo ca. qñ p recapitulatōe dicitur. Iste sunt generatōnes celi z terre qñ create sunt zc. hic liber hebraice vocat Hellemoth. i. hec noia. qz qñqz libri moysi noiant apud hebreos p vocabula q sūt in principio li- broz. liber autē iste sic incipit. a. Hec sunt noia filioz israhel zc. In prima igit pteybi agit de exitu filioz israhel de egypto. Moyses p conu- nuat dicta in pcedēti libro dicens i isto scdo exequit ppositum: ibi. Surrexit iterea. Circa pmtuz sciendū: qz Gen. xli. vi. ca. vbi agit de de- scensu iacob in egyptū. noia eoz qz eoz eo descendit ibi sē expssa in piculari: s; hic p modū cuiusdā recapitulatōis ppter pmutatōez p dicitaz exprimunt tm in pti- culari noia iacob et filioz eoz ei? z alio- rum tm in generali: cum dicit. b. Singuli cū domib? suis i. cum familijs suis. Introierunt. Erant igit zc. In hebreo hē septuagita. Qualiter autem iste numer? variat in plurib? scripture locis z cōcordantia apparent? dissonantie dicta est sup ca. xlvj. Gen. d. Ioseph aut zc. istud dicit qz qdū vixit bñ fuit filijs israhel i egypto z post mortem eius qdū fuit memoria de beneficijs eius. e. Filij israhel creuerūt. dicitur hebrei qz mulieres hebrez in quolibet partu pariebāt plures pueros: z aliquādo vsqz ad quatuor: aliqui vsqz sex: ideo dicit. f. Et qñ germi- nates zc. sicut p germinatōnem vni? grani nascunt? simul multa grana. g. Ac roborati zc. hoc dicitur hic ad pmutan- dum respectu sequentium. qz talis multiplicatio fuit occa- sio affligendi pplm: vt postea dicit. h. Surrexit h moyses exequit ppositū de ppli liberatōne: z p describit afflic- tio israhel: scdo pmissio dicitur liberatōis ca. ij. scio afflictio re- gis ca. v. z quarto educio plebis ca. xij. circa mediū capti. Vocatisqz moyses z aaron. Adhuc pmittit afflictōnis cā scdo afflictio ipsa ibi: ppositū itaqz. cā aut vna afflictōnis ppli israhel fuit mutatio regni: qd fuit translātū ad aliā do- mū vt dicit ioseph? z hoc notatur cū dicit. Surrexit iterea rex nouus sup egyptū. z in talib? mutatonib? frequentē cō- tingit. qz illi qui prius erāt dilecti in regno fiunt odiosi. i. Qui ignorabat opa ioseph ppter dictā mutatonēz. vel tpls longitudinē. Cā alia afflictōnis ppli fuit inuidia egyptioz ptra filios israhel eo qz egyptij luxuriosi erāt z inordi- nate viuētes: z ex fiebat debiliores in corpib? et min? apti ad pductōez plis: z paupiores in tpalibus: filij aut israhel ppario mō viuētes: erāt fortiores in corpibus: z pl? in ple multiplicabant z in dititijs. qd notat cū dicit. k. Ecce pplis filioz israhel mult? est. i. in nūero. l. Et fortior no. ē in robore z dititijs. Iste ē mod? inuidi: qz bonū alioz sibi inuideoz qz sūt: lz em filij israhel fortiores z ditiores eēt vulgarib? egyptijs facta pparōne nūeri ad nūerum: tm rex

Incipit liber hellesmoth quem nos exodi dicimus. Caplm. j.

Ec sunt nomina filioz israhel: q ingressi sunt in egyptū cū iacob Singuli cum do- mibus suis introierūt rubē Symeon: leui: iudas: isa- char: zabulon: z beniamin dan: z neptali: gad: z aser Erant igit omis anime eo- rum qui egressi sunt de se- more iacob. lxxv. Ioseph autē in egypto erat. Quo mortuo z vniuersis fratri- bus eius omiqz cognatiōe sua filij israhel creuerūt z q- si germinātes multiplicati sunt ac roborati nimis im- pleuerūt terrā. Surrexit iterea rex nou? sup egyptuz qui ignorabat ioseph. Et ait ad populū suum. Ecce

nobles z potētes fortiores erāt in dititijs z potētia: z vñ gares hoies multoplures qz filij israhel. m. Venite sap. zc. iste ē mod? supbi. qz astutiā serpentinā suā putet sapiāz cū tm sapia nō possit esse nisi respectu finis boni: z p medi- um puentēs. n. Ne forte mul. ad h em intendebāt eos affligē laboribus vt min? possent vacare amplexib? z genera- tioni. o. Expugna- tilsqz nob zc. in dam- nū nrm. qz filij israhel magnū censum reddebant regi anu- atim: z faciebāt ml- ta opa egyptijs erāt em subtiliores eis i artificialibus. p. Preposuit. Hic describitur ipsa affli- ctio ppli: et p in oc- culto: scdo in ap- to ibi. Precepit autēz. Circaprimū dicit. p. Preposuit eis mgros operū. et isti erāt egyptij odietes eos. q. Et affli- gerēt eos oneribus i. corpalib? laborib? q lz eēt ad vtilitem regis: tm principalit? intendebāt debilita- tem filioz israhel: vt min? possent genera- re z plem debillōre facerent. r. Edifi- cauerūtqz vrbes zc. In hebreo hē. The- sauroz. qz facte sunt ita fortes: ac si debe- rent ibi reponi thesauri: z ibi posuit rex egypti milites: nē aliqs filioz israhel posset egredi regnum absqz reg? licētia. nec aliqs exteroz ingredi. erāt em hmoi fortalicia in extrē- mitatibus regni. s. Quātoqz oppri. qz nō est piliū cō- tra deū. t. Dederātqz si. is. egypt. istud odiū oriebat ex iud- dia p dicit. v. Et af. illu. eis. verbis duris z pungitulis x. Atqz ad ama. zc. tm ppter grauitatē operū. tm ppter eoz vilitatē. Dicit em ioseph? qz ppelebant exportare feces z imūditias de vicis extra ciuitatē. y. Dixit aut rex zc. vi- dens em rex egypti qz ppter grauitatem opey: nō impedie- bant: s; mag? multiplicabātur deo h faciete: hebreoz mul- tiplicatōez voluit impedire p obstetrices eis pceptendo vt masculos inficerēt in partēdo zingerēt eē abortum. z. Quaz vna zc. Dicitur hebrei qz pna ista fuit iochabeth filia Leni z secūda maria soroz moysi. z fuerunt binomie vt dicitur: z fm h exponit qd sequit. j. Et qz timuerūt obste- trices deū: edificauit illis domū. s. domū sacerdotale z re- gis. qz p dicit iochabeth fuit mī aaron: vt dicit. cui et po- ster? eis dicitur ē sacerdotiū: z maria pūcta ē caleph in ma- trimonio: q altero noie dicta ē ephrata: z ab ea denoiata ē ciuitas berhleē vt supradictū ē Gen. xxxv. ca. z. xlvij. de q ciuitate nat? dō prim? rex de tribu iuda. Hic istud dicitur pparatur textui pcedētī z sequenti. qz dicitur ē pū. c. isto: q iam antea mortu? erat ioseph z omis frēs ei? z ois cognatō ei? scz qtrum ad illos: q ingressi fuerāt egyptū cū iacob: inter- qz iochabeth filia leui pūctē: vt dicitur ē gen. xxxvj. z sic tā an erat mortua. Itē in sequentib? .s. ca. isto obstetrices ad sui excusatōez dixerūt. Nō sūt hebrez mulieres sic egyptie mul- lieres: ipse ei hnt obstetricādī sciam: z priusqz veniam? ad eas pariūt. q excusatio nulla eēt nisi due obstetrices predi- ctē eēt egyptie. Itē nō ē verisimile: qz rex volēs occulte infli-

cere masculos hebreoz. hoc exequeret p mulieres hebreas. et ideo dicendum: qd non fuerunt ille due pnoiate de quibz certu est qd fuerunt hebrez: s; fuerunt egyptie mulieres qs rex pfecto dicto opti nepharlo: vt suu ppositu assequeret. Tenē dū est em q sub istis duabz q nō sufficerent p tanto pplo fuerit plures alte ad istud ministeriu: s; d duabz pncipalibz fit hic mētio in quibus rex idē pceptū dedit alijs sibi subiectis. a **S**i femia reseruate. tū q: multiplicatio feminariū nō poterat rebellione cōtra reges facere: tū q: rex volebat eis vti ad luxuriam egyptioz: et ad aliq opa q mulieres egyptie facē nesciebant b **T**imuerūt arzē. tū q: informate fuerunt de cōtrario per hebreas mulieres oñ dentes eis offensas dei. tū q: horruerūt mortē fraudulentiā innocentū c **E**t q: timuerūt obstetrices deū. pendo masculus dei morte et facti horrore. d **E**dificauit illis domos. beat⁹ greg. dicit domos. s. tpales multiplicando eis bona tpalia. Beat⁹ autē hiero. super Esa. dicit. Domos. i. vntes p quibz in celestibus redēscerent. ppter qd dicendū q vtroqz mō dz intelligi. q: ppter pietatem erga innocētes timorē dei. dñs dedit eis grām per quā cōuerse fuerunt ad fidē vniū dei. et ritū hebreoz. et sic de⁹ edificauit eis domos spūales. nec hoc abstulit mendaciū ipaz. q: fuit officiosum et ventale pctm: qd non aufert gratiā sicut nec mendaciū iudith abstulit ei⁹ meritū exponendo se piculo p liberatōe populi sui: licet aliquo mō dē minuerit. Fuerūt etiā ille obstetrices in pplo iudeoz iter maiores p morte. et sic edificauit eis domos tpales: sicut in libro Josue legit factū de raab que suscepit exploratores q cōuerse ad fidē iuncta est in matrimonio salmon pncipi tribus iude. et in libro iudith de achior quō cōuersus est ad fidem iudeoz et in illo populo pmor⁹. e **H**ecce cepit ergo. Hic describit afflictio manifesta. vidē em rex egypti: qd per obstetrices masculi hebreoz nō occidebant occulte. iō voluit h facere manifeste: vñ dñ. e **P**recepit et. ergo. i. egyptijs inter qs manebant hebrei. f **Q**uicquid masculini sexus natū fuerit ipis hebreis g **I**n flumen pūcite. Nō em dicit iugilate. q: plecto intra flumē erat minus horrida ad exequendū egyptijs. et cito poterat fieri. q: Nilus flui⁹ diuidit in multis locis p terrā egypti. h **Q**uicquid feminini reseruate. ex cā pcedēti.

Exodi in ca. j. vbi dñ in postilla. Causa alia afflictōis populi fuit inuidia egyptiozum. **A**dditio. **A**nta multiplicatio filioz isrl nō videbit attribueda naturalibz causz tm: vtputa qz ordinate vivebant et bmoī: put i postilla. s; pncipalibz attribueda ē volūtatati diuie h miraculose agēt: vt pmissione adipleret patribz factā. vñ Gen. xxij. ca. dñ abrae. Multiplicabo semē tuū. s; et alijs pribz. et h p3 ex mō loqndi scriptare cuz dicit in b cap. Filij isrl creuerūt qsi germinātes. Ex q vñ q multiplicatio eoz erat tāta q affilabat germinationē trenaſcentiū. q ex paucis grātis multū fructū affert. et isto mō dicit Ezech. xvj. Multiplicatā qsi germē agri dedi te. Idē p3 ex b qd seqtur. j. in eodē. ca. Quāto opprimebat eos tantomagis multiplicabant et crescebant: qd nō est fm carnis cōm naturalē: vt manifestū est. vñ Deu. x. c. legit. Ipe est dñ tuus q fecit tibi hec magnalia et terribilia: q vidēt oculi tui. et sequit. In. lxx. ababus descenderunt ptes tui i egyptū. et ecce nūc multiplicauit te dñs de⁹ in⁹ sicut astra celi.

Replica correctorij contra burg. calūniatorem. **C**irca primā Exodi postil. volēs assignare cās odij egyptioz ad filios israel dicit vñ fuisse. qz filij israel ordinate viuētes erāt fortiores corpe et abūdantiores in ple rē. Inde traxit burg. iponēs postillatorū q p bvo luit multiplicatiōis israel cās assignare solū naturalē: qd tñ falsū ē. qd burg. pater potuit si plene postillatorē vidisset h more tēpantiū e⁹ dicta trūcatim vidē voluit et sic sepe occasionez h dicitū supsit postillatorū ei. j. eo. ca. reprobas maliciā egyptioz ipedit re volentiū multiplicatiōez filioz israel dicit. Nō ē pñlū cōtra dñm. vñ p3 eum sentire q op⁹ dñi fuit tāta multiplicatiō

ergo fecit deus obstetricibus: et creuit populus confortatusque est nimis. Et quod timuerunt obstetrices deū edificauit eis domos. Precepit ergo pharao omni populo suo dicens. Quicquid masculini sexus natum fuerit: in flumen projicite quicquid feminini reseruate.

Capitulum. ij. **E**gressus est post hec vir de domo leui: et accepit uxorem stirpis sue que concepit et peperit filium: et videns eum elegit.

Et. j. eo. ca. dicit. Vidēs rex egypti q ppter granitatē operū nō ipediebant: s; magis multiplicabant: de h faciēte. q nihil manifestū dicit p. qz illa multiplicatio fuit p deū naturā adiunantē.

Egressus ē. Hic cōsequē ponit ducis liberatōis pmissio. vbi p ei⁹ cōditio describit. scōdo ad liberandū pplm mittit. iij. ca. Nō huc p describit cōditio moy si tpe pspertatis. scōdo tpe aduersitatis ibi. Audistis q pharao. Circa pmū describit natiuitas moy si et scōdo educatio nati ibi. Ecce autem descendebat. tercio inclinatio adulti: ibi. In diebus illis. Natiuitas moy si p describit ex tribu cū dñ. a **E**gressus est post hec vir de tribu leui. et iste fuit amrā fili⁹ caath. et accepit uxore. ista acceptio nō potest intelligi de acceptōe in mrimonio. qz dñ h. Post hec. i. pceptū regis de masculis hebreoz submergēdis: et tā ante vxor amarā pepit ei aaron. q nar⁹ fuit trib⁹ annis an moy sen. vt h. j. vij. ca. vbi dicit. erat autē moyses. lxxx. annoz. et aaron. lxxxij. qñ locuti sunt ad pharaonē. s; r et marīā filiā suā q in natiuitate moy si erat tā iuuenula ita magna q poterat itelligē et alloq hoies. vt pñr dñ. et iō dñ ioseph et doctores cōiter. q ista acceptio intelligit de copula carnali. qz ppter edictū regis sepauerat se ab vxore qñuz ad carnalē copulā: magis eligens non generare: qz q filij stanz submergerent in flumē et intētus erat. oionibz erga denz vt veller respicē pplm suū tā crudelit afflictiū et dñs in somnis eū admonuit: q secure ad vxorē suā accederet. et qd ex illa generaret filiu: q pplm liberaret et sic eā accepit. i. mrimonialit eā cognouit b **S**tirpis sue. In heb. h. Filiaz leui. Ex h dicit hebrei. q ista fuit iochabeth quā leui genuit. Itē h videt p quandā glo. q dicit q amraz accepit amicā suā. s. sororē pñs sui chaad: et p pñs filiā leui. h b videt falsū. qz dñm est ca. pce. q psonē q ingresse sūt egyptū cū iacob morte erāt ante istā afflictōez populi int qd copulat iochabeth etiā fm opinionē hebreoz vt dñm fuit. b Gen. xlvj. ca. Itē dato q adhuc viueret opter dicē fm deā hebreoz q in natiuitate moy si ipa eēt. cxxx. annoz. pō pbat sic. qz a natiuitate ysaac vsq ad exitū filioz israel d egypto fluxerunt anni. cccc. vt dñm est Gen. xv. c. sup illud d. bñ. Et affligent eos ānis. cccc. Itē a natiuitate ysaac vsq ad natiuitatē iacob fluxerunt. lx. āni. vt dñm est Gen. xxv. ca. vbi dñ. Sexagenarius erat ysaac rē. Item a natiuitate iacob vsq ad descensum eius in egyptum fluxerunt anni cxxx. prout ipē dicit Gen. xlvj. ca. Dies vite mee. cxxx. annorum sunt. Et sic patz q a natiuitate ysaac vsq ad descē

nam in egyptum fluxerunt. ccc. annis. et sic de. cccc. annis p...

berb filia leui q' ppu tatur inter descende...

tem abscondit trib' mensi- bus. Cuius ia celare no pos...

de tunco qm scirpus vocat. erat ensz de materia leni vt su...

trire possit infantulu. Rn dit: Glade. Perrerit puel...

maria. Sed videtur q' hic fuerit tempta- tio divina. Dicenduz...

z sic ad plus habebat. xv. anos vel circiter. z sic iochabeth...

liberaturu. Ecce aut ascen. Hic pnter describit pueri...

Percussam egyptiū. i. Interfectus. a **A**bscondit sabulo. qd̄ defacili pot̄ fieri in terra sabulosa. Sed querit̄ h̄. quō moyses h̄ fecit cū nō eēt cōstitut̄ iudex eor̄. Itē dato q̄ esset iudex. videt̄ penā iniustaz̄ intulisse. v̄ipote p̄ p̄cussione simplici mortē. cū tñ sola rep̄cussio deberet̄ fm̄ legem rationis in q̄ d̄r̄. **D**e tē p̄ dēte: vulnus p̄ vulnere. Ad primū dicendū q̄ moyses ex d̄n̄ia electiōe ad liberatōez̄ hebreor̄ habebat antēz̄ v̄indican̄di iniurias eis factas z̄ hoc sciebat p̄ reuelationez̄ d̄n̄i. z̄ hoc ē qd̄ dicit̄ Act. vii. c. Existimabat aut̄ cognoscere fr̄es q̄ p̄ manus̄ ipsius de d̄aret salutes illis. Ad secundū dicendū q̄ interfecit egyptiū nō soluz̄ p̄ p̄cussione hebrei h̄ etiā p̄ adulterio cōmissio fraudulenti v̄t p̄d̄ictū ē. qd̄ fuit notus moysi p̄ h̄ q̄ audiuit eam̄ p̄cussiois in contentōe. p̄ d̄cō adulterio. Notādū q̄ iosephus. ij. li. an tiquitatū d̄c̄ q̄ moyses dixit exercitus egypti z̄ ethyopes. z̄ ibi accepit vxorē filiam regis de q̄ plenus dicebat sup̄ librū **R**ome. xij. ca.

Conspexit zc̄. Hebrei d̄c̄nt q̄ isti duo fuerūt datan et abyron. **C**uius cōstituit te p̄ncipez̄: p̄ bono pacis. ad qd̄ illos inducebat reddidit verbū p̄iugitū. **D**ū occidere me tu vis. ac si dicat: bene apparet q̄ in es vnus hominida z̄ malus hō. **A**udiuitq̄ pharao. Hic p̄r̄ describit̄ cōditio moysi tpe aduersitatis vbi p̄ describit̄ ei p̄secutio. sc̄do d̄n̄ia cōsolatio ibi. Erāt autē. Circa primū d̄r̄. **A**udiuitq̄ pharao sermonē hūc videlz̄ q̄ moyses vnū occiderat de h̄positis regis ad vindicandū vnū ex hebreis q̄s exosos hebant. **E**t q̄rebat occidere moysen. tū qz̄ interfecerat h̄positū ei qd̄ redundabat in iniuriā regis tū qz̄ fm̄ qd̄ dicit iosephus circa ips̄ q̄ natus fuit moyses quidā sacerdos egyptiorū d̄n̄iatōibus intētus dixerat regi. q̄ circa pueros hebreor̄ attēderet. q̄ vn̄ nasci debebat de hebreis. qui ppl̄m̄ israel de egypto educeret. z̄ regnū egypti humiliaret. z̄ iō cū auduit factū moysi zelantis tantū p̄ hebreis etiā in iniuriā regis existimauit q̄ eēt ille de quo ille sacerdos dixerat. **Q**ui fugiēs zc̄. Dicit̄ hebrei q̄ moyses fuit captus z̄ adduct̄ corā rege vt de capitate. h̄ euasit miraculose vt plenus dicebat. j. liij. cap.

Erāt aut̄. Hic describit̄ moysi fugientis cōsolatio. z̄ p̄ ex susceptiōe eius curiali. sc̄do ex morte sui aduersarij ibi. **P**ost multū. Circa primū d̄r̄. Erant aut̄ sacerdoti madian fm̄ hebreos sacerdos hic accipit̄ p̄ matore vel magnate. si cut̄ d̄r̄. ij. Reg. viij. Filij dauid sacerdotes erant. **S**eptē filie. nec mirandū si filie magnor̄ habebāt curā de gregibus alendis. qz̄ iste erāt diuitie antiquor̄. **E**t impletis canalibus. p̄ adiutorū moysi. vt. j. d̄r̄. **S**upuenere pastores zc̄. qz̄ forsitan erat cōsuetudo q̄ prius cōgregaretur greges oēs antēq̄ biberent. sicut d̄r̄ Gen. xxxix. cap. h̄

Percussum egyptiū abscondit sabulo **E**t ingressus die altero **A**spexit duos hebreos rixantes: dixitq̄ ei q̄ faciebat iniuriā. **Q**uare p̄cussis primū tuū. **Q**ui r̄ndit. **Q**uis **A**stituit te p̄ncipez̄ et iudicē sup̄ nos. **N**ū occidere me tu vis sicut heri occidisti egyptiū timuit moyses. z̄ ait: quō palā factū ē verbū istd̄. **A**udiuitq̄ pharao **S**imonē hūc z̄ querebat occidere moysen. **Q**ui fugiēs de **A**spectu ei **M**orat̄ est in terra madian: z̄ sedit iuxta puteū. **E**rāt aut̄ sacerdoti **M**adian septē filie: q̄ venerāt ad hauriēdā aquā z̄ impletis canalibus **A**daq̄re cupiebant greges p̄ris sui. **S**upuenere pastores: z̄ eiecerūt eas **S**urrexitq̄ moyses z̄ defen̄t puellis **A**daq̄muit oues earū. **Q**ue cum reuertissent ad raguel patrem suū. dixit ad eas. **C**ur velo

Padiutorū moysi p̄nenerāt horā hauriēdi aquaz̄ z̄ iō eas defendit a pastoribus **C**um reuertissent ad raguel patrem suū. i. anū vt dicant aliq̄. **M**elius tñ videt̄ dicendū cū alijs: q̄ fuerit pater q̄ vocatus sit plurib̄ noib̄. s. raguel z̄ ietro: cyneus z̄ obab. z̄ dicit̄ hebrei q̄ vocat̄ est ietro: qd̄ significat adijciens: qz̄ addidit legi vnū cap̄m. s. de ordinatōe populū per tribunos z̄ cēturiones quinquagenarios z̄ decanos vt habet̄ infra. xvij. cap. **V**ocat̄ aut̄ obab vt dicit̄. i. diligens. q̄ dilexit legē. z̄ cōuersus fuit ad iudaismū vt h̄ ibidē. xvij. ca. z̄ p̄ l̄fa v̄iq̄ ibi. **I**urauit q̄ moyses. p̄ multa verba que fuerūt in ietro z̄ moysen. sc̄c̄ pactū eū ietro de remanēdo cū eo. z̄ illud pactū iuramento firmavit. **A**ccipitq̄ sephorā. vidēs enī eū ietro v̄rū valentē z̄ industriū: dedit ei filiam suam. **Q**uē vocauit gersan. **S**er enī hebraice idēz̄ est q̄ ad uena vel pegrin̄ latine. z̄ cā nomis subdit̄. **A**duena fuit zc̄. **A**lterū hō peperit quē vocauit eliezer. qd̄ interpretatur d̄i mei adiutorū in h̄ recognoscēs d̄n̄i

nū beneficiū in liberatōe ipsius de manu pharaonis. z̄ in p̄fectu ipsi in terra aliena **P**ost multū. Hic ponitur moysi cōsolatio ex morte aduersarij cū d̄r̄. **S**ecundū rex egypti. q̄ pleq̄bat moysen: z̄ mors ei fuit reuelata moysi a deo in terra madian. vt h̄r̄. iij. ca. ad ei cōsolatōem. **E**t ingemiscētes filij israel. qz̄ v̄iūte rege illo nō andebāt ostendere in palā anxietatē animi. ne grant̄ tractaret̄ **E**t audiuit gemitū eor̄. loquit̄ scriptura de d̄o fm̄ modū hūanū. **T**ūc enī d̄r̄ aliq̄ clamorē alicui⁹ audire: cū incipit eū adiuuare. **E**t recordat̄ est. nō qz̄ obliuio cadat in d̄o h̄ qz̄ ad modū recordat̄ se habuit p̄bendo filijs israel auxilij p̄pter merita patz̄ **E**t respexit d̄s zc̄. oculo me. **E**t cognouit eos. i. ad modū cognoscētis se hobuit ostendendo dilectōem circa eos. **I**n ca. ij. vbi dicitur in postilla. **F**iliam leui. **A**dditio.

Cōm hebraice l̄re veritate optet dicere q̄ iochabeth mat̄ moysi fuit filia leui. tū qz̄ infra. vj. ca. vbi translatio n̄fa h̄z̄. **A**mraz̄ accepit vxorē iochabeth patrualem suā. **H**ebraica lingua h̄z̄. **A**ccipit̄ amraz̄ iochabeth auis̄ suā in vxorē. vnde glo. quā reprobat̄ postillator̄ veris̄ sima est non obstantib̄ obiectionibus postillatoris. nam qd̄ p̄ obijcit̄ ex eo q̄ iochabeth fuit mortua an̄ afflictōnez̄ populū. nullā h̄z̄ necessitatem ex l̄fa. in vera enī cōputatiōne animarū. que ingressē sunt cum iacob in egyptū quaz̄ approbat̄ postillator̄ super Gen. xlvj. non computatur iochabeth. licet quidam hebrei hoc voluerint dicere sine fundamento. vt supra patet in postilla in dicto ca. **Q**uātem obijcit̄ secundo. d. q̄ dato q̄ adhuc viueret opoxeret dicere q̄ ipa iochabeth ess̄ in natiuitate moysi. xxx. anō

Cius venistis solito. **R**nde runt. **E**t egyptius liberauit nos de manu pastoz̄. **I**nsup̄ z̄ hausit aquā nobiscū: potūq̄ dedit ouibus. **E**t ille. **E**t ibi est inq̄t. **Q**uare dimisistis hominē **V**ocate eū vt comedat panem **I**urauit ergo moyses q̄ habitaret cū eo. **A**ccipitq̄ sephorā filia ei⁹ vxorē: que pepit ei filiū quem vocauit gersan dicens **A**duena fui in terra aliena. **A**lteruz̄ **X**o pepit quē vocauit eliezer dicens. **P**e enī patris mei adiutor meus: z̄ eripuit me d̄ manu pharaonis. **P** multū **X**o t̄pis mortuus est rex egypti. **E**t ingemiscētes filij israel p̄p̄ opa vociferati sūt. **A**scenditq̄ clamor eor̄ ad deū ab opib̄ z̄ audiuit gemitū eor̄: ac recordat̄ ē se deri qd̄ pepigerat cū abraā ysaac z̄ iacob. **E**t respexit d̄s filios israel z̄ coguit eos

nū beneficiū in liberatōe ipsius de manu pharaonis. z̄ in p̄fectu ipsi in terra aliena **P**ost multū. Hic ponitur moysi cōsolatio ex morte aduersarij cū d̄r̄. **S**ecundū rex egypti. q̄ pleq̄bat moysen: z̄ mors ei fuit reuelata moysi a deo in terra madian. vt h̄r̄. iij. ca. ad ei cōsolatōem. **E**t ingemiscētes filij israel. qz̄ v̄iūte rege illo nō andebāt ostendere in palā anxietatē animi. ne grant̄ tractaret̄ **E**t audiuit gemitū eor̄. loquit̄ scriptura de d̄o fm̄ modū hūanū. **T**ūc enī d̄r̄ aliq̄ clamorē alicui⁹ audire: cū incipit eū adiuuare. **E**t recordat̄ est. nō qz̄ obliuio cadat in d̄o h̄ qz̄ ad modū recordat̄ se habuit p̄bendo filijs israel auxilij p̄pter merita patz̄ **E**t respexit d̄s zc̄. oculo me. **E**t cognouit eos. i. ad modū cognoscētis se hobuit ostendendo dilectōem circa eos. **I**n ca. ij. vbi dicitur in postilla. **F**iliam leui. **A**dditio.

Cōm hebraice l̄re veritate optet dicere q̄ iochabeth mat̄ moysi fuit filia leui. tū qz̄ infra. vj. ca. vbi translatio n̄fa h̄z̄. **A**mraz̄ accepit vxorē iochabeth patrualem suā. **H**ebraica lingua h̄z̄. **A**ccipit̄ amraz̄ iochabeth auis̄ suā in vxorē. vnde glo. quā reprobat̄ postillator̄ veris̄ sima est non obstantib̄ obiectionibus postillatoris. nam qd̄ p̄ obijcit̄ ex eo q̄ iochabeth fuit mortua an̄ afflictōnez̄ populū. nullā h̄z̄ necessitatem ex l̄fa. in vera enī cōputatiōne animarū. que ingressē sunt cum iacob in egyptū quaz̄ approbat̄ postillator̄ super Gen. xlvj. non computatur iochabeth. licet quidam hebrei hoc voluerint dicere sine fundamento. vt supra patet in postilla in dicto ca. **Q**uātem obijcit̄ secundo. d. q̄ dato q̄ adhuc viueret opoxeret dicere q̄ ipa iochabeth ess̄ in natiuitate moysi. xxx. anō

ram put large deducit in postilla. nō est verū nisi p̄suppo-
 sito q̄ iochabeth p̄putaret̄ inter p̄sonas q̄ ingresse sūt egyptum
 cū iacob: qd̄ quidē p̄suppositū in l̄ra nollū h̄z fundamētū:
 v̄r dictū est v̄n ad h̄ac obiectōez postil. tolendaz p̄d̄t d̄ici: q̄
 leui genuit iochabeth p̄ magnū t̄ps p̄suaz ingressum in egyptū:
 v̄rputa p̄. lx. ānos fere: q̄bus subtracit̄ a nūero. ccc. annoz
 q̄bus fuerūt in egypto put deducitur in postilla. remanēt. cl.
 a q̄bus se retrahant. lxxx. annū. q̄s h̄bat moyses in exitu de
 egypto: put. j. vij. ca. remanent. lxx. āni: in q̄ etate erat iochabeth
 cū genuisset moysen qd̄ nō eēt ad miraculū p̄putandū cum
 leui pater ipsi iochabeth v̄xit. cxxxvij. ānis. z totidē fere
 caath frater ipsius iochabeth. similiter z amrā v̄r ei: v̄t. j. vij. ca.
 Cum igit̄ tūc t̄pis hoies illi p̄gregatōnis. s. ipsi leui attingebant
 cōiter etate. cxxxvij. annon nimirū si semina illi cognitōis cōce-
 pisset cū eēt septuagenaria: z multomin⁹ mirandū de cōcep-
 tione aaron z marie: q̄ fuerūt p̄cepti anteq̄ moyses: et p̄
 p̄ns in minori etate. Sara autē erat nonagenaria z desie-
 rant ei fieri muliebria. v̄t. s. Gen. xvij. ca. z t̄so nō est acci-
 pienda in argumentū p̄ d̄icta. D̄m̄ est igit̄: q̄ v̄roz am-
 ram sūt iochabeth soroz caath: put d̄i in glo. p̄dicta. Et
 idem d̄i in translatōe chaldaica: cui l̄ra hebraica v̄t d̄ictūz
 est oīno p̄sonat: licet nō idē dicat trāslatio n̄ra. Nec p̄t̄ p̄
 d̄icta obijct̄ p̄ h̄ q̄ leui nō eēt in etate generādī in āno. lx.
 post ingressum egypti. nā leui in ingressu egypti erat. xlv.
 annoz fere: qd̄ sic p̄: nam iacob stetit in domo labā p̄ spa-
 ciū. xx. annoz v̄t supra Gen. xxxi. ca. a q̄b̄ si subtrahantur.
 vij. annū: q̄bus seruauit iacob anteq̄ accepit lyam. z tribus
 annis fere q̄bus nati sunt ruben z symeon z leui successi-
 ue: v̄t supra Gen. xxxi. remanēt. x. āni fere a natiuitate le-
 ui vsq̄ ad finē. xx. annoz p̄dictoz: a q̄bus si subtrahantur
 sex āni q̄bus seruauit iacob in domo laban p̄ gregib⁹ nato-
 tam ioseph: v̄t in p̄dicto ca. restat q̄ a natiuitate leui vsq̄
 ad natiuitatē ioseph superūt. v. āni fere. ioseph autē cum
 iacob z filiū ei⁹ ingrederent̄ egyptū erat. xxxix. annoz. naz
 cum p̄ sterisset corā pharaone erat. xxx. ānoz. z postea su-
 xerēt. vij. anni fertilitatē z due sterilitatē: v̄t supra Gen. xlv
 Sequit̄ q̄ q̄ leui in illo ingressu erat. xlv. annoz fere v̄t d̄i
 cū est. q̄bus si addant. lx. annū vsq̄ ad natiuitatem iocha-
 beth: sequit̄ q̄ leui erat. cv. annoz cū eā genuit. qd̄ nō ē cō-
 tra cursum nature. Leui em̄ v̄xit. cxxxvij. ānis v̄t. j. vij. ca.
 z sic t̄pe generatōnis iochabeth adhuc remanebat quar-
 ta p̄ fere erat s̄ue transeūda. Constat autē q̄ in modernis
 t̄pibus licet duratio cōiter mensuret̄ in. lxx. annis iūz po-
 stilla: adhuc hoies in generāt cū sint. lx. annoz z v̄ltra: q̄-
 nis nō remaneat nisi octana seu septima p̄ etatē fere. Ad
 illud autē q̄ obijct̄ d̄i. q̄ matrimoniu cū auia illicitūz erat
 fm̄ legē. z q̄ multa q̄ p̄tinet ad m̄tionū fuerāt obseruata
 an̄ legē: qd̄ intendit̄ pbare p̄ h̄ q̄ iudas p̄t̄xit onā filiū su-
 um v̄roz frat̄ sui defuncti: v̄t Gen. xxxvij. Ad h̄ d̄m̄
 q̄ an̄ legē si aliq̄ obseruabant̄ de his q̄ p̄tinet ad m̄tionū
 h̄erit casua iter nō autē ex obligatōne. Obligatio em̄ legis
 nō se extendit ad p̄terita v̄n manifestū est q̄ iacob hūit du-
 as sorozes in v̄roz. qd̄ t̄n phibitū est in lege leui. xvij.
 Thamar etiā fm̄ legē incestū p̄misit sc̄l̄eter cū socero suo
 iuda: z t̄n iudas eū iustificauit d̄i. Justior me est s̄. Gene.
 xxxvij. ca. Ex q̄bus p̄t̄z q̄ m̄tionū q̄ erat illicita t̄pe legis
 nō erāt illicita an̄ legē. Si at̄ p̄ h̄ dicat: q̄ iacob illas habu-
 it ex iussu seu instinctu d̄i: s̄it̄ z thamar p̄pter fructum
 q̄ ex p̄dictis m̄tionūz secut⁹ est: similiter p̄t̄ de amrā d̄ici
 notabilis em̄ fruct⁹ fuit secutus ex illo m̄tionio. s. moyses
 legislator z redemptor populi. z aarō sanctus a quo linea
 sacerdotis in illa lege incepit.

In ea. ca. ij. vbi d̄i in postilla. Percussum egyptium. id
 est interfectum.

Ad est necessarium dicere q̄ moyses interficiendo
 egyptiū p̄cesserit v̄t iudex: s̄ pot⁹ v̄t ps. Ex debito
 em̄ charitatē quilibet tenet̄ repellere iniuriā a p̄rio
 si p̄t̄. hec d̄i m̄bro. Itē q̄ nō repellit iniuriā a socio si p̄t̄
 tam ipse est in vicio q̄ ille q̄ facit: v̄t in sc̄da sc̄de. q. lx. arti.
 vl. in r̄sione ad sc̄dm̄ ar. z q̄ hoc nō poterat facere moy-

ses p̄ aliquā p̄cussione nisi egypti⁹ mozeret̄. iminebat enīz
 sibi periculū si egypti⁹ de hoc q̄ moyses p̄cuteret eū recla-
 maret ad regē. Idcirco oportuit v̄t moyses egyptiū occide-
 ret ad liberatōez p̄ximī. v̄n nō oportet in hoc allegare ad-
 alteriū egyptij de quo nulla sit mentio in sacra scriptura.
In eodem ca. ij. vbi d̄icit in postilla. Iuravit ergo moy-
 ses.

Erbū qd̄ hic ponit̄ in hebreo frequat̄ in sacra scri-
 ptura. z q̄nq̄ in translatōne n̄ra interpretat̄ incipere
 v̄t in li. Gen. Abraam alloquēs deo dicebat. Ecce
 nūc incepit loq̄. z Deu. j. incepit moyses explanare legem
 In alijs v̄o locis interpretat̄ q̄nq̄ iurare: v̄t in h̄ loco. z. iij.
 Reg. v. vbi d̄i de Glezī. Et iuravit. s̄ fm̄ hebraicā veritatē
 verbū istud v̄nūcū est. z nihil aliud significat. v̄bicunq̄
 ponit̄ nisi actū volendi. itaq̄ est cuz d̄i. Incepitq̄ moyses
 explanare. s̄lr. iij. Reg. v. Naamā dicebat Glezī q̄ vellez
 recipe duo tallenta nulla mentōne facta de iuramēto. v̄t
 in hoc loco nil aliud d̄i nisi q̄ moyses voluit habitare cuz
 viro z̄. s. cū ietro nullo interposito iuramento.

Replica correctorij p̄tra Burg. mendacem.

In ca. ij. vbi postillator improbat opintonē hebreo-
 rum dicentū matrē moysi fuisse iochabeth filiam
 leui rōnib⁹ in hebreoz opintonibus fundat̄ ad q̄s
 burg. nō recte r̄ndet. burg. t̄n volens magnificare s̄mbūā
 certamē assumit p̄ suis hebreis sustinēs p̄clusionē quam
 postillator rōnabiliter improbat. D̄icē namq̄ burgen. q̄
 vbi translatio n̄ra h̄z infra. vij. ca. Accepit amrā v̄rozem i-
 ochabeth patrnelē suā. in hebreo h̄z v̄t d̄icit auia suā: s̄ p̄ h̄
 non p̄cludit̄ p̄positū suū. q̄ auia fm̄ canonistas z legistas
 d̄i m̄r̄ m̄ris: quā auia nō duxit v̄rozē. t̄m q̄ vetula. t̄n q̄
 in linea ascendēte p̄pūq̄. et si lex m̄tionij nondū eēt posita
 v̄t d̄icit burg. nature t̄n honestas docuit̄ quēdā in m̄rimo-
 nio vitanda. vbi necessitas nō erat. imo videt̄ legi nature
 repugnare. p̄lem n̄bere penti vel econverso. z sic qd̄ alle-
 gat burg. p̄tra primū argumentū postilla. de etate: q̄ v̄roz
 p̄ sexaginta annos post ingressum iacob in egyptū leui ge-
 nuit iochabeth. ex l̄ra haberi nō p̄t̄: nec p̄bat p̄ aliquam
 autem. ea igit̄ facilitate p̄t̄nt̄ q̄ p̄bat fm̄ Hiero. simili-
 ter z alijs q̄ burg. adducit ad suū p̄positū p̄suadendūz non
 sunt fundata. etiā dato sed nō p̄cesso: q̄ iochabeth fuisse
 auia amrā adhuc nō h̄z qd̄ burg. intendit̄: q̄ fuerit filia le-
 ui. Pro quo notandū q̄ quidā lib̄i h̄nt̄ amrā. vbi burgē.
 d̄icit haberi auia q̄ dato. q̄ amrā et si fm̄ legistas sit soroz
 p̄ns est cōe nomē significās nō solū p̄pinquā ex cognatōe
 s̄ etiā ex adoptōe: quib⁹ sic stantib⁹ nō h̄z q̄ ista iochabeth
 fuerit filia leui soroz caath nec ex l̄ra trahi p̄t̄. sufficit enīz
 q̄ iochabeth m̄r̄ moysi fuerit filia leui. de tribu leui. put
 d̄i in postilla. **I**tem ca. eo. vbi postil. nitit̄ excusare moy-
 sem occidētē egyptiū a p̄cō q̄si auctē instinct⁹ d̄i: v̄t
 fecisset put sanct⁹ stephan⁹ exponere v̄t d̄ict. vij. vbi burgē.
 instat. d. q̄ debeat excusari q̄si fecerit ex debito charitatē z
 societari p̄t̄ tenebat: allegās ad h̄ b. d̄imb. sc̄m̄ Tho. se-
 cūda sc̄de. q. lx. s̄z huic s̄nie opponit̄ ex eo. q̄ idē s. Tho.
 d̄icit. Hoc debitū charitatē intelligi debere cū moderamē
 ne inculpate tutele s̄ occidē p̄ p̄cussione p̄nt̄ i p̄posito nō
 fuit moderamen inculpabile z̄. **H** excusare nitit̄ burg.
 d̄icens: q̄ moyses ideo potuit excedere moderamē. q̄ re-
 p̄cussendo citra occisionē ipse p̄cussus accusasset moysen
 z incurasset periculū. **S**lle p̄suasum eēt furib⁹ v̄t occide-
 rent v̄m passos: ne p̄ eos accusari valerēt: qd̄ horrerēt pie-
 atres. **I**tem in eodem ca. vbi postillator dixit moysen
 fecisse cantōez iuratoriā p̄ nostrā trāslatōez q̄ d̄icit. Iura-
 uit moyses. burg. redarguit nostrā translatōez d̄icens: q̄
 in hebraica litera nō ponit̄ aliquid p̄t̄nens ad iurandū
 s̄ q̄nticq̄ sit de litera hebraica de q̄ nō iudico. nisi q̄ p̄to
 soli Burgen. p̄tra beatū Hiero. z om̄s alios non esse cre-
 dendum p̄sertim vbi rō videt̄ militare in p̄rarium. ratio-
 nabiliter em̄ estimandū nō est hominē potentem sicut i-
 etro describitur. ad solā z nudam expressionem voluntatis
 sine alia s̄adhibita cautōne hominī aduene. cuiusmodi fa-
 it moyses tradere filiā in m̄rimonio. z eum facere d̄iuitia

rum suarū p̄cipem. h̄ nulla legē h̄c opposita cāditio nisi iuratoria. p̄sumendū est igit̄ p̄ bea. hiero. in translatione n̄ra z alijs q̄ verbū h̄c positū significet iuramentum allegatōe burg. non obstante.

Caplm. iij.

Moyſes autē. Hic p̄r describit̄ missio moyſi ad liberatōez populi. z p̄ describit̄ sibi facta p̄missio. sc̄do cōmissiōis extēſio. infra. iij. c. Abijt moyſes zc. Adhuc p̄ describit̄ apparitio diuina. se cūdo cōmissio facta sibi sibi. Cui ait dñs Tercio istructio circa agēda: sibi. Dixit q̄ moyſes. Circa p̄mū notat apparitōnis locū cū dicit̄. b. Cūq̄ minasset zc. tū q̄ ibi erāt meliora pascha. tūz ad elongandū se a terra culta. ne greges pascerēt aliena blada. c. Venit ad montē dei oreb. ille est mons synai q̄ p̄ dicit̄ h̄c mōs dei rā tōne futuri. q̄ deus sibi daturus erat legem. describit̄ etiaz modus apparendi: cū dñs. d. Apparuit q̄z ei dñs. In heb. h̄r. Apparuit ei angelus domini. Angelus em̄ ille apparebat z loquebatur in p̄sona dei. z ideo aliqñ angel⁹ aliqñ do vocat̄ dominus fm̄ q̄ dicit̄ be. Grego. sicut̄ Esa. vi. angelus q̄ purgauit labia esate cū calculo ardentī vocat̄ Seraph rōne inflammatōis. h̄z nō esset de ordine seraphico.

In flama ignis de medio rubi. erat em̄ populus isrl̄ ad idolatriā p̄nus: z sō apparuit in flama q̄ nō pōt̄ imāgie figurari. z in rubo siue vepre vt in hebreo dī. q̄ in talib⁹ nō pōt̄ imāgie fieri ne ppl̄s israhel q̄ venturus erat ad locū illū rōne dicte apparitōnis aliqd̄ faceret ad idolatriā p̄tinens. **E**t videbat q̄ rubus arderet zc. q̄ flama occupās rubū rubi v̄ritatē nō minuebat. h̄z esset materia cōbustibilis: p̄ hoc autē designabāt: q̄ labor affligens q̄ p̄ ignē designat̄ filios israhel in quib⁹ erat humana infirmitas nō cōsumeret nec deleret: h̄z magis mirifice liberarent: ad qd̄ exequēdū p̄ moyſen dñs apparebat moyſi. z ideo talis apparitio facta est fm̄ cōuenientiaz negocij sicut̄ z alie apparitōes hmōi cōiter fiunt.

Moyſes moyſes. ista duplicatio significat dilectōem z excitat vocati attentōem. **N**on appropies inquit huc ac si diceret humana fragilitas. nō p̄sumat archana dei iquirere curiose. q̄ scriptū ē **P**rouer. xxy. Qui p̄seruator est maiestatis: opprimet̄ a gloria.

Soluē calciamentū. q̄ modus erat antiquoz z sp̄alit̄ hebreoz nō ingredi sancta loca pedib⁹ calciatis. z inde ē q̄ saraceni nō audēt intrare locū orōnis nisi discalciati.

Terra sancta est. p̄pter diuinā apparitōem ibidem. **A**bscondit moyſes faciē suā. p̄pter diuinā reuerentiā m̄. Cui ait dñs. Hic p̄r describit̄ p̄missio facta moyſi ad liberatōem ppl̄i cū dī. **V**idi afflictōez populi mei. oculo. cōpassionis ad sp̄m liberanduz. z in h̄ dñs aperuit

Caplm. iij.

Moyſes autē pascebat oues ietro soceri sui sacerdotis madian. Cūq̄ minasset gregē ad iteriora deserti. venit ad montem dei oreb. Apparuitq̄ ei dñs in flama ignis de medio rubi et videbat q̄ rubus arderet z non cōbureret. Dixit ergo moyſes **V**adāz videbo v̄l sionē hanc magnā q̄re non cōburat̄ rubus. Cernēs at̄ dñs q̄ p̄geret ad videndū vocauit eū de medio rubi: et ait. moyſes moyſes **Q**ui r̄ndit̄ **A**dsum. **A**t ille. **N**ō appropies inquit huc **S**oluē calciamentū de pedib⁹ tuis. **L**oc⁹ em̄ in quo stas terra sancta est **E**t ait. **E**go sum d̄s p̄ris tui: deus abraham deus ysaac z de⁹ iacob **A**bscōdit moyſes faciē suā **N**ō em̄ audebat aspice d̄m **C**ui ait dñs **V**idi afflictōez ppl̄i mei in egypto et clamorē ei⁹ audiui p̄pter

moyſi p̄dicte v̄sionis mirabilis intellectū q̄ h̄z diuina nō sint p̄suptriose inq̄reda. tū p̄ diuinā reuelatōz s̄ h̄uilit̄ suscipiēda. z sō qñ moyſes curiose se nō ingessit: h̄z h̄uilit̄ facies suā abscondit tūc dñs ei reuelauit q̄ abscondit talia a sapientib⁹ z prudentib⁹. z reuelauit ea puul. vt h̄r mat. xj. o De

duritiā eoz q̄ p̄sunt opib⁹. **E**t sciēs dolorē ei⁹ descēdi vt liberē eū de manib⁹ egyptoz: z educā de terra illa in terrā bonā et spaciosā: i fraz q̄ fluit lactez melle: ad loca chananei z ethei z ammorei z pherez ei⁹ z euei z iebusei. **C**lamor ergo filiorū israhel venit ad me: vidi q̄ afflictōez eoz q̄ ab egyptijs opprimunt. **S**z veni z mittā te ad pharaonez vt educas ppl̄m meum filios isrl̄ d̄ egypto. **D**ixitq̄ moyſes ad eū. **Q**uis suz ego vt vadā ad pharaonē: z educā filios isrl̄ d̄ egypto. **Q**ui dixit ei. **E**go ero tecū z hic habebis signū q̄ miserī te. **C**ū eduxeris ppl̄m meū de egypto: imolabis deo sup montē istū. **A**it moyſes ad deū. **A**cce ego vadā ad filios isrl̄. et dicam eis. **B**e⁹ patrū v̄roz misit me ad vos **S**i dixerint mihi qd̄ est nomen ei⁹: qd̄ dicā eis. **D**ixit dñs ad moyſen. **E**go suz q̄

scēdi. s. p̄ effectū. q̄ d̄s i se descēdē n̄ pōt̄ p̄ **I**n terrā bonā. qd̄ d̄nditur euz subditur. **Q**ue fluit lactez z melle. q. d. euz puo labore facit magnū fructū. **E**t spaciosā. qd̄ p̄z ex hoc. q̄ habitant̄ sibi multe gētes q̄ expt̄ munt̄ cū subditur. **A**d loca chananī z ethei. tacēt̄ autē h̄z gergezei z i pluribus alijs locis vbi ceteri noiant̄. q̄ vt dicit̄ hebrei si restiterūt filijs isrl̄ p̄ bellū sicut̄ alij. h̄z de terra recesserunt aī ingressum filiorū isrl̄. **C**lamor ergo. p̄pter occisionē puuloz innocentū: z p̄pter iniustā afflictōnem laborantū. q̄a occisio innocentū dicit̄ clamare ad deū **G**en. iij. **E**cce vox sanguis fratris tui abel clamat ad me de terra. s̄r̄ afflictō vel defraudatio laborantū **J**acobi. v. **C**lamor eozū in aures dñi sabaoth. zc. **S**z veni mittā te h̄z ei eēt p̄ntialit̄ corā eo. tamē dixit veni:

Significās. vt debēt eē p̄mpt⁹ ad suscipiendū del mandātū mēte z volūtate s̄c̄ erat p̄ns corpe **D**ixitq̄ moyſes. **H**ic p̄r describit̄ ip̄m moyſi istructio z p̄sonatō: q̄ re q̄rebat̄ ad tātū officij suscipiendū. z p̄ instruit̄ z p̄sonat̄ d̄ bis. sc̄do ex socijs adiūct̄ ibi. **I**ngredier̄ tu z seniores. tercio ex mirabilib⁹ signis in p̄ncipio ca. iij. **C**irca p̄mū ponit̄ moyſi stupefacto dicit̄ **Q**uis suz ego. ac si dicit̄ oīno suz insufficiēs ad tātū negociū z sō dñs p̄solat̄ eū dī. **E**go ero te. q̄ sū sufficiēs z potēs ad te p̄tegēdū z d̄rigēdū **E**t h̄z h̄bis signū q̄ miserī te. h̄z hebreos h̄z refer̄ ad p̄cedētia. ac si dicat̄. v̄sio quā tibi d̄ndi i rubo est̄ tibi p̄ sig. q̄ ego mitto te. fm̄ catholicos refer̄ ad sequentē l̄raz cū dī **C**ū edu. populi mei de egypto. immo. deo sup montem istū. ac si dicatur. ego p̄dicō tibi. q̄ post̄ educationem populi mei immolabis deo sup montē istū. z cum hoc tibi acciderit erit tibi certum signū. q̄ fuit tecū in educatione populi de egypto. **E**rit etiā tibi signū de futuro. q̄ dñs dixerat moyſi dno. s. educationē populi de egypto z inductionē eius in terram lactez z melle fluentem. z ideo sicut̄ immolatio p̄dicta erat. signū respectu p̄teriti. liberando eos mirabiliter de seruitute egypti. ita eēt signum respectu futuri. s. q̄ omnes introduceret mirabiliter in terram p̄missam. **S**i dixerint mihi. qd̄ est nomen ei⁹. zc. moyſes. n. in hoc expresse quesuit de nomine mittentis z tacite de eius conditione. et dominus r̄ndet p̄rio de secundo. s. de conditione mittentis ip̄m dicens **E**go sum q̄ sum. **I**n hebreo habetur. **E**ro q̄ ero. p̄ v̄trāq̄ tū l̄te

ram idem significat. s. necessitas eandem: z eternitas et imu-
tabilitas p oem modū q̄ ē p̄ditio p̄pria z singlar̄ ipsi^o dei.
oia em̄ alia coispo q̄ sūt de nihilo h̄nt p̄ncipiū sui eē. et sūt
v̄ribilia in nihilo. q̄ subtracta manutētia dīna caderēt in
nō eē. z iō nō eē p̄uent̄ eis quantū est ex se: s̄ eē h̄nt a deo.
fm̄ q̄ d̄i. Esā. xli. Ec
ce vos estis ex nihilo. z opus v̄m̄ ex eo
q̄d nō ē. d̄i. Sic
dices filiis israel. ac
si di. si q̄raē a te q̄s
misi te. r̄ndebis.
e. Qui ē misit me.
i. ille q̄ h̄z ex se neces
sitate essendi: z ple
nitudinē absq̄ res
trictōne z determi
nātōne aliq̄. f̄. Di
xitq̄ itēz de^o ad mo
ysen r̄c. ac si di. si q̄
rant sc̄do de nomie
m̄tēntē r̄c. r̄ndebis.
D̄ns de^o patrū v̄o
rum de^o abraā r̄c. h̄
nomē ē m̄hi r̄c. z se
quit. ḡ. Vade
p̄grega seniores isrl̄
nō intelligit̄ h̄ de oi
bus sensib̄ p̄p̄li. q̄z
cū in populo illo es
sēt sexcēta milia pe
dituz. vt h̄r. j. xij. ca.
D̄ns senes p̄p̄li nō
possent defacili con
gregari: s̄ p̄ seniores
h̄c intelligunt̄ iudi
ces q̄ h̄nt populum
regē. h̄. Distās
v̄st. vos. h̄ m̄o loquēdi vsus ē. q̄z ioseph moriēs sic p̄dix
rat. Post mortē meā de^o visitabit vos et ascendē faciet de
terra ista. vt h̄r. Gen̄. l. ca. i. Et au. vo. tuā. erāt ei hoies
p̄ndētes z sciētes. p̄missione factā abraē Gen̄. xv. ca. vbi
d̄i. Quarta generatōne reuertentur huc. z iō videbant q̄
t̄ps sue liberatōis instabat. z iō verbis moysi crediderunt
anteq̄ faceret signa de quib̄ dicebat sequēti ca. k. Ingre
dieris. Dic ponit̄ instructio z p̄solatio moysi ex societate
sibi adiūcta ad loq̄ndū regi egypti cum d̄i. Ingrederis tu
z se. israel r̄c. l. Ibi v̄iā triū dierū. nō dicit vnus dies
aut duoz. q̄z nō eēt sufficēter elongati ab egyptijs q̄ lapī
darēt eos: si sc̄rēt eos imolare aialia q̄ colebāt tanq̄ deos
nec dicit sex vel octo. q̄z vidēret q̄ nō q̄rerēt deo imolare:
s̄ maḡ fugere. z iō dicit triū dierū nō plus exprimēdo: vt
sic quāto petitiō eēt maḡ r̄onabilis tanto rex egypti esset
maḡ inexcusabilis de inob̄tia ad deū: sc̄iebat em̄ d̄ns q̄ il
lam petitiōez nō exandiret: z sic mereret a deo flagellari: i
tantū q̄ inuit̄ malora p̄cederet. s. totalē exitū z nō solū cō
cederet. imo ad exitū de terra p̄pelleret vt d̄i. j. xij. ca. v̄nō
subdit. m. Ego scio q̄ nō dimittet vos ad mādatuz
meū simplici v̄bo factū. iō subdit. n. Nisi p̄ ma. va. i. p
virtutē meā ipm̄ cū populo suo ḡuiter affligentē sicut pa
tebit in seq̄ntibus. o. Daboq̄ gr̄am. Dicit̄ heb. q̄ i exi
tu populi de egypto d̄ns dedit eis tantā gr̄am q̄ liberalit̄
offerebāt z dabāt eis localia p̄ciosa: s̄ h̄ nō v̄r p̄cordare l̄re
seq̄nti vbi d̄i. p. Postulabit mu. av̄. sua. postea etiam
subdit. q. Et spo. egypt. q̄d nō vidēret veruz si egyptij eis
dedissent. z iō d̄m̄ q̄ ab egyptijs receperūt p̄ modū mu
tui. z sic secū portauerūt. z egypti q̄ erāt int̄t̄ ad sepeliēdū
mortuos suos. q̄z nulla erat domus egyptioz in q̄ iaceret
mortu^o: vt h̄r. j. xij. ca. Obliti sunt reperere. Nec m̄ hebrei
p̄miserūt furtū. q̄z volūtate z aucte d̄ni h̄ fecerūt. vt h̄: q̄ ē
d̄ns simpl̄r oim̄ rerū: z iō sine iniuria aut iniusticia q̄cum

q̄ pōt vni auferre z alteri dare p̄ sua volūtate. Considerā
dū etiā q̄ ex p̄sideratōe p̄sonaz ista dei ordinatio fuit rati
onabilis. q̄z hebrei in multz valde z grauib̄ seruierāt egypti
p̄ijs: nec habuerāt recōpensatōez laboris sui. nec violē
tie sibi facte nec p̄ subuersiōe puuloz suoz habuerāt emē
dā vel recōpensatio
nē: z iō egyptij eis i
multz tenebant. his
dicis p̄z litera.
In ca. iij. vbi d̄i in
postil. Moyses autē
Additio.
Hoc ca. s.
Exo. iij. cōti
net exordiu
redemptōis popu
li dei ab egyptiaca
captiuitate: sic i euā
gelio missus est an
gelus gabriel Au. j.
exordiu humani ge
neris p̄tinet. v̄n sic z
in illo nomē p̄p̄riuz
x̄pi redēptoris exp̄
mit: ita z hic nomē
p̄p̄riū dei principalk
ter liberant̄ onditur
Et q̄z postil. in h̄ ca.
nūnis breuiter se ex
pedisse v̄i cū tū ma
gna in ea p̄tineatur.
rōne p̄dicta: iō certa
quedā in hoc ca. cō
tenta. v̄lteri^o aliq̄ at
tendenda seu decla
randa vidēnt sp̄alit̄
quoz p̄mū ē q̄ nō
vidēt necessariū di
cere in hoc loco: q̄ q̄z idem angel^o quib̄ loquebat in p̄sona
dei: ideo de^o noieē. nā fm̄ serie litere. put etiā verba plane
sonāt: pōt d̄ici q̄ ille q̄ apparet in forma ignis erat angel^o
apparens ad excitandū mentē moysi: vt cernēs miraculū
accederet ad audiendū vocē z verba d̄ni. s̄z cuz sequit̄
Cernēs autē d̄ns r̄c. hec v̄ba z etiā verba sequētia imedia
te p̄nt intelligi ab ipso deo dicta. put sonant. Sc̄do possēt
q̄s admirari quō moyses illā angelicā visionē videndo z
v̄ba dei audiēdo nō legit̄ adorasse. Vos em̄ sc̄toz erat in
h̄mōi visionib̄ seu appetitōib̄ adorare. v̄n gen̄. xvij. ca. legit̄
de abraā q̄ tres vidit z vnū adorauit. z de ioseph legit̄. Jo
su. v. c. q̄ cū sibi dixisset āgel^o Ego suz p̄nceps exercit^o d̄ni
r̄c. q̄ cecidit p̄nus in terrā adorās: q̄d intelligit̄ de adorati
one dulie respectu angeli: s̄ hic nōn vidēt fieri mentio de
aliq̄ adoratiōne. Ad q̄d videtur dicendū. q̄ hoc z quedam
alia in hoc ca. p̄tenta faciūt ad p̄mendatōez humilitat̄ ip
sius moysi. de quo legit̄ infra Num̄. xij. V̄r autē moy
ses erat humilis valde. Cui^o ratio est. q̄z non estimabāt se
dignū ad adorandū sed potius ad modū publicani cui^o
humilitas a domino p̄mēdat̄. Ince. xvij. ca. Qui ex ma
gna humilitate nolebat oculos a celum lenare seipsum
v̄lificando sic z moyses in hoc loco. legitur em̄. Abscon
dit moyses faciē suā. nō audebat em̄ asp̄icere p̄tra deū q̄d
maiorē ostendit humilitatē: quā adoratio corp̄alis: nihilo
min^o t̄n moyses corp̄aliter adorauit in hoc em̄ q̄ dicit. Abs
condit faciē suā. etiā adoratio corp̄alis intelligit̄. naz sup
hoc verbo abscondit. glo. dicit̄ inclinādo tantū vultū hu
militatis vsus terrā. vt facies sua esset abscondita. ne asp̄ice
ret p̄tra deū: z sic p̄z. q̄ cū interiori h̄ilitate adorauit. Ter
cio cū d̄i in l̄ra. Quis ego sum. ostenditur h̄ilitas ipsius
moysi in v̄bo: q̄ p̄i^o oīsa fuerat in actu interiori m̄tali: z
etiā exteri^o in corp̄ali vt dicit̄ est. p̄s em̄ v̄ba h̄r q̄ ad neu
trū eoz q̄ sibi a d̄no inūgebant estimabat se dignū. sc̄licet

sum. **Ait.** Sic dices filiis
israel. Qui est misit me ad
vos. **Exiitq̄ iteruz de^o ad
moysen.** **Hec dices filiis is
rael:** **D̄ns de^o patrū v̄roz
de^o abraam: z de^o ysaac: et
deus Jacob: misit me ad
vos. Hoc nomen mihi est
in eternū: z hoc memoriale
meum in generatōne et ge
neratōnem. **Vade p̄grega
seniores israel: et dices ad
eos.** **D̄ns deus patrū ve
stroz apparuit mihi: deus
abraam: z deus ysaac z de
us iacob dicens. Visitans
visitauit vos z vidi omnia
que acciderāt vobis i egypto:
z dixi vt educam vos
de afflictōne egypti in ter
ram chananei z ethei z am
morrei z p̄herezei et euei z
iebusai ad terrā fluentē la****

cte z melle: et audiet voces
tuam: **Ingrederis tu z se
niores isrl̄ ad regēz egypti
z dices ad eū** **D̄ns de^o he
breoz vocauit nos** **Ibim^o
viā triū dierū in solitudinē
vt immolem^o d̄no deo n̄o
Sed ego scio q̄ nō dimittet
vos rex egypti vt eatis
nisi p̄ manū validā. **Exten
dāq̄ manū meā z pcutiam
egyptum in cūctis mirabi
lib^o meis q̄ factur^o suz i me
dio eoz: post hoc dimittet
vos. daboq̄ gr̄az p̄plo hu
ic coram egyptijs. **Et cum
egrediemī nō exhibit̄ vacui
sed postulabit mulier a vi
cina suaz ab hospita suaza
sa argentea z aurea: ac ve
stes: ponetisq̄ eas sup fili
os et filias vestras. et spo
liabitis egyptum.******

da vel recōpensatio
nē: z iō egyptij eis i
multz tenebant. his
dicis p̄z litera.
In ca. iij. vbi d̄i in
postil. Moyses autē
Additio.
Hoc ca. s.
Exo. iij. cōti
net exordiu
redemptōis popu
li dei ab egyptiaca
captiuitate: sic i euā
gelio missus est an
gelus gabriel Au. j.
exordiu humani ge
neris p̄tinet. v̄n sic z
in illo nomē p̄p̄riuz
x̄pi redēptoris exp̄
mit: ita z hic nomē
p̄p̄riū dei principalk
ter liberant̄ onditur
Et q̄z postil. in h̄ ca.
nūnis breuiter se ex
pedisse v̄i cū tū ma
gna in ea p̄tineatur.
rōne p̄dicta: iō certa
quedā in hoc ca. cō
tenta. v̄lteri^o aliq̄ at
tendenda seu decla
randa vidēnt sp̄alit̄
quoz p̄mū ē q̄ nō
vidēt necessariū di
cere in hoc loco: q̄ q̄z idem angel^o quib̄ loquebat in p̄sona
dei: ideo de^o noieē. nā fm̄ serie litere. put etiā verba plane
sonāt: pōt d̄ici q̄ ille q̄ apparet in forma ignis erat angel^o
apparens ad excitandū mentē moysi: vt cernēs miraculū
accederet ad audiendū vocē z verba d̄ni. s̄z cuz sequit̄
Cernēs autē d̄ns r̄c. hec v̄ba z etiā verba sequētia imedia
te p̄nt intelligi ab ipso deo dicta. put sonant. Sc̄do possēt
q̄s admirari quō moyses illā angelicā visionē videndo z
v̄ba dei audiēdo nō legit̄ adorasse. Vos em̄ sc̄toz erat in
h̄mōi visionib̄ seu appetitōib̄ adorare. v̄n gen̄. xvij. ca. legit̄
de abraā q̄ tres vidit z vnū adorauit. z de ioseph legit̄. Jo
su. v. c. q̄ cū sibi dixisset āgel^o Ego suz p̄nceps exercit^o d̄ni
r̄c. q̄ cecidit p̄nus in terrā adorās: q̄d intelligit̄ de adorati
one dulie respectu angeli: s̄ hic nōn vidēt fieri mentio de
aliq̄ adoratiōne. Ad q̄d videtur dicendū. q̄ hoc z quedam
alia in hoc ca. p̄tenta faciūt ad p̄mendatōez humilitat̄ ip
sius moysi. de quo legit̄ infra Num̄. xij. V̄r autē moy
ses erat humilis valde. Cui^o ratio est. q̄z non estimabāt se
dignū ad adorandū sed potius ad modū publicani cui^o
humilitas a domino p̄mēdat̄. Ince. xvij. ca. Qui ex ma
gna humilitate nolebat oculos a celum lenare seipsum
v̄lificando sic z moyses in hoc loco. legitur em̄. Abscon
dit moyses faciē suā. nō audebat em̄ asp̄icere p̄tra deū q̄d
maiorē ostendit humilitatē: quā adoratio corp̄alis: nihilo
min^o t̄n moyses corp̄aliter adorauit in hoc em̄ q̄ dicit. Abs
condit faciē suā. etiā adoratio corp̄alis intelligit̄. naz sup
hoc verbo abscondit. glo. dicit̄ inclinādo tantū vultū hu
militatis vsus terrā. vt facies sua esset abscondita. ne asp̄ice
ret p̄tra deū: z sic p̄z. q̄ cū interiori h̄ilitate adorauit. Ter
cio cū d̄i in l̄ra. Quis ego sum. ostenditur h̄ilitas ipsius
moysi in v̄bo: q̄ p̄i^o oīsa fuerat in actu interiori m̄tali: z
etiā exteri^o in corp̄ali vt dicit̄ est. p̄s em̄ v̄ba h̄r q̄ ad neu
trū eoz q̄ sibi a d̄no inūgebant estimabat se dignū. sc̄licet

nec ad hoc ut iret ad pharaonē etiā p modica re cum pharaonē esset magnus rex: et de hoc dicit. **Quis ego sum** ut vadā ad pharaonē. pro scōo nec etiā estimabat se dignū ad educendū populū israel. de egypto: lz nō essent in potestate pharaonis. cū dūcatus tanti ppli redrebat. virū magne prudentie et virtutis. Et nota q nō dixit. nō suz ego dign⁹ ad hoc ut vadā: s; quis sum ego. qd denotat maiorē humilitatē. sentiebat em se nō inhabilē solū ad pdicta s; etiā cōtēptibilē: qd sonāt vba. qd ego sum. q. d. vltis sum. Consequenter quarto dī in lra: q dixit ei. **Ego ero tecū.** Circa hec vba sunt multe et varie expositōes: quaz due cōiores ponuntur in postil. et tū neutra eoz videt sufficere. Illa em q dicit q h q dī. Et hēbis signū. referē ad visionē factaz moysi in rubo. q quidē visio ut dicitur fuit data moysi p signo q deus mittebat eū: est expō quorundā hebreoz lz nō oīno videat cōtinere veritatē. tū qz moyses nō petiuit tale signū ut p3 in lra. s; solū oīdit deo fragilitatē suā. **Quis suz ego** ut dicitur est. tū qz ex h videt q moyses esset modice fidel q etiā vidēs signū miraculosum manifeste. et audiēs diuina verba dubitasset vtrū illa vba eēt sibi diuinit⁹ dicta q si ita eēt reputaret sibi ad culpā: sicut de zach. legist Luc. j. **Eo q nō credidisti** verbis meis: qd tū nō legitur in h loco nec aliquod simile. Scōa vō expositio que dicit q cū dī. **Hoc hababis signū** referē ad immolatōez futuras q facta fuit a pplo dei sup montē synai. q quidē imolatō debebat esse signū certificans moysen de duob⁹: quoz vnū erat pteritū. s. q deus fuerat cū moyse in educōe ppli d egypto. Aliud erat futurū. s. futura inductio populū in terrā pmissam. que quidē expō videt incōueniens q ad vtrāqz prem de p3: nā qn immolatio facta fuit in monte: oīno supfluum erat signū ad certificandū q de mirabilis liberatō populū de seruitute egypti. cū hoc esset cunctis manifestissimū p expientia. de scōo vō p3. nā ut cōstat ex lra. nō fuerat moysi cōmissa inductio ppli de egypto ad terrā pmissam. s; educio ppli de egypto. dicit em. **Quis te ad pharaonē.** nō faciens mentōez de inductōe ad aliā terrā. vnd saluo meliori iudicio. aliter iste passus videt exponendus. **Ad qd sciendū** q moyses in hoc loco non fuit locut⁹ deo aliqua verba incredulitatē sonantia: ut ex hoc requiretur aliquod signū certificās ipm moysen. s; solū exposuit dō humilitatē suā ad tantū officium qd sibi cōmittebat. dicit **Quis ego sum** ut vadā: in quo intelligebat tacite. q rōnabilis debuissz mitti alius aptus ad hoc. vñ dñs rīdet ad pmū. **Ego ero tecū.** q. d. z si tu nō es sufficēs ex te meo aut te auxilio eris sufficiens. **Ad scōm dicit.** Et hēbis signū q miserim te cū eduxeris pplm de egypto. **Pro** quo sciendū. q sicut de⁹ in noua lege p paupes et impotentes voluit inducere fidē suā p orbē ut ex h magis luceret vñs et potentia diuina. iuxta illud. j. Cor. j. c. **Infirmi mundi** elegit deus: ut forma queqz confundat. pari rōne voluit in antiq lege p moysen: q modice reputatōis erat. intantū q in etate. lxxv. annoz gregē pascebat. ut p3 in lra: fieret liberatio populū et ei⁹ educio de egypto ut sic tota virtus et potentia huius liberatōis soli deo attribuere. et popul⁹ inducere ad imolandū deo in recognitōem sui beneficij. et nulli alteri. et hoc sonat lra cū dicit. **Hoc hēbis signū:** q miserim te cū eduxeris pplm de egypto. ut id qd dī. hoc hēbis signū. referatur ad inhabilitatē ipsius moysi ad tantū officin⁹ et ē sensus ppter hoc ego elegi te non potentē nec fortē. qz hoc erit signū q miserim te. s. q nō virtute ppta hoc fecisses s; mea vñte et potentia. q rōne tu et ipe ppli imolabitis deo sup montē istū. et sic inhabilitas seu debilitas moysi quaz deo oīdebat ad excusatōez suā. erat intenta a deo ut esset signū manifestū de hoc: q illa educio fuisset a solo deo. et q sibi soli erat imolandū in recognitōez sui beneficij. **Quito sequit in lra.** Ecce ego vadā. si dixerint mibi qd est nōmē eius. qd dicā. In quo passu ad lram fiunt quedā obiectōes. **Primo** em obijcit sic: aut nōmē dī erat notū moysi ante reuelatōez hmōi. aut nō erat ei notū antea. si sic: supflue qrebat h itez scire. si aut nō. qre qrebat hoc in psona filioz israel. et nō potius in sua psona dices. **Notū** fac mi-

hi nōmē hmōi. si aut dicit. q hoc nōmē erat ei notū ante hmōi reuelatōem nō tamē erat notū filijs isrl. et iō qrebat a deo. ut posset eis indicare nōmē dī ut ipi crederent moysi in dicēdis. **Cōtra** h obijcit **Ra. moy.** in pma pre directōne ca. lxxij. vbi de hac materia plix tractat dices. q aut filij israel h nōmē sciebāt atēqz a moyse au dīrēt illud aut nō si sic supflue eis istud nōmē notificaret. cū iā ipi scirēt sicz ipe. si aut ipi nō sciebāt antea: sequeret q ex hoc q sibi notificaret a moyse: nō magis crederet ei. cū ipi nescirent vtrū hoc esset nōmē dei vel non. **Item** cōtra hāc interrogatōez moysi obijcitur a qbusdā. **Nā** filij israel in egypto existentes anteqz eis mitteret moyses aut erāt fideles. s. hñtes fidem vñi veri dei. aut nō hēbant fidē de deo vero. **Qd** est dicendū filios israel nō hñe fidē de deo vero. qz tunc nō essent populus dei: nec de eis dixisset de⁹. **Vidi** afflictōez populū mei in egypto. **Nullus** em reputat dei popul⁹ seu dō populo dei si sit extra verā fidē. **Si** aut. erant fideles. s. verā fidē habentes de vero deo: nō redrebat aliā nominatio dei. sufficiebat em q moyses dixisset eis. **Ille** em que vos creditis esse deum. ille misit me ad vos. pscrtim cū eis insuper declarasset. **Deus** abiaā zc. sicut fuerat dcm moysi in pma allocutōe. oēs em erāt de ritu circūcisionis q fuerat data abrae in signaculū fidel. **Gen. xvij.** qd p3. j. iij. c. vbi ppter incircūcisionē filij moysi volebat deus inficere eū. **Ad** quoz declaratōez videt vltimus aliqd dicendum. **Circa** qd attendendū est. q ex his q dixerat dñs moysi in per sua missione videt dñi duo que ab ipō moyse merito erāt inqrenda. quoz primū est: q licet dñs expse dixisset moysi q descenderat ut liberaret populū israel de manib⁹ egyptioz. ad qd volebat mittere moysen ad pharaonē ut educeret populū zc. nō tū eidē declarauit. vtrū hoc volebat facere p aliquas vias occultas vtrūta. inclinando cor pharaonis et suoz ad dimittendū populū. seu p aliquas plagas occultas: que etiā fm cursum naturalē fieri pnt. si cut fecit in facto sarai vxoris abrae. **Gen. xx.** ca. similiter d abimelech eodē ca. q etiā ipam saram dimisit ppter reuelatōem diuinā quā habuit in somnis. **Sitr** et laban dimisit iacob cū gregib⁹ suis ppter reuelatōez diuinā eidē in somnis factā: qd indubie potuisset etiā in hoc casu fieri p voluntatē diuinā: cui nemo pōt resistere. **Aut** forte dō voluit populū educere cū signis et pdigijs supra nature cursum cōem publice factis. put in effectu fuit oñsuz. hoc ei ptinebat ad moysen scire. qz forte it dō p mō voluisset educē populū moyses reputasset se aptū ad h qz hoc fieret sine contentōe et pdictōe. put in pdictis gestis p3. **Sec⁹** aut si scōo mō. qz tūc requirerant magne instātie et cōtrouersie: sicut contigit in casu ad qd non reputabat se moyses dignū. ut iā dixerat. **Sitr** hec inquisitio ptinebat ad eū ex pre filioz israel. eo q forte facilius et suauius ventrent ad credendū diuinis pnoctis et mandatis p internam inspiratōez seu monitionē diuinā qz p miracula vel suasionē moysi. vnde ppter h petebat moyses nōmē dñi sub q debebat filijs isrl ista nūciare. nā noia diuina cōster imponunt deo fm opatōnes q ab eo pcedunt: sicut cū dī. **Dñs** vir pugnator oipotens nomen eius. infra. xv. ca. et Esa. lv. **Et** erit domin⁹ nominatus in signum eternum et sic ex hoc q sibi reuelaretur nōmē diuinū. sub q ista liberatio debebat fieri: moyses haberet certificatōem de hoc quesito. **In** qua quidem interrogatōne videt moyses non tenere modū quodāmodo beate virginis interrogantis: quomodo fiet istud. non em dubitabat de efficacia diuine voluntatis: sed querebat modū. **Secundū** qd ex dictis domini ozebat inqrendū ipi moysi est hoc. nā dñs dixerat ei. q ipe et popul⁹ imolarent deo sup montem pdictū. vnde volebat moyses scire nomen diuinū. sub quo talis immolatio debebat fieri. **h** enim nomen deus vere intellectum licet non sit communicabile alicui creature fm rem. est tū cōmunicabile fm picipationem. ut dij dicantur qui picipant aliquod diuinum p similitudinem. iuxta illud psal. lxxij. **Ego** dixi dij estis zc. **Sitr** est cōicabile fm opintonē. vñ sup illd ad Galath. iij. **His** q natura nō sūt dij futebat. glo. nō sūt dij na-

tra: h̄ fm op̄insonē hoīm. Et q̄ sacrificare seu imolare ē
 actus solī deo vero debīt. vñ. j. xxij. ca. Qui imolat d̄ijs
 occidet: nisi solī dño. Idcirco moyses q̄rebat aliq̄d pp̄rium
 nomē diuinū. q̄d eēt oibus modis incōicabile. vt sic ppl̄s
 ille q̄ pnus erat ad ydolatriā. fm quā leniter vocabāt crea-
 turā noīe dei. vt. j. xxxij. ca. de vitulo dicebāt. Hi sunt dij
 nri israel: vt in hac imolatōe seu sacrificio nō deuiaret a
 vīa recta. Quā quidē expōne sic posita cessant obiectōes
 p̄dicte. nā ad primā obiectōez dōm: q̄ h̄ nomen diuinum
 q̄d moyses querebat: nec erat notū moysi nec alijs filijs is-
 rael. put. j. dicef. q̄rebat aut̄ h̄ moyses in p̄sona filioz isrl. z
 nō in sua p̄sona ex quadā humilitate z reuerentiā. videt. n.
 quodāmō temerariū seu p̄sumptuosum. p̄sertim vtro tā-
 humilī dicē deo. Q̄d ē nō omē tuū. nō ei erat moyses igna-
 rus: q̄ Jacob petēt nomē angeli fuit n̄sum q̄si increpatū
 ne. Cur petis nomē meū: supra gen. xxxij. ca. z iō moyses
 perebat in p̄sona ppl̄i cui mittebat. de q̄ p̄sumebat q̄ fallē
 aliq̄ eoz h̄ peteret. Ad sc̄dm dōm q̄ moyses non petebat
 cognitōez hui⁹ noīs: vt p̄ h̄ filij israel crederēt ei: h̄ quere-
 bat p̄pter rōnes supradictas. Ad terciū dōm: q̄ h̄ filij isra-
 el z a fortiori moyses h̄iet fidē de deo vero q̄ est de⁹ abraaz
 zc. nō tñ hec noticia seu cognitio sufficiebat ad certifican-
 dum moysen de alijs supradictis. Consequēt sexto d̄i in l̄ra
 fm translatōez n̄fam. Dixit d̄ns ad moysen. Ego sum qui
 sum. Tit. Sic dices filijs isrl: q̄ est misit me ad vos zc. q̄m
 quidē translatōez n̄fam doctores n̄i cōiter tenēt q̄ h̄ no-
 men q̄ est. maxie est nomē pp̄riū dei: put sanct⁹. Tho. in p̄-
 ma pte. q. xliij. ar. xj. in cor. q. vbi ad h̄ assignat q̄sdā rōnes.
 quaz vna ē h̄iero. ad marcellā de decē dei noibus. z ang.
 in. v. de trinit. q̄ quidē rō talis ē. q̄ in h̄ noīe signat̄ imuta-
 bilitas pp̄ria diuini eē: q̄d nō nouit p̄teritū nec futurū. ce-
 tera em̄ q̄ mirabilia sunt. q̄si nō sunt. q̄d em̄ d̄i fuit. iaz nō
 est: z q̄d d̄i erit: nondū est. z iō de deo maxie pp̄rie d̄i q̄ est
 in p̄nti. Que quidē expō licz fm translatōez nostrā supra
 dictā z ex aucte sanctorū locū h̄ear: nō tñ videt h̄ie locum
 fm hebraice l̄re veritatē. vbi sic h̄. Dixit d̄ns ad moysen.
 Ero q̄ ero. Tit. Sic dices filijs israel: qui erit misit me ad
 vos zc. Non̄ ei in q̄libet loco vbi dicit. ero: h̄ dictio ebie
 q̄ pp̄rie est verbū substantiuū futuri t̄pis prime p̄sone indi-
 catiui modi q̄ quidem dictio frequētissime ponit̄ in sacra
 scriptura: z nullā aliā significatōez nec equiuocatōez h̄z.
 vñ sc̄dm h̄ac l̄ram nō est dōm. q̄ d̄ns in h̄ loco oñdit nomē
 pp̄riū suū. nam p̄ h̄ q̄ d̄i q̄ erit. nō significat̄ eternitas. in q̄
 nulla ē successio: nec etiā imutabilitas. cuz tñ i h̄ q̄d d̄i qui
 erit. significat̄ a nō esse in eē vel saltē ab eē p̄titi vel p̄terito
 in futurū. nec etiā necessitas eēndi h̄ oñdit: cū illa q̄ erunt
 nondū sint. vtz p̄ auctes sc̄toz allegatas. vñ valde mirādū
 videt de postil. q̄ in hoc loco veritatē hebraicā allegat mō
 p̄dicto. z tñ ex hoc q̄ dicit: ero q̄ ero. intendit p̄cludere eē-
 nitatē z imutabilitatē dei z h̄mōi. q̄d est manifeste p̄ rōnē
 z etiā p̄tra mentē sc̄toz. q̄ ista nō p̄cluserūt. nisi ex vbo sb-
 stantiuo p̄ntis t̄pis. nō sūt futuri vt dictum est. vñ iste pas-
 sus fm hebraice l̄re veritatē aliter videt exponendus. Ad
 q̄d sciendū. q̄ in verbis p̄dictis. s. cū d̄ns dixit ad moysen
 ero q̄ ero zc. nō oñdit d̄ns moysi aliq̄d nomē diuinū d̄ no-
 no: h̄ pot̄ oñdit ei q̄ nō erat interrogatio sua necessaria d̄
 hoc: cui⁹ rō est. nā sufficiebat filijs israel. z etiā ipsi moysi:
 q̄ deus patrū suoz. s. abraā ysaac z iacob. quē ipsi p̄ fidem
 cognoscebāt eē vnū deū: z volebat eē cū eis ad educendū
 eos de seruitute. sine hoc fieret p̄ miracula patētia sine nō
 i. aliter. z h̄ est q̄d dicit. ero q̄ ero. z est sensus. Ero cuz eis
 q̄ ero tecū. statim em̄ supra dixerat moysi. Ego ero tecum
 zc. ac si diceret. Ego dixi tibi q̄ ero tecuz in hac liberatōe
 similiter dico q̄ ero cū eis. Et q̄ vtrūq̄ erat sup̄ eodem fa-
 cto. Idcirco tñ semel p̄cludit. Qui erit misit me ad vos. q.
 d. nō debet vos curare quō: h̄ sufficiat vob̄ q̄ ero vobiscū
 sc̄z cū moysē z cū ppl̄o ad implēdū p̄dicta: in q̄ de⁹ satisfi-
 ciebat moysi etiā de sc̄do motiuo sue interrogatiōis. s. q̄ i-
 molandū deo sufficiebat ppl̄o imolare vō deo: quez p̄es
 coluerūt q̄ etiā de⁹ redimeret eos a seruitute egyptiaca. et
 si aliq̄d nomē diuinū eis nō innotesceret: q̄ h̄ q̄ eē deuz

abraā ysaac z iacob. q̄ educeret ppl̄m israel de egypto nō ē
 cōicabile alicui creature. Et nota q̄ antiq̄ hebreoz nō ex-
 ponebāt hoc q̄d d̄i. Ero q̄ ero. de aliq̄ noīe diuino: h̄ dicit̄
 q̄ deus in r̄nsiōe offerebat se ppl̄o seu p̄mittebat eis q̄ es-
 set cū eis in hac tribulatōe egyptiaca. z in alia q̄n̄ p̄tigisset
 Et notandū q̄ h̄ dictio ebie. q̄ in h̄ loco ponit̄ q̄ significat
 ero. vt dicit̄ est: nunq̄ in tota sacra scriptura ponit̄ p̄ noīe
 diuino: vñ si nomē diuinū eēt. rōnabile eēt vt alicubi deus
 h̄ noīe noiaret. Sequit̄ in l̄ra septio. Dixitq̄ iterū deus
 ad moysen: h̄ dices filijs israel. D̄ns de⁹ patrū v̄ioz misit
 me ad vos. Hoc nomē mihi ē in eternū. z h̄ mēoriale me-
 um in generatōe z generatōez zc. hec in l̄ra. Sup̄ quib⁹
 verbis licet nō modice attentōis sint nihil videt̄ p̄scripsis-
 se postillator: nisi q̄ vbi dicit̄. Dixitq̄ iterūq̄ de⁹ ad moy-
 sen. ly iterū exponit̄: vt referat̄ ad interrogatōes: ac si di-
 car: si queraf sc̄do de noīe mittent̄ te: r̄ndebis. De⁹ patrūz
 v̄ioz de⁹ abraā zc. q̄ quidē expō manifeste deniat a verita-
 te l̄re z hystorie. Primū p̄z q̄ cū dicit̄. Dixitq̄ iterū deus
 ad moysen manifeste h̄. q̄ ly iterū determinat id q̄d dicit̄
 dixitq̄ de⁹. z est sensus. q̄ de⁹ non solū semel dedit̄ moysi
 r̄nsionē dices. q̄ est seu q̄ erit. misit me ad vos: h̄ etiā dedit̄
 iterum aliā r̄nsionē. s. d̄ns deus patrū v̄ioz zc. q̄d so-
 nat plane illud q̄d dicit̄. Dixitq̄ iterū. Sc̄dm p̄z. q̄ vt hy-
 storia testat̄ moyses nec filij israel. sc̄do quesierūt de nomi-
 ne mittentis z sic moyses nō debuisset sibi nomē a deo re-
 uelatum p̄palasse ppl̄o: cū de⁹ p̄ditōnalit̄ iussisset moysi. s̄
 querat̄ sc̄do. s. de noīe mittent̄. r̄ndebis fm expōnem po-
 stillatoris. vñ aliter videt̄ dicendū. s. cū deus in prima re-
 sponsione. s. cū dixit. Ero q̄ ero. nō reuelauisset moysi ali-
 q̄d nomē diuinū de nouo: h̄ pot̄ ei oñderat q̄ nō erat si-
 bi necessariū hoc petere: vt dicit̄ ē. mō q̄si ex sup̄abūdan-
 ti voluit sibi notificare nomē diuinū. in q̄ moyses certifi-
 caret̄ de p̄dictis de quib⁹ certificari volebat: z de hoc dicit̄
 Dixitq̄ iterū de⁹ ad moysen. q. d. licet prima r̄nsio sufficis-
 set: gratis tñ volo tibi dare iteratā r̄nsionem: p̄ quam no-
 men nouū pp̄riū mihi notifices filijs israel. vñ dicit̄. Dixit
 q̄ iterū d̄ns ad moysen. Circa q̄d nomē moysi in hoc lo-
 co nouiter reuelatū plura occurrūt p̄sideranda ad sensuz
 l̄rales p̄tinentia: sp̄aliter. xij. Primū. s. quō nomē diuinū
 hic reuelatū moysi scribit̄ in hebraica l̄ra. z q̄liter ab He-
 breis p̄nunciat̄: z quō in alijs linguis transferat̄. Sc̄dm
 sc̄z an p̄dictū nomē. s. tetragramaton significerūt deuz:
 Terciū. s. an p̄dictū nomē sit pp̄riū v̄ appellatiuū. Quar-
 tum an p̄dictū nomē sit maxime pp̄riū nomē dei. Quin-
 tum. s. an h̄ nomē significet naturaliter. vel ad placitū seu ex
 institutōe. Sextū an sit aliq̄ rō querenda de h̄mōi instituz
 tione. Septimū an deo fm significatōez hui⁹ noīs princī-
 paliter p̄tineat miracula facere. Octauū an deo fm signi-
 ficatōez hui⁹ noīs pp̄rie p̄tineat imolari seu sacrificari. No-
 num an sub p̄dicto noīe pp̄rie p̄tineat ppl̄m sub lege a dō
 data cultui diuino applicari. Decimū an hoc nomen ha-
 beat sp̄alem efficaciam inter alia noia diuina. Undecimūz
 sc̄z de solennitate hui⁹ noīs apud hebreos. Duodecimūz
 sc̄z quō sunt intelligenda hec verba. s. hoc est mihi nomen
 in eternū: z hoc nomē memoriale meū in generatōe z ge-
 neratōez. Circa primū dicendū q̄ vbi in translatōe no-
 stra dicit̄ in hoc loco. D̄ns de⁹ patrū v̄ioz zc. in hebraica l̄-
 tera est vnū nomē ex q̄tuoz literis p̄positū: q̄d cōiter dicit̄
 tetragramaton a tetra q̄d est quatuor: z grammā q̄si est
 litera. id est nomē quatuor literarum. que quidem litere i
 hebraico sunt iste. prima scilicet. sc̄da h. terciā b. quarta h
 z sic hoc nomē scribit̄ apud eos sic sc̄z hbbh. Istud autem
 nomē sic scriptū cum p̄dictis q̄tuoz literis nunq̄ p̄nunci-
 atur ab hebreis cōiter prout i l̄ra facer̄: h̄ in loco illi⁹ vbi cū
 q̄ in sacra scriptura ponit̄ p̄ferunt legentes adonai. q̄d est
 aliud nomen diuinū p̄positū ex q̄tuoz literis: quaz p̄ma
 est a. secunda d. terciā n. quarta i. z sic hoc nomen scribit̄
 apud eos sic. s. adni: que quidem q̄tuoz litere sic in hebreo
 syllabicant̄ q̄ pp̄ria noīs ex eis compositū p̄nunciatio est
 adonai. q̄d quidē nomē adonai s̄gt̄ plane d̄m cum addi-
 tione mei vel nostri vel n̄m. Primum aut̄ nomē. s. tetra-

grammaton nō est transferibile in aliud nomē: seu etiā plane exponibile sicut adonai z alia noia diuina. z iō translatōes tā chaldei q̄ latini z etiā arabaci posuerūt loco illi^o dñm. q̄ est translatio scđi nois pdicti. s. adonai nō tamē est translatio p̄lmi nois tetragramaton supradicti. **C**irca scđm. s. an pdictū nomē diuīnū. s. tetragramatō significet verū deū. dñm q̄ sic. h̄ em̄ testat de^o dicēs moysi in hoc loco de hoc nomē. **H**oc nomē mibi est in eternū. z **E**sa. xliij. ca. **E**go dñs hoc est nomē meū. in quo loco vbi dñs ponitur in hebreo nomē pdictū. z sic in plurib^o alijs locis. **C**irca terciū. s. an nomē pdictū sit ppriū vel appellatiūz dicendū q̄ est ppriū qd̄ p̄z ex h̄. nā huic nomī cōpetūt oēs pprietates pprioz nominū. quarūz vna q̄ p̄ncipalis est z cōis in oibus linguis est: nō h̄re plurales numerū. cui^o rō est. nā nomē ppriū significat subam nō cū qualitate cōi sed ppria. vt grammatīci dicūt. vñ ex pdicti nois natura nō inuenit plurale in lingua hebraica sicut repit in alijs diuis nominib^o. vt de hoc noie deus: vel dñs z hmōi. z adhuc amplius q̄ fm formā istius nois in hebraico scriptā. nō possz ex eo fingi aliq̄d plurale sicut verbigrā de h̄ nomē symon possum^o fingere plurale vt dicendo symones p̄ multis: q̄ rū quilibet appellet symon. talē em̄ fictōez pluralitatē nullo mō patit pdictū nomē fm formā i qua forma ponit in lingua hebraica. vt in ea erudit. **S**ūt autē alie pprietates noim pprioz in lingua hebraica: q̄ nō facili in lingua nostra exponerent: q̄ quidē pprietates ogs adaptant pdicto nomini. s. tetragramaton put **R**a. abenzra: q̄ maximus fuit grammatīcus inter hebreos in hoc loco plene exponit. vñ manifestū est hoc nomē esse ppriū. **C**irca quartū. s. an pdictū nomē sit maxie ppriū nomē dei: dicendū q̄ sic. nāz inter oia noia que in sacra scriptura de deo dicunt cōiter tenentur q̄ hoc nomē: qui est: est maxie ppriū nomē dei. p̄ ut sanc^o. **T**ho. p̄ma p̄e. q. z arti. allegatis deducit. q̄ q̄des opinio lz vt deductū fuit fundet in trāslatōe n̄ra que habz **Q**ui est misit me ad vos. que quidē translatio n̄ra delirat manifeste a veritate hebraica. vt. s. oñsum est: tñ supposito p̄pter reuerentiā scđoz q̄ h̄ nomē: q̄ est: sit nomē ppriūz dei. adhuc vltērius vñ manifeste dicendū: q̄ hoc nomē tetragramaton est magis ppriū q̄ hoc nomē: q̄ est. lz non sit in aliq̄o alio noie seu p̄ aliud nomē transferibile seu p̄prie exponibile vt dcm̄ est: ex istis tñ ex quib^o cōponit pōt intelligi tā esse q̄ essentia nihil aliud connotando nec limitando. qd̄ maxie cōpetit essentie seu esse diuio. **F**orma etiā in qua ponit fm grammatīcā hebraicā cōsiderata nec ē pprie cōcreta nec abstracta. nec aliquod tps in sui significatōne includit: cū sit pprie ppriū nomē. vñ oēs rōnes ex quibus sancti doctores dicunt: q̄ hoc nomē: q̄ est: est ppriū nomē dei. put in. q. z arti. allegatis h̄. p̄ amplius cōpetunt huic noi tetragramaton: qd̄ sic patet: nā vna rō sumitur ex h̄ q̄: q̄ est: nō significat formā aliquā: h̄ ipm̄ esse: z dñ maxie esse ppriū nomē dei: cuius solus esse est sua essentia. que quidē rō magis cōpetit nomī tetragramaton qd̄ significat tā esse q̄ essentia nihil aliud connotando seu limitando. vt dcm̄ est: q̄ huic nomī qui est: qd̄ solū significat ipm̄ esse nō exprimens aliquā essentiam: q̄ sit eadē cuz sui esse. **M**anifestū est em̄ q̄ de quolibet ente etiā si nō sit idem cū sua essentia est verū dicere: quod est. vñ de dīcedo q̄ est: vel qd̄ ē. de aliquo ente nō intelligit q̄ sua essentia sit suū esse. **A**lia vñ rō que assignat ad hoc q̄ h̄ nomē: q̄ est. ē maxie ppriū dei. est talis. q̄ quāto aliqua noia sunt minus determinata z magis cōia z absoluta: tantomagis dicuntur de deo. ex q̄ concludit q̄ h̄ nomē q̄ est. qd̄ se h̄z inde terminate ad oēs modos essendi nominat ipm̄ pelagus sube infinitū dictū a damasceno: q̄ quidē rō cōcludit q̄ h̄ nomē tetragramaton est magis ppriū. min^o em̄ determinate z cōius z absolutus est nomē significās essentiaz seu rem subsistentē absolute z abstracte a quacūq̄ cōcretione seu limitatōne qd̄ magis p̄tinet ad nomen tetragramaton qd̄ vt dcm̄ ē significat eē seu essentia nō cōcretiue: nec abstractiue nec cū tpe q̄ h̄ nomē q̄ est: qd̄ nō solū significat cū tpe q̄ ē verbū p̄ntis tps: h̄ etiā cōcretiue. nā h̄ verbū est: in

sui significatōne includit. est ens: sicut alia verba in sui significatōne includit p̄ticipia sua. **C**onstat autē q̄ ens significat cōcretiue. z p̄ p̄ns intelligitur cū cōpositōe: qd̄ non cōpetit deo. **A**lia autē ratio sumit ex significatōe sic. nā h̄ nomē qui ē: significat eē in p̄nti: qd̄ maxie cōpetit deo. cuius eē nō nouit preteritū nec futurū. q̄ quidē rō manifeste concludit. q̄ nō solū nomē tetragramaton. h̄ etiā hoc nomen de^o. magis p̄prie dñ de deo q̄ h̄ nomē: q̄ est. nā sicut eternitati nō p̄petit p̄teritū nec futurū. ita nec nūc tps. qd̄ ē inter p̄teritū z futurū. **C**onstat autē q̄ h̄ verbū est. cōiter intelligunt loq̄ntes nunc tps seu tps propinquū tpi p̄nti p̄teritū distinguēs a futuro. quoz neutri p̄petit deo. vt ē manifestum. nomē autē tetragramaton nō significat cuz tēpe. h̄ solū esse seu eēntiam abstracte a quacūq̄ tps significatōne. **S**i consideret etiā h̄ nomē pdictū q̄tum ad illud a quo imponit. manifestum ē q̄ est magis ppriū nomen dei q̄ hoc nomē qui est. nā hoc nomē impositū ei ab ipso eē nō p̄t esse in creaturis seu p̄ creaturas cognoscit. h̄ p̄nt est in mente diuina. p̄t declarabit in articulo sequenti. **S**imiliter est magis ppriū q̄tum ad modū significandi. non em̄ habet modū significandi p̄t creaturis competit. talis em̄ modū significandi in oibus semp est concretus seu abstractus. quod nō cōpetit huic nomini vt iaz dicitur est. **S**ignificat em̄ hoc nomē qui est: complexe vt patet. nomē autē tetragramaton incōplexe omnino. **S**i autē consideret hoc nomē q̄tum ad h̄ q̄ imponit ad significandū. manifestū est q̄ nomē tetragramaton est magis ppriū q̄ nomē de^o. vel nomē q̄ est. impositū em̄ ē ad significandū ipam dei subam alteri incōmunicabilē. vt sic licet at loq̄ singularē. vt in p̄ma p̄e. q. allegata arti. xi. in r̄sione ad primū argumentū. **E**x quo p̄z q̄ hoc nomē est omnibus modis incōmunicabile alicui creature. qz significat q̄ si vt singulare seu indiuiduū. **N**ullū autē nomē significās indiuidualiter est cōmunicabile multis. nisi metaphozice tm̄. lz autē in aliquib^o locis scripture dicit h̄ nomē aliquibus creaturis cōicari. vt in infra. xvij. cap. de altari edificato a moysi dñ. **P**ocauit nomē eius. **D**ñs exaltano mea. vbi ponit hoc nomē. h̄ tñ est aliter intelligendū. vt in suis locis exponet. **C**irca quintū. s. an hoc nomē significet ad placitū seu ex institutōe seu naturaliter. dicendū q̄ h̄ nomē sicut z cetera noia vocalia ex institutōe significat. nō autē naturaliter. **D**ifferūt tm̄. qz cetera nomia cōiter z vt i pluribus ex institutōe hūana significat. **H**oc nomē vñ ex institutōe diuina tm̄. **S**i em̄ ex institutōe hūana significaret. notū esset h̄ nomē saltē illis qui nouerāt linguā hebraicā. cuius oppositū p̄z ex h̄. q̄ moysi q̄renti de nomine dei tanq̄ ipm̄ nomē igno: anti. deus dixit. **D**ic filijs isrl̄ **E**t sequit. **H**oc est nomē meū. **E**x quo p̄z q̄ nec **M**oyses nec filij israel hoc nomē nouerant ante hmōi reuelatōem. **H**oc etiā p̄z. j. vj. ca. vbi dñ. **N**omē meū adonai non indicat eis. **V**t ibidē ostenditur. **D**ico autē q̄ cetera noia vt cōmunitē z in pluribus ex institutōe hūana significat. p̄pter h̄ q̄ pauca nomia legunt a deo instituta. ad significandum. sicut supra **G**en. j. **P**ocauit de^o lucē diē. z ibidem. **P**ocauit deus firmamentum celū. z hmōi. z sic de aliquibus singularibus paucis in primordio rerum p̄tēis q̄ q̄dem vocatōnes seu institutōnes conformes sunt cōceptio nib^o humanis que de rebus habent. vt p̄z considerāt. **D**e hoc vero nomē diuio aliter est sentiendū. s. q̄ excedit omnē cōceptū humanū. **A**d cuius eidentia attendendum ē q̄ sicut apud nos voces significantes res sunt signa earūz que sunt in anima passionum. vt in. j. **P**eriber. q̄ quidem passiones ante res significant naturaliter cum sint eedem apud oēs: voces tm̄ que sunt earūz signa nō naturaliter: sed ad placitūz significant. vñ de sunt diuersa apud diuersos. sic suo modo cōsiderare possum^o apud deū duplex nomē ppriū. vñ. s. mentale significās naturaliter deū. z hoc nō filius dñ nomen patris. vñ de sup illud **E**sa. xxx. **E**cce nomē dñi veniet de longinquo. glo. nomē dñi. s. fili^o qui est nomen patris. **C**uius ratio est. nā fm sanctū tho. in scriptis supra p̄mū di. xxij. arti. j. **D**eus qui seipm̄ comprehendit

ipse solus seipm noiat pfecte: vt ita dicā. verbū coeque sibi generādo. hec ille. Illud vo nomē ppriū diuinum significans ad placitū. s. ex institutōne diuina dei sbaz incōicabiliter z adequate: est nomē pdictū de q agit: q aut h nomē significet dei sbaz incōicabiliter: p3 ex pdictū: q aut adeq te p3 ex hoc: nam fm scīm Tho. vbi s. cum voces sint sig intellectū: fm pbm. idem iudiciū ē de cognitōe rei: z nominatōe ei. vñ sic deū impfecte cogscim: et ita impfecte noiam: z qsi balbutiēdo: vt dicit greg. Ex q sequit. q cūz deus pfecte se cogscit ipse sol pfecte se noiet mentalit. vt dictū ē: sic z ipse sol pfecte seipm noiat p voces ab eo istituras. q sunt sig sui intellectū ad placitū instituta. vñ de h noie tetragrāmaton sic a deo instituto veri dicit: q noiat pelag^o sube infinitū a damasceno dicitū. nā cetera noia diuina determināt seu significāt quodāmodō modū eēndi diuinuz put cognitio nra: q finita ē: z a cognitōne creaturay accepta attingit: hoc tñ nomē nullū modū effendi diuinuz determinat: nisi put ē in mēte diuina h nomē instituente. et z ad h tendit illd ra. moy. d directōe pplexoz qd allegat a postilla. j. vj. ca. Cōstat aut q illud eē absolute p̄sideratū ē infinitū simplr: z sic pelag^o sube infinite dōm. Nec mirandum si aliq dicitio vel nomē finituz pprie significet subam infinitā. qz inter voces ad placitū significātes et res p eas significatas nō est ppurzio assignāda fm naturā: s; solum ad placitū. hec em dicitio mūd^o: q ē quedā breuis dicitio. si significat totū vniversum: z h nomē licet sit finitū fm vocē significat tñ infinitū fm rem. Circa sextū. s. an aliq ratio sit querēda de hmoi institutōne. Dōm q cū hoc nomē sit ad placitū diuī institutū: vt dictū ē: nō ē ad h qreda rō qsi naturalis vel necessaria: cū etiā multa noia ab hoibus ad significandū instituta: vtputa primitiua q a nullo alio nomine deriuant. nō hēant rōnem sue institutōis: nisi fm beneplacitū instituentiū: z a fortiori de hūplacito diuino qd est maxime liberū: nō est cā qreda: nihilomin^o tñ quedā rōnes possunt assignari p̄nētes ad p̄gruentiā hui^o significatōis. sic p̄ngit in sacris: q licet ex volūtate diuina habeāt efficaciam: nō ex natura rerū: tñ sunt aliq rōnes quibus p̄siderat aliq p̄gruentiā inter sacra z res q̄s significāt seu efficiūt vtputa cū per ablutionē exteriore q fit in baptisimo: p̄grue significat ablutio interior. s. quaz significat seu efficit: q quidē rōnes in hoc noie a diuersis diuerse assignantur: z spāliter inter expositores hebreoz est in h magna diuersitas. Quidā em eoz assignāt rōnes ex natura literay in hoc noie p̄tentay: q quidē lre om̄s sunt vocales. lre aut vocales sunt mag^o abstracte a materia q̄s cetera: z iō aptiores ad significandū diuinā subam q magis abstracta est a quacūq; p̄ditōne materiali. Alij vo hmoi rōnem assignāt ex parte numeroz p hās literas significatoz: vñ cuiq; em litere assignat certus numer^o fm hebreoz: numeri aut appropiati istis lris hnt pfectōes singulares inter alios. S; hoc nō videt p̄ueniēter dictū. qz lra nō significant nūeros nisi ex institutōne humana: qd hic nō h3 locuz. Quidam vo eoz dicūt q rō institutōis hui^o nois ē ineffabilis z penitus incōphēsilis ab hoib^o: z hoc vñ sat rōnabiliter dicitū: qz put dicitū ē: h nomē significat diuinā subam put ē in diuina mēte. qd ē incōphēsilibile ab intellectu creato. nihilomin^o tñ rōnes assignte supra in articulo q̄rto vident p̄gruere put fragilitati nostri intellectus vñ competere. Circa septimū. s. an deo fm significatōez hui^o nois pprie p̄tineat miracula facē. dōm q licet ad deū put est om̄ipotens p̄tineat miracula facē: ex hoc em dicit om̄ipotēs: qz potest possibilis absolute: z sic ei^o potētia extēdit se ad omne id qd h3 vel p̄t hē rōnez entis. cui nihil opponit nisi qd implicat in se eē z nō eē sil. qz tñ ratō diuine om̄ipotentie fundat in eē diuinū: fm q est infinitū: nō limitatū ad aliqū modū entis: s; p̄habens in se totū eē p̄fectōez: put s. dicit in prima pte. q. xv. arti. iij. in cor. q. p̄stat aut ex supradictis: q nomē tetragrāmaton significat subam diuinam put ē pelag^o sube infinite sequit qd ad deū p̄tinet oipotentia: z p p̄ns facē miracula put p̄siderat signari p dictū nomē. Circa octauū. s. an deo fm significatōez h^o nois pro

prie p̄tineat immolari seu sacrificari. dicenduz q sic: nam sic sacrificia seu imolatōnes cōiter sūt deo p explatōe seu mūdātōne a pctis: iuxta illud. j. Reg. iij. Non explet iniquitas dom^o ei^o victimis z mūerib^o cū om̄ipotentia diuina p̄cendō maxime z miserādo manifestet: p hoc em osidit deum hēe summā potentia q libere pctā dimittit. ei^o em q supioris legi astringit: nō ē libere pctā p̄donare: put in. q. z ar. supradictū: vñ eadē rōne dōm ē q sacrificari z imolari solū deo p̄tinet: put p̄siderat pdicti nois significatio: et inde ē q in leuitico vbi de oib^o sp̄ebus sacrificioz singl agit: nūc q̄ aliud nomē imponit nisi solū nomē pdictū. silt z in. iij. Reg. xviij. vbi agit de helya q ydolatrā dicit. Si dñs ē de^o se q̄m̄ini eū vbi ex pte helye sp̄ pdictū nomē nomiat: z sic de silibus. Circa nonū. s. an sub pdicto noie pprie p̄tineat pplm sub lege a deo data cultui diuio applicari. dicenduz q sic: cui^o talis rō assignat a q̄busdā expositozib^o hebreoz nā diuie p̄missiones i lege p̄tēte om̄s sūt miraculose. s. supra facultatē nature facte. s. q pluuie p̄p̄anee descēdāt populo exiēte iusto z detineant pplō peccāte: vtz Deu. xj. et i loc^o plurimis ve. testa. Constat em q hmoi bona r̄palia z mala fm cursuz coēm nature silt se hnt ad bonos z malos fm illud Ec̄es. ix. Vniuersa eq̄ eueniūt iusto z ipio: imolātī victimas. z sacrificia p̄tinenti. vñ q r̄palia sequant bonitatē vel maliciā ppli. h nō ē ex cursu cōi nature: s; sup naturalē p̄tate diuina. Ex q sequit q lex diuina debuit proprie dari sub illo noie: fm q p̄tinet ad deū miracula facē: z inde ē q in principio decalgi h nomē fuit exp̄ssum cum additōe eductōis de egypto. in q̄ miracula diuina fuerūt potissime manifestata: z hoc cū dicit. j. Exo. xx. Ego dñs de^o tuus q̄ eduxi te de terra egypti zc. vbi em dicit dñs: ponit pdictū nomē silt p totū decalogū in q̄ p̄ncipalia legē tradunt hoc noie exprimunt non aut in creatōne mundi in operibus em sex dierū nūc hoc nomē reperit: s; solū deus. licet em creatio a solo deo fuerit. tñ in creatōne fm Aug. ordo nature p̄ncipaliter querit. Circa decimū scz an hoc nomē hēat sp̄alem efficaciam inter alia diuina nomina. dicendū q licet diuina inuocatio efficacē sit cū suis debitis circūstantijs que in oīone efficacē requirunt. iuxta illud psal. cxliij. Prope est dñs omnibus inuocantib^o eum in veritate de isto tñ nomine legis in speciali Nume. vj. ca. Ponent nomen meū sup filios israhel. ego autē benedicam eis. Ex quo patet q ad hoc q benedictio sacerdotalis in veteri lege cōtenta efficaciaz haberet requirebatur impositio pdicti nominis sup populum qd ibidem ter exprimitur. vnde fm hebreos z est satis p̄sonuz litere. ad efficaciam benedictōis sp̄ualis ibidem p̄tente exp̄ssio pdicti nominis requirebat. dicit em ibi. Dic Aaron z filijs suis. Sic benedicetis filijs israhel dicite eis. Benedicat te dominus. Circa vndecimū. s. de solennitate hui^o nominis apud hebreos. dicendū q hoc nomen. s. tetragrāmaton nulli erat licitum p̄nunciare: nisi solum sacerdotibus cum benedicebāt solenniter populum in templo: vt infra Nume. vj. sed loco illius vbicūq; ponit p̄ferebāt legentes hoc nomen adonat: vt dictum est supra in primo arti. qd est nomē significās maiestatem seu summum dominium z potestatem. Que quidē mutatio videt fieri propter duo: primū vt pdictū nomē nomē a deo institutū in maiori f̄nerētia hēet. scdm q̄ditas pdicti nois. s. tetragrāmaton: nō ē cogscibilis: nisi p summā p̄tate dinā i effectibus suis relucēt: qd significat p h nomē adonat. vt dcm est z iō valde rōnabilr se hūit b. hiero. i sua transla. circa h: nā vbicūq; inuēit pdictū nomē loco illi^o posuit h nomē dñs: qd est translatio hui^o nois adonat: nō aut tetragrāmaton. addit aut in h loco huic noi de^o abiaā eo q̄ reuelatio facta moyfi ad impletōez p̄missoz pdicti p̄tib^o factorū fuerat ordinata. Circa duodecimū. s. quō intelligēda sunt h verba. s. h nomē mihi est in eternū: z h mēortale meū in gnātione z generationē. Dōm q lz hec vba p̄mittant in postilla. quasi sint vnus z eiusdem replicatiua: vltorius tamen videt dicendū: q referant ad pdicta duo noia: quoz vnū est qd scribitur. s. tetragrāmaton supra dictū. quod

est ppriū nomē dei vt dcm̄ est. z de hoc nomie. s. terragrā-
maton dicit. hoc nomē mibi est in eternū. qz anteq̄ essent
creature: h̄ nomē ptinebat deo fm̄ suā essentiā absq̄ aliq̄
relatōe ad creaturas vt ex positū est. Scdm̄ v̄o nomen est
nō qd̄ scribit̄: s̄ legit̄. s. adonai: de quo intelligendū est qd̄
d̄r. Et h̄ est memoriale meū in generatōe z generatōez. ad
innuendū qz primū nomē nō erat cōiter memoriale cū la-
bijs: s̄ nomē scdm̄. s. adonai. noia em̄ que pferunt dicunt̄
memoriale iuxta illud psal. xv. Nec memor ero nominū
eorū p labia mea z qz hoc nomē. s. scdm̄ implicat habitū
nē. s. ad effectū. iō nō d̄r esse nomē di in eternū: s̄ in genera-
tōe z generatōem: qd̄ denotat successione creaturarū qz
respectu d̄r adonai vt dcm̄ est. Possunt etiā p̄dicta verba
alif exponi. Ad quod sciendū qz p̄dictū nomē tetragrāma-
ton est cōforme huic nomini iesus: in quo etiā sunt quatu-
or l̄re. quarū prima z tertia sunt eedē cū prima et tertia al-
terius nois. s. i. z. v. scda v̄o z quarta sunt etiā p̄iles in scri-
bendo. qz v̄trobisq̄ scribunt̄ cū h̄. s̄ in legendo est differen-
tia. qz in primo noie cū aspiratōe legunt̄. i secundo v̄o no-
mie loco aspiratōis v̄trobisq̄ legit̄. s. qd̄ pōt esse duplici cā.
vna est qz latini nō ita pferunt aspiratōes nec l̄ras guttura-
les sicut hebrei. Alia cā est. qz cū primū nomē ex l̄ris signi-
ficantib̄ esse seu essentiā pponit̄ vt dcm̄ est: que quidē litte-
re in latino nō significāt essentiā: idcirco loco v̄trobisq̄ posi-
te fuerunt duo l̄re. s. s. que qdem l̄ra. s. dicit̄ in pferendo es-
se. z vt sic redit̄ in eandē sniam. v̄n de h̄ noie dato ipsi x̄po
pprie pōt intelligi illō ad philip̄. ij. Dedit̄ illi nomē qd̄
est sup̄ oē nomē. nā istō solū nomē diuinū in cetera noia
diuina ē incōcābile oibus modis vt dcm̄ est. z idō pprie d̄r
sup̄ oē nomē. Fuit aut̄ h̄ nomē datū x̄po in q̄ntū est ver̄ de
us. fuit etiā huic noī ihs addita in hebreo hec l̄ra aȳn. q̄ ē
maxie gutturalis. z iō nō p̄fert̄ a latinis. qd̄ quidē nomen
ppriū diuinū cū interpretatōe hui⁹ l̄re sup̄addite significat
saluatōez. vt sic nō solū de⁹ s̄ etiā saluator nominet̄. v̄n et
Auc. j. Angel⁹ dixit̄ ad ioseph. z vocabis nomē eius ihs
ipe. n. saluū faciet ppl̄m suū zc. Et qz illud nomē diuinum
s. primū absconditū erat eo qz nō legebat̄ a ppl̄o. vt dcm̄ ē
pp̄ter ppl̄i imp̄fectōez. nomē v̄o secundū. s. ihs. qd̄ ē pri-
mū nois memoriale pp̄alandū erat oibus tpe x̄pi. sic z ipe
de⁹ qui in se inuisibilis ē. p̄ incarnatōez erat visibiliter co-
gnoscendus. iō ille euāgelic⁹ p̄beta Esa. loquēs de aduē-
tu x̄pi. liij. ca. dicit̄. Propterea cognosceat ppl̄s me⁹ nomen
meū in die illa. qz ego q̄ loquebar in die illa ecce ego ad sū
cui⁹ sensus est. s. pp̄ter h̄ popul⁹ me⁹ cognosceat nomē di-
uinū antea sibi abs̄cōditū. z h̄ in die illa. s. tpe x̄pi. cui⁹ rōez
reddit̄ dicēs. qz ipe de⁹ q̄ loq̄bat̄ p̄ri⁹ in p̄phetis d̄ q̄ dicit̄. qz
ego q̄ loquebar. p̄ncipalit̄. p̄ncipalit̄. ac visibilis affl̄teret. de
q̄ dicit̄ ecce ad sū. z qz notitia v̄trobisq̄ nois p̄dicti erat ma-
xime desiderabilis iustis aduētu x̄pi spectantib̄. iō i p̄sona
taliū Esa. xxvij. dicit̄. Dñe sustinim⁹ te nomē tuū z memo-
riale tuū in desiderio aie. q. d. desideram⁹ noticiā. nō soluz
nois tui. s. p̄mi nobis aliq̄liter ignoti: s̄ etiā mēozialis tui.
s. memoriale p̄mi nois qd̄ est nomē ihs. vt dicit̄ est qd̄ qui
dem desiderū x̄pc adimplēs dicit̄ Jo. xvij. Pater mani-
festauit nomē tuū. z qz ad p̄dicti nois verā noticiā p̄sertim
q̄ ad mysteria in eo inclusa popul⁹ rudis non erat capax.
idcirco cū dixisset. Hoc nomē mibi est in eternū statim sb̄-
dit. Vade cōgrega seniores israel. z dices ad eos. Dñs de-
us patrū v̄roz apparuit mibi zc. hoc ē dicere. licet toti po-
pulo hoc nomē sit intimādū. tū in speciali hoc habes an-
nunciare seniorib̄ q̄ de hoc meli⁹ p̄nt̄ erudiri. v̄n z de istis
seniorib̄ dicit̄ in eodē p̄textu paucis interpositis. Et audi
ent vocē tuā. qd̄ intelligēdū est nō solū p̄ obedientiā. s̄ etiā
intelligēdo iuxta illud Auc. viij. Qui habz aures audien-
di audiat. Consequenter dicit̄ deus apparuit mibi vt in
hoc oñdere altitudo grad⁹ p̄phetie ipi⁹ moysi. altior enī
gradus p̄phie est. si ille q̄ loquit̄ videat̄ in specie dei repre-
sentatua. fm̄ illō Esa. vj. Vidi dñm sedentē zc. q̄ si videat̄
in specie angeli vel hominis. vt in scda scde. q. clxxij.
articulo. iij. in cor. q. Cetera aut̄ exponat̄ sic in postilla.

Eplica correctorij cōtra burg. delyrantem.

In capitulo tercio Burg. postilla. redarguit de bre-
ui l̄re expeditōe promittēs multa addere z implet
torum v̄nū quinternum. sed q̄ntilia z vera z ad ex-
positōem l̄re necessaria patebit̄ infra. Primo enim cōtra
postillatorem dicentē angelum fuisse locutum in persona
dei. ideo aliquādo angelus aliq̄n domin⁹ est nominatus:
inuehitur p̄ter rōnem dicēs deū in pp̄ria p̄sona fuisse lo-
cutum non p̄ angelum. hoc aut̄ est cōtra beatū Gregoriū
z glo. interlinearē sumpta a beato gregorio dicentē Ange-
lus qui moysi describitur apparuisse. modo dñs mō ange-
lus memoratur. angel⁹: quia exterius loquēdo seruit̄ do-
minus qz interius presidens loquēdi effieaciam tribuit.
cum enim loquens ab interiori regitur z per obsequiū an-
gelus z per inspiratōem domin⁹ nuncupat̄. sed z datō le-
git̄ s̄ebat per angelos in manu mediatoris. vt dicit̄ apo-
stolus ad Galath. iij. vbi l̄ra videt̄ claris loqui q̄ in p̄po-
sito z sententia beati Aug. in diuersis locis est qz nunq̄ lo-
cutus sit sensibilibus creaturis: nisi i subiecta creatura. v̄n-
de patet q̄ntile sit burg. ista mouisse. Item secundū qd̄
mouet burg. in hoc capitulo est qz miratur quare moyses
videns angelū z audiens dominū nō legit̄ adorasse. Et
respondet sue admiratōni: qz moyses a deo humilis fuit qz
estimauit se ad adorandū indignum z ponit exemplū de
publicano. s̄ videtur delyramētū dicere tantā humilita-
tem alicuius esse. vt se reputet indignū actiua adoratōne
non em̄ videt̄ humilitas sed fatuitas qz quis non sit dign⁹
benefacere. saltem optimo genere virtutis: que est pietas
z theosebia: cuiusmodi est dei adoratio. hūilitas em̄ p̄mo-
net oratōnez nō distrahit nec impedit. qz oratio humilian-
tis se penetrat celos. Est enim dei adoratio omnib⁹ cōmu-
nis z necessaria: iuxta illud. Dñm deū tuū adorabis z illi
soli seruies. cui humilitas impedimentū p̄stare non pōt.
p̄bi em̄ virtutū posuerunt connexionē. z hic burgē. sepe
humilitatē a pietate q̄ ad oia valet. vt d̄r. j. ad Thi. iij. nec
valet exēplū de publicano: quē z euāgelū Au. xvij. z b.
aug. non obstāte humilitate oñdunt adorasse z dixisse. de
us pp̄cius esto zc. ei⁹ em̄ hūilitas solū ad h̄ tendebat. qz re-
putabat se indignū levare oculos i celū. cū h̄ n̄ stat adora-
tio p̄cutiēdo peccatū: ita z moyses in p̄posito. z si ex hūili-
tate abscondit facie suā: nō min⁹ adorauit z consp̄it z mē-
taliter vt idē burg. dixit post p̄dictū delyramētū melius
recollet̄. Item tertiū qd̄ mouet burg. in h̄ capitulo est d̄
signo dato moysi: qd̄ cū postillator dupl̄r exposuisset bur-
gē. v̄trobisq̄ expositiōez reprobat z pp̄riā ponit. p̄ igit̄ respō-
dendū est suis obiectōibus: scdo sua expositiō p̄tractada.
Improbatur aut̄ p̄mā expositiōez ex duob⁹. p̄ qz moyses nō
petebat signū. scdo qz moyses fuisse modice fidei si signū
petuisset. Pro solutiōe v̄trobisq̄ norandū: qz de⁹ signū de-
dit sepe nō petētib⁹: imo aliq̄n petere nolenti. sicut p̄z de
achaz. Esa. vij. Et in hora natiuitatis x̄pi pastorib⁹ signū
nō petētib⁹ dixit angelus. Et h̄ erit vobis signū Iuce. ij.
Moysi iḡ nō petenti nec dubitat̄. s̄ insufficientiā suā re-
cognoscenti dat̄ signū p̄ sui p̄fortatōe. Improbatur etiā se-
cundā expositiōez ex duob⁹. Primo qz imolatio sup̄ mon-
tē illū nō potuit esse signū eductōis ppl̄i q̄ tpe illi⁹ imola-
tōis fuit p̄terita: qm̄ frustra poneret̄ tale signū. Scdo qz
nō potuit moysi esse signū future introductōis in terras
p̄missas. qz ipe eam nō intravit. R̄ndeo ad primū qz argu-
mentū fundat̄ sup̄ falsa imaginatōne. s. qz signūz semp de-
beat p̄cedere signatū. qd̄ falsum est. vt p̄z sup̄ illo Esa. vij.
infra. Pete tibi signū zc. Etiam pōt dici put̄ catholici ex-
positores: qz imolatio super montes fuit duplicis effectus
duplex signū. Fuit enim signum rememoratiū exit⁹ de
egypto. z p̄nosticū ingressus ad terrā p̄missiōis: vt sit sen-
sus: hoc habebis signū zc. qz sicut p̄ immolatōem erunt re-
memorando grati de exitu: ita p̄ fidem erunt certi p̄nosti-
ce de ingressu. Dunc sensum iuuat qz dicit̄. j. xij. ca. Erat
quasi signū in manu tua et quasi quid appensum aū ocn-
culos tuos: eo qz eduxit te dñs in manu forti zc. vbi mani-
feste p̄z signū rememoratiū z si nō sit p̄nosticū. S̄ qz se-
cūdo obijcit burg. qz nō fuit moysi signū qz nō introduxit

ppm. **R**atio q̄ illa imolatio fuit moysi signū remōratū
 nū solū: s̄ pplo vtroq̄ mō. etiā fuit moysi signū p̄noticiū
 nō ad introducēduz: s̄ ad disponēduz z regēdu p̄p̄li in-
 gressuz: vtz i Deut. **Q**uo ad articulū p̄ncipalē scdm vi-
 deri p̄t q̄tuz valeat expositio burg. qz p̄it duo. p̄mūz q̄
 moyses erat modice reputatōis eo q̄ pascebat gregē: scd̄z
 q̄ b̄ fuit signū de q̄ fmo q̄ p̄ eū q̄ modic⁹ fuit deus voluit
 magna facere: z nō p̄ potētes: vt alteri nō iponezet: nisi so-
 li deo nō hōi. S̄z p̄mū dcm v̄ falsuz. qz moyses fuit t̄ale
 gās in exordio natiuitatē vt p̄ filiā pharaonis adoptaret.
 vtz in p̄ncipio Ero. Fuit etiā t̄afortē z aniosus i p̄gressū
 vt egyptiū occideret. z t̄axcellens vt terro vn⁹ de portori-
 bus sacerdotib⁹ madian ei fugitiuo filiā suā iungio trade-
 ret. nec p̄batio burgē. valet q̄ qz fuit pastor gregē: iō fuit
 modice reputatōis: pascere em̄ gregē i veteri lege nō fuit
 vile officiū. s̄z officiū p̄iarchaz. iux̄ illō Gen. xlvj. z xlvij.
Pastores outū sum⁹ nos z p̄ies nostri. **H**ec scdm dictuz
 valet. qz cū opa sunt supra humanā facultatē: cuiusmodi
 fuit educō filioz isrl: nemo sic desipit q̄ deo vero v̄ falso
 ascribāt: nō igit opozuit fidelib⁹ ob id dare signū vt moy-
 ses vel p̄p̄s crederet deū illoz mirabiliū anctoz: q̄ facit
 mirabilia solus. **T**ē q̄rto mouet burgen. s̄ postilla. ex-
 ponentē n̄am translationēz q̄ dicit. Sū q̄ sum. z hebraicā
 l̄ram q̄ sonat Ero q̄ ero. dicēs v̄tranq̄ l̄ram idē importa-
 re. s̄ dei necesse eē eternū z immutabile. z dicit burg. illaz
 expositiōz esse p̄tra rōnez z intentiōez sanctorū. S̄z i v̄tro
 q̄ fallit burg. p̄sando v̄ba postillatoris. vult ei dicere q̄
 p̄ hoc modus eēndi ip̄i⁹ dei est necessari⁹. etern⁹ z imuta-
 bilis qz sine distinctiōe z d̄ria ex p̄te dei: de deo vere d̄ ver-
 bū p̄teriti t̄pis: sicut futuri vel p̄ntis. qz oēs d̄rie t̄pis eter-
 nitati immutabili z indistincti coexistūt. iō b̄n̄s Hiero.
 in sua translationē posuit p̄ns vere. z hebraica veritas futu-
 ri vere. z diuiniūm iohānes exp̄mere volēs eternā z ne-
 cessariā v̄bi diuini generationē v̄it v̄bo p̄terito dicēs.
In p̄ncipio erat v̄bū. **E**t in apoc. v̄it oibus differentijs
 t̄pm dicēs: q̄ est: q̄ erat: z qui v̄turus ē. secus est in creatu-
 ris z mutabilib⁹: in q̄bus nihil ē nisi p̄ns. z de his p̄cedit
 rō burgen. sumpta ex auctoritate beati hiero. z aug. dicen-
 tiū: q̄ erant nondū sunt. q̄ modus loq̄ndi in deo locū non
 h̄z. immo f̄m verā z p̄p̄iā rōnez nec p̄ns t̄ps de deo dicit
 vt p̄ hoc possit dei eternitas p̄suaderi. nā sicut futuz non-
 dū est: ita p̄ns aliq̄n nō fuit: z cito nō erit: q̄ ad diuina nō p̄-
 tinent. **R**atio igit postillatoris bona est: q̄ moduz essēndi
 dei dixit eternū z immutabile: qz indifferenter om̄e t̄pus
 de deo d̄: est: fuit: z erit. nō rōne p̄p̄iā: s̄ rōne q̄ coexistūt
 eternitati. verius eternitas immutabilis fluxū t̄pis z oib⁹
 eius differētis coexistūt. **N**it em̄ b̄n̄s ang. p̄ burg. allega-
 tus. **E**ssē verissime p̄p̄etit deo. qz immutabilis est: z illa que
 sunt mutabilia p̄fecte nō seruat eē. **S**i igit futurū in deo
 distingueret a p̄nti vere mutabilis eēt: ex oppositō em̄ p̄-
 dicat infer̄ oppositū s̄biecti. qz de⁹ ē immutabilis: ideo in
 deo nō differt p̄ns a futuro. **E**t hec fuit intentiō postillato-
 ris iungentē p̄ns n̄re translationē futuro hebraice veritatis
 eiusdez sine b̄n̄s Aug. ē. xj. de ciui. dei ca. xxj. dicēs. **D**e⁹
 futura p̄terita z p̄ntia p̄phendit: q̄nis p̄terita iā nō sunt: fu-
 tura nondū sūt. **S**i igit in dei scia ille d̄rie t̄pm non distin-
 guunt. igit nec i eius eēntia z modis eēndi cū dei scientia
 sit ei⁹ eēntia z eēuerso. **E**t nota q̄ in hoc loco burg. rece-
 dit a sancto Tho. cui⁹ dicta oia in suo p̄logo visus ē dei-
 ficare. **T**ē in q̄rto mouet burg. contra postilla. impo-
 nēs ei cū d̄. **D**icitur iterū d̄ns. postillator exponit ly itez
 de q̄rentib⁹: s̄ p̄siderādo ea q̄ p̄misit postillator: manifestū
 erit q̄ ei burg. falsū impoiz: p̄dixerat em̄ q̄ moyses h̄ duo
 fecit: quesuit em̄ de noie mittentis exp̄sse. scd̄o de p̄ditio-
 ne mittentis tacite: z qd̄ d̄ns ad secūduz p̄mo r̄nderit f̄m
 hebraicā translationē dicēs. **E**ro qui ero. f̄m nostrā tran-
 slationē: sum qui sum. p̄ que ad q̄ones exp̄sse de noie q̄
 rentē nō est r̄sum. qz p̄ illā r̄sionē nullū nomē dei sig-
 nificat: vt etiā ip̄e burg. fatet cōtra sanctū Tho. significa-
 tur t̄n p̄ditio z modus eēndi q̄ est eternitas z immutabili-
 tas: p̄t in p̄cedenti p̄ucto exposita est. **S**ed ad exp̄ssam

questionē querentē de noie r̄ndet scd̄o cū d̄. **P**ostillator
 d̄ns. vt ly iterū referat ad scd̄am r̄sionē. q̄ respicit q̄ones
 exp̄ssam p̄ns factā nō repetitaz: vt fingit burg. s̄ postilla.
Item sexto mouet burg. p̄tra postillatorē q̄si diminute
 se habuerit circa nomē diuini: qd̄ nō ē modice antētiōis.
 mouet igit de illo noie duodeci q̄ones. de q̄bus magnuz
 facit tractatū ad expositiōz litere modicū facientes. vtz in
 in eaz p̄tractatōe. postillator aut̄ plane expositiōi l̄re intē-
 dens h̄mōi q̄ones z inquisitores eaz ad lib̄ū b̄n̄i Dyoni.
 de di. no. z alios remittit: est em̄ sui p̄positi non tractatus
 scribere: sed breuiter litere immozari.

Prima igit questio burgen. est. **S**uppositio q̄ no-
 mē de q̄ hic f̄mo sit tetragrammaton. querit quō
 hoc nomen scribat z p̄nunciet. **E**t respōdendo d̄
 cit q̄ scribit quatuor l̄ris: z iō dicit tetragrammaton a te-
 tra qd̄ est quatuor: z grāma litera. **T**ransseat hoc qz satis vul-
 gatuz: sed ex hoc nō habet l̄ralis sensus. qz nō exponit il-
 lud nomē significatiue: sed tantū materialiter vt scriptuz
 z ita hoc nomē deus scribit quatuor literis. z sic p̄t dicit
 eadē rōne tetragrammaton. **E**t infra in eadē digressiōe d̄t
 hoc nomē tetragrammaton nō eē trāsferibile nec exponibi-
 le. S̄z manifestū ē b̄ falsuz eē si vniformit̄ accipit sicut h̄c
 .s. materialiter. qz burg. ip̄emet exponit dicēs. **T**etragra-
 maton d̄ a tetra qd̄ est quatuor: z grāma l̄ra. i. nomē scriptū
 quatuor l̄ris. z cui⁹ oēs litere hebraice sint significatiue vt
 dicit cōmunit̄: ip̄m nomē f̄m omēs partes suas p̄t ex-
 poni: nisi dicat q̄ quib⁹ p̄ponētia possint exponi nō t̄n cō-
 positū: z sic opozt eū p̄cedere p̄positū dicere terciāz enti-
 tatē distinctā a suis partibus q̄ quib⁹ verū sit: est tamē
 cōtra suū magistrum. s̄. sanctū Thomam.

Secūda questio ē. vtz tetragrammaton significet ve-
 rū deū. z r̄ndet q̄ sic. s̄ mirū dictū videt f̄m ipsū
 burg. illud nomē scribit quatuor literis q̄ apud la-
 tinos sunt. i. h. b. h. q̄ nullū sonū humana lingua formabi-
 lē faciūt igit ab hoie p̄ferri nō p̄t: z si sic h̄o nō p̄t habe-
 re in aīno vocis p̄ceptū. qz vox nō est formabilis qd̄ igit
 p̄t burg. apud significare: nisi materialit̄ vt dixit in p̄ma
 q̄one. **N**ec p̄bat p̄positū suuz p̄ hoc q̄ allegat ex litera: b̄
 nomē est mihi in eternū. qz hoc d̄ deus patrū nostrorum
 abraā. ysaac z iacob. v̄bi loquit̄ de hoc toto p̄plexo qd̄ vi-
 derur satis exponibile z transferibile.

Tercia questio ē. an illud nomē sit p̄p̄iū vel appel-
 latiuū. z r̄ndet q̄ sit p̄p̄iū. z p̄ma rō sui dicit z p̄-
 cipalis vt d̄t oibus liguis cōis est qz nō h̄z plura-
 lē nūez imo vt d̄t: nō p̄t fingi pluralē nūerus hui⁹ nois
 sicut fingim⁹ de noie symon symones. S̄z q̄quid sit de
 p̄clusiōe: rōes modicū p̄cludūt. **P**rima em̄ rō reducit cō-
 tra facientē sic: nō h̄ns pluralē est nomē p̄p̄iūz nō appel-
 latinū: s̄ sol de⁹ zc. est h̄mōi qd̄ nō h̄z pluralē nūeruz: igit
 zc. p̄ns est falsuz igit aliqua p̄missaz. nō minor. ergo ma-
 ior q̄ est burg. **E**t si quis dixerit p̄ illud qd̄ addit. qz nō p̄t
 fingi plurale sic de ceterz coibus et p̄p̄iis. b̄ videt frustra
 dicit. qz possum⁹ fingere tetragrammatones sic symones.
Nec ille sunt potissime rōnes quare aliqd̄ est p̄p̄iū quas
 burg. adducit. **E**st em̄ potissima rō p̄p̄ietatis et singulari-
 tatis f̄m grāmaticos. vn̄uoce plura significare nō posse:
 equiuoce aut̄ p̄nt equocatōe a casu vel cōsilio. nūc aut̄ de
 us ita est nomē p̄p̄iūz qz vn̄uoce nō significat plura. nec
 p̄t vn̄uoce plura significare quib⁹ equiuoce: sicut vn̄uz
 significare p̄ essentiā plura p̄ participatiōez: vel vt magis
 p̄p̄ie dicā vnū substantialiter plura nūcupatiue: cuz hoc
 tamē stat qz deus nō sit nomen significans ita p̄p̄ie quin
 sit trib⁹ p̄sonis cōe. S̄z de tetragrammaton voce significan-
 te nō d̄z esse altercatio cū res significata sit nota: nūc aut̄
 nulla res diuina significata siue sit substātia siue f̄m sub-
 stantiā: est p̄p̄ia: qui sit coicabilis trib⁹ citra relatiōes ori-
 ginis. nec aliqua vox significās sic erit p̄p̄ia: quin sit tri-
 bus cois: nisi q̄s velit dicere qz tetragrammatō significet p̄-
 p̄rietatē originis incōicabile. tūc qua rōne significat vnā
 p̄p̄ietatē eadē rōne quālibet aliā. z sic significabit plura:
 z p̄ p̄ns nō sit p̄p̄iū vt fingit Burg. **E**a q̄ de rerū diuinaz

cōscabillitate z idēitate: vbi nō obuiat relatiōis oppositō
 dicta sunt. habent ex dictis beati Dionysij. de di. no. z ei
 pmentatoris vercellens. z aug. de triui. Et si q̄s cultor iu
 eptaz burg. refugere voluerit ad vltimatā abstractiōez z
 dicere q̄ tetragramaton significat diuinā eētiaz sine om
 niū cōparatiōe z respectu ad psonas zc. Et tūc fm scolaz
 phoz z theologoz res quecuq; nec est ppria nec p̄mūnis
 Dic ei ē mod⁹ loq̄ndi Auicēne. v. sine metaphy. exq̄ntas
 et equitatis: nec ē singularis nec vniuersalis: h̄ ē equitas
 tantū. etiā hāc fugā tollit idē Burg. infra dices. q̄ signifi
 cat essentia diuinā put est fm modū loq̄ndi Damasceni
 pelag⁹ sube infinitū. sic em̄ nō significat cū tali abstractio
 ne sed cū vnitua cōtinentia oim pfectionū simplr.

Quartā questio ē. an tetragramaton sit maxime p
 p̄mū nomē dei. z dicit q̄ sic: in cui⁹ conclusiōis dedu
 ctiōe q̄ Intricat⁹ ē. reduco factus ei⁹ ad septē dicta
 q̄m̄ p̄mū ē: q̄ sanct⁹ Tho. p̄ma pte. q. xij. arti. xi. q̄ ponit
 q̄ ē: fore p̄mū nomē dei deuiat ab hebraica veritate. scdm̄
 dictū q̄ trāslatio n̄ra cui sanct⁹ Tho. innuit s̄lt̄ deuiat ab
 hebraica veritate. Terciu⁹ dictū q̄ significatio nois tetra
 gramaton dependet ex significatiōe l̄raz ex q̄bus pponit
 Quartū dictū nomē tetragramaton maḡ indeterminate
 z p̄mū significat diuinā essentia q̄: qui ē. Quintū di
 ctū. qui est: ē p̄mū dei: sed significas cū tpe z concretue.
 Sextū dictū q̄ cōcretue significat: q̄ dicit ppositiōez: iō
 nō puenit alicui dicto de deo. Septimū dictū p̄s tps cō
 uenit deo nō p̄teritū nec futurū. q̄ nec eternitatē. hec sep
 tē dicta clare habent in determinatiōe hui⁹ sue quarte que
 stionis. In quozū p̄mo improbat suū quē p̄ cūctz magni
 ficat magistru. In p̄logo em̄ sui corruptozij n̄rit dētā ei⁹
 canonizare: asserēs ea igne charitatis examinata. z natu
 ralis rōis dictamie multip̄r purgata. sepe em̄ p̄fert ip̄m
 beato Hiero. Aug. z alijs. z tūc em̄ h̄ audet improbare. in
 mo dicit eū delirare. Sz vt videt in sc̄do dicto n̄rit illam
 r̄nsionē moderare quasi sc̄tus Tho. deuians sit a n̄ra trā
 slatiōe seductus. quā etiā dicit ab hebraica veritate deli
 rare qd̄ nō videt. q̄ trāslatio n̄ra ponit p̄s: vbi hebraica
 l̄ra ponit futurū illa ponit. Sum q̄ sum. ista: ero q̄ ero: et
 hoc nō est delirare: h̄ potius p̄corditer diuini esse eterni
 tatē oñdere. z immutabilitatē. cū p̄endant indifferentē di
 cere de deo eo mō quo declaratus ē in quarto correctorio
 hui⁹ t̄rcij ca. Fundat h̄c modus dicendi in sacra scriptu
 ra q̄ de deo dicit Apoc. j. qui est q̄ erat: z qui ventur⁹ ē zc
 z ita postillator exponit: nullū em̄ nomē exp̄m̄t p̄: suz q̄
 sum. nec p̄: ero q̄ ero. h̄ solū mod⁹ eēndi. qd̄ si br̄s Tho.
 vt burg. intellexisset ex trāslatiōe n̄ra nō recepisset occa
 sionē deuiandi. put burg. ei imponit. z hoc patz supra in
 quito hui⁹ capituli correctorio. Per t̄rciū autē dictū v̄
 burg. tradicere r̄nsioni hui⁹ quarte q̄m̄is. q̄ dicit nomē
 tetragramaton significatiū significatiōe l̄raz. ex q̄bus cō
 ponit z ita videt accipi materialiter. nullū autē nomē ma
 terialiter acceptū pōt esse maxie p̄mū nomē dei h̄ nomē
 tetragramaton ē h̄mōi: vt dicit burg. Sz z quartū dictū
 repugnat r̄nsioni t̄rcie questiōis vbi dicit q̄ hoc nomē re
 tragramaton sit p̄mū z nullo mō appellatiū. h̄c autē
 dicit q̄ indeterminate z p̄mū significat. hec autē est
 p̄ditio nois appellatiū nō p̄mū. In q̄nto autē dicto p̄ra
 ctans opinionē sui magistri dicit: q̄ est esse nomē p̄mū:
 sed nō sicut tetragramaton. q̄ p̄mū significat cū tpe z cō
 cretue z declarat hoc mō loq̄ndi p̄stiaui cui⁹ regule sa
 cra scriptura subijci nō dz. vt dicit br̄s hiero. Etiā et si v̄
 ba p̄prie significat tps z cū tpe applicata trāslatiōis: ap
 plicata autē diuinis nō significat tps mensuras: sed eterni
 tati coexistēs. put declaratū est supra in quarto hui⁹ capi
 tuli correctorio. Sextū autē dictū brocardicū ē. q̄ cōcretue
 dictū significat cū cōpositiōe Ideo nihil r̄altuz cōpetit
 deo. Et em̄ deū inq̄tuz ē p̄cretue significat. q̄ identice
 includit rōnem sui formale. z formalit̄ d̄ de deo. tū nullā
 dicit cōpositiōe. sicut nec vnitua cōtinentia omniū p̄fe
 ctionū simplr cōcretue z abstractiue. per hui⁹mōi deli
 ramētū hui⁹ si n̄s cessaret disputatō sc̄on z alioz. de sb̄

lecto theologie. z rōne formali subiectiua que se h̄nt sicut
 cōcretū z abstractū. z ita dicit p̄mūiter deū esse subiectū
 theologie sub formali rōne veritatis z ita nomen tetragra
 maton nō p̄inēt ad theologiā. q̄ nec p̄inet ad subiectū
 nec rōnem formale subiecti. p̄ eo q̄ Burg. supra dicit ip̄m
 nec p̄eretū nec abstractū. Et si dicat quis fautor Burgē.
 qd̄ nō p̄inet ad theologiā nostrā: h̄ dei et beatorū. Quid
 igit Burg. laborat circa id qd̄ ad nos nō p̄inet. imo apud
 nos intelligibile. ineffabile. z insyllabicabile est. z p̄ conse
 quēs ad sensūz literalē impertinēs. Septimū dictū ei⁹ q̄
 scz deo cōuenit p̄s tps. nō p̄teritū nec futurū sicut v̄z
 est de p̄terito z futuro q̄ deo nō cōueniant. ita de presentī
 tempus em̄ p̄s q̄tum est rōne t̄pis aliqui nō fuit: ita cito
 nō erit: tale etiā deo nō cōuenit. et si puenit deo hoc est iō.
 quia p̄s est eternitati coexistens: sic simili modo puenit
 deo p̄teritū z futurū. put supra quarto correctorio di
 ctum est.

Quinta questio ē. vtrū tetragramaton significet ad
 placitū z nō naturaliter respōdet dices p̄mo q̄ si
 significat ad placitū ex institutiōe diuina non hūana
 Sc̄do dicit q̄ ex illa institutiōe significat substantiaz dei in
 comunicabilr z adequate. p̄mo dicto st̄ate. sc̄dz videt fal
 suz qd̄ sic patz p̄mo. nā si illud nomē significat essentia di
 uinā adequate tūc significat eā sicut est: h̄ nō ē: nec eē pōt
 incōcabilis. nec incōcabilit̄. igit illud nomē significat eā
 sic: nisi false significaret z alit̄ q̄ ē: sicq; nō adequate. Nec
 valet dicere q̄ intelligit de incōcabilitate a dextra. q̄ mul
 ta noia sic significat diuinā eētiaz: sic inde pendēs. infini
 tus. eā p̄ma zc. q̄ p̄dicata nō sunt a dextra cōcabilia. sc̄do
 p̄bat idē sic: id nomē significat eētiaz diuinam. put ē in
 mēte diuina. vt dicit Burg. h̄ in mēte diuina citra relatiōes ori
 ginis nihil ē incōcabile nec incōcabilr igit zc. Itē t̄rcio
 illud nomē significat eētiaz dei adequate: vt dicit burg.
 igit oibus modis q̄bus intelligibilis ē. p̄z p̄ia ex rōne ad
 equatōis inter significas z significabile z inter intelligēs
 z intelligibile. q̄ voces sunt note eaz q̄ sunt in aia passio
 nū. j. Perther. Ex p̄nti arguit sic: significat eaz oibus mo
 dis q̄bus significabilis z intelligibilis ē: h̄ est intelligibi
 lis. cōcabilr z cōcabilit̄. igit significat eā cōcabilit̄ Dicit
 aut Burg. q̄ incōcabiliter si sic igit incōcabilit̄ z cōcabi
 liter q̄ ē p̄radictio p̄urgens ex adequatiōe. z sic p̄ma ps
 illius p̄radicit secunde eiusdē dicti: z nescio quō stant si
 mul. tetragramaton significat eētiaz diuinā. put soluz est
 in mēte diuina: vt dicit Burg. Et q̄ idem Burg. ip̄m sic v̄ sic
 dicit significare: cū latuerit eū quō fuerit z sit in mēte di
 uina cū excedat. vt dicit oēm humanuz p̄ceptū: nisi forte
 Burg. p̄sumat se e celo lapsuz z magni p̄sily angeli. Ad
 dit etiā in hoc loco: q̄ sicut de se ip̄m p̄fecte soluz nomiat
 mētaliter: sic z ip̄e soluz se ip̄m noiat p̄ voces p̄fecte ab eo
 institutas: que sūt signa sui intellect⁹ ad placitū instituta
 cetera aut noia diuina significat solū modū eēndi diuinuz
 put cognitio n̄ra q̄ finita est: z a p̄gnitiōe creaturaz acce
 pta attingit. vñ sequit q̄ nulla creatura pōt hoc nomē ex
 p̄mere: nec eē capax illius nois p̄fecte: cū tū ip̄m nomen
 sit creatura a deo instituta: omis aut creature creatura ca
 pax ē etiā si sūma sit. iō dicitm⁹ aiaz xp̄i summe gr̄e fuisse
 capacē. Nec videt valere d̄ram q̄ ponit inter illud nomē
 z cetera noia diuina. q̄ eternitatē infinitatē independētiā
 zc. nō possum⁹ attingere p̄ p̄gnitiōz n̄ram acceptā a crea
 turis: nisi arguitiue. z sic possum⁹ significatiōz tetragram
 maton s̄lt̄ accipe. arguendo aliquid eē quale significat il
 lud nomē. sicut z Burg. in hac digressiōe facit. Sequitur
 etiā fidei xp̄iane nō bene p̄sum: cūz nō habeat sibi tale
 nomē reuelatū qd̄ ita p̄ctē significz deū sic tetragramatō

In sexta q̄one querit: vtrū hui⁹ institutiōis sit aliqua
 ratio q̄renda. R̄ndet q̄ nō: i eadez tū digressiōe vt chartas
 more suo replcat: ab inquisitiōe inuili nesciuit abstinere.
In septima q̄one dicit Burg. q̄ factor miraculoz
 p̄ueit deo sub rōne significatiōis tetragramaton. h̄
 hoc videt manifeste falsuz: naz facere miracula est
 opatio dei a dextra: q̄ cōmūnis est tribus p̄sonis: ad quas

significatio tetragramatō se nō extēdit. vtz ex correctorio q̄ntē q̄ōnis. Et qd̄ addit q̄ de^o facit. miracula sub rōe om̄nipotentie fundate i significatōe nois tetragramaton: vide tur frustra dictū: qz eadē rōe et fortiori sub significato ei^o generaret z spiraret: qz rō z p̄ncipiū generadi z spiradi fūda in eēntia diuina significata p̄ nomē tetragramatō: nec aliqd̄ cogitari poterit q̄n sub noie tetragramaton. et ei^o si gnificatiōe fier: z illa curiositate Bur. fauere videt̄ erro ribus sup̄stitiois. diuinitatib⁹ exorcistaz: z diuinoz. q̄ cū cru cib⁹ ac characteribus sepe reperit̄ adonai: aglan: z tetra gramaton q̄ p̄caldubio latini z xp̄iani a p̄fidis iudeis di dicerūt: P̄n sic dicēdo Bur. videt̄ multū iudaiare: nam multi sci no. te. dei v̄tute miracula plara fecerūt nomē te tragramaton: ei^o sc̄pturā vocē z significatiōz penit⁹ igno rātes. Per^o i noie ihu xp̄i nazarenti claudū ambulare fe cit: z reliq̄. Et i ve. test. cū nomē illud nōduz fuissz imposi tū z publicatū facta sūt miracula: z absurdissimū v̄ crea turā institutā a deo cuiusmōi ē hoc nomē assignare. p̄ ra tiōe sub qua pp̄rie fiāt miracula. Audiuī quosdā iudeos p̄uersos p̄fiteres: q̄ apud iudeos ē ille error: q̄ hiesus v̄r tute nois tetragramaton: qd̄ ip̄e sc̄iebat fecit̄ sua miracu la. z quod hodie q̄libz sc̄iēs illud nomē faceret miracula: que apud xp̄ianū male sonant.

O Et tunc q̄ōnis r̄nsio etiam error videt̄: dicit̄ nāqz q̄ deo s̄b significatōe illi^o nois pp̄rie p̄tinet immola ri z sacrificari: qz vt inq̄t sp̄ vbi in sacra scriptura fit mētio de sacrificijs z oblatōib⁹ fit̄ interpretatio hui^o nois: ex q̄ sequit̄ q̄ nos xp̄iani etiā verissimū sacrificiū agni im maculati ihu xp̄i offerētes nō pp̄ue significam⁹. qz nūq̄m in xp̄ianoz sacrificijs mentio fit de hoc nomē.

A Dne etiā q̄ōnis r̄nsio v̄t inep̄ta: cū dicit̄ pplm̄ fide lē diuio cultui sub significatiōe illi^o nois applica ri z ascribi. Applicatio em̄ ppli xp̄iani z ascriptio ad cultū diuinū fit̄ i baptismo generalit̄. in cōfirmatiōe z sacroz ordinū collatōe sp̄ealit̄: in q̄bus oibus illi^o nois tetragramaton nulla fit̄ mētio. Si igit̄ solū sub illo noie ascribit̄ q̄s diuio cultui: sequit̄ xp̄ianū pplm̄ nō legitime ascriptū. qd̄ ē destruere fidē nostrā: imo nec iudaiens po pulus sic fuit ascript⁹. ante em̄ institutionē et publicatiōz hui^o nois multi sūt dei cultui applicati: sicut̄ Abel. Noe Abraam. z ceteri q̄bus hoc nomē nō fuit indicatuz. vt di citur infra. vj. huius.

Decima q̄ōne dicit̄ de efficacia hui^o nois. vtz illa eēt ex institutiōe vel deuotiōe v̄tētis. Non pri mū. qz ei^o significatio iuxta instōem ē sine quocū qz respectu extra vel intra sine p̄cretionē z absolutionē. vt Burg. dixit. nō p̄tinet ergo ei^o significatio ad tales effica cīa ex institutiōe. q̄ etiā nō legit̄ i scriptura. Restat igit̄ q̄ ex vsu z deuotiōe vel auctoritate sicut̄ in nostra lege ora tiōes. z man⁹ impositiōes. sanctorz inuocatiōes zc. q̄ effi eacia plus respicit̄ illo mō opus opatum ex deuotiōe q̄ ex instōne nomis cuiuscunqz vel orationis.

A undecima q̄ōne dicit̄ solēnitatē hui^o nois fuisse tantā: q̄ nō licuit nisi solos sacerdotes p̄nūciare in b̄ndictionib⁹. Sed hoc videt̄ implicare. quia vt su pra dictū est in q̄ōne p̄ma. hoc nomē scribit̄ quatuoz līte ris q̄ nō p̄nt̄ facere. sonū lingua humana explicabilē: seq̄ tur ergo q̄ nec sacerdotes poterāt p̄ferre. Dicit̄ igit̄ Bur gen. q̄ sacerdotes loco eius semp̄ p̄ulerūt nomē adonai qd̄ etiā vulgus p̄ferre potuit: illa igit̄ nō explicatio ad solēnitatem nois tetragramaton p̄tinerē nō videt̄. ceterum v̄ba cōsecratiōis diuinitissime eucharistie sunt̄ maioris so lennitatis z efficacie q̄ ly tetragramaton: nō obstante tū ea solēnitate: cuiuslibet xp̄iano cōcedit̄ legere epistolā pau li. vbi illa verba sunt̄ exp̄ssa. Preterea ledit̄ fidē nostram. q̄ in iudaismo fuerit nomē tāte solēnitatē qd̄ apud xp̄ia nos nullius ā reputatiōis: p̄sertim cū sit tale s̄m Burgū. sub cui^o rōne de^o rite colit̄: z fidelis pplis diuio cultui ap plicat̄. demū mirandū de beato h̄ero. q̄ de hoc noie nul lam in sua translatiōe fecit̄ mentōz. fuisset em̄ auctoritatē maioris i ecclia q̄ burg. ad scribendū talia siqd̄ veritatis

aut vilitatē habuissent: z ap̄ls h⁹ nois p̄ burg. p̄dicta ma gnalia dissimulās dixit. j. Cor. ij. Nihil iudicauī me scire inter vos nisi hiesuz xp̄m z hūc crucifixū. Ex q̄b⁹ oib⁹ re collectis p̄tz quantū ista burg. digressio ad s̄rales sensuz p̄ tineat: z merito p̄bat̄ iste Burg. sup̄fluous: vbi postillatoz

sufficiēs ē. nō dimi nut⁹ vt Burgen. au sus est dicere.

Capitulum. iij.
Respondens moyses ait. Nō credēt mibi neqz audiet̄ vocē meā s̄ dicēt nō appuit tibi d̄ns

Duodecīa igit̄ q̄ōnebur gen. volēs ex oibus dictis p̄clude re expositiōez illius passus: s̄ nomen in ē in eternū: fingit̄ si ne auctoritate scripture. q̄ illud dicat̄ h̄ de duob⁹ noibus dei. s̄ tetragramatō z adonai. p̄mū dicit̄ nomē d̄ni eternū qz anq̄ eēt creature: s̄ nomē p̄tinebat deo s̄m eēntiā s̄z p̄sando dicta sua p̄ora nō videt̄ hoc dictū verū. qz supra dixit̄ circa q̄ōnem suā q̄ntaz: q̄ nō est nomē vocale in sig nū diuie intellectiōis ad placitū institutū: p̄stat aut̄ nullā vocē esse eternā. nullūqz institutū eē eternuz: nec aliqd̄ p̄ ductū p̄ter v̄bū z sp̄m̄sanctū: nec illud nomē vocale p̄us fuit institutū q̄ publicatū: s̄ publicatio ei^o ē tp̄alis. igit̄ z institutio. Est igit̄ institutio z publicatio z scriptura quoz literis tp̄ale. nō p̄t̄ igitur sic dici ē nomē eternuz: nisi s̄m idēā i mēte diuina. sic aut̄ nō. v̄i institutū s̄ in essentia diui na relucēs: vel ab ea pullulās. q̄ sunt alteri⁹ speculatiōis. De sc̄do aut̄ noie vicz adonai dicit̄: dicit̄ mēoriale eius. qz exp̄mit̄ vbi tetragramaton scribit̄ nō hz rōnez vt sit ex im p̄fectiōe ppli q̄ illud loco illius p̄ferit̄. qd̄ p̄ferri non p̄t̄ Est igit̄ v̄nū z idē nomē qd̄ apud nos d̄ de^o: qd̄ ē eternū z memoriale nō rōne vocis nec scripti: s̄ significati h̄ d̄. De^o abraā zc. ad maiorē declaratiōez faciendū filiis isrl̄. Cetera q̄ burg. addit de p̄p̄atiōe nois ihu z tetragramatō trāseāt. qz q̄ōnis inuolutiōes s̄m̄az sint. non sunt tamē cō tra fidem z postillatozem.

Capitulum. iij.
Respondēs moyses. Dic p̄r describit̄ instructio et p̄fortatio moyli p̄ signa diuine v̄tutis ostensua: z p̄mo ponit̄ dicta instructio: sc̄do moyli obsecratiō ibi. Alit̄ moyses. Circa p̄mū p̄mittit̄ cā signoz cū dicitur. Respondens moyses ait nō credēt m̄. Quis ei moyses eēt certificar⁹ p̄ v̄bū d̄ni q̄ seniores ppli v̄bis ei^o crederēt. vt dictū ē: sc̄iebat t̄n q̄ i pplō illo erāt multi rebelles z incre duli: q̄ nō acquiescerēt v̄bis. nisi viderēt signa diuie v̄r tū: z de talib⁹ loquit̄ h̄ moyses dices. Nō credēt m̄. p̄pter qd̄ d̄ns dedit̄ sibi p̄tētes facendi signa in trib⁹. s̄. in virga in manu z in aqua fluminis. Ad cui^o intellectū p̄sideran dū. q̄ ista signa erāt ordinata ad hoc q̄ filij isrl̄ crederent moyli q̄stuz ad exituz de terra egypti de mādato d̄ni. et iō ista signa fuerunt p̄porcionata ad hoc designanduz sicut̄ in p̄cedētī ca. fuit dictū de visiōe rubi. Status aut̄ filioz isrl̄ in egypto: p̄t̄ cōsiderari q̄stuz ad ingressuz populi in egyptū. qd̄ fuit p̄ dominū ip̄i^o Joseph in egypto: et ad h̄ p̄ncipaliter referēt signuz virge p̄ quā designat̄ p̄ncipatus ip̄ius ioseph. v̄n Gen. xlvij. ca. vbi trāslatio n̄ra hz Ado raut̄ israel deū cōuersus ad lectulī caput. Trāslatio. lxx. habet. Adorauit israel vastigiū virge ei^o. qd̄ exponit̄ ali qui doctores nostri de virga vel: sceptro ioseph: qd̄ porta bat i signū dominij: sup̄ qd̄ sceptrū iacob innixus adora uit deū. ista aut̄ virga fuit i terra p̄fecta: quādo post mor tē ioseph filij ei^o cū pplō israel fuerūt p̄pulsī ad opus ter renū in luto z latere. z t̄nc cōuersa ē in colubū: qd̄ ē aīal venenosuz z homī insidiatiū: v̄n Gen. ij. ca. Dixit d̄ns serpenti. Tu autē insidiaberis calcaneo ei^o. qz rex egypti filijs isrl̄ imposuit: q̄ venenū malicie p̄cepissent p̄ra eius regnū: z q̄ insidiabant̄ qualiter se possent iungere aduer sarijs egyptioz. vt debellatis egyptijs egredereēt de egypto: vt dictū ē supra. j. ca. s̄ app̄hensa cauda colubri versa ē itez i virgā p̄ qd̄ designat̄: q̄ finalit̄ filij isrl̄ egredereēt de

illa vilitate ad magnā libertatē et dignitatē sicut quod dicitur Deuter. 11ij. Nec est alia natio tigradis etc. Secundo considerat statum populi qui est ad egressum de egypto sub cura ipsius moysi: et ad hoc refert signum manuum quod prius posita intra sinum facta est leprosa. et secundo ibi reposita sanata est: pro quod designabat quod filii israel qui primo repositi sunt cure moysi: quod cura per sinum designat. unde Num. 11. dicitur Porta eas in sinu tuo. pro hoc fuerit magis abhominabiles egyptiis: et quasi in conspectu eorum feridi. unde dicitur moysi. ferere fecistis odorem nostrum coram pharaone et suis eius ut habet infra. v. ca. Et per manum sanationis in sequenti repositione designabat consolatio eis futura per curam moysi sicut patuit in transitu maris rubri et alijs beneficijs per odorem moysi a deo sibi collatum. Et autem per prophetam intermedium fuit post mortem Ioseph. et antequam moyses curam prophetam susciperet. et in aliquo tempore illius intermedium fuit illud edictum crudele de pueris masculis hebreorum submergendis in flumine. et ad hoc refert tertium signum quod aqua fluminis versa in sanguinem: pro quod designabat quod deus requireret ab egyptiis in gravibus plagis sanguinem puerorum in flumine extinctorum. His dictis per litteras paucis exceptis vocabulis b. Quid est etc. non dicitur ex ignorantia: sed ut perveniret inferat quod sequitur. c. Extendit et tenuit. in quo apparet obedientiam moysi quod statim cum manu nuda accepit colubram ad verbum domini. d. Protulit leprosam instar nivis. candor lucis ostendit in cute est signum lepre. ut habet Ierem. 17. ca. albedo autem nivis habet quendam lucem: et est ad hunc tenet similitudo. non autem est ad omnia. e. Effunde super aridam. ex quo patet quod non puer tabat in sanguinem donec effusa esset super terram. f. Alit moyses. hic per pronomen moysi deprecatio videns enim moyses quod oportebat eum exequi dei mandatum et sentiebat se minus eloquentem ad tale officium. et ideo petivit societatem alicuius magis eloquentis: et intendebat hunc de fratre suo aaron: tamen quod erat eloquentior. ut infra dicitur: tamen quod erat senior tribus annis. ut. s. dicitur e. ca. 11. Cuius autem sue insufficietie ad loquendum exprimit moyses dicens. g. Non sum etc. ac si. d. 13. a iuventute non sum multum eloquens. quod sic dicitur hebrei habebat vocem exilium: tamen postquam parvulus fuit. et locutus es mecum impedimento lingue factus sum ad loquendum. quod fragilitas humana ex propria divinitate vel angelica aliquando stupescit. sicut quod dicitur Dan. 7. Dne in visione tua dissolute sunt pages mee et nihil in me remansit virum: et per allegationem huiusmodi ipedimenti insinuat moyses petitionem suam de societate eloquentis viri. a. Dixit dn̄s ad eum. ostendens quod posset supplere eius defectum cum dicitur. b. Quis fecit os hois

ac si diceret. Ego qui feci os hois possum tibi dare eloquentiam c. Aut quis fabricatus est etc. ac si diceret. ego qui omnino conditor sum possum de ceco facere videtes: et de surdo et de muto audientes et eloquentes: hunc inducit ad ostendendum quod posset supplere allegatum defectum moysi. Aliter exponit hebrei dicentes: quod cum moyses fuisset accusatus pharaoni de infestatione egypti: ut dicitur e. s. 4. ca. Moyses fuit captus de precepto regis: et adductus coram eo: ubi moyses valde persistit locutus est dicens quod iuste fecerat unde de eo dicitur hebreo ru. 11. Non veritas aiositate regis: et tunc de precepto regis positus est ad decapitandum. hunc spiritus culator fuit permissus acrisi. quod est cecitas quod non videt illud quod homo vult videre: licet alia videat sicut dicitur fuit Gen. 19. de illis qui volebant frangere ostium lorh: et sic qui debuit perire moysen eum non vidit: et sic Moyses effugit pharaone vel dicitur sic scribitur. s. 11. ca. Qui fugiens de conspectu eius etc. quod etiam a deo factus fuit ita stupidus ac si esset simpliciter surdus et mutus: ita quod non potuit verbo vel signo significare suis suis quod moyses capere: et sic exponit predicam istam. b. Quis fecit os hois. i. te loquens ita persistenter coram pharaone. c. Aut quis fabricatus est etc. id est pharaone ita stupidum ut dicitur est. d. Videntes et cecum. i. speculatores qui factus fuit cecus te non videndo: et videns cetera videndo. e. Non ego. ac si diceret: sic talia mirabilia feci tibi: ita tanta et maiora possum facere. f. Obsecro inquit etc. 13. moyses de verbo domini non dubitaret: tamen quod aaron frater suus erat senior et eloquentior desiderabat eum habere socium sibi a domino assignandum: hunc habet petitionem replicavit. g. Frater domini in moysen. non quod peccaverit mortaliter: sed quod nimis pusillanimis videbatur in susceptione dei commissio. si ei mortaliter peccasset: non esset verisimile: quod de petitionem eius exaudisset. quod tamen fecit. unde sequitur. h. Aaron frater tuus etc. et per litteras vsque ibi. i. Tu autem eris etc. accipies ordinatos meos et leges a me immediate: et ipse eas per te sibi relatas denunciabit populo. k. Abiit moyses. hic per describitur commissio moysi facte executio et prius respectu terminum a quo moyses recessit: secundo respectu spacij pro quod incessit ibi. Cuius esset in itinere. tertio respectu terminum ad quem accessit ibi. Veneruntque similes. Circa primum dicitur. k. Abiit moyses revertens de monte synai. l. Ad iero. nolebat enim recedere absque licentia eius: tamen quod iuraverat manere cum eo: tamen quod non poterat secum ducere uxorem et filios sine voluntate eius. m. Socerum suum. i. affinitate pinctum. unde et in hebreo habet. Socerum suum. n. Cui autem iero: vade in pace. erat enim homo romanus. et ideo noluit eum impedire. Jacob autem recessit a laban

b Dixit ergo ad eum. Quid est quod tenes in manu tua. Respondit Virga. Dixitque dominus ad eum: Quis fecit os hois aut quis fabricatus est etc. aut quis fabricatus est mutum et surdum. videntem et cecum. Mone ego perge igitur et ego ero in ore tuo: doce bos quid loquaris. At ille. Obsecro domine inquit: mitte quem missurus es. Frater domini in moysen: ait Aaron frater tuus leuites: scio quod eloquens sit. Ecce ipse egredietur in occursum tuum. vides quod te letabit corde. Loquere ad eum et pone verba mea in ore eius. et ego in ore tuo et in ore illius: et ostendam vobis quod agere debeatis. Et ipse loquetur pro te ad populum et erit os tuum tu autem eris ei in his que ad deum pertinent. Virga quoque hanc sumpsit in manu tua in qua factus es signa. Abiit moyses et reuersus est ad iero socerum suum. Dixitque ei. Glada et reuertar ad fratres meos in egyptum: ut videas si adhuc viuunt. Cui ait iero. Glade in pace. Dixit ergo dominus ad moysen in madia. Glade et

moyses fuisset accusatus pharaoni de infestatione egypti: ut dicitur e. s. 4. ca. Moyses fuit captus de precepto regis: et adductus coram eo: ubi moyses valde persistit locutus est dicens quod iuste fecerat unde de eo dicitur hebreo ru. 11. Non veritas aiositate regis: et tunc de precepto regis positus est ad decapitandum. hunc spiritus culator fuit permissus acrisi. quod est cecitas quod non videt illud quod homo vult videre: licet alia videat sicut dicitur fuit Gen. 19. de illis qui volebant frangere ostium lorh: et sic qui debuit perire moysen eum non vidit: et sic Moyses effugit pharaone vel dicitur sic scribitur. s. 11. ca. Qui fugiens de conspectu eius etc. quod etiam a deo factus fuit ita stupidus ac si esset simpliciter surdus et mutus: ita quod non potuit verbo vel signo significare suis suis quod moyses capere: et sic exponit predicam istam. b. Quis fecit os hois. i. te loquens ita persistenter coram pharaone. c. Aut quis fabricatus est etc. id est pharaone ita stupidum ut dicitur est. d. Videntes et cecum. i. speculatores qui factus fuit cecus te non videndo: et videns cetera videndo. e. Non ego. ac si diceret: sic talia mirabilia feci tibi: ita tanta et maiora possum facere. f. Obsecro inquit etc. 13. moyses de verbo domini non dubitaret: tamen quod aaron frater suus erat senior et eloquentior desiderabat eum habere socium sibi a domino assignandum: hunc habet petitionem replicavit. g. Frater domini in moysen. non quod peccaverit mortaliter: sed quod nimis pusillanimis videbatur in susceptione dei commissio. si ei mortaliter peccasset: non esset verisimile: quod de petitionem eius exaudisset. quod tamen fecit. unde sequitur. h. Aaron frater tuus etc. et per litteras vsque ibi. i. Tu autem eris etc. accipies ordinatos meos et leges a me immediate: et ipse eas per te sibi relatas denunciabit populo. k. Abiit moyses. hic per describitur commissio moysi facte executio et prius respectu terminum a quo moyses recessit: secundo respectu spacij pro quod incessit ibi. Cuius esset in itinere. tertio respectu terminum ad quem accessit ibi. Veneruntque similes. Circa primum dicitur. k. Abiit moyses revertens de monte synai. l. Ad iero. nolebat enim recedere absque licentia eius: tamen quod iuraverat manere cum eo: tamen quod non poterat secum ducere uxorem et filios sine voluntate eius. m. Socerum suum. i. affinitate pinctum. unde et in hebreo habet. Socerum suum. n. Cui autem iero: vade in pace. erat enim homo romanus. et ideo noluit eum impedire. Jacob autem recessit a laban

licentia nō petita: qz sciebat eū eē hoiez fraudulētuz sic di
ūct fuit Gen. xxxj. ca. o Et imposuit eos sup asinū Di
cū hebrei: q iste ē asinū q portavit lignūz holocantū: qn
abraā voluit imolare ysaac de q hē Gen. xxij. ca. z q eun
dē asinū eqtaturus ē rex messias qn veiet: de q hē Zacha.
ix. cap. Ecce rex tu
veiet tibi zc. z iō po
terat tm onus porta
re: h istd apparet oi
no ficticiū: iō dicen
dū q ibi accipit sin
gulare ppli Super
asinū. i. asinos: quia
vn nō sufficeret ad
portādū tot psonas
p Portans virgā
del. sic aut nolabat:
tū qz ex pcepto dei
erat portāda: tū qz p
eā erāt miracula dei
fienda. q Dixit
qz dñs reuertenti. i.
ad reuertendū se di
sponētī. r Vide
vt oia ostenta. i. mi
rabilia oñsione di
gna. s Ego indu
rabo cor ei. Hoc p
dixit dñs futurū: vt
nō admirē moyses
qn videbit effectum
Sciēduz tñ: q dñs
nō ē cā obduratiōis
cordis inq̄tuz ē pec
catū: h h mō est a li
bero arbitrio: dñs at
ē cā induratiōis inq̄
tum est quedā pena. qz in penā peccati pperati subtrahit
grām: cui est cor mollificare: z iō ea sbracta sequit indu
ratio cordis hūam i malo suo. r Fili me pmogenit
isrl. i. dignior i pplis: z cui maiorā bona refuant. et maxi
me qz vngent dei fili q est pmogenit ois creature. vt
dī Col. j. ca. Erat de isrl fm carnez nasciturus. v Ecce
ego zc. ista fuit vltima pena egyptiuz inflicta: z tñ denūci
atur hic pma. qz illa que sunt pōra in inētiōe: sunt poste
riora in executiōe. r Cūqz eēt i itinere. Dic p̄r descri
bit recessus moysi q̄tum ad spaciū p qd incessit cū dicit.
Cūqz eēt in itinere. reuertēdo in egyptū. r In diuer
sorio. i. in hospicio ad qd diuerterat p refectiōe vel quie
te nocturna. s Occurrit ei dñs z volebat occidere eū.
illud eū fm aliquos refertur ad moysen. quē volebat do
min occidere. eo q dicebat secū eliezer filiū suū incircū
cisum. Gerson aut circūciderat in terra madian. Alij aut
dicūt q refert ad eliezer quez volebat occidere. eo q erat
incircūcisus. z tamē ducebat in egyptū ad morandū in
ter filios israel qui erant circūcisi. Sed istud nō videt cō
uenienter dictū. quia ille p̄ner nondū venerat ad etatem
adultā: z ideo nō erat in culpa ex dilatōe nimia sue circū
cisionis nec p̄ntendns: h pater q habebat. ei curā: sicut
fuit declaratū Gen. xvij. ca. z ideo pmū dictū melius vi
detur. i. q refert ad moysen. a Tulit illico zc. Hebrei
dicūt. Acciem vel nouaculā. b Et circūcidit p̄puciū
filij sui. quia p verbuz moysi vel angeli volentis occidere
moysen cognouit q illa inuasio angeli erat p̄ hoc. q fi
lius eius nō erat circūcisus. c Tetigitqz pedes eius
.i. filij sui circūcisi: ad cui pedes manauit sanguis ex in
cisione. d Et ait sponsus zc. i. vere p̄pter te sp̄sus me
us Moyses fuit occisus. Aliter exponit vt ly eius refera
tur ad moysen. ad cui pedes p̄cicit p̄puciū filij sui ab
scisus. o Sp̄sus sang. tu mihi es. i. p̄pter te q es spon
sus me ne te angelus occideret: sanguis filij mei effusus

licentia nō petita: qz sciebat eū eē hoiez fraudulētuz sic di
ūct fuit Gen. xxxj. ca. o Et imposuit eos sup asinū Di
cū hebrei: q iste ē asinū q portavit lignūz holocantū: qn
abraā voluit imolare ysaac de q hē Gen. xxij. ca. z q eun
dē asinū eqtaturus ē rex messias qn veiet: de q hē Zacha.
ix. cap. Ecce rex tu
veiet tibi zc. z iō po
terat tm onus porta
re: h istd apparet oi
no ficticiū: iō dicen
dū q ibi accipit sin
gulare ppli Super
asinū. i. asinos: quia
vn nō sufficeret ad
portādū tot psonas
p Portans virgā
del. sic aut nolabat:
tū qz ex pcepto dei
erat portāda: tū qz p
eā erāt miracula dei
fienda. q Dixit
qz dñs reuertenti. i.
ad reuertendū se di
sponētī. r Vide
vt oia ostenta. i. mi
rabilia oñsione di
gna. s Ego indu
rabo cor ei. Hoc p
dixit dñs futurū: vt
nō admirē moyses
qn videbit effectum
Sciēduz tñ: q dñs
nō ē cā obduratiōis
cordis inq̄tuz ē pec
catū: h h mō est a li
bero arbitrio: dñs at
ē cā induratiōis inq̄
tum est quedā pena. qz in penā peccati pperati subtrahit
grām: cui est cor mollificare: z iō ea sbracta sequit indu
ratio cordis hūam i malo suo. r Fili me pmogenit
isrl. i. dignior i pplis: z cui maiorā bona refuant. et maxi
me qz vngent dei fili q est pmogenit ois creature. vt
dī Col. j. ca. Erat de isrl fm carnez nasciturus. v Ecce
ego zc. ista fuit vltima pena egyptiuz inflicta: z tñ denūci
atur hic pma. qz illa que sunt pōra in inētiōe: sunt poste
riora in executiōe. r Cūqz eēt i itinere. Dic p̄r descri
bit recessus moysi q̄tum ad spaciū p qd incessit cū dicit.
Cūqz eēt in itinere. reuertēdo in egyptū. r In diuer
sorio. i. in hospicio ad qd diuerterat p refectiōe vel quie
te nocturna. s Occurrit ei dñs z volebat occidere eū.
illud eū fm aliquos refertur ad moysen. quē volebat do
min occidere. eo q dicebat secū eliezer filiū suū incircū
cisum. Gerson aut circūciderat in terra madian. Alij aut
dicūt q refert ad eliezer quez volebat occidere. eo q erat
incircūcisus. z tamē ducebat in egyptū ad morandū in
ter filios israel qui erant circūcisi. Sed istud nō videt cō
uenienter dictū. quia ille p̄ner nondū venerat ad etatem
adultā: z ideo nō erat in culpa ex dilatōe nimia sue circū
cisionis nec p̄ntendns: h pater q habebat. ei curā: sicut
fuit declaratū Gen. xvij. ca. z ideo pmū dictū melius vi
detur. i. q refert ad moysen. a Tulit illico zc. Hebrei
dicūt. Acciem vel nouaculā. b Et circūcidit p̄puciū
filij sui. quia p verbuz moysi vel angeli volentis occidere
moysen cognouit q illa inuasio angeli erat p̄ hoc. q fi
lius eius nō erat circūcisus. c Tetigitqz pedes eius
.i. filij sui circūcisi: ad cui pedes manauit sanguis ex in
cisione. d Et ait sponsus zc. i. vere p̄pter te sp̄sus me
us Moyses fuit occisus. Aliter exponit vt ly eius refera
tur ad moysen. ad cui pedes p̄cicit p̄puciū filij sui ab
scisus. o Sp̄sus sang. tu mihi es. i. p̄pter te q es spon
sus me ne te angelus occideret: sanguis filij mei effusus

reuertere in egyptuz Mor
tui em sūt oēs q querebāt
aiam tuā. Tulit g moyses
o vxorē suaz z filios suos: et
imposuit eos sup asinū: re
uersusqz est in egyptū por
tans virgā dei i manu sua.
q Dixitqz ei dñs reuertenti
r in egyptū Glide vt oia ostē
ta q posui in manu tua faci
as corā pharaone. Ego in
durabo cor ei: z nō dimit
tet pplm. Bicesqz ad eum
t Hec dic dñs. Fili me pri
mogeit isrl. Dixi tibi. Bi
mitte filium meum vt ser
uiat mihi z nolisti dimit
tere eū. Ecce ego infliciam
x filiū tuū pmogenitū. Cūqz
y eēt in itinere in diuersorio
z occurrit ei dñs. z volebat
a occidere eū. Tulit illico se
b phora acutissimā petrā. et

est: z ista expositio secūda magis cōcordat listere sequen
ti cū dicit. e Et dimisit eū. qz indignata recessit a moy
se: z redijt ad p̄ez suū cū filiis suis: vt pz ex eo qd hē infra
xviij. ca. f. q Jetro venit ad moysen in deserto. adducens
secū vxorē moysi z filios ei: placuit etiā moysi q ipa re
direr cū filiis: qz per
cepit tūc q nō esset
nisi onerū q̄tum ad
negociū p quo ibat
f Dixitqz domin
ad aaron. ex hoc pa
tet q aaron tāqz p̄o
pheta habuit reue
latiōz dñi h etiā pz
ex eo q dī. j. Reg. ij.
ca. ad Heli hec dicit
dñs. Quāqz nō apte
reuelat suz domū
p̄is tui cū eēt i egy
pto zc. Heli etiā de
scendit de aaron.
g Qui prexit zc. i.
in montē synai qui
vocat mons dei rōe
p̄dicta. iij. cap. h
Veneruntqz simul
hic p̄ter describit
accessus Moysi ad
terminū ad quē. vbi
manifestauit causaz
aduent sui: p̄mo se
niorib ppli cum dē
i Et p̄gregauerunt
cuctos seniores. id ē
ppli iudices: vt di
ctum ē supra. iij. ca.
Et postea aaron qui

circūcidit p̄puciū filij sui.
s Tetigitqz pedes ei: z ait
Sp̄sus sanguinū tu mihi
es Et dimisit eū postqz di
xerat: sp̄sus sanguinū tu
mihi es obcircumcisionē.
f Dixitqz dñs ad aarō. Gla
de in occursum moysi in de
sertū. Qui prexit obuiā ei
in montē dei. z osculat est
eum. Narravitqz moyses
aaron oia vba dñi pro qui
bus miserat euz: z signa q
mādauerat. Veneratqz si
mul. z p̄gregauerūt cuctos
seniores filioz israel. Lo
cutus ē ad aaron oia vba
q dixerat dñs ad moysen.
f z fecit signa coram pplō. z
credidit pplis. Audieratqz
q visitasset dñs filios isrl.
z q resperisset afflictōez il
lorū: z proni adorauerūt.

erat eloquentior: z habebat vocē magis audibilē vba quē
dixerat dñs moysi p̄posuit corā populo. z hoc est qd dicit
tur. Locutusqz ē aaron zc. k Et fecit signa. p̄dicta i p̄
cipio hui ca. nō tñ p seipm: h p moysen cuius erat facere
signa p̄dicta corā populo israel: qd pz p signū manus sue
facere leprose z iterū sanate: quod nō potest dici de aaron.
l Et credidit pplis. vists signis. m Et proni adorauer
runt. pro gratiarum actione.
In ca. iij. vbi dicit in postilla. Dixit dñs ad eum zc.
Additio. j.
An videt rōnabile. q moyses dubitassz q de p̄o
ser supplere defectū suū. verba em dñi ad moysen
in hoc ca. vident melius exponi p̄formiter ad p̄di
cta in p̄cedēti ca. Dixerat em dñs ad moysen in sententia
q ideo elegerat eū impotentē z insufficientē vt essz signū
q liberatio populi fiebat virtute diuina tm. vt fuit exposi
tū in additiōe sup illud verbū hoc habebis signū zc. Hūc
aut part rōne r̄ndit ad defectū eloquentie: quē moyses al
legabat ad excusandū se ab officio sibi iniūcto. q. d. Tu
scis q ego sum q fecit os hois. vñ si vellē te facere eloquē
tem z disertū in locutiōe possē: sed hoc nō expedit: ne li
beratio populi attribuat humane persuasioni.
In eodē cap. vbi dicitur in postilla. Obsecro inquit do
mine mitte quem missurus es. Additio. ij.
Quidā hebreoz sp̄aliter Ra. Sal. aliter exponūt
q hūc passus. i. mitte quē missur es. dicit em q moy
nō erat introducturus pplm in terrā p̄missionis:
put in p̄ma eius reuelatōe facta dictū fuit. s̄l̄r z credebat
q alius erat a deo mittend in redemptiōz finales. z iō pe
tebat q aliter illoz mittendoz mitteret quoz vtrinqz dig
niorē se estimabat: z qz in hoc videbat p̄ra p̄ordinatiōē
diuinā petere idcirco sequit. Frattus dñs in moysen: z fm
hanc expositionē videt q moyses peccauerit vñ nec dñs
petiōz suā in h exaudijt fuit tñ ei peccatū dignū venia.
Et n ij

erat eloquentior: z habebat vocē magis audibilē vba quē
dixerat dñs moysi p̄posuit corā populo. z hoc est qd dicit
tur. Locutusqz ē aaron zc. k Et fecit signa. p̄dicta i p̄
cipio hui ca. nō tñ p seipm: h p moysen cuius erat facere
signa p̄dicta corā populo israel: qd pz p signū manus sue
facere leprose z iterū sanate: quod nō potest dici de aaron.
l Et credidit pplis. vists signis. m Et proni adorauer
runt. pro gratiarum actione.
In ca. iij. vbi dicit in postilla. Dixit dñs ad eum zc.
Additio. j.
An videt rōnabile. q moyses dubitassz q de p̄o
ser supplere defectū suū. verba em dñi ad moysen
in hoc ca. vident melius exponi p̄formiter ad p̄di
cta in p̄cedēti ca. Dixerat em dñs ad moysen in sententia
q ideo elegerat eū impotentē z insufficientē vt essz signū
q liberatio populi fiebat virtute diuina tm. vt fuit exposi
tū in additiōe sup illud verbū hoc habebis signū zc. Hūc
aut part rōne r̄ndit ad defectū eloquentie: quē moyses al
legabat ad excusandū se ab officio sibi iniūcto. q. d. Tu
scis q ego sum q fecit os hois. vñ si vellē te facere eloquē
tem z disertū in locutiōe possē: sed hoc nō expedit: ne li
beratio populi attribuat humane persuasioni.
In eodē cap. vbi dicitur in postilla. Obsecro inquit do
mine mitte quem missurus es. Additio. ij.
Quidā hebreoz sp̄aliter Ra. Sal. aliter exponūt
q hūc passus. i. mitte quē missur es. dicit em q moy
nō erat introducturus pplm in terrā p̄missionis:
put in p̄ma eius reuelatōe facta dictū fuit. s̄l̄r z credebat
q alius erat a deo mittend in redemptiōz finales. z iō pe
tebat q aliter illoz mittendoz mitteret quoz vtrinqz dig
niorē se estimabat: z qz in hoc videbat p̄ra p̄ordinatiōē
diuinā petere idcirco sequit. Frattus dñs in moysen: z fm
hanc expositionē videt q moyses peccauerit vñ nec dñs
petiōz suā in h exaudijt fuit tñ ei peccatū dignū venia.
Et n ij

erat eloquentior: z habebat vocē magis audibilē vba quē
dixerat dñs moysi p̄posuit corā populo. z hoc est qd dicit
tur. Locutusqz ē aaron zc. k Et fecit signa. p̄dicta i p̄
cipio hui ca. nō tñ p seipm: h p moysen cuius erat facere
signa p̄dicta corā populo israel: qd pz p signū manus sue
facere leprose z iterū sanate: quod nō potest dici de aaron.
l Et credidit pplis. vists signis. m Et proni adorauer
runt. pro gratiarum actione.
In ca. iij. vbi dicit in postilla. Dixit dñs ad eum zc.
Additio. j.
An videt rōnabile. q moyses dubitassz q de p̄o
ser supplere defectū suū. verba em dñi ad moysen
in hoc ca. vident melius exponi p̄formiter ad p̄di
cta in p̄cedēti ca. Dixerat em dñs ad moysen in sententia
q ideo elegerat eū impotentē z insufficientē vt essz signū
q liberatio populi fiebat virtute diuina tm. vt fuit exposi
tū in additiōe sup illud verbū hoc habebis signū zc. Hūc
aut part rōne r̄ndit ad defectū eloquentie: quē moyses al
legabat ad excusandū se ab officio sibi iniūcto. q. d. Tu
scis q ego sum q fecit os hois. vñ si vellē te facere eloquē
tem z disertū in locutiōe possē: sed hoc nō expedit: ne li
beratio populi attribuat humane persuasioni.
In eodē cap. vbi dicitur in postilla. Obsecro inquit do
mine mitte quem missurus es. Additio. ij.
Quidā hebreoz sp̄aliter Ra. Sal. aliter exponūt
q hūc passus. i. mitte quē missur es. dicit em q moy
nō erat introducturus pplm in terrā p̄missionis:
put in p̄ma eius reuelatōe facta dictū fuit. s̄l̄r z credebat
q alius erat a deo mittend in redemptiōz finales. z iō pe
tebat q aliter illoz mittendoz mitteret quoz vtrinqz dig
niorē se estimabat: z qz in hoc videbat p̄ra p̄ordinatiōē
diuinā petere idcirco sequit. Frattus dñs in moysen: z fm
hanc expositionē videt q moyses peccauerit vñ nec dñs
petiōz suā in h exaudijt fuit tñ ei peccatū dignū venia.
Et n ij

q: magis pcedebat ex magna hūiliate q̄ ex incredulitate seu inobedientia.

In eodē ca. iiii. vbi dicitur postilla. Aliter exponit: vt ly ei referat ad moysen rē.

Ad dicitur. iij. **Q**u videt bñ exponi illud vbi. Et dimisit eū de

Sephora: put in postil. naz legif infra. xvij. ca. d'ietro q̄tulit sephora vxorē moysi quā remiserat. Ex q̄ patz q̄ vxor moysi nō dimisit eū: s̄ ecōtra. s. moyses remisit vxorē. hō at̄ hui⁹ remisfionis bñ i glo. ibidē scz vt expeditioz eēt in ope dñi. vñ p̄ h q̄ dicitur. Dimisit eū. itel ligif q̄ moyses dimisit filiū suū novit̄ cū cūcūsus vt expeditioz esset i officio sibi cōmissio: vt dictū est: et ne periclitaret i via: et p̄ hū dimisit matre: eo q̄ ei cura nutritionis principaliter incumberebat.

Replica correctorij contra Burgen.

ca. iiii. vbi postillator exponit illud. Dimisit eū de sephora vxorē moysi indigna ta. hic loc⁹ breuitate obscur⁹ ē. vt dicit be

at⁹ aug. p̄ m̄ḡm hysto. allegat⁹: iō multipl̄ a multū expo nit. S̄ cū postillator elegit expositioz glose interlinearis Burg. eū rephēdit ex debili argumēto. qd̄ fundat in eo q̄ infra. xvij. dī. Moyses sephoraz remisisse: arguēs ex h q̄ sephora h moysen nō dimiserit s̄ poti⁹ ecōtra S̄ h argumētū modicū videt̄ cludere. qz pōt vtrūq̄ stare. et q̄ sephora dimisit moysen. et q̄ moyses remisit sephoram. Moyses senties irā vxorē et volūtate dimittēdi eū nō reliquit eā solā vagari cū filijs suis reuertēdo in terrā madiā s̄ assignauit familiā reducentē: et sic remisit eā ne pateret ei⁹ iurgia. et vt esset in negotio cōmissio expeditioz. et tāgit glo. loci allegari.

Capitulum quintū.

Post hec. Postq̄ descripta ē pulsio duē p̄lm̄ israhel de egypto educētis. h̄ p̄n̄r describit flagellatio regē p̄lm̄ detinētis: et qz illa punitio iudicialia est iōpmitit̄ noatio ex vbi: scdo monitō cū signis addit̄ i p̄ncipio. vij. ca. et tercio s̄dit̄ punitio i decē plagz circa mediū eiusdē ca. ibi. Dixit aut̄ dñs ad moysen ingrauarū est rē. Circa p̄mū ponit̄ monitō et regis dura rñsio. et scdo populi aggrauatio: ibi. Dixitq̄ pharao. Circa p̄mū dī sic. **P**ost hec. i. postq̄ isrl̄ p̄pls crediderat moysi de ei⁹ liberatione: vt dicit̄ ē in fine p̄cedētis ca. **I**ngressi s̄ rē S̄ q̄rit̄ h̄: vbi erāt senes p̄pli isrl̄ de qb⁹ dixerat dñs: q̄ ingrederent̄ cū moysē ad regē egypti. vt dicit̄ ē. iij. ca. Dicit̄ hebrei q̄ remanserūt ducti timore regis. et p̄p̄ h̄ impediti sūt accedere ad dñm cū moysē. vt h̄ infra. xvij. ca. S̄ h̄ vñ falsus. qz aaron q̄ h̄ ingressus ē cū moysē eodez mō tūc impedit⁹ fuit. qz solus moyses accedere iussus ē: vt ibidē dicit̄: et iō meli⁹ dicit̄ ab alijs: q̄ senes ingressi sūt ad regē sicut dixerat dñs: s̄ solū sc̄ptura facit̄ mentioz de moysē et aaron: q̄ erāt p̄ncipales. et qz eis erat p̄missus negocium.

Hec dicit dñs. in sua monitioe auctoritate dñi p̄mittit. vt sit efficacior ad regē inclinaduz s̄ rex ecōtrario rñdit

Capitulum. v.

Post hec ingressi sūt Moyses et Aaron. et dixerunt pharaoni.

Hec dicit dñs de⁹ israhel. Dimitte p̄lm̄ meū vt sacrificet mibi in deserto **A**t ille rñdit. Quis est dñs vt audia voces eius: et dimittā israhel. Nescio dñm: et israhel nō dimittā. **D**ixerunt s̄. **D**eus hebreozū vocauit nos: vt eam⁹ viā triuz dierū in solitudine: et sacrificem⁹ dño deo n̄ro: ne forte accidat nobis pestis aut i gladi⁹. **A**t ad eos rex egypti. **Q**uare moyses et aarō sollicitatis populū ab operib⁹ suis. **I**te ad onera vestra **D**ixitq̄ pharao **A**bul tus est p̄pls terre **E**idētis q̄ turba succreuerit: quantum magis si dederit̄ eis re-

ptēribilit̄ dñs. **Q**uis ē dñs. ac si diceret nō ē tante auctoritatē: q̄ debeat ei obedire **R**ñdit etiā infidelit̄ dñs **N**escio dñm. lz ei deū eē fm̄ anshelmū sit p̄ se notū. et p̄ h̄ ei⁹ noticia inserta ē naturalit̄ mēti hūane. h̄ tñ est in q̄tuz mens hūana deū eē cogitat: id qd̄ estimat maximū in entib⁹. s̄ h̄ ista de

quiez ab operibus. **P**recepit ergo in die illo p̄fectis operū et exactoribus populi dicens. Nequaquā ultra dabit̄ paleas populo ad conficiendos lateres sicut prius: sed ipi vadant et colligant stipulas: et mensurā laterū quā prius faciebant imponetis super eos: nec minuetis quicquid. **E**lacant em̄. et idcirco vociferant dicentes. **E**amus et sacrificemus deo n̄ro **O**pprimantur operibus et expleant ea: vt nō acq̄escant vobis mēdaci b⁹. **I**git̄ egressi p̄fecti operū et exactores ad p̄lm̄ dixerunt. **S**ic dicit pharao **N**ō do vobis paleas **I**te et colligite sicubi inuenire poteritis: nec minuetur quicquid de ope v̄ro. **D**isposusq̄ ē p̄pls i oēm terrā egypti ad

capit̄ h̄ p̄ mēse. **I**te forte accidat nobis pestis. q̄ puenit ex corruptioe aeris. **K**ut gladi⁹. q̄ puenit ex inuasioe hostis. **I**te ad eos rex. sic dure respōderat loquēdo p̄ dñm: ita dure rñdit p̄ moysen et aarō dñs. **Q**uare moyses rē. iponens eis q̄ velis mouere seditōz: et sic agere p̄ regīā maifestatē. **I**te ad onera v̄ra. **E**x q̄ p̄z q̄ erat ei⁹ intētio: vt affligeret̄ onerib⁹ sic et alijs h̄ p̄pls eis et alijs senib⁹ p̄cebat d̄ labore manuali **N**uer⁹ ei⁹ detinēt⁹ latex iponebat̄ p̄plo p̄ singulos dies: vtz ex seq̄ntib⁹. et cōis p̄pls maior labore se supponebat ad reddēdū nūez p̄dm. vt moyses et alijs p̄dcti eēt a labore liberi. **D**ixitq̄ pharao **H**ic describit aggruatio regē: et p̄rio sup p̄lm̄ in generali: scdo ex h̄ p̄n̄r ondit̄ afflictio moysi: ibi. **O**curre rētz. Circa p̄mū tangit̄ cā aggruatioz cū dī. **M**ultus ē p̄pls. s. filioz isrl̄. **Q**uidētis q̄ turba succreuerit S̄ q̄rit̄ quō h̄ pōt eē. qz dicit̄ fuit a rege de mactis submergēdis: vt p̄dctū ē. j. ca. **D**icēdū ē q̄ illud edictū tanq̄ nimis crudele fuerat reuocātū. **Q**uātomagis si rē. ac si diceret: ex h̄ lucide p̄z q̄ sunt magis opib⁹ affligēdt̄ vt sic min⁹ possint vacare generatiōi. **P**receptū q̄ rē **D**icit h̄ **A**ndreas: q̄ exactores et p̄fecti erāt idē homies et idē officii h̄ntes: s̄ hoc p̄z falsus ex hoc qd̄ sequit̄ postea **F**lagellatioz sunt q̄ p̄erant opibus filioz israhel ab exactorib⁹ pharaonis. nō est verisimile q̄ flagellarent̄ ab egyptijs si eēt egyptij: et iō dicendū q̄ p̄fecti erant de filijs israhel et erāt p̄stituti vt p̄lm̄ ad laborē induceret̄: vt nūez lateres exactoribus redderent qui erant egyptij. **N**equaquā ultra dabit̄ paleas de sumptu regis: sic prius ad p̄ficiēdos lateres. **P**alee em̄ dicunt̄ quicquid remanet de messe excusso grano: et talia commiscebant̄ cū luto vt lateres fortiores essent ex talibus autē fiebant edificia in egypto. quia rari lapides sunt ibi. **N**ec minuetis quicquid de magnitudine laterum nec de multitudine p̄-

terminatioe q̄ sit de⁹ p̄pli isrl̄ p̄ fidē et cultū sp̄ales: put sonabāt vba moysi: deū eē nō ē naturalit̄ notum: et sic rñdit rex. **N**escio dñm. qz egyptij infideles et ydolatre exntes colebāt aialia tāq̄ deos. **R**ñdit etiā inobedienter dñs. **E**t isrl̄ nō dimittā. **D**ixitq̄. exponētēs cām p̄dctā monitionis. **D**e hebreozū vocauit nos. cui tene mur obdeire. **H**ec eam⁹ viā trinum dicit̄. **I**stō ē. s. expo sitū. iij. ca. addit̄ tñ aliq̄ q̄ p̄ tres dies intelligit̄ tres mēses. qz in tercio mēse ab exitu de egypto venērūt ad mōdes synat vt h̄ infra. xix. ca. et ibi sacrificauerūt dño **I**n sacra ei⁹ sc̄ptura aliq̄ accipit̄ dies p̄ anno. vt **E**ze. iij. **E**t eodē mō dicit̄ q̄ ac

capit̄ h̄ p̄ mēse. **I**te forte accidat nobis pestis. q̄ puenit ex corruptioe aeris. **K**ut gladi⁹. q̄ puenit ex inuasioe hostis. **I**te ad eos rex. sic dure respōderat loquēdo p̄ dñm: ita dure rñdit p̄ moysen et aarō dñs. **Q**uare moyses rē. iponens eis q̄ velis mouere seditōz: et sic agere p̄ regīā maifestatē. **I**te ad onera v̄ra. **E**x q̄ p̄z q̄ erat ei⁹ intētio: vt affligeret̄ onerib⁹ sic et alijs h̄ p̄pls eis et alijs senib⁹ p̄cebat d̄ labore manuali **N**uer⁹ ei⁹ detinēt⁹ latex iponebat̄ p̄plo p̄ singulos dies: vtz ex seq̄ntib⁹. et cōis p̄pls maior labore se supponebat ad reddēdū nūez p̄dm. vt moyses et alijs p̄dcti eēt a labore liberi. **D**ixitq̄ pharao **H**ic describit aggruatio regē: et p̄rio sup p̄lm̄ in generali: scdo ex h̄ p̄n̄r ondit̄ afflictio moysi: ibi. **O**curre rētz. Circa p̄mū tangit̄ cā aggruatioz cū dī. **M**ultus ē p̄pls. s. filioz isrl̄. **Q**uidētis q̄ turba succreuerit S̄ q̄rit̄ quō h̄ pōt eē. qz dicit̄ fuit a rege de mactis submergēdis: vt p̄dctū ē. j. ca. **D**icēdū ē q̄ illud edictū tanq̄ nimis crudele fuerat reuocātū. **Q**uātomagis si rē. ac si diceret: ex h̄ lucide p̄z q̄ sunt magis opib⁹ affligēdt̄ vt sic min⁹ possint vacare generatiōi. **P**receptū q̄ rē **D**icit h̄ **A**ndreas: q̄ exactores et p̄fecti erāt idē homies et idē officii h̄ntes: s̄ hoc p̄z falsus ex hoc qd̄ sequit̄ postea **F**lagellatioz sunt q̄ p̄erant opibus filioz israhel ab exactorib⁹ pharaonis. nō est verisimile q̄ flagellarent̄ ab egyptijs si eēt egyptij: et iō dicendū q̄ p̄fecti erant de filijs israhel et erāt p̄stituti vt p̄lm̄ ad laborē induceret̄: vt nūez lateres exactoribus redderent qui erant egyptij. **N**equaquā ultra dabit̄ paleas de sumptu regis: sic prius ad p̄ficiēdos lateres. **P**alee em̄ dicunt̄ quicquid remanet de messe excusso grano: et talia commiscebant̄ cū luto vt lateres fortiores essent ex talibus autē fiebant edificia in egypto. quia rari lapides sunt ibi. **N**ec minuetis quicquid de magnitudine laterum nec de multitudine p̄-

Erodus

ns imposta. **Flagellatiq; sunt.** q; nō poterāt redde
re nūez cōsuetūz exactorib; . **Vociferati sunt.** cū cla
more magno z miserabili: vt regē flecterent ad pietatem.
Et iniuste agitur zc. nō dixerūt iniuste agis. ne regez
offenderēt z vt honori regio deferrerēt. h; dicit. Iniuste agi
tur. s. ab exactorib;

tuīs z intentionez
mā. h; p hoc nō inue
nerūt aliquā gratiā.
z patz lra. **De**
curreruntq; moysi.
Hic p̄r oñdit affli
ctio moysi z aarō in
spēali. z p̄mo ponit
dctā afflictio. scōo dī
uina solatio. in p̄n.
vj. ca. Afflictio autē
moysi oñdit p̄r ex
afflictioe ppli. cū dī.
a **Occurreruntq;**
moysi. s. p̄positi fili
ozūz isrl. b **Qui**
stabāt zc. Dicit aliq;
q; postq; Moyses z
aaron fecerūt moni
tionē p̄dictā egredie
bant a pharaone et
p̄positi tūc ingredie
bant. z sic ex aduer
so veniebant isti ob
uiam illis. z sic ly e
grediētes a pharao
ne referē ad moysen
z aarō. h; videt fal
sus. q; post monitio
nē factā a moyse pha
rao aggravauit iu
guz ppli z flagellati
fuerūt p̄positi p̄dicti.
eo q; nō reddebāt nūe
rū ipositū p̄p̄ qd iue
rūt ad clamādū corā
pharaone vbi durū
rūsz habuerūt. Ex qb; p̄tz q; inter monitioz factā p moy
sen z aaron z accessuz p̄positoz ad clamandū coram pha
raone fluxerūt plures dies. z iō ly egrediētes a pharaone
nō referē ad moysen z aaron. h; ad p̄positos p̄dictos. q; ruz
egressuz a pharaone moyses z aaron expectabāt stantes
ex domū regis vt scirēt qle rūsuz habuissent tāq; curā ha
bētes de dono ppli: z iō qñ sciuerūt q; p̄positi filioz israel
iuerūt ad pharaonē ip̄i securi sūt eos expectātes extra do
mū regl; exitū illoz vt scirēt regl; rūsuz. c **Videat dñs**
z iudicet. i. puniat malū qd fecistis nob;. d **Qm̄ fere**
fecistis zc. i. nos abhoiabiles z odiosos reddidistis. e
Et p̄buisistis ei gladiū. i. occasionē affligendi nos laborib;
vlsq; ad mortē. f **Reuersusq; ē moyses** ad dñm. vbi ap
paret paciētia moysi q; q̄uis eēt sup̄ior dictis p̄positis tñ
yba eoz dura z pūgitiua patient sustinuit. q; videbat eos
in passiōe positos. ex q; hñt sup̄iores exēplū cessandi a cor
rectioe subditoz in passione positoz donec trāseat passio
nisi periculū in mora pbabiliter timeat. g **Dñe cur** af
flixisti. i. affligere misisti. h **Populū istū.** ex q; apparet
charitas moysi. q; nō soluz pūgentib; eū nō rñdit h; etiaz
p eis orauit. **Quare misisti me.** q. d. ad liberādū eos
me misisti z ip̄i ecōtrario magis q; prius sunt afflicti.

tuīs z intentionez
mā. h; p hoc nō inue
nerūt aliquā gratiā.
z patz lra. **De**
curreruntq; moysi.
Hic p̄r oñdit affli
ctio moysi z aarō in
spēali. z p̄mo ponit
dctā afflictio. scōo dī
uina solatio. in p̄n.
vj. ca. Afflictio autē
moysi oñdit p̄r ex
afflictioe ppli. cū dī.
a **Occurreruntq;**
moysi. s. p̄positi fili
ozūz isrl. b **Qui**
stabāt zc. Dicit aliq;
q; postq; Moyses z
aaron fecerūt moni
tionē p̄dictā egredie
bant a pharaone et
p̄positi tūc ingredie
bant. z sic ex aduer
so veniebant isti ob
uiam illis. z sic ly e
grediētes a pharao
ne referē ad moysen
z aarō. h; videt fal
sus. q; post monitio
nē factā a moyse pha
rao aggravauit iu
guz ppli z flagellati
fuerūt p̄positi p̄dicti.
eo q; nō reddebāt nūe
rū ipositū p̄p̄ qd iue
rūt ad clamādū corā
pharaone vbi durū
rūsz habuerūt. Ex qb; p̄tz q; inter monitioz factā p moy
sen z aaron z accessuz p̄positoz ad clamandū coram pha
raone fluxerūt plures dies. z iō ly egrediētes a pharaone
nō referē ad moysen z aaron. h; ad p̄positos p̄dictos. q; ruz
egressuz a pharaone moyses z aaron expectabāt stantes
ex domū regis vt scirēt qle rūsuz habuissent tāq; curā ha
bētes de dono ppli: z iō qñ sciuerūt q; p̄positi filioz israel
iuerūt ad pharaonē ip̄i securi sūt eos expectātes extra do
mū regl; exitū illoz vt scirēt regl; rūsuz. c **Videat dñs**
z iudicet. i. puniat malū qd fecistis nob;. d **Qm̄ fere**
fecistis zc. i. nos abhoiabiles z odiosos reddidistis. e
Et p̄buisistis ei gladiū. i. occasionē affligendi nos laborib;
vlsq; ad mortē. f **Reuersusq; ē moyses** ad dñm. vbi ap
paret paciētia moysi q; q̄uis eēt sup̄ior dictis p̄positis tñ
yba eoz dura z pūgitiua patient sustinuit. q; videbat eos
in passiōe positos. ex q; hñt sup̄iores exēplū cessandi a cor
rectioe subditoz in passione positoz donec trāseat passio
nisi periculū in mora pbabiliter timeat. g **Dñe cur** af
flixisti. i. affligere misisti. h **Populū istū.** ex q; apparet
charitas moysi. q; nō soluz pūgentib; eū nō rñdit h; etiaz
p eis orauit. **Quare misisti me.** q. d. ad liberādū eos
me misisti z ip̄i ecōtrario magis q; prius sunt afflicti.

In ca. v. vbi dī in postilla. **Hec dicit dñs** in sua moniti
one auctoritatē dñi p̄mittunt.

Additio.
Erba pharaonis dicētis. **Quis ē dñs.** Ab exposi
torib; hebreoz nō intelligunt p̄ceptibilit h; solū in
terrogatiue dicta. z ē rō. nā ip̄i p̄posuerūt pharao

ni nomē dñi Terragrāmaton. vbi ei dī. **Hec dicit dñs.** po
nit illō nomē. pharaoni vō p̄dictū nomē erat penit; igno
tū. cū etiā ip̄i moysi fuerat nouit̄ reuelatū. vt dictū ē. vñ dī
clt. **Nescio dñm** nec isrl dimittā. q. d. loquimī m̄ ex p̄re cu
iusdā ignoti. vñ z nō faciā q; petitis. ip̄i vō rñderūt p̄pone

a p singulos dies. **Occurre**
b rūtq; moysi z aaron. q; sta
bāt ex aduerso: egrediētes
a pharaone et dixerunt ad
c eos **Videat dñs z iudicet**
d quoniaz fere fecistis odo
rem nostrum coram phara
e one et seruis eius: et pre
buisistis ei gladiū vt occide
f ret nos **Reuersusq; ē moy**
g ses ad dñm z ait. **Domine**
h cur afflixisti populū istum.
i **Quare misisti me.** **Ex eo**
enim quo ingressus suz ad
pharaonem vt loquerer ex
noie tuo: afflixit pplm̄ tuū
et non liberaisti eos.

Capitulum. vj.
a **U**xitq; dominus ad
b moysen. **Nunc vi**
c debis que facturū
d sum pharaoni. **Per manū**
e enim fortem dimittet eos:
z i manu robusta eijciet il
f los de terra sua **Locutusq;**
est dominus ad moysen di
cens. **Ego domin;** qui ap
parui abraā ysaac et iacob

rūt magis z magis indurat; est aggravās pplō onera. vt
infra continetur.

a **U**xitq; dñs. **Hic p̄ter** describit̄ ip̄ius moysi conso
latio. z p̄mo circa eū oñdit̄ dei solatio benigna.
scōo describit̄ ip̄ius moysi genealogia: ibi. **Isti sūt**
principes domoz. **Adhuc** circa p̄mū p̄mittit̄ diuina solatio
tio. scōo eiusdē solatiois relatio: ibi. **Narravit** ergo moy
ses. **Circa p̄mū** p̄siderandū q; dñs vidēs moysen afflicti
tum ex grauamie ppli. tū ex eo qd imponebat̄ sibi. **Cōso**
lat̄ eū dñs dicēs. b **Nūc** videbis. i. cito. c **Que** fa
cturus sum pharaoni. s. mirabilia als̄ inaudita. d **Per**
manū em̄ forte. i. per potentia meā eū fortit̄ flagellarent
e **Dimittet** eos. s. filios isrl q; nūc fortit̄ retinet z violen
ter z nō solū dimittet. h; etiā eijciet eos de tra sua. q; egyp
tij de morte p̄mogenitoz territi cogebāt filios isrl; exire.
vt h; j. xij. ca. f **Qui** apparui abraā ysaac z iacob sūt
deo oipotēte z nomē meū adonai nō indicauit eis q; dñs
volebat solari moysen. vt dictū ē insinuat ei. q; sit ei da
tur; clariorē sui p̄gnitioz q; p̄ibus p̄terit;. **Istud** tū varie
exponit̄ a doctorib; catholicis z hebreis. **Dicit** igit̄ aliqui
doctores catholici q; h; nomē adonai significat generale
dominiū. lz aut̄ p̄tib; p̄cedentib; moysen oñderit se dñm
toti; creature nō tū ita p̄fecte sic moysi p̄t̄smutatōz crea
turaz vt virge in serpentē. z ecōuerso. z flumis in sangui
nē. z alijs signis mirabilib; i qbus oñdit̄ dñm dei sup
creaturas obediētes ei ad nutū z nature cursuz. h; h; non
vñ sufficient̄ dictū. q; tpe abrae oñdit̄ filia puerit̄do vxo zē
loth i statuā salis z i descēsiōe ignis p̄ natura sup̄ sodomā

tes nō p̄mū nomen
sibi ignotūz h; aliud
nomē qd sibi inno
tescebat z h; cū dicit̄
De; hebreoz voca
uit nos. gens em̄ he
breoz nouz erat a
pud egyp̄tios. dīce
bat em̄ filia pharao
nis de pueris hebre
ozū. **De** infantibus
hebreoz ē h. s. ij. ca.
z sic sciebat etiā eos
h;e ritū circūcisiōis
z p̄ p̄ns h;e deuz se
patū a dijs egyp̄tior;
q; colebāt aialia tāq;
deos. z ideo cū pha
rao rōnabilē q̄siuit
set. **Quis** est dñs. ig
norans penit; h; no
mē ip̄i p̄grue satiffa
ciebat ei dicēs **De**
us hebreoz vocauit
nos. qñ dicerēt. licet
nō p̄gnoscas deū s; h;
p̄rio noie saltē p̄gno
scas sub scōo. s. de;
hebreoz. sed docto
res nostri cōiter ex
ponūt p̄dicta verba
pharaonis p̄tempti
biliter dici et inobe
dienter qd magl; cō
sonat lre. nā post se
cundā p̄positioez iū
q; nomē sibi quodā
modo notū p̄posue

Capitulum. vj.
a **U**xitq; dñs. **Hic p̄ter** describit̄ ip̄ius moysi conso
latio. z p̄mo circa eū oñdit̄ dei solatio benigna.
scōo describit̄ ip̄ius moysi genealogia: ibi. **Isti sūt**
principes domoz. **Adhuc** circa p̄mū p̄mittit̄ diuina solatio
tio. scōo eiusdē solatiois relatio: ibi. **Narravit** ergo moy
ses. **Circa p̄mū** p̄siderandū q; dñs vidēs moysen afflicti
tum ex grauamie ppli. tū ex eo qd imponebat̄ sibi. **Cōso**
lat̄ eū dñs dicēs. b **Nūc** videbis. i. cito. c **Que** fa
cturus sum pharaoni. s. mirabilia als̄ inaudita. d **Per**
manū em̄ forte. i. per potentia meā eū fortit̄ flagellarent
e **Dimittet** eos. s. filios isrl q; nūc fortit̄ retinet z violen
ter z nō solū dimittet. h; etiā eijciet eos de tra sua. q; egyp
tij de morte p̄mogenitoz territi cogebāt filios isrl; exire.
vt h; j. xij. ca. f **Qui** apparui abraā ysaac z iacob sūt
deo oipotēte z nomē meū adonai nō indicauit eis q; dñs
volebat solari moysen. vt dictū ē insinuat ei. q; sit ei da
tur; clariorē sui p̄gnitioz q; p̄ibus p̄terit;. **Istud** tū varie
exponit̄ a doctorib; catholicis z hebreis. **Dicit** igit̄ aliqui
doctores catholici q; h; nomē adonai significat generale
dominiū. lz aut̄ p̄tib; p̄cedentib; moysen oñderit se dñm
toti; creature nō tū ita p̄fecte sic moysi p̄t̄smutatōz crea
turaz vt virge in serpentē. z ecōuerso. z flumis in sangui
nē. z alijs signis mirabilib; i qbus oñdit̄ dñm dei sup
creaturas obediētes ei ad nutū z nature cursuz. h; h; non
vñ sufficient̄ dictū. q; tpe abrae oñdit̄ filia puerit̄do vxo zē
loth i statuā salis z i descēsiōe ignis p̄ natura sup̄ sodomā

et gomora. vt h̄ Gen. xix. c. z i multiplicatōe aq̄. xv. cu
bit̄ vltra cacumia mōriū tpe dīuini. z i creatōe mūdi de
nihilō q̄ oia notificata fuerit abrae ab ip̄o deo. Itē h̄ nom̄
adonai qd̄ significat generale dñum nō ponit h̄ i hebreo
cū dī. **Nomē meū magnū** zc. h̄ ibi ē nomē dñi **Tetrāgrā-**
matō veritū qz istd̄
nomē apd̄ hebreos
tāte sanctitat̄ repu-
tat̄ qz n̄ debeat noia-
ri nisi a sūmo sacer-
dote. z solū in bene-
dictōib⁹ fiendis in
templo. iō loco illi⁹
nois p̄nunciat̄ ado-
nai sic si apd̄ nos h̄
nomē deus. p̄t̄ sui
sanctitatē nō eēt lici-
tū noiare. et loco illi
us vbi cūqz ineniret̄
sc̄ptū. p̄nunciat̄ h̄
nomen dñs. z h̄ mō
trāslatio n̄ra h̄ h̄z h̄
nomen adonai loco
nois dñi tetrāgrāma-
ton. nomē aut̄ dñi te-
trāgrāmatō n̄ signi-
ficat dñum vt vide-
bit̄. et iō p̄dict⁹ mo-
d⁹ dicēdi p̄cedit ex
ignorātia idiomatis
hebrei. qz accipit no-
mē qd̄ p̄nunciat lo-
co illi⁹ qd̄ scribitur.

Sciendū igit̄ qz ad vidēdū qd̄ dicēdū sit de significatiōe
noim̄ hebraicorū v̄t recurrēdū ad doctores hebreos anti-
q̄s. **Dicit̄ em̄** Ra. moy. loq̄ns de diuis noib⁹ q̄i ve. te. cō-
tinent̄ qz aliq̄ noia de deo dicūt p̄ respectū ad creaturas.
vt creator. dñs. z filia. **Filia** aut̄ dicūt de deo p̄ modū q̄li-
tatū circa diuinā eētā. vt sapiēs. bon⁹. oipotēs. z filia. z
alta p̄ modū q̄stiatū. vt imensus. incircumscrip⁹. z p̄ mo-
dū altaz p̄rietatū. lz transeat̄ i diuinā subam q̄stuz ad rē
significatā. h̄ nomē dñi tetrāgrāmatō significat diuinā es-
sentia purā z nudā. put̄ i se existit̄ circūscripto oī alio. z iō
ē nomē incōscabile appropriatū soli deo qz significat ve-
ritatē diuine eētā i se. **Hoc** igit̄ supposito dicit̄ Ra. Sa.
hebre⁹ qz h̄ nomē significat veritatē diuine nature. ad veri-
tatē aut̄ p̄tinet impletio dicti sui v̄t p̄missi. iō dī h̄ **Nomē**
meū magnū. s. tetrāgrāmaton: qd̄ veritatē importat. **Nō**
indicauit eis. qz in dieb⁹ eorū nō impleui p̄missum: qd̄ eis
fecit de terra chanaan ab eis possidēdā qz nō hitauerūt in
ea nisi tanq̄ pegrini. h̄ nūc ad hoc te mīlī. vt impleā illud
p̄missuz. z sic ostēdam me eē veracē i p̄missis implēdis. et
l̄ra seq̄ns hūc expōni p̄cordat q̄ facit mentiōz de victu. p̄
missio z de educatiōe ppli isrl̄ de egypto. z introductōe ip̄i
in terrā p̄ribus p̄missaz. v̄z l̄raz inueni. **Sz** ista expō ad-
huc nō v̄t sufficiēs. qz veritas put̄ importat impletōz di-
uini p̄missi nō significat diuinā nām i se. h̄ maḡ h̄z respe-
ctū ad creaturā. v̄t sic accipit̄ p̄ fidelitate ad aliū inq̄stuz
implet̄ p̄missuz ei factū. z ista expō nō accipit̄ significati-
onē nois dei tetrāgrāmatō. put̄ Ra. moy. eā expoit. **Itez**
ocm̄. p̄missuz p̄rib⁹ factū de tra chanaan possidēda a filiis
isrl̄ nō fuit̄ ipletū tpe moȳsi. qz illā nō intravit morte p̄uē-
tus. v̄z **Deut. vlt.** z iō alit̄ dicūt alij qz dñs apparēs p̄rib⁹
p̄cedētib⁹ moȳsen n̄ noiauit se eis s̄b noie dñi tetrāgrāma-
tō. h̄ p̄z s̄m **Gen. xv.** vbi dñs appens abrae dixit ei. ego
suz dñs q̄ eduxi te de hur chaldeoz. **In** heb̄. loco h̄ nois
dñs h̄ nomē dñi tetrāgrāmatō. p̄t̄ qd̄ alit̄ dicēdū **Sup-**
posita q̄ significatōe nois dñi tetrāgrāmatō p̄dicta: dōm
qz de⁹ idicauit h̄ nomē moȳsi nō solū q̄stū ad vocē h̄ etiaz
q̄stū ad significatū qd̄ ē p̄p̄ie indicare nomē aliqd̄. z h̄ p̄-
mo idicauit moȳsi q̄n dixit ei. **Ego** sum q̄ sūz. vt **ocm̄.** ē. s.

i deo oīp otēte z nomē me-
uz adonai: nō indicauit eis
pepegic⁹ fedus cū eis vt
darem eis terram chanaā
terrā peregrinatiōis eorū.
in q̄ fuerunt aduene. **Ego**
audiui gemitū filioz israhel
q̄ egyptij opprēsserūt eos.
z recordatus suz pacti mei
iō dic filiis isrl̄. **Ego** domi-
nus qui educāz vos de er-
gastulo egyptioz z eruam
de seruitute: ac redimāz in
brachio excelso z iudicijs
magnis: et assumā vos mi-
hi in pplm̄ z ero vester d̄s
Et scietis quia ego suz do-
min⁹ de⁹ vester: q̄ eduxeri
vos de ergastulo egyptio-
rum z induxerim vos i ter-

lij. ca. qz p̄ h̄ nomē significat necessitas z stabilitas eāndi
z plenitudo ip̄i eē. qz p̄ h̄ importat qd̄ daz pelag⁹ sube in
finitū. vt dicit̄ **Dama.** z h̄ ē p̄p̄iū diuine eētā z p̄p̄erit ei cir-
cūscripto oī alio. nec nec significat p̄ modū cuiusdā disposi-
tiōis diuine eētā. sic sapia z potētia z filia. **Secdō** ostēdit ei
clari⁹ q̄n in raptu ei
p̄cessuz ē videre diuī
nā eētā nude z cla-
re fm̄ qz dicit̄ **Aug.**
xij. sup Genes. z ad
paulinā i li. de vide-
do deū. h̄ etiā v̄t p̄ h̄
qz dī **An. xij.** d̄ moy-
se palā z non p̄ enig-
mata et figuras deū
videt. neutro ar̄ p̄di-
ctoz modoz leḡit̄
de⁹ loq̄ns p̄rib⁹ p̄ce-
dētib⁹ moȳsen signi-
ficatū nois dñi tetrā-
grāmatō sic indicat̄
se. h̄ vsus ē noie vel
poti⁹ significatiōe no-
mis ip̄ortatēz respec-
tū ad creaturaz. sic
Gen. xlvj. dixit **Ja-**
cob. **Ego** suz form̄
m⁹ de⁹ patris tui. z
Gen. xvij. dixit ab-
rae. **Ego** de⁹ omipo-
tēs ambula corā me
z. v̄t z **Gen. xv.** q̄n
loq̄ndo abrae vsus

ē noie dñi tetrāgrāmatō. vt p̄dictū ē. nō tū significatū p̄-
p̄iū exp̄sit. h̄ maḡ p̄ nomē importat respectū ad creatu-
rā determinat̄ dicēs ego dñs q̄ eduxi te de hur chaldeoz
s̄l̄t nulli eorū ostēdit eētā suā clare. sic moȳsi. z iō b̄n dī h̄
Appui eis i deo oipotēte. i. idicauit me eis s̄b noie ip̄ortate
respec̄m ad creaturā. **Et** nomē meū adonai. i. tetrāgrāmatō.
Nō idicauit eis sic moȳsi modis p̄dict̄. **Sz** **Ego** audiui
gemitū filioz zc. i. p̄sideraui afflictōz q̄ egyptij fecerūt eos
gemere. **h̄** **Et** recordat⁹ sum pacti mei. i. ad modū re-
cordatis me habui. qz obliuio nō cadit i deo nec recorda-
tio. sed mod⁹ obliuiscētis fuit in eo anteq̄ inuaret eos. et
modus recordatis q̄n incipit eos adiunare. **i** **Educaz**
vos de ergastulo. **Ergastulū** locus ē vbi cogunt captiui
opari z laborare. z dī ab erge qd̄ est labor z stolos qd̄ est
missio. z ad similitudinē hui⁹ loc⁹ vbi filij isrl̄ cogebāt labo-
rare in luto z latere vocat̄ ergastulū. **k** **Ac** redimāz in
brachio excelso. ac si diceret nō in pecunia p̄dēptione
v̄ra danda. h̄ p̄ signa v̄tutis mee ostēda. **l** **Et** iudicijs
magnis. i. plagis iusto iudicio meo egyptijs infligendis.
m **Et** assumā vos mihi in pplm̄ zc. q̄n factuz fuit q̄n de-
dit eis legē z ip̄i receperūt eā. **n** **Et** scietis. p̄ experientā
b̄nificiorū meoz. **o** **Qui** edu. vos in terraz sup quā le.
ma. meā. i. iurauit. **p** **Et** darē eā abraā. de q̄ iuramēto
h̄ **Gen. xxij.** vbi dī abrae. **Per** memeti p̄m iurauit. dicit̄ do-
min⁹ zc. **q** **Narravit.** hic ponit̄ dicte p̄solatiōis diuine
relatiō cū dicit̄. **Narravit** ergo moȳses omia. p̄dicta dñi
verba. **r** **Filiis** israhel. ad eorū p̄solatiōē. **s** **Qui** nō
acquieuit ei. h̄ nō est intelligendū de laboris p̄ntis q̄ v̄ba
moȳsi p̄solatis. **t** **Ecce** filij zc. **Locus** ē a maiore negā-
do. **v** **Presertim** cuz zc. incircūcisus labijs p̄p̄ie dī q̄
v̄bis supfluis v̄t qd̄ nō est credendū de moȳse. sed large
accipit̄ do trahit̄ ad designandū quēlibet effectū eloquen-
tie. z sic dicitur de moȳse ex vocis gracilitate. vt supra di-
ctum est quarto cap̄.
v **Locus** est dñs zc. vt non desisterent a negocio ince-
pto ex hoc qz populus israhel non acquiescebat eis.
y **Et** dedit eis zc. demonēdo z cōsolando eos. quia bo

nus flatus nō debet talia ommittere circa subditos si i pncipio nō audirēt eū. vñ dicit Paul. ij. ad Thimo. iij. cap. Predica vbi instat optime ipotune. Et ad pharaonem regē egypti. pminādo penas z infligēdo si stare i re bellione. a Isti sunt pncipes. hic describit moysi et aaron genealogia.

ut sciret in posteris qz qles fuerūt. z ne p idētatē nois scā sequētia alijs attri buerent. b Filij ruben. Incepit autē genealogia istaz de scribere a rubē. tum qz erat pmo genitus respectu leui de cuius tribu fuerit moyses z aaron. tū qz ia cob Gen. xlix. ca. dixerat mala de rubē symeō z leui. vtz ibi dē lram intuenti tōdo h describit genealogiam eoz breuiter re perēdo ne viderent a deo reprobatū. nec pcessit genealogizādo ultra tribū leui. tū qz de alijs tribubus sequētib' mala nō dixerat saltez illa vel tāta. sicut de istz. tum qz ista genealogizātō fit h pp moysen z aaron qz erāt d tribu leui z iō ibi stetit z nō diffusi' genealogizauit eā qz pcedētes ex eadē cā. c Accepit autē amram vro. so. patr. suam. i. filiā auunculi sui. vt. s. dicitū ē. ij. c.

d Accepit autē aarō vro. zē. qz erat de tribu regia. qz ppē dignitatē sacerdotale trib' regia z sacerdotalis fuerit cōmixte. e Ist' vero eleazar zē. iste fuit ietro. vt dicitur hebrei. f Iste est aaron z moyses qñ pbinant aliqñ aarō pponit vt hic. tū rōne pmo geniture. tū qz deus pviderat z elegerat eū in summū sacerdotē. Aliqñ moyses ecōuer so pponit. tū qz sibi pmissum ē pncipaliter educere filios isrl' de egypto. tū qz vba dñi imediate recipieb' ab eo et p aaron tanqz p interptē tradebat pplo. g Et autē moyses zē. Postqz genealogia moysi z aarō interposuerat. h redit scriptura ad id qd. s. dixerat an dicitā genealogizatōz In c. vj. vbi dicit i postil. Appui abraā ysaac z iacob zē.

Xpōpostilla. de h qd dicit. Nomē meū ado. Ad. j. nai nō indicauit eis. nō vñ psona rōni. nā ad suā rōz pfirmādā assignat duas rōnes min' sufficētes. qz pma ē qz nomē tetragrāmaton fuit pūb' oñsum qz tū ad vocē tñ. nō autē qz tū ad significatū. moysi vñ nō fuit solū oñsū qz tū ad vocē. s. etiā qz tū ad significatū qd vñ incōueniēter dicitū. nā indicare nomē fm vocē tñ z nō fm significatū modice seu nullius vtilitat' ē. cū noia ad significādū ordinant' z sic fm eos ptes inutiliter pgnouissent hoc nomē. hō autē scda quā assignat ad h dicitōz qz h nomē tetragrāmaton fuit oñsum moysi z nō pūb' ex h qz fuit ei cōcessum videre diuinā essentā nude z clare non autē pūb' vidēt facere ad ppositū. tū qz aliud ē pgnoscere nomē ppriū dei. z aliud videre diuinā eētiam. pōt em qd liber illoz sine alio haberi. vtz. tuz qz moyses qñ fuit sibi dicitum. Apparuit abraaz zē. nondū fuerat sibi pcessa vi-

sio diuine essentia. nam. j. xxxij. ca. hoc petebat a deo dices. Pnde mihi gl'am tuā. vñ circa hoc vñ aliter dñm Ad cui' declationē sunt qdā pmitēda. pmū. s. qz fm Tho. iij. pte. q. xliij. arti. j. in cor. q. diuinitus pcedit hōi miracula facere pncipalit' ad pfirmandā v'itatē quaz alijs docet. vt dū alijs facit opa qz solus de' posset facere credat ei qz ea qz facit vel docet sunt a deo vñ. s. iij. ca. Si nō crediderint inqz tibi neqz audierit f'monem signi pōis credēt vbo signi sequētis z Job. x. Si mihi nō vultis credere opibus credite scdm qz lz an tps moysi de' fecerit ali qua supnaturalia. s. nō fm cursum cōez nature. vt de puerfione vxoris loth i statuā salis z in sbuersiōe sodomoz z huiusmodi. nunqz fuit tñ pcessus alius antiquoz qz posset miracula facere in nomine diuino vt crederet ei in dicitōis. sic moyses cui h fuit cōcessum a deo. vt i b ca. z in qz plurimis sequētib'. vñ lz scī p'iarche pgnouissent oipotentia diuinaz. eo qz multa a deo facta supra cursum nature viderant visib' liter. vel saltem p fidem pgnouerāt. de quo dicit. Appa-

qz oziel: misael z elisaphā z sechū. Accepit autē aarō vxorē elizabet h filiā amia dab sororē naason qz pepit ei nadab z abiu z eleazar z ithamar filij qz chore aser z helchana z abiasab. He sē p'gūdes choritaz. At vero eleazar fili' aaron accepit vxorē de filiab' phutiel qz pepit ei phinees. Hi sē pncipes familiar' leuiticā rū p cognatōes suas. Iste ē aarō z moyses qbus pcepit dñs vt educerēt filios isrl' de tra egypti p turmas suas. Hi sūt qz loquunt' ad pharaonē regem egypti vt educāt filios isrl' d' egypto Iste ē moyses z aarō i die qua locutus ē dñs ad moysen in terra egypti Et locutus ē dñs ad moysen dices. Ego dñs. Loqre ad pharaonē regē egypti: oia qz loqz tibi. Et ait moyses corā domino. En incircumcis' labijs sum. Quomodo audiet me pharao.

rui abraam ysaac z iacob in deo omnipotente. i. nota fuit sibi omnipotentia mea. nō tñ deus eis notificauit hoc nomen adonai. s. cōcedendo eis potestatem mirabilia facere in hoc note sicut moysi. hō autem huius dñtē talis est. nam p moysen ex diuina ordinatiōe lex dei erat danda vñ Job. j. Lex p moysen data ē. Ad cui' pfirmationē oñ dit miracula faciēda vt crederet' legislatori. vñ. j. Exo. xliij. Viso miraculo facto in mari rubro legit'. Vidit isrl' manum magnam. z sequitur. Et crediderūt dño. Sed constat qz deo fm significatiōē huius nois. s. tetragrāmatō pncipaliter p'inet miracula facere. vt patet ex dicit' in additiōe. s. ca. iij. in arti. vij. Similiter sub eodem nomine p'inet pplm sb lege a deo data applicari cultui diuino vt patet in eadem addi. arti. ix. z iō moysi fuit cōcessum facere miracula mō p'dicto nō autē pūbus. z sic intelligēdū est qd dicit'. Nomen meū adonai nō indicauit eis. s. concedendo eis miracula facere qd ad deum p'inet fm significatiōem huius nois sicut z tibi cōcessi. nec etiā incōueniēter diceret' qz nomen tetragrāmaton etiā fm vocē non fuit patrib' reuelatū. hō autē obijcit a postillatore de hoc qd h' Gen. xv. vbi dicit'. Ego sum dñs qui eduxi te de hur chaldeoz vbi in hebreo loco huius nois dñs. ponitur tetragrāmaton non valet. nam illa sunt vba moysi scribentis ea qz trāsierūt inter deū z abraam quē deū moyses cognoscebat sb noie tetragrāmaton z iō sic eū nominabat. nō autē abraam sb noie dei qui eum eduxerat de hur chaldeoz Continuant' autē hec vba scz Apparu' abraam zē. et nomen meū adonai nō indicauit eis. cū pcedētib' z se-

quētibūs fm hāc expōem sic Cōquerēbat ei moyses deo de h q pharao pei se hēbat circa pplm p^o ei^o missionē q̄ antea. z h cū dī in fi. p̄ce. ca. Ex eo em q̄ ingressus sum ad pharaonē vt loq̄rer in noie tuo afflixit pplm zc. Ad qd̄ de^o r̄ndit. Nūc videbis q̄ facturus sum pharaoni. p ma nū em forē dimittet eos. q. d. **O**bduratio pharaōis z ei^o rebellio de q̄ tu molestaris erit occasio q̄ ego nō simplici ter p viā q̄si nālē h̄ pot^o p potentia meā potentē miracu loseq̄ opantē eos educā. intm̄ q̄ ipemet eūciet eos de tra sua q̄p̄opter indīcaui tibi nomē meū sub q̄ p̄inet ad me miracula facē qd̄ nō feci p̄tib^o. q̄ qdē educio miraculose erat a deo intēta. vt sic pplm informaret de potētia z pro uidētia diuina. vt essent apti ad h vt assumerent in pplm dei. z h est qd̄ dicit paucis interpositis in eodē p̄textu. iō dic filijs isrl. Ego dñs q̄ educā vos de ergastulo egyptio rū in brachio extēto z iudicijs magnis. z assumā vos mī hi in pplm z ero vester de^o. scietisq̄ q̄ ego sum dñs deus vester. de q̄bus ptz q̄ deus q̄ fm Aug^o. ē adeo bon^o q̄ ēt ex malis eliciat bona. ex p̄terua em̄ z obstinationē pha raonis h bonū eliciat scz vt ex h eliceret q̄ de^o maḡ miraacula faciēs oīderef in liberationē ppli z ex h ppli coḡ sceret deū. z assumeret in ei^o pplm. z p hūc modū de^o fa tiffecit qd̄nib^o ipi^o moysi. **O** aut̄ obduratio pharaōis ef ser rō vt maḡ siḡ diuina fieret ē egyptios ita vt ex h seq̄ref: q̄ ppli isrlitic^o ampli^o agnosceret deū ptz in multis loc̄ spāliter. j. x. ca. vbi dī. Ingrede ad pharaonē ego em̄ idu rani cor eius z seruoꝝ illi^o vt faciā siḡ maḡ. hec narres in aurib^o filij tui z nepotū moꝝ q̄tēs p̄riuerim egyptios z siḡ fecerim in eis z sciatīs. qz ego dñs. ex q̄b^o v̄bis expref se h̄ intentū. **Q**ualiter aut̄ dicat de^o indurasse cor pha raonis pōt dupl̄r intelligi. vel p subtractionē gr̄e in penā pctōꝝ p̄cedentiū. vel fm glo. qz obstinatioz fiebat malus animus p eo q̄ deus patienter eum sustinebat.

In eo. cap. vi. vbi dicitur in postilla. Et recordatus sum pacti mei zc. **A**dditio secunda.

Icut obliuio z recordatio nō cadūt i deo sic eadē rōne nō v̄ dōm q̄ ista similitudo referat ad effectus a deo p̄cedētes tm̄. s. q̄ de^o p̄durit erga filios isrl effectus filēs effectibus recordāris z h q̄ cepit eos adiu uare postq̄ lōgo tpe eos nō adiuuērat. z de h vide. s. Ge nes. vi. in addi. iij. **I**n eo. ca. vi. vbi dī in postil. Et incir cūcūsus sum labijs zc. **A**dditio. iij.

In circūcūsus labijs magis pp̄ie v̄ dīcēdñs q̄ ha bet in labijs aliq̄d impedimētū corpale. vtputa ali quā carnis supfluitatē z hmōi. qz platio v̄boꝝque labijs p̄ferunt impedif. vñ sicut. s. c. iij. q̄rebat moyses de ipedimētō locutiōis ex pte oris z lingue nūc etiam ad dīt ex pte labioꝝ. vt sic oīderef q̄ organa corpea q̄b^o ver ba p̄ferunt erāt in eo inepta ad loquēdū. z ex h non erat vir eloquēs vt. s. dixit. **D**e vocis aut̄ ḡcilitate seu tenuita te nulla fit mētio in l̄ra. nec optet fingere p̄fertim cū i vlti ma senectute sua legat q̄ loq̄bat oib^o filijs isrl sil. vt patz **D**eu. j. z. xxxj. qd̄ nō posset esse cū tenuitate vocis.

Repl̄ca correctoꝝ cōtra Burg. rabulam. **I**n ca. vi. vbi postillator exponēs illum passum **E**t nomē meū magnū. i. tetragramaton nō indīcaui eis dicit int̄ cetera q̄ illud nomē tetragramaton indīcauit a brae p̄bās p illud **G**en. xv. **E**go dñs q̄ eduxi te de **B**ur chaldeoz. z p alios tex. h̄ vt oīdat postillator veritatē p̄n tis passus dicit q̄ q̄uis indīcauit p̄ibus aī moysen h no men. nō tm̄ fm eius significatū pp̄iū sicut moysi. **I**llud bñ dictū egreferēs burg. dicit irrōnabile volens q̄ abrae nomē tetragramatō nō fit reuelatū dicēs illud **G**en. al le gatū esse v̄bū moysi scribētis. nō dei loquētis. h̄ si burg. fuisset memor dictoꝝ suoꝝ in addi. penl. **G**en. vi. ca. non improbare h̄ p̄cōem postillatoris. nitebat em̄ ibi ostē re q̄ abrae facre sunt p̄les reuelatiōes q̄ p̄tib^o posteriori b^o allegās ad h̄ illud **G**en. xvij. **N**ū celare potero abrae q̄ gestur^o sum. h̄uit em̄ ibi p incōueniēti q̄ iacob in illu stratiōib^o supra abraā abū dasset. **Q**uid mirz igit̄ si deus nomē tetragramaton abrae reuelasset fm suā p̄cōem ibi in

tentā. z h̄ic p incōueniēti repp̄tatā. **S**ed z nō q̄ burg. po stillatorē male reportauit q̄si voluisset talē rōem d̄ntie i ter reuelationē abrae z moysi q̄ abrae reuelatū eēt soluz nomē nō significatū nois. qz h̄ postillator nō dicit vtz in tuētī scripta sua. nec postillator dicit qd̄ p scda rōne eide imponit nec v̄ iuri le quēadmodū bur. arguit p̄mū aliquēz instrui in noie z p^o i nois q̄dditate. imo ē verus ordo docen dī. nec absonum q̄ vñ^o doceat agnosce re herbas z lapides

Iritq̄ dñs ad .vij. moysen. **E**cce p̄stitui te deum pharaonis: z aarō frater tu^o erit p̄pha tuus. **T**u loqueris ei oīa q̄

p̄ciosas. z alter cū tali agnitōe doceat agnoscere vires ea rundē. nec bñ soluit burg. motū postillatoris dicēs tetra grāmaton a moyse ibi scriptū. nō a deo dictū. naz si moy ses vere refert v̄bū z factū dñi h̄ p̄positū. si aut̄ abrae no mē tetragramaton nō exp̄ssit false refert moyses z scribit qd̄ nō ē dōm. vñ bur. alif exponēdo inuoluit se supra cor rectis. iij. ca. hui^o quō s̄b noie illo fuit mirabilia zc. que q̄ vera sint z vtilia patet ibidem.

In eo. ca. cū postillator defectū eloquētie moysi expo neret vocis gracilitatē. **B**urg. ex l̄ram fingit fuisse aliquā carnis supfluitatē in labijs moysi excrecentē qd̄ v̄ fictū nec valet argumentū ei^o p̄tra postillatorē factū. ex eo qd̄ dicit **D**eu. j. z. xxxj. **Q**uō moyses locutus ē coraz omni multitudine. vñ dicit postillatorē ḡcilitatē vocis fin xisse. nam reuera docētibus sepe dat deus grām z donum lin gue qd̄ natura negauit. iux̄ illud. **A**lperit os tuū z imple illud. ps. lxxx. z itez. **D**ñs dabit v̄bū euāgelizātib^o. z. s. dicit. **I**loquentē z murū q̄s fecit. nōne ego. **P**oruit igit̄ moyses loq̄ vniuerso pplō intelligibiliter gracilitate vo cis nō obstante. nec illa gracilitas facta ē pur dicit burg. qz ponit in glo. interlinearī sup v̄ba ipeditiōis lingue. s. iij. ca. ponit etiam hoc disputatiue p beatum Augusti. in glosa margi. **C**apitulum. vij.

Iritq̄ dñs. **P**ostq̄ moyses z Aaron monuerunt pharaonē v̄bis. h̄ic p̄r describit̄ eiusdez monitio in mirabilibus signis. z p̄ describit̄ huius monitio nis impositio. z scdo executio ibi. **I**ngressi itaq̄. **C**irca p̄mū dī sic. **E**cce cōstitui te deū pharaonis. non di cit deū absolute. h̄ pharaonis. qz deitas nō est cōmunica bilis creature tm̄ aliqua similitudo z p̄cipatio ipius bñ cō municat̄ ei. sicut dī. lxxxj. ps. **E**go dixi diū estis. qd̄ expo nens saluator **J**oh. x. dixit. **I**llos ad q̄s factus est sermo dei dixit deos. z eodē mō. j. xxij. ca. applicabit̄ ad deos. i. ad iudices. z hoc mō moyses dictus est h̄ic deus pharao nis. i. potens sup eum in plaḡ dei virtute z eius iudicio infligendis. **S**ciendum tm̄ q̄ in hebreo habet̄. **C**onstitui te eloym pharaonis qd̄ nomen fm pp̄rietatem hebrei ser monis est pluralis numeri. sicut patet in duabus aucto ritatibus p̄allegatis in quib^o ponitur hoc nomē eloym. sicut h̄ic transfertur in plurali numero. z iō translatio no stra esset magis pp̄ria si haberet sic. **E**go cōstitui te deos pharaonis. i. tantū timendū z amplius q̄ illos quos col lit tanq̄ deos. qz nō poterāt eum sic affligere sicut moy ses. hoc autem dixit dñs moysi vt esset p̄stans coraz pha raone. **C** **E**t aaron frater tuus erit p̄pheta tuus. p̄pheta aliquādo accipitur pp̄rie. z ad hoc requirit̄ q̄ h̄eat re uelationem a deo vñ dicit. j. Reg. ix. ca. **Q**ui hodie dicit p̄pheta olim appellabat̄ videns. **A**liquādo accipit large p eo qui verba dei denunciat vel exponit licet ea nō ha bebat a deo immediate. z talis magis pp̄rie dicitur inter pres. vel plocutor. z hoc modo dicitur h̄ic aaron p̄pheta ad quod designandum dicitur. **P**ropheta tuus z nō di citur propheta domini. **H**oc aut̄ dictū est moysi qz dire rat se excusando. **E**n incircūcūsus labijs sum. **S**ciendus tamen q̄ licet aaron nō dicatur pp̄rie p̄pheta ex isto loco aliunde tamē pōt dici. qz habuit reuelationem a deo im mediate. vt dictum est supra. iij. ca.

Sed ego indurabo cor eius. qualiter autem deus sit cā duratiois dictū est. s̄ iij. ca. e **E**t multiplicabo signa et oīra. i. oīfione digna ppter magnitudinē et multitudinē ipoz. **E**t scient egyptij. p expiētā plagaz q̄s in fligam eis. **E**rat autē moyses. lxxxiij. annoz. et aaron lxxxiij. rē. hoc d̄ ad oīdendū q̄ nō mo- uebant ex passione iuehili. sed ex maḡ maturitate. **C**ū q̄ dixerit vob pharao oīdite signa. diuine virtutis declara- tina. q̄ aliter repu- taret eos mēdaces: nisi de sua legarōne possent siḡ oīdere. **D**ices ad aaron. hoc autē factū ē quia moyses diu fuerat absens de egypto iō credē poterant egyptij q̄ tūc fuisset im- burus magicis arti- b̄. et iō si manu sua plecisset v̄gā q̄ v̄sa est in colubrū potu- issent h̄ iputasse ma- gicis artib̄. h̄ aaron in iuētute māferat in egypto vbi artes magicas addiscē nō potuisset nisi de vo- lūtate et scitu egypti- oz. et iō nō poterant eū ita suspectū h̄re. **C**olle v̄gā tuā. ista v̄ga aliq̄ d̄ v̄ga dei. q̄ de p̄cepto dei fuit appor- tata in egypto. et q̄ in ea fiebāt signa virtutis dei ostensiuā. **I**lq̄ d̄ v̄ga moysi. tū q̄ eam tenebat moyses q̄n domi- nus appuit ei in rubo. tū q̄ moyses in ea fecit multa siḡ. **D**icit etiā aliq̄ v̄ga aaron vt hic ptz. q̄ in ea p̄ manū aa- ron facta sunt signa aliq̄. **I**ngressi itaq̄. hic ponit di- cte monitiōis executio eū d̄. **I**ngressi itaq̄. cōstanter ad exequendū dei mandatū. **T**ulitq̄ aaron v̄gā corā pharaone rē. vt viderēt manifeste q̄ nō erat factū moysi cui artē magicā imponebāt. **Q**ue v̄sa est in colubrū nō fm appentiā tm̄ sicut v̄ge magoz. vt dicit infra. h̄ fm veritatē. cōuersio em̄ v̄ge aaron q̄ facta ē ad declarationē diuine virtutis debuit esse dissilis p̄uersioni v̄gaz ipozum magoz. nō solū q̄tū ad virtutē facientē. h̄ etiā q̄tū ad res- facte veritatē. **V**ocauit autē pharao sapiētes. i. p̄hos q̄ q̄ mō dicunt p̄bi antiq̄tus sapiētes vocabant. **P**ythago- ras em̄ p̄nus fecit h̄c nois mutationē cū em̄ arrogā- tissimū sibi videret q̄ se diceret sapiētē inq̄situs de sua cōditōe nō r̄ndit se esse sapiētē. h̄ p̄bi. i. sapie amatozē. **E**t maleficos. i. magicis artib̄ ibutos. **E**t fecerit etiā ipi p̄ ineātatiōes egyptiacas. i. fecerit virtute demo- nū vocant tū egyptiacas. tū q̄ i egypto docebāt. tū q̄ egyptij talib̄ v̄tebant. **E**t archana q̄dā. tū q̄ tales incā- tatiōes in silentio p̄ferunt. tū q̄ effectus eaz ex virtute occulta p̄cedūt. isti autē talia faciētes fuerunt Jamnes et Mambres. vt dicit apl̄s. ij. ad Thi. iij. ca. **S**icut iamnes et mambres resisterūt moysi rē. **P**rotecerūtq̄ singul̄ virgas suas q̄ verse fuerūt in dracones. nō fm veritatē h̄ fm appentiāz tm̄ vt videbit. **S**ed deuorauit virga aaron v̄gas eoz et illud fuit scdm̄ signū. **D**icūt autē docto- res catholici q̄ ista deuoratiō fuit anq̄ v̄ga aaron rediret ad nām v̄ge. q̄ v̄ge nō p̄perit deuorare h̄ magis serpētī. vocat tū v̄ga i. tūc esset serpēs. q̄ p̄oz ei natura erat v̄r- ga et q̄ serpēs ille erat reducēdus ad naturā v̄ge. **H**ebrei autē magis imitētes l̄re dicunt q̄ fuit postq̄ illa redierat ad nām v̄ge. q̄ d̄ sic iij. textu. **D**euorauit v̄ga aaron rē.

Certū est autē q̄ v̄troq̄ mō potuit fieri. q̄ illud fuit factūz diuina virtute que p̄t in d̄nter quo d̄libet corpus maxie corruptibile in aliud cōuētere. licet dubitent aliq̄ de cor- pore celesti dicētes q̄ nō p̄t etiā diuina virtute in corpus corruptibile cōuēti. hoc tū d̄scutere non ē p̄ntis negocij **A**ut d̄ q̄ deuora- tio v̄ge nō p̄perit. vt r̄ū est p̄rie loquen- do. q̄ deuorare p̄ri- net ad vim nutriti- uam. tū s̄litudiarie et large loquēdo cō- uenit rei iāte. sicut dicit q̄ ignis deuo- rat ligna et h̄ mō po- tuit dici de v̄ga aa- ron si aliq̄d fuit con- uersum in ipam p̄- q̄ redierat ad nām virge fm d̄scuz he- breoz. p̄mus tū mo- dus dicēdi videt p̄- babiliōz. **I**ndu- ratūq̄ ē cor pharao- nis. q̄ iputauit sc̄m̄ illud artib̄ magic̄. **N**ō maiorē intelle- ctū p̄dictoz querit. v̄trū virtute demonū q̄ magi v̄tunt potu- it fieri cōuersio vir- garū in dracones. et videt q̄ nō. q̄ aut h̄ esset fm d̄itarē: aut fm appentiāz tm̄ nō p̄mo mō. q̄ materia corpalis non subest virtuti demonis q̄tū ad trāsmutationē ipius ad for- mā fm q̄ dicit Aug. iij. de trinit. di. **N**ō est purandū istis trāsgressioib̄ angelis ad nutū seruire h̄c visibiliū reruz materiā h̄ soli deo. **N**ec sc̄do mō. q̄ sensus naturaliter et ordine nature immutatur a sensibilibus. sed demon vel angelus nō potest p̄ria virtute nature ordinem immu- tare. q̄ tunc posset facere vera miracula. quod est falsum. **R**espondeo virtute demonum non potuerant con- uerti virge in dracones fm veritatem. Cuius ratio est. q̄a in cōpositis ex materia et forma materia non fit p̄ se: nec forma. h̄ totū cōpositū. et iō totum trāsmutat in totū vt ex toto aere fit totus ignis. q̄ aer cōuertitur in ignem vt d̄ in li. de generatiōe. effectus autē assilat agenti et in ip- so p̄existit saltem v̄tualiter. et iō p̄positū ex materia et for- ma naturali nō p̄t p̄duci nisi ab agente p̄posito ex ma- teria et forma. vel nisi habeat totū cōpositū in virtute sua angelus autē est forma simplex nō habens materiā p̄tem- sui. nec etiā habet eam in virtute sua h̄ solus deus p̄t eam p̄ducere. et iō in virtute demonis nō p̄t aliquod cōposi- tum ex materia et forma p̄duci licet in eo remanserint na- turalia integra. cōuersio autem virge in serpentes inclu- dit p̄positum ex materia et forma naturali. p̄ductiōe q̄ rē. **P**otuit tū cōuersio fieri fm appentiāz. q̄ licet materia corpalis nō subiiciatur virtuti angelice q̄tū ad trāsmu- tationē p̄dictā s̄biicitur tū ei q̄tū ad motū locale vt ab oī- bus cōcedit. et iō demones p̄ria virtute dimissi potuerit virgas a magis p̄ctas p̄ motū locale impceptibiliū sen- sui humano tollere et loco earū serpentes aliunde appor- tatos vel ibidem generatos nō virtute demonis h̄ agen- tis naturalis. sic dicit infra supponere. **V**idem em̄ q̄ a- liq̄ mimi p̄ s̄brilitatē manuū et locale motū aliq̄ sic trāns- mutat q̄ hoies nō p̄cipiūt et multo fortius demones q̄ s̄brilitas et celeritas in motu locali maiorē ē q̄ si incompa- biliter hoc p̄nt et multa maiora. **I**tē q̄ ab eūtib̄ sensibi- libus remanent fantasie et imaginatiōes. vt d̄. ij. de aīa. inde ē q̄ ex motu locali formaz sensibiliū remanentiā

Sed ego indurabo cor eius. qualiter autem deus sit cā duratiois dictū est. s̄ iij. ca. e Et multiplicabo signa et oīra. i. oīfione digna ppter magnitudinē et multitudinē ipoz. Et scient egyptij. p expiētā plagaz q̄s in fligam eis. Erat autē moyses. lxxxiij. annoz. et aaron lxxxiij. rē. hoc d̄ ad oīdendū q̄ nō mo- uebant ex passione iuehili. sed ex maḡ maturitate. Cū q̄ dixerit vob pharao oīdite signa. diuine virtutis declara- tina. q̄ aliter repu- taret eos mēdaces: nisi de sua legarōne possent siḡ oīdere. Dices ad aaron. hoc autē factū ē quia moyses diu fuerat absens de egypto iō credē poterant egyptij q̄ tūc fuisset im- burus magicis arti- b̄. et iō si manu sua plecisset v̄gā q̄ v̄sa est in colubrū potu- issent h̄ iputasse ma- gicis artib̄. h̄ aaron in iuētute māferat in egypto vbi artes magicas addiscē nō potuisset nisi de vo- lūtate et scitu egypti- oz. et iō nō poterant eū ita suspectū h̄re. Colle v̄gā tuā. ista v̄ga aliq̄ d̄ v̄ga dei. q̄ de p̄cepto dei fuit appor- tata in egypto. et q̄ in ea fiebāt signa virtutis dei ostensiuā. Ilq̄ d̄ v̄ga moysi. tū q̄ eam tenebat moyses q̄n domi- nus appuit ei in rubo. tū q̄ moyses in ea fecit multa siḡ. Dicit etiā aliq̄ v̄ga aaron vt hic ptz. q̄ in ea p̄ manū aa- ron facta sunt signa aliq̄. Ingressi itaq̄. hic ponit di- cte monitiōis executio eū d̄. Ingressi itaq̄. cōstanter ad exequendū dei mandatū. Tulitq̄ aaron v̄gā corā pharaone rē. vt viderēt manifeste q̄ nō erat factū moysi cui artē magicā imponebāt. Que v̄sa est in colubrū nō fm appentiā tm̄ sicut v̄ge magoz. vt dicit infra. h̄ fm veritatē. cōuersio em̄ v̄ge aaron q̄ facta ē ad declarationē diuine virtutis debuit esse dissilis p̄uersioni v̄gaz ipozum magoz. nō solū q̄tū ad virtutē facientē. h̄ etiā q̄tū ad res- facte veritatē. Vocauit autē pharao sapiētes. i. p̄hos q̄ q̄ mō dicunt p̄bi antiq̄tus sapiētes vocabant. Pytha- goras em̄ p̄nus fecit h̄c nois mutationē cū em̄ arrogā- tissimū sibi videret q̄ se diceret sapiētē inq̄situs de sua cōditōe nō r̄ndit se esse sapiētē. h̄ p̄bi. i. sapie amatozē. Et maleficos. i. magicis artib̄ ibutos. Et fecerit etiā ipi p̄ ineātatiōes egyptiacas. i. fecerit virtute demo- nū vocant tū egyptiacas. tū q̄ i egypto docebāt. tū q̄ egyptij talib̄ v̄tebant. Et archana q̄dā. tū q̄ tales incā- tatiōes in silentio p̄ferunt. tū q̄ effectus eaz ex virtute occulta p̄cedūt. isti autē talia faciētes fuerunt Jamnes et Mambres. vt dicit apl̄s. ij. ad Thi. iij. ca. Sicut iamnes et mambres resisterūt moysi rē. Protecerūtq̄ singul̄ virgas suas q̄ verse fuerūt in dracones. nō fm veritatē h̄ fm appentiāz tm̄ vt videbit. Sed deuorauit virga aaron v̄gas eoz et illud fuit scdm̄ signū. Dicūt autē docto- res catholici q̄ ista deuoratiō fuit anq̄ v̄ga aaron rediret ad nām v̄ge. q̄ v̄ge nō p̄perit deuorare h̄ magis serpētī. vocat tū v̄ga i. tūc esset serpēs. q̄ p̄oz ei natura erat v̄r- ga et q̄ serpēs ille erat reducēdus ad naturā v̄ge. Hebrei autē magis imitētes l̄re dicunt q̄ fuit postq̄ illa redierat ad nām v̄ge. q̄ d̄ sic iij. textu. Deuorauit v̄ga aaron rē.

virtute fantastica cum humoribus in quibus sunt ut i sibi
 lecto appareret aliq̄ q̄ nō sunt. vñ dicit p̄b̄s li. d̄ som. z vigl.
 q̄ descendente p̄tino sanguine ad p̄mū sensitivū sibi descē-
 dūt forme imagine. z sic vident aliq̄ q̄ nō s̄t. sic accidit
 somniantib⁹. z isto mō p̄nt demones p̄mouē hūiores in-
 terioꝝ sensuū z exte-
 rioꝝ. z sic p̄nt ad or-
 gana sēsūū aliquas
 formas reducē ac si
 veniret ab eꝝ. nō so-
 lū in dormiētib⁹ s̄
 etiā vigiliatib⁹. z sic
 vident eis aliq̄ eē eꝝ
 q̄ tñ nō s̄t. z h̄ modo
 poterāt facē q̄ vide-
 rent v̄ge cōuerse in
 dracones. z tñ de h̄
 nihil eēt eꝝ s̄m vita-
 tē. Terciū at̄ modū
 addūt aliq̄ dicentes
 q̄ demones p̄ motū
 localē p̄nt ad plica-
 re actiua nālia passi-
 uis z sic sequent̄ af-
 fectus nāles sic ap-
 plicat̄ lignis ad ignē
 p̄ manū hoīs gene-
 rat̄ ignis in nā li-
 gnōꝝ. illa tñ genera-
 tio ē ab igne sic ab a-
 gente p̄rio. ab ap-
 plicatē ligna miste-
 rialiter tñ. s̄ h̄ sit
 v̄z tñ h̄ nō h̄z locū
 in p̄posito. q̄ licet ex
 v̄gis possent gene-
 rari sp̄tes p̄ agens
 nāle. h̄ tñ eēt p̄ mul-
 tas trāsmutationes
 z lōge tpe z non ita
 sbito. poterāt tñ demones mām ex̄tē in p̄p̄nq̄ disposi-
 tione ad formā serpētis supponē p̄rio actiuo. z sic cito
 generaret̄ z in loco v̄garū p̄ demones supponeret̄. ex p̄-
 dictis p̄t̄ ad illud qd̄ obijciebat̄. q̄ p̄ modos p̄dictos de-
 mones nō trāsmutat̄ mām ad formā nāle. nec mutat̄ nāe
 ordinē. **a** Dixit aut̄ dñs ad moysen. Premissa regis
 monitiōe. h̄ p̄nt describit̄ inflictiō pene. z diuidit̄ in decē
 p̄tes s̄m numerū decē plagaz̄ egyptiis inflictar̄. p̄tes pa-
 tebūt p̄sequēdo. Cōsiderādū etiā q̄ Sap. v. ca. d̄. Firma-
 bit creaturā ad vltionē inimicōꝝ. z iō iste plage inflicte s̄t
 a deo mīsterio q̄s̄ oīs generis creaturaz̄. i. quoz̄ elemen-
 toꝝ corpoꝝ celestiuū hoīm z angeloz̄. ut p̄tēbit̄ p̄sequen-
 do. Due aut̄ p̄me facte sunt in elemēto aq̄. z q̄s̄ ad p̄i-
 mā p̄mittit̄ p̄minatio. z subdit̄ inflictiō ibi. Dixit q̄z dñs
 Circa p̄mū d̄z sic **b** Ingrauatū ē cor pharaōis. ac si di-
 catur. ex q̄ p̄tēpsit monitiōne p̄cedendū ē ad pene inflicti-
 onē. **c** Vade ad eū mane. q̄ illa hora hoīs s̄t magis
 dispositi ad accipiendū ea q̄ rōnabilit̄ dicunt̄ ut sic min⁹
 sit excūsabilis pharao mandatū meū repellēdo **d** Ec-
 ce egrediet̄ ad aq̄s. In egressu aut̄ de domo regia potat
 magis h̄f̄ accessus ad regē. **e** Et stabis in occurſu e⁹
 p̄stater z intrepide. **f** Sup̄ ripā flumis. q̄ pena infli-
 gēda erat p̄ flumē. **g** In h̄ scies q̄ dñs sum. p̄ expien-
 tiā pene inflicte a me **h** Ecce pcutiā v̄ga zc. nō dixit p̄
 cutiā manu mea. q̄ illa pcutiō facta fuit p̄ manū aaron.
 sicut p̄t̄ infra cū d̄z. Sic ad aaron tolle v̄gā tuā. Cā antē
 q̄re factū ē illud p̄ manū aaron. s̄. dicit̄ ē. q̄ nō potat sic
 h̄f̄i suspect⁹ de arte magica ab egyptiis sic moyses. Aliā
 cām assignat̄ in det̄ dicētes q̄ q̄ moyses fuit saluatus z ex-
 tractus de flumine. z iō nō debuit manu p̄p̄ia pcutē flu-
 men p̄uertendo in sanguinem. **i** Percussit aquaz̄ flu-

a minus. Dixit autē dñs ad
b moysē. Ingrauatū ē cor pha-
c raouis z nō vult dimitte-
d re populū. Vade ad eum
e mane. Ecce egrediet̄ ad a-
f q̄s: z stabis in occurſu ei⁹
f sup̄ ripā flumis z v̄ga que
 cōuersa ē in draconē tolles
 in manu tua dicesq̄z ad eū
Bñs d̄s hebreoz̄ misit me
 ad te dicens. Dimitte po-
 pulū meū vt sacrificet mi-
 bi in deserto: z vsq̄z ad p̄ns
 audire noluiti. **H**ec igitur
 dicit dñs. **I**n hoc scies q̄
s sim dñs. **E**cce pcutiā v̄ga
b q̄ in manu mea ē aquā flu-
 minis z v̄tet in sanguinez
Silces q̄z q̄ sunt in fluuio
 morient̄: z p̄putrescēt aq̄ z
 affligent̄ egyptij bibentes
 aquā flumis **D**ixit q̄z dñs
 ad moysen: dic ad aaron.
Tolle v̄gā tuaz̄ z extende
 manū tuaz̄ sup̄ aq̄s egypti
 z sup̄ fluuios eoz̄: z riuos

z paludes z oēs lac⁹ aq̄rū
 vt v̄tanē in sanguinez z sit
 cruoz̄ i oī fra egypti. taz̄ in
 ligneis vastis q̄s̄ in saxeis.
Fecerūtq̄z moyses z aarō
 sic p̄cepit dñs. **E**t eleuās
 i v̄rgā p̄cussit aquā flumis
 corā pharaone z suis ei⁹.
h q̄ v̄sa ē in sanguinem z pi-
 i sces q̄ erāt in flumie mor-
 mtui sunt. **C**ōputruitq̄z flu-
 uius z non poterāt egyptij
 bibere aquā flumis: z fuit
 sanguis in tota fra egypti
n **F**ecerūtq̄z s̄lr̄ malefici egyptioꝝ
 incātatiōib⁹ suis: et iduratū ē
 cor pharaōis nec audiuit eos
 sic p̄cepit dñs **Q**uertitq̄z se z
 ingressus ē domū suā nec appo-
 sit hac vice. **F**oderūt at̄ oēs
 egyptij p̄ circuituz̄ flumis
 aquā vt biberēt. **N**ō ei po-
 terāt bibere aquā flumis.
o **I**mpleti s̄t septē dies post
 q̄ p̄cussit dominus fluuiū

iq̄z fluit⁹. fetoz̄ em̄
 intolerabilis exala-
 bat inde p̄pter mor-
 tem piscium.
n **F**ecerūtq̄z simi-
 liter malefici. **S**z q̄-
 ritur vñ habuerunt
 aquā p̄uertēdo i san-
 guinē. dicit̄ hebrei
 q̄ nō oēs aq̄ egypti
 fuerūt p̄uerse in san-
 guinē. s̄ sola aq̄ flu-
 minis z q̄ inde ma-
 nabat ad riuos z pa-
 ludes z que ide hau-
 sta fuerat in vastis. p̄-
 ter hāc aut̄ erāt aliq̄
 aq̄ fontiuū in egypto
 q̄ nō erāt p̄uerse i sa-
 guinē z inde fuit ap-
 portata magis. s̄ h̄
 vñ v̄riari textus p̄ce-
 dēt̄ vbi d̄z. **E**xte-
 manū tuaz̄ sup̄ aq̄s
 egypti zc. **E**t q̄ v̄rg
 oīs aqua egypti cō-
 uersa fuit in sangui-
 nē. **I**tē infra d̄z. **F**o-
 derūt egyptij p̄ cir-
 cuitū flumis aquaz̄
 vt biberēt nō inueni-
 bāt tñ nisi sanguinē
 vt dicit̄ **J**oseph⁹. **S**i
 aut̄ hūissent fontes
 aq̄s potabiles non

est verisimile q̄ fodissent iuxta flumem in sanguinē con-
 uersum. Doctores autem nostri cōmuniter dicūt q̄ fue-
 rit apportata de terra **G**essen vbi habitabant filij isrl̄. **E**t
 q̄ p̄dicta plaga non fuit ibi. sed hoc est cōtra hoc q̄ dicit̄
 hic **J**osephus q̄ ille fluuius ita ibi cōuersus fuit in san-
 guinem sicut alibi. z hoc videt̄ verū q̄ aliter egyptij q̄ cū
 hebreis manebant in terra gessen non fuissent afflicti illa
 plaga. **Q**uā autem egyptij manerent cum hebreis videtur
 ex hoc qd̄ dicit̄ infra. xij. ca. **A**cceperūt vasa aurea z ar-
 gentea mutuo a vicinis. erat tamen potabilis stillis israel
 q̄ statim cum hauriebant reuertebatur ad naturam p̄o-
 priam. z iō melius videt̄ dōm q̄ misterio demonuz̄ fuit
 apportata ip̄is magis de terra que est extra terras egypti
 qd̄ possunt facere mira celeritate. **o** **I**mpletiq̄z sunt se-
 ptem dies. quibus durauit plaga illa anteq̄ fluuius ad
 naturam p̄p̄iam reuertetetur.

In ca. vii. vbi dicitur in postilla. **D**ices ad aaron.
Aditio prima.
Aditio quam assignat postillator ad hoc q̄ in hoc si-
 gno scz virge verse in colubum aaron picit v̄gas
 z non moyses non videtur sufficiens. tum q̄ licet
 de moyse p̄babilis suspicaret̄ q̄ eēt artibus magic⁹ im-
 butus q̄ de aaron nihilomin⁹ poterant suspicari q̄ moy-
 ses instruxisset ip̄m aaron de ip̄a electione per artes ma-
 gicam quam sic diceretur nouisse. tum q̄ in alijs plagis
 legitur q̄ moyses extendit v̄rgam z nō aaron. vtz in se-
 ptima plaga scz de grandine infra. ix. ca. qd̄ non debuiss̄
 facere moyses sed aaron si p̄dicta rō postillatoris valeret
Sed circa hoc videtur quedam p̄dictoz̄ series attenden-
 da. **P**ro quo sciendum q̄ tanta humilitas erat **M**oyſi
 q̄ non poterat sentire q̄ ipse esset ydoneus nuncius

ad istam liberatiōem. vñ de hoc nūq̄ p̄buit assensuras
 signās defectū sue eloquētie donec deus affligit sibi aa-
 ron frēm suū in sociū. sic vt aaron loqr̄t p̄p̄o nō autem
 moyses. vt. s. iij. ca. p̄r̄ tñ de^o mādanit ip̄i moysi q̄ loq̄
 retur filiis isrl̄ certifiādo eos de redēptiōe sua. q̄d non fe-
 cit sine interpositiōe ip̄i^o aaron. cui^o moysi dictis nō cre-
 diderūt ex angustia spūs. vt. s. vi. ca. Cōsequēter aut̄ i co-
 dē de^o mādauit moysi q̄ loqr̄t pharaoni de hac mā. qui
 r̄ndit more solito se excusando. Ecce filij isrl̄ nō audierūt
 me z quō audiet me pharao zc. arguēs a fortiori z tūc de-
 us p̄misit illā liberationē moysi z aaron sil. vt p̄tēbit ibi-
 dem. Circa q̄d introduxit genealogiā vtriusq̄. q. d. q̄ aa-
 ron esset eq̄lis ip̄i moysi i hoc officio explēdo. z h̄ vt moy-
 ses nō excusaret se h̄ magis animaret ad acceptandū. vñ
 genealogia expleta statim subdit. Iste ē aaron z moyses
 quib^o de^o p̄cepit vt educerēt filios isrl̄ de terra egypti zc.
 z q̄ p̄r̄ in fine ist^o septimi dñs ad moysen singl̄r loq̄ns
 ait. Loqr̄e ad pharaonē regē egypti oīa q̄ loqr̄ tibi. nō fa-
 ciendo mētionē de aaron. statim moyses allegat defectū
 suū sicut. s. vñ dicit moyses corā dño. Qñ in circūcisus la-
 bijs sum. quō audiet me pharao. q. d. quō mittis me sine
 socio p̄dicto cū sim inha bilis ad q̄d de^o q̄ hūilia respicit
 z hūilib^o dat gr̄am p̄tinue declarauit q̄ illa hūilitas moy-
 si merebat exaltari. vñ sequit̄ in p̄nci. vij. ca. Ecce cōstitui
 te deū pharaōis. z aaron frater tu^o erit p̄p̄ba tu^o. q. d. non
 p̄termitto aaron eo q̄ nollē eū mittere tecū. h̄ volo q̄ i al-
 tiōi gradu sis. vñ sicut p̄p̄be annūciat vba del hoib^o qui
 deū nō p̄nt vel nō merent̄ audire. vt in glo. sicut p̄stituit̄
 deū pharaōis scz q̄ pharao cōtēter nō audiat vba tua. h̄
 ip̄ius aaron interpretis seu p̄p̄be tñ. vñ sequit̄. Tu loque-
 re oīa q̄ mando tibi. ille scz aaron loquet̄ ad pharaonē. et
 eadē rōne infra eo. ca. dicit. Cū dixerit vob pharao oñdi-
 te nob̄ signa. dices ad aaron. Tolle vgam tuā zc. hoc ē di-
 cere tu mādabis aaron nō solū vba q̄ dicturus sum. h̄ si-
 gna q̄ etiā sunt fienda sicut p̄ eū sicut p̄ p̄p̄bam sunt mi-
 racula a deo ordinata. Et nota q̄ ex p̄dicto p̄cessu int̄ de-
 um z moysen habent̄ duo. p̄mū maḡ hūilitas ip̄ius moy-
 si q̄ maxime p̄tinet ad illū q̄ d̄ esse rector p̄p̄li. Iux̄ illud
 Mar. x. Quicumq̄ voluerit int̄ vos maior fieri sit ves-
 ter miser. Scdm̄ vō ē p̄uidētia diuina q̄ cōtēter exaltat
 In eo. ca. vij. vbi d̄r in postil. Ad maiorē humiles.
 intellectu p̄dictoꝝ q̄rit vtrū vtrūq̄ demonū. **A**dditio. ij.
Allus illoꝝ modoz q̄s postillator assignat p̄sonat
 lre. nam si magi pharaonis serpētes aliūde vtrūq̄
 demonū apporauerūt vel ibidē generatos non ex
 virgīs h̄ ex alijs rebus supposuerūt tūc vge eoz nō fuit
 verē in dracones q̄d tñ lra p̄tēstat dices. Profeceruntq̄
 singuli vgas suas q̄ vse sunt in dracones. sicut si illi serpē-
 tes erāt tñ fm̄ appentia z nō fm̄ rē nō est verū q̄ vge fue-
 rūt vse i sp̄tes vñ meli^o vñ dōm q̄ demōes deo p̄mittere
 sb̄ito talia semialia rez adhibuerūt p̄ q̄ vge sine mlt̄ trans-
 mutatiōibus z sine t̄p̄is moza p̄ceptibili vterent̄ in draco-
 nes z h̄ virtute nālī taliū seminaliū rez a q̄b^o talis p̄uer-
 sio sicut ab agēte p̄prio creat̄. a demone tñ applicatiue et
 misterialiter tñ. z sic ē verū q̄ lra sonat. s. q̄ p̄iecte virge
 singuloꝝ scz magoz verē sunt in dracones. Si aut̄ dica-
 tur q̄ nō reptur in creaturis aliq̄ vtrūq̄ nālīs q̄ virgā con-
 uertat in serpentē sine multis transmutatiōibus interme-
 dijs q̄ requirūt magnā moza t̄p̄is. Ad hoc dōm fm̄ scdm̄
 Tho. in. j. pte. q. cx. arti. vl. in r̄sione ad. ij. arg. q̄ non oīs
 vtrū nature create ē nob̄ nota. z iō cū aliqd̄ sit p̄ter ordi-
 nē nature create nob̄ note sūt i h̄ loc^o mō p̄dicto miracu-
 lū possz dici nō simplicit̄ cū n̄ sit p̄ ordinē ton^o nature cre-
 ate nob̄ note. h̄ q̄ ad nos q̄ h̄mōi vtrūq̄ in elemētis mū-
 di latētes ignoramus. z h̄ vñ semire d̄lug. q̄ in h̄ loco i gl.
 sic dicit q̄ demones dū p̄ incatatiōes eoz malefici aliqd̄
 efficere conant̄ discurrūt p̄ mūdū z sb̄ito eoz semina de
 quib^o hoc agit̄ afferūt. sicq̄ ex illis p̄mittente deo nouas
 rerū sp̄es p̄ducūt. hec ille Si aut̄ p̄ p̄dicta dicat̄ q̄ ex hoc
 tollerēt efficacia miraculoꝝ ad vitatē fidei p̄firmandam
 q̄d ē p̄ Mar. vl. Dño coopante z sermonē p̄firmate seq̄n

tibus signis. nam illa que p̄ demones sunt p̄ter naturā
 nobis notā sic sunt miracula q̄ ad nos sic illa q̄ sunt vtrū-
 te diuina. Ad h̄ dōm fm̄ d̄lug. in li. lxxxij. q̄d. q̄ cū talia
 faciūt magi q̄ta sc̄ti. diuerso tñ sine z diuerso iure sūt. isti
 em̄ faciūt q̄retes gl̄am suā. illi vō q̄retes gl̄am dei. Simi-
 liter isti faciunt p̄ q̄-
 dā puara p̄mercia. il-
 li aut̄ publica admi-
 stratiōe z iussu dei
 cui cuncta creatura
 sb̄iecta est. z de hac
 mā vide in p̄ma pte
 q. cxiiij.

Quit q̄z dñs ad viij.
 moysen. Ingredē ad
 pharaonē z dices ad
 eū **H**ec dicit dñs. **B**unit-
 te pplm̄ meum vt sacrificet
 mihi. **S**i autem noluerit di-
 mittere ecce ego pcutiaz om-
 nes terminos tuos ranis.

In eo. c. vij. vbi d̄r
 i postil. Dic ad aarō
Additio. iij.
Hec rō quā as-
 signat postil-

latoꝝ ad h̄ q̄ hec p̄cussio fuit facta p̄ manū aaron z non p̄
 manū moysi fuit ip̄robata. s. in additiōe. j. h̄ ca. vbi fuit
 alia rō q̄ vertoz vñ assignata. vide ibi. **A**lla vō rō q̄ affligit
 tur a iudeis. s. eo q̄ moyses fuit saluat^o de flumine nulla
 est. nā terciā plaga fuit etiā facta p̄ aaron z nō p̄ inanum
 moysi. licet illa plaga nō p̄tinebat ad stantū. vt. de se.

Replica correctoꝝ p̄ burg. volētē appentia esse vera.
 In ca. vij. vbi postillatoꝝ reddit rōem q̄re p̄ma siḡ
 facta sūt p̄ aarō z nō p̄ moysen. q̄ vicz moyses po-
 tuit h̄ri suspectus de magica arte nō aaron. burg.
 opponit p̄ q̄ aarō sil̄i mō potuit h̄ri suspect^o q̄t eā a moy-
 se didicerit. sc̄do q̄ moyses vltia siḡ fec̄ nō aarō q̄d nō de-
 buerit si suspect^o h̄ret. z sic rō postillatoꝝ valeret. **H**ū-
 deo h̄ ad p̄mū q̄ moyses z aarō nō fuerūt diu sil̄ p̄uerfa-
 ti. cōstitit em̄ egyptijs aaron sp̄ in egypto educatū. moysē
 aut̄ foris docē aut̄ artē magicā vel addiscē req̄rit ip̄s. iō
 pbabilē aarō nō potuit esse suspect^o q̄ a moysē didicissz
 cū q̄ nō fuit diu p̄uerf^o vtz in lra. Ad scdm̄ dico q̄ post
 sex plagas poterāt egyptij pbabilē itelligē artē magicā
 nō internuisse. q̄ in t̄cia plaga ēt digitū dei recognoue-
 rūt malefici pharaōis. vt d̄r infra. vij. c. Extunc ḡ potuit
 moyses sine suspitiōe vti eadē vga z aarō in dr̄nter. rō aut̄
 tē burg. quā adducit nō ē ad laudē moysi h̄ pot^o ad vitu-
 perū dicit nanq̄ q̄ moyses ex pusillanimitate p̄ p̄ se non
 fecerit siḡ h̄ p̄ mediū aarō q̄ dicit cū asuesceret stare corā
 pharaōe. q̄si pus tenuisset q̄ nō sonat i vtrūq̄ moysi h̄ri-
 tis dñm̄ p̄ auctore s̄b cui^o nutu nemo vtrūq̄ timet ho-
 minē quēcūq̄. In eo. c. vbi postillatoꝝ disputat de con-
 uersioe vtrūq̄ i serpētes vñ inclinari ad h̄ q̄ p̄uersio virge
 magoz fuit solū apparēs nō ex̄ns. Burg. d̄ dicit h̄ rōnib^o
 postillatoꝝ nō satisfact. z rō quā ip̄e burg. adducit non
 valet. Arguit ei sic. si vge magoz solū fm̄ appentiaz vse
 sūt i serpētes. igit̄ nō ē vey q̄d d̄r i lra. Cōuerse sūt vge i dra-
 cones. **H**ūdeo q̄ vey ē q̄ d̄r i lra. iō stat̄ bñ sil̄ vey ē vgas
 vfas i serpētes. h̄ nō vere h̄ appent. h̄nc modū d̄cen d̄i vñ
 iunare text^o dices. Fecerūt aut̄ malefici p̄ incatatiōes egypti
 acas z archana q̄dā sil̄ h̄ nō d̄r sil̄. vt innotat mod^o illi
 dinis i appentia. h̄ nō similitudo i ex̄ntia. nō ei sp̄ lra ē falsa.
 q̄ narrat appentia nō ex̄ntia. In. xiiij. d̄r quō dñs s̄b nō
 pegrin^o ex̄ns pegrin^o appuit. ex̄ns i sp̄e p̄p̄ia appuit i ali-
 ena. nec tñ suffuit falsū pp̄ mystriū sic nec i fictiōe q̄n̄ fin-
 gebat se lōgi^o ire. cū bur. ēt sentiēdo magnā p̄tē scripturē
 falsificarem^o q̄ ē de apparitiōib^o angelic^o z diuis. de^o em̄
 ignis corpalis nō ex̄ns z colūba. apparuit in igne z colū-
 ba z sic de alijs. Quid igitur mirū si del p̄missiōe h̄ mu-
 tatiō vgarum in serpētes apparuit. q̄ tñ fm̄ rem mutatō
 nō fuit p̄pter rōnes postillatoꝝ z alioꝝ doctoꝝ a burg.
 non solutas. **C**apitulum. viij.

Quit q̄z dñs. **D**ic describit sc̄da plaga cuius p̄mit-
 titur p̄minatio. sc̄do sb̄dit inflictiō ibi. **D**ixitq̄ dñs
 z terciō em̄sdē remotio ibi. **D**ocauit aut̄. Circa p̄l-
 mum dicit. **B** **E**cce ego p̄cu. oēs ter. tu. ranis. diuersi
 generis inter quas aliquē fuerunt venenose.

Et ebulliet fluvius ranas. i. magna abundantia emittet. qd signat nomē ebullitiōis. Ex q ptz q ista plaga fuit facta in elemēto aq sicut r pma r corruidet culpe puero- rū ibidē s̄mersoz. qz h mō interficiebant vt cū miori ta- multu r strepitu extinguere vt dicitū ē. s. ca. j. ppter qd iusto dei iudicio in-

de exierūt rane in maxima mltitudine egyptios infestātes sua oportunitate loca oia egyptioz sub intrāt es r eos cruciādo inquietantes. **S**up stratū tuuz rē. In hac p̄cussioe p̄nomiat rex q p̄ peccauit r p̄ pplus subditus q sibi consensit. **E**t ad te r ad pplm tuū. Dicit hebrei qnō solū intrabant rane loca egyptioz s̄ etiā corda eoz vt p os quādo dormiebāt ore a pro r p alios meat⁹ p̄ q̄s poterāt introire. **D**ixitq̄ dominus. h describit hui⁹ plage inflictiō cuz d̄. **D**ic ad aaron extēde manū rē. Ista plaga sic et p̄cedēs facta fuit p manū aarō r non p manū moyfi ex eisdē causis. q̄b⁹ dicitū ē de p̄ma. **D**ocauit aut. h describit tur p̄dicte plage remōtio rege simulāte p̄titiōi moyfi et aaron se acq̄escē cuz d̄. **D**ocauit at pharao moysem r aaron rē. S̄ q̄rit q̄re n̄ vocauit eos ad amorō nē p̄me plage. **D**icē dū q̄ h fuit qz magz fuit afflic⁹ de sc̄da.

qz ipe r alij potētes habebant vinū r alios liquores q̄s poterāt bibere septē dieb⁹ q̄b⁹ durauit illa plaga. s̄ ab im oportunitate r feditate ranarū nō poterat se defendere.

Istē ista sc̄da plaga plus durauit q̄ p̄ma. r iō coact⁹ fuit vocare moysem r aaron q̄ p̄ns nō p̄mittebant ingredi r rogare eos qd fuit magna pena sibi cū esset sup̄bissim⁹.

Dixitq̄ moyse ad pharaonē cōstitue mibi. videtur q̄ moyse h tēptauit d̄m ponēdo ip̄s determinatū fm q̄ dicit̄ iudith. viij. **Q**ui estis vos q̄ tēptatis d̄m r posuistis ip̄s miseratiōis d̄ni rē. **I**tem p̄misit qd nō erat i prāte sua. qd videt̄ fatuū r p̄sumptuosum. **D**ōm q̄ nō fuit ibi d̄i tēptatō. qz moyse a p̄ncipio p̄ reuelatōz dei fuit certificatus q̄ talia fierēt ad nutū eius. vñ dixit ei **E**go cōstitui te deum pharaonis. s̄. vij. c. r p hoc patet qd nō fuit p̄missio indiscreta v̄ p̄sumptuosa. **I**tem q̄rit q̄re moyse posuit hoc in arbitrio pharaonis d̄cēs. **C**ōstitue rē. **D**ōm q̄ hoc fuit ad excludendū suspitiōem que posset haberi cōtra eū faciēdi talia artibus magicis v̄ v̄tute alci cuius p̄stellatiōis determinate. **M** Qui respōdit cras

Queritur q̄re pharao in crastinū distulit cū maxima necessitate v̄geret. **D**ōm q̄ credebat q̄ si arte magica eēt

r ebulliet fluvius ranas q̄ ascēdent r igrediēt domū tuā r cubiculuz lectuli tui.

r sup stratū tuū r i domos fuoz tuoz: r in pplm tuū: r i furnos tuos r i reliq̄as

ciboz tuorum: r ad te r ad pplm tuū r ad oēs seruos tuos intrabūt rane. **D**ixit

q̄ d̄s ad moysem. **D**ic ad aaron: extēde manū tuā su

per fluuios r sup riuos et paludes r educ ranas sup

terrā egypti r extēdit aarō manū s̄ aq̄s egypti r ascē

derūt rane: opuerūtq̄ fraz egypti. **F**ecerūt at r malefici p incātatiōes suas s̄

eduxerūtq̄ ranas sup terrā egypti. **D**ocauit aut pharao moysem r aarō: r dixit

eis **O**rate d̄m vt auferat ranas a me r a pplō meo r dimittā pplm vt sacrificet

d̄no. **D**ixitq̄ moyse ad pharaonē. **C**onstitue mibi q̄n̄ dep̄cer p te r p suis tu

is r p pplō vt abiganē rane a te r a domo tua: et a suis tuis r a pplō tuo r tā

m̄tū in flumie remaneāt. qui r̄ndit cras. **A**t ille iuxta in

q̄t **A**bū tuū faciaz vt scias q̄m nō ē sicut d̄s de⁹ v̄ r

adduce rane maleficiū illud p se deficeret. r ideo hoc all quātulum expiri voluit non tamen distulit multū. ppter necessitatem v̄gentem. **E**gressiq̄ sunt moyse r aaron a pharaone. nō em̄ voluerūt ip̄o p̄sente ozare. qz i domo suo erant idola r hoies dediti i dolatrie.

Cogregaueruntq̄ eas. per hoc v̄ q̄ moyse n̄ implenerat p̄missū qz dixerat **E**t tantū in flumie remaneant **D**ōm q̄ nō promiserat eas reduce-

re ad fluuū. s̄ q̄ v̄tra de flumie non exirēt. r q̄ ille q̄ exierant an plus ip̄m nō non infestarent.

Et cōputruit terra ex cadaverib⁹ ranarū. q̄ **V**idens aut pharao rē. sic factunt multū q̄ cū in afflictioe positi sunt multa deo p̄mittūt s̄ ex piculū positi re-

tractant. **D**ixitq̄ d̄s. **H**ic describit tur tertia plaga r n̄ p̄mittit hic p̄minatio sicut in duab⁹ p̄cedētibus. qz hō sic induratus dign⁹ est

p̄cussioe absq̄ p̄cedenti p̄minatione r iō statim ponit h⁹ plage inflictiō. cum dicit̄. **E**t extēde v̄gaz tuā r p̄ci. puluerē terre. fuit em̄ il

la plaga p̄ducta ex elemēto terre. r cor- responderet culpe egyptioz q̄ afflixerūt filios isrl̄ in operibus terreis s̄z lutū r late-

ris. **E**t sint cynifēs. musce sunt s̄biles r minute r raris corpus cui insident acerbissimoterrebāt

stimulo. vt dicit **D**rige. **H**ebrei aut dicit̄ r iosephus pediculi qui in tanta multitudine creuerūt sup homies et bestias q̄ nullo medicamine eis poterat subueniri.

Fecerūtq̄ s̄r malefici. i. facere conati sunt. **E**t si potuerūt. **C**ausam huius assignant aliqui hebrei d̄cēs q̄ demones quoz virtute vtuntur magi non habent potestatem sup aliquod corpus qd est minus grano hordei

qd apparet irrōnabiliter dicit̄ qd em̄ habet prātem sup maius habet potestatem super minus. s̄ non ecōuerso. r iō causa huius ē. qz demones nihil p̄nt nisi q̄nt p̄mittit

voluntas diuina. in hoc autem a deo fuerunt impediti. vt magi qui moyfi resistebant essent magis confusi i hoc

q̄ rem minimam facere non potuerūt. vñ de r dixerunt. **D**igitus dei est hic. id est virtus diuina nos impedit-

ens. vñ de coacti sunt recognoscere diuinam v̄tutē. r hec expositio est cōis apud catholicos r hebreos. s̄ qz dicit̄ magi non cessauerunt ppter hoc resistere moyfi r astare

pharaoni vt habetur se. ca. ideo posset aliter exponi sine p̄iudicio tamen q̄ nō confessi sunt virtutē diuinā d̄cētes. **D**igitus dei est hic: sed virtutem alicuius demonis

supioris impediētis p̄ artem magicam o p̄ationem iuse

stimulo. vt dicit **D**rige. **H**ebrei aut dicit̄ r iosephus pediculi qui in tanta multitudine creuerūt sup homies et bestias q̄ nullo medicamine eis poterat subueniri.

Fecerūtq̄ s̄r malefici. i. facere conati sunt. **E**t si potuerūt. **C**ausam huius assignant aliqui hebrei d̄cēs q̄ demones quoz virtute vtuntur magi non habent potestatem sup aliquod corpus qd est minus grano hordei

qd apparet irrōnabiliter dicit̄ qd em̄ habet prātem sup maius habet potestatem super minus. s̄ non ecōuerso. r iō causa huius ē. qz demones nihil p̄nt nisi q̄nt p̄mittit

voluntas diuina. in hoc autem a deo fuerunt impediti. vt magi qui moyfi resistebant essent magis confusi i hoc

q̄ rem minimam facere non potuerūt. vñ de r dixerunt. **D**igitus dei est hic. id est virtus diuina nos impedit-

ens. vñ de coacti sunt recognoscere diuinam v̄tutē. r hec expositio est cōis apud catholicos r hebreos. s̄ qz dicit̄ magi non cessauerunt ppter hoc resistere moyfi r astare

pharaoni vt habetur se. ca. ideo posset aliter exponi sine p̄iudicio tamen q̄ nō confessi sunt virtutē diuinā d̄cētes. **D**igitus dei est hic: sed virtutem alicuius demonis

supioris impediētis p̄ artem magicam o p̄ationem iuse

Exodus

horam diei ad ostendendum certitudinem ubi dicit. **Et** venit musca grauissima. h. ponit plage inflicto eo modo quod predicta est. In heb. h. Et venit mixtio grauissima. et exponit sicut pus in hebreos. **Corrupta** est terra. i. hitates in ea. **Locauit** pharaon hic ponitur dicte plage ablatio ad regis petitionem dicitur. **Et** sacrific. deo v. i. fra hac. h. moy ses ondit h. impossibile esse dicens. **Abominatio**es egyptiorum imolabimus deo nro. Debrei vocat abominatioes illa que coluntur ab idolatris egypti aut colebat apin in spe thauri et ioue in spe arctis. v. i. et pur gatur cu capite arctino. talia vo aialia erat ab hebreis imo lada qd no pmittit sent egypti in terra sua. et ideo subditur **si** mactauerit mus ea que colebat egypti. lapidibus nos obruet. **Triu** dieru. qd colesit pharaon h. fite. **Egressus** a te orabo. q. p. i. idola tris nolebat orare. **Et** recedet musca. Debrei. **Et** recedet mixtio. **Et** erant patenti ex p. dicitis. **In** ca. viij. ubi dicit in postilla. **Fecerunt** fili malefici etc. **Ad**ditio. i. **Hebrei** dicentes quod demones non habent potestatem super aliquid quod corpus quod est minus grano hordei seu lenticule: hoc intelligunt de corpore aialis sicut sunt cynifes de quibus hic agit quod rō est. quod cum in corpore aialis requirunt multa organa localiter distincta ad diuersa et varia opera sensus et motus exercenda. v. i. p. Galie. de lineamentis sine ano: hantia membroz. idcirco fm hac consideratione maior potentia requirit actiua ad formandum vnu aial in q̄titate modica seu minima q̄ in aliq̄ q̄titate ad hoc competet. sicut maior p̄as requirit scriptoris in scribendo litteram tatenue et p̄ineat totu psalteriu in vno folio q̄ ad scribendum eū in multis folijs ad hoc sufficereb. v. i. rō postillatoris dicētis p̄tra eos quod potentia actiua que pot in mar pot et minus non sufficeret nisi coaduat quod demones non p̄dicunt aliquā formā nisi applicado actiua passiuus. ex q̄ sequitur quod cum mouere possint magna actiua ad p̄ducendum magna aialia quod etiā possint mouere pua seu minima ad p̄ducendum minima et sic rō eoz non v. i. h. fundamentum. **Pluribus** circa h. magi dixerunt. **Digitus** dei est hic. considerandum est quod in hoc p̄fessi sunt virtutē diuinā. put doctores catholici exponūt. non tū sic intelligēdo vt ipi crederēt vt adonai quē p̄ferebat moyses eēt deus. non em dixerunt **Digitus** dñi est. i. s. b. noie tetragramaton. h. digitus dei. licet em oēs crederēt esse aliquā cām p̄mā seu supiores sup oēs et quod illa esset deus. non tū ex hoc sequit quod ipi credidissent quod ille adonai cuius nūciū se dicebat esse moyses eēt illa supior cā. Item notandū quod illud quod dicit postillator quod dicit magi non cessauerunt postea resistere. **Moy** est

horam diei ad ostendendum certitudinem ubi dicit. **Et** venit musca grauissima. h. ponit plage inflicto eo modo quod predicta est. In heb. h. Et venit mixtio grauissima. et exponit sicut pus in hebreos. **Corrupta** est terra. i. hitates in ea. **Locauit** pharaon hic ponitur dicte plage ablatio ad regis petitionem dicitur. **Et** sacrific. deo v. i. fra hac. h. moy ses ondit h. impossibile esse dicens. **Abominatio**es egyptiorum imolabimus deo nro. Debrei vocat abominatioes illa que coluntur ab idolatris egypti aut colebat apin in spe thauri et ioue in spe arctis. v. i. et pur gatur cu capite arctino. talia vo aialia erat ab hebreis imo lada qd no pmittit sent egypti in terra sua. et ideo subditur **si** mactauerit mus ea que colebat egypti. lapidibus nos obruet. **Triu** dieru. qd colesit pharaon h. fite. **Egressus** a te orabo. q. p. i. idola tris nolebat orare. **Et** recedet musca. Debrei. **Et** recedet mixtio. **Et** erant patenti ex p. dicitis. **In** ca. viij. ubi dicit in postilla. **Fecerunt** fili malefici etc. **Ad**ditio. i. **Hebrei** dicentes quod demones non habent potestatem super aliquid quod corpus quod est minus grano hordei seu lenticule: hoc intelligunt de corpore aialis sicut sunt cynifes de quibus hic agit quod rō est. quod cum in corpore aialis requirunt multa organa localiter distincta ad diuersa et varia opera sensus et motus exercenda. v. i. p. Galie. de lineamentis sine ano: hantia membroz. idcirco fm hac consideratione maior potentia requirit actiua ad formandum vnu aial in q̄titate modica seu minima q̄ in aliq̄ q̄titate ad hoc competet. sicut maior p̄as requirit scriptoris in scribendo litteram tatenue et p̄ineat totu psalteriu in vno folio q̄ ad scribendum eū in multis folijs ad hoc sufficereb. v. i. rō postillatoris dicētis p̄tra eos quod potentia actiua que pot in mar pot et minus non sufficeret nisi coaduat quod demones non p̄dicunt aliquā formā nisi applicado actiua passiuus. ex q̄ sequitur quod cum mouere possint magna actiua ad p̄ducendum magna aialia quod etiā possint mouere pua seu minima ad p̄ducendum minima et sic rō eoz non v. i. h. fundamentum. **Pluribus** circa h. magi dixerunt. **Digitus** dei est hic. considerandum est quod in hoc p̄fessi sunt virtutē diuinā. put doctores catholici exponūt. non tū sic intelligēdo vt ipi crederēt vt adonai quē p̄ferebat moyses eēt deus. non em dixerunt **Digitus** dñi est. i. s. b. noie tetragramaton. h. digitus dei. licet em oēs crederēt esse aliquā cām p̄mā seu supiores sup oēs et quod illa esset deus. non tū ex hoc sequit quod ipi credidissent quod ille adonai cuius nūciū se dicebat esse moyses eēt illa supior cā. Item notandū quod illud quod dicit postillator quod dicit magi non cessauerunt postea resistere. **Moy** est

horam diei ad ostendendum certitudinem ubi dicit. **Et** venit musca grauissima. h. ponit plage inflicto eo modo quod predicta est. In heb. h. Et venit mixtio grauissima. et exponit sicut pus in hebreos. **Corrupta** est terra. i. hitates in ea. **Locauit** pharaon hic ponitur dicte plage ablatio ad regis petitionem dicitur. **Et** sacrific. deo v. i. fra hac. h. moy ses ondit h. impossibile esse dicens. **Abominatio**es egyptiorum imolabimus deo nro. Debrei vocat abominatioes illa que coluntur ab idolatris egypti aut colebat apin in spe thauri et ioue in spe arctis. v. i. et pur gatur cu capite arctino. talia vo aialia erat ab hebreis imo lada qd no pmittit sent egypti in terra sua. et ideo subditur **si** mactauerit mus ea que colebat egypti. lapidibus nos obruet. **Triu** dieru. qd colesit pharaon h. fite. **Egressus** a te orabo. q. p. i. idola tris nolebat orare. **Et** recedet musca. Debrei. **Et** recedet mixtio. **Et** erant patenti ex p. dicitis. **In** ca. viij. ubi dicit in postilla. **Fecerunt** fili malefici etc. **Ad**ditio. i. **Hebrei** dicentes quod demones non habent potestatem super aliquid quod corpus quod est minus grano hordei seu lenticule: hoc intelligunt de corpore aialis sicut sunt cynifes de quibus hic agit quod rō est. quod cum in corpore aialis requirunt multa organa localiter distincta ad diuersa et varia opera sensus et motus exercenda. v. i. p. Galie. de lineamentis sine ano: hantia membroz. idcirco fm hac consideratione maior potentia requirit actiua ad formandum vnu aial in q̄titate modica seu minima q̄ in aliq̄ q̄titate ad hoc competet. sicut maior p̄as requirit scriptoris in scribendo litteram tatenue et p̄ineat totu psalteriu in vno folio q̄ ad scribendum eū in multis folijs ad hoc sufficereb. v. i. rō postillatoris dicētis p̄tra eos quod potentia actiua que pot in mar pot et minus non sufficeret nisi coaduat quod demones non p̄dicunt aliquā formā nisi applicado actiua passiuus. ex q̄ sequitur quod cum mouere possint magna actiua ad p̄ducendum magna aialia quod etiā possint mouere pua seu minima ad p̄ducendum minima et sic rō eoz non v. i. h. fundamentum. **Pluribus** circa h. magi dixerunt. **Digitus** dei est hic. considerandum est quod in hoc p̄fessi sunt virtutē diuinā. put doctores catholici exponūt. non tū sic intelligēdo vt ipi crederēt vt adonai quē p̄ferebat moyses eēt deus. non em dixerunt **Digitus** dñi est. i. s. b. noie tetragramaton. h. digitus dei. licet em oēs crederēt esse aliquā cām p̄mā seu supiores sup oēs et quod illa esset deus. non tū ex hoc sequit quod ipi credidissent quod ille adonai cuius nūciū se dicebat esse moyses eēt illa supior cā. Item notandū quod illud quod dicit postillator quod dicit magi non cessauerunt postea resistere. **Moy** est

qz est cor pharaonis et non au diuit eos sic p̄cepit dñs. **Dixit** qz dñs ad moysen. **Cōsurge** diluculo et sta corā pharaone **Egrediet** em ad aqs. **Et** dices ad eum. **Hec** dic dñs. **Dimitte** populū meū vt sacrificet mihi qz si nō dimiseris eū: ecce ego mittā i te: et i seruos tuos: et in pplm tuū et i domos tuas oēs genus muscarū et implebunt oēs domos egyptiorum musca diuersi generis et vniuersa fra i qua fuerunt. **Facia**qz mirabiles in die illa terrā iessen i qua ppl̄s meus ē vt nō sint ibi musce et scias qm̄ egodñs in medio fre: ponāqz diuisionē inter pplm̄ meū et populū tuū. **Cras** erit signuz istud. **Fecit**qz dñs ita. **Et** venit musca grauissima in domos pharaonis et fuorū ei⁹ et i oēm terrā egypti corruptaqz ē fra ab hmoi musca. **Locauit**qz pharaon moysen et aaron: et ait eis.

qz est cor pharaonis et non au diuit eos sic p̄cepit dñs. **Dixit** qz dñs ad moysen. **Cōsurge** diluculo et sta corā pharaone **Egrediet** em ad aqs. **Et** dices ad eum. **Hec** dic dñs. **Dimitte** populū meū vt sacrificet mihi qz si nō dimiseris eū: ecce ego mittā i te: et i seruos tuos: et in pplm tuū et i domos tuas oēs genus muscarū et implebunt oēs domos egyptiorum musca diuersi generis et vniuersa fra i qua fuerunt. **Facia**qz mirabiles in die illa terrā iessen i qua ppl̄s meus ē vt nō sint ibi musce et scias qm̄ egodñs in medio fre: ponāqz diuisionē inter pplm̄ meū et populū tuū. **Cras** erit signuz istud. **Fecit**qz dñs ita. **Et** venit musca grauissima in domos pharaonis et fuorū ei⁹ et i oēm terrā egypti corruptaqz ē fra ab hmoi musca. **Locauit**qz pharaon moysen et aaron: et ait eis.

inus verū. nam vtz ex decursu lre nūq̄ in aliqua seprez
 plagaz sequētū sūt mētio de magis nisi tm̄ i septima pla
 ga. i. de vicerib⁹ z vesicis vbi dicit. Nec poterāt malefici sta
 re corā moyse ppter vulnera q̄ in eis erāt. vbi nō dicit q̄ fue
 rūt malefici conati facere filia. sicut dicit in trib⁹ p̄mis pla
 gis. h̄ q̄ verecūdia vel honore nō pparuerūt. vñ dōm q̄
 in tertia plaga fuerūt magi oino victi a deo. q̄ qdē plaga
 fuit facta p̄ manum aaron qui erat minor in gradu eo q̄
 reputabāt tanq̄ p̄pha ip̄i moysi. put dicitū fuit. s̄. Aarō
 frater tu⁹ erit p̄pha tu⁹. z in h̄ magis oñdebat diuina potē
 tia inq̄tū p̄ minore seruū vincebat maleficos. Itē notan
 dū q̄ si p̄siderent effectus haz plagaz in p̄uincēdo egyptios
 p̄t in eis talis ordo antēdi. s̄. q̄ plage inflicte p̄ aa
 ron scz tres p̄me attingerēt ad p̄uincēdū magos qui in
 tertia plaga dixerūt. Digtus dei ē h̄c nō tñ attingūt ad
 mollificationē cordis pharaonis in toto nec in p̄te. dicit
 em̄ Induratūq̄ ē cor pharaonis z nō audiuit eos. s̄. ma
 leficos p̄fiteres diuinā vtutē esse vt dicitū ē. Sex vō pla
 he subsequētes facte p̄ moysen attingerunt ad h̄ vt deuin
 cerēt oēs seruos pharaonis q̄ in octaua plaga dixerūt ei
 Quid p̄tiamur h̄ scandalū: dimitte eos vt sacrificēt vō
 suo. q̄z p̄silio non acq̄cūt pharao nisi in h̄ tm̄ q̄ dimittēt
 viros remanētib⁹ sc̄ilia z pecorib⁹. In nona vō plaga p̄
 moysen inflicta p̄defcēdit pharao ad hoc vt irēt cū fami
 lia. nō tñ cū armētis z ouibus. Decima vō plaga a deo i
 flicta. i. p̄mogenitoz attingit ad vltimū effectū scz vt tota
 liter eos dimittēt z etiā p̄pelleret exire. vt. j. Exo. xij. capi.
 Adhuc vna plaga tanq̄ pharaonē z egyptū z post h̄ di
 mittet eos z exire p̄pelleret. in quib⁹ ordo diuine p̄uidentie
 relucet q̄ p̄ miores facit minora. z p̄ maiores maiora. z p̄
 seipm̄ qd̄ vltimū z p̄fectū ē. in cui⁹ resp̄cū p̄cedētia lz di
 sponāt tñ qd̄amō q̄si nihil reputant. iux̄ illud. j. Coz. iij.
 Nec q̄ plantat nec q̄ rigat ē aliqd̄. h̄ q̄ in cremētū dat. fm̄
 quā p̄siderationē plaga decima p̄mogenitoz egyptioz
 fuit a deo imēdiate inflicta. put hebrei tenēt qd̄ plane so
 nat lra infra. xij. ca. vbi dicit Trāsibo p̄ terrā egypti nocte il
 la pcutiāq̄ oē p̄mogenitū in terra egypti zc. lz tñ fm̄ do
 ctiores nros h̄ plaga p̄ angelū fuerit facta qd̄ etiā in eo. c.
 h̄ vbi dicit Et nō sinet p̄cussorē ingredi domos vras. Ex q̄
 p̄tz q̄ p̄cussor imēdiat⁹ nō erat ip̄e deus h̄ angl's deo s̄bdi
 tus. qd̄ p̄t etiā int̄elligi de malo angelo. q̄ fm̄ glo. mali
 angeli tales pestes facere solēt p̄missione dei. Vñ de hac
 mā in ps̄. dicit. Misit in eis iram indignatiōis sue zc. imis
 siones p̄ angelos malos nihilomin⁹ tñ appropriat h̄ pla
 ga decima imēdiat⁹ deo q̄ alie. qz in ea imēdiator erat in
 visibilis. nō aut̄ in alijs vbi moyses z aaron erāt ministri
 q̄ rōne h̄ plaga appropriat deo tanq̄ imēdiato actori. z c̄t
 qz erat completiua intenti. scz de liberatione populi
 In eo. ca. viij. vbi dicit in postilla. Ad hoc autem est ar
 gumentum. quia saraceni zc. Ad ditiō. ij.
Quod saraceni ablutioib⁹ vtant ex ritu antiq̄z egyptioz
 nō vñ rōnabiliter dicitū. tū qz a tpe de q̄ h̄ agi
 tur vsq̄ ad machometū q̄ sectaz saracenoꝝ incepit
 fluxerūt plus q̄ mille z septingenti anni in qb⁹ i egypto
 mltā z varia dnta influenerūt. sic in alijs p̄tib⁹ mūdi vtpu
 ta Chaldeoꝝ. Medoꝝ. Grecoꝝ. Romanoꝝ z hmōi. in q̄
 bus visile ē q̄ nō seruabat hmōi ritus. sicut nec in alijs
 natiōib⁹. tū qz saraceni nō solū habitātes in terra egypti
 h̄ etiā habitātes citra mare meridianū vsq̄ in p̄tes orien
 tales mūdi ablutioib⁹ hmōi vtunt. fundamētū autēz
 eoz in hmōi ablutioib⁹ licet falsum z erroneū aliud tñ
 est. Pro q̄ sciendū q̄ ip̄i p̄cipiunt a suo p̄fendop̄pha. s̄.
 machometo custodire legē. i. mosaicāz euāgelicā. vt i suo
 alchorano exp̄sse p̄tinet. ip̄i vō simulādo obseruationem
 mosaice legis in q̄ p̄cipit vt quilibet masculus circūcida
 tur qd̄ qdē p̄ceptū ē in itū totius obseruatiē legalis circū
 cidūt se erronee tñ. qz nō in octaua die sicut Gen. xvij. z
 Aen. xij. ca. p̄cipit. h̄ post lapsuz cuiuscūq̄z t̄pis indrūter
 Simulādo etiā obseruationē euāgelij in q̄ p̄mū sac̄m ē
 baptisim⁹ ip̄i se baptizant seu abluūt. erronee tñ in multz
 sp̄aliter in h̄ q̄ ille falsus baptisimus iterat apud eos z fre

quētat multoties ad libitū. in q̄ iteratiōe sequunt̄ mul
 tos alios errores suos z sp̄aliter duos. vnus ē qz non cre
 dūt mortē xp̄i. nos aut̄ credētes q̄ vna xp̄i mors vnū ba
 ptisima p̄secrauit. vt in glo. ad Heb. vj. baptisimū nō itera
 mus. ip̄i vō h̄c mortē negātes baptisimū frequētāt. Se
 cūdus error eoz circa h̄ est. qz nō credūt originale p̄ctm̄
 esse h̄ p̄ctā actualia tm̄. z qz ista scz actualia p̄ctā mltoties
 iterant. iō ip̄i sua baptisimata seu ablutioes frequentant.
 nos vō credētes q̄ p̄ vnus delictū oēs hoies dānationē
 incurrerūt. vtz ad Ro. v. qd̄ delictū. s̄. originale p̄ncipa
 liter fuit baptisim⁹ ordinar⁹ tm̄ vnū baptisima p̄fitemur.
 z licet ista ad exp̄dem lre nō req̄rant interponūt tamē
 hic ad instructionē fidelij. q̄ q̄ncz cū saracenis de s̄libus
 disputāt seu rōcinant. vñ si eis iponeret q̄ hmōi oblocu
 tiones haberēt ex ritu pharaonis z alioꝝ egyptioꝝ tante
 antiq̄tatē vteret eis i derisū. **R**eplica correctoꝝij d̄bur.
In ca. viij. postillatoꝝ rephēdit in deos asserētes qz
 demones nō h̄nt p̄tātē sup̄ aliqd̄ corpus min⁹ gra
 no milij arguēs. qd̄qd̄ p̄t in maius p̄t in minus
 zc. Burg. dicit illā rōem nō sufficē nisi supposito q̄ demo
 nes nō p̄ducāt aliq̄mā formā h̄ solū applicēt actiua passi
 uis. S̄z vñ burg. h̄ peccare in logica. p̄bia. z theologia. in
 logica nāq̄ argumenta p̄ locū a maiori p̄structiue valēt p̄
 fūm i mā motiā p̄l trāslatina. de q̄ logici exēplificāt qz po
 tens portare mille libras p̄t etiā portare decē. z ita po
 tēs applicare ad magnū effectū corpa. p̄t etiā ad mino
 rē effectū. Itē fm̄ p̄hos dato addito burg. rō nō valeret.
 p̄t em̄ q̄s p̄ducere formā maiore q̄ nō minore. p̄t em̄
 hō generare ho iem magnū. h̄ nō p̄t generare muscam
 puam. z iō stante addito burg. vicz q̄ demones nō p̄du
 cerēt formas sicut nō faciūt tūc nō valet rō quā cum suo
 medio putat valere. nō em̄ sequit̄ demones nō p̄ducent
 formas faciūt effectus maiores. igitur miores. p̄tz in
 stantiade hoie in argumēto logico. s̄. q̄nimmō supposito
 z p̄cesso q̄ demones nō p̄ducāt formas nouas. h̄ solum
 applicēt actiua passiuis. Adhuc argumentū eū formale.
 demones p̄nt in maius igitur in minus q̄tū ad p̄positū.
 qz fm̄ sc̄m Tao. nō p̄nt nisi p̄mittant. p̄mittere igitur de
 us poterit q̄ facient maius nō potēdo minus z ecouer
 so. vñ p̄tz q̄ theologice cōcedendū est. si deus p̄miserit q̄
 demones siue p̄ducāt siue nō adhuc p̄nt in minus. z nō
 in maius z ecouerfo. Argumentū aut̄ postillatoꝝ tenet
 p̄ locū a maiori p̄structiue q̄ ad motū exteriorē z potētā
 motiua de cōl lege. vicz si demones p̄nt mouere z appli
 care actiua passiuis ad generatiōē vel p̄ductionē maio
 ris sequit̄ z mioris. nec requirit̄ a d̄ valorē p̄sequētiē an p̄
 ducāt formas vel nō. vtz ex dicitis. Item in ca. hoc dicit
 postillatoꝝ q̄ magi post tertia plagā nō cessauerūt resistere
 moyfi. Burg. dicit esse minus vtz. h̄ ad h̄ non adducit
 rōem nisi ab antēte negatiue qd̄ nō valet. h̄ postillatoꝝ
 est bona rō fundata in lra. in sequēti em̄ ca. dicit de magi q̄
 in septima plaga vulnerū z vesicaz turgentū non pote
 rant stare coram moyse. ex q̄ lra p̄tz q̄ vsq̄ ad illud t̄pus
 steterūt corā moyse nō adiuuandū h̄ resistendū. qz als in
 iuste fuissent puniti illa septima plaga. quib⁹ em̄ p̄ terti
 am plagā p̄pter p̄fusione. qz nō poterāt facere s̄l̄r de cete
 ro nō attentauerūt resistere moyfi p̄ facere aliqd̄ s̄l̄r. tam̄
 astiterūt pharaoni p̄uuis cōsilijs p̄pter q̄ puniti sunt. s̄
 em̄ in tertia plaga cōfessi fuissent dei isrl̄ diuinitatē vt dicit
 burg. destitissent vtiq̄ a malo z regi bonū p̄uasissent. et
 sic septima plaga puniti nō fuissent. exemplū hui⁹ habe
 tur in eo. ca. ix. infra de plaga grandinis quā euaserunt h̄
 serui pharaonis qui timuerūt v̄bū dñi. z fecerūt p̄fugere
 seruos suos z iumenta in domos. qui aut̄ v̄bū dñi negle
 xerūt plaga grandinis interierunt. ita deus p̄nior ad mi
 serandū q̄ ad p̄dendū maleficiis in septima plaga pep̄s
 set. si in tertia cōfessi diuinitatem dei isrl̄ ab iniquis resi
 stentijs abstinuissent. Falsum igitur est q̄ burgē. dicit in
 p̄mis tribus plagis magos conuictos ad cōfitendū dei
 tatem. nam p̄mo in septima sunt conuicti q̄i p̄re vulneri
 bus coram moyse stare non potuerūt. Item idem burg

p confirmatioe dictar suaru ineptiaru ponit compatiões plagaz factaz p aaron z moysen z deu imediate dicēs: in eis relucere ordinē diuine puidentie cū p minores facit minora: p maiores maiora: et maxima p seipm q dicit in decima plaga cōsistere. Sed h ordo Burg. multipliciter deficit. pmo qz dicit

Capitulū. ix.
Quit aut dñs ad moysen. Ingredē ad pharaonē: z loqre ad eum. **H**ec dicit dñs de hebreoruz. **B**imutte pplm meū vt sacrificet m. **Q**d si adhuc renuis et retines eos: ecce manus mea erit sup agros tuos: z sup equos z asinos z camelos z oues z boues pestis valde grauis. **E**t faciet dñs mirabile inf possēsiōes israhel z possēsiōes egyptiorū: vt nil oīno peat ex his que ptinet ad filios isrl. **C**ōstituitq dñs tēpus dicēs: Cras faciet dñs verbū hoc altera die z mortua sūt oia aiantia egyptior. **B**e aialib? No filio rū isrl nihil oīno pūt: z misit pharao ad videndū: nec erat quicq mortuū de his q possidebat isrl. **I**ngrauatūq ē cor pharaonis et nō

nō fecisse effectiue q p moysen z aaron z angelos tanq p infra fecit. nā infra creata ad tales effect? supnaturalessenō exren dūt effectiue: qz nō oriunt ex potētia naturali sed obediētiā q qdlibet pōt fieri ex quolibet q solū dñm respicit p imediate efficiēte. senētia em est beati Augu. ix. sup Gen. z. iij. de tri. ca. vii. naz est sancti sicut moyses z alij dicant signa facere hoc catholice intelligendū est q deus p eos q p seipm. **T**ercio deficit: qz si minora p minores z. sequit qz demones tanq maiores debent moysi et aaron pferri. nā a decima plaga quā reputat Burg. maria fecit de? misterio demonū vt etiā Burg. ponit aucte sanctorū doctoz. z tales etiā plage in scriptura dicunt immissiōes p angelos malos. cū igit illa maxima sit p eos facta nō p moysen nec aaron. sequit eos eē potiores moysen z aaron nō solū natura qd verū est: s; z potestate z auctoritate qd falsum est. **E**t si verū est pestes z mala pene in fugi misterio maloz angeloz. pbabile est dicere q omnes plagas egyptiacas deus fecerit misterio eoz qzuis ad nutū z exteriorē designationē moysi z aaron eleuatio z pietio virge facta esse dicant. nō em virga nec eius eleuatio se extenderēt ad eruptionē ranaz muscay z ceteroz tam subito nisi misterio angeloz dictoz per deu deputato ad designationē z pnuclationē moysi z aaron cōcurrente. frustra igit Burgen. hic se fatigauit. **I**n hoc aut in quo Burg. postillatozē notat vltimo. s. an ablutionē pharaonis imitent adhuc saraceni: vel an habeat eam a machameto nō est magni pōderis. nec ad literā exponendā vel ad cōferendū cum saracenis multū importat.

Quit aut dñs. **H**ic pñr describit qnta Caplm. ix. plaga: cui pmo pmittit cōminatio. z scdo subdit

infliccio: ibi. **F**ecit g dñs. Circa pmū dñ: **H**ec dicit dñs de hebreoruz. lz em sit de? z dñs oim: dñ tñ h de? z dñs hebreoruz in spāli p verā fidē z spālez cultū: z vt vidēt pharao quātū dñs diligebat pplm illū subdit. **E**cce manus mea. nō dicit man? moysi: qz ista plaga sic z pcedēs

dimisit pplm: et dixit dñs ad moysen z aaron. **T**ollite plenas man? cineris de camino: et spgat illū moyses in celū corā pharaone: sitq puluis sup oēm terrā egypti. **E**runt em in hoib? z iumentis vlcera z vesice turgētes in vniuersa terra egypti. **T**ulerūtq cinerem de camino z steterunt corā pharaone: et sparsit illum moyses in celum. **F**actaq sunt vlcera vesicarū turgētium in hominib? z iumentis: nec poterant malefici stare corā moysen ppter vlcera que in illis erant: et in omni terra egypti. **I**ndurauitq domin? cor pharaonis et nō audiuit eos sicut locutus ē dñs ad moysen. **D**ixitq dominus ad moysen. **M**ane surge z sta corā pharaone z dices ad eū **H**ec dicit dñs de hebreorum. **B**imutte populū meū

factū ad oñdendū certitudinē diuine puidentie. **H**ic pñr describit p dicit pene infliccio: eo mō q p dicitā ē. **H**ic misit pharao ad videndū. **Q**uerit qre nō misit ad videndū de alijs p dicitis plagis sic de ista. **P**lacent dñ q nō poterat: qz i plaga pcedēt imediate nūc nō poterat ire ppter muscas q erāt in itinere: vel ppter aialia q erāt horribilia fm aliā opi. **S**it dicēdū de cynificib? z ranis. **E**t corrūdet plaga ista culpe egyptiorū q affligerūt hebreos z nō solū in pñis corpib? s; etiā in eozū aialib? supponēdo eis onera graua portada. **E**t dixit dñs. **H**ic describit sexta plaga q fuit cōis hoib? z iumentis: cū dicit **T**ollite ple. ma. cine. de camino. **E**x q pz q ista plaga facta ē ex elemēto ignis: qz cineres illi accepti sunt de camino ardēt vt magis sonat i hebreo: z corrūdet plaga ista culpe egyptiorū q affligerāt hebreos in decoctione laterū in igne fornacis. **E**t spargat illū. i. cinerē ardētē. **M**oyses. z non aaron: qz ista sparsio cineris facta est versus celum. aaron em erat ordinatus in his que ptinebant ad populū. moyses autem in his que pertinebant ad deum. z ido manu pñia iussus est spargere cinerem qui spargēdus erat versus celū. **E**runt em in homie zc. pmo em fuerūt in eis vesice turgētes. id est calefactionē pungentē cōtinens. z postq rupte sunt vesice fuerūt in eis vulnera. **N**ec poterant malefici stare corā moysen. **E**x quo pz q ex pcedentibus signis non destiterunt moysi resistere: ppter qd ista plaga fortius in eis deseuit qz in alijs egyptijs. **D**ixitq dominus. **H**ic describit septima plaga cuius pmo pmittit cōminatio. secūdo subdit infliccio: ibi. **E**t dixit dominus ad moysen. **T**ercio eiusdem remotio: **H**o

facta est a deo absq ministerio moysi et aaron. in trib? autē pñis dñ aaron extē disse manū. **S**uper agros tuos: z sup eqs zc. pe. val. gra. **E**x q pz q illa pest? fuit solū sup aialia q erāt in cāpis. **Q**ualit aut fuerit illa pestis i textu nō exprimit: nec ioseph? de hac peste loqit. z ido dicit Andr. q fuit ex volūtate diuina nō p corruptōz aeris: aliq aut dicunt q fuit ex corruptiōe aeris diuini? causata cadēte sup pascua. et ido aialia pascētia corrupta sūt: z fm h dñ pestis illa a pascua. **E**t faciet dñs mirabile zc. qz in eisdē cāpis aialia egyptiorū sūt mortua z aialia filiorū isrl saluata. **C**ras faciet dñs vbu illud. dicit hebrei q moyses fecit lineā i pariete dicēs: Crastina die cū sol attiget lineā istā fiet plaga ista. et h ē

ibi. misitq; pharao. Circa primū dicit sic. q **E**n hac vice mittā oēs plagas meas. Ex q; p; q; hoc nō intelligit solū de ista plaga s; etiā de sequētib; q; dñs p̄uidebat pharaonis obstinationē & ei⁹ flagellationē futurā. vñ subdit. **P**eribisq; de fra. qd̄ factū fuit qñ p̄sequēs filios israel s̄mersus fuit i marī rubro. **A**c circo posui te vt oñdā i te fortitudinē meā **F**lagellādo te multiplici. hoc tñ nō ē sic itelligēdū: q; de⁹ idigeat maliciā hominū ad declaratōz suā fortitudinis eol flagellādo q; p; multas vias pōt suā fortitudinē hoib⁹ ostēdere: s; p; tanto hoc dī: q; de⁹ ē adeo potēs & bon⁹ q; ex malis hoim̄ scit et pōt bona elicere. et ideo talia p̄mittit vt inde bona eliciat: & sic ex malicia pharaonis elicit declaratiōez sue iusticie & v̄tutis vñ li vt tenet ibi cōsecutine & nō cālter **E**t narret nomen meū in oī fra. q; per declaratiōz talis iusticie māifestat alijs diuina v̄tus & iusticia vt eū timeāt & nō obdurent i peccat; suis sicut pharao. **E**n pluā bacipa hora cras grādinē. **P**redeterminat tps & hora ad oñdendū sue p̄uidētie certitudinem & sue v̄tutis magnitudinē: q; nec i modico pōt ipediri. **Q**ualis nō fuit i egypto. In illa em̄ regioe q; ē v̄sus austz pance pluuie & grandines sunt & parue quātitatē: sed tūc fuit grando ita magna i multitudine & quātitate & maior: sic fieri solet i p̄tib⁹ borealibus. **M**itte g; iam rē. hoc dī ad oñdendū q; cū iusticia diuina semp̄ currit misericōdia. **Q**ui timuit v̄bū dñi rē. iste timor nō fuit filialis p̄cedēs ex amore: s; seruilis p̄cedens ex formidie pene. **Q**ui autē neglexit. q; nec seruillē timorē ex nimia obstinatiōe habuit. **E**xtēde manū tuā i celū. q; moyses erat i his q; p̄tinebāt ad dñm. aaron autē supra iustus ē extēdere manū v̄sus frā: q; erat p̄stitut⁹ i his q; p̄tinet ad pplm̄. **E**t dñs dedit toni. ad terrēdū egyptios. **E**t grādinē. ad p̄sumēdū t̄renascētia: & ē hoies & aialia q; erāt i agris. **E**t discurretia fulgura ad p̄cutiēdū ea q; grādinē enadebāt. **P**atet etiā ex hoc q; ista plaga fuit ex trib⁹ elemētis. s. aq; rōne grādinis q; ē aq; cōgelata: aere ex cōmōtiōe eius v̄hemētī rōne tonitruū

& igne ex fulgure discurrete. Corruet et ista plaga p̄ qua terrenascētia fuerūt p̄trita & i modū palearū redacta culpe egyptioz q; hebreos afflixerūt i palearū p̄gregatiōe: vt dictū est. v. c. **C**ū egressus fue. de vrbe. erat em̄ plena idolatria. iō pus egressus ē añq; ozaret. **N**oni ar q; & tñ & fui tui necdū timeatis dñm. et more filiali: s; tñ seruili: vt pena cesset. **Q**inum g; & hordeū lesū ē. i. cōtītū & corruptū a grādinē: cui⁹ cā subdit. **E**o q; hordeū eēt v̄res. In hebreo h̄ **E**o q; eēt p̄mittū: & iō iaz tantū creuerat q; illud qd̄ possz crefcere post p̄cussionē grādinis eēt i fructuosū & inutile. **E**t linū tā folliculos germinaret. In hebreo h̄: **E**t linū tā tuellos fecerat. et iō q; tuelli fuerunt fracti: v̄lter⁹ erat iutile. **E**x p̄dictis p̄tz q; tria ista plagā enaserūt. s. illa q; erāt i domib⁹: q; i agris tñ fuit ista pestilentia: vt p̄z ex p̄dictis i textu. **I**te illa q; non erāt p̄mittina: q; non intarū p̄tuc creuerūt q; renascētia eēt inutilis. **I**te illa q; erāt dura vt lignea q; nō fuerūt fracta. & eadē rōne illa q; nō erāt i tuellis: q; nō resistebāt grādinis q; cedebāt p̄cussioni. **C**riticū autē & far In hebreo h̄: **C**riticū & spelta nō sūt lesa: cui⁹ cā subdit. **Q**uia serotina erāt. & illud qd̄ natū & nouitū erat cedebat p̄cussioni grādinis. **C**etera patēt ex p̄dictis. **I**n ca. ix. vbi dī i postil. **E**t misit pharao ad videndū. **A**dditio. j.

Qui timuit v̄bū dñi rē. iste timor nō fuit filialis p̄cedēs ex amore: s; seruilis p̄cedens ex formidie pene. **Q**ui autē neglexit. q; nec seruillē timorē ex nimia obstinatiōe habuit. **E**xtēde manū tuā i celū. q; moyses erat i his q; p̄tinebāt ad dñm. aaron autē supra iustus ē extēdere manū v̄sus frā: q; erat p̄stitut⁹ i his q; p̄tinet ad pplm̄. **E**t dñs dedit toni. ad terrēdū egyptios. **E**t grādinē. ad p̄sumēdū t̄renascētia: & ē hoies & aialia q; erāt i agris. **E**t discurretia fulgura ad p̄cutiēdū ea q; grādinē enadebāt. **P**atet etiā ex hoc q; ista plaga fuit ex trib⁹ elemētis. s. aq; rōne grādinis q; ē aq; cōgelata: aere ex cōmōtiōe eius v̄hemētī rōne tonitruū

Et alia rō cōsona l̄re quā quidā hebreoz assignāt ad h̄ q; ista plaga misit ad videndū sp̄aliē: & nō i p̄cedētī. q; s. mirabil⁹ erat q; ex aialib⁹ egyptioz & hebreoz que i eisdē campis pascebant mozerent illa q; erāt egyptioz. nō autē q; erant hebreoz q; terra iessen esset imunis ab aliqua plaga nō autē alia terra egypti hic etiā sonat littera que i p̄cedenti plaga dicit: **F**aciamq; mirabilē i die illa terrā iessen. i qua populus meus est vt nō sint ibi musce. i hac v̄o plaga. s. pestis dicit. **P**ortuaz sunt animāria egyptioz & de aialibus filioz israel nihil oino p̄it. s. v̄bicūq; eēt etiā i fra egyptioz qd̄ ē mirabil⁹. & p; p̄ns digni⁹ i n̄q; sitōe. i n̄ p̄mis v̄o duab⁹ plagis

q: magi fecerunt filia non carant Pharaon inquirere distincti
one plagaru. in tercia vo non legit talis distinctio.
In eo. ca. ix. vbi dicitur in postil. Idcirco posui te ut ostendat
in te fortitudinem mea. Ad ditio. ij.

Alter concedendum sit qd deus non indigeat malicia
hoim ad de-
claratione sue fortit-
tudinis eos flagel-
lato: qz per multas
alias vias pot suam
fortitudinem ostendere:
put postillator dicit:
non tñ ex hoc sequit
qz cu dicitur: Et ostē-
dā in te fortitudinē
meā. si vt nō teneat
ibi causalit. put ipe
vult inferre. Pro q
pñsiderandū est ex di-
uina puidētia non
solū disponit q effe-
ctus fiat: sed etiā ex
qz causis r q ordi-
ne pueniant: int qz
quidē causas sē etiā
quorūdam effectū
causē actus hūani.
vñ in talibz oportet
homies agē aliq: vt
p suos actus imple-
ant quidāz effectus
fm ordinē a deo dis-
positus: put in scda
scda. q. lxxxiij. r ido
i talibz tales actz me-
dij rōnez habēt cau-
salitatē respectu effe-
ctus a deo dispositi
vñ in pñti mā qz de-
ex pposito sue volū-
tatis disposuerat q
p maliciā pharaōis
a deo toleratam r p-
missā sua potētia in-
sticia r loganimitas hoibz declararet: idcirco hmoi ma-
licia sic a deo pmissa hz rōnez causalitatis respectu hmoi
deklaratiōis a deo intēte nō tñ h causalitas ē pncipalis r
absoluta h scdaria r ex suppositiōe diuini ppositi: vt di-
ctū est. vñ p3 q li vt cū dicitur: Et ostēdā in te: tenet causalit
put sonat r nō indiget aliq resolūtiōe vñ r doctores san-
cti hāc dictionē vt in h loco i sna ppta significatiōe relin-
quūt: vt p3 in glo. hñ intruēt. sic em cū dicitur de deo in ps. q
pducit herbā fructu hoim vt educat panē de tra. nō ex-
cludit qn de p multas alias vias posset educē panē de tra
sine h q herbā pus pduxisset: h qz deus voluit instituere
istū modū determinatū pducēdi. r sic educio panis d tra
hz causalitatē respectu pductiōis herbe. vñ li vt tenet
cālitē ibi sic r in h loco.

Replica correctorij cōtra Burg. semit hereticū.
ca. xj. Burg. notat postillatorē dicentē li vt non
teneri cālitē h psecutiue cū dicitur: Idcirco posui te vt
ostēdā te fortitudinē meā. obijciēs r allegās mira-
putās ea esse p postillatorē qd tñ nō est: h potē p eovt p3
diligēter intruēt. nihil pot esse deo cā motiua adextra et i
rōne finis nec efficiētis nec forme nisi psecutiue. r h ē qd
intendit postillator. sequit em psequētia legali. Pharaon
fuit malicia indurat p dñm. q deo voluit i eo ostēdere for-
titudinē suā. r sic malicia nō fuit cā nisi occasio psecutio-
nis ex lege p deū ordinata vt deo eū flagellaret et i eo suā
potētia ostēderet. r ad h valet exemplū de pductiōe panis
de tra: qz ita ordinē nature instituit q pus terra germinat
ret r gramē p dret in granū vt fieret panis pñr ex ordine

instituto. S3 r illd qd Burg. ex dictis sc̄i Tho. sc̄da sc̄de
q. lxxxiij. applicat pposito videt min⁹ catholice dictū: vi-
delicē q ex ordinatōe diuina oportet hoies agē vt effectus
a deo instituti impleant. nā ex eo sequit i materia pñti q
pharaoni pctm obstinatiōis iputari nō dz: qz fm h oportet
tuit eū eē cām diu-
ne glificatiōis si cā-
litē teneri debeat vt
vult burg. i his aut
q oportet fieri sicut
in nālibz r necessa-
rijs non laudamur
nec vitupamur te-
stibz phis r theolo-
gis. sequit etiā illaz
obstinatiōne fuisse
nō solū ex diuina p
missiōe h etiā insti-
tutiōe r ordinatiōe
qd nō sonat theolo-
gice: cū doctores s̄a
cti r magister sniaz
hmoi obstinatiōnis
sic nec alioz malo-
rū culpe nō velint
esse cām positūā h
defectūā. doctrina
em Scoti ē q i re-
probatiōe de nū-
lū actū positūū hz
circa reprobatū sed
solū negatiūū. non
ordinādo ad gloriā
r gratiā. vñ si dictū
sancti Tho. verita-
tē hie posset i posi-
tūis ordinatis per
deū: in pposito aut
put burg. applicat
nō videt cōsonare.
Capitulū. x.
Dixit dñs
hic descri-
bitur octana
plaga. r pmo pmittit eius cōminatio. sc̄do subdit ei⁹ in-
flictiō: ibi. Dixit aut dñs. Circa pñm patet lra vsqz ibi.
b Ecce ego inducā cras locustā. i. multitudinē locustaz
sicut dictū est. s. viij. ca. Venit musca grauissima. i. mul-
titudō muscar. p talē modū loquēdi dicit. Sillogismus est
oio. i. cōgeries oionū. c Que opient supficiē tre. non
q totalit sit opta h p magna pre. d Que qz ei⁹ appa-
reat. s. de his q pñt ad ei⁹ ornatū: sic sūt herbe et cetara
viridta. r iste sensus p3 p hoc qd subdit. S3 comedať qd
residū fuit gradini. e Et implebūt do. tuas. qz nō so-
lū infeste erāt frenascētibz h etiā hoibz. f Auertitqz rē
qz pcepit p signa obstinatiōne regis r indignatōez eius p
ipñt. r tō dedit ire locū. g Vsqz patie. h scan. Sc̄da
lū est ipactio pedis q facit hoim cadere: r sic illud malū
qd eis iminebat vocabāt scandalū. h Reuocauerūtqz
moysen. de volūate regis. i Cū puulis nris rē. Cui⁹ cā
subdit: est em solēnitas. s. generalis in q oēs tā masculi qz
femine debēt eē. oportet etiā nos sacrificare r nescimus q
vel quot. ideo oportet nos ducere aialia ad imolandum.
s̄lr iumēta ad porcādū mlīeres r puulos. k Sic dñs
sit vobiscū. ironice dicit hoc. l Cui du. ē q pes. cogitet.
ac si dicat p3 q rebellare intēditis sub p̄textu sacrificādi.
m Te tñ viri. q. d. ad viros sacrificare pñt: r non ad
alios. n Hoc em r ipi petistis. nō veret mētiri: qz hoc
nō pertuerat. o Dixit aut dñs. Hic describitur plage in-
flictiō. r sc̄do ei⁹ remotio: ibi. Hozē. Circa pñm dicit.
p Extēde ma. tu. sup terrā egypti. licz moyses eēt executō:
ordinatus in his q pñt ad deū: ppter qd in pcedētibz

diem. Auertitqz se r egres-
sus est a pharaone. Bixe-
runt autem serui Pharao-
nis ad eum. Vsqz quo pa-
tiemur hoc scandalū. Bi-
mitte homies vt sacrificēt
domino deo suo. Mōne vi-
des q pierit egyptus. Re-
uocauerūtqz moysen r aarō
ad pharaonem. Qui dixit
eis. Ite sacrificate domino
deo vestro. Qui nam sunt
qui ituri sunt: ait moyses.
Cum paruulis nostris r se-
nioribus pergemus cuz fi-
lijs r filiabus: cuz ouibus
r armentis. Est enim solē-
nitas domini dei nostri: et
respōdit pharao. Sic do-
min⁹ sit vobiscū. Quomō
ego dimittā vos: r paruu-
los vestros. Cui dubiū est
q pessime cogitētis. Non
msiat ita: sed ite tñ viri r sa-
crificate domino. Hoc em
r ipi petistis. Statiqz eie-
cti sunt de conspectu pha-
raonis. Bixit autem domi-
nus ad Moysen. Extēde

Extēde ma. tu. sup terrā egypti. licz moyses eēt executō:
ordinatus in his q pñt ad deū: ppter qd in pcedētibz
No h

iusus est extendere manū versus celū tñ hīc iubet extendē manū suā sup terrā: ad oñdendū q̄ qui pōt in manus pōt z i minus qñ ptates sunt ordinate sicut in xposito h̄ non ecōverso: z iō aaron q̄ fuit p̄stitut⁹ i his q̄ p̄tinet ad pplm̄ in p̄dictis extendit manū versus terrā h̄ nō versus celū.

Ad locustā. i. ad multitudinē locustarū.

BEt dñs induxit ventū vrentē. i. calidū z siccū q̄ facit ad generationes locustarū z fortificationē ipaz q̄ possunt volare.

CQuales an illud ipus n̄ fuerūt. in multitudine z magnitudine.

DEc postea future fut. Cōtrariū videt dicit Jobel p̄ba dicendū q̄ nō loq̄t de locustis ad s̄fam sicut h̄: h̄ sub multitudine locustarū loquit de genitib⁹ que vastauerūt trā filiorū isrl̄ s̄m aliq̄s. s̄m dō alios dicētes q̄ Jobel loquit de locustis ad s̄fam dicēdū: q̄ iste locuste fuerūt grauiōres intēse h̄ nō extēse: q̄ modico tpe durauerūt h̄ ille diut⁹: vt ibidē plen⁹ dicit dño cōcedere.

EJobre dicit describit p̄dicte plage remotio.

Festū pharao vocauit moysen. q̄a necessitate vgebat.

GPeccauit i dñm zc. simulat p̄niaz vt euadat penam.

HEt auferat a me mortē istā vocat illā plagā mortez: q̄ ad eā disponit ex corrosione terrenascētū. et corrūdet ista plaga culpe egyptiorū q̄ pduxerāt vitā hebreoz ad amaritudinē: vt dictū est. j. c. z iō vocat mors q̄ nihil amar⁹ dicit.

IEgressusq̄ ē moyses. q̄ in cōspectu idolatre noluit orare.

KQui flare fecit ventū ab occidēte. ad debilitandū locustas: sic v̄tus calid⁹ flans ex opposito eas generat z fortificat: vt dictū est.

LPehe mē tūssimū. vt locusta nō posset resistere impetui eius.

MDixit autē dñs. Hic describit nona plaga cum dicit. Sūt tenebre zc. Dicit em̄ aliq̄ q̄ aer fuit ita ingrossatus vaporib⁹ hūidīs z grossis: q̄ cū tactu poterāt p̄cipi: q̄ tenebra ipa cū sit p̄uatio lucis nō ē tactu p̄ceptibils.

NEt facte sūt tenebre horri. q̄ i illis tenebris fiebant eis v̄siones imaginarie horribiles.

OTrius dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. i. aliu hoiem.

PEc mouit se. timore dicit.

Qubicūq̄ autē ha. si. isrl̄ lux erat. Ex quo p̄z q̄ ista plaga facta ē mediātib⁹ celi lumiaribus deo ad nūm̄ obediētib⁹ nō influēdo lumen egyptiū z cōicando illud hebreis. z ista plaga corrūdet cecitari mētis q̄ fuit in egyptiis q̄ p̄ tot signa manebāt i obstinatōe sua.

manū tuā sup terrā egypti ad locustā vt descēdat sup terrā z deuoret oēm herbā q̄ residua fuit grandini. Et extendit moyses virgā sup terrā egypti: z dñs induxit ventū vrentē tota die illa z nocte. Et mane facto ventus vrēs leuauit locustas: que ascenderūt sup vniuersam terrā egypti: z sederūt in cūctis finib⁹ egyptiorū innumerabiles quales ante illud tempus non fuerant: nec postea future sūt.

Operuerūtq̄ vniuersam superficiē terre vastātes oīa. Beuorata est igitur herba terre: z quicq̄d pomozū in arborib⁹ fuit que grandio dimiserat. Nihil q̄z oīno virens relictū est in lignis z i herbis fr̄e: in cūcta egypto.

Qobrem festinus pharao vocauit moysen z aaron et dixit eis. Peccauit in dñm deū vestrū z in vos. Sed nūc dimittite peccatū mihi etiā hac vice: z rogate dominū deū v̄m: vt auferat a me mortē istāz.

Egressusq̄ est moyses de p̄spectu pharaonis et orauit dominū. Qui flare fecit ventū ab occidentē vehementissimūz arreptā locustā piccit i mare rubrū. Non remāsit nec vna quidē in cūctis finib⁹ egypti. Et indurauit dñs

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

cor pharaonis: nec dimisit filios isrl̄. Dixit autē dñs ad moysen. Extende manū tuā in celum z sint tenebre sup terram egypti: tādense vt palpari queant. Extenditq̄ moyses manū in celū z facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti. Tribus diebus nemo vidit fratrem suū: nec mouit se de loco in quo erat. Ubiq̄q̄ autē habitabāt filij isrl̄ lux erat. Vocauitq̄ pharao moysen et aaron et dixit eis. Ite sacrificate domino. Quae tñ vestre z armenta remaneant paruuli v̄i eant vobiscū. Aut moyses. Hostias quoq̄ z holocausta dabis nobis: q̄ offeramus domino deo nostro. Cuncti greges pergent nobiscum. Non remanebit ex eis vngula que necessaria sunt in cultū dñi dei nostri: p̄sertim cum ignorem⁹ qd̄ debeat imolari: donec ad ipsum locum pueniamus. Indurauit autē dominus cor pharaonis: z noluit dimittere eos. Dixitq̄ pharao ad moysen. Recede a me: z caue ne vltra videas faciem meā. Quocūq̄ die apparueris mihi morieris. Rēdit moyses. Ita fiat vt locutus es. Non videbo vltra faciem tuam.

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ptiis q̄ p̄ tot signa manebāt i obstinatōe sua. s̄. **P**ocauitq̄ pharao moysen. nō q̄ dñm fuerāt tenebre: q̄ null⁹ egypti⁹ de loco suo se mouit: h̄ postq̄ sederat lux tenebāt em̄ de alia p̄cussioe maiorī. dicit autē hebrei q̄ p̄dicte tenebre triū dierū n̄ solū fuerūt ad p̄cussandū egyptios: h̄ etiā p̄p̄t filios isrl̄ inter q̄s erāt aliq̄ mali z increduli: nec volebāt de egypto recedere z illi mortui sunt in illis tribus dieb⁹ et sepulti. ita q̄ egyptiū nō vidēt si em̄ vidissent sic dixissent iter se ita p̄cussi sūt filij isrl̄ sic z nos. **P**ostias q̄z z ho. da. nobis. i. p̄mittes q̄ ducam⁹ aialia ad sacrificia. **V** Cūcti greges p̄gent nobis. q̄z nescimus q̄ z quātavelit z in h̄ moyses nō dicit falsū: q̄ dixerat illi dñs. Immo iab deo sup montē isrl̄ vt h̄. s. iij. ca. h̄ non determinerat sibi q̄ vel q̄t deberēt imolari: nec oportebat q̄ moyses diceret exp̄sse q̄ vellent de p̄cepto dei oīno de egypto absq̄ reditu recedere. h̄ em̄ falsū nō debeat dici veritas tñ p̄ loco z tpe p̄t taceri. z iō de duob⁹ a deo sibi dicitis vnum dixit: aliud tacuit.

In ca. x. vbi dicit in postilla. Ubiq̄q̄ autē habitabant filij isrl̄ lux erat zc.

Ad dicit. **A**n videt necessariū dicē q̄ ista plaga scz tenebrarū facta fuerit mediātib⁹ celi lumiarib⁹. sufficit em̄ q̄ fuerit solus in aere vt vbi egyptiū habitant tñ. vñ aer

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

ille fuit ingrossat⁹ z densat⁹ d̄tate diuina intātū q̄ p̄didit diaphanitatē sic vt nō eēt capax lucis: qd̄ p̄z manifeste ex h̄ q̄ dicit. Trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. nā si aer fuisset capax lumis potuisset se vidē inuicē cū lucernis sen lāpadib⁹ ignis q̄z hoies cōiter illumiant etiā i nocte quātū cūq̄ obscurissima. h̄ etiā vidēt sonare v̄ba q̄ dicunt de his tenebris. i. vt palpari q̄ant: ex q̄ qdā grossitie tā palpabili p̄tingebat qd̄ dicit. Nemo mouit se: q̄ tāta erat grossities q̄ impediebat motū. in sola em̄ obscuritate quātū cūq̄ careat luce hoies mouent p̄sertim i locis sibi notis. vnde etiā in nocte obscurissima nōnulli p̄ficiscunt. z iō oportet q̄ h̄ q̄ dicit. Nemo mouit se. cā fuerit grossities palpabilis aeris tenebrosi. vndē in hac plaga celi lumiarib⁹ suo more influētib⁹ aer egyptioz nō recipiebat lumē rōne p̄dicta. aer v̄o hebreoz illuminabat vt solebat. Est em̄ h̄ expō ma

gisis p̄sona rōni: q̄z s̄m p̄bm̄. Frustra fit p̄ plura qd̄ potest

Exodus

fieri p pacciora. z eadē rōne: qđ pōt fieri p mīnora nō requirit qđ fiat p maīora. z iō nō oportet dicere: qđ de^o i hac plaga influentiā celestīū luminariū mutauerit sic nec lra b dicit: s; solū fuit mutatio i nā aerea elemētarī mō p dīcto

Ica. x. Bur gē. notat po- stillatorē di- centē plagā nonā qđ erat tenebrarū fuisse mediātib⁹ lumiarū bus celi in qđ^o de^o suspēdit actū scōm scz illuminare nulla mutatiōe facta i eorū nā qđ ad actū pī- mū qđ est lucere: sic etiā dicit. s. Dante- lē de igne triū pue- rozū in qđ fuit suspē- sus secund^o actus qđ ē calefacere z cōbu- rere. pmo actu. s. ca- lere manente. Quē modū dicēdi rōna- bilēz intelligibilem burgē. hic nūq; cor- rumpere dicens qđ illa

plaga. scz tenebrarū sit facta per cōdensationē aeris tantā vt pderet diafanitatē. z h pbare nūq; ex eo qđ dī in lra qđ trib⁹ dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. asserēs si aer fuisset dia- fan⁹ z capax lucis potuissent accendere lucernas. z sic se- mumo videre. Itē scdo ex eo qđ tenebre in lra dicunt pal- pabiles qđ cōtingebat ex h mōi ingrossatiōe qđ tanta fuit vt etiā motū impediret: qđ dī in lra: qđ nemo mouebat se de loco: z cōfirmat factū suū duplici rōne. pma qđ frustra fuit p plura qđ pnt fieri p pacciora. secūda rō: qđ frustra sit p maīora qđ p mīnora fieri potuit. cuiusmodi ē aer respec- tu lucis. s; hec videt grossa z ruralis imaginatio mltās p rōnes z naturā rerū. nā destruit naturā: rōnem: z nomē plage. ipa em plaga dī in lra tenebra. tenebra autē est pua- tio lucis i subiecto apto nato: qđ puatio imaginatiōe bur- locū nō hz: qđ nihil aptū est illuminari nisi diafanū qđ nō erat aer egyptioz pūc fm burg. z sic fm eū non pōt dici plaga tenebrarū s; cōdensationū: qđ est p lram. Scdo de- struit naturā z rōnem aeris. nā aer de sua nā est corp⁹ in- terminatū terminis ppijs. z ideo diafanū: p dēnsatiōe igī Burg. posita qđ aer non sit diafanus sequit aerē non esse corpus interminatū: et sic sequit aerem non esse aerem. Tertio destruit motū naturālē: quia posita tali densitate aeris vt impedisset motū aīalē: etiā impedisset motū na- turālē. z iō in tali aere graue positū moueret deorsū: nec leue sursum: nec apud egyptios trib⁹ dieb⁹ fuisset i tali ae- re inspiratio z respiratio. z sic nouo miraculo siue spira- culo trib⁹ dieb⁹ vixissent: z multa alia incōueniētia pū- gūt sic grosse imagināti: nec rōnes eū mouētes ad sic di- cendū cogūt. nā pma: qđ supponit p lraz qđ potuissent ac- cedere lucernas. nā in lra dī qđ nemo se mouebat de loco tpe illaz tenebrarū: iō nemo poterat accedere lucernā. Et breuiter pōt dici: qđ eodē miraculo qđ de^o suspēdit actū se- cundū lumiarū celi quo ad egyptios: ita etiā luminarū quozūcūq; z sic nec ignis nec candela illuminatiōis offi- ciū habuissent: s; remāssissent i suis naturis z actib⁹ p mīs nec oporteret ibi assignari secūdū miraculū: nec scda ei⁹ rō mouet cuz dicit tenebras fuisse palpabiles. hoc em dī hypbolice fm glo. interliniarē: qđ tenebre palpari nō pnt s; significat magnitudinē tenebrarū. fm em virtutē sermo- nis si talis aer densat⁹ p lraz p rēderet pot⁹ diceret tene- brasū palpabile qđ tenebra. fm aut illā positionē aer tene- brasus pōt nō pōt: qđ cū nō eēt diafan⁹ nō fuisset capax lucis: igī nec puatiōis oppositē: sic lapis nō pōt dici ce- cus: qđ nō ē capax visus zc. Cōfirmatiōes aut h⁹ positio-

nīs sūt pōnētē. qđ em p dī frustra fieri p pla zc. manife- stū ē ex dictis qđ oportet apō burg. pla assignare intracu- la. apud postillatorē aut vnicā suspēsiōnē act⁹ scōi cuius- cūq; lucis: in ititē igī pacciorib⁹. Qđ secūdo addit: Fru- stra fieri p maī⁹ zc. p cū est: qđ p aerē z ei⁹ dispositoz tene-

Capitulū. xj.
Adixit dñs ad moy- sen: adhuc vna plaga tangam pharaonē et egyptū z post hec dimittet vos et exire cōpellet. **B**ices ergo omni plebi vt potestulet vir ab amico suo: et mulier a vicina sua vasa ar- gentea z aurea. **D**abit autem dominus gratiā populo suo coram egyptijs. **F**uit itq; moyses vir magn⁹ valde in terra egypti corā ser- uis pharaonis z omni po- pulo. **E**t ait: **H**ec dicit do-

bre fieri nō pnt luce pūte fm omnē sut actū. dēsitā em ac- rīs sic facti nubilū nō tenebrā: vt pztē poibus nebulosis In exordio namq; mōi aī lucis creati onē dī: Tenebre at erāt sup faciē abyssi post creatiōnē autē lucis nunq; legim⁹ tenebras nisi luce deficiēte fm actum scōm. s. illuminare. p actū aut p mū nūq; defecit lux qđ in se- ipa luceret.

Capitulū. xj.

Adixit dñs. **H**ic descri- bit decima plaga. z pmo ponit

ipā cōminatio. z scdo ei⁹ inflictiō. xij. c. ubi. Factū est aut. **P**ria in duas: in pte pncipalē: z incidētālē. scda i pnc. xij. ca. Circa p mū pena infligēda dī moyfi. et secūdo phara- oni: ubi. Fuit aut moyses. Circa p mū dicit: **a** **E**t dixit dñs ad moysen. s. anteq; recedēt a pharaone: qđ dixerat ei qđ post suū recessū ampl⁹ nō vidēt faciē ei⁹. bñ em fuit re- uelatiōes diuine pphīs etiā corā hoib⁹ malis: sic patz ve- **N**ichea corā Achab. iij. Regū. xij. ca. **b** **A**d huc vna plaga zc. regē pncipalit⁹: qđ pncipalis fuit i peccādo: z po- pulū scdario: qđ peccauit regi pntiēdo. **c** **D**ices qđ oī plebi vt po. vir ab ami. suo. viri em qđ p terrā discurrūt ali- qñ amicitias p hūt etiā in lōgīnq; pūb⁹. s; mulieres qđ sic nō discurrūt p hūt tm a vicinis. iō subdit: **d** **E**t mulier a vicina sua. nō tñ peccauerūt in h: vt dictū est. s. iij. ca. **e** **V**asa argētea z aurea. nō dicit pecuniā: qđ rōne solē- nitat⁹ imnētis honesti⁹ petunt talia qđ pecuniā **f** **D**abit aut dñs gratiā. qđ liter aut h sit intelligendū. s. dādo vel accōmodādo dictū fuit ibidē. **g** **F**uit aut moyses. hic denūciat p dīcta plaga pharaoni: p dicit tamē de moyse. **h** **V**ir magn⁹ valde. i. reuerēdus z timendus: ppter qđ corā pharaone loqbat cōstāter z absq; timore. **i** **E**t ait hec dicit dñs. p nūciādo diuinā sententiā sibi reuelatā an- qđ recederet a pharaone. **k** **M**edia nocte ingrediar in egyptū. dicit aliq qđ h fuit i medio noctis imēdiate sequi- tis. z fm h oportet dicē qđ ea qđ dicunt capi. sequi. de imo- latiōe agni paschalis: z de ppatiōe ppli ad recessum qđ nō poterāt fieri in tābreni tpe fuisset dicta p pō ab ipō moy- se ante p nūciationē istī⁹ sentētie corā pharaone z scripta essent post p modū recapitulatiōis. **l** **I**ij aut dicit z pba- bili⁹ vt videt qđ post recessū moyfi a pharaone dixit moy- ses p pō ea qđ sequunt in. xij. c. z tūc oportet dicē: qđ moys- p mōgenitoz nō fuit i nocte imēdiate sequenti: s; ad min⁹ int recessus moyfi a pharaone z p cūssiōnē p mōgenitorū egypti fluxerūt. xij. dies: in qbus p plus se pparauit ad pascha celebrandū z ad recedendū de egypto. **m** **P**ri- mōgenito pharaonis qđ sedet i solio ei⁹ qđ ipō adhuc vinē te filiū suū coronauerat. vel dicēdū qđ accipit sessio i solio p iure sedēti: qđ sibi debebat post mortē patris. **n** **E**ris qđ cla. ma. ex sbita morte p mōgenitoz. **o** **Q**ualis nec an fuit. qđ plage pcedētes reputabāt modice respectu h⁹ maxie qđ oēs timebāt sbito mozt p p mōgenitos: vt hī se. ca. vñ dicebāt: **P**ēs moriemur. **p** **A**pud oēs aut filios isrl nō mutiet canis. mutire ē in silētio loq qđ ad hoies: **o** **o** iij

z latrare q̄tū ad canes. z ē sensus: tāta erit pax z quies in hoib⁹ z aialib⁹ ppli isrl: q̄ etiā canis q̄ defacili forziter latrat etiā tūc basse nō latrabit. **P** Descēdentq; oēs serui tui isti ad me. rex em̄ nō descēdet: qz sic p̄dixit moyses nō erat eū ampli⁹ visur⁹. **Q** Et adorabūt me. de hoc q̄ tu renūis mō. **r** Et exiuit a phara. irat⁹ n̄m̄is. ista ira nō fuit p̄c̄m̄: qz procedebat ex zelo honoris diuini. et ex detestatione rebellionis regis egypti p̄tra deū. **s** **N**ō audiet vos pharao zc. istud vt nō accipit h̄ cālter sed cōsecutū: qz ex obduratiōe ei⁹ cōsecuta ē multiplicatō signoz. s. mors p̄io genitoz. diuisio maris rubri: z submersio egyptioz. **t** Et indurauit zc. q̄lter aut̄ dens sit causa obduratiōis dicitū fuit supra. liij. capit.

In ca. xi. vbi dicit in postilla. Nō audiet vos vt multa signa fiant.

Ad ditio.
Stud vt: cū dicit: **P**t multa signa fiant. p̄t accipi causalit̄ eo mō quo accipit. s. c. ix. vbi dicit: **I**circo posui te vt ostēdā in te fortitudinē meā: vt ibidem fuit declaratū in additiōe vltima.

Replica correctorij cōtra Burgesii.

In ca. xi. Burg. notat postil. de li vt: tēto cōsecutūe nō cālter. sed. s. ca. ix. hūc obiectiōi n̄sum est. z ab hoc loco vsq; ad ca. xiiij. multa ponit Burg. que p̄ additiōibus dimitto. et si aliqñ videant postil. notare: facillit̄ tñ euacuari possunt.

Capitulū. xij.
Oxit qz dñs ad moysen. **H**ic inf̄ cōminatōez mortis p̄mogenitoz z ei⁹ executionē imponit p̄ceptū de celebratiōe paschali: qz illa celebratiō instituta est i memorā p̄cussōis p̄mogenitoz egypti z saluatōis filioz isrl nocte sequēti diē quartadecimā mēsis p̄mi z in crastino exiuerūt filij isrl de egypto. **O**bi notandū qz circa imolarionē agni paschalis z alia sacrificia duo sūt attendenda. **O**nu ē de p̄m̄. s. stat⁹ ppli q̄ designabat p̄ passionē xp̄i: q̄ in illis p̄figurabat: qz p̄m̄ q̄ aplus dicit. j. Coz. x. **D**ia i figura p̄tingebāt illis. **E**t ra. **S**a. diē z antiq̄ doctores hebreoz qz oēs p̄phē n̄ p̄phauerūt nisi ad dies messie z iō cū moyses fuerit maxim⁹ p̄pha totū quicqd̄ scripsit ordinat ad xp̄m. z iō in imolatiōe agni paschalis duplex est sensus. **v**⁹ ē stat⁹ ppli exeūtis de egypto. z ē l̄alis et p̄mus. z hūc inrēdo p̄mo p̄sequi. **A**li⁹ est p̄figuratio xp̄i passuri p̄tūc. z hūc sensum in fine breuiter tangā: qz licz sit vltim⁹ in p̄secutiōe ē tñ p̄mus i intētiōe: sicut finis re spectu eoz q̄ sūt ad finē ordinata. **S**ciēdū etiā qz prima celebratiō pasche z alie sequētes t̄pib⁹ alijs nō sūt vniformis p̄ditōis in oib⁹: vt p̄parebit p̄sequēdo. **N**ec etiā celebratiōes sacroꝝ noue legis sūt vbiq; vniformes. nec etiā oib⁹ opib⁹ q̄tū ad ea q̄ sūt de solēnitate. vñ in p̄mitiua ecclia baptizabāt in noie xp̄i nō aut̄ mō. z in multis alijs variatiōes facte sūt ex causis emergētib⁹. **C**irca primū sic p̄cedit: qz p̄mo p̄ceptū dat moysi. z sc̄do ab eo diuulgat seniorib⁹ ppli: ibi. **V**ocauit aut̄ moyses. **A**dhuc p̄io describit sacrificiū agni paschalis. sc̄do mō d̄ comedēti: ibi **S**ic aut̄ comedētis. **t**ercio imponit respectu t̄pis futurū: ibi. **N**ēbitis aut̄ hāc diē. **C**irca p̄mū d̄: **a** **D**ixit qz zc. **N**oc at̄ dixit: et fm̄ aliqñ anteq̄ moyses denūciaret pharaoni plagā decimā: fm̄ alios qd̄ veri⁹ videt̄ dixit ei post vt expositū ē in ca. p̄ce. **b** **M**ēsis iste. s. marti⁹ q̄ apud hebreos vocat̄ nisan. **c** **V**obis p̄ncipiū mēsiū. z dixit vobis: qz apud latinos **J**anuari⁹ ē p̄mus. silt̄ z apud gre

cos. **J**anuari⁹ em̄ apud grecos d̄ p̄thos qd̄ idem est qd̄ p̄mus. **S**ilt̄ etiā apud hebreos fm̄ cōiozem opinionē septēber est p̄mus simpliciter: qz in eo creatus fuit mūdus: z vsq; ad illud t̄pus vocabat̄ p̄mus apud hebreos. **H** ex isto notabili b̄nficio. s. exitu de egypto tamirabili quē de⁹ ets

ram pharaone: z indurauit dñs cor pharaonis: nec dimisit filios isrl de terra sua **Capitulū. xij.**
Oxit qz dñs ad moysen z aaron in fra egypti. **M**ensis iste vobis p̄ncipiū mēsiū: primus erit in mēsiibus anni. **L**oquimini ad vniuersum cetū filioz isrl: z dicite eis **D**ecima die hui⁹ mēsis tol

piatōis: vt h̄ **L**eu. xxiij. z **N**u. xxi. **S**eptēber d̄ nō ē septim⁹ ab ap̄illi h̄ a martio. z iō marti⁹ prim⁹ ē ap̄ eos z vocat̄ nisan. **S**ciēdū tñ qz frequēter cōcurrūt cū ap̄illi n̄fo: qz iudei faciūt mēses p̄ lunatiōes. ann⁹ aut̄ solaris q̄ p̄inet i. xij. mēsi⁹ n̄ris cōtinet. xij. lunatiōes z vndecim dies. z sic i tercio anno iudei faciūt. xij. mēses: vt fiat adequatio anno solari. z hoc mō fit i q̄libet anno embolisma li: q̄ habet. xij. lunatiōes. tūc em̄ mēsis adar q̄ est. xij. ap̄ eos duplicat̄. z sic secūd⁹ q̄ apud hebreos vocat̄ neadar. id est z adar q̄si adiūctis p̄cedēti cōcurrūt cū martio n̄fo z p̄ n̄is nisan q̄ est prim⁹ apud hebreos cōcurrūt cū ap̄illi n̄fo. z forte sic erat qñ filij isrl exiuerūt de egypto. tñ p̄ter hoc dixerūt doctores n̄ri p̄dicti qz ap̄illis ē prim⁹ mēsis apud eos. **S**ciēdū tñ qz scire p̄ certitudinē z in p̄ticulari. quō annis diuersis prim⁹ mēsis hebreoz q̄ vocat̄ nisan plus z minus cōcurrūt cū martio z ap̄illi p̄inet ad astrologos z cōputistas. sufficit aut̄ hoc grosse z breuē t̄gere p̄t spectat ad expositionē l̄re tñ est sciēdū: qz h̄ est regularit̄ verū: qz prim⁹ mēsis hebreoz sp̄ incipit a principio lunatiōis p̄pinq̄oris equinoctio vernali sine principio di lunatiōis sūt an̄ equinoctiū siue post siue ibidē. dicitū aut̄ equinoctiū ē p̄pinq̄ p̄ncipio martij q̄ fini. qz ē. xij. diē martij fm̄ veritatē. licz alit̄ signet̄ in kalēdarijs n̄ris. **E**x quo p̄z verū qd̄ dicitū est. s. qz p̄m⁹ mēsis hebreoz magis cōr̄ndet martio q̄ ap̄illi. z sic dicitū ē de cōcursu p̄mi mēsis hebreoz cū martio z ap̄illi ita ē septim⁹ mēsis eozū q̄ dicit̄ tyrier cōcurrūt cū septēbri z octobri vario mō in diuersis annis. **D**ecima die zc. **E**x ista l̄ra z ex ca q̄ sequit̄. j. **J**uxta quē ritū tollētis z hēdū z seruabitis eū vsq; ad. xiiij. diē mēsis hui⁹. imolabitq; eū vniuersa multitudo zc. **D**ixerūt aliqñ qz p̄ ista intelligit̄ duplex imolatio. vna agni q̄ imolabat̄ decima die in q̄libet domo. **A**lia hēdi. qz a decima die seruabat̄ vsq; ad quartadecimā diē in qua ad vesperū imolabat̄ nō in singulis domib⁹ h̄ a tota multitudine filioz isrl. h̄ hoc p̄z falsū. qz de imolato q̄rtadecima die d̄ qz debebat̄ filij isrl comedere carnes assas: z in singulis domib⁹ z de sanguine imolati ponere i sup̄liminari z sup̄ vtrūq; postē: vt p̄z ex tex. se. **C**ertū ē aut̄ qz carnes vni⁹ hēdi z sanguis nullo mō sufficerēt z p̄dica. **I**tē vbi trāslatio n̄ra h̄z: **J**uxta quē ritū tollētis ad hēdū. vñ p̄cessit hec opinio. **I**n hebreo h̄ sic. **D**e arietibus vel de capris accipietis illū. z refert̄ li illū ad id qd̄ imediate p̄ponit vbi d̄: **E**rit aut̄ agnus sine macula masculus anniculus. **A**lla em̄ dictio hebraica q̄ ibi ibi ponit̄ p̄ agno. s. zbe. aliqñ accipit̄ p̄ hēdo. **E**x quo patet qz nō erat alia imolatio agni z hēdi sed vna: que debebat̄ fieri de agno s̄ poterat̄ haberi bono mō. z si nō: poterat̄ fieri de hēdo et hoc etiā dicunt doctores hebrei. **A**gnus tamē vel hēdus

quarta decima die imolandum in singulis domibus precipit hic accipi a decima die mensis et servari usque ad quartadecima die duplici de ca. vna e: qz filij isrl' erant occupati in pparado se ad recessu de egypto cu oib' q' habant in qua pparatioe reqrebat magna sollicitudo et distractio. et ideo ne ex h' darer oblitio

oni accipe agnu vel hedu in die imolatiois pceptum fuit tuc q' accipent p q' tuor dies an. Scda ca fuit vt in illis q' tuor dieb' vlderet p experientia si in agno vl' hedo accepto eet aliqua macula. i. de factus ppter qd non deberet imolari. et sic de alio sibi pvideret. et io dicit hebrei q' talis pceptio per q' tuor dies no obligabat i futuru: nec fuit obseruata in annis sequentibus: qz pdicte cause cessauerat qd manifeste pz de sollicitudine p exitu. Sicut etiam de cognitione macule: qz p assuefactione iugis sacrificij q' quotidie imolabat vn' agn' sine macula mane et ali'

lat vnusq'sq' agnu p familias et domos suas. Si autem minor est numer' vt sufficere non possit ad vescendu agnu assumet vicinu suu q' conuictus est domui eius: iuxta numeru aiaz que sufficere possint ad esum agni. Erit autem agn' absq' macula masculus annicul'. Juxta que ritu tolletis et hedu et seruabitis eu usq' ad q'rtadecima die mensis h'. Immolabitq' eu vniuersa multitudo filioz isrl': ad vespere: et sumet de sanguine eius: ac ponet sup vtriusq' poste: et i supliminarib' domoz in quibus comedet illu. Et edent carnes nocte illa assas igni et azimos panes cu lactuce et agrestib'. No comedetis

vespe: statim defacili poterat cognoscere si in aiali accepto esset macula vl' impedimetu pdicte imolatiois. f' Assumet vicinu suu. i. iudeu. gentilis em vicin' iudei no poterat ad h' assumi: qz null' admittebat nisi circucisus: vt infra d'. g' Juxta numeru aiaz etc. Excipiunt infirmi q' no pnt comedere carnes sine piculo saltu ad quantitate oliue: vt dicit ra. Sa. h' Erit autem agn' sine macula. macula q' est i varietate pellis no intelligit hic: qz no impediobat imolatione: h' illa q' erat ex defectu alicui' ptis corpis (Macul'. qz femella imolari no poterat in h' sacrificio h' reqrebat ad hoc sexus masculin' q' e pfectus: qz ea que sunt pfecta debent deo imolari a quo emanat ois huana pfectio. tu in aliqb' hostijs pacificis et p pcrto bu imolabant femelle. k' Annicul'. i. infra annu pmu. ab octaua em die natiuitatis et no an usq' ad copletionem anni. et no post poterat imolari. h' autem qre imolabat agn' magis q' aliud aial: erat ad detestationem idolatrie egyptiozu qui ioue colebat in specie arteris vel agni. Similiter hyrcos venerabant: qz aliqn demones i tali effigie eis apparebat. io deficiente agno imolabat hedus. k' Et seruabit usq' ad q'rtade. die. qz talis imolatio erat quedam dispo ad exitu de egypto q' fuit. xv. die i mane: vt patebit. j. et io expectabat imolatio illa usq' ad vespere immediate pcedente die exitus. l' Immolabitq' eu vniuersa multitudo. multitudo em no tenet hic collectivie h' magis diuisione. i. qlibet dom' multitudinis vnu. nisi qui dom' erat ita parua q' no sufficeret p esu agniculi: et tuc psone de duabus domib' fil' pugebant: vt dictu est. m' Ad vespere. fm doctores hebreos vespa pnt hic accipit incipit ab hora septima diei: qz extit sol incipit tedere ad occasu. et ab illa hora usq' ad principiu noctis pot imolari phase fm eos. imolabat ar ad vespere: qz illa hora ia p'nebat ad die sequente solle in q' extiterunt de egypto. n' Et sumet de sanguine ei'. i. agni imolati. o' Et ponet sup vtriusq' poste id est sup duo ligna intra q' claudit ostiu fm longitudine sua. p' Et in suplimiarib'. Suplimiare d' lignu trans-

ueasale qd est sup postes ostij: et vocat limen supius. q' domoz in quibus comedet illu. In domibus em in quibus no habitant hoies: sicut e gracia vbi reponit feniu et filia. et stabulu vbi habitat aialia no erat sanguis ponendus. Ca autem quare sanguis in domibus ponebat. j. expmit. r' Et edent carnes. Ex hoc dicit hebrei q' no e eis licitu comedere ossa vl' cartilaginez et nervos agni pdicti. s' Assas igni imolatio em illa significabat dispositionem ppli ad recedendu de egypto velociter. et io illo mo p'cipiunt carnes decoqui q' expeditius pot fieri. t' Et azimos panes. eadem rone qz stati possunt fieri ex comixtione aque et farine. v' Cu lactucis agre stib'. In hebreo h' Cu amaritudinib'. Et p hoc intelligit herbe amare indiffereter. nec plus fuit pceptu de lactucis q' de alijs herbis: vt dicit hebrei. hoc ar fiebat ad designandu amaritudinem qua filij isrl' sustinuerunt i

et ex eo crudu qd: nec coctum aqua: sed assu tm igni. Caput cu pedib' eius et intestinis vorabitis: nec remanebit quicq' ex eo usq' mane. Si quid residuu fuerit: igne coburetis. Sic autem comedetis illu. Renes vros accingetis et calciameta habebitis in pedibus: tenentes baculos in manibus: et comedetis festinanter. Est em phase id est transitus dñi. Et transibo p terram egypti nocte illa pcutia q' ome primogenitu in terra egypti ab homie usq' ad pecus: et i cunctis dijs egypti facia iudicia ego dñs. Erit autem sanguis vobis in signum in edibus in quibus eritis: et videbo sagui

feruitute egypti. r' No comedetis ex eo crudu qd. In hebreo h': Semicoctu. qd gallice dicit: immacru. et h' ad detestationem idolatrie p'cipiebat. aliq' em idolatre imolata idolis talit' cocta comedebat. v' Nec coctu aqua. rone pdicta. i. qz no ita expedite fit sic assando. 3' Caput cu pe. et' et inte. vorabit. In hebreo no e vorabitis. et sic ista lra fm hebreos no refert ad comestione h' ad assatione: ve q' imediate pdicit. Sed assuz tm igni. et sequit: Caput cu pedib' etc. et est sensus q' caput de corpe abscissum vel pedes no debebat p se assari h' caput tuctu corpi et pedes sicut. inestina aut amouebant vt lauarent: et lota reponebant assanda cu corpe. Et os eius no pfringeris. Hoc no est in hebreo hic h' postea eo. ca. et' snia ponit. a' Nec remanebit quicq' ex eo usq' mane. ad designandu q' i mane sine reditu de egypto debebat recedere. b' Sic autem comedetis illu. Dic describit mod' comededi cu dicit: c' Renes vros accingetis etc. ista tria q' hic expmunt designat q' debebat esse pati ad exiendu d' egypto. d' Et comedetis festinanter. Ex quo designat q' deberet ire expedite et velocit' et no desidiose. e' Est em phase. i. transitus. no est in hebreo: h' est expositio h' nois phase. q' addita e a traslatoze. d' aut hoc festu phase: qd significat trastitu: qz tuc filij isrl' recesserunt de egypto vt trāsirent ad terram pmissiois. It' qz illa nocte dñs trāsiens p egyptu pculsit egyptios et saluauit hebreos. et h' est qd d': Et trāsibo p terram egypti etc. f' Et in cunctis dijs etc. Dicit em hebrei q' illa nocte oia idola egypti lignea subito fuerunt putrefacta. et oia metallica resoluta et fusa in terra. et oia lapidea cominuta in detestationem idolatrie. ido subdit: g' Ego dñs. q' sol' latia su colodus. h' Erit autem sang. etc. Dic assignat ro ei' qd supra dictu est. et ponet de sanguine sup vtriusq' poste. p hoc em distinguebant domus hebreoz a domib' egyptiozu: qz sicut erat distincti interius p fidem vera ab egyptijs ita volebat dñs q' aspicio sanguis eet q' signum distinguens exterius et prestatio fidei interioris. i' Et videbo sanguine. visione approbatiois. inq' tu est

signū fidei: vt dictū est. **T**ransibo vos: qz cū domus
hebreoz essent in domos egyptioz qñ pcutiebat existe-
tes in domo egyptij manētis iuxta hebreū transibat do-
mū hebrei absqz lesiōe pcedēs vltra ad pcutiendū domū
egyptij vltra manētis. z h est qd subdit. **N**ec erit vo-
bis zc. **N**ō est h in-
elligēdū q dñs ime-
diatē p seipm pcut-
serit egyptios: h per
angelū. **Q**uid autē
sentiendū sit de ange-
lo pcutiēte. vtrū fue-
rit bon⁹ vel malus
dicet. **M** **H**ebit⁹
autē zc. **H**ic pñr de-
scribit qliter phase
sit celebrandū respe-
ctu tps futurū cum
dñ: **H**ebitis autē hāc
diē in monimētū. i.
in memoriā eternā.
Dicit em̄ monimē-
tū qñ monēs men-
tē. **E**t celebra-
bitis zc. i futurū ppē
bñficiū hac die vob
exhibitū. **C**ul-
tu sēpiterno. i. absqz
determinatione tps.
qz tpe no. testa. pfe-
ctū seruabat ista so-
lennitas qz tpeve. qñ
veritas pcellit im-
bras z figuras: qz ea
q fuerūt in ve. testa.
fuerūt vmbre z figu-
re respectu eoz que
fiūt in no. testa.
Septē dieb⁹ zc.
Dicit ra. sa. hebreus
sup locū istū: qz istū
pceptū de comedēdo azima septē dieb⁹ nō habuit locū i
pma celebratiōe phase qñ filij isrl egressi sūt de egypto: h
in sequētib⁹ celebratiōib⁹ postea: z h videt p illud qd dñ
infra eo. ca. q filij isrl exeutes de egypto i crastino imola-
tiōis agni paschalis nō poterāt fermētare cogentib⁹ eos
exire egyptijs. **E**x q videt manifeste q cā qre comederūt
tūc azima nō fuit ppter obligatiōē pcepti. h qz nō habe-
bant tps fermētandi. **I**tē. s. dñ: **E**t edēt carnes nocte illa
allas igni z azimos panes: ex quo diē nocte illa videt q
obligatio de azimis si extēdebat se nisi pma die ad vespa
qñ comedebant carnes agni. z rō hui⁹ fuit: qz erat i itinē
positi ppter qd nō erat eis phibitū comedere fermētatiū
si haberēt: nisi i vespa imolatiōis agni: vt dictū est. **M**ul-
ta em̄ fuerūt eis licita tpe illi⁹ itineris que abs nō eēt vt
postea videbit magis. **Q**uā die pmo zc. pma dies hic
accipit ab hora septia diei qrtadecime in q debebat amo-
ueri omne fermētū de domib⁹ hebreoz ante horā septimā
eiusdem diei. quia extunc poterat imolari agn⁹: vt supra
dictū est. vñ dñ. j. xxiij. ca. **N**ō imolabis sup fermētū san-
guinē victimē tue. i. noli uolare agnū paschalē de cui⁹
sanguine debēt liniri postes ostij fermento exite in domo
tua. **E**x q p qz an tps imolatiōis agni paschal⁹ debebat
auferrī fermētū. **Q**uicūqz comederit zc. **D**icit aia:
vt p h det intelligere q ille q erat carēs vsu rōnis si come-
deret fermētatiū hāc penā nō incurreret. **S**eptē dieb⁹
vsqz ad septimū. inclusiue z iste dies septimus vicesim⁹
pmi mēsis: z loquit de celebratiōe phase i annis sequēti-
bus: vt dicit ra. Sa. **D**ies pma erit sancta i cultu di-
uino z i amictu honesto: z i cibo delicato fm possibilita-
tē cuiuslibet. vñ **N**ec. viij. dñ. **C**omedite pinguis z bibite

mulsum. dies em̄ dñi sanctūs ē. **N**ihil opis zc. non
solū manib⁹ pprijs h nec p man⁹ gentiliū licebat eis opa-
ri exceptis his q ad vescendū pñtēt. talia em̄ i solennitate
paschali poterāt facere z illa q ad h sūt nccia: sic accendē
ignē: haurire aquā: z scindē ligna z filia. fm q dicit ra. sa.
excepta tñ die sabbi
qz si festū cadebat i
die sabbi nō licebat h
feri: z qñ ad h sab-
batū stricti⁹ fuabat
q alia festa. **E**t
custo. diē zc. **E**t ex h
diē ra. sa. q obligatō
h⁹ pcepti fuit suspē-
sa qdū filij isrl fue-
rūt i deserto an ingre-
sū tre pmissiōis nec
fecerūt filij isrl aliq
phase post exitū de
egypto nisi semel. i.
anno secūdo egressi
onis de egypto: z iō
dñ hic. **I**n generatio-
nes vñs q intrabūt
terrā pmissiōis: qz
oēs illi q egressi sūt
de egypto morui sūt
in deserto pter cha-
leb z iosue vt habet
Ex. xxvi. **N**ec mirā-
dū ē si obligatio h⁹
pcepti fuit suspensa
qdū fuerūt i itinē:
qz etiā pceptū de cir-
cūcisiōe siēda octa-
ua die qd fuit eis i-
positū sb pena mor-
tis: vt h **Gen. xvij.**
ca. toto illo tpe fuit
suspensū: qz pueri il-
lo tpe nati nō fuerūt
circūcisi donec fuerūt i tra pmissiōis: vt habet **Iosue. v.**
Septē die. fermē. nō inueniet. p nō solū fuit phibitū
comedē fermētatiū: h etiā in domo retinē. z istud fuit pce-
ptū ad memoriā ei⁹ q filij isrl exeutes de egypto nō pote-
rāt fermētare z coacti sūt azimis vti. **Q**ui come. fer.
pbit aia ei⁹ de cetu isrl tā de aduenis zc. **A**duene dicunt
q erat cōuersi de gētilitate ad ritū iudeoz. **D**ocauit
autē moyses. **H**ic pñr mādatur dñi de agno paschali diuul-
gat seniorib⁹ ppli vt deē executioni. vñ dñ: **N**e tollē.
aial. **I**n hebreo h: **E**mite. accipite. z ē sensus q hz gregē.
inde accipiat. z q nō hz aial. i. agnū si possit h: vt hedū si
nō possit: vt. s. dicitū est. z ad h denotādū dñ hic aial i gene-
rali. **F**asciculūqz hysopi zc. qz nō dixerat supra cū q
instro deberēt liniri postes sanguine agni. iō h expm̄ q
dz fieri cū fasciculo hysopi. z ad h reqrun t tres calami sil-
ligati. **Q**ui est in limie. **I**n hebreo h: **I**n bacino. est
em̄ vas argenteū in q recipit sanguis agni imolari. z h ex
primis hic: qz supra nō fuerat expm̄ q mō sanguis debe-
bat recipi: qz tñ iste bacin⁹ erat ppe limē ostij qñ debebat
feri aspiso. iō forsītā trāslator posuit i limie. **N**ull⁹
vñ egrediat zc. istud fuit dictū eo q angel⁹ dispdēs illa
nocte trāsuit p egyptū ppter qd illud nō fuit obseruat uz
sequētib⁹ alijs tps: qz tūc etiā cā cessauit. **E**t nō si-
net pcutorē ingredi. **E**x q p qz q ista pcutio nō fuit facta
immediate a deo h p angelū. **S**i autē qñ: vtrū fuerit bon⁹
vel malus angel⁹. **D**icendū q nullū est dubiū qñ de⁹ po-
tuerit facere p bonū vel malū angelū indifferēter. **R**egūt
etiā tales pcutiones facte p bonos z malos angelos: qz
de⁹ vtrūqz vtrū ad executionē sue iusticie. **S**ubuersio em̄
sodomorū facta fuit per bonum angelum: vt dictum fuit

vicesimāprimā eiusdē men-
sis ad vesperā. **S**eptē die-
bus fermentatū nō inueni-
etur in domibus vñs. **Q**ui
comederit fermentatū peri-
bit anima ei⁹ de cetu israel
tam de aduenis q de indi-
genis terre. **O**mnē fermē-
tatum non comedetis. **I**n
cūctis habitaculis vestris
edetis azima. **E**locavit au-
tem moyses omnes senio-
res filiorū israel z dixit ad
eos. **I**te tollentes animal
p familias vestras et imo-
late phase. **F**asciculūqz hy-
sopi tingite in sanguie: qui
est in limine et aspergite ex
eo suplimiare z vtrūqz po-
ste. **N**ull⁹ vestrū egrediat
ostiu domus sue vsqz ma-
ne. **T**ransibit em̄ dñs pcuti-
ens egyptios. **C**ūqz vide-
rit sanguinē in supliminari
z in vtroqz poste: transcen-
det ostiu domus. **E**t nō si-
net pcutorē ingredi domos

circūcisi donec fuerūt i tra pmissiōis: vt habet **Iosue. v.**
Septē die. fermē. nō inueniet. p nō solū fuit phibitū
comedē fermētatiū: h etiā in domo retinē. z istud fuit pce-
ptū ad memoriā ei⁹ q filij isrl exeutes de egypto nō pote-
rāt fermētare z coacti sūt azimis vti. **Q**ui come. fer.
pbit aia ei⁹ de cetu isrl tā de aduenis zc. **A**duene dicunt
q erat cōuersi de gētilitate ad ritū iudeoz. **D**ocauit
autē moyses. **H**ic pñr mādatur dñi de agno paschali diuul-
gat seniorib⁹ ppli vt deē executioni. vñ dñ: **N**e tollē.
aial. **I**n hebreo h: **E**mite. accipite. z ē sensus q hz gregē.
inde accipiat. z q nō hz aial. i. agnū si possit h: vt hedū si
nō possit: vt. s. dicitū est. z ad h denotādū dñ hic aial i gene-
rali. **F**asciculūqz hysopi zc. qz nō dixerat supra cū q
instro deberēt liniri postes sanguine agni. iō h expm̄ q
dz fieri cū fasciculo hysopi. z ad h reqrun t tres calami sil-
ligati. **Q**ui est in limie. **I**n hebreo h: **I**n bacino. est
em̄ vas argenteū in q recipit sanguis agni imolari. z h ex
primis hic: qz supra nō fuerat expm̄ q mō sanguis debe-
bat recipi: qz tñ iste bacin⁹ erat ppe limē ostij qñ debebat
feri aspiso. iō forsītā trāslator posuit i limie. **N**ull⁹
vñ egrediat zc. istud fuit dictū eo q angel⁹ dispdēs illa
nocte trāsuit p egyptū ppter qd illud nō fuit obseruat uz
sequētib⁹ alijs tps: qz tūc etiā cā cessauit. **E**t nō si-
net pcutorē ingredi. **E**x q p qz q ista pcutio nō fuit facta
immediate a deo h p angelū. **S**i autē qñ: vtrū fuerit bon⁹
vel malus angel⁹. **D**icendū q nullū est dubiū qñ de⁹ po-
tuerit facere p bonū vel malū angelū indifferēter. **R**egūt
etiā tales pcutiones facte p bonos z malos angelos: qz
de⁹ vtrūqz vtrū ad executionē sue iusticie. **S**ubuersio em̄
sodomorū facta fuit per bonum angelum: vt dictum fuit

Exodus

Gen. xix. ca. qd p̄t̄ ex hoc q̄ ille angelus fuit associatus bono angelo qui saluauit loth. Fuit etiā vnus de angelis sanctis qui apparuerūt abrae Gen. xvij. vñ dicūt hebrei q̄ fuit gabriel. qui interpretat fortitudo dei. vt ibidē dicitur fuit. p̄cussio autē aialū r̄ pastoz̄ r̄ liberoz̄ ipsius iob fuit p̄ mala angelū. vt p̄t̄ Job. j. Perūtū volunt aliqui dicere q̄ p̄cussio egyptioz̄ fuit p̄ bonū angelū. qz̄ ex diuina iusticia angeli boni p̄cutiunt malos sicut mali angeli ex p̄missiōe dei flagellant bonos. vt p̄t̄ p̄ exempla posita de subuersione sodomoz̄ p̄ bonū r̄ r̄ flagellatiōe sancti iob p̄ malū. Ad qd̄ dicendū q̄ lz̄ exempla posita sunt vera n̄ illud qd̄ dicūt n̄ sp̄ currit s̄ aliqñ legūt boni r̄ mali flagellari a malo angelo. sicut p̄t̄ de saule j. Reg. xvj. ca. q̄ erat malus de quo dicit Sp̄s dñi recessit a saul r̄ exagitabat eū sp̄s nequā. itē paulus ap̄l̄s q̄ fuit sanctus a malo angelo fuit flagellatus p̄t̄ d̄. ij. Cor. xij. Dar̄ est mihi stimul⁹ carnis mee angelus sa thāe. q̄ me colaphizet. S̄lt̄ legunt boni r̄ mali a bono angelo flagellari. De p̄mo h̄ exemplum ij. Reg. xxiij. ca. de angelo p̄cutiēte populū q̄ tñ erat innocens: fm̄ q̄ d̄r̄ ibidē isti qui oues sūt qd̄ fecerūt. q̄ autē angelus iste esset bonus p̄t̄ ex hoc q̄ d̄ edificauit altare in loco apparitiōis illi⁹ angeli. qd̄ nō fecisset si fuisset malus angel⁹. De sc̄do iaz̄ sup̄positū ē exēplū de subuersione sodomoz̄ p̄ bonū r̄ angelū. r̄ iō dicitur eoz̄ nō h̄z̄ efficaciam. Dicēdū igit sine p̄ iudicio q̄ p̄cussio egyptioz̄ facta fuit p̄ malū angelū. qz̄ hoc magis v̄r̄ cōcordare scripture sacre. d̄r̄. n. p̄s. lxxvij. Misit in eos irā indignatiōis sue indignatiōem r̄ irā r̄ tribulatiōz̄ imissiones p̄ angelos malos. r̄ certū ē q̄ scriptura loquit̄ ibi de p̄cussioe egyptioz̄. vt p̄t̄ p̄ l̄ram p̄cedētē. r̄ subsequētē. Hoc etiā videt̄ p̄ hoc qd̄ hic d̄r̄ de dño. r̄ nō finet p̄cussioez̄ ingredi domos v̄ras r̄ ledere. p̄ qd̄ v̄r̄ l̄ra innuere q̄ angelus p̄cussor libenter intrasset r̄ p̄cussisset hebreos si fuisset a deo p̄missus. r̄ sic v̄r̄ q̄ fuerit mal⁹ angelus. Cūq̄ introieritis r̄. ex hoc v̄r̄ verū qd̄ p̄d̄ctū ē. s. q̄ filij isrl̄ p̄ exitū de egypto nō fuerūt obligati obseruare ceremonias paschales quousq̄ venerāt ad terrā p̄missionis. sequit̄. k̄ Incuruatusq̄ pop̄l̄s adorauit. reddendo deo gr̄as de tanto b̄nficio. l̄ Et egressi filij israhel fecerūt r̄. ex q̄ p̄t̄ obediētia eoz̄ ad deū r̄ ad moysen. m̄ Factū ē autē. Postq̄ descripta fuerat plage decime cōminatio: r̄ interposita fuerat paschalis obseruatio. hic

v̄ras r̄ ledere. Custodi verbum istud legitimū tibi et filiis tuis vsq̄ in eternum. Cūq̄ introieritis terram quā dñs deus datur⁹ ē vobis vt pollicitus ē obf̄uabitis ceremonias istas. Et cū dixerint vobis filij v̄ri: que est ista religio: dicetis eis. Victimā trāsit⁹ dñi ē: qñ trāsuit sup̄ domos filioz̄ isrl̄ in egypto: p̄cutiēs egyptios: r̄ domos n̄ras liberās. Incuruatusq̄ populus adorauit. Et egressi filij israhel fecerūt sicut p̄ceperat dñs moysi r̄ aaron. Factū ē autē in noctis medio: p̄cussit dñs oē primogenitū i terra egypti: a primogenito pharaonis q̄ in solio eius sedebat: vsq̄ ad primogenituz̄ captiue qui erat in carcere: r̄ oē p̄riogenitū iumentoz̄. Surrexitq̄ pharao nocte r̄ oēs serui eius cūctaq̄ egypt⁹: et ort⁹ ē clamor magn⁹ i egypto. Neq̄. n. erat dom⁹ in q̄ nō iacet mortu⁹. Vocatisq̄ pharao moysen r̄ aaron nocte ait. Surgite egredimini a pop̄lo meo vos r̄ filij israhel. Ite r̄ imolate dño sic

p̄r̄ subiungit̄ p̄dicte plage inflictio cū d̄r̄. Factū est autē in noctis medio. s. illius noctis in cui⁹ vespa filij isrl̄ imolauerāt agnū paschalē. n̄ Percussit dñs oē r̄. s. xj. c. dcm̄ fuit. D̄s ad p̄mogenitū ancille q̄ erat ad molaz̄. et idē est. qz̄ captiui r̄ captiue cogebant̄ opari in carcerib⁹.

dicitis. oues v̄ras r̄ armēta assumite vt petieratis: r̄ abestites b̄ndicite mihi. vt gebat⁹ egyptij pop̄l̄m isrl̄ de terra exire velocit̄ dicētes. oēs moriemur. Tulit igit̄ pop̄l̄s p̄psam farinā añq̄s fermētaret r̄ ligās i pallijs posuit sup̄ hūeros suos. Fecerūtq̄ filij isrl̄ sicut p̄ceperat dñs moysi: r̄ petierūt ab egyptijs vasa argētea r̄ aurea vestēq̄ plurimā. Dñs autē dedit grām pop̄lo corā egyptijs vt comodarēt eis. r̄ spoliauerūt egyptios. Profecti s̄ filij isrl̄ de ramasse in sochoth sexcenta fere milia pedituz̄ viroz̄ absq̄ puul⁹ r̄ mulieribus. s̄ r̄ vulg⁹ p̄miscuū in nūerabile ascēdit cum eis: oues r̄ armēta r̄ aiantia diuersi generis multa nimis. Coxerūtq̄ farinā quā dudū i egypto p̄psā tulerāt: r̄ fecerūt subcinericios panes azimos. Neq̄. n. poterāt fermētari cogētib⁹ exire egyptijs r̄ nullā facere sinētib⁹ morā nec pulm̄ti q̄c̄q̄ occurerat p̄pare. Habitatio autē filioz̄ isrl̄ q̄ māserūt in egypto fuit quadringētoz̄

q̄. Neq̄. n. erat do. r̄. qz̄ deo ordināte sic acciderat q̄ in q̄ liber domo egyptioz̄ erat aliq̄s p̄gentus. ā Vocatisq̄. h̄ p̄r̄ describitur pop̄l̄ isrl̄ educio de terra egypti. r̄ p̄ describit̄ recessus populi. r̄ sc̄do eiusdes p̄cessus. xij. ca. ibi: Igit̄ cum emisisset. Adhuc circa p̄mū p̄mittit̄ recessus populi. sc̄do subdunt̄ quedā mādata dei. ibi: Dixit dominus ad moysen. Circa p̄mū d̄r̄ sic. ā Vocatisq̄ pharao moysen r̄ aaron nocte. p̄ timore. n. mortis nō expectauit diem. b̄ Igit̄. per nūcios millos moysi r̄ aaron. qz̄. s. x. ca. dixerat moyses q̄ ei⁹ facit̄ amplius n̄ vide ret. ē Surgite egredimini. nō tamē egressi sūt de nocte. qz̄ p̄ceptū eis erat vt nō egrederēt ostius dom⁹ vsq̄ mane. vt p̄d̄ctū ē: tñ añ d̄ies p̄pauerūt se ad egressum. d̄ Et abeū. b̄ndicti. mihi. i. orate p̄ me vt nō moriar in ista peste. ē Gebat⁹q̄ egyptioz̄ timore mortis ducti. qz̄ ex morte p̄genitoz̄ timebant̄ sibi

f̄ Tulit igit̄ pop̄l̄s p̄psam farinā. p̄ aque cōmixtōem. vñ i hebreo h̄r̄. Pasta. ḡ Dñs autē de. r̄. ex quo p̄t̄ q̄ acceperūt ista ab egyptijs p̄ accōmodatiōz̄ r̄ nō ex dono: vt. s. d̄ctū ē. ij. ca. h̄ Et spo. egyptios. nec in hoc peccauerūt vt dcm̄ fuit ibidē. sequit̄. ī Sz̄ vulg⁹. p̄miscuū. i. v̄riusq̄ sexus: qz̄ multi de egyptijs viri r̄ mulieres vidētes ea que dñs fecerat p̄ hebreis iunxerūt se eis conuersi ad iudaismū r̄ sic iuerūt cū eis. k̄ Coxerūtq̄ farinā. in hebreo d̄r̄ pasta. l̄ Habitatio autē fi. r̄. nō fm̄ totū t̄pus qd̄ subdit̄ s̄ fm̄ p̄tē magnā a qua frequēter denotat̄ totū m̄ Fuit quadringētoz̄. xxx. annoz̄. nō. n. p̄t̄ eē verū: q̄ a descēsu iacob in egyptū vsq̄ ad exitū filioz̄ isrl̄ d̄ egypto fluxerūt. cccxxx. anni. qd̄ p̄bat̄ sic. Chaath descēdit in egyptū cū leui patre suo. r̄ iacob ano suo. vt h̄r̄ Gen. xlvi. ca. Item chaath vixit. cxxxij. annis. r̄ amrahā fili⁹ ei⁹ cxxxvij. annis. vt habetur Exod. vij. Item moyses filius amrahā erat. lxxx. annoz̄ in exitu d̄ egypto. vt habetur Exo. vij. qui anni s̄l̄ p̄uincti faciunt. cccl. annos tñ. r̄ ad huc si volum⁹ h̄re p̄cise nūerū ānoz̄ a principio descēsus in egyptū vsq̄ ad exitum optet subtrahere a p̄d̄ctis. cccl. annis. oēs ānos qd̄ vixit chaath añq̄ descēderet in egypto

ptum: z annos qbus vixit postq genuit amrbā z annos qbus vixit amrbā postq genuit moysen. ex q ptz q non māserūt in egypto. ccccxxx. annis. h̄ iste nūerus incipien dus ē fm̄ doctores catholicos a tpe quo abraā recessit de haram ad veniendū in terrā chanaā in qua ipse z filij ei⁹ habitauerūt vt pere grini vsqz ad descē sum in egyptū. z sic exponēdū ē qd̄ d̄r. **H**abitatō aut filio rū israel qua māse rāt in egypto .s. cuz illo tpe quo manse rūt in terra chanaā z egypti z philistio rum vt pegrini fuit .ccccxxx. annoz. z sō tota māsiō deno minat ab egypto qz fuit diuturnior: vlti ma z a fine deno miat res. fm̄ hebre os incipit ab illotē pore quo dñs appa ruist abrae dicēs ei. **P**eregrinū erit se men tuū in terra nō sua annis. cccc. vt h̄r gen̄. xv. h̄ vtrūqz d̄ ctū v̄r repugnare ei qd̄ dcm̄ fuit gen̄. xv. ca. .s. q a nativita te ysaac vsqz ad exitū de egypto fluxerūt. cccc. anni. quia ysaac erat. lx. annoz qn̄ natus fuit iacob gen̄. xxv. **J**acob aut erat. cxxx. annoz qn̄ descēdit in egyptū gen̄. xlvj. **E**t inde vsqz ad exitū de egypto fuerūt. ccx. anni q̄ āni simul iūcti faciūt annos. cccc. h̄ inter natiuitatē ysaac z exitum abrae de harā fuerūt tm̄. xxv. anni. qd̄ pbat̄ sic. qz abraaz lxxv. annoz erat qn̄ exiuit de harā. vt h̄r gen̄. xij. z centū annoz qn̄ natus ē ysaac gen̄. xxj. z sic de nūero p̄dicto. scz ccccxxx. annoz deficiūt anni qn̄qz fm̄ dcm̄ doctoz n̄roz z fm̄ dictū hebreoz deficiūt adhuc plures. qz p̄ exitum abrae de harā p̄ plures annos illa apparitio fuit scā sibi: qz tpe intermedio venit in terrā chanaā: z inde iuit i egyptū: z redijt in terrā chanaā: z sepauit se a loth z reges de bellauit. vtz inspiciet̄ tex. **D**cm̄ q̄ iste nūerus. s. ccccxxx. annoz accipit̄ p̄ pres. qz colligit̄ ex ānis plurū hoim̄ sil̄ aggregatis vtz ex dictis. in talib⁹ aut nūeris p̄ialib⁹ nūe rant tm̄ anni cōpleti z dimittūt incōpleti: verbiḡra cū d̄r lxxv. annoz erat abraā qn̄ egressus ē de harā. intelligēdū lxxv. annoz cōpletōz z dimittit̄ septuagesimū sext⁹. q̄a erat incōpletus. lz forte tres pres illi⁹ anni trāsissent. z eo dē mō in alijs nūeris p̄ialib⁹ q̄ fuerūt plures forte q̄. s. sit expressum. ita q̄ talis omīssio annoz incōpletōz bñ ascendit ad. v. annos cōpletos q̄ supplēt in nūero totali. ccccxxx. annoz: z sic verificat̄ dcm̄ doctoz n̄roz. de veri ficatōe aut dicti hebreoz ad p̄ns sup̄sedeo. **Q**uib⁹ exple. ea. die. zc. ly eadē die nō referē ad ingressū egypti ita q̄ eadē dies reuolutis tm̄ annis p̄dictis fuerit ingres sus z exitus. h̄ referē ad egrediētes. qz oēs sil̄ egressi sunt eadē die qd̄ fuit satis mirabile in tāta multitudie. z ideo tenendū q̄ fuerit sp̄ali dei adiutorio. qd̄ factū est: qz illi q̄ remāsissent p̄ alios fuissent in piculo. **M**ox ista ob ser. dñi. i. deputata diuio cultui qn̄ eduxit eos de tra egypti. hoc d̄r nō qz de nocte exiuerūt h̄ de die vt p̄dictū ē. h̄ qz in nocte illa p̄pauerūt se ad exiendū. vt ptz ex p̄dictis p̄ **D**ixitqz dñs ad moy. h̄ interponūt aliqua dei p̄cepta z p̄ q̄tū ad pasche celebratōem. scd̄o q̄tū ad p̄genitorūz sc̄tificatōz. xij. ca. circa pm̄ū d̄r. **H**ec ē re. phase. re ligio d̄r a religādo. qz p̄ cultū diuinū hoies religant̄ deo. p̄pter qd̄ cultus festiuitatis paschalis vocat̄ religio. repe tit̄ aut̄ hic iste cultus paschalis vt magis m̄tib⁹ filioz is rael ip̄rimere. z vt aliqua ad derēt q̄ nō sunt sup̄ exp̄ssa

n̄ triginta annoz. q̄b⁹ exple tis: eadē die egressus ē ois exercit⁹ dñi de tra egypti. **M**ox ē ista obf̄uabilis dñi qn̄ eduxit eos de terra egypti. **H**ac obseruare debēt omnes filij israel i genera tionibus suis. **D**ixitqz do minus ad moysen z aaron **H**ec ē religio phase. **O**is r̄ alienigena nō comedet ex eo. **O**is aut̄ seru⁹ emptici⁹ circūcidet̄: z sic comedet. **A**duena z mercenari⁹ non v̄ edent ex eo. **I**n vna domo comedet̄: nec efferetis de x̄ carnibus ei⁹ foras: nec os

Ois alie. nō co. ex eo. vocat̄ hic alienigena ois q̄ ē ex ritū iudeoz sive sit gentilis sive iudeus baptisatus vt d̄r cit ra. fa. sicut ad eucharistia nullus admittēdus ē nisi ca tholicus. **A**duena z mer. nō edēt ex eo. aduena dicit̄ q̄ ex aliena gente veniebāt ad manēdū int̄ iudeos. **M**er cenarius d̄r gētilis seruiēs in domo iu dei p̄ mercede: z ne crederet̄ q̄ p̄pter ta le cobitatōez cū iu deis possent recipi ad esuz agni pacha lis. iō sp̄aliter exclu dunt̄: z hoc intelli git̄ q̄d̄m̄ extra fidē z ritū sunt iudeoz. **O**is aut̄ ser. zc. hoc dupliciter intel ligit̄ ab hebreis. vno mō vt hoc referatur ad dñm̄ serui sic in telligendo q̄ hebre us habēs seruū gē tilē empticiū n̄ pos sit cōedere de agno paschali donec ser uis emptici⁹ fuerit circūcisus: qz cū sit quedā res dñi sui et illius cōfringetis. **O**is ce tus filioz israel faciet illd̄. **Q** siqz pegrinoz in vestrā voluerit trāsire coloniā et facere phase dñi circūcide tur prius oē masculinū ei⁹ z tunc rite celebrabit: erit q̄s sicut indigena terre. **S**i q̄s aut̄ circūcisus nō fuerit nō vescet̄ ex eo. **E**adez lex erit idigene z colono q̄ pegrinat̄ apud vos. **F**ecerūt q̄ oēs filij israel sicut p̄ce perat dñs moy si z aaron: z eadem die eduxit dñs fi lios israel de terra egypti per turmas suas.

imptari debet defectus circūcisionis. **A**lio mō vt refe rat̄ ad seruū sic intelligendo q̄ q̄s sit res dñi: hebrei tm̄ ex hoc nō est admittendus ad cōmestōem agni paschal donec fuerit circūcisus: z vtrūqz requirebat̄. **P**e secundo ptz qz nullus incircūcisus erat admittendus. s̄lt̄ de pri mo qz dñs nō debebat admitti donec omne masculinus eius eēt circūcisus: vt postea subdit̄ de trāsente ad coloniā iudeoz. **I**n vana domo comedet̄ zc. in memo riā huius q̄ qn̄ primo comederūt agnū paschalē filij isrl̄ erant in tanta sollicitudine p̄parandi se ad exitū q̄ nō va cabat eis discurre de domo in domū nec mittere en re n̄a adinutcē. **N**ec os illius cōfringetis. eadē rōne qz nō vacabat eis frangere ossa ad accipiendū medullā. **O**m̄nis cetus filioz israel zc. hoc nō dicit̄ collective sed diuisiue. i. quelibet dom⁹ p̄ se nisi qn̄ domus ita pua est in p̄sonis q̄ vna domus nō sufficit ad esuz agni. quia tunc adiungunt̄ p̄one de alia domo. **S**i quis pe grinoz zc. i. illoz qui nō sunt de lege z ritū v̄ro.

In vram voluerit trāsire coloniā. i. cultum z fidem. **C**ircūcidet̄ p̄ns oē masculinū eius. nō. n. sufficit q̄ in p̄sona sua solum circūcidatur ad hoc qd̄ admittatur ad esum agni sed omnes masculi ad eum p̄tinentes debent prius circūcidi. z hoc modo p̄ceptum circūcisionis da tū fuit abrae. vt h̄r Gen̄. xvij. ca. **E**ritqz sicut indige na terre. indigena est ille qui natus est in terra illa: z per hoc intelligitur hic quicumqz est de pp̄lo israel. **S**i q̄s aut̄ incir. nō fu. nō ve. ex eo. ista lex nō est ad excludē dū gentiles incircūcisos q̄ iam supra sunt exclusi. sed ad excludendū filios israel q̄ timore infirmitatis vel mori nō erant circūcisi. qz aliqui iudei nimis inordinate amā tes pueros suos dimittebāt eos incircūcisos: timētes ne ex circūcisione mors vel infirmitas eis accideret: z isti si debebāt ascendere ad esum agni q̄uis in alijs eēt iudei **C**etera patent.

In. ca. xij. vbi d̄r in postilla. **M**ensis iste. s. martius q̄ apud hebreos vocatur nisan zc. **A**dditio. j. **M**ensis qui apud hebreos vocat̄ nisan: xp̄ie loquē do nō est martius n̄ nec aprilis. nam cum ipi cō putant menses p̄ lunatiōes raro cōtingit q̄ prima dies lune cōcurrat cum prima die martij: h̄ frequenter z vt in pluribus venit in alijs diebus sequētib⁹ primam diē martij: ex quo sequit̄ q̄ mensis nisan cōcurrat frequē

ter et ut plurimum cum aprilis secundum aliquam partem sui. unde opinio doctorum catholicorum dicentium aprilis esse primum mensem apud hebreos vera est secundum sanum intellectum. scilicet ut frequenter et in pluribus mensibus aprilis occurrit cum per mensem apud hebreos: secundum aliquam partem sui: et de hoc multum inquirere magis videtur curiosum quam utile cum ad exponendum hoc non sit necessarium scire: sed quod magis videtur hic considerandum seu inquirendum est hoc quod dicitur: mensis iste erit vobis principium mensium. unde non dicitur huic quod dicitur infra **Exo. xxiiij.** ubi de tribus solennitatibus agitur agitur. ibi. non habet quod solennitas tertia. scilicet tabernaculorum quod coeter est in mense septembris est in exitu anni. dicitur. non sic. solennitate quoque. supple custodites in exitu anni quoniam congregaveris oves fruges tuas de agro. unde quod cum annus est circularis ipsius exitus habet attingere suum principium: sequitur quod principium anni est in mense septembris quoniam congregantur fruges de agro: non autem in mense martio qui est mensis novarum frugum hoc dicitur per infra **Exo. xxxiiij.** ubi de solennitate tabernaculorum dicitur. Quoniam redeunte anni tempore circumcisa conduntur. ex quo patet quod tempore quo circumcisa conduntur quod est fere in mense septembris: tunc est reditus anni. scilicet ad suum principium. Ad cuius declaracionem que reddenda sunt tria attendenda. Primum. scilicet quod inter hebreos fit discrepacio de mense qui creatus est mundus. an. scilicet est ille in quo coeter est equinoctium vernale quod est martius apud nos vel ille in quo est equinoctium autumnale quod apud nos est septembris. nunquam tamen legitur in scripturis sacris quod hebrei aliquando computaverint a creatore mundi: ut patet discurrendo per totam bibliam. sed potius invenitur quod computatio coeter ante legem erat sumpta ab etate hominum de quorum gestis principaliter agitur per stat. non quod diuinitus fuit unum de maximis eventibus mundi narracione dignis. et tamen cum in scriptura fit mentio de initio ipsius diluuii: Gen. viij. ca. non computat eum a creatore mundi quod non dicitur: In tali anno per creatorem mundi contigit diluuium etc. sed dicitur: In anno vite ipsius noe et mense secundo. computando a vita ipsius noe: non autem a mundi creatore. Sicut in alijs gestis quibuscumque ubi de temporum commutacione agitur nunquam fit mentio de creatore mundi. Cuius ratio videtur esse. nam licet mundum fuisse creatum a deo habeamus certitudinaliter per fidem in sacra scriptura contenta: per cuius fidei prestatore septem dies hebdomade non habebat noia propria sicut apud gentes. sed denotabantur et numerabantur a sabbato in quo beneficium creatonis recolitur: et hoc dicitur prima sabbati secunda sabbati: non tamen ex tali fidei certitudine habemus mundum fuisse creatum in tali mense vel in tali. et ideo de hoc in mentibus diuerse opinionones sine fidei iudicio. unde in hoc quod dicitur. Mensis iste est vobis principium. non est arguendum quod antea populus israel habuisset alium mensem per se cum nullum tale haberet: sed ex hoc datur intelligi quod modo datur eis ordo computandi menses annorum. scilicet ut sumerentur initium ab illo mense primo vernali per beneficium redemptio nis. secundo ne equo ceptedat in noibus mensium: attendendum est quod apud hebreos antiquos menses noiantur secundum ordinem numeralem tamen. scilicet primus mensis. secundus mensis etc. sine aliqua noie proprio. et hoc duravit iter eos usque ad captiuitatem babilonicam. ubi per conuersationem cum chaldeis receperunt noia chaldaica mensium: secundum quam computacionem primus mensis. scilicet no narium frugum in quo pascha celebratur: qui etiam cooccurrit secundum pres cum martio et aprilis. ut dicitur et vocatur nisan chaldaice. sicut mensis septimus in quo festum tabernaculorum celebratur quod etiam cooccurrit cum mense septembris et octobris secundum pres vocatur Tyseri: chaldaice. et hoc est manifeste verum. quod in tota sacra scriptura non inuenitur ista noia noua mensium ante predictam captiuitatem: sed post. scilicet in libris Esdre: Hester: et Mach. unde doctores antiqui hebreorum dicunt quod noia mensium ascenderunt cum eis de babilonia. ad quam variacionem noiantis mensium assignat eam satis rationabile. Dicitur. non quod sicut ob memoriam redemptio nis egyptiace receperunt menses principium et noiantos a mense in quo fuerunt redempti. ut dicitur etc. et ita in qualibet noia tunc commiscuimus mensis implicabat memoriam ipsius redemptio nis dicitur per secundus etc. pari ratione post redemptioem a babilonica captiuitate ut etiam faceret mentionem de secunda redemptioe acceperunt noia chaldaica supradicta noibus numeralibus predictis. ut patet Hester. iij. ubi dicitur. In mense decimo

ipse est mensis Thebeth: et Hester. iij. dicitur. In mense. xij. ipse est mensis adar. Thebeth autem et adar sunt noia chaldaica. unde per istam computacionem sic composita implicabat memoriam vtriusque redemptio nis. scilicet egyptiace in hoc quod fiebat computatio a primo mense in quo fuerat redemptio prima et principalis eis scilicet sicut implicabat memoriam redemptio nis babilonice in quantum supradicta noibus mensium numeralibus predictis nomina chaldaica que de nouo receperunt per conuersationem cum chaldeis. quod dicitur. Sup flumina babilonis sedimus: et in die dominus nos liberauit. Et notandum quod alia noia quorundam mensium quoniam leguntur in scripturis. ut cum dicitur. Reg. viij. de mense septimo quod est mensis ethanim. et sic de alijs paucis que inueniuntur non fuerunt noia coeter apud totum populum. unde nec remanescunt inter eos tales noiantos sicut predicta chaldaice et numerales noiantos. ut dicitur est. Tercio vero ad propositum sciendum est quod duo principia annorum diuersa apud hebreos esse sacra scriptura probant. quorum unum est principium mensis primi qui erat mensis primus. ut in hoc ca. continetur: a quo principio solennitates computabantur. quod in mense tertio. scilicet a primo fiebat festum hebdomadarum. et in mense septimo festum tubarum. sicut ab isto principio computabantur magna facta que contingebant ut edificatio templi per salomonem. de qua. iij. Reg. vij. ca. dicitur. Factum igitur est. ccccxxx. anno egressionis filiorum israel de terra egypti etc. Edificauit salomō domū dñi. Secundum vero principium est in mense septimo quoniam redeunte anni tempore circumcisa conduntur per infra **Exo. xxxiiij.** ab isto. non principio computabantur anni quod pertinebant ad sabbatum terre. de quo. i. Reg. xxv. Sex annis serues agrum tuum etc. septimo autem anno sabbatum erit terre requiescens dñi. a quo. scilicet principio etiam computabatur annus iubilens quod per septem hebdomadas annorum celebrabatur. unde ibidem dicitur. Quierabis quod tibi octo hebdomadas annorum etc. et sequitur. Sanctificabis annum quinquagesimum et vocabis remissionem circumcisis hitatoribus terre. et ipse. non est iubilens. Quod autem hec computatio iubilens habeat principium non in mense primo sed in mense septimo: ibidem ostendit cum dicitur. Clages buccina in mense septimo. et decia die mensis in die iudicacionis etc. Non autem quare hec computatio sabbatorum terre non sumebatur principium a primo mense assignat a doctoribus hebreorum talis. Nam in septimo anno cuiuslibet hebdomade non licebat serere agros neque colligere nisi ea que sponte nascebantur. et ipsa erant coetera omnibus hominibus et pecoribus et iumentis et hominibus. ut in ca. predicto leuiti. h. unde si talis computatio inciperet a mense primo. illa que in eodem mense nascerentur seminata in precedenti anno non colligerent a suo domino tamen propterea sunt coetera. sicut in autumno et hyeme sequentibus eiusdem anni non licebat seminare aliquid cum esset in anno sabbati: et sic duo fructus essent impediti in quo liber hebdomada annorum quod valde difficulter posset supportari. sed cum initium hominibus computacionis sumebatur in mense primo fructus anni tamen erat sub sabbato. quod erat magis tolerabile. In eo. ca. xij. ubi dicitur in postil. Ex ista littera et ea que sequitur. i. Iuxta que ritum tolleris et hedum: et seruabitis eum usque ad decimam quartam diem etc. Additio. ij. Et immolatio paschal secundum hebreos doct. principuos ob magno debebat fieri non autem ob hedum. quod congruit tamen caeteri sacrali sacrificij que etiam figurale. primum patet. nam secundum moyses. gerudens. et alios principibus agnus occiditur in primo mense. quod signum arietis est tunc in potissimo suo statu et tunc sol est coeter in eodem signo. et quod egyptij arietem venerabant. in hoc deo volebat ostendere quod non solum egyptios sed etiam deos eorum iudicabat. unde. j. eo. ca. Et in circumcisis diebus egypti faciam iudicia. quod quidem ratio si habet locum in hedum. hedum. non habet signum proprium nisi in arietem sed in caput cornu. quod est decimum signum in quo sol est coeter in decimo mense computado a primo. Secundum patet. quod secundum rationem figuralem: nam ipse in sua passione per agnum significat non per hedum tamen apud prophetas: ut **Esai. liij.** Tunc agnus coram deo dedit etc. quod apud prophetas. scilicet. io habent baptista. quod christum ostendit et suam passionem per osticium dicitur **Ecce agnus dei etc.** **Iob. j. ca.** Christus est de extremo iudicio loquens ubi iusti sepabuntur ab iniustis per agnos iustos. per hedos iustos significauit **marth. xxv. c.** valde igitur icononum esset ratio figurale huius sacrificij quod hedum immolar et. quod ar. i. trasla. usque habeat Iuxta que ritum tolleris hedum. non personat bebraice vitari. di-

tas em hebraica hz. De ardetibus et capris accipietis eum p-
ut postil. dicit: et est sensus qd agnus ille imolanda accipie-
tus erat de aliquo grege in quo eent arietes et capre, put
coiter solent associari qd congruebat rei figurate: ille. n. ve-
rus agnus qd mundi peccata abstulit a iustis qd p agnos: et
peccatoribus qd p he-
dos denotant descen-
dit: put docto. tra-
dunt Math. j. et lu-
ce. iij. vbi de genea-
logia xpi agit. vñ et
glo. sup illud: Juxta
que ritum etc. qd de iu-
stis et peccatoribus
xpc carnes assumpsit
ut nemo d venia de-
speraret. nec obstat
q aliqui p hedu xpc
intelligi possit. vi. j.
Aventi. xvj. de illo
hircu cuius foris exiit
dño. Sicut ibidem de
alio hircu qd porta-
bat omnes iniquitates
populi in terram solitari-
am. qd de his et fili-
bus intellexit xpc
fm similitudinem car-
nis peccati. vñ et in
illis non addit sine

Lecutus est. C. xij.
dñs ad moysen dicens
sanctifica mihi oem pri-
mogenitum qd apertu vulva in
filij israel: tam de hoibus q
de iumentis. **M**ea sunt em
oia. **E**t ait moyses ad po-
pulum. **M**emoret diei huius
qua egressi estis d egypto
et de domo seruitutis: qm
in manu forti eduxit vos
dñs de loco isto: ut no co-
medatis fermentatum pane.
Hodie egredimini mense
nouarum frugum. **C**umq intro-
dixerit te dñs in terram cha-
nanei et ethi et amorrei: et
euei: et iebusei. qua iuravit

macula sicut hic in agno paschali. hic. n. figurat xpc sub
rone mansuetudis et innocencie. **I**n eo. ca. xij. vbi dñs i po-
stil. **D**icitur aut. h pñr describit qualr phase sit celebradū.
Iste modus declaradū h qd dñs. **C**ul. **A**dditio. iij.
tu sempiterno que ponit postillator. **A**ugu. ponit
sub distiñtione put ponit i glo. vbi sic: **A**ut ergo sic
appellavit eternum qd no spore audeat pmittere. aut no
signa reru h res q significant. **N**ec in glo. **V**identū ē q
fm primū modū intelligendū qd planior ē quō pōt salua-
ri qd hoc pceptū de pasche celebradōe no obliget sempit-
naliter put lra sonat. **A**d qd sciendū qd in hebraica lra vbi
nos hēmus. sempiterno. ponit hec dicitio halam: qd idē
significat pprie qd apud nos hec dicitio seculū. vñ sensus
pprius h lre in hebraico est. **C**elebrabit hanc diē solē-
nem in generatōibus vris in seculū. **S**eculū aut apud
hebreos sic et apud latios nos ponit p quolibet spacio tē-
poris determinatis alicui vite duratōem. ut infra dicit.
Et erit ei seruus vsq in seculū. vbi ly seculū no significat
ppetuitatē seu eternitatē duratōis simpliciter h signifi-
cat totū spaciū vite illius serui qd p totā vitā suā debebat
ē in seruitute. vñ et in scripturis sacris duratio pñtis vi-
te vocat seculū. et duratio future aliud seculū p se. et sic in-
telligit illud ps. **B**enedictus dñs a seculo et vsq in seculū.
Sicut et in symbolo dicitur. **V**itaz venturi seculi. **Q**ua-
rōne antiqui hebreoz totum tps duratōis mosaice le-
gis vñ seculū vocant: et tps messe aliud seculū pp disti-
ctōem eoz qd ad vitā spūalē pñtēt in vtroq seculo. vnde
cū in pceptis hmōi pñtēt ceremonialib⁹ obseruandis
addit **I**n seculū. intelligit dñs p toto spacio duratōis legē
mosaice que ē vsq ad aliud seculū. s. seculū xpi. et iste est
modus rñdendū pprius hebreis cū de euacuatōe ceremo-
nialiū in qbus sepe dicit q seruanda sunt in seculum no
arguunt. s. q intelligit p spacio duratōis legis mosaice:
qd ē qdā seculū distinctū a seculo pñhendēte spaciū du-
ratōis legis mosaice: qd qdē modus loquēdi de duplici se-
culo cōtēter tenet etiā a talmudicis in varijs locis.

In eo. xij. vbi dñs in postil. **I**te tollētes aial. in hebreo
habetur: **E**mitte accipite. **A**dditio. iij.
In hebreo in hoc loco no dicit: **A**ccipite aial: h est
ibi quedā dicitio que qñq significat onē in singula-
ri: qñq onēs in plurali: et qñq significat gregē. vñ **G**en.

xxvij. ca. vbi dñs. **M**ade ad gregē: ponit eadez dicitio sicut
hic. et est sensus qd moyses monebat pplm hñe gregē seu
greges in quo solent eē arietes et capre. ut in de acciperēt
agnū paschalē qd accipiendus erat de grege in quo essent
arietes et capre. ut dictū fuit. s. in eo. ca. additōe. ij.

patribus tuis ut daret tibi
frā fluentē lacter melle: ce-
lebrabit hūc morē sacro-
rū mēse isto. **S**eptē dieb⁹
vesceris azimis. et in die se-
ptimo erit solennitas dñi.
Azima comedetis septē
dieb⁹. **N**ō appebit apd te
aliqd fermentatū: nec in cū-
ctis finib⁹ tuis. **N**arrabis
q filio tuo i die illo dices
Hoc est qd fecit mihi dñs
qñ egressus sum d egypto
Et erit qñ signum in manu
tua: et quasi monimētū añ
oculos tuos: et vt lex dñi sp
sit in ore tuo. **I**n manu em
forti eduxit te dñs de egypto

In eo. ca. xij. vbi
dicit in postil. **D**ec
est religio phase etc.
Additio. v.
Factio que po-
nit in hebreo
in h loco vbi
translatio nra habz
Hec religio. no si-
gnificat pprie religi-
onē nec cultū: h ce-
remoniā vel legit-
mū vt satis notuz ē
scientib⁹ pprietatez
huius lingue. quod
magis possz appro-
priari ritū paschal
festinitatē qd pñpue
fuit figuratiu⁹ et ces-
sanit veniēte re figu-
rata. sicut et alia ce-
remōialia et legalia.

Caplm. xij.
Lecutus est
dñs. **H**ic pñr

expmif mādātū de scificatōe pgenitoz: et p moysi inian-
git. scdo p moysen pplo dñs ibi: **E**t ait moyses. **C**irca pri-
mū pñderadū q scificatio pprie accepta ē applicatio ali-
cui⁹ ad diuina: et hoc mō trib⁹ leui fuit dño scificata. alio
mō accipit scificatio magis large p redēptōe ei⁹ qd ē
dño obligatū. et sic accipit hic. qd pgenita debebat redimi
p pñciū datū sacerdoti. cui⁹ rō subdit. **M**ea sunt em
oia. ex hoc. n. qd de pñcussit pgenita egyptioz saluās pge-
nita hebreoz. pgenita hebreoz fuerit sibi obligata.
Et ait mo. ad pplm. **H** pñr moyses denūciat pplo pre-
dictū mādātū: pñtēt tñ aliqua de solēnitare paschali. se-
cūdo subdit de scificatōe pgeniti ibi: **C**umq intro duxerit.
Circa primū dicit. **M**emoret diei huius. s. solēnitatis
paschalis in q egressi estis. s. xv. die mēsis pñi. **E**t
no co. ser. pa. septē dieb⁹: vt pñctū ē. et dicit ra. sa. qd pce-
ptū no obligat ad comedēdū azima nisi pma die qñ co-
medebat agnus: h sufficit in alijs dieb⁹ abstinere a fer-
mento et fermentato. **H**odie egre. mē. no. frugū. qd ē tps
valde aptū ad ambuladū. et dñs **N**ouarum frugū. qd in illo
mēse fiebat oblatio de pñtitijs nouoz fructū. **C**umq
intro. te dñs in ter. chananei. lz enumeret hic qñq gen-
tes tm: alie tñ subintelligunt noie chananei. qd oēs hita-
tores terre pmissionis vocabant chananei generaliter lz alii
qui cū hoc haberēt nomē spāle: vt amorrei et iebusei et ce-
teri. **Q**uā iu. pa. tuis. s. abrae p filijs suis. vt hñ gen.
xxij. ca. **C**elebrabit hūc morē sacroz. sacra hic di-
cunt obseruantiē paschales ad honorem dñi. **E**t in
die se. erit so. dñi. qd dies septima erat eque celebris sicut
et prima. vt dictū est ca. pñcedenti. et tñ erat celebris: alijs
alijs dieb⁹ intermedijs. **N**ō appa. apud te aliqd fer-
mentatū. istud frequenter repetitur ad imprimendū me-
morie eoz. **N**arrabisq filio tuo. ex quo patet qd pa-
tres tenent filios suos erndire per se vel per alijs de his
que sunt necessaria ad salutem. **E**t erit quasi signū
i manu tua etc. **J**udei occasione huius scribūt hoc in ce-
dula ligant in manu sinistra: et sicut in capite. h pñz qd illud
qd pñcipit hic no ē nisi ad fortiter imprimendū memorie:
quando em quis vult alicuius rei recordari p signo re-
cordationis ligat in manu sua filum vel ponit ante oculos
aliquid in signū recordatōis. et hoc modo loquitur
hic scriptura.

Exodus

Custodies huius. c. l. sta. r. l. ab anno in annu. Post
q̄ dicitur est de agno paschali quantum pertinet ad primu sen-
sam q̄ historicus e. hic aduertendu breuiter de eo in qua-
tu fuit figura xpi passi. fm q̄ dicit apls. j. Corinth. v. cap.
Pasca nrm imolatus e xpc. Sanguis vo agni linir sup
vtrunqz post e me-

moris passionis xpi
corde p fide z ore p
cofessionē. fm q̄ dicit
ad Ro. x. Corde cre-
dit ad iusticias: ore
aut cofessio fit ad sa-
lutē. Et in suplimia
ri: q̄tu ad spes cele-
stiu. z h sanguis sic
post liberat ab exē
minatore. qz passio
xpi p̄dico nō cre-
dita liberat a demo-
nis p̄tate. Comestō
autē carniū agni. si
gnificat sumptōem
eucharistie sacramē-
ti. Natio in igne si
gnificat q̄ xpc pas-
sus e maxima cha-
ritate. Nec ad esuz
huius sacri dz aliq̄s
accedere cum p̄cia
mortalis peccati qd̄
excludit charitates
Panis azimi: cum
quibz comedebat si
gnificat purā couer-
sationē fideliū fm il-
lud Corinth. v. Ita
qz epulemur non in

fermento malicie z
neq̄tie s̄ in azimis sinceritatis z veritatis. Succus herba-
rū agrestiu. significat p̄ciam fidelium q̄ necessaria e sumē-
tibus corpus xpi. Nec os fragebat: in signū q̄ cura xpi i
cruce nō fuerit fracta: sicut exponit Iohes euangelista
ix. ca. Accinctō renū in comedentibz significat castitatē
fm q̄ dicit Greg. Umbos p̄cingimus cū carnis luxu-
riā p̄cōtinentiā coartam. Baculi in manibz: significat
fidē crucis que dz eē nō tm̄ in ore sed etiam in ope qd̄ p
manus significat. Calciamēta in pedibz q̄ sunt de pellē-
bus mortuoz aialiu significat exēpla sanctorū patrū imi-
tanda. q̄ in fide xpi passi mortui sunt. Debebat aut agn^o
in vna domo comedi. p qd̄ designat vnitatē eccie in qua
dz eucharistia assumi: z nō in cōuenticulis hereticoz.

Cunqz introduxerit rē. hic explicat moyses manda-
tū de sanctificatōe p̄mogenitoz. q̄ Sepabis oē quod
ape. vul. dno. i. qd̄ p̄mo nascit sepabis ab alijs tanq̄ dno
obligatū ad imolādū sibi. r Et qd̄ p̄mi. e in pe. tuis. h
addit ad restringēdū illud qd̄ erat generaliter dcm̄ de p̄-
mogenitis: qz nō est intelligēdū nisi de aialibus mūdis.
z que sunt masculini sexus. iō subdit. Quidq̄d habuerit
masculini sexus rē. s Primogenitū asini mura. oue
De p̄mo genitis aialiu imundoz que lz imolari nō pos-
sent: n̄ erant deo obligata. inter que etiā p̄inet p̄moge-
nitū asini. Df Qu. xvij. q̄ debent redimi qnqz sictis ar-
genti. quare igit p̄ ceteris d̄f redimi oue imolanda loco
ip̄ius. Ad hoc r̄ndet ra. sa. q̄ asini fuerūt in magno adiu-
torio filijs israel exētibz de egypto portādo mulieres et
pulos z alia onera. z iō q̄tu ad aliqd̄ p̄mogenitū asini
fuit positū cū aialibus mūdis nō q̄ imolaret dno s̄ q̄ lo-
co ip̄ius offerret ouis imolanda. De aut p̄mo. ho.
de si. tuis p̄cio redimes. s. qnqz sictis. vt h̄f Nume. iij. ca.
s̄ q̄ numerabat p̄pls qliber dabat dimidiū sictū. vt ha-
b̄ et infra. xxx. ca. sequit. v Jecirco imo. do. rē. Ex quo

videt verū qd̄ p̄dictū est. s. q̄ sanctificatio p̄mogenitoz
aialiu intelligit tm̄ de aialibus mūdis que sunt imola-
ticia. hoc tm̄ est intelligēdū si accipiat sanctificatio p̄be
que est applicatio alicuius rei ad cultū diuinū: si aut ac-
cipiat large. p̄nt se extendit ad sustentatōem mīstroz cul-

ad primogenitū iumentoz
v Jecirco imolo dno omne
quod aperit vuluaz mascu-
lini sexus: z omnia p̄mo-
genita filioz meoz redimo
Erit igit quasi signū in ma-
nu tua. z quasi app̄hensuz
qd̄ ob recordatiōez añ ocu-
los tuos: eo q̄ in māu for-
ti eduxerit nos d̄ns s̄ egypto.
Igitur cū emisset pha-
rao populū: nō eos duxit
d̄ns per viam terre phili-
stijm que vicina est: repu-
tans ne forte peniteret euz
si vidisset aduersum se bel-
la cōsurgere z reuenterē
in egyptū sed circūduxit p̄
viam deserti: que est iuxta
mare rubrū. z armati ascen-
derūt filij isrl de terra egypti.
Tulit quoqz Moyses
ossa ioseph secū eo q̄ adiu-
rasset filios israel dicēs. vi

illis ad reuertendū: cui^o cā subdit.
a Si vidisset aduer. se bella cōsurgere
a philisteis qui erant multi z fortes bellatores. vñ Josue
z filij israel nō potuerūt eos debellare. b Et reuenterē
in egyptū. timore ductus z p̄pter facilitatē reuertendi.
c s̄ circūdu. p viam deserti. que longa est z difficilis
ad reuertendū. z tm̄ nihilomin^o filij israel territi verbis ex-
ploratoz dixerūt. Cōstitūamus nobis ducem z reuertā-
mur in egyptū. vt habet Nume. xliij. ca. z multo fortius
hoc fecissent territi a philisteis. s̄ hoc v̄f qz d̄ns poterat
eos solo nutu defendere z philisteos delere: sicut factū ē
egyptijs. Dicēdū q̄ philistei nōdū demeruerāt ita p̄ni-
ri: sicut egyptij: nec de terra sua expelli sic chananei: z iō
noluit d̄ns q̄ irent p̄vā terre philistijm. qz sic habuissent
bellū s̄ eos p̄ quos d̄ns delere volebat adhuc. d Jux-
ta. rubz. nō q̄ aq̄ sint rubee de nā sua. s̄ qz terra i rīpa ē
rubea z cōmiscet aq̄. z sic v̄f aq̄ rubea maxime p̄pe litus
Df aut in hebreo Mare suph. i. iuncea vel cānosum. q̄
abūdāt in litore marz iūci vel cāne. scd̄o describit mod^o
p̄cedēdi q̄tu ad filios isrl cuz d̄f. e Et ar. ascēderūt. s̄
querit vñ habuerūt arma. qz cū eēt opp̄si fuitate ne ml-
tiplicarent z rebellarēt egyptijs vt. s. dcm̄ ē. j. ca. nō ē ve-
rissime q̄ egyptij p̄mitterēt eos arma h̄re. Dicēdū q̄ ha-
buerunt p̄ accōmodatōem ab egyptijs. sicut em̄ p̄mpte
z liberaliter accōmodauerūt eis vasa aurea z argentea.
ita accōmodauerūt etiā arma ad defendēdū p̄ciosa que
eis que eis accōmodauerūt a p̄donibus si occurrerent.
Tercio describit mod^o p̄cedēdi q̄tu ad id qd̄ sp̄alit por-
tabāt cū d̄f. f Tulit qz mo. os. iō. q̄ in egypto remāse-
rāt ex causis supradictis gen. vi. g Co q̄ adiu. si. israel
lz. n. moyses z alij sibi cōpanci adduc nōdū essent nati:
tm̄ in iuramento patrū suor fuerūt obligati. Dicunt aut
hic aliqui q̄ Nilus plus solito inundauerat: z sic locum

tus diuini: sicut de-
cime v̄l h̄mōt: sic ēt
primogenita aialiu
immūdoz sanctifi-
cabant dno inquan-
tū redimebant. vt
h̄f Nume. xvij. z p̄
cū erat sacerdotū:
excepto p̄mogeni-
to canis q̄ nō redi-
mebat. vt d̄f cōiter
s̄ interficiebat.

g Igit cū emisset.
Postq̄ descriptus
ē egressus filioz isrl
de egypto. hic p̄nter
describit eoz p̄gres-
sus. Circa qd̄ p̄mo
ōnditur modus p̄-
cedēdi. secundo re-
motio impedimētū
ca. xliij. tercio conti-
nuatio itineris ince-
pti. xv. ca. sibi: Tulit
aut moyses. Mod^o
aut p̄cedēdi descri-
bit q̄tum ad trā: p̄
mo q̄tum ad viam
cum dicitur.

y Non eos duxit
d̄ns p̄ viā terre phi-
li. que vicina est. scz
terre egypti: z iō sa-

De forte penite-
ret eū. i. p̄p̄m. a Si vidisset aduer. se bella cōsurgere
a philisteis qui erant multi z fortes bellatores. vñ Josue
z filij israel nō potuerūt eos debellare. b Et reuenterē
in egyptū. timore ductus z p̄pter facilitatē reuertendi.

c s̄ circūdu. p viam deserti. que longa est z difficilis
ad reuertendū. z tm̄ nihilomin^o filij israel territi verbis ex-
ploratoz dixerūt. Cōstitūamus nobis ducem z reuertā-
mur in egyptū. vt habet Nume. xliij. ca. z multo fortius
hoc fecissent territi a philisteis. s̄ hoc v̄f qz d̄ns poterat
eos solo nutu defendere z philisteos delere: sicut factū ē
egyptijs. Dicēdū q̄ philistei nōdū demeruerāt ita p̄ni-
ri: sicut egyptij: nec de terra sua expelli sic chananei: z iō
noluit d̄ns q̄ irent p̄vā terre philistijm. qz sic habuissent
bellū s̄ eos p̄ quos d̄ns delere volebat adhuc. d Jux-
ta. rubz. nō q̄ aq̄ sint rubee de nā sua. s̄ qz terra i rīpa ē
rubea z cōmiscet aq̄. z sic v̄f aq̄ rubea maxime p̄pe litus
Df aut in hebreo Mare suph. i. iuncea vel cānosum. q̄
abūdāt in litore marz iūci vel cāne. scd̄o describit mod^o
p̄cedēdi q̄tu ad filios isrl cuz d̄f. e Et ar. ascēderūt. s̄
querit vñ habuerūt arma. qz cū eēt opp̄si fuitate ne ml-
tiplicarent z rebellarēt egyptijs vt. s. dcm̄ ē. j. ca. nō ē ve-
rissime q̄ egyptij p̄mitterēt eos arma h̄re. Dicēdū q̄ ha-
buerunt p̄ accōmodatōem ab egyptijs. sicut em̄ p̄mpte
z liberaliter accōmodauerūt eis vasa aurea z argentea.
ita accōmodauerūt etiā arma ad defendēdū p̄ciosa que
eis que eis accōmodauerūt a p̄donibus si occurrerent.
Tercio describit mod^o p̄cedēdi q̄tu ad id qd̄ sp̄alit por-
tabāt cū d̄f. f Tulit qz mo. os. iō. q̄ in egypto remāse-
rāt ex causis supradictis gen. vi. g Co q̄ adiu. si. israel
lz. n. moyses z alij sibi cōpanci adduc nōdū essent nati:
tm̄ in iuramento patrū suor fuerūt obligati. Dicunt aut
hic aliqui q̄ Nilus plus solito inundauerat: z sic locum

Et ar. ascēderūt. s̄
querit vñ habuerūt arma. qz cū eēt opp̄si fuitate ne ml-
tiplicarent z rebellarēt egyptijs vt. s. dcm̄ ē. j. ca. nō ē ve-
rissime q̄ egyptij p̄mitterēt eos arma h̄re. Dicēdū q̄ ha-
buerunt p̄ accōmodatōem ab egyptijs. sicut em̄ p̄mpte
z liberaliter accōmodauerūt eis vasa aurea z argentea.
ita accōmodauerūt etiā arma ad defendēdū p̄ciosa que
eis que eis accōmodauerūt a p̄donibus si occurrerent.
Tercio describit mod^o p̄cedēdi q̄tu ad id qd̄ sp̄alit por-
tabāt cū d̄f. f Tulit qz mo. os. iō. q̄ in egypto remāse-
rāt ex causis supradictis gen. vi. g Co q̄ adiu. si. israel
lz. n. moyses z alij sibi cōpanci adduc nōdū essent nati:
tm̄ in iuramento patrū suor fuerūt obligati. Dicunt aut
hic aliqui q̄ Nilus plus solito inundauerat: z sic locum

vbi erant ossa ioseph operierat h moyses vt inueniret lo
cu scriptis nomē dñi tetragramaton in lamina aurea: z il
la pcessit sup aquas quousqz fletit sup sepulchz ioseph.
dñi aut dicit qz ouis natado z loquēdo miraculose oñ
dit ei locū pp qd vocata ē ouis ioseph. fm qz dñi ps. lxxix.

Qui deducis velut
ouē ioseph. h ista vi
dent ficticia. tuz qd
glo. hebraice nec io
sephus talia dicūt.
lz imponat eis ab il
lis qz libros eoz nō
viderūt. tū qz vna d
causis quare ossa io
seph remāserunt in
egyptio fuit vt p ei
sepulchz memoria
bñficioz eius apud
egyptios diuti⁹ re
maneret. z sic ppl's

sitauit vos de⁹: efferte ossa
mea hinc vobiscū. Profe
ctiqz de sohot: castrame
tati sunt in etham. in extre
mis finib⁹ solitudis. Bñs
aut pcedebat eos ad oñdē
dā viā p diē in colūna nub
z p noctē in colūna ignis.
vt dux eēt itineris vtroqz
tpe. Nunqz defuit colūna

israel mīstus tractaret vt supra dictū fuit Gen. vi. z ideo
nō est verisimile qz ossa ioseph eēt reposita in pratis vel cā
pis vbi aqua posset inundare h in loco valde solēni z ce
lebrī vbi aqua nō posset inundare: maxie cū tpe sue mor
tis eēt potentissimus z a rege egypti z pplo dilectissim⁹
nec id qd assumit de ps. lxxix. valet p eis. qz ly ioseph nō
est genitui casus vt determinet ly ouē h ē accusatiui ca
sus. h Castrametati sunt zc. in pñto terre habitabilis
vel fructifere egypti z deserti. quarto describit modus p
cedēdi qz ad itineris directōem cū dñi. h Bñs aut p
cedebat eos. s. p angelū qz pcedebat exercitū hebreoz: vt
h sequēti ca. k Per diē in co. nubis. qz nō solū oñde
bat viā h etiā ptegebat eos ab ardore solis cuius calor ē
multū intparus in terra illa. l Et p no. in co. ignis. di
cūt aliqz qz eadē fuit colūna qz obūbrat p diē z illumiabat
p noctē. vocat tñ duplcti noie pp duplex officiu. hebrei
aut dicit qz fuit duplex: vna p diē que in vespere recedebat
pacto officio. z tūc colūna ignis subintrabat. qd ar veri⁹
sit nō bene apparet de textu. certū ē tñ qz vtroqz mō potu
it eē: qz totū illud fiebat diuino miraculo.

In ca. xiiij. vbi dñi in postil. Circa primū cōsiderandū qz
sanctificatio pprie accepta zc.

Sanctificatio neqz pprie neqz large videt accipi p
redēptōe alicui⁹ sanctificati seu deo obligati: put
vt velle postil. imo redēptio excludit sanctitates a
re sanctificata qz pōio redimūt p qd res deo als sanctifica
ta reddūt. pphana. vt ptz eo. ca. de redēptōe pmo genitorū
hois: z d mutatoe pmo geniti a finl in ouē. z forte in hoc
loco viciū scriptoris interuenit in postilla. qz vbi dñi. alio
mō accipit sanctificatio magis large p redēptōe eius qd
ē dño obligatū debuisset dicere qz alio mō accipit sancti
ficatio magis large p applicatōe seu obligatōe alicuius
ad diuina tali mō qz posset redimī pōio sicut hic.

In eo. ca. xiiij. vbi dñi in postil. Postqz dñm est de agno
paschali quantū ptinet ad primū sensum qz hystorie zc.

Circa sensum spūalē h pcepti. s. de h Additio. ij.
Cagno paschali multa notabilia tradūt a doctorib⁹
pter illa qz hic in postilla tradunt h illa p magna p
te tradunt in glo. cōi. iō hic ptermittūt. Vni tñ vñ notā
dū qz inter cetera ve. le. sacrificia hoc sacrificiū vñ pōiū
Ad qd sciendū qz put cōiter doctores tradūt triplex ē rō
sacrificioz ve. le. quaz vna ē ad detestatoz ydolarie. se
cūda ē vt ille ppl's fm illi⁹ status pgruentiā in dei cultuz
ordinaret. tertia ē vt mysteriū xpi figuraret: sicutz cetera
eoz gesta. fm illud. j. Coz. x. Dia in figura cōtingebāt il
lis. fm aut qdlibet p dicitōz triū sacrificiū agni paschalis
vñ eē pōiū. p mū ptz. nā in hoc sacrificio p celebrato
maxime fiebat detestatio idolarie cū israelitici adhuc in
captiuitate egyptioz exītes arretē quē egyptij colebant
publice imolabāt: qd erat maxime abomiabile egyptijs:
vñ. s. viij. ca. Abomiatioes. n. egyptioz imolabimus deo

nfo. Scdm ptz. nā fm scdm tho. pma scde. q. cū. ar. v. rñ de
do ad. q. sicut p circūcisionē instituebat ppl's ad colēduz
deū sine qua nullus admittebat ad aliqz legalitū. sic per
estum agni paschalis pmo ppl's habuit vsum eoz que ad
diuinū cultū ptinebāt. ad quē qdē eū null⁹ incircūcisus

nubis p diez nec columna
ignis p noctē coram pplo.

Scut⁹ est aut xiiij.
Loquere filiis israel
Reuersi castrametent e re
gione phairoth que est in
ter magdalū z mare z beel
sephon. In cōspectu eius
castra ponetis super mare

admittebat vt. s. xij
ca. Tercū ps. nā hz
s. tho. iij. pte. q. lxxij
ar. vl. i cor. q. i fara
mento eucharistie i
quo xpc cōtinetur
mēoria passiois ei⁹
pōiū recolit tria
cōsiderare possum⁹
s. illō qd ē sacfz tñ
s. panis z vinū: z in
hoc potissima figu
ra fuit Melchise
dech oblatō qz obtu
lit panē z vinū. fm

illud qd est res z sacm: cuius figure fuerūt oia sacrificia
vete. le. z pōiū festū explatōis qd erat solēnissimū. Ter
ciū ē effect⁹ h sacri: cui⁹ pōiū figura fuit māna inquā
tū habebat in se ois saporis suauitatem. vt hē Sap. xvi.
Sicut z grā h sacri qz ad oia reficit mētē: agnus autē
paschalis qz ad hec tria figurabat hoc sacramētū. qz
em ad primū. qz māducabāt cū panib⁹ azimis. vñ Ero.
xij. Edent carnes z azimos panes. qz tum vo ad secūdu:
qz imolabāt ab oi multitudine filioz israel. xiiij. luna qd
fuit figura passionis xpi in. xiiij. luna p mī mēsis celebra
te qz pp innocentia dñi agnis. qz n. ad effectum. qz p san
guinē agni paschalis pcepti sūt filij israel a deuastrare an
gelo z educti de egyptiāea seruitute: z sic ponit figura h
sacri pōiū agnis paschal. qz fm oia eā representat. h ille
Et notandū qz luna. xiiij. hic pfigurat tā tps passiois xpi
qz tps inctōis h sacri. lz in effectū fuerūt abinnitē qz p
vna diē naturalē distantia: vt pleni⁹ dño pcedere tractabl
tur sup math. in quadā addi. vbi agit de cena dñi zc. Itē
notandū qz hoc pceptū sacrificij agni paschalis ē p mū p
ceptū mosaice legis. s. in ordine pceptoz pplo israelitico
a deo p moysen iniunctoz. Sūt z primū sacrificiū a to
to pplo israelitico celebratū. vnde qz fm p m in. x. meta.
Primū in quolibet genere ē mēsurā oim qz sub illo gene
re cadunt. iō illud sacrificiū vñ eē quasi quedā mēsurā.
alioz spūaliter sub rōne figuratiua. nā sicut ad albu p ac
cessum z recessum ceteri colores mēsurant. vt dicit pbs
vbi. s. sic cetera sacrificia p accessum z recessum ad istud
qz ad pfiguratoz mysterij xpi mēsurant. vt ptz ex iam
dictis. Item notandū qz sicut istud sacrificiū fuit p mū a
pplo in illo statu celebratū z a deo acceptū: sic etiā fuit vl
timū sacrificiū in illo statu celebratū z deo acceptū. z hoc
s. p xpm in cena: i qua quidē cena figurā z figuratū xpc
sūt celebrabat dans terminū figuris z incipiens vera my
steria. qd erat qd desideratissimū ad hūanā salutē. z ideo
Auce. xxiij. ca. dicit. Desiderio desiderant hoc pasca mā
ducare vobiscū. Et notandū qz qz primū z vltimū in qz
bet re hz excellentiā singularē. pncipiū. n. est qz dimidiū
totius. vt ptz in. j. ethico. vltimū aut hz rōnē finis z p pns
optimi: iō fm hanc pōiū hōc sacrificiū inter cetera
excellētia obtinet singularē.

Capitū. xiiij.
Dicitur ē dñs. Dic pñr describit remotio impe
dimentū. vbi sic pcedit. qz p describit pharontis in
secutio. scdo ppli israel trepidatio ibi: Cūqz appro
pinquasset: terno moysi assecuratio ibi: Et ait moyses.
quarto ppli saluatio ibi: Tollensqz se angelus. qnto egyptioz
submersio ibi: Jamqz aduenerat vigilia. Circa p
mū dñi. b Reuersi castrametent. aliquantulū reuersi sūt
versus egyptū de pcepto dei. vt pharao z eius exercitus
crederent eos errare in itinere: maxime qz postmerne ca
in loco valde pculoso eis. vt pma facie videbatur: vt sic
pharao eos fortius insequeret z inseqns ipse cū exercitu

Exodus.

suo submergeret. vñ subdit. **D**icitur qd̄ e pharao. miserat. n. exploratores ad sciendū qualiter pcederent z sic oī die sciebat statū eoz: z iō cū auduit q̄ posuerāt castra in illo loco dixit. **C**oartati sunt in terra. cui⁹ cāz reddit iosephus dicēs q̄ ex vna pte hēbāt mare z ex alio latere montem magnū z asperrimū: et sic n̄ patebat eis fuga nisi ex illa pte p̄ quas venturus erat pharao cū exercitu p̄ra eos. **E**t in du. cor. et. hoc expositū ē. s. iij. cap. **E**t glo. in phara. Gloria fm̄ Tullii est longe lateq; patens p̄coniū. ex submersione aut pharaonis in mari rubro vñte diuina p̄coniū dei diffusum est longe. qz vsq; ad ista tēpa: z late: qz p̄ orbē vniuersum vbi h̄ noticia hui⁹ facti g. **E**t nū. ē. z. ab exploratoribus suis q̄ fugisset p̄ls. qz cuz viderūt exploratores q̄ vltra triū die rū viā pcedebāt cognouerūt q̄ n̄ ibāt solū ad sacrificiū: s̄ ad totaliter recedēdū. **h** Immutatiq; ē cor phara. z. qz coegerāt eos exire vt dicit̄ ē. s. xij. c. z nō volebant eos eogere ad redendū **h** Junxit q̄ currū. nō p̄ seipm̄ s̄ p̄ ministros. **h** Tulit q̄ sercē. currus. s̄ querit̄ vñ habuerūt equos cum iumenta eoz mortua fuerūt vt supra dcm̄ ē. ix. c. **D**icēdū q̄ illa mortalitas fuit tm̄ sup̄ aialia q̄ erāt in campis vt ibidē dictum fuit: equi aut fortiores z p̄ciosiores in domib⁹ seruabant. multi etiā de populo pharaonis fecerūt cōfugere seruos suos z aialia i domos ad saluādū eos vt ibidē d̄r. **h** Et illi. s. filij israel. **E**gressi erāt zc. i. in p̄ate diuina. vt p̄z ex p̄dictis. **C**unq; appropinquasset. **H**ic p̄r̄ describit̄ ppli israel trepidatio. qz videbāt sup se venire valde magnā multitudinē z h̄i armatā z doctā ad p̄liū: nec patebat eis fuga: vt ex p̄dictis. **o** **E**t dix. ad moysen. timore turbati. **o** **F**orsitan nō erāt sepulchra zc. hoc dixit yronice despectates se posse euadere. **q** **N**ōne iste ē ser. zc. hoc. n. dixerūt sibi aliq̄ de p̄plo: vt satis v̄ ex verbis p̄positoꝝ filioꝝ israel dicētiū moysi z aaron. s. v. ca. **F**erere fecistis. **o** **d**ozē n̄m. videat deus z iudicet zc. **r** **E**t ait moyses.

Dicitur qz e pharao sup filijs isrl. Coartati sunt in terra cōclusit eos desertuz **E**t indurabo cor ei⁹ ac p̄sequer̄ vos z gl̄ificabor i pharaone: z in oī exercitu ei⁹: sciētq; egyptij qz ego sum dñs. **F**ecerūtq; ita. z nunciatū ē regi egyptioꝝ q̄ fugisset p̄ls. imutatūq; est cor pharaonis z seruoꝝ ei⁹ sup pplm̄ z dixerūt. qd̄ volum⁹ facere: vt dimittē m̄ isrl̄ ne seruiret nobis. **J**unxit q̄ currū z oēm pplm̄ suū assumpsit secū. **T**ulitq; sex cētos currus electos. z q̄c qd̄ in egypto currus fuit. z duces totius exercit⁹. **I**ndurauitq; dñs cor pharaonis regis egypti. z p̄secut⁹ ē filios isrl. atq; illi egressi merāt in manu excelsa. **C**unq; p̄sequerēt egyptij vestigia p̄cedētiū: repperūt eos in castris sup mare. **D**isq; eq̄tatus z currus pharaonis z vniuersus exercitus erāt in phiairoth s̄ beelsēphō. **C**unq; appropinquasset pharao: leuātes filij isrl̄ oculos viderūt egyptios p̄ se. et timuerūt valde. **C**lamauerūtq; ad dñm z dixerūt ad moysen. **F**orsitan nō erant sepulchra in egypto. iō tulisti nos vt moreremur i solitudine. qd̄ hoc facere voluisti vt educeres nos ex egypto. **N**ōne iste ē h̄mo quē loq̄bamur ad te in egypto

Hic p̄r̄ ponit moysi asscuratio dicētis. **P**olite t̄mere. qz auxiliū dei qd̄ est fortius ad est nobis. **S**tate. securi. **E**t vide. magna. dñi. i. facta ei⁹ magna z inaudita. **E**gyptios. n. q̄s nūc videtis. i. quales nūc videtis. i. vīnos. **Q**uoniam vltra videbitis.

dicētes: recede a nobis vt seruiamus egyptijs. mltro em̄ meli⁹ erat seruire eis q̄ mori i solitudine. z ait moyses ad pplm̄. nolite t̄ere. **S**tate et videte magnalia dñi q̄ factur⁹ ē hodie. **E**gyptios. n. q̄s nunc videtis: neq; vltra videbitis vsq; i sempitnū. dñs pugnabit p̄ vobis: z vos tacebitis. **D**ixitq; dñs ad moysen. **Q**uid clamas ad me. **L**oquere filijs isrl̄ vt p̄ficiscātur Tu aut eleua virgā tuā: et extende manū tuā sup mare z diuide illud vt gradiatur filij isrl̄ in medio mari p̄ siccū. **E**go aut indurabo cor egyptioꝝ vt p̄sequant̄ vos z gl̄ificabor in pharaone z in oī exercitu eius z in currib⁹ z in equitib⁹ illius. **E**t sciēt egyptij quia ego sum dñs cū gl̄ificatus fuero i pharaōe z i currib⁹ atq; in eq̄tib⁹. **T**ollēs q; se āgel⁹ dñi q̄ p̄cedebat castra isrl̄: abijt p̄ eos: z cuz eo p̄iter colūna nubis p̄ora dimittēs: p̄ tergū stetit in tra castra egyptioꝝ z castra israel. **E**t erat nubes tenebrosa z illūinās noctē: ita vt ad seinuicē toto noctis tpe accedere non valerēt. **C**unq; extendisset moyses manū sup marē: abstulit illud dñs flante vento vehe mēti z vrente tota nocte: z vertit in siccū. **D**iuisq; ē

h̄ bene postea viderunt eos mortuos sup littus maris. vt h̄ infra eo. ca. **D**ñs pugna. zc. ita q̄ nec pugnare nec etiā loqui necesse erit vobis. **D**ixitq; dñs ad Moysen quid clamas ad me. **E**x quo patz qz moyses eēt asscuratus d̄ dei adiu. rozio nō tñ cessabat ab orōne. qz de⁹ ad huc vult rogari a s̄ctis ad eoz meritū. de his que vult face re. q̄ aut d̄r hic: qd̄ clamas ad me: nō ē p̄pter hoc intelligēdū qz eius orō deo displiceret: s̄ vt oñderek exaudita. vñ subdit. **L**oquere filijs israel vt p̄ficiscātur. sequit̄. **E**t sciēt egyptij. p̄ experientia flagelli. **C**ollēs q; se āgel⁹. hic p̄r̄ describit̄ popl̄ israel saluatio. z p̄rio ab aggressū ad uersarioꝝ cum d̄r. **A**bijt p̄ eos zc. ita q̄ āgel⁹ posuit se int̄ exercitū egyptioꝝ z filios israel. **E**t erat nu. tene. ex pte egyptioꝝ. **I**lluminās noctē. ex pte hebreoz. z h̄ faciebat illa colūna fm̄ diuersas sui p̄tes. fm̄ illos qui d̄cūt q̄ fuit vna t̄m. s̄ fm̄ hebreos q̄ dicūt illā fuisse duplicem columnā nubis ad ueniente nocte nō recessit sicut p̄uenerat s̄ remāsit adueniente colūna ignis: ita q̄ erat ex pte egyptioꝝ. z colūna

ignis ex pte hebreoz. **A**bstulit illud dñs flante vento uehementi. nō est intelligēdū qz ventus ille diuiserit mare: s̄ dñs. ventus tñ ille fundū maris discoopuz ad s̄ desiccavit vt filij isrl̄ mūdus z s̄mans incederēt. iō subdit. **E**t vertit in siccū. i. maris fundum. **D**iuisq; est aqua z ingressi sunt filij israel. **D**icunt alii qui doctores catholici q̄ fuerunt ibi duodecim diuisiones: ita qz quilibz trib⁹ intravit diuisionē suā. adducētes ad h̄ illud p̄s. cxxxv. **Q**ui diuisit mare rubz i diuisiones **H**ebz et autē dicūt qz vna fuit t̄m diuisio quod viderūt probabile fm̄ illud quod dicit̄ cōmuniter hebreis et ca-

tholicis. s. filij israel formidabant intrare mare post moysen: et tunc tribus iuda que erat constantior. pma intrauit post moysen et alie pnr cōsecute sunt: et q tribus iuda ibi meruit regnū. Si aut quelibet tribus habuisset suā diuisione nē magis formidassent intrare: maxime ille q nō habuerunt moysen in sua diuisione pntē. pba-
 bile ē etiā q moyses intrasset cū tribu leuitica et nō cū tribu iuda. Ad illud autē qd opponit de ps. pōt dici q ibi accipit plurale p singularem. s. diuisiones p diuisione: qz in hebreo aliqn fit hoc: sicut gen. xlvj. ca. dicitur. Filij dan. et tñ habuit vnicū filiū tm. vt ibidē h̄r. Potuit etiā illa diuisione dici diuisiones: tñ ppter sui magnitudinem tñ fm diuersas sut ptes. k Erat etiā aqua q̄ mur. i. scilicet erecta in altuz ad similitudinē muri. ¶ Periequētesq̄ egyptij. cū. n. filij israel iam eēnt multū elōgati a littoze: colūne ignis et nubis q̄ phibebat egyptios accedere ad hebreos recessit. et tūc egyptij videntes q̄ filij israel recesserūt securi sunt eos p eandem viā credētes transire sicut et ip̄i. nec ē mirū si diuino iudicio intantuz fuerūt excecati si p̄siderent facta eoz p̄cedētia. m ¶ Iam q̄ aduenerat. Hic p̄r describit egyptioz submersio. n ¶ Respicies dñs rē. rebellionē et induratōem eoz. o ¶ Per colū. ig. et nubis. ex qua generata sunt tonitrua et fulgura. p ¶ Interfecit exer. eoz. i. magnā pte exercitus: et tūc egyptij voluerūt fugere et reuertī. et p̄z lra vsq̄ ibi. q ¶ Fugietibusq̄ egypt. oc. aque. ex timore. n. erant turbati et stupefacti q̄ nō currebant ad litus s̄ magis p̄ aquas sup se veniētes. sequit. r ¶ Et vi. egypt. mor. su. lit. maris. et hoc dixerūt aliq̄ doctores q̄ filij israel transuētes p mare nō viderūt ad litus oppositū s̄ ad litus per qd intrauerāt: ita q̄ mare fuit eis diuisus quousq̄ trāsierūt montē asperū de quo supradictū ē. qz p magna parte intrabat mare. et tūc diuisio maris p modū semicirculi redijt ad litus. tñ vltra montē. cui p̄ronē assignat. qz natura maris est eijcere mortuos ad litus p̄p̄inquis: egyptij aut fuerūt submersi p̄e litus vnde intrauerāt. qz nō fuerūt multū elongati a littoze: vt dicūt isti. et ex hoc concludūt q̄ filij israel redierūt in idē litus: qz d̄r h̄c q̄ viderūt egyptios mortuos sup litus maris. ad hoc aut inducūt illud qd h̄r Dume. xxxij. ca. q̄ post trāsītū maris rubri: filij israel fuerūt in deserto ethan: et illud desertū erat ad litus qd ē ex pte egypti. vt dcm ē ca. p̄cedēti. Iosephus aut dicit exp̄sse p̄ria. s. q̄ filij israel trāsierūt ad terrā p̄positā. et hoc v̄r magis p̄babile. qz nō ē verisimile q̄ deo reduceret eos ad terrā aduersarioz. qd aut d̄r de mortuis nō valet. qz nō h̄r de textu q̄ eēnt p̄p̄inques vni littozi q̄ alteri. Itē qz sicut dicit Iosephus dei ordinatōe sc̄m est: vt eijcerent ad litus oppositū ad p̄solatōez filioz israel. ita q̄ decetero eos nō timerent cū viderent eos mortuos: et vt haberent arma eoz ad defendendū se p̄ hostes insurgentes. Ad sc̄dm pōt dici q̄ deserto ethan de q̄ fit sermo: Duma. xxxij. nō ē illud d̄ quo d̄r ca. p̄ce. qd ē ex pte egypti.

aqua: et ingressi sunt filij isrl p mediū sicci maris. Erat enī aq̄ q̄i mur⁹ a dextra eorum et leua. Persequēte s̄q̄ egyptij ingressi s̄ p̄ eos: et ois eq̄tat⁹ pharaonis: currus ei⁹ et eq̄tes p mediū maris. Iamq̄ aduenerat vngilia matutia: et ecce respiciēs dñs sup castra egypti ooz p colūnā ignis et nubis p̄infecit exercitū eoz: et subuertit rotas curruū: ferebātq̄ in pfundū. Bixerūt q̄ egyptij. Fugiam⁹ israelē dñs. n. pugnat p eis et nos. Et ait dñs ad moysen. Extende manū tuaz sup mare vt reuertant aq̄ ad egyptios sup curr⁹ et eq̄tes eozū. Cūq̄ extēdissz moyses ma-

pti. qz post trāsītū maris nō legant filij israel appropinquasse egypto. vñ ca. se. d̄r: Tulit aut moyses israel d̄ mari rubro. et ingressi sunt desertū sur. et nō dicit in desertū ethan. et tñ si ingressi fuissent ad ripā egypti ingressi fuissent desertū ethan. vt patz ex dictis. et iō ethan de quo fit sermo Du. xxxij. ē aliud desertū eiusdem nois. sicut i veteri te. frequēter diuerse ciuitates et loca eodē noie noianur. s. Et ma. man. i. iusticie sue potestare. cetera patēt. ¶ In ca. xliij. vbi d̄r in postil. Et viderūt egyptios mortuos. ¶ Ad d̄itio.

nū p̄ mare: reuersuz ē prio diluculo ad priorē locum. ¶ Fugietibusq̄ egyptijs occurrerūt aq̄ et inuoluit eos dñs in medijs fluctib⁹. reuersēq̄ s̄ aq̄ et opuert currus et eq̄tes cūcti exercit⁹ pharaonis q̄ sequētes ingressi fuerāt mare: nec vn⁹ qdē supfuit ex eis. filij aut isrl prexerūt p mediū sicci maris: et aq̄ eis erāt q̄i promuro a dextris et a sinistris. Liberauitq̄ dñs i die illo isrl de manu egyptioz: et viderūt egyptios mortuos sup litus maris: et manuz magnā quā exercuerat dñs cōtra eos. Timuitqz p̄p̄s dñm et crediderunt dño et moysi seruo eius.

¶ Dimio Iosephi in hoc loco nō videtur tenenda. nā fm eaz optz dicere q̄ desertū ethan ē duplex. vnum citra mare: et aliud vltra. qd non h̄r ex textu. S̄z plani⁹ lra sonat: q̄ idē ē desertū ethan in q̄ fuerūt stati postq̄ recesserūt de sochoth et desertū ethan in q̄ fuerūt p̄ transitū maris. vt patz lram bñ intueti. Qd aut

postil. approbādo p̄dictā op̄inonē dicit nō eē verisimile q̄ deus deduceret eos ad terrā aduersarioz: p̄cedendū ē sed ex hoc nō p̄cludit suū intētū. nā mare rubr⁹ erat in p̄tib⁹ p̄p̄inquis terre egypti. vt patz ex hoc q̄ in trib⁹ dieb⁹ accesserūt ad eā filij israel lz fess⁹ et onerosi. et extrēdebat vsq̄ ad terrā p̄missionis terminādo eā fm plagā oriētālē. vt h̄r. j. xxxij. ca. in textu et in postilla. et sic filij isrl trāsuerunt p litus maris fm eius longitudinē sp̄ elōgabant ab egypto: et appropinquabāt terre p̄missionis. et sic v̄r ē q̄ post transitū maris filij israel nō appropinquēnt egypto s̄ magis elongauerūt se. vñ desertū ethan. intelligendū ē eē idē vt dictū ē. et totū xp̄ns citra et p̄pe mare rubrū et ē magnū desertū: cui⁹ vna ps ē p̄pe egyptū. i. qua pte ingressi sunt mare: et alia ps ē remotior ab egypto: in qua pte p̄tinet desertū sur tanq̄ quedā p̄ricula in quodā toto. et iō d̄r in se. ca. q̄ egressi de mari rubro ingressi sunt desertū sur. et Du. xxxij. q̄ cū trāsissent p mediū maris rubri iuerūt i desertū ethan. ¶ Replica correctorij p̄tra Burg.

¶ In ca. xliij. postilla. disputat materiā de ingressu et egressu maris rubri: quibusdā dicentib⁹ q̄ ex eadē dē pte q̄ ingressi sunt egrediebant: alijs dicētib⁹ q̄ egredietes ex vna pte a pte opposita egressi sunt. P̄ri mā op̄inonē acceptat bur. fm postil. cū iosepho. et postilla. soluit rōnes factas p op̄inonē p̄ria. s̄ burg. nō soluit rōnes iosephi et postil. Op̄inio bur. tendit ad duo satis dubia. vñ q̄ mare rubr⁹ nō diuidat inter egyptū et terrā p̄missionis s̄ sint site in vno et eodē littoze. et puto iosepho ibi nato et noto p̄riū sentienti de hoc meli⁹ cōstare q̄ bur. qui nunq̄ fuit ibi. Secundū dubiū q̄ filij israel nūq̄ mare rubr⁹ p̄trāsierūt in latū q̄uis in eo p̄ aliqd̄ spaciū lōgitudinis ambulassent. quicqd̄ tñ sit moralitas glose ordinarie huic sensui cū bur. nō videt cōuenire. Glo. namq̄ ordinaria mare rubr⁹ baptismū dicit. Egyptios sequens vsq̄ ad mare peccatū dicit. Fugietes igit ad mare rubrū relictos a tergo vident mortuos. qz p baptismuz p̄terita peccata delentur p̄eunt egyptij vsq̄ ad mare: et peccata

Exodus

vsq ad baptisimū rē. q̄ in glo. cōtinent si igit̄ ingressi ma-
re regressi sunt ad eandē p̄tē littoris: ad s̄faz: accedētes ad
baptisimū reuersi sūt ad p̄ctm̄ p̄ mortalitatem r̄ sic filij isrl̄
post transitū maris figurarēt ad vomitū redeūtes: qd̄ tñ
nō videt̄ cōueniēs: qz̄ hī r̄ illi dicunt̄ trāsito mari cantasse
hymnū gl̄iose: hec i
glo. in effectu.

Ca. xv.
Qunc cecinit moyses. Dic
p̄r ponitur
grāuāctio p̄ rāto bē
neficio: r̄ p̄ q̄ntūz ad
viros. sc̄do q̄ntūz ad
mulieres: ibi. Sum
psit ḡ Maria. Circa
pm̄ū p̄mittit̄ dei lau
datio: sc̄do subdit̄ cā
vl̄ rō: ibi. Dñs q̄i rē.
Circa pm̄ū dicitur.
h Cātem dño. p̄ h
designat̄ q̄ inuicē se
inuitabāt ad dei lau
dem. **c** Gl̄iose em̄
magnificat̄ ē. ex sub
mersione em̄ egypti
oz̄ lōge lareqz̄ diffu
sum ē p̄cōnium sue
magnitudinis.
d Fortitudo mea.
sc̄z. effectiue. **e** Et
laus mea dñs. s. ma
terialiter: qz̄ ex ei⁹ fa
cto habuerūt mate
riā laudis. **f** Iste
de⁹ me⁹. dicit̄ heb.
q̄ li iste: facit demon
strationē ad sensum
q̄a filij isrl̄ videbant
deū r̄ ostendebāt cū digito sup̄ mare rubz̄. in aliq̄ tñ simi
litudine visibill: qz̄ deitas nō p̄t videri sic: vñ dicit̄ q̄ clari
us vidit̄ deū p̄p̄s q̄ p̄phete postea: sed istud de scriptura
non h̄z̄ auctem: iō eadē facilitate cōtemnit̄ q̄ p̄bat̄: maxie
cum populus paz̄ ante cōtra moysen acriter r̄ iuste mur
murasset. nec est verisimile q̄ scriptura tantā dei cōdescen
sionem tacuisset: iō dicendū q̄ ē ibi demonstratio ad intel
lectū: accepta tñ ex effectu visibill: ex h̄ em̄ q̄ videbant sa
ctuz̄ soli diuine vtute possibile itelligebāt dei p̄ntiā ad eē.
g Deus patris mei. hoc addit̄ ad ostendendū q̄ p̄ meri
ta sc̄toz̄ paz̄ de⁹ fecit eis illud beneficiū. **h** Dñs quā
si vir pugnator. **h**ic s̄bdit̄ laudis rō: r̄ p̄rio p̄pter bñficiū
p̄teritū. sc̄do p̄pter futurū: ibi. **Et** portasti eū rē. Circa p̄ri
mū dicit̄. Dñs q̄si vir pugnator. i. fortis pugnator quia tñ
eius fortitudo incomparabiliter excedit oēs fortitudinē cre
aturarū. iō s̄bdit̄. **i** Impotēs nomē ei⁹. qd̄ p̄z̄ p̄ effectu
multiplicē sequentē cū dñ. **k** Curr̄ pharaonis r̄ exer
citus eius piccit in mare. eos fulminib⁹ feriēdo r̄ rotas currū
subuertēdo: vt dictū ē p̄cedēti ca. **l** Abyssi operuerunt
eos. i. aque p̄sū de ex dei p̄cepto sup̄ eos reuerse: vt p̄di
ctum est. **m** Dexterā tuā percussit inimicū. i. pharaonēz̄
caput exercit⁹. **n** Deposuisti aduersarios meos. i. egyptios
cum sequētes. In hebreo habet̄. Aduersarios tuos
r̄ est eadē sn̄ia: erāt em̄ aduersarij ip̄i⁹ dei r̄ populi isrl̄.
o Misisti irā tuā q̄ deuorauit eos sicut stipulā. i. ita faci
liter sicut ignis stipulaz̄ deuorat. **p** In spū furoris tui
cōgregate sunt aque vt q̄ deberet dicere: In spū dulcoris
tui. qz̄ ex dei gr̄a aque cōgregate sunt q̄si muri hinc r̄ inde
vt filij israel possent transire: dicendū q̄ idem effect⁹ ē dul
cedinis hebreis r̄ furoris egyptijs. cōgregatio em̄ aquarū
p̄dicta ḡfosa fuit hebreis p̄bens eis transituz̄. s̄ dura fuit
egyptijs: qz̄ filij isrl̄ trāsitu habuerūt malis gratibus eoz̄:

Qunc cecinit moyses r̄ filij isrl̄ car
men b̄ dño r̄ dixerūt.
Cātemus dño gl̄iose em̄
magnificat⁹ ē. equū r̄ ascē
dorem deiecit i mare. For
titudo mea r̄ laus mea do
min⁹ r̄ fact⁹ ē mihi i salutē
Iste deus me⁹ r̄ gl̄ificabo
eū: de⁹ p̄ris mei r̄ exaltabo
eū. **D**ñs q̄si vir pugnator
impotēs nomē ei⁹. curr⁹
pharaonis r̄ exercitū eius
piccit i mare **E**lecti p̄ci
pes ei⁹ **I**mersi sunt i mari
rubro. abyssi opuerūt eos
descēderūt in pfundū q̄si
lapis. **D**exterā tuā domie
magnificata ē in fortitudie
dexterā tuā dñe percussit ini
micū: et in multitudie gl̄ie
tue deposuisti aduersarios
meos. **M**isisti irā tuā q̄ de
uorabit eos sicut stipulam

r̄ qz̄ p̄pter dictā cōgregationē secuti sunt hebreos r̄ s̄mer
si. **q** Stetit vnda flūēs. i. aq̄ de natura sua fluida stetit
cōtra naturā suā sicut mur⁹ erecta. **r** Cōgregate sunt
abyssi. p̄ hoc em̄ q̄ retraxerūt se aque vt p̄berēt mediū iter
eleuate sunt aque in altū i medio mari: qz̄ ex tali cōgrega
tione nō exierunt ri
pas maris. **s** Di
xit inimicus. i. corde
suo r̄ ore. **t** Diu
dam spolia. cū redie
ro victor. **v** Im
plebit aīa mea. i. vo
luntas mea.
x Interficiet eos
ma. mea. i. p̄tās exer
citus mei: hec cogi
tabat pharao: s̄ vul
gariter dñ. **Q**uātū re
manet de cogitatioe
fatū: iō seq̄t̄ **y**
Flauit spūs tuus et
ope. eos mare. qz̄ sic
ad statum vēti palee
mouent̄: ita ad nutū
dei mare reuersū est
sup̄ eos. **z** Sub
mersi sunt q̄i plūbū
rē. p̄ grauitatē plūm
bī intelligit̄ q̄ erant
p̄ctis valde aggraua
ti r̄ s̄mersioe digni.
a Quis filis tui in
forti. dñe. q. d. null⁹:
qz̄ finiti ad infinituz̄
nulla est comparatio.
b Magnific⁹ i sani
tate. sc̄a aut̄ hoim
aliq̄n l̄z̄ sunt maḡ tñ
sunt mala: s̄ dei sc̄tā

p r̄ in spū furoris tui cōgrega
te sunt aque. **Stetit vnda**
r flūēs cōgregate sunt abyssi
in medio mari **B**ixit inimi
cus p̄seq̄ r̄ p̄prehendam:
t diu dā spolia: implebitur
aīa mea **E**uaginabo gladi
um meū: interficiet eos mā
nus mea **F**lauit spūs tuus
r̄ operuit eos mare: **I**mer
si sunt q̄si plūbū in aquis
vehementib⁹: **Q**uis filis
tui in forti. dñe: q̄s filis
tui magnificus i sanctitate
r̄ facies mirabilia **E**ten
s disti manū tuā et deuorabit
eos terra dux fuisti i mise
ricordia tua p̄plo quē rede
misti **E**t portasti eum i for
titudine tua ad habitaculū
sc̄tū tuū: **A**scenderūt ppli
o r̄ irati s̄ dolores obtinu
p̄t hitatores philistijz̄ **T**ē

non p̄nt esse nisi sc̄tā. **c** Terribilis. s. egyptijs.
d Altos laudabilis. s. hebreis. **e** Et faciens mirabilia.
in vtriqz̄: s̄ in egyptijs in eoz̄ destructionē: in hebreis ad
eoz̄ saluationē. **f** Extēdisti manū tuā. i. manū iusticie
tue ad vindicandū q̄ cū cessat a p̄nitōe maloz̄ videt̄ esse
cōtracta. **g** Et deuorauit eos terra. non q̄ intrauerint
viscera terre: s̄ qz̄ descēderūt ad terrā q̄ erat in fundo ma
ris ita op̄erti ac si fuissent i terra absorbti. **h** Dux fuisti
p̄ angelū p̄cedentē r̄ p̄ columnā ignis r̄ nubis viā diē no
ctez̄ ostendētem: vtz̄ ex p̄dictis. **i** Populo quē redemi
sti. nō auro vel argēto s̄ mirabilib⁹ signis. **k** Et porta
sti. **h**ic cōsequēter subdit̄ rō laudis ex beneficijs futuris:
r̄ est h̄ic p̄pheta cū laude: r̄ p̄mo ponit̄ beneficiū qd̄ erat
vltimū i executōe s̄ p̄mū i intentōe. s. i. r̄ductio filioz̄ isrl̄ i
terā p̄missiois r̄ sp̄aliter in h̄rlm̄ vbi edificandū erat tē
plū ad diuinū cultū: qd̄ vocat̄ habitaculū sc̄tū dei. r̄ h̄ est
qd̄ dñ. **k** Et portasti eū. i. portab. loquit̄ em̄ sc̄ptura de
futuro p̄ mediū p̄teriti p̄p̄ certitudinē p̄phie p̄destinatōis
qz̄ illd̄ qd̄ ē p̄ordinatū a deo fieri ē ita certū ac si iā eēt sc̄tū
l In fortitudine tua. qz̄ p̄ signa diuine vtutis deduxit eos
dñs ad terrā p̄missiois vtz̄ in iordanis siccatioe: r̄ in regū
fortissimoz̄ debellatōe r̄ i subuersioe ciuitatis hiericho r̄
similib⁹. **m** Ad habitaculū sc̄tū tuū. i. ad locū vbi po
stea fundatū ē templū. **n** Ascenderūt ppli r̄ ira. sunt.
qz̄ amalechite r̄ ppli q̄ erāt eis cōfederati audietes q̄ filij
isrl̄ trāsierāt mare rubz̄ r̄ eēt in deserto eis p̄p̄nq̄ irati
sunt timētes ne iuaderet terrā eoz̄ r̄ iō aīqz̄ eēt maḡ for
tificati voluerūt eos delē r̄ ascēderūt ad pugnduz̄ cū eis: vt
h̄. j. xvij. c. **o** Dolores obti. ha. philistijm. ex p̄spirate
filioz̄ isrl̄: tū qz̄ antiq̄t⁹ fuerant molesti p̄ri eoz̄ ysaac. vt h̄
Gen. xxvij. c. tū qz̄ hitabāt infra terminos tre eis p̄missē.
p Tūc cōtur. sunt p̄n. edō. robu. moab obti. tremoz̄. ne si

lij israhel inuaderent eos. in frustra tingerunt: qz dñs inhi-
buit filijs isrl ne pugnaret ptra eos qz obriguerunt oēs
bitatores chanaā. cū em audierūt qz dñs siccaffet aqs. ior-
dani an eos vt intraret ad terrā chanaā timor nimis irru-
it sup eos: fm qz raab mērix dixit exploratorib filioz isrl

Iosue. ij. ca. **P**erti-
muit et elogauit cor
nrm nec remansit in
nobis spūs ad intro-
itum vrm. z h desig-
nat cū dñs: Obrigu-
erūt. qz tremor mag-
nus facit mēbra ex-
teriora rigescere.

Irruat super eos formi-
do. interius.

Et pavor. extreri-
o. **F**iat imo. qñ la-
pis. ita qz nō possunt
se defendere

Donec ptra. po. m-
dñe. ad locū vbi fun-
dandum est templū

Introduces eos
z plantab. i. radicare
factes intm qz nō pnt
inde auelli vt ure hu-
mana.

In mō.
he. tue. i. in terra pro-
missiois qz ē mōtuo-
sa.

Firmissimo
habitu tuo. i. tē-
plo tibi fundando.

Dō operatus es
dñe. sicut pncipalis
actor h salomō opa-
tus est in hoc sic mi-
nister dei: z loquit p
modū pteriti de fu-
turo. ex cā supra dicta cū dñs: **D**ō opatus es. qz nondū erat
factū templū. Considerandū at qz sic dictū fuit **Gen. xv.**
ca. vbi cūqz i sacra scriptura p opib vturū. pmittunt bona
tpalia illa nō sunt pncipaliter intellecta: qz finis sp dz esse
melior eis qz sunt ad finē: pmiū at finis est opū qd dicitur
in illō: z iō sub illis bonis tpalib pmissis qz sunt inuolūta
bona qz opa vturū intelligunt illa bona spalia pncipali-
ter intenta. Sicut sub pmissioe terre. pmissiois intelli-
tur terra vtentū. i. ciuitas celestis pmissa: z ita h sub pro-
missione templi materialis intelligit pncipaliter promissa
dom celestis vel templū vbi de colit nō p speculū i enig-
mate h p iugē laudē z in apta vñōe. fm qz dñs. psal. lxxxiij.
Beatū qz habitāt in domo tua dñe in secula seculorū lauda-
bunt te. z hoc dicit **Ra. sa.** in isto loco: z ei dicit cōsonat
fidei nre: z sic intelligit qd dñs: **F**irmissimo habitu tuo
qd opat es dñe zc. qz celū empyreū qd ē h templū vel lo-
cus btōz ē scū a pncipio creatōis mūdī z ei actor z arti-
fer fuit de sol. **N**otandū etiā qz qd supra dixit p modū
pteriti ppter certitudinē pphie. h replicat p modū futurū
cū dñs. **I**ntroduces eos zc. qz futurū erat qz introducerent.

Dñs regit in eter. z vltra. **I**n heb. hr: in seculū z vltra.
Seculū at pprie significat tps qñ qñta anno p: h qñ addit
ei: z vltra: significat eternitatē: z bñ dñs: Regnabit: qz nō
regnauit ab eterno sic non fuit creator ab eterno nec dñs:
qz talia noia z vba psignat creaturā subiectā qz nō fuit ab
eterno.

Ingressus est eques pharao. istud qd fuit di-
ctum in principio Cantū. Sic repetit in fine: sicut solet fi-
eri i cātlenis.

Sūpsit g maria. h pñr describit g rāū
actio qñ ad mulieres: cū dñs: **S**ūpsit g maria pphetissa.

Em hūerit spm pphie p ex li. **Nu. xij. c.** vbi ipa z aarō
dixerūt: **E**t nob sic z moysi locut ē de. **E** **S**ozor aaron
Et qre nō dñs sozoz moysi sic z sozoz aarō. **H**ebrei assignāt

conturbati sunt principes
edom: robustos moab ob-
tinuit tremor obriguerunt
oñes habitatores chana-

Irruat super eos formi-
do: z pavor in magnitudine
brachij tui. **F**iat immobiles
qñ lapis: donec ptranseat
ppls tu dñe: donec ptran-

sest ppls tu iste quē posse-
disti. **I**ntroduces eos et
plantabis i monte heredi-
tatis tue: firmissimo habi-

taculo tuo: qd opat es do-
mine. **S**actuarius tuū dñe
qd firmauerūt manus tue
dñs regnabit in eternum z

vltra. **I**ngressus ē em eqs
pharao cū curribus z equiti-
bus eius i mare: z reduxit
sup eos dñs aqs maris. **F**ilij
at isrl ambulauerūt p sic-
cum in medio eius. **S**um-

psit g maria pphetissa so-

zoz aaron tympanū in ma-
nu sua. egressesq sunt oñs
mulieres post eā cū tympa-
nis z chous qbus pcinne-

bat dicens. **C**antem dño
glorioso em magnificat ē
equū z ascensorem deiecit
in mare. **T**ulit aut moyses
isrl de mari rubro: z egres-

si sunt in desertū sur. **A**m-
bulaueruntqz tribus die-
bus p solitudinem z nō in-
ueniebant aquam. **E**t vene-

runt in marath: nec pote-
rant bibere aqs de marath
meo qz eēt amare. **U**n z cō-
gruū loco nomē imposuit
vocans illū marath id est

amaritudinē. **E**t murmura-
uit ppls ptra moysen dices
qd bibem? **A**t ille clama-
uit ad dñs: **Q**ui oñdit ei li-

gnū qd eū misisset i aqs in
dulcedinē. **N**se sunt **I**bi cō-

litate: scdo qñ ad **ibam. ca. xvij.** **A**limentū at pñsit i cl-
bo z potu. **H**ebant at adhuc filij isrl de cibo que apporta-
uerāt de egypto. z iō de h hic nō fit mērio h de de potu tñt
qñ ad qñtatē qz aque amare dulcorate sunt dicit igit.

Tympanū in
manu sua. pgnouerat em p spm pphie anqz exiret de egypto
qz de eēt collau-
dandū sp beneficijs
exhibēdis isrl p ex-
tū de egypto iō secu-
portauit tympanū
de egypto ad cantā-
dum laudes diuinas
z fecit appozari per
alias mulieres. vñ se-
quit. **E**gressesq
sunt zc. qd pñebat
s. q oportebat fieri et
alie rñdebat sic solet
fieri i tympanis z cho-
ris: z eodē mō facit
moyses respū vñ oz
h **T**ulit at moyses
Postqz descripta ē
remotio impedimē-
ti: h pñr describit cō-
tinuatio itineris ince-
pti. **A**d hoc tria req-
runt: pmiū ē pñsio
alimentū: scdm est re-
pñsio aduersarij: ter-
ciū ordinatio popu-
li sbiecti. z fm h dñs
dicitur in tres pres. se-
cūda incipit i medio.
xvij. ca. ibi. **D**enit at
amelech. scia in pñ-
cipio. **xvij. ca.** **C**irca
pñmū describit pñ-
sio alimentū qñ ad q-

litatem: scdo qñ ad **ibam. ca. xvij.** **A**limentū at pñsit i cl-
bo z potu. **H**ebant at adhuc filij isrl de cibo que apporta-
uerāt de egypto. z iō de h hic nō fit mērio h de de potu tñt
qñ ad qñtatē qz aque amare dulcorate sunt dicit igit.

Tulit at moy. is. de mari rubro. z dñs: **T**ulit. qz cū qdaz
violētia z importunitate fecit eos ide recedē. erāt. n. cupi-
di: z iō erāt nimis inētī ad spolia egyptioz sbmersoz col-
ligēda: qz fm qz dicitur hebrei ista spolia fuerūt maiora et p-
ciosiora qz illa qz asportauerāt de egypto p accōmodatōez
de qz dñs ē. **xij. ca.** **E**t egressi sunt i desertū sur. de litro
re maris rubri. **E**t nō iueniebāt aquā. s. ad sufficientiā
p se z aialib fuis. **I** **E**t vene. i marath. h dñs p anticipatōe
onē: qz locū ille adhuc nō vocabat marath: h sic postea vo-
catus fuit a filijs isrl ppter amaritudinē aq: fm qz subdit.

Dñs regit in eter. z vltra. **I**n heb. hr: in seculū z vltra.
Seculū at pprie significat tps qñ qñta anno p: h qñ addit
ei: z vltra: significat eternitatē: z bñ dñs: Regnabit: qz nō
regnauit ab eterno sic non fuit creator ab eterno nec dñs:
qz talia noia z vba psignat creaturā subiectā qz nō fuit ab
eterno.

Ingressus est eques pharao. istud qd fuit di-
ctum in principio Cantū. Sic repetit in fine: sicut solet fi-
eri i cātlenis.

Sūpsit g maria. h pñr describit g rāū
actio qñ ad mulieres: cū dñs: **S**ūpsit g maria pphetissa.

Em hūerit spm pphie p ex li. **Nu. xij. c.** vbi ipa z aarō
dixerūt: **E**t nob sic z moysi locut ē de. **E** **S**ozor aaron
Et qre nō dñs sozoz moysi sic z sozoz aarō. **H**ebrei assignāt

conturbati sunt principes
edom: robustos moab ob-
tinuit tremor obriguerunt
oñes habitatores chana-

Irruat super eos formi-
do: z pavor in magnitudine
brachij tui. **F**iat immobiles
qñ lapis: donec ptranseat
ppls tu dñe: donec ptran-

sest ppls tu iste quē posse-
disti. **I**ntroduces eos et
plantabis i monte heredi-
tatis tue: firmissimo habi-

taculo tuo: qd opat es do-
mine. **S**actuarius tuū dñe
qd firmauerūt manus tue
dñs regnabit in eternum z

vltra. **I**ngressus ē em eqs
pharao cū curribus z equiti-
bus eius i mare: z reduxit
sup eos dñs aqs maris. **F**ilij
at isrl ambulauerūt p sic-
cum in medio eius. **S**um-

psit g maria pphetissa so-

zoz aaron tympanū in ma-
nu sua. egressesq sunt oñs
mulieres post eā cū tympa-
nis z chous qbus pcinne-

bat dicens. **C**antem dño
glorioso em magnificat ē
equū z ascensorem deiecit
in mare. **T**ulit aut moyses
isrl de mari rubro: z egres-

si sunt in desertū sur. **A**m-
bulaueruntqz tribus die-
bus p solitudinem z nō in-
ueniebant aquam. **E**t vene-

runt in marath: nec pote-
rant bibere aqs de marath
meo qz eēt amare. **U**n z cō-
gruū loco nomē imposuit
vocans illū marath id est

amaritudinē. **E**t murmura-
uit ppls ptra moysen dices
qd bibem? **A**t ille clama-
uit ad dñs: **Q**ui oñdit ei li-

gnū qd eū misisset i aqs in
dulcedinē. **N**se sunt **I**bi cō-

litatem: scdo qñ ad **ibam. ca. xvij.** **A**limentū at pñsit i cl-
bo z potu. **H**ebant at adhuc filij isrl de cibo que apporta-
uerāt de egypto. z iō de h hic nō fit mērio h de de potu tñt
qñ ad qñtatē qz aque amare dulcorate sunt dicit igit.

Tulit at moy. is. de mari rubro. z dñs: **T**ulit. qz cū qdaz
violētia z importunitate fecit eos ide recedē. erāt. n. cupi-
di: z iō erāt nimis inētī ad spolia egyptioz sbmersoz col-
ligēda: qz fm qz dicitur hebrei ista spolia fuerūt maiora et p-
ciosiora qz illa qz asportauerāt de egypto p accōmodatōez
de qz dñs ē. **xij. ca.** **E**t egressi sunt i desertū sur. de litro
re maris rubri. **E**t nō iueniebāt aquā. s. ad sufficientiā
p se z aialib fuis. **I** **E**t vene. i marath. h dñs p anticipatōe
onē: qz locū ille adhuc nō vocabat marath: h sic postea vo-
catus fuit a filijs isrl ppter amaritudinē aq: fm qz subdit.

Dñs regit in eter. z vltra. **I**n heb. hr: in seculū z vltra.
Seculū at pprie significat tps qñ qñta anno p: h qñ addit
ei: z vltra: significat eternitatē: z bñ dñs: Regnabit: qz nō
regnauit ab eterno sic non fuit creator ab eterno nec dñs:
qz talia noia z vba psignat creaturā subiectā qz nō fuit ab
eterno.

Ingressus est eques pharao. istud qd fuit di-
ctum in principio Cantū. Sic repetit in fine: sicut solet fi-
eri i cātlenis.

Sūpsit g maria. h pñr describit g rāū
actio qñ ad mulieres: cū dñs: **S**ūpsit g maria pphetissa.

Em hūerit spm pphie p ex li. **Nu. xij. c.** vbi ipa z aarō
dixerūt: **E**t nob sic z moysi locut ē de. **E** **S**ozor aaron
Et qre nō dñs sozoz moysi sic z sozoz aarō. **H**ebrei assignāt

conturbati sunt principes
edom: robustos moab ob-
tinuit tremor obriguerunt
oñes habitatores chana-

Irruat super eos formi-
do: z pavor in magnitudine
brachij tui. **F**iat immobiles
qñ lapis: donec ptranseat
ppls tu dñe: donec ptran-

sest ppls tu iste quē posse-
disti. **I**ntroduces eos et
plantabis i monte heredi-
tatis tue: firmissimo habi-

Exodus

Ex. xix. ca. Tradidit etiā eis aliquā capitula de p̄tinenti-
bus ad iudicialia vt sciret q̄liter deberent adinuscē iuste r
pacifice cōuersari. **r** Et ibi tentauit eū. s. pplm vt p̄ ex-
piētā suā dī p̄cepta v̄ negligēdi apperet obediētā ei⁹ ad
deū v̄ iōbedia si r̄n si c̄intelligēdo q̄ deo apperet aliqd̄ de
nouo: s̄ alijs. r̄ h̄ mō
tentauit abraā vt ei⁹
obediētā alijs esset
nota sicut dicit̄ fuit
Gen. xxi. c. **Is**
Cunctū lā. quē po. i
egy. nō indu. sup te.
si obediēti m̄hi. v̄n
dī psal. ciiij. Et non
erat i tribub⁹ eoz in-
firmis q̄s est intelli-
gendū de illis q̄ obe-
diebāt deo: q̄ rebel-
les fuerūt a deo p̄cul-
si pluries: vtz i mul-
tis locis ifra sicut p̄
adoratōe vitulī: r̄ p̄
cōcupiscētā carnū:
r̄ p̄ rebellōe s̄ moy-
sen r̄ similibus.

r Ego em̄ dñs sana-
tor tuus. q. d. si p̄pter
p̄c̄m̄ te p̄cussero: pp̄
pniam verā te sana-
bo: scdm̄ q̄ scribitur
Job. v. ca. Ipse vul-
nerat r̄ medet̄ r̄.
r In ca. xv. vbi dī in
postilla. Fortitudo
mea r̄.

stituit ei p̄cepta atz iudicia
r̄ ibi tentauit eū dices. Si
audieris voces dñi dei tui
r̄ q̄s rectū ē corā eo feceris
r̄ obediēti mādatis ei⁹: cu-
stodierisq̄ oīa p̄cepta illi⁹
s̄ cunctū lāguorē quē posui
in egypto nō iducā sup te.

r Ego em̄ dñs sanator tu⁹.
r Enerūt at̄ in Ca. xvi
v̄ helim: vbi erāt duo-
decim fontes aq̄rū et
septuaginta palme r̄ castra-
metati sunt iuxta aq̄s p̄fe-
ctiq̄s de helim venit om̄is
multitudo filioz isrl̄ in de-
sertum syn: q̄s ē inter heli
r̄ synai: q̄ntadecia die mē-
sis sc̄di postq̄ egressi sunt
de terra egypti **Et murmu-**

r Additio Prima.

r Sicut fortitudo mea itelligit̄ effectiue: sic r̄ laus mea
effectiue intelligi p̄t. v̄n sup illud verbū. Fortitudo
mea r̄ laus mea dñs glo. interlinearis q̄ p̄ eam for-
tis sum r̄ laudabilis.

r In eo. ca. xv. vbi dicit̄ in postilla: Ascenderunt populi
r̄ irati sunt r̄.

r Additio Secunda

r Illio ire nō cōsurgit̄ ex timore s̄ ex alijs passionib⁹
s̄ ex tristitia illata cū desiderio r̄ spey liscendi sc̄dm̄
p̄m. ij. rhetorice. v̄n nō videt̄ dicendū q̄ amalechi-
te irati sunt p̄pter timorē ne inuaderēt terrā eoz: put̄ i po-
stilla: s̄ p̄tira eoz ex tristitia p̄cedēte ex p̄spitate filioz
israel intelligenda est vnactum desiderio r̄ spe vindicandi
se q̄s ex odio antiquo q̄s habebat esau erga iacob p̄cessit
de quo. s̄. Gen. xxvij. ca. amelech em̄ de p̄sapia Esau fuit
vt supra Gen. xxxvj. ca. de philistis at̄ r̄ alijs non dicit̄ q̄
fuerūt irati: s̄ dicit̄: Dolores obtinuerūt habitatores phi-
listim: timentes ne inuaderent terrā eoz.

r In eo. ca. xv. vbi dī ipostil. Ibi cōsistit. **r** Additio. iij.

r Atiqui hebreoz cōiter tenent q̄ p̄ceptū de observa-
tione sabbati r̄ q̄dam iudicialia fuerūt data poplo
israelitico in hoc loco: non aut̄ p̄ceptū de vacca rusa
vt dicit̄ Ra. fa. q̄d rōnabilib⁹ dī: nā de p̄cepto sabbati satz
patz cū. j. xvj. ca. aut̄ dationē legis habeat. Videte q̄a dñs
dedit vobis sabbatū. De iudicialib⁹ at̄ satis videt̄ necessa-
rium vt eis darent̄ aliq̄ iudicialia p̄cepta: nō em̄ tant⁹ po-
pulus potuisset durare vsq̄ ad dationē legis nisi habuisset
aliq̄s cōstitutiōes q̄b⁹ regerent̄ i iudicialib⁹. p̄ceptū at̄ de
vacca rusa erat oīno supflūū r̄ inutile p̄unc donec tale ta-
bernaculū fieret r̄ alta sacra ad quoz ingressus seu tactus
req̄rebat purgatio p̄ aquā lustratiōis. put̄ in ca. Au. alle-
gato p̄ postillatorē r̄. **r** Replicā conrectorij s̄ Burg.

r In ca. xv. cum postillator exponeret illud: Ascende-
runt populi r̄ irati sunt timētes ne inuaderēt terraz
eoz. Burg. notat eū q̄ velit dicere irā illā ex timore
originari q̄d nō est v̄z: s̄ postillator vult iram cum timore
recōcur r̄: vt videlicet timētes futurz eis malū sub spe t̄n

euadendi r̄ impediedi illud ascenderūt irati ad pugnādū
contra filios israel.

r Enerūt at̄ in helim. **r** Hic describit̄ passio aliment
vtum ad sbam. r̄ p̄ q̄tū ad cibū: sc̄do q̄tū ad potū
xviij. ca. Circa p̄tinā p̄mittit̄ defect⁹ cibi: sc̄do s̄ dicit̄

ravit om̄is p̄gregatio filio-
rum isrl̄ p̄tra moysen r̄ aa-
ron in solitudine **r** Bixerētq̄
filij israel ad eos. **r** Et inam
mortui essem⁹ p̄ manū dñi
s̄ in terra egypti: q̄n sedeba-
mus sup ollas carnū r̄ co-
medebamus panē in satu-
ritate. Cur induxistis nos
i in desertū istud: vt occide-
retis oēm multitudinē fa-
me. **r** Dixit at̄ dñs ad moy-
sen. **r** Ecce ego pluā vobis
panes de celo. **r** Egrediat̄
p̄p̄s r̄ colligat̄ q̄ sufficiunt
p̄ singulos dies: vt tētem
eū vtz ambulet i lege mea
an non. **r** Die at̄ sexto parēt̄
q̄ inferāt r̄ sit duplū q̄s col-
ligere solebant p̄ singulos

diebus de illis vixerūt nō comedēdo ad saturitatē s̄ ad fa-
mē r̄ p̄ndam: s̄ quō dī h: q̄ oīs cōgregatio murmurauit:
q̄z ibi erāt Josue r̄ Caleph r̄ plures aliq̄ boni hoīes de qui-
bus credendū ē q̄ patienter portabāt defectū victualium
spantes diuinū auxiliū. Dicendū q̄ illi erant valde pauci
respectu multitudinis: q̄s at̄ modicū est q̄s nihil reputat̄
vt dī. ij. phicoz: r̄ p̄pter h̄ scriptura nō dimisit loq̄ genera-
liter: q̄z h̄ est cōsuet⁹ mod⁹ loquēdi in talib⁹. **r** Et inam
mortui essem⁹ p̄ manū dñi. i. p̄ plagā a deo immissam cū p̄
mogenitis egyptioz: q̄z illa mors fuit breuis. **r** Quā-
do sedebam⁹ sup ollas carnū. i. q̄n nobis discedētib⁹ de
te r̄ pacifice: olle plene erant carnū ad ignē pro nobis.
r Cur indux. nos in desertū istud. vbi nihil comestibile
crescit. **r** Et occideretis oēm multitudinē fame: lon-
go cruciatu qui peloz est breui morte.

r Dixit at̄ dñs. **r** Hic cōsequēter describit̄ dñi p̄missio:
vbi p̄rio ponit̄ cibl̄ p̄missio: sc̄do eiusdē exhibitio: ibi. Fa-
ctum est q̄: terciō p̄seruatio: ibi. Dixit at̄ moyses. **r** Adhuc
p̄missio cibi p̄rio dī moysi a dño: sc̄do p̄ moysen ip̄i p̄plo
ibi. **r** Dixeruntq̄. Circa p̄tinā dī. **r** Ecce ego pluam id
est ad modū pluuiē abūdāter tribuam in **r** Panes de
celo. i. cibos: q̄z noīe panis itelligit̄ oīs cib⁹. vt. s̄. dicit̄ est
ij. ca. **r** Ipe at̄ dedit eis māna r̄ coturnices: r̄ vtrūq̄ de celo
aereo: v̄n r̄ aues celī noīant̄ eo q̄ p̄ aerem volitant.

r Egrediat̄ po. r̄ col. q̄ sufficiunt̄ qlibet p̄ se r̄ familia sua
f̄m̄ estimationē suā. **r** Per singu. dies. q̄z nihil de mā-
na debebat reseruari in crastinū vt dī infra. **r** Et tēp.
eū vtz am. in le. mea. custodiēdo mādāta mea de manna:
que mandata infra exemplificabūtur.
r In nō. s̄. transgrediēdo illa: qualiter at̄ deus tentet ho-
mines iam dictum est: quia hoc non est vt accipiat experi-
entiam de aliq̄ q̄d ignoret: cuz oīa nuda r̄ apta sint oculis
eius: etiā añq̄s fiāt: s̄ vt obediētā vel inobediētā ppli ad
deū eēt nota alijs p̄ euidentia facti. **r** Die at̄ sexto pa.
q̄s inferāt de māna r̄. **r** Et sit duplū. non p̄ h̄ intelligit̄
q̄ colligerāt die sexta pl⁹ q̄ in alijs dieb⁹: s̄ illō collectum
q̄n mensurabat̄ i domo inueniebat̄ duplū: vt dicit̄ infra.

Dixitque. Hic pñr pmissio dicta dñalgar pplo cū dz. **V**espe scietis rē. p hoc q dabit vobis mirabiliter abū dantiā carnū. **E**t ma. vide. glo dñi. in descēsu manne vtrūte gliosa ipius. Scīdū at q māna aliqñ ē generē neu tri r indeclinabile. aliqñ at iuenit feminini generis r pme declinatōis. s. māna

ne. aliqñ terciē decli natōis: vt māna tis. r iō nō est vis si acci plas mō fm vnā de clinationē mō scōm aliā. **A**udiui. n. mur. vīm dñm q eduxit vos d egypto in hāc solitudinē: qd de pcepto ei^o scīdū ē. **N**os vō qd sum⁹ q. d. sum⁹ tm̄ fui ei⁹. denūciātes vob ei⁹ volūtātē: r iō n̄ edu ximus vos picipali ter sicut imposuistis nob. s. ipse deus.

Quia musī. ptra nos. i. marmurastis murmur tū vīm est dñm principaliter **H**ab it dñs vob vespe carnes rē. eo q audierit murmura tiones vras aliqñ. n. murmurantib⁹ dat de⁹ sunz desiderū: s. hē ad malū ipoz: si cut hī. **Q**u. xj. ca. de poplo q desiderauit carnes q̄s interfecit dñs cū ad huc carnes eis date eēt in dētibus eoz. **A**ccē

dite corā dño. i. corā colūna nubis. vī fm alios corā taber naculo pno vbi dñs loq̄bat moyfi anq̄ scīdū eēt magnū ta bernaculū: de q hī. j. xxxij. ca. q moyses tetēdit illd extra castra. **A**udiuit em̄ mur. vīm. ne credatis q factā vra abscondita lateāt ipm. **E**t ecce glo. dñi ap. i. nube. i. qui dam fulgor insolit⁹ repitatu⁹ diuie pūtie ad arguendum pp̄l marmurationē. vī subdit. **A**udiuit marmuratio. rē. **F**actū est q̄. **H**ic cōsequēter describit cibi pmissi exhi bitio: r scōdo subdit vsus determinatio: ibi. **H**ic est sermo. **C**irca p̄mū dñ. **F**actuz est q̄ vespe r ascen. co. opuit castra. **C**oturnix at est auis pinguis r sapida r accipit b singula re p plurali. **C**oturnix. i. mltitudo coturnicū sicut frequē ter dictū est in fili. dñ at h̄ ascēdere coturnix: qz de terra op posita deserto in q̄ magna multitudo talū auū iuenitur ascenderūt in aerē volūtate diuina r volauerunt vsqz ad ca stra filioz isrl r ibi descenderūt ita q poterāt eas cape pzo sua volūtate. **Q**uerit h̄ qre dedit eis carnes in vespe r pa nes in mane sequēti. qz magis cōueniēs eēt fieri mō p̄rio **A**d hoc rñdēt q filij isrl p̄questi fuerūt p̄io de defectu car nis. r scōdo de defectu panū dicentes. **P**rinā mortuū eēm⁹ qñ sedebam⁹ sup ollas carnū: r comedebam⁹ panes i sa turitate. r iō eodē ordine q̄ petuerūt dat⁹ ē eis cib⁹. **A**līa rō assignat ex cōueniētia rei date qz coturnices ex volatu diurno erāt fatigate. r iō circa vespam erat cōueniēs tēp⁹ vt descenderēt ad terrā q̄si ad redēm. **P**anes at q̄ dati sūt mane sequēti fuit māna q̄ vocat panis māliter. qz decoque bat r inde formabant panes. descēdebat at p modū rois vt statim subdit. **H**ora at matutinalis cōueniēs ē tali de scensu. vī subdit. **M**ane qz ros iacuit. i. māna que erat ad modū rois p̄gelati. vī. j. dñ q̄ hēbat similitudinē pu ine que ē ros cōgelat⁹. **H** apparuit in soli. minutū. sic

dies. **D**ixeruntqz moyses et aaron ad oēs filios isrl. **V**espe scietis q dñs edu xerit vos de terra egypti. **r** mane videbitis glaz dñi **A**udiui em̄ murmur vīm ptra dñm. **N**os vō qd su mus: qz musitasti ptra nos **E**t ait moyses. **B**abit vo bis dñs vespe carnes ede re r mane panes i saturita te eo q audierit murmura tiones vras qbus murmu rati estis ptra eū. **N**os. n. qd sumus nec ptra nos est murmur vīm s ptra dñm. **D**ixit qz moyses ad aarō. **H**ic vniuerse p̄gregationi filioz isrl. **A**ccedite coram dño. **A**udiuit em̄ murmur vīm. **C**ūqz loqueret aaron ad oēs cetū filioz isrl respe xerūt ad solitudinē **E**t ecce glia dñi apparuit in nu be. **L**ocutus est at dñs ad

granula cōgelata q̄ aliqñ descēderūt i p̄uina. **E**t q̄si p̄lo tufum in similitudinē rē. i. sicut granū frumenti a q̄ cor tex ex p̄cussioe p̄llī ē amor⁹: r sic apparet albū. **I**ta est ex positio doc. catholicoz: fm quaz māna imediate cadebat sup terrā r p̄ rore vel p̄uinā. **H** intelligit māna: vīz ex dictis

moysē dicēs. **A**udiui mur murationes filioz isrl. **L**o quere ad eos. **V**espere co medetis carnes r mane sa turabimini panib⁹: scietis qz q ego sum dñs de⁹ vī. **F**actū est q̄ vespe r ascen dēs coturnix cooperuit ca stra mane qz ros iacuit p circuitū castror. **C**ūqz ope ruisset supficiem terre a p paruit in solitudine minu tum: r quasi pilo tufum in similitudinē puine sup terrā **Q**d tū vidissent filij isrl di xerunt adinuicē: **M**an hu **Q**d significat. qd ē h. **I**g norabāt em̄ qd eēt **Q**uib⁹ ait moyses. **I**ste est panis que dñs dedit vob ad ve scendū **H**ic ē fmo que p̄ce pit vob dñs **C**olligat vnus quisqz ex eo quātū sufficit ad vescendū: gomoz p sin gula capita. **J**uxta numez

Ha. sa. exponit locū istū aliter r subtilius dicens: q̄ p̄ cadebat p̄uina sup trā r po stea manna desup et postea ros aliqñtu lum cōgelat⁹ desup ita q māna erat iter mediū q̄i munde cr stoditū r repositū su ter duo stramēta. scz p̄uine r rois: et sic exponit textū q̄ aliqñ mō ali⁹ est i hebreo: vbi hī sic: **M**ane qz fuit opimentū rois i circuitu: r ascendit opimentū rois: r ec ce in solitudie minuz discooptū. **P**re mittit tū expōez hu ius text⁹ illud qd de descensu manne dñ. **Q**u. xj. ca. vbi dñ sic: **C**ūqz descēderet ros sup castra: descende bat p̄ter r mānavbi i hebreo hī. **D**escen debat sup eū māna. ex q̄ accipit q̄ p̄ ca debat ros cōgelatus q̄ ē idē qd p̄uina: et postea māna desup: q̄si sup stramentum **E**x hoc at qd dñ hīc:

Mane qz fuit opimentū rois. accipit q̄ illd qd erat desu per erat ros cōgelat⁹ q̄ erat opimentū māne: r qñ subdit: **E**t ascēdit opimentū rois. sic exponit q̄ ros pax cōgela tus q̄ erat sup māna: oriēte sole resoluebat r ascēdebat in vapores: r tunc apparebat māna discoopta: iō subdit. **E**t ecce in solitudine minutū discooptum. i. māna q̄ hēbat similitudinē granor rotundoz pnoz apparebat discoop ta: vt a pp̄o colligere. r fm istā expositione māna disse rebat a rore cōgelato siue p̄uina q̄tū ad fitū: vīz ex dictis item q̄tū ad figurā qz māna hēbat figurā rotundā: sic gra nuz coriādri. vt. j. dñ: ros at cōgelat⁹ retinebat figurā cōez **I**tem q̄tū ad sapore: qz hēbat sapore dulcē r delectabilē. vt infra patebit: nō sic at ros cōgelat⁹ vel p̄uina. **Q**d cū vi. fi. ii. di. adinuī. man hu. due sunt dictiones: r significāt qd hoc. r subintelligit est: r sic expōit **J**oseph⁹. **H**a. sa. r hebrei moderni dicūt q̄ man non significat qd h̄ significat p̄parationē vel magis p̄p̄tem preparataz ad esum r fm hoc dixerūt filij isrl. **M**an hu. i. p̄paratū hoc la deo p̄nra sustentatiōe: qz tamē nesciebāt determinate naturā ei⁹: nec p̄ cōsequēs q̄lter deberet p̄p̄ie noiari: iō subditur: **I**gnorabāt em̄ qd esset. sequitur. **I**ste ē pa nis. qz tunc moyses eis: declarauit ipi⁹ naturā r efficacī. **H**ic est sermo. **H**ic consequēter determinat qualiter hoc cibo debeant vti colligendo r seruando: r primo quā tum ad sex dies hebdomade: scōdo q̄tū ad sabbatum: ibi. **I**n die vō sexto. **C**irca p̄mū dñ. **H**ic est sermo que precepit dñs. iō obligat transgressores ad mortale p̄ctm. **C**olligat ex eovnus. quan. sus. pro se r familia: r que sit mensura sufficiens ostendit dicens **G**omoz p singula capita: h̄ hoc videt falsum: quia non est idem medium omnibus: sicut dñ. ij. **E**t ibi. q̄ non est idēz mediū miloni: de

Exodus

quo dicit comentator: q̄ comedebat in die bonē integrū: z alijs hominib⁹: z iō illō qd̄ est cib⁹ cōueniens vni: alteri plus indigētī est deficiēs: z min⁹ indigentī est supabūdās. Dicendū q̄ sicut iste cib⁹ dabat̄ diuino miraculo: ita eodē mō fiebat vt plurimū indigētī sufficeret z a min⁹ indigen-

animāz vestraz que habitant in tabernaculo: sic tolletis. Fecerūtq̄ ita filij isrl̄ z collegerūt alius pl⁹: ali⁹ minus: z mēsi sunt ad mensuram gomoz. Nec q̄ plus collegerat habuit ampli⁹ nec q̄ minus pauperat reperit minus s̄ singuli iuxta id qd̄ edere poterāt cōgregauerūt. Dixitq̄ moyses ad eos. Nullus relinq̄t ex eo in mane. Qui nō audierunt eū. s̄ dimiserūt q̄dam ex eis vsq̄ mane z scater cepit vermib⁹ atq̄ cōputruit. Et irat⁹ est p̄tra eos moyses. Colligebāt at̄ mane singuli q̄tū sufficere poterat ad vescendū. Cūq̄ incaluisset sol liquefiebat. In die at̄ sexta collegerūt cibos duplices. i. duo gomoz p̄ singulos hoies. Elegerunt at̄ oēs p̄cipes multitudinis: z narrauerūt moysi. Qui ait eis. Hoc ē qd̄ locutus ē dñs. Requies sabbati sanctificata est domio. Cras quodcūq̄ opandū ē facite: z q̄ coquēda sunt coquēte. Quicqd̄ at̄ reliquū fuerit reponite vsq̄ in mane. Fecerūtq̄ ita vt p̄ceperat moyses. z nō cōputruit neq̄ vermīs inuentus est in eo

eis prius in marath: s̄ h̄ replicant̄ occasiōe duplicationis māne. y. Quicqd̄ at̄ re. fuerit. s. de māna collecta die sexta. z Reponite vs. in ma. die sab. cui⁹ causa subdit. Dixitq̄ moy. co. il. hodie. ad h̄ em̄ fuerat reseruatū. a. Venitq̄ septia dies z egress. de po. vt col. nō inuenerūt

Dixitq̄ moyses. Comedite illud hodie. quia sabbatum est dño nō inueniet̄ hodie in agro. Sex dieb⁹ colligite: in die at̄ septio sabbatū est dño. iccirco nō inueniet̄. Venitq̄ septia dies. z egressi de pp̄lo vt colligerent nō inuenerūt. **Vixit autem dñs ad moysen.** Usq̄quo nō vultis custodire mādata mea z legem meā. Tidete q̄ dñs dedit vobis sabbatū z p̄pter hoc die sexta tribuit vobis cibos duplices. Maneat vnusquisq̄ ap̄d̄ semetip̄m. z nullus egrediatur de loco suo die septimo. Et sabbatizauit populus die septimo. **Appellauitq̄ dom⁹ isrl̄ nomē ei⁹ man.** Qd̄ erat q̄si semē coriandri album. gustusq̄ ei⁹ q̄si simile cū melle. **Vixit at̄ moyses.** Iste est h̄mo quē p̄cepit dñs. Imple gomoz ex eo et custodiat̄ in futuras retro generatōes vtauerint panē quo alui vos in solitudine qñ educti estis de t̄ra egypti. **Dixitq̄ moyses ad aaron.** Sume vas vnū z mitte ibi man. q̄tuz p̄t capere gomoz: z reponet̄ corā dño ad seruandū i ge-

exiterūt em̄ gulosi / rate ducti vt haberēt nouū cibū sic z alijs dieb⁹: z etiā cupiditate z curiositate ad videndū si v̄bū moysi foret ver⁹. b. Usq̄q̄ nō vultis seruare mādata mea. s. de obseruatione sabbati z de māna de q̄ fuerūt octo mādata dei s̄m q̄ dicit̄ t̄ndre. p̄mū vt mae colligerent. scdm̄ q̄ ad sufficientiaz s̄m estimationē p̄riā. t̄erū vt comederent mensurā gomoz: z n̄ plus: q̄tū vt nō reliquerent in crastinū: q̄ntū vt die sexta haberent duplū: sextū vt reseruarēt vnū gomoz p̄ sabbato: septimū vt illud comederent in die sabbati: octauū vt implerent vas prinens gomoz ab reseruandū in futuras generatōes: vt h̄ infra. c. Maneat vnusq̄s ap̄d̄ semetip̄m cogitās de diuinis beneficijs z gr̄as agens. d. Appellauitq̄ do. il. no. ei⁹. man. i. cibuz p̄paratū a deo vt p̄dictum est. e. Qd̄ erat q̄si semē coriandri. q̄tū ad q̄ntitates z figurā nō t̄n̄ q̄tū ad colorē. vñ subdit f. Album. semen at̄ coriandri nigrū est. g. Gustusq̄ ei⁹ q̄si

simile cum melle. Simila farina tritici est delicatissima: sapor igit̄ illi⁹ māne erat q̄si sapor panis facti de simila et cōmixtione mellis: Sap. xvj. d̄r q̄ hēbat oēs saporis suauitātē: s̄ h̄ est intelligendū q̄ nō erat ex natura māne: s̄ ex merito sc̄tōz hoim̄ q̄ eam comedebāt q̄bus sapiebat sicut desiderabāt: vñ ibidē subdit. Qd̄ em̄ q̄sq̄ volebat ad h̄ cōuerrebat. malis at̄ hoibus ex eoz demerito desipiebat. vñ An. xj. ca. d̄r. Nihil vidēt oculi nr̄i nisi man: qm̄ nauiseat aia nr̄a sup̄ cibo isto lenissimo. Dic at̄ describit̄ sapor: ip̄i⁹ naturalis: generabat̄ at̄ in aere: z p̄pter h̄ vocat̄ alicubi panis de celo: q̄ in celo aereo ē generatus: z a deo dat⁹ z format⁹: nō brute nature. D̄r at̄ panis angeloz q̄ in descēsu māne cooperabant̄ angeli. nō em̄ d̄ panis angeloz q̄a ip̄o vefcerent: q̄ nō indigēt cibo corpali. h. Dixit autē moyses. Dic p̄r ponit̄ ip̄ius māne reseruatō in futuras generatōes i memoria tāti b̄ficij: z p̄ l̄ra vsq̄ ibi. i. Et reponet̄ corā dño. i. in illo tabernaculo puo. de q̄ p̄dictū est. Hebrei at̄ dicūt q̄ hoc dicit̄ de tabernaculo magno quod postea factū ē: z qd̄ istud p̄ceptū nō fuit datum

vt d̄r. j. q̄ sic p̄ntreuebat erat ex voluntate dei ne aliq̄ ex cupiditate z gulositate vellēt plus debito colligere ad reseruandū. qd̄ eēt occasio maloz. vt p̄dictū ē. n. Et iratus est d̄ eos moyses. s. ira q̄ est p̄ zelū z nō viciū. o. Cūq̄ incaluisset sol liquefiebat. hora em̄ colligēdi erat post ortū solis eleuato roze q̄ erat sup̄ māna p̄ vapores: vt p̄dictum est: z durabat vsq̄ ad horā sextā: z tūc incipiebāt liquefieri ad modū pr̄uine ad ignē v̄o indurabat̄ z formabant̄ inde panes. p. In die v̄o sexta col. ci. du. s̄m q̄ dicit̄ hebrei nō collegerunt pl⁹ illa die q̄ i alijs p̄cedētib⁹: s̄ cū venerūt ad domū inuenerunt mensurā duplicē p̄ miraculū: z hoc vidēt̄ ex l̄ra sequētī cū d̄r. q. Venerūt at̄ oēs p̄r̄. mul. z nar. moysi. ex miraculo em̄ sc̄tō de nouo moti fuerūt ad veniendū z narrandūz moysi: qd̄ acciderat. r. Qui ait eis. reddēs rōnem p̄dicte duplicatōis. s. Requies sab. san. ē dño. i. dedicata ē cultui diuio: z iō nihil ē agendū in eo. vñ subdit. t. Cras qd̄ ē op. fa. i. illō qd̄ velleis cras facere facite hodie. v. Et q̄ co. sunt. s. p̄ die crastina hodie. x. Coquit̄. s̄m heb. istas obseruātiās d̄ die sabb. dixerat

ante completionē tabernaculi h post: z qd h dē est p antict
pationē. k Filij at is. ce. man. xl. ānis donec ve. in terrā
habitabilē. i. i. terrā chanaan. q eis pmissa erat ad hitandū
nec tū defecit māna statim cū intrauerūt terrā illā: qz trā
to iordane fecerūt circūcisionem in galgalis z postea cele
brauerūt pascha: z i

eraſtino pasche defe
cit māna vt hī iofue
v. h. satis cito post in
gressum terre chana
naan defecit vt pz ex
dictis. l. Gomoz
at deci. pars ē ephi.
vtrūqz ē nomē mēsu
re. qntū aut tenet go
moz nō hī ex scriptu
ra h ra. sa. dicit q cō
tinet qntitatem. xliij.
ouoz: ephi decies tā
tum. alij at dicunt q
ex dictis pape z ysi
dori de mēsuris hī q
gomoz cōtinet qntūz
qta z dimidia pari
sientis. i. tū d. blado
vel alia re arida sic
mēsurabilē qntū vni
vas factū ad mēsurā
dum talia q eēt quā
titatē qre z dimidie
parisienē pnteret: cre
do tū q talū qntitas
est nob incerta: quia
mēsure eodē nomie
noiate variant in di
uersis regionibz z ci
uitatibz sic modus
parisienē. alteri qnti
tatis est qz rothomagenē. vel alteri loci. z sūr de mensuris
liqdoz: vt vini z olei z cōsimiliū.

In ca. xvj. vbi dī in postil. dī at alibi panis angeloz.
Pter hebreos magne auctis antiqz. Ad dīto.
fuit disceptatio sup māna in qdā libro Calmudico
q dī Joma. qdā em eoz q dī ra. Aquila. als ra. haq
ba. exposuit illō verbū. s. panis angeloz: sicut sonat dicēs
q hō israhelita māducauit panē quē angeli comedūt. ali
q dī dicebat ra. ysmael: improbauit eū dicēs q angeli nō
comedūt cibū cozpalē. Moderni vō vt ra. moy. gerūdeū
z alij sustinēt opīnionē Rab. haqutba. dicēs q angeli re
ficiunt in lumie diuio z q māna erat de isto lumie qd quā
dem lumē fuit incorporatū ex volūtate diuina z factū māna:
z sic angeli z israhelite ex eadē re reficiebant. s. āgeli ex lu
mine diuino: z israhelite ex illo lumie incorporato: z sic itel
ligunt isti qd dī: Panē āgeloz māducauit hō. vt hī i glo.
p dīcti rab. moy. in hoc loco. Et licet h nō vere dicat figu
ratū de illo māna est tamē valde applicabile ad nostrum
vez manna. s. sacramentū eucharistie in quo est vez lumē
diuīnū ex voluntate diuina incorporatū. ex quo. s. lumie di
uino angeli in celo reficiunt z fideles in deserto hui⁹ vite
ex eodē lumine incorporato pascunt: quod si sic intellexis
sent cessarent murmurationes eoz contra predictū sacrū
sacramentū dicēs q penitus est impossibile z implicās
cōtradictionē. vñ de silibus intelligit illd psal. Noluit in
telligere vt bene ageret. multa em z similia de hoc māna
ab eis dicunt: que causa brenitatis omitto. Ca. xvij.

Sit pfecta. Postqz descpta est pūisio alimēti sicci
qd est ab. h cōsequēter describit pūisio alimēti
humidi: qd ē potus z primo ostendit aque penuria
scōo circa hoc dei pūisio: ibi. Et ait dñs: Circa pūū
dicat. **I**git pfecta omis mul. si. israhel d deserto syn
pman si. suas. Notandū q in itinere vsqz ad mōtem synai

nerationes vras: sicut pce
pit dñs moyſi. Posuitqz il
lud aaron i tabernaculo re
seruandū. Filij at isrl come
derunt man qdraginta an
nis: donec venirēt in terrā
habitabilē. Hoc cibo aliti
sunt vsqz q tangerent fines
terre chanaan. Gomoz au
tem decima ps est ephi.

Capitulum. xvij.
Sit pfecta ois mul
tudo filioz isrl d de
serto syn p māſiones
suas iuxta sermonē dñi ca
strametati sunt i raphidim
vbi nō erat aqua ad biben
dum pplo. Qui iurgat cō
tra moyſen ait. Ba nobis
aquā vt bibam: qbus rñ
dit moyſes. Quid iurga
mini ptra me z cur tentat
dñm. Sitiuit q ibi ppl's p
aque penuria: z murmura

z etiam postea filij israhel fecerunt aliquas māſiones que
magis seriose exprimunt. Qu. xxxij. hic autē solū nomi
nantur ille in qbus factum est aliqd notabile. b. Juxta
ser. dñi. non est intelligendum q aliq vox sensibills a deo
emissa ostenderet locū in q deberent manere h colūna nū
bis pcedēs h indica
bat faciēs in h offici
um vocē vel fmōis.
c. Vbi non erat aq
ad bibendū. S. que
ritur hic quare dñs
eduxit eos p talē vi
am vbi paterent tor
defectus cibi z pot⁹
dicendū q hoc fuit
vt ex frequēti neces
sitate oporteret eos
recurrere ad dñm et
sic sub timore dñi re
tinerent: p hoc etiāz
bonoz patientia z
maloz impatientia
declarabatur. d.
Qui iurg. h moyſen
ait hoc intelligit de
impatientibus tm.
e. Quid iurgamini
dñe. qsi obliti bene
ficioz deiqz vob pro
vidit in mator neces
sitate. f. Et cur tē
tatis dñm: vt tū q nō
fuerit tibi tētatio dei:
qz nō hēbāt qd age
rent hūano consilio
dicendūz q tētabāt
deū in h q expri vo
lebāt vix de⁹ possēt

uit ptra moyſen dicēs Cur
fecisti nos exire de egypto
vt occideres nos z liberos
nros ac iumēta siti. Clama
uit aut moyſes ad dñm di
cens: Quid faciā pplo hu
ic: adhuc paululū z lapida
bit me. Et ait dñs ad moy
sen. Antecede poplm z su
me tecū de sentoribus isrl.
m z virgā q pcussisti fluum
tolle in manu tua z vade.
o. En ego stabo ibi coram te
p supra petrā oreb pcutiesqz
petram z eribit ex ea aqua
vt bibat popul⁹. Fecit mo
yses ita coram senioribus
israhel. Et vocauit nomē lo
ci illius: tentatio: propter
iurgiū filioz israhel: z qā
tentauerant dñm dicentes
Est ne de⁹ in nobis: an nō
venit aut amelech z pug
nabat cōtra filios isrl in ra

eds potare i deſto. vel qz volebāt expri vix ex suis meru
de⁹ dēret eis dare potū infra culose. vñ dicebāt. Est ne de⁹
inob an nō: vt p ea sbdit. g. Clamauit q z. i. nullo re
tardat⁹ de bono pcurado eis pp inuria eoz q ipm. h
Adhuc paululū zc. h nō dicebat moyſes duc⁹ tiorē nāl
sui q bñ cadit i pfectū vix h magz h dicebat timore popli
ne eo iterfecto a dño recederet p ydolatriā. i. Et ait dñs
ad moyſen. h pñr describit dei puidētia cū dī. k. Pnce
de paululū. ac si dicēt dñs tu times ne ppl's lapidz te. egre
dere añ eos z videb si potero te ptegere. l. Et tu tecuz
de sem. isrl. vt sint testes qz tibi antea nō fūerit fontes vl aque
z p hoc appareat euidēs miraculū. m. Et virgā. Dicit
ra. sa. q aliq de pplo isrl erāt ita maligni q dicebant minū
steriū illi⁹ virge solūmō se extēdebat ad mala infligenda
sicut patuit in plagis egyptioz: h nō se extēdebat ad cōse
rendū bona: z iō dñs pcepit moyſi vt vga illa in eductōe
aque de petra vt manifeste videret q nō solū erat inſtrū
diuine iusticie imalis pene inferēdis: h etiā diuine miseri
cordie i bōis pferēdis. n. Qua pcussisti fluum. s. vij. c.
vñ dicit hriū. s. q aarō pcussit z nō moyſes. Dicendū q aa
ron pcussit aucte z mādato moisi: vt dī tibi z qz ille dī rem
facē cui⁹ aucte fit: tō dī h q ipē moyſes pcussit. o. En
ego stabo corā te. par⁹ ad implendū petitōez tuā p. Su
pra petrā oreb. nō ē intelligendū q illa petra eēt i mōte oreb
q ē idē q mōs synai: qz adhuc distabāt ab illo loco: h ē all
us eiusdē nois. sequit. q. Et voca. nomē illi⁹ tētatio. cu
ins cā sbdit. r. Quia tētauerūt dñm. qlit at tētauerūt
deū tā dicit ē. s. Venit at amelech. Descripta pūisio
ne alimēti: h describit repſio aduersarij: z p describit pug
na: scōo gfaxactio p victoria: ibi. Edificauitqz. Circa pūū
dicat. Venit at amelech z pugnavit cōtra isrl. cā hui⁹
dicta est. xv. ca. quantū est ex pte ipius amelech. alia cau
sa assignat ex pte ppli isrl. Ad hoc em pūisio dñs bellum

Exodus

istud 3 cu isurgere: vt ex victoria sequenti eent audatiores decetero 3 aduersarios insurgentes z de spolijs amelech essent muniti armis z alijs necessarijs q fugietes dimiserit

Dixitq moyses ad iosue vidit em in spu pphetico ipm fore ducē isrl: z iō fecit eū capitaneū exercit⁹. **E**lge viros. i. strenuos bel latores. **E**t egres sus pugna tra ama lech. nō em voluit q expectaret exercitus amalech: s; q tref si bi obuiā ne pueri et mulieres z timidi q remanserūt i castris nimis terrerent z fu gerent: z sic daretur maior audacia ad uersarios. **E**go stabo in vertice coll. ad pugnandū p cib⁹ contra aduersarios. **M**is virgā dei in ma. mea. vt victoria deo ascribat. **M**oy ses at z aaron z hur ascenderūt z. **D**icūt hebrei z aliq doctores catholici q iste hur fuit fili⁹ marie z caleph: confir mates p illud quod scribit. j. Paral. ij. c. q mortua azuba vx ore Caleph ipe acce pit vxorem q vocabat ephrata: q pepit ei hur. **D**icūt autē q ista ephrata fuit maria soror moysi q erat binomia: sed istud vi falsum qz maria senior erat ipo moysi: qd p ex h qd supra dictū ē. ij. ca. s. q moysi exposito in flumine ipsa iuit ad videndū qd accideret de puero: z dixit filie phara onis. **D**is vt vocē tibi mulierē hebreā q nutriti possit in fantulū. **E**x q p q i natiuitate moysi iā erat puella. xij. an noz. vel ampl⁹. moyses añ exiituz de egypto iā erat. lxxx. annoz. vt dcm ē. vij. ca. z p nūc tūc erat maria. lxxxij. an noz. vel circiter. **D**e caleph at scribit Josue. xiiij. c. q erat xl. annoz tm qn iuit ad explorandū terrā: qd fuit p exiitū. de egypto: si igit maria fuit vxorei⁹ scda: nō vī q accepit eam anteq iret ad explorandū: tū qz nō ita cito accipiebāt vxores illo tpe: s; expectabāt eratē pfectā ad generandum tū qz oportet dicere q p aliqd tps fuerit cū pma: maxime qz ex ea habuit plem: vt h. j. Paral. ij. capi. **E**x q videt q nō potuit accipere mariā cū iam eēt. xl. annoz. vel par mi nus: z tūc ipa maria erat. lxxxij. vel par min⁹. **E**x q seqt incōueniēs vt videt. s. q dña sic antiqua z iate sanctitatis quia erat pphetissa: vt supra dcm est: cōtraxisset matrimo niū z maxime cū hoie tānuene. **I**tem dato q cōtraxisset in tali erate nō tm potuisset concipē. **I**tem dato q cōcepit set de caleph: tm ille puer in exiitu de egypto nō posset esse ita magn⁹ q ascēdisset cū moysi in montē z sustēstz ma nus ei⁹. vt h dē de illo hur. **E**x q manifeste p q nō fuit fi lius caleph. z Marie. **I**te de ipo dē infra. xxiiij. ca. **D**abe tis aaron z hur vobiscuz: siqd natū fuerit qōnis referentis ad eos. **E**x q p q in exiitu filioz isrl de egypto hur iā erat magne prudētie z magni cōsiliij z reputatus iter seniores z ideo ille hur de quo est h sermo nō potuit esse filius Ca leph qui adhuc erat satis iuuenis vt p dictū est z iō si dica tur q fuerit fili⁹ marie oportz dicere q sit de alio viro: nec illa ephrata de qua dictū est potuit esse eadē cum Maria vt satis patet ex dictis: z ille hur filius caleph est alijs ab isto de q hic loquit scriptura. **E**t ideo mihi videt meli⁹ di cere cum antiqs doctoribus q iste hur fuit marit⁹ marie: z idem dicit Josephus. iij. ll. antiquitatu: z iō cum moysi

pbidim. **D**ixitq moyses ad Josue. **E**lge viros: et egressus pug tra amelech cras. **E**go stabo in vertice collis: hñs xgā dei in manu mea. **F**ecit Josue vt locutus erat moyses z pug nauit tra amelech. **M**oy ses at z aaron z hur ascen derunt sup verticē collis. **C**ūqz leuaret moyses ma nus vincebat isrl. **S**inau tem paululū remisisset: su perabat amalech **M**anus at moysi erāt gues. **S**umē tes igit lapidē posuerūt i bē eū in q sedit **A**arō at z hur sustētabāt man⁹ ei⁹ ex vtra qz pte. z factū vt man⁹ illi us nō lassarent vsqz ad oc

ascendit in montē z sibi cum aaron cōmissuz est regimen ppli in absentia moysi: qz erat vir antiq⁹ sapiēs z exp⁹. **C**ūqz leuaret moyses man⁹ z. p hoc oñdit sue orōis efficacia: z vt deo ascriberet victoria. **M**an⁹ at moysi erāt graues: p qd designat q in pplō sibi subdito erāt aliq pec

casum solis. **F**ugauitqz iosue amelech et pplm ei⁹ in ore gladij **D**ixit at dñs ad moysen **S**cribe h ob mō nimentuz in libro: z trade auribus iosue **B**ebebo em memoriā amalech sub celo **E**dificauitqz moyses alta re z vocauit nomē ei⁹ dñs i exaltatio mea dicēs **Q**uia man⁹ soli⁹ dñi z bellū dei erit tra amalech a genera tione in generationē.

Capi. xvij. **C**ūqz audisset Jetro sacerdos madian co gnatus moysi omnia que fecerat dominus moysi z israel populo suo z q eduxisset dñs isrl d egypto

catis agguati: quia fm q dic Greg. fm qlitate subditoz dis ponunt acta regentū um. **F**ugauitqz iosue amalech. in he breo hf. **D**ebellauit qz. qd exponunt heb dicētes q oēs fortes de am alech fuerunt interfecti in bello il lo z nō effugerūt ni si timidi z par valē tes. **I**n ore gla dij. i. in acie vel cacu mine gladij. **S**cribe hoc ob mō nimentum. i. ad me moriā ppetuā. **E**t trade auri. iosue. p hoc designauit do min⁹ q erat iosue in troductur⁹ filios isrl in terrā pmissionis z nō moyses. **B**ebebo em memoriā am alech hoc em factū ē tpe saulis: vt h. j. Reg. xv. c. **S**ci

endum at q glo. qdam sup locū istū q dī eē **S**trabi dīc q amalech fuit fili⁹ ysmaelis. a q dicit sunt amalechite z po pulus amalech. **A**t. j. Paral. j. ca. dī q eliphat pmo ge nitus esau genuit amalech: dicit sequētes dictā glo. q fu it all⁹: z sunt duo esusdē nois. hoc dictū de sacra scriptura si hz auctoritatē s; magis cōtrarietatē: vt videt: qz **G**enesis xxxvij. ca. z. j. Paral. j. ca. dī expfisse q amalech fuit filius eliphat pmo geniti esau: nec ali⁹ amalech legit. **I**te **J**ose phus. ij. li. antiq. dicit q ab amalech filio eliphat dicit sūt amalechite. hoc etiā h. ex. ij. Reg. j. ca. vbi dī q fili⁹ doech idumei venit ad dauid nunciās illi morē saulis: lz em nō exprimat ibi q fuerit fili⁹ doech: tm oēs expositores pcor dīter h dīcūt: z cū interrogaret a dō qd eēt: rñdit fili⁹ hois aduene amalechite ego sum. **E**x q videt q amalechite sūt idumei: z sic nō descendēt ab ysmaele: s; ab esau. **D**e glo sa at **S**trabi vel alteri⁹ nisi sit doctor autētic⁹. vt **A**ug⁹. z hiero. z hmōi: nō ē multū curandū: maxie qn videt a tex. discrepare. **E**dificauitqz moyses altare. **D**ic describit tur gratiaz actio p victoria cū dī. **E**dificauitqz moyses al tare. ad offerendū deo hostias p grāz actioe. **E**t vo cauit no. ei⁹ dñs exal. mea. nō qz nomē dñi cōueniat ipi al tari s; denoiat⁹ est ab effectu ipi⁹ dñi exaltant⁹ pplm isrl z amalech depmentis: pp qd s; dī. **Q**uia man⁹ solius dñi. i. p rās throni ei⁹. **E**t bellū ei⁹ erit tra amalech z.

Cūqz audisset jetro. postqz descripta **C**a. xvij. **E**st puissio alimentī z repssio aduersarij: h pñr descri bitur gubernatio ppli: z p describit aduētus consu lentis. scdo assensus pñdentis: ibi. **A**ltera at die. **P**rima i tres: quia primo describit aduētus jetro amicabile: qd ex bonis que dñs fecerat israeli motus fuit ad venienduz z pgaudenduz: z hoc est quod dicitur. **C**ūqz audis set jetro. iste habuit plura noia. vt dictum est supra. ij. c. **S**acerdos madian. i. maior: vt dictum fuit ibidē. **C**ognat⁹ moysi. i. affinis. vnde i hebreo habet. **S**ocer moysi z isrl in sequētib⁹ vbi nominat⁹ cognatus. **O**mnia q fecerat de⁹ z. i. in egyptioz flagellatōe: z i ma ris diuisione: z in amalech debellatōe: z ceteris.

E tulit zepho. vro. mo. qua remiserat. Dicitur fuit. s. iij. ca. q. ipa derelicta eum. Dicendum q. fuit de voluntate moysi: q. aduertit q. vxor sua z filij no eet sibi nisi oneri in negotio p. q. ibat in egyptu: z io h. d. q. remisit ea. **V**enit ergo ietro. dicitur alitq. hebrei q. no venit an legē datā nec p. anno egressiois de egypto s. anno scdo p. legē datā. z q. d. h. venisse h. est p. antici patione: alij at dicunt q. venit an legē datā z p. anno: z h. v. p. ba bile q. terra sua non lōge erat a monte synai. vt p. z. illd. qd. di. ctm. est. s. iij. cap. q. moyses pascēs oues ietro minauit gregē ad interiora deserti: z venit ad mōtes dei oreb. q. ē mōs synai: z io audita magnificētia moysi generi sui non est verisimile q. tardasset p. annū venire ad ipm. **E**g. Et mādauit moysi. l. aduentū suū: n. em. voluit sbito intrare castra isrl: vt ipse z filia sua z nepotes honestius recipent: max. me. q. honor iste in moysen reuertebat. scdo describit ei. ho. norabilis receptō cū d. **Q**ui egressus in occursum. z n. est dubiū q. maiores de pplo inerūt cū eo ad honorandū socerum suū z vxorem. **S**alutaueruntq. se mutuo vbi pacificis. i. amicabilib. q. iter eor. nō erat an discordia. **C**ūq. intrasset tabernaculum nar. moyses zc. honesti. em. z magis feriose dixit sibi i. do. mo. q. dixisset in via. **V**niuersumq. laborem. p. defectu v. etnaliū z isultu ama. lech. **T**ercio describitur ipius ietro deuotio laudabilis cū d. **L**etatusq. est ietro. ex q. patz. q. hēbat fidē vni. dei veri vni. ait. **B**enedict. do. q. libe. vos. zc. **N**ūc pgnoui quia magn. dñs sup. oēs deos. p. mirabilia em. audita roci. nature create. v. tute. trāscendētia coguit q. ipse est sol. de. ve. rus: z nō solū cōfessus ē fidē suā ore: s. etiā ope. vni. b. d. f. **O**btulit q. ietro holocausta. victime sunt q. totaliter incendunt ad honorē diuinū. **E**t hostias. i. pacificas: quaz. vna. ps. incendebat altera at erat sacerdos: altera ab offerentibus comedebat. vni. b. d. f. **V**enerūtq. aaron z oīs seniores zc. vt honoraret eū max. q. erat de nouo cōuersus ad fidē z ritū hebreoz vt i. fidemagis solidaret. p. panē at h. itelligit oīs cib. vt frequenter dicitur est. **C**orā dño. i. corā illo quo tabernaculo: de q. d. c. h. est. s.

E tulit zephorā vxorē moysi quā remiserat: z duos filios ei. q. p. vn. vocabat german: dicēte p. re aduena fui i terra aliena: alter h. o. eliezer. **D**eus em. ait p. ris mei adiutor me: z eruit me de gladio pharaonis. **V**enit q. ietro pgnat. moysi z filij ei. z vxor ei. ad moysen i desertū: vbi erat castrametatus iuxta montem dei z mādauit moysi dicēs **E**go ietro pgnat. tu. venio ad te z vxor tua z duo filij tui cū ea. **Q**ui egressus in occursum pgnati sui adorauit z osculatus ē eū. **S**alutauerūtq. se mutuo vbi pacificis. **C**ūq. intrasset tabernaculum: narrauit moyses cognato suo cuncta q. fecerat dñs pharaoni z egypti is ppter isrl. vniuersūq. laborem q. accidisset eis i itinere. et q. liberauerat eos dñs. **L**etatusq. ē ietro sup. oibus bonis q. fecerat dñs israeli eo q. eruiſſ. eum de manu egyptioz. **E**t ait **B**enedict. dñs q. liberauit vos de manu egyptioz: z d. manu pharaonis: q. eruit populū suū de manu egypti. **N**ūc pgnoui q. magn. dñs sup. oēs deos: eo q. sup. be. egerint ptra eos. **O**btulit q. ietro pgnatus moysi holocausta: z hostias domio venerūtq. aaron z oēs se-

rvj. ca. vel corā altari vbi obtulerat holocausta. **A**ltera at die. descripto aduentu consulētis: h. p. r. describit as. sensus p. fidētis: vbi p. mittit p. sultarōis occasio: cū d. r. Altera at die. s. p. oblationē ietro. **S**edit moyses vt iudicaret pplm. v. z em. iudiciū fieri in t. r. a. q. u. i. l. l. i. t. a. t. e. r. o. i. s. n. o. n. i. n. m. o. t. u. p. a. s. s. i. o. n. i. s. z. h. d. e. s. i. g. n. a. t. p. s. e. s. s. i. o. n. e. m. p. p. q. d. i. u. d. i. c. e. s. d. e. b. e. t. d. a. r. e. s. n. i. a. m. s. e. d. e. d. o. **Q**ui ass. stebat ei de mane v. q. ad vespam. p. ne. g. o. t. i. o. z. m. u. l. t. i. t. u. d. i. n. e. **Q**uid ē q. d. facis. ac si diceret nō ē b. o. n. u. s. p. e. e. d. e. d. i. t. m. o. d. v. n. i. s. e. q. u. i. t. **N**ō bonā rem inq. facis: nō ē intelligendū q. res esset mala de se imo bona: s. meli. s. i. e. r. i. p. o. t. e. r. a. t. v. t. o. n. d. a. i. n. f. r. a. m. i. n. a. t. b. o. n. u. s. c. o. p. a. t. u. a. d. m. a. i. o. n. a. m. h. z. r. o. n. e. m. d. e. f. e. c. t. u. s. z. p. e. r. p. n. i. s. m. a. l. i. a. l. i. q. u. i. t. e. r. s. i. c. u. t. m. i. n. o. m. a. l. u. c. o. m. p. a. t. u. s. a. d. m. a. i. u. s. h. z. r. o. n. e. m. e. l. i. g. i. b. i. l. i. s. z. p. p. n. i. s. b. o. n. i. a. l. i. q. m. o. d. s. c. d. o. p. o. n. i. t. i. p. a. c. o. s. u. l. t. a. t. i. o. c. u. v. i. **S**ed audī verba mea zc. i. melius g. u. b. e. r. n. a. b. p. p. l. m. a. d. e. o. t. i. b. i. c. o. m. i. s. s. u. m. **E**sto tu pplo in his q. ad deū p. tinent. ac cedendo. s. ad deū p. pplo z voluntatē ipi. audicdo p. ppli d. i. r. e. c. t. i. o. n. e. i. o. s. b. d. i. f. **P**er referas. s. p. o. p. u. l. o. **D**idascos pplo ceremonias. q. tū ad celebrationē d. i. e. z. s. o. l. e. n. n. i. u. **E**t ritū colēdi. q. tū ad acū offeren. di z sacrificandi. **D**iamq. p. quaz. i. n. g. r. e. d. i. d. e. b. e. a. t. q. tū. a. d. c. r. e. d. e. n. d. a. **E**t op. q. d. faceret. q. tū ad mores z age. d. a. **P**rouide. at. cū magna d. i. l. i. g. e. n. t. i. a. z. d. e. l. i. b. e. r. a. t. i. o. n. e.

niores filioz isrl vt comederent panē cū eo. corā do. mino. **A**ltera aut die sedit moyses vt iudicaret pplm q. assistebat moysi a mane vsq. ad vespam. **Q**d cū vidisset cognatus ei. oia. s. q. agebat in pplo ait **Q**uid ē q. d. facis i plebe **C**ur solus sedes: z ois popul. p. sto. lat de mane vsq. ad vesperaz. **C**ui rēdit moyses **V**enit ad me ppls q. rēs sniam dei. **C**ūq. acciderit eis aliqua disceptatio veniūt ad me vt iudicē iter eos z on. dam p. cepta dei z leges ei. **A**t ille **N**ō bonā inq. rem fac. **S**ulto labore p. sume ris. z tu z ppls iste q. tecuz est. **U**ltra vires tuas ē ne gotiū. **S**ol. illud nō poteris sustinere: s. audi verba mea atq. p. silia: z erit dñs tecū. **E**sto tu populo i his q. ad deū p. tinēt vt referas q. q. dicunt ad eū: ostendasq. r. pplo ceremonias z ritū co. lēdi: viāq. p. quā ingredi debeāt: z op. q. d. facē de. beant. **P**rouide at de omi plebe viros potentes z ti. mentes deū in qb. sit veri. tas: z q. oderint auariciaz: z cōstitue ex eis tribunos z cēturiones: z q. n. q. genari os z decanos: qui iudicēt populū oī tpe. **Q**uicqd. at mai. fuerit referāt ad te: et ipi minora tantūmō iudi.

De oi plebe. absq. psonaz acceptatione. **V**iros quia mulieres nō debēt dñari neq. regere ppter defectum discretienis z constātie. **P**otētes. s. iudicare p. tam sapientia z experientia. vni. z alia trā statlo h. z. **S**apientes vbi hēmus potētes. **E**t timētes deū. magis q. boies. **I**n quib. sit vltas. s. vltē iusticie z doctrine. **E**t q. o. d. e. a. u. a. r. i. c. i. a. q. z. o. e. s. c. u. p. i. d. i. p. p. t. e. r. m. u. n. e. r. a. d. e. f. a. c. i. l. i. f. l. e. c. t. u. r. a. i. u. s. t. i. c. i. a. **E**t cōstitue ex eis tribunos. tribun. est qui p. rest. mille hoibus. **E**t cēturiones. cēturio. p. est centū. **E**t q. n. q. genarios zc. q. n. q. genari. ē q. p. est. i. l. z. d. e. c. a. n. o. **I**n pplo at isrl. erat sexcēta milia peditū: vt. s. d. c. h. ē. x. i. j. c. **E**x q. p. cludif. q. ibi. f. u. e. r. u. n. t. s. e. x. c. e. n. t. i. t. r. i. b. u. n. i. z. c. e. t. u. r. i. o. e. s. v. j. m. i. l. l. i. a. z. q. n. q. e. n. a. r. i. j. x. i. j. m. i. l. l. i. a. z. d. e. c. a. n. i. s. e. x. a. g. i. t. a. m. i. l. l. i. a.

Exodus

G Si hoc feceris etc. ordinate gubernado pplm tibi committam a deo. **H** Et ois hic po. reuertetur. hora debita negocijs expeditis. **C** Cū pace. p hoc em q honores a p̄sidente cōicant alijs fm gradus suos ē maior: pax in p̄o pulo. **Q** Quib⁹ auditis. **H**ic tercio ponit p̄sultatōnis adimpletio cum dī.

Fecit oia que ille suggererat. Ex quo dat exēplū q bonuz p̄siliū inferioris nō est cōtēnendū: moy ses em q erat dux po puli et ita deo p̄p̄n quus q loq̄bat ei sic hō ad amicū suū: tū fecit ip̄s̄ terro cōstiliū. **M** Et electis viris. **D**icit. j. c. dicit q ppl̄s elegit istos. dōm q moyses hāc electionē p̄p̄o cōmī sit. qz p̄ exp̄ientā cohabitatiōnis cogno scēbant meli⁹ condi tiones vicinorū suoz illā etiam electionez moyses approbavit z iō dī h̄ elegisse: q̄a aucte ei⁹ electio illa facta fuit z approba ta. z p̄ l̄ra v̄s̄ ibi.

Dimissusq; co. rē. i. ioceriū suū q reuer sus abiit in terrā suā illi qui dicit q terro venit ad moysē p̄io anno egressiōnis de egypto qd ē p̄babi litus vt dicitur. dicit q nō redijt ad terras suā vsq; ad annū se quentē: ita q fuit cū p̄p̄o isrl̄ p̄ annū: z iō redditus ponit hic p̄ anticipatiōē z hoc magis p̄babile: tū quia erat no uiter ad fidē cōuersus vt p̄dicitur est: z iō debebat plentius instrui z maxime qz illo āno erat lex danda a deo: tū quia videns generū suū in tanta ḡha: z p̄ p̄is filiā suam z nepo tes suos nō est verisimile qz ita cito recederet ab eis.

C In ca. xvij. vbi dī in postilla. Tulit zephoram vxorem moysi.

Q Valiter sit intelligendus qd dī hic. Tulit zephorā vxorē moysi quā remiserat dicitū fuit supra. liij. ca. n additione tercia.

Cent leuiusq; sit tibi parti to in alios onere. **S**i b̄ fe ceris i plebis imperiū dñi z p̄cepta ei⁹ poterit sustēta re z ois b̄ ppl̄s reuertetur ad loca sua cū pace. **Q**ui bus audist moyses fecit oia q̄ ille suggererat. **E**t electi viri strenuis de cūcto isrl̄: p̄stituit eos principes po puli: tribunos z centurio nes: z qn̄q; genarios: z de canos: q̄ iudicārēt plebem dñi omni tpe. **Q**uicqd̄ aut grauius erat referebāt ad eū: faciliora tantūmodo iu dicātes. **B**imilitq; cogna tum suū: q̄ reuersus abiit i terrā suam. **C**ap. xix.

Mense tercio egressio nis isrl̄ de terra in die hac venerūt in solitu dinē synai. **N**ā p̄fecti de raphidim z peruenientes vsq; i desertū synai castra metati sunt in eodem loco

sacerdotes sicut z stelle celi ab oriente movent in occiden tem quasi adorantes ad partē illā. vñ. ij. **E**sdre dī. **E**xercit⁹ celi te adorat. **V**ocauitq; eū dñs de monte. nō em au debat ascendere ad sup̄iorē partē montis nisi vocat⁹ a deo qz dicitū fuit sibi in rubo. **N**e appropies huc etc. vt dicitū ē

ibiq; israhel fixit tentoria e regione mōtis. **M**oyses aut ascendit in mōtē ad deū **V**ocauitq; eū dñs d̄ mon te z ait. **H**ec dices domui iacob et annūciabis filijs isrl̄. **V**ocasti vidistis q̄ se cerim egyptijs: quō porta uerim vos sup̄ alas aq̄laz z assūperim mibi. **S**i ḡ au dierit vocē meā z custodie ritis pactū meū: eritis mi hi in peculiū de cūctis po pulis. **M**ea ē em ois terra z vos erit mibi in regnuz sacerdotale: z gens sancta **H**ec sunt v̄ba q̄ loq̄ris ad filios isrl̄. **V**enit moyses z conuocatis maiorib⁹ natu ppli exposuit oēs smones q̄s mādauerat dñs **R**ūdīt qz ois ppl̄s simul. **C**ūcta q̄ locutus est dñs faciemus **C**unq; retulisset moyses v̄ba ppli ad dñz ait ei dñs **J**am nūc veniā ad te in ca

supra. liij. capitulo. **V**ocasti vidisti. qd fecit egyptijs. flagel lando eos z submer gendo p̄vobis. **Q**uō portauerim vos sup̄ alas aq̄ larū. i. cito z expedi te educendo vos de egypto sicut aquila in anes alias citissi me volat: qz oēs eadē die egressi sunt vt dicitū est. s. xij. ca. **D**icit hic xab. sa. q̄ modus aq̄le est qn̄ portat pullos de lo co ad locū q̄ portat eos sup̄ dorsum: ita qz si proijciat sagitta ab inferius ipsa reci piat sagittā z nō pul li: iō dñs cōparat se aq̄le: quia cū voluit trāsferre filios isrl̄ p̄ mare rubz angelus qui p̄cedebat castra isrl̄ in hoc p̄sonā dñi rep̄ntās posuit se cū columna nubis in egyptios z hebreos ne egyptij possēt im petere hebreos ma chinas vel sagittas. vt h̄. s. xij. ca. **P**redī cta aut b̄s̄icia debe

bant mouere hebreos ad seruēdū deo p̄mpta volūate z mūda mente: iō seq̄tur. **S**i ḡ audie. vocē meā. nō tm̄ aure corporis s̄ z mētis. **E**t custo. pactū meū. i. legē vobis dandā ope adimplēdo. **E**ritis m̄ in rē. **P**ecu liū vt h̄ accipit ē puus cētus extra hereditatē. de q̄ p̄t̄ fl liusfamilias facē qd vult sine licētia p̄ris. z iō est quid sibi specialissimū: z p̄ intelligit qz isrl̄ int̄ oēs p̄p̄os sit magz appropriat⁹ z sp̄alis ip̄s̄i deo si legē obseruet: z h̄ magz p̄z in hebreo: vbi h̄ sic. **E**ritis mibi amīcabilitas de cunctis ppl̄is. i. qd̄ excellent̄ dilectū: qd̄ significat p̄ nomē abstra ctum: sicut dī de aliq̄ excellent̄ liberali z nō solū est ipse lē beralis s̄ ipsa liberalitas. **E**t vos eritis mibi i regnuz sacerdotale. i. maximū: qz noie sacerdotij aliq̄n̄ maioritas intelligit sicut. s. dicitū ē de setro. ij. ca. z. ij. regū. viij. ca. dī. **F**iliū dauid sacerdotēs erāt. i. maiores z primi post regē. **E**t gens sancta. i. ad dei cultū applicata. sicut z vestes sacerdotales dicitur sc̄re: qz ad dei cultū applicate. ex hoc em̄ qz x̄ps̄ q̄ est sanctus sancto nascitur⁹ erat fm carnē de p̄p̄o isrl̄. iō debebat sp̄ali sc̄iate pollere p̄ ceteris populis terre. **E**t cōuocatis maiorib⁹ natu. illis em̄ p̄mo ex posuit verba dñi: z illi p̄p̄o z tūc ois populus consensit. **C**unq; retulisset etc. **H**ic p̄r̄ disponit ppl̄s p̄ mūdiciā exteriorez: tū p̄mittit̄ relatiō r̄nsiōnis ppli dño p̄ moysen cū dī. **C**unq; retulisset etc. nō qz dñs iqraret cū sc̄it ois anq; f̄at. s̄ vt bona volūtas ppli p̄ntaret dño tanq; ei plac̄ ta: sicut z angeli bona hoim opa offerūt corā dño: put ra phael dixit. **I**hob. xij. **E**go obtuli memoriā orōis tue co ram dño etc. **J**ā nūc veniā ad te etc. p̄ h̄ designat qz in p̄nti nō habem⁹ nisi cognitiōē enigmaticā de diuinis fm qz dicit ap̄s. j. **C**oz. xij. **V**ideri⁹ nūc p̄ speculū i enigma **p**

Capitulū. xix. **M**ense tercio. **P**ostq; descripta est educatio ppli de egypto. **H**ic p̄r̄ describit̄ legis datio: vbi p̄ p̄mitti tur p̄paratio plebis: sc̄do subdit̄ datio legis. xx. ca. **A**d huc p̄mo disponit̄ p̄paratio ppli p̄ mūdiciā. sc̄do p̄ re uerentiā: ibi. **J**am aduenerat. **A**d huc p̄ inducit̄ ppl̄us ad mūdiciā mētis. sc̄do ad mūdiciā corporis: ibi. **N**it em̄ dñs iā nūc veniā ad te. **C**irca primū dicit. **M**ense tercio egressiōnis in die hac. i. p̄ma die mēss̄ tercij. **V**ene runt in soli. synai. vbi lex erat danda. **C**astrametati sūt. i. terrā mēsurauerūt in q̄ ponēda erāt castra: qz fm ordi nationē illoz q̄ erant deputati ad h̄ assignabat̄ cuilibet ca pitaneo familie locus maior vel minor fm quāritatē ten torij sibi necessarij z familie sue. **I**biq; isrl̄ fixit tentoria fm qz erat dispositū ab illis q̄ habebāt ordinādi officij e regione mōtis: ad p̄tē orientālē: vt sic adoraret̄ dñm descendētē sup̄ mōtē synai: qz iudei adorant versus oc cidentē vñ z tabernaculū z tēplū sic fuerūt disposita: vt in gressus esset a p̄te orientālē: vt ad partē oppositā adoraret̄

te. r. ij. Meta. dicit q intellectus noster se hz ad diuina si-
cut oculus noctue ad lucē solis: r ppter hoc apparuit dñs
in caligine. qz tales apparitiones fiunt cōiter fm disposi-
tionē illoz qbus fiunt. r **V**ade ad pplm r sanctifica il-
los. **H**ic cccipit sanctificatio p mūdicia: qz sanctū in vna
significatione idē est
quod mundū.

Constituēs qz ter-
minos pplo p circuitū
tū. ne irreuerentē seu
curiose se ingerāt ad
diuina. r **L**apidib
bus op. aut cōfodief
sacul. In hebreo hē
sagittis. talit em inf-
ficatur hō alonge: r
p talē mortē dsigna-
tur q nō debuerant
appropinqre: sed de
longe se tenere.

Cū ceperit clan-
gere buccina rē. qd
exponunt doctores
nrī dīcētes q p hoc
nō licētant trāscen-
dere terminos predī-
ctos. sed q ante clan-
gorē hmōi debebāt
se tenere longe etiā
a terminis pfixis et
in ipso clangore ap-
propinqre eis r hoc
vocat ascēdere: quia
illi termini erant ali-
quantulū in ascensu
montis. In hebreo
hē. in ptractu bucci-
ne ascendant. r dicit
Ra. sa. q erat quidā
modus clangendi. p-
tensus r erat signuz
recessus deitatis de
monte: r p h erāt li-
centiati trāfire termi-
nos pstitutos ascen-
dere in montē.

Descēditqz moy-
ses rē. ad exequēduz
dñi mādātū. **E**t
sanctificauit eū. de-
nūciando q munda-
rent. **C**unqz la-
uissent vestimenta sua.

Si querat qre nō acceperūt nona
dicendū q nō fuit nisi ad cōmendandū dei miraculū per
qd ab exitu de egypto vsqz ad ingressum terre pmissionis
vestimenta eoz nō sunt attrita nec verustate psumpta. vt
dī Deutro. xxix. ca. **E**stote parati in diē terciū. **H**ic ē
diēs sextus mēsis terciū: quarto em die eiusdē mēsis dixit
eis moyses ista. vt dicit Ra. sa. r in sexto die fuit lex data:
ex quo pcludit q fuit data qnqgesima die a die exitus de
egyptio exclusiue. qz mēses apud hebreos accipiunt p lu-
nationes: ita q duo mēses faciūt. lix. dies: qbus si de scio
mense addant sex dies vsqz ad dationē legis faciunt. lxx. a
qbus si subtrahant. xiiij. dies primi mēsis qui pcesserunt
exitū de egypto q fuit. xv. die. vt hē. s. xij. ca. remanent. liij.
dies. **N**ec appropinquetis vxoribus vestris. licet em
actus matrimonialis sit licitus tū hz annexā quandā tur-
pitudinē quā oportet excusari per bona matrimonij. **H**a-
bet etiā annexā depphionē mētis ppter vehemētiā delecta-
tionis carnis. vñ dicit Greg. Tanto mens a supno amore
disiungit: quāto inferi delectat: r idō ante susceptionē le-

ligine nubis vt audiat me
ppls loquentē ad te: r cre-
dat tibi imppetuū. **M**ūcia
uit q moyses vba ppli ad
dñm. **Q**ui dixit ei. **V**ade
ad pplm r sanctifica illos ho-
die r cras: lauētqz vestimē-
ta sua r sint pati in diē sciu
In die em scio descendet
dñs corā oī plebe sup mon-
tem synai. **C**ōstituēs qz ter-
minos pplo per circuitū r di-
ces ad eos. **C**auete ne ascē-
dat i montē: nec tangat si-
nes illius. **N**is q tetigerit
mōtē morte moriet: man-
nō tangēt eū: s lapidibus
opprime: aut pfodief ia-
culis: siue iumētū fuerit si-
ue hō: n on viuet. **C**ū cepit
clāgere buccina tūc ascen-
dant i montē. **D**escēditqz
moyses de mōte ad pplm
r sanctificauit eū. **C**ūqz lauis-
sent vestimenta sua ait ad
eos **E**stote pati in diē sciu
r ne appropinquet vxori-
bus vris. **I**aqz aduenerat
scius diēs r mane inclarue-
rat: r ecce ceperit audire to-
nitrua. ac micare fulgura:
r nubes densissima opire
mōtē. **C**langorqz buccine
vehemēti pstrepatat: r ti-
muit pplis q erat in castris

gis p duos dies fuit phibitus: qz ad susceptionē legis re-
quirebat magna mūdicia r eleuatio mētis. **C**ūqz ad-
uenerat. **H**ic pñr disponit pplus per reuerentiā ad deū q
ex timore cōsurgit. r ideo ante plationē legis signa terri-
bilis apparuerunt. **A**lia etiā causa est ad hoc qz lex vetus
fuit lex timor: sicut
lex noua dī lex amo-
ris vñ de dicit Augu-
stinus. **B**reuis diffe-
rentia legis et euan-
gelij timor et amor.
cuius ratio est quia
illa lex dabatur ho-
minibus imperfectis
qui per terrore indu-
cendi sunt ad opera
virtutū. lex autē no-
ua data est perfectis
qui magis inducun-
tur ad talia p amorē
vñ dicit poeta **D**ra-
tius. **D**ederunt pec-
care mali formidine
pene. **D**ederunt pec-
care boni dñi amo-
re. r idō sicut lex no-
ua data est in quiete
r tranquillitate a ppo-
put dicit **M**atth. v.
Cum sedisset accessē-
runt ad eum discipu-
li eius r aperiens os
suū docebat eos di-
cens. **B**eati paupe-
res rē. ita lex vetus
data est cum terrori
bus. r hoc est qd di-
citur hic.

Cūqz eduxisset eos moyses
in occursum dei de loco ca-
stroz steterunt ad radices
mōtis. **T**or aut mons sy-
nai fumabat: eo q descen-
disset dñs sup eū i igne: et
ascēderet fum ex eo qsi de
fornace. **E**ratqz oīs mons
tribit r sonit buccine pau-
latim crescebat i mai r p-
lix tendebat: moyses lo-
quebat: r dñs rñdebat ei.
Descēditqz dñs sup mōtē
synai i ipso mōtis vrtice. et
vocauit moysen i cacumē
ei. **Q**uo cū ascēdisset dixit
ad eū. **D**escēde r ptestare
pplm ne forte velit trāscen-
dere terminos ad videnduz
dñm: r peat ex eis pluria
militudo. **S**acerdotes qz
q accedūt ad dñm sanctifi-
cent ne pcutiat eos. **B**ixit
qz moyses ad dñm. **N**ō po-
terit vulg ascēdere i mōtē
synai. tu em testificat es:
r iussisti dicēs. **P**one ter-
minos circa mōtē r sanctifica il-
lū **C**ui ait dñs: vade descē-
de: ascēdesqz tu r aaron te-
cū. **S**acerdotes at r pplis
nō trāseat terminos nec ascē-
dāt ad dñm ne forte infici-
at illos. **D**escēditqz moyses
ad pplm r oīa narrauit eis

Et timuit populus. ppter p̄dicta. **C**unqz eduxisset
eos moyses. cū quadā importunitate eo q nō audebant
exire. **M**ons synai fumigabat eo rē. nubes em den-
sissima vt p̄dictū est operuerat montē synai r ex parte su-
periorū montis egrediebatur fumus r ignis de medio nu-
bis facta ē aut talis apparitio nubis r ignis que nō habet
figurā stabilē ne pplis ad ydolatriā pnus haberet occasio-
nem faciendi sibi imagines. vt dicit hebrei. **N**ec ē intelli-
gendū q dñs descēderit ibi vñ naturā suā q vbiqz ē de ne-
cessitate: r p dñs nō pōt ascendere nec descēdere: s in effe-
ctu ipm representante. **E**t vocauit moysen. qz accedere
ppe nō p̄sumpsisset nisi vocatus. **D**escēde r conte-
stare pplm. licet hoc iā ante fecisset tū p̄cipitur iterū fieri
imminente hora ad maiorē certitudinē ppter periculum
evitandū. **S**acerdotes quoqz q accedūt ad dñm rē.
adhuc nō erant instituti sacerdotes. r idō dicit aliq q hoc
hic dicit per anticipationē: r est sensus: sacerdotes futuri
sanctificentur qñ accedent ad ministrandū corā domino.
Rabbi **S**a. dicit q hoc intelligitur de primogenitis p̄m-

Exodus

cipum duodecim tribuum qui obtulerunt sacrificium. ut habetur. j. xxiiij. primogeniti enim usque ad institutionem sacerdotum aaron faciebant sacerdotale officium ut dictum fuit Gen. x. z. xxvij. ca. z. isti tpe oblationis debebant per alios sanctificari. Cetera patent.

In ca. xix. vbi dicitur in postilla. Regione montis zc. ad partem orientalem.

Additio prima. Non est necessarium dicere quod omnes filii israel castrametati essent ad partem orientalem montis synai tunc sicut dicitur Ab. sa. que postillator in h sequitur. nam ratio quam ad h assignat non valet. iudei enim adorabant versus occidentem cum essent in tabernaculo vel in templo in quibus archa testamenti et propitiatorium ubi rursus divina dabatur erat in parte occidentali tabernaculi vel templi: ita quod si essent extra templum in parte occidentali respectu ipsius templi adorabant ad orientem. si enim sic exites adorassent versus occidentem terga verterent ad templum: quod esset eis magnum inconueniens. unde hodie hebrei existentes in partibus europe que est in occidentali plaga respectu hierusalem non orant ad occidentem sed ad orientem. iuxta illud. iij. regum. viij. vbi propheta agit de hac materia: legitur. Et adorauerunt te per viam terre sue: quam dedisti patribus eorum z ciuitatem quam elegisti. z templum quod edificauit tui tuos exaudies zc. Ex quo patet quod cum sint extra templum versus templum debent orare versus in hoc loco melius videtur dicendum secundum alios expositores. scilicet castrametati sunt filii israel e regione montis synai circumquaque. ut sic unusquisque adoraret suo modo dominum descendente super montem synai. scilicet aliquid versus orientem. z aliquid versus occidentem secundum ritum suum secundum quod consonat huic quod dicitur. j. Numeri. ij. Singuli per turmas zc. castrametabant filii israel per gyrum tabernaculi federis.

In eo. ca. xix. vbi dicitur in postilla. Critis mihi in peculibus cunctis populis zc.

Omnis que hic ponitur in hebraico ubi nos habemus peculium vel amicitiam: significat proprie rem que sic diligenter ab habente quod nulli alteri eam daret: quod bene competit populo que vero deo priusque per susceptionem sue legis per quam susceptionem deus se habet ad tale populum sicut sponsus ad sponsam que nullo modo daret eam alteri. versus super illud. i. sec. ij. Sponsabo te mihi in iusticia z iudicio. glo. Desponsauit enim deus populum israel in monte synai dans ei per sponsalibus legis iusticia z iudicium. unde predicta dictio proprie appropriatur in hoc loco secundum bonum intellectum zc.

In eod. ca. xix. vbi dicitur in postilla. Nunc venis ad te in caligine nubis zc.

Licet verum sit quod in presenti non habemus claram cognitionem de diuinis sed enigmatica: tamen si hoc tamen voluisset scriba hic innuere suffecisset dicere. Nam nunc venis ad te in nube. nec erat addendum in caligine nubis. videntes enim in nube non clare sed per speculum vident. versus circa h videtur ulterius dicendum. scilicet quod secundum gradum humane cognitionis enigmata clarior vel minus clare apponuntur. z ideo de moysen que clarior notitia habebat de diuinis que populus comiter dicit. Descendit dominus in nube zc. v. j. Que. xij. z in alijs locis sed populo que non attinebat ad talem notitiam sicut moyses: requirebat quod deus veniret non in nube clara sed in caliginosa nube. z h est quod dicit scriba. Nam nunc venis ad te zc. q. d. Si veniret ut tu solus audires me non oporteret me venire in caligine nubis: z hec est ratio que in datione legis ubi totus populus conuenit fit mentio de caligine tamen infra. xx. ca. que etiam Deut. v.

Replia correctoris contra Burgensem iudaizantem.

In ca. xix. Bur. egretulit quod postillator dixit iudeos adorasse ad plagam occidentalem: z quod ideo oportuit figere tabernacula z castra e regione montis synai ad plagam orientalem ut versus diuinam apparitionem orarent qui mons respectu deserti in quo fuerunt iudei prout fuit ad occidentem. ait enim Bur. quod adoratio ad occidentem erat iudeis necessaria quoniam erant in tabernaculo vel templo sed exites extra debebant adorare versus hierusalem z templum: iuxta illud. iij. reg. viij. Adorabunt per viam ciuitatis z templi zc. h in h versus burgensem iudaizare qui id quod allegat hodie sit obseruandum: cum tamen per christum sit ablatum. ut patet. j. Joh. iij. vbi dicit samaritanis. venit hora z

nunc est quoniam verus adoratores neque in more h neque hierosolymis adorabunt patrem in spiritu z veritate. versus illud ceremoniale abolitum est sicut z sacramentale circumcisio. ait enim apostolus ad Gal. v. Si adhuc circumdamini christus vobis non perderit. illud autem errorem suum quod iudei debent adorare non ad occidentem sed versus quosque secundum situm suum confirmare volens. Bur. dicit quod filii israel castrametati sunt e regione montis synai circumquaque versus unusquisque adoraret versus montem ubi dominus apparuit versus ad orientem aliter ad occidentem secundum situm unusquisque allegans ad hoc illud. Qu. ij. Singuli per

Capitulum. xx.

Dicutusque est dominus cunctos sermones hos. Ego sum dominus deus tuus que eduxi te de terra egypti z de domo fuitur. Non habetis deos alienos coram me

firmas castrametabant filii israel per gyrum tabernaculi federis sed hec sua confirmatio videtur esse per rationem z montis synai dispositionem: nam mons synai magnus z longus est: cuius pars est mons oreb: ut dicitur. i. Joseph. ij. z. iij. antiquitatum: imo secundum quosdam israelites exponentes illud ad Gal. iij. Syna mons est in arabia que coniunctus est ei que nunc est hierusalem zc. mons ille se continuo extendit secundum longitudo diuina usque ad terram sanctam. versus patet quod in circuitu illius montis non poterat castra locare: sed e regione montis in parte orientali z montem in plaga occidentis situm moxie. quod populus accedere ad montem prohibetur. j. ca. xix. Concordantia per bur. de Que. ij. adducta nulla est: non enim ibi dicitur. Castrametati sunt per gyrum montis sed per gyrum tabernaculi quod erat fixum in plano ad radicem montis.

Capitulum. xx.

Dicutusque est dominus. Descripta dispositio populi ad legis susceptionem. Sic prout describitur legis datio. z per scriptura ad precepta moralia: scilicet primo ad iudicialia. xxj. ca. tercio quod ad ceremonialia. ca. xxv. Sciendum tamen quod ista diuisio non est ita precisa quoniam inter moralia prout eant aliquid ceremonialia z sicut inter iudicialia aliquid ceremonialia z moralia: sic z de tercio. sed hec diuisio accipitur secundum maiorem partem. Circa primum permittuntur precepta data populo a deo immediate. scilicet data ab ipso mediante moysen: ibi. Cunctus autem populus. Adhuc per ponuntur precepta ordinata ad deum. scilicet ad primum: ibi. Honora patrem tuum. Circa primum sciendum quod doctores nostri ponunt tria precepta tamen ordinata ad deum: cuius ratio sumitur quod homo debet fidelitatem deo reuerentiam debitum famularum ad recognitionem sui dominij. infidelitas autem prohibetur primo precepto cum dicitur. Non habebis deos alienos. Irreuerentia scilicet cum dicitur. Non assumes nomen domini dei tui in uanum. Et per istas negationes intelligantur oppositae affirmationes. scilicet colere unum deum. z ei reuerentiam exhibere. debitum autem famularum precipitur tercio cum dicitur. Memento ut dies sabbati sanctifices. z secundum hoc illud quod permittitur cum dicitur. Ego sum dominus deus tuus. non est preceptum sed est quoddam pambulium ad precepta: ac si diceret. Ego sum dominus. per generalis mundi gubernationem. Deus per creationem. Tuus. per spalem appropriationem per ceteris populis. ut dictum est ca. precedenti. Qui eduxi te de terra egypti. de seruitute humana valde dura comparata ad seruitutem diuinam que est suavis z gratiosa: z ideo propter ista debes recipere mandata mea non tamen aure corporis sed etiam mentis. et ad impletionem operis: z tunc sequitur primum preceptum cum dicitur. Non habebis deos alienos. dicitur. h. sa. q. dii alieni h intelliguntur generaliter per omnem ydolatriam: que alienat a vero deo. doctores autem nostri dicunt quod hic primo prohibetur ydolatria in speciali. sed diuidunt in hoc: quia aliqui dicunt quod prohibetur hic ydolatria que fit sine quocumque imagine. unde dicit Barro quod antiqui romani diu coluerant deos absque similitudine. alij dicunt quod prohibetur per hoc ydolatria rerum que sunt confite: sicut si corpori humano inserat caput arietis z ale ad volandum sicut pingebat imago Ionis: z in tali figura credebant Iouem esse: z ideo dicunt dii alieni scilicet a rerum natura. Coram me. i. in nullo loco vel tpe habebis: quia pater sum omnium tpe z loco: Consequenter prohibetur ydolatria in imaginibus rerum que sunt non tamen sunt dii: cum dicitur.

Exodus

decē pceptoz. qz oia ceremonialia reducunt ad pceptū de
obseruatoe sabbati. z oia iudicialia z moralia ad alia pre-
cepta. Ordinat aut istud pceptū de honore pentū pueniē
ter post pcepta ordinātia ad deū z imediate: qz sicut deus
pncipiū ē oim: ita pentes hnt rōnē pncipiū respectu filioz

Et sis longeuus
sup terrā. cū em fili⁹
accipiat vitā a penti-
bus cōdecēs ē vt p-
longet vitā illi q̄ be-
ne se hz ad eos z ecō-
uerso: q̄ breuies vitā
illoz q̄ male se hnt.
verūtū altq̄n alit cō-
tingit: qz bona ipa-
lia int q̄ cōputat cor
poralis vitā: ordinā-
tur ad spūalia bona
z eterna. z idō altq̄n
ptingit ex diuina or-
dinatōe nobis ocul-
ta q̄ honorātes pen-
tes parū viuūt: z de-
honorātes diū tñ ro-
nū ordinat a deo ad
augmētationē p̄mij
bonoz z pene malo-
rum. **h** **Nō** occides. Consequēter ponunt pcepta iudi-
cialia: q̄ ordinat ad p̄mij q̄ntū ad vitatōnē malī. z quia
maximū nocumētū circa p̄sistentiā p̄sone ē occisio: idō h
phibet p̄ cū dī. nō occides. Et fm doctores catholicos p
hoc intelligit phibitū omne nocumētū in p̄sone homis. vt
mutillatio. verberatio z sūlla: q̄ sunt p̄ charitatē p̄mij. **D**
icit **hab. sa. qz** p hoc pceptū phibet homicidiū tñ: p̄ qd
imponit pena mortis. Ceterē dō lesiones corporis phibē-
tur alijs pceptis iudicialib⁹. **S**ecūdo phibet nocumētū in
serendū p̄mij rōne p̄sone sibi cōiuncte cū dī. **N**on
mechaberis. **M**echā em ē copula carnal cū vxore alteri⁹
viri: q̄ reputat vna caro cū ipso. **D**icunt tñ doctores nri: qz
p hoc phibet ois p̄cubitus q̄ est p̄ter legē m̄rimoniū. **H**e-
brei aut dicūt qz phibet sola mechā. **A**lij p̄cubit⁹ inordi-
nati alijs pceptis sunt phibiti. **Nō** furtū facies. **P**ic
p̄r phibent alia nocumēta z p̄ illa q̄ inferunt facto cū dī
Nō furtū facies. p qd intelligit phibitū ois contractio rei
aliene: vel retētio iniusta: fm qz dicūt doctores nri. **h. a. sa.**
dicit qz p̄ h intelligit phibitū furtū hois tñ: p q̄ imponit
pena mortis: put hz ca. se. p alijs autē furtis nō imponit
lex penā mortis: s̄ restitutionē in duplū. vel alit fm qdeter-
minat i iudicialib⁹ pceptis. **C**ōsequēter phibet nocumē-
tū qd inferit verbo cū dī. **Nō** loq̄ris zc. Et fm docto-
res nros nō solū intelligit phibitū falsum testimoniū i iu-
dicio vt dicūt hebrei: s̄ etiā extra iudiciū: z ois detractio:
vt mēdaciū p̄mij: z qd cūqz nocumētū qd pōt inferri
p̄mij verbo: dū tñ sit p̄ charitatē. **N**on p̄cupisces.
Primo ponunt pcepta phibētia p̄cupiscentiā inordinatā
respectu aliene rei: z hec nocumēta sunt in aīo: z fm do-
ctores nros sunt duo pcepta. vnū q̄ phibet p̄cupia vxoris
alteri⁹: in q̄ fm eos phibet ois p̄sensus in carnalē actū ex-
tra legē m̄rimoniū. z hoc phibet cum dī. **N**ec desiderabis
eius vxorē. **A**liud q̄ phibet p̄sensus accipiēdi rē alterius
q̄cūqz mō indēbito cū dī. **Nō** p̄cupisces domū p̄mij tui
zc. z qd subdit **Nō** ancillā. nō intelligit de p̄cupia ad
carnalē actū: qz ista ē phibitū p̄cedens pceptū: s̄ intelli-
gitur p̄cupia ei⁹ ad seruitiū qd est bonū vtile. **Nō** autē q̄re
duo pcepta ponunt ad rēp̄sionē p̄cupie est: qz bonū diuī-
ditur p vtile z delectabile: ita qz ē alia rō boni vtilis z dele-
ctabilis: ita qz aliq̄n ptingit vt aliq̄s habēs p̄nitatē ad vnū
nō hz p̄nitatē ad aliud: imo aliq̄n abominatōnē: sicut ali-
quis cōcupiscit vxorē alterius: q̄ tñ nō p̄cupiscit alias res
sp̄s⁹. qz abominat furtū vel rapinā: z idō ad reprimēdā
istā p̄cupiscentiā duplicē: debuit assignari duplex pceptū.

ra patrem tuū et matrē tuā
s vt sis longeuus sup terraz
quā dñs de⁹ tuus dabit tū
bi. **Nō** occides. **N**on me-
chaberis. **Nō** furtū facies
i **Nō** loq̄ris p̄ primū tuum
m falsū testimoniū. **Nō** cōcu-
pisces domum p̄mij tui.
Nec desiderabis vxorē ei⁹
n nō suū: nō ancillā: nō bouē:
nō asinū: nec oia q̄ illi⁹ sūt.
o **Cūct⁹** autē p̄plus videbat
p voces z lāpades z sonituz
buccine: montēqz fumantē
q z p̄teriti ac pauore cōcussi

Hebrei aut dicūt qz est vnū pceptū tñ: qd necesse habent
dicere fm p̄dicta: qz exp̄sse habet infra qz in tabul fuerunt
sc̄pta decē verba: q̄ fuerūt decē pcepta data a deo imedia-
te. **S**i aut de rēp̄sionē p̄cupiscentiē essent dno pcepta se-
quet̄ fm eos qz essent. xj. pcepta. videlicet q̄tuor ordinā-
tia ad deuz: put ipsi

steterūt pcul: dicētes moy
si. **Q**uere tu nob z audi-
emus. **N**on loquat nobis
z dñs ne forte moriamur. **E**t
ait **M**oyse ad populum.
Molite timere. **E**t em pro-
baret vos venit deus et vt
terror illius esset in vobis
et nō peccaretis. **S**tetitqz
c p̄plus deloge: moyses aut
accessit ad caliginē i q̄ erat
de⁹ **B**irit̄ p̄terea dñs ad
moysē. **N**ec dices filiis isrl⁹
d **G**los vidistis qz de celo lo-
e cut⁹ sim vobis. **Nō** facie-

ria ad deuz: put ipsi
dicunt: vt p̄z ex p̄di-
ctis: z septē ad p̄xi-
mum p̄pter qd sicut
ipsi ponūt q̄tuor p̄-
cepta ordinantia ad
deum: vbi doctores
nri non ponunt nisi
tria. vt p̄dictū est: sic
erga p̄ximū ponunt
tñ sex: vbi doctores
nri ponūt septē. z idō
p̄iungūt duo vltima
in vnū. **E**t ad hoc fa-
cit apparentia lfe: qz
sub eodē versu vtra-
qz p̄cupiscentia phibe-
tur. nō tñ variat snis
vt sit vnū siue duo p̄-
cepta q̄ntū ad intelle-
ctū n̄m: s̄ variatur
multū in hoc siue sit

vnū siue duo pcepta intellect⁹ hebreoz. qz dicunt qz p hoc
nō phibet p̄cupia nisi aliq̄liter p̄umpat in act⁹ exteriores
sicut ē cū ex p̄cupia vxoris aliene aliq̄s mouet ad tangen-
dū eā impudice vel sollicitandū eā verbis vel munerib⁹. z
fm hoc dixerūt aliq̄ doctores nri: qz lex vet⁹ phibebat ma-
nū z nō animū z hz in glo. sup eplam ad **phl. iij. ca.** **D**oc-
etia dicit iosephus. xij. antiq̄tatu. improbas **P**olybū hy-
storiographū persarū dicentē: qz antiochus illustris misē-
rabiliter mortuus fuit: eo qz voluit spoliare tēpluz dyane
p̄ quē dicit iosephus. **N**ā qui nullaten⁹ egit p̄ctm: sed tñ
cogitauit nullo reatu teneri. z idō p̄cludit ibidē: qz mortu⁹
fuit p̄pter p̄ctā que fecerat in hierl̄m. **S**ed dicē qz actus in-
terior voluntatis nullus sit reat⁹ nisi aliquo mō p̄umpat
in actū: est multū irrōnabile: cū rō p̄cti magis accipiatur
a mala voluntate interiori q̄ ab actu exteriori: qz si nullo
mō est voluntariū nullo mō est p̄ctm vt p̄z in amentibus
z pueris. **O** **Cūct⁹** autē p̄pls. **P**ic p̄r ponunt pcepta
data a deo mediante moysē. qz p̄pls nō poterat amplius
vba dñi loquētis sustinere. z h est qd dī. **Cūctus** aut p̄pls
videbat voces. hie accipit videre p̄ audire. **S**ensus em vi-
sus certior est auditu. est ideo. qz vba dñi penetrabant au-
res z corda eoz ita sensibilis qz sustinere nō poterat. p̄pter
hoc vti talī mō loquendū. s̄ visu p̄ auditu. **P** **E**t lam-
pades. i. micantia fulgura. vt dictū est capitulo p̄cedenti.
qz **E**t p̄teriti ac pauore cōcussi. p̄pter signa terribilia que
videbant. **R** **S**teterūt pcul. retrocedentes etiā a termi-
nis constitutis. **S** **Q**uere tu nobis. ea que dominus
dicit tibi. **T** **E**t audiemus. i. obediemus tanq̄ dei ver-
bis. **V** **N**on loquatur nobis dominus. immediate.

Ne forte moriamur. qz ex fragilitate hūana dominū
loquētē nō poterat sustinere. **Y** **M**olite timere. q. d. nō
moriamini p̄pter h. **A** **E**t em p̄baret vos venit de⁹. nō
est sic intelligendū: qz p̄baret eos ad hoc vt sibi manifesta-
ret aliq̄ ignotū: s̄ vt p hoc appareret ip̄s iudeis z alijs
qz timerēt eū. **B** **E**t nō peccaretis. qz p timorē dñi decli-
nat ois a malo vt dicit **P**rouer. xv. ca.
C **M**oyse autē accessit ad caliginē. in vertice mortis vt
audiret mandata ab eo z referret populo: qz p̄pls audire
nō poterat: vt dictū est.
D **G**los vidistis qz de celo zc. in creatura tamē ip̄m rēp̄-
sentante: z accipit hic celum p celo aereo: quia in cacumē
ne montis synai illa vox formabat.
E **N**on facietis deos argenteos. licet. s̄. phibuerit ydo-
latriā tñ hic rep̄cit z in plurib⁹ locis alijs: vt magis im-

primere hęc phibitio cordib⁹ eoz: quia sciebat eos pnos ad ydolatriā. **A**ltare de terra facietis mihi. Hoc pcepit ad detestationē ydolatrię. qz ydolatre faciebant altaria valde solētia de marmorib⁹ z metallis. z intelligit hoc de altari holocausti vbi cremabant hostie: qz altare incensū fuit de lignis sethim z opertū auro. vt hī j. xxx. ca. ido seqtur. **E**t offe. su. eo holocausta. i. victimas q̄ totalit^r incendebāt ad honorem dei. **E**t pacifica vīa. i. hostias q̄ offerebantur p aliquo bñficio dei obtento vel obtinendo: qz vna pars scēdebat: altera erat sacerdotū. z alia offerentiū vt comederēt corā dño. **D**ues vestras z boues. **D**estis em̄ aialibus vt plurimū fiebāt sacrificia. **I**n oi loco zc. iste locus sacrificij non poterat esse nisi vn⁹ ad vitandū pculū ydolatrię: ad qd̄ pplus iudeoz erat pnus: ad quā declinassent defacili si vbiqz potuissent sacrificare. **S**i aut̄ aliq̄ sc̄ti sacrificauerūt alibi **B** fuit ex cā spālī z diuina reuelatōne. sicut danid ex iussu **B** ad p̄be in mōte mozia anteq̄ tēplū ibi fundaret̄. p̄t apparitionē angeli ibi factā. vt hī. ij. regū. xxiiij. **E**t helyas in mōte carmeli ad cōuincēdū p̄bas baal. vt hī. ij. reg. xvij. **L**ocus aut̄ deputat⁹ diuino sacrificio post ingressum filioz isrl̄ in terrā p̄missionis p̄ fuit in silo: vbi fuit tabernaculus positum z altare holocaustoz. z destructa sylo trāslatū ē in nobe. z destructa nobe p̄ saulē trāslatū ē in gabaon: postea i hierl̄m vbi fuit fundatū tēplū. tū in singul⁹ vrbib⁹ erant loca q̄ dicebant⁹ synagoge: vbi veniebāt ad laudandū deū: z ad audiendū legē. **S**i aut̄ si altare lapideū feceris. poterat em̄ esse de terra: vt dictū ē. vel de lapidib⁹ non dolatis tū: qd̄ fuit in detestationē ydolatrię. vbi fiebant altaria de marmore sculpo z polito. z ne p̄ talē sculpturā inducerentur paulatim ad sculpendū imagines. **S**i aut̄ dictū ē hic: qz altare holocaustoz debeat esse de terra vel lapidib⁹ non sectis. nō est illud qd̄ dī. j. xxvj. ca. qz altare holocaustoz p̄cipit fieri de lignis sethim opert⁹ ere: qz illud altare fuit de terra vt videbit⁹ qm̄ erim⁹ ibi. **N**on ascēdes p̄ gradus ad altare meū. fiebat tū vt dicit **Ra. sa.** quidā ascēsus absqz gradib⁹ paulatim ascendēdo: qm̄ altare erat ita altū qz sacerdotes sine ascēsu nō poterāt ibi ministrare. **N**e reuelet turpitudō tua. vsus em̄ femoralium adhuc non erat introductus s̄ postea fuit iniunct⁹ sacerdotibus qm̄ ministrarent. vt hī. j. xxvij. ca. **D**icūt etiā aliqui qz hoc fuit dictū in detestationē ydolatrię: qz in sacris priapi sacerdotes ascēdebant p̄ gradus ad altare. z tūc in alto positi vñ poterant a circumstantibus videri discooperiebant ferenda sua. **P**riapus em̄ fuit quidā iuuenis q̄ a gentib⁹ reputat⁹ fuit inter deos p̄pter magnitudinē insolitā virilis mēbrī: omne em̄ qd̄ erat insolitū reputābāt gentiles qd̄ diuinū. **E**t dicebatur iste priapus de⁹ horoz p̄t secunditatē q̄ significatur in mēbro generatōis. **I**udei em̄ p̄ni erāt ad ydolatriā z id̄ in hoc z in alijs q̄ prinēt ad cultū dei z obseruātijs ceremoniales elōgāt a ritu ydolatrāz s̄uos modos p̄cipiēdo. z modos ydolatrāz inhibēdo. vt videbit⁹ in seqntib⁹. **I**n ca. xx. vbi dī in postilla. **C**irca primū sciendū: qz doctozes nostri zc. **A**dditio.

Circa expositionē decalogi postillator nimis breuiter videt se expedire. **D**octozes tū n̄i p̄ter mysticas expositiōes: de qbus p̄ima in glo. cōi habent:

plurima notabilia z magne attentionis ad sensū l̄ale p̄tinentia in hac materia tradūt vt p̄z in p̄ma scde. q. c. in qua mlti articuli de hac materia habent. s̄l̄r scda scde. q. cxxij. p̄ totū. vñ q̄ de **B** cap. vult pleni⁹ instrui videat ibidē. **A**d p̄ns tū circa ea q̄ de hac materia in postilla dicunt: occurrunt qdā qbus videt aliqd̄ rōnabilit addendū. **Q**uoz p̄t mū est: qz postillator recitat opinionē doctoz n̄oz: qz nō habebis deos alienos ē primū p̄ceptū decalogi. **S**l̄r recitat opinionē hebreoz dicentū qz p̄mū p̄ceptū ē. **E**go sum dñs de⁹ tuus zc. **S**cđm vō p̄ceptū apud eos ē. **N**on habebis deos alienos. q̄s opinionēs ponit indistincte ac si vtraqz illaz posset rōnabil^r teneri: qd̄ nō videt p̄uenient dicitur scz vt in numeratōe decalogi in q̄ p̄cepta legis p̄ncipalia cū tanta solēnitate a deo tradunt: doctozes n̄i a rōne detinuerunt. **A**d cui⁹ declaratiōne attendēda sunt duo. primū est qz plan⁹ sensus l̄e p̄cordat manifeste opinioni doctoz n̄oz. scđm qz motiua hebreoz s̄iū asserētū nō valent **P**rimū patet: nā in hoc qd̄ dī. **E**go sum dñs de⁹ zc. nullū verbū p̄ceptiuū seu impatiū ponit s̄ solū sunt quedā dīcta denūciatiua: qbus deus denūciat p̄plo: qz ipse q̄ loquitur ē deus q̄ eos eduxit de captiuitate: nihil in hoc eis p̄cipiendo: vt p̄z manifeste intuenti. **I**n ceteris vō de decalogi p̄ceptis manifeste ponunt⁹ vba mādatiua: vt p̄z in negatiuis cū dī. **N**on habebis deos alienos. **N**on adorabis ea neqz coles. **N**ō occides. **N**ō mechaberis zc. **I**n affirmatiuis vō cū dicit. memēto vt diē sabbati sanctifices. **H**onora patrē mū zc. **I**n hoc aut̄ qz dī. **E**go sum dñs deus tu⁹ n̄i hīl hoz ponit. vñ illa verba nō sunt p̄ceptiua nec impatiua: s̄ solū denūciatiua. vñ nō debent int̄ p̄cepta numerari. **S**cđm p̄z. nā motiua seu rōnes eoz qbus nitunt⁹ mutare sniam p̄dictoz verboz q̄ est plane denūciatiua in sniam p̄ceptiua sunt duo. **O**mn̄ est qz ad oia p̄cepta diuina obseruanda oportet p̄supponere: vt dicunt z rōnabil^r vt videt qz credat absqz dubitate: qz ille q̄ loquebat⁹ seu p̄cipiebat erat de⁹ su⁹ q̄ eos eduxerat zc. q̄ quidē credulitas seu fides erat potissima rō obligādī eos ad obseruāda ei⁹ p̄cepta. vñ cū dī. **E**go sum dñs de⁹ tuus zc. p̄cipit s̄m eos affirmatiue vt dicit qz hoc firmiter credat. s̄ qz ille q̄ loquebat⁹ seu p̄cipiebat erat deus qui eduxerat zc. quā quidē rōem ponit abenazra in sua glo. z videt hīc fundamentū: iuxta illud apli ad **Heb.** xi. cap. **A**ccedentē ad deū oportet credere qz est zc. **A**lij aut̄ dicit qz in hoc qz dī. **E**go sum dñs de⁹ tuus p̄cipit affirmatiue qz ille deus q̄ loquebat⁹. s̄ qui eos eduxerat de seruitute egypti habere ab eis in deū: ita vt mandata eius tenerent obseruare. qd̄ quidē p̄ceptū dicit de bere necessario p̄cedere oia alia p̄cepta. **A**d qd̄ ponunt tale exemplū. **P**onat⁹ qz aliquis rex de nouo veniat ad aliquā puinciā in decens esset qz in ea faceret leges z constitutiones anteq̄ in regē reciperet. vnde dicit qz cū dī. **E**go sum dñs deus tuus zc. p̄cipit qz recipiat ab eis iugū regis celestis. s̄ obedientia diuinoz mādatoz: qd̄ est p̄ceptū p̄mū ad oia mādata diuina. z hec ē rō aliqz talmudistarū pur late **Ra. moy. gerunden.** recolligit ex dictis eoz i sua glo. sup **Exo.** in hoc ca. q̄ tū rōnes lz q̄rū ad aliqd̄ obtineant veritatē: nō tū intentū in p̄posito concludunt. **N**ā filij isrl̄ anteq̄ ad recipiēdū legē deuenirēt: crediderūt in deū. vt in l̄fa in multis locis testat. dicit em̄. s̄. ca. iij. **C**redidit p̄pls zc. s̄l̄r supra. xiiij. post transitionē maris de ipsiis legitur. **C**rediderūt dño z moysi seruo eius. ex qbus patet qz fidē habebant anteq̄ ad recipiēdū legem accessissent. **H**ec de hoc qz est credere deum seu deo: requirebat vt eis daret⁹ aliud p̄ceptū exp̄ssum p̄sertim hoc cū p̄supponat ad p̄cepta decalogi tanqz p̄ se notū ei qui hz fidē. z id̄ non indiget alia p̄mulgatione nisi infusione fidei. vt in prima scde. q. c. ar. iij. in r̄sione ad primū. ar. z de hoc intelligit illud apli ad **Heb.** xi. **A**ccedentē ad deū oportet credere. z sic cessat p̄ma rō. s̄l̄r dicendū ē ad scdam. nā iugū obedientie diuine manifeste acceperūt filij isrl̄. s̄. xix. ca. cū moy si p̄ponēt⁹ ex pte dei. **S**i audieritis vocē meā zc. sequitur. **A**nditqz p̄pls simul: cūcta q̄ loquit⁹ ē dñs faciem⁹ nō q̄ req̄ rebatur alia receptio general^r ad obedientiā p̄ceptoz. vnde

Exodus

manifestū ē q̄ in hoc q̄ dicit. Ego sum dñs de⁹ tu⁹. nihil eis
p̄cipit: nisi solū q̄ intrinat eis quis esset ille q̄ loquebatur
scz q̄ erat dñs de⁹ suus: q̄ eos eduxerat rē. put. vba plane
sonat: q̄ quidē denūciatio seu notificatio fuit valde necessa-
ria seu opportuna tanq̄ p̄mū p̄ambulū ad p̄cepta p̄p̄ q̄-
mor: q̄ in lra p̄nt fundari. Primū ē vt moysi decetero fir-
mitus r̄ certū crederet. vñ. s. xix. ca. In nūc venio ad te i ca-
lignē nūbis: vt audiat me p̄pls loq̄ntē ad te: r̄ credat tibi
impetuū. Scdm vt magl̄ timerēt dñe diuinis p̄ceptis q̄
a deo ipso dicere. Ego sū dñs de⁹ tu⁹. erat sibi iniuncta. vñ
i. eo. ca. de hac materia dicit. Et terroꝝ illi⁹ esset in vobis rē.
Terroꝝ vt eis oñderet q̄ sub noie diuino. s. tetragramaton
q̄ h̄ ponit: cū dicit. Ego sū dñs de⁹ tu⁹. p̄p̄le deo vtinet p̄p̄m
sub lege a deo data cultui diuino applicari: vñ in toto de-
calogo vbi dicit dñs. ponit nomē p̄dicū r̄ nō aliud. put fuit
s. in additōe sup. iij. ca. in ar. ix. satis expositū. Quartū vt
ipsi firmi crederēt eē possibile q̄ de⁹ loq̄ret hoi in hac vi-
ta: q̄d antea n̄ erat eis sic notū vt. j. Deut. v. in p̄sona p̄pli
r̄p̄e dationis legis dicit. Ecce oñdit nobis dñs de⁹ n̄r mate-
statē r̄ magnitudinē suā rē. Sed h̄ hoc vt q̄d ap̄ls ad Ga-
lat. iij. dicit: q̄ lex fuit data p̄ angelos. idē p̄z dicit. vij. dicit
q̄d dicitū q̄ v̄z ē. nā put ad Heb. j. In nouo testamēto
locut⁹ ē nobis de⁹ in filio: in veteri aut fact⁹ ē sermo p̄ an-
gelos: h̄ q̄ ille angelus q̄ loq̄bat p̄p̄lo in datione legis nō
solū extert⁹ loquēdo seruebat. h̄ etiā interi⁹ p̄sides loquē-
do efficacīā ministrabat: inde ē fm̄ Gre. q̄ mō angel⁹ mō
dñs memorat. Et q̄ etiā fm̄ opinionē p̄pli fm̄ quā sepe
loquit scriptura putabat moyses ore ad os loq̄ cū deo: cū
tū p̄ angelū loq̄ret: q̄d satis insinuat p̄ modū loquēdi sc̄p-
ture in p̄ceptis decalogi: nā in p̄ambulū r̄ in p̄cepto: il-
le q̄ loq̄bat memorat vt de⁹ in p̄p̄ia p̄sona. dicit em̄. Ego
sum dñs de⁹ tu⁹ rē. s. iij. nō habebis deos alienos corā me
Et ego sū dñs de⁹ tu⁹ fortis r̄ zelotes r̄ hmōi. In sc̄do v̄o
p̄cepto nō dicit. Non assumes nomē meū inuaniū. q̄si lo-
quēs vt de⁹ in p̄ma p̄sona: h̄ dicit. Nō assumes nomē dñi
dei tui inuaniū: q̄si ille q̄ loq̄ret nō esset de⁹: r̄ sic in ceteris
decalogi p̄ceptis in q̄b⁹ insinuator nō erat de⁹: sed loque-
bat vt de⁹ vt dicitū ē. Et fm̄ quosdā hebreoz expositores
antiq̄s ille angel⁹ erat tāte eminentie citra essentiā diuinā
q̄ possz notari angel⁹ faciei: de q̄ Esa. lxij. Angelus faciei
e⁹ saluauit eos. r̄ iō de moysi cū isto angelo loquente dicit.
Loq̄bat dñs ad moysen facie ad faciē. Predictis iḡr mo-
dis intelligēdū ē hoc q̄d dicit. Ego sū dñs de⁹ tu⁹ rē. eē p̄mū
p̄ambulū ad p̄cepta. P̄missis aut multis q̄ circa hec pre-
cepta q̄ruūt r̄ soluant fm̄ doctores n̄fos: vnum vt statim
aim pulsare. s. cur int̄ p̄cepta decalogi nō ponunt p̄cepta
charitatē: q̄ sunt p̄ma r̄ maxima mādata: r̄ in q̄b⁹ tota lex
pendet r̄ p̄p̄e. vt Mat. xxij. ca. h̄. Ad h̄ dicitū fm̄ sc̄m
Tho. in p̄ma sc̄de. q. c. ar. iij. in r̄sione ad p̄mū arg. q̄ illa
duo p̄cepta sūt p̄ma r̄ cōia legē nature: q̄ sunt p̄ se nota rōi
humane p̄ naturā vel p̄ fidē: r̄ iō oia p̄cepta decalogi ad il-
la duo referunt: sicut p̄clusiones ad p̄ncipia cōia. hec ille
Idē etiā de eodē in sc̄da sc̄de. q. xliij. ar. j. in r̄sione ad ter-
ciū arg. sic dicit q̄ oia p̄cepta decalogi ordināt ad dilectio-
nē dei r̄ p̄mi: r̄ iō p̄cepta charitatē nō sunt cōnumeran-
da int̄ p̄cepta decalogi: h̄ in oib⁹ includunt. hec ille q̄d nō
videt ex toto satisfaccere q̄oni. nā p̄ easdē rōes p̄cepta cha-
ritatis nō debuissent poni int̄ cetera p̄cepta legis diuine.
nō em̄ min⁹ illa q̄ sunt p̄ se nota debēt poni int̄ p̄cepta de-
calogi q̄ int̄ alia p̄cepta legis: q̄d p̄z ex h̄: nā int̄ p̄cepta de-
calogi ponunt p̄cepta q̄ statim p̄ se rō naturalē cuiuslibet
hois diiudicat eē faciēda vel nō faciēda. sicut Honora pa-
trem rē. Non occides. r̄ hmōi. vt in p̄ma sc̄de. q. c. ar. j. in
cor. q. S̄z p̄cepta charitatē ponunt int̄ alia p̄cepta legē. vt
p̄z Deut. vij. r̄ Leut. xix. q̄d pot⁹ debuissent poni int̄ p̄cepta
decalogi q̄ sunt magl̄ p̄ se nota. S̄lt̄ cū nō solū p̄cepta de-
calogi: h̄ etiā oia p̄cepta legis diuine ordinant ad dilectio-
nē dei r̄ p̄mi: iuxta illud apli. j. Thimo. j. ca. Finis pre-
cepti ē charitas. eadē rōe deberēt p̄mitti h̄ duo p̄cepta
nē ponent int̄ p̄cepta legis. sicut nec in decalogo: cū oia
p̄cepta diuine legis referant ad illa duo: sicut p̄clusiones

ad p̄ncipia: cui⁹ oppositū ē manifestū ex h̄: q̄ int̄ cetera
p̄cepta diuine legis exp̄sse ponunt hec duo p̄cepta vt di-
ctum est. Ad q̄d videt saluo semp̄ meliori iudicio aliquid
vltterius addendū. Ad cui⁹ declarationē cōsiderandū ē q̄
sicut in sciētijs speculatiuis ex notiorib⁹ r̄ p̄filijs p̄ceditur
ad min⁹ nota r̄ magl̄ determinata. vt in. j. phisi. ita etiā oportet
eū q̄ velit inducē hoīem ad virtutē p̄ obseruatiā p̄ceptoz
ex illis eū monere incipiat q̄ sunt notiora r̄ facilia. vñ in
decalogo facilia r̄ cōiora p̄cepta ponunt: tā in his q̄ or-
dināt ad deū q̄ in his q̄ ad p̄mū. facili⁹ em̄ hō pōt absti-
nere ab ydolatria q̄ ab alijs sp̄ibus sup̄stitiosis q̄ intelli-
gant phiberi in h̄ q̄ dicit. Nō habebis deos alienos. q̄d p̄z
ex h̄: nā ydolatria penit⁹ ē in vniuerso post aduentū xp̄i r̄
p̄dicationē ap̄loz saltē in publico eradica: iux̄ illō Esa.
ij. ca. Et ydola penit⁹ p̄terent. sup̄stitio aut diuinationū et
hmōi adhuc remanēt in multis locis intra p̄p̄m xp̄ianū
p̄sertim ap̄d eos: q̄ nō cognoscūt hmōi eē sup̄stitiosa seu
p̄ctā. Ex q̄ p̄z q̄ facili⁹ ē ab ydolatria abstinē: q̄ ab alijs sup̄-
stitutionib⁹ sub ea incluis. vñ de ydolatria fuit datū p̄ce-
ptū tanq̄ de facili⁹ r̄ notiori. S̄lt̄ hō facili⁹ cognoscit ho-
micidū eē p̄ctū r̄ facili⁹ pōt abstinere ab occidēdo p̄mū
q̄ ab alijs iniurijs seu lesionibus in sua p̄sona inferēdis:
multo em̄ plures sunt iniuriatores seu lesores p̄mū q̄
occisores. Idē dōm de adulterio r̄ furto respectu eoz que
sub eis includunt. P̄mū p̄z q̄ de facili⁹ r̄ notiori dant
p̄cepta decalogi. nō aut de difficilib⁹. p̄ceptū autē de dile-
ctione dei. put lege tradit⁹ ē difficillimū. s. vt de⁹ diligat ex
toto corde ex tota aia r̄ ex tota s̄ba: q̄d importat interiorēz
motū animi cū magna p̄mptitudine q̄d ē difficillimū seu
impossibile nō h̄nti charitatē. vñ phus. v. ethi. P̄pari ea q̄
iust⁹ opatur facile ē. h̄ eo mō q̄ iustus opat difficile est nō
habēt iusticiā. vñ Aug. exponēs illud p̄me Job. v. Man-
data eius gratia non sunt. dicit nō sunt graua amanti: h̄
nō amanti sunt graua. Dilectio etiam p̄mi. put in lege
traditur. s. vt diligatur p̄mius sicut hō diligit seipm̄ nō
mō: ce difficultatis est: p̄sertim nō habenti charitatē. Im-
portat em̄ q̄ hō ponat vitā corporalē pro salute sp̄iali. p̄t
mi: iuxta illud. j. Job. ca. iij. Debem⁹ pro fratrib⁹ animā
ponere. s̄lt̄ r̄ diligere plus vitā corporalem p̄mi: q̄ oia
bona p̄p̄ia r̄p̄alia. q̄d nō: modice difficultatis est: vt satis
patet q̄si p̄ exp̄ientia: q̄ pauca em̄ sunt r̄ rarissimi qui etiā
oia bona sua exteriora ad redimendū vniū captiuū de mor-
te corporali r̄ forte etiā a sp̄iali largirent. Et inde ē q̄ qui
implet mandatū de dilectione p̄mi totā legem implet:
iuxta illud ad Roma. xij. Qui diligit p̄mū legē imple-
uit. r̄ infra. Plenitudo em̄ legis ē dilectio. r̄ glo. ibidem.
Vbi em̄ charitas est: q̄d est q̄d possit deesse: vbi autē non
est: quid est q̄d possit p̄desse. Constat aut q̄ maior difficul-
tas est in actu virtutis in quo tota lex implet: q̄ in alio q̄-
cunq̄ in quo nō implet nisi aliquis singularia p̄cepta le-
gis. Dilectio etiā dei que in lege p̄cipitur tante p̄fectionis
est: q̄ nō pōt perfecte impleri in hac vita fm̄ Aug. in li. de
p̄fectione iusticie. Ex q̄bus patet q̄ quia lex dabat popu-
lo rudī imperfecto: ideo in p̄mis p̄ceptis nō oportebat
vt explicaretur p̄ceptū charitatis. sed hoc fuit rōnabili-
ter reseruatū ad tēpus vltimū totius doctrine mosaice. scz
in q̄dragesimo anno post exitū de egypto in quo tpe legē
cepit moyses explanare legē. Deute. j. Eodē em̄ tpe quo
repetijt p̄cepta decalogi in quinto capitulo. p̄sequēter in
capitulo sequenti. s. in sexto. p̄posuit eis tanq̄ iā aliquatē
p̄uectis p̄ceptū de dilectione dei p̄ extensum p̄mittens
eis aliud maximū p̄ceptū de credendis circa diuinitatē
dicens. Audi israel rē. cū p̄ambulis ad ista p̄mentibus de
q̄bus ibidē amplius est dicendū. Notandum tñ q̄ licet in
hoc loco. s. in datione legis nō esset hoc p̄ceptū plene ex-
plicandū p̄pter rōnes iā dictas nihilomin⁹ tñ in p̄mo p̄-
cepto decalogi nō p̄remisit facē mētionē de dilectōe dei:
r̄ hoc nō in forma p̄cepti. h̄ q̄si imponēdo modū p̄ceptis
Dicit em̄ in fine p̄mi p̄cepti p̄mittens p̄mia obseruatiō.
Et faciens misericordiā in milia his q̄ diligunt me in quo
ostendit manifeste: q̄ p̄mia que a deo dantur p̄pter eius

precepta obseruanda: dant principaliter propter dilectionem dei: et sic satis ostendit: quod in dilectione dei principaliter consistit meritum aliorum preceptorum. simili modo dicens de precepto dilectionis primi. scilicet quod fuit reseruata ei explicatio ad alium locum ubi de difficultatibus actibus virtutum circa primos exercendos ageretur. scilicet **Leui. xix.** ut ibidem est dicendum. Item circa hoc ulterius attendendum est: quod in primo precepto decalogi sit principaliter negatiuum cum dicit. **Non habebis deos alienos.** in hoc enim quod sequitur. **Coram me sumus glo.** in ista sententia intelligitur propter me. Idem omnino habet in translatione chaldaica. vnde in hoc quod dicit. **Non habebis deos alienos propter me** manifeste includit: me habeas in deum: et nullum alium. Ex quo et ut credo insurgit apud simplices cordis enumeratio preceptorum decalogi. in qua primum ponitur. **Deum cole.** affirmatiue. Notandum est quod cum dicit. **His qui diligunt me.** statim subiungit. **Et custodiunt precepta mea** conformata ad euangelium. **Job. xliij. ca.** Qui diligit me sermonem meum seruabit etc.

In eodem ca. xx. vbi dicitur in postilla. Ita quod fieri sculpturam etc.

Ad ditio secunda

Quod secundum hebreos facere imaginem seu similitudinem cuiuscumque creature spiritualiter animate: vel cuiuscumque celestis corporis: quod contra opinantur esse aiata etiam non intentione colendi eas: nec adorandi est prohibitum per hoc quod dicit. **Non facies tibi sculptile: nec omnem similitudinem etc.** quod satis videtur personare Ise. scilicet ex hoc credunt nos esse transgressores huius precepti: in quantum permittitur fieri imagines et similitudines hominum et angelorum. Sic etiam sicut nos credunt esse transgressores illius precepti. **Non adorabis ea neque coles.** in hoc quod imagines christi et sanctorum adoramus: hoc bene aduertenti primum est manifeste falsum. non enim prohibentur imagines creaturarum fieri: nisi adhibeatur eis cultus deo debitus: quod ex hoc patet: nam hoc preceptum **Non habebis deos alienos.** apud omnes est vnum preceptum: tamen in eo diuersi actus prohibentur: eo quod omnes illi actus prohibent ad eundem finem. scilicet ad remotionem ydolatrie. Si igitur sculptile facere esset prohibitum etiam sine intentione colendi seu adorandi talis prohibitio non pertineret ad istud preceptum nisi forte ceremonialiter. scilicet ad remouendum occasionem ydolatrie: et sic talis prohibitio esset ceremonialis et non obligaret tempore gratie. Secunda etiam credulitas esset falsa et erronea: nam imagines sanctorum non adorantur a fidelibus adoratio latrice sed dulie: imago autem christi adoratur adoratio latrice ratione rei significate: que est ipse christus verus deus. eadem enim adoratione adoratur imago representans in quantum talis: et res per eam representata. Et circa hoc est attendendum ulterius quod in veteri lege in imagines creaturarum fieri prohibentur: tamen intra sanctuarium duo cherubim qui erant imagines iuuenum supra propitiatorium ponebantur: ut patet **3. regum. xxv. cap.** Ex quo patet quod imagines fieri non erat per se malum: sed propter pernitentiam populi inducti ad ydolatriam cuius signum manifestum est quod intra sanctuarium: vbi soli summi sacerdotes ministrabant de quibus non erat talis pernitentia presumenda non solum permittentur: sed etiam precipiebant fieri tales imagines. scilicet cherubim: qui angelos representabant: ut talium intuitu in contemplatione celestium inens summi sacerdotis eleuaret. Cum autem venit plenitudo temporis. scilicet tempore gratie: quoniam populus contra ydola respuit: nec ad ea habet pernitentiam: non immerito fiunt imagines sanctorum quibus representant eorum opera meritoria: et etiam miracula per eos diuinitus facta: ut in eis simplices sicut in libro hystorias eorum legant: ex quibus discant bonorum operum imitationem. quod per libros hoc facere nequeunt: quibus imaginibus. scilicet sanctorum honor debet ex ratione personae representate: cui hoc debet tanquam primum virtutis. ut habet primo ethico. et a fortiori vinculo imagines christi de virgine nati in cruce pendentes et de sepulcro resurgentes: et ascendentes in celum et habitantes in ecclesiis que in altaribus merito depinguntur seu sculptuntur ut fidelium mentibus gestorum christi in quibus nostra salus consistit memoria tenacius infigant. quibus scilicet imaginibus adoratio latrice debet ratione rei significate. ut dictum est.

In eodem ca. xx. vbi dicitur in postilla. Causa autem huius prohibitionis etc.

Ad ditio. iij.

Quod cum prohibitis. scilicet cum dicit. **Non assumes nomen domini dei tui inuane.** propter reuerentiam dei: put etiam postilla dicit manifestum est. hoc quod sequitur. **Nec enim insonit**

habebit. importat diminutionem pene huius precepti transgressoribus. coactio enim legis est per meritum pene. ut in **1. ethico. v. in** convenienter videtur dici: quod hec causa sit huius prohibitionis: hoc potius pena transgressoribus debita seu comminata etc.

In eodem ca. xx. vbi dicitur in postilla. Dicit igitur. **Memento. Dicunt hebrei etc.**

Ad ditio. iij.

Quod quia preceptum de sabbati obseruatione fuerat datur eis supra. **xxv. ca.** in precepto descensu manne: idcirco preponitur nunc huic precepto. **Memento. q. d.** hoc preceptum non datur tibi de nouo: quia iam habuisti: sed habeto memoriam de eo: vnde non debuit postillator recurrere ad expositores hebreorum in talibus preceptis cum habeant in hoc falsum fundamentum creditum esse quod precipua sanctificatio sabbati consistat in corporalibus delectationibus: et ideo introducit in sabbati obseruatione ista que nihil valent. Sicut etiam tradit: quod tenet quilibet in die sabbati ter manducare. scilicet vnum prandium et duas cenas. asserentes quod omnes hoc obseruantes sunt securi a iudicio gehene: ut in libro de sabbato expressit habet quod est valde ridiculosum: artior enim via est que ducit ad vitam seu paradysum secundum catholicam veritatem quam comedere ter in die festo.

In eodem ca. xx. vbi dicitur in postilla. Et secundum doctores nostros nomine parentum etc.

Ad ditio. v.

Et auctoritas augustini secundum quam ille qui non pavit esurientem dicitur occidere: verius et planius consideretur quanto precepto vbi dicit. **Non occides.** per quod prohibet occisio cuiuscumque primi: et per quod ille qui posset aliquem fame morientem pascere et non pascat: occidit: et sic est manifeste transgressor istius quinti precepti.

In eodem ca. xx. vbi dicitur in postilla. Dicit **ha. sa.** quod per hoc preceptum prohibetur etc.

Ad ditio. vi.

Quod in ex plano sensu Ise per hoc preceptum. **Non occides.** tamen homicidium videtur prohiberi. tamen ex parte intelligunt cetera nocumeta in persona hominis facta esse prohibita pari ratione. nam ratio quod homo peccat in occisione primi est quod facit contra charitatem vel etiam contra iusticiam. quod etiam facit quod alias lesiones infert. in non ita grauiter peccat: et in pena mortis non infligatur propter alias lesiones: sicut propter homicidium. tamen in alijs preceptis iudicialibus talia prohibentur: vbi pene eorum taxantur.

In eo. ca. xx. vbi dicitur in postilla. Sed variatur multum in hoc siue sit vnum preceptum siue duo intellectus hebreorum.

Ad ditio. vii.

Quod multi hebreorum expositores dicunt quod in hoc precepto prohibetur percussio exterioris alieni et homini etiam si non percutat in actus exterioris: ut patet **ha. Aben-hazra** in sua glo. in hoc loco. Quod autem dicitur a quibusdam doctoribus nostris quod lex verus prohibebat manum et non animum non est sic intelligendum: ut per legem veterem nunquam sint prohibiti alij actus interioris: quod in animo consistunt: hoc enim est manifeste per textum. legitur enim **1. leui. xix.** **Ne oderis fratrem tuum in corde tuo.** in quo manifeste prohibet odium cordis quod est in animo. sicut **Deut. ix.** **Ne dicas in corde tuo cum deleuerit eos dominus deus tuus in conspectu tuo propter iusticiam meam.** in quo manifeste prohibet superbia seu presumptio etiam in corde tamen existens. vnde dicta doctorum nostrorum in hoc seu glo. in postilla allegata alij sunt intelligenda. scilicet quod in lege. cum aliquis actus exterior expressit prohibet: non intelligitur per hoc prohiberi ex vi illius precepti actus interior: huic exteriori correspondens vnde ex vi illius precepti. **Non occides.** non iudicatur reus ille qui vult etiam ex proposito deliberato occidere hominem in forte sit reus transgrediendo aliud preceptum. scilicet **Non oderis fratrem tuum.** **Lex nova** prohibendo peccata non solum prohibet manum: sed etiam animum **Domini saluatoris Math. v.** **Audistis quod dictum est antiquis: non me chaberis.** ego autem dico vobis: quod quis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam: iam mechatus est eam in corde suo.

Replica correctorij contra Burgensem.

In ca. xx. Burg. notat postillatorem quasi diminutum dicens eum exponem decalogi breuiter transisse: cum tamen postillatoris non fuerit summas neque tractatus scribere: sed plane Iselem sensum inquirere: quod et facit: ut patet cum libet intuenti: reliquum per Burgensem in hoc ca. mora modicum imo nihil faciunt postillatorem. Multa autem Burg. per modum digressionis posita bene tractatione indigeret si non est prout positi per Burgensem. facit: nisi vbi videtur postillatori irrationabiliter obuiari.

Populo aut alieno rē. i. aliq̄s q̄ nō eēt de gente iudeoꝝ nō poterat facere talē emptiōnē ⁊ redemptōz.

Si spreuerit eā. nolēdo eā accipe vxorē. Illiq̄ expositores nri sic exponūt. Si spreuerit eā. nolēdo eam hie cōcubina qz ad hoc vēdebatur. vt seruiret sibi in lecto vt dicit. ⁊ sic ex p̄nti de cōcubina faceret vxorē. h̄ b̄ improbat̄ infra.

Si at̄ si. mo. de. ca. 10. mo. si fa. illi. s. dando ei dotē ⁊ alla p̄tinet̄ ad nuptias

Hoc excepto q̄ parētib⁹ puelle dabit p̄munere. sic erat p̄nti ap̄d hebreos. vt h̄ Genes̄ xxiiij. de parētibus rebecca qz pecunia qnā dederat parētib⁹ ei⁹ p̄ seruitio puelle cōputat̄ h̄ p̄ tali munere.

Si alterā ei acceperit ista p̄ore abiecta. b̄ Prouidebit puelle. i. isti sic abiecte p̄t̄ aliā dōctam.

Nuptias ⁊ ves. ⁊ p̄ pudici. rē. fm̄ arbitriū iudici dabit ei pecuniā de hoc q̄ hūiliata est a filio suo. i. deflorata. ⁊ cum h̄ p̄uidebit de nuptiis cū alio ⁊ de vestimētis. Ita exponūt doctores nri fm̄ translationē n̄fam q̄ multū discrepat̄ ab hebraica l̄ra. qz in hebreo h̄ sic. Si alterā ei acceperit expensas ⁊ coopturā suā ⁊ horā suā nō diminet. qd̄ expōit ra. sa. sic. Si alterā ei accepit. i. filio suo aliā accepit cū ancilla p̄ns accepta in vxorē. Expensas. i. victū sufficientē. Et coopturā suā. i. vestitū cōueniētē. Et horā suā. i. t̄ps reddēdi debiti. Nō diminet. subtrahēdo vel defalcādo ab ipsa p̄pter aliā vxorē sup̄inductā. poterāt em̄ h̄re plures vxores s̄c.

Si tria ista nō fecerit. qd̄ exponūt doctores nri sic. Si nullū p̄dictōꝝ fecerit. i. nō accepit sibi vxorem nec filio suo ⁊ spreuit eā. nolēs eā retinere p̄ cōcubina.

Egrediet̄ gratis. libera ab eo. P̄cūt em̄ aliq̄ q̄ nō erat ei vedita vt seruiret vt ancilla. h̄ sic cōcubina. vt sic postea de cōcubina faceret eā vxorē. ⁊ sic emere ad p̄cubitū ⁊ vēdere sicut iudeis p̄missum p̄t̄ eoz cupiditatē. h̄ qz talis p̄missio nullo loco i lege inuenit̄ sic cōcessa. h̄ magis p̄hibita. fm̄ q̄ dicit̄ Deut. xxiiij. c. Nō erit meretrix de filiab⁹ israhel. iō aliter dicitur fm̄ ra. sal. Si tria ista nō fecerit. q̄ p̄dicta sūt. i. q̄ nō accepit eā vxorē nō de p̄cubina. h̄ de ancilla. nec filio suo. nec inuit ad ei⁹ redēptōz mō p̄dicto.

Egredietur gratis. nō solū anno septimo remissionis h̄ et̄ an̄ si in ea appareāt signa p̄bertatis. q̄ sunt or⁹ piloz ⁊ menstruoꝝ qz tūc ē apta ad cōcipiēdū ⁊ sic patet qd̄ p̄dictū ē. i. q̄ puelle habebāt plures vias exundē de seruitute q̄ masculi qui solū exibant anno septimo remissionis.

Qui pcusserit rē. h̄ p̄r regulat̄ irascibilis i lesionibus q̄ h̄nt rōz vidcatū. ⁊ p̄ i p̄sona sua. sc̄do i re ab eo posses. i. ibi. Si bos comu pcusserit. Circa p̄mum dicitur.

Qui pcusserit hoiem volēs occidere. Hic accipit̄ percussio p̄ occisione. qz si nō occideret p̄cutiēdo q̄ntūcūqz vellet occidere. nō p̄t̄ h̄ p̄nir̄ morte. h̄ alta pena. vnde in hebreo h̄. Percuties hoiem ⁊ mort. i. percussus.

Morte mort. i. p̄cuties. h̄ li volēs i p̄posito n̄re trāslationis. determinat̄ modū p̄cutiēdi. cū. i. sit a p̄posito et nō a casu. pp̄ qd̄ de casuali subdit̄. h̄ Qui at̄ n̄ ē in si. s. q̄rēs mortē pcussi. qz erat amic⁹ ei⁹. h̄ de illū tradidit̄ i ma. ei⁹. i. ex cā nobis occulta de p̄missit̄ eū iterfici ca-

ea: pp̄lo aut alieno vendē di nō hēbit p̄tātē. si spreuerit eā Si at̄ filio suo despōderit eā iuxta mortē filiaz faciet̄ illi. Si alterā ei acceperit: prouidebit puelle nuptias ⁊ vestimēta: ⁊ p̄ciūm pudicie non negabit

Si tria ista nō fecerit egredietur gratis absqz pecunia. Qui pcusserit hoiem volēs occidere: morte moriatur. Qui aut nō ē insidiatu sed deū illi tradidit i manus eius constituam tibi locum in quo fugere debeat. Si quis p̄ industriaz

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

sualit. ē oino p̄ter intentōz occidētis. Cōstitam tibi locū q̄ fugere debeat. ne inficitur ab amicis occisi. ⁊ ibi manere debeat vsqz ad mortē sūmi p̄tifficis. Ad h̄ at̄ fuerit ordiate ciuitates refugij vt h̄ Josue. xx. Si q̄s p̄ ind. occiderit p̄ h̄ excluditur a p̄ea seq̄nti p̄neri ⁊ amēres. q̄ nō h̄nt idustriam. Proximū suū. i. iudeū q̄ ē d̄ lege sua. ⁊ iō de iudeo occidēte gētilē nō intelligit̄ lex ista vt dicit̄ ra. sa. Et p̄ insidias. p̄ h̄ excluditur illi q̄ occidit̄ l̄ bonū iudē sic magister verberādo discipulū. ⁊ p̄ filiū et medic⁹ medicando infirmū. n̄ Auellēs eū ab altari meo vt moriat. et si fuerit sacerdos. vt dicit̄ ra. sa. nisi inceptit officiū ministrādi altari. i. q̄ casu erat expectādū p̄plemētūz mistery q̄ pacto trahebat̄ ad mortē. pp̄ reuerentiā ei sacri loci erat tibi refugium

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Si rixati fuerit viri ⁊ pcusserit alter p̄ximū suū lapide vel pugno ⁊ ille mortu⁹ nō fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit ⁊ ambulauerit for̄ sup̄ baculū suū innocēs erit q̄ percusserit:

occiderit proximum suum ⁊ p̄ insidias ab altari meo auelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hoiem ⁊ vēdiderit eū: p̄ciūct⁹ noxe morte moriatur.

Exodus

mortu fuerit ex negligētia custodiēdi se v[el] alia occasiōe
h[ab]it impedimentū suoz opoz z expensas in medicos ipse
soluet nec ad pl[ur] tenet. etiā si moriat mō p[re]dicto. **Ra. sa.**
dic q[ue] detinēdus ē p[er]cussor a iudicib[us] q[ui]s[que] videat si p[er]cus-
sus moriat: q[ui] si moriat a[n]t[er] sit restituit p[er]fecte sanitati per
cussor d[icit] mori: z q[ui]d

v[er]i e[st] h[oc] q[ui] dicit **Si**
surrexerit ambulans
nerit sup baculū su-
um innocēs erit. scz
percussor: ipse expo-
nit dices: q[ue] ē locutō
metaphorica: ita q[ue]
p[er] baculū cui hō ini-
t[er]it plēa sanitas z for-
titudō intelligit: sic
d[icit] **Ezech. iiii. ca. Cō-**
terā baculuz panis
z. i. fulcimentū vir-
tutis. Et s[ic] mod[us]
loquēdi. s. metapho-
ric[us] ē in lege s[ecundum] ip[s]z
in plurib[us] alijs loc[is]:
q[ui] z tūc exponēt q[ui]
erim[us] i[bi] d[omi]no conce-
dēre: z tūc p[er]cussor n[on]
ē p[er]dēm[us] nisi ad
opa p[er]cussi z expen-
sas in medicos.

Qui p[er]cussit h[ab]it
uū suū v[el] ancillam.
ista lex loq[ue]t[ur] d[omi]no seruo
v[el] ancilla gētilibus
z multozort[is] in tali
casu icurritur pena
mortis p[er] interfecti-
one serui hebrei vel
ancille. **3** **Si** aut[em]
vno die v[el] du. sup. n[on]
subia. pene. ipse per-
cussor.

Quia pecunia illi[us] ē. i. ipse seruo. **Ex** q[ui] pat[et] q[ue]
loquit[ur] t[ame]n in h[oc] casu de seruo gētili: q[ui] cū sit seruo simpl[iter]
emp[er] ad seruendū sp[iritus] pecunia d[omi]ni sui hebrei: nō sic au-
tē seruo hebrei: q[ui] magis ē mercenari[us] q[ui] seruo: vt p[re]dictū
ē: z iō occasiōi serui hebrei debet pena mortis sic aliorū.

Si r[ati]o. vi. z p[er] q[ui]s mul[ier] p[re]gnātem. intēdens p[er]cutere
maritū ei[us]. **Et** abortiuū fecerit. Abortiuū p[ro]p[ri]e dicit[ur]
s[ecundum] hebreos fet[us] p[re]cept[us] a[n]t[er] aminationem destructus.

Si ip[s]a vi. s[ecundum] b[ea]ta. d[omi]na. quātū ma. mu. expe. hoc nō ē intel-
ligendū q[ue] hoc sit taxandū ad volūtate ei[us] h[oc] q[ue] ei[us] ratiōes
audiēde sūt a iudicib[us] z s[ecundum] allegata hūc z inde taxabūt
e[st] **Si** aut[em] mors fuerit ei s[ecundum] b[ea]ta. s. mors mulieris v[el] pu-
eri iā animati: z possit hoc p[ar]t[em] cū iā sit in sp[iritu] hūana.

Reddet aiām p[er] aiā. i. moriet[ur]. Aliq[ui]do docto. hebrei di-
cūt q[ue] nō p[er] h[oc] intelligit[ur] pena mortis: eo q[ue] nō intēdebat p[er]-
cutere mulierē: vel fetū ei[us] animatū inficere h[oc] solū incur-
ret penā pecunie s[ecundum] taxationē iudicū. **3** hoc videt[ur] irra-
nonabilē dicit[ur]: cū vxor sit vna caro cū viro quē intende-
bat p[er]cutere: z iō p[ri]ma expositio v[er]i melior q[ue] intelligitur
pena mortis cū dicit[ur]: Reddet aiām p[er] aiā.

Oculū p[er] oculo. Postq[ue] egit de pena occasiōis: h[oc] agit de pena
mutilatiōis z alteri[us] lesiōis: q[ui] si aliq[ui]s eruat oculū pro-
ximi sui d[icit] erui oculo ei[us] z ita de alijs mutilationib[us]. z nō
solū de mutilationib[us] h[oc] ē lesiōib[us] corp[or]alib[us] ideo s[ecundum] d[omi]n[um].
Puln[us] p[er] vulnere. z ē vuln[us] p[er]cussio cū effusiōe sangui-
nis. **Aut** at[er] q[ui] s[ecundum] s[ecundum] nō effudit: h[oc] intra cutē denigrat.
z idē intelligēdū ē de alijs lesiōib[us] p[er]cussib[us] p[re]dictis q[ue] actor
d[icit] s[ecundum] ledi: ita exponit doct. n[ost]ri. **Ra. sa.** dicit q[ue] eruet[ur] oculo
alteri[us] n[on] ē erued[us] oculo: vt videt[ur] sonare v[er]ba legis: h[oc] p[re]-
cū s[ecundum] taxationē iudicū ē sibi imponēdū z eodez mō de
alijs lesiōib[us]. **Joseph** at[er] dicit medio mō. s. q[ue] erued[us] ē oculo

ins. ei[us] si exochlat[ur] ab ip[s]o voluerit: h[oc] si magis vult habe-
re pecuniā r[ati]cipiat s[ecundum] taxationē iudicū. **1** **Si** p[er]cus. q[ui]s.
ocu. serui sui aut ancil. z lu. eos fece. i. ineptos ad vidēdū.
2 **Dimittet** eos li. z intelligit[ur] ista lex de seruo gētili z an-
cilla. q[ui] si mutilaret seruū hebreū v[el] ancillā: icurrēt penaz

si excusserit seruo vel ancil-
le sue similis dimittet eos
liberos. **Si** bos cornu per-
cusserit virū aut multerem
z mortui fuerit lapidibus
obruet: et nō comedentur
carnes ei[us]: d[omi]n[us] quoq[ue] bo-
uis innocēs erit. **2** **Si** bos
cornupeta fuerit ab heri et
nudius tertius: z cōtestati s[un]t
q[ui] d[omi]n[us] eius nec recluserit eū
z occideritq[ue] virū aut mulie-
rē: z bos lapidib[us] obruet:
z dominuz eius occident.
3 **Si** preciu[m] fuerit ei impo-
sitū: dabit p[er] anima sua q[ui]c-
q[ue] d[omi]n[us] fuerit postulat[ur]. **4** **Filiuz**
z quoq[ue] z filiā si cornu p[er]cus-
serit sibi sentētie subiacebit
5 **Si** seruū ancillāq[ue] inuase-
rit: triginta siclos argenti
domino dabit: bos v[el] o la-
pidib[us] opprimef. **6** **Si** quis
aperuerit cisternā et fode-
rit: z nō opuerit eā cecide

taliōis p[re]dictā. dicit[ur] at[er]
Ra. sa. q[ue] ista sunt
mēbra ex quoz mu-
tillatōe seruo gētili de-
bebat exire liber: de
cē digitū manū. et
decē peduz: oculos:
aures: nasus: v[er]ga v[el]
ril z dētes: sic intelli-
gēdo q[ue] p[er] vno dente
vel digito eribat li-
ber. **1** **Si** bos zc.
h[oc] p[er] ponit[ur] lesiōes
puniēde p[er] re possel-
sa cū d[icit]. **2** **Si** bos
cor. p[er] v[el] aut inuli. et
mor. su. la. obruet. n[on]
q[ui] brutū aial pecca-
re possit: h[oc] p[er] horro-
rē facti: z q[ui] e[st] hor-
ribil[is] decepto ad vidē-
dū inter homines.
3 **Et** nō comedēt
carnes ei[us]. n[on] soluz a
iudeis q[ui] nō poterant
comedē animal int[er]-
fectū totalit[er]: h[oc] nec a
gētilib[us] q[ui] nō po-
terat vēdi: h[oc] dimitte
bant putrefieri tum
p[er] horrore facti tū
q[ui] p[er] h[oc] dānicabatur
d[omi]n[us] bouis ad caute
lā sui z alioruz circa
aialia sua p[er]iculosa.

D[omi]n[us] q[ui] bo. inno. erit. s. ab alia pena sibi imponenda.
2 **Si** bos cornu. sue. ab zc. ita q[ue] nō solū semel h[oc] bis
ad min[us] visus fuisset impetē comib[us]: vt dicit **Ra. sa. lalo.**

Et p[re]testati s[un]t do. ei[us]. i. illi q[ui] viderit dixerūt d[omi]no bouis
q[ue] nec recluserit. ad dicitū testiu[m]. **1** **Occideritq[ue] virū**
aut mu. z bos la. obruet. sic iā dicit[ur]. **2** **Et** d[omi]n[us] illi[us]
occidēt. q[ui] fuit i culpa. eo q[ue] neglexit recludē bouem suū.

Si p[re]ciu[m] fuerit ei impo. in h[oc] ei p[er]descēdebat: q[ui] si am[ic]i
ci mortui vellēt accipe p[re]ciu[m] p[er] morte amici sui: p[er] h[oc] pote-
rat euadē mortem. h[oc] si fecisset maun p[ro]p[ri]a nō poterat sic
euadē mortē: q[ui] maior e[st] culpa z sibi plus imputanda.

Dicit at[er] h[oc] ra. sa. q[ue] cū dicit[ur] h[oc]. **Si** p[re]ciu[m] ei fuerit impo[si]tū zc.
h[oc] tenet li si p[er] q[ui] sic. n. debebat fieri: nec poterat sibi dene-
gari: q[ui] possit se redimē p[er] p[re]ciu[m] si haberet vel p[er] venditōez
sue p[er]sone si nō habet. **3** **Filiū** q[ue] z filiā. quātūcunq[ue]
sint puuli. **4** **Si** cornu. p[er] si. sen. s[ecundum] b[ea]ta. in casu p[re]di-
cto. **5** **Si** seruū an. zc. **Intelligit** aut[em] ista lex de seruo
gentili q[ui] ē pecunia d[omi]ni sui vt p[re]dictū ē. q[ui] si infecerit seruū
hebreū vel ancillā e[st] s[ecundum] s[ecundum] eadē sicut de alijs hebreis.

Bos v[el] lapidib[us] oppr. p[er] horrore homicidij q[ui]d est
horrendū ē in gētilib[us]. **Dicit** at[er] h[oc] **Ra. sa.** q[ue] illd q[ui] dicit[ur] ē
de impetitiōe bouis cū cornu intelligēdū ē etiā si p[er] calci-
trationē v[el] morsū z p[er] silia infecerit: h[oc] scriptura solū exp[re]-
mit illud q[ui]d cōtus accidit. s. q[ue] inficiat eū comib[us]. dicit[ur] ē
q[ue] idē ē intelligēdū de alijs aialib[us] domesticis si iterficiat.

Si q[ui]s aperuerit cisternā. i. discooperuit cisternā p[er]s
factā. **6** **Et** foderit. ip[s]am. p[er] fundādo v[el] altam de nouo
fodiendo. **7** **Et** nō operu. eā. nō reponēdo opculū i ci-
sterna quā discooperuerat: z nō faciēdo opculū in ea quā
d[omi]no nouo foderat. **8** **Occideritq[ue] bos** aut asin[us] i eā reddet
d[omi]n[us] cisterne p[re]ciu[m] iumento. **Et** dicit **Ra. sa.** q[ue] ista lex ē intel-
l[ig]it[ur] q[ue] u

ligēda de fouea facta in loco vbi cōit vadūt hoies vel ani
malia. nō ar de illa vbi nō solet esse talis accessus.

Quod ar mortuū ē: ipi^o erit. s. dñi cisterne. **P**icit tam
Ka. sa. q. si p aliū foderit iponēdū ē fossori. z qd dcm ē de
bone z asino cadēte i fouea itelligēdū ēt ē de alijs aialib⁹

Si bos alt. bo. zc
Pit ra. sa. q. lex ista
itelligēda ē de bob⁹
eqlib⁹ i valore. aliter
em dñs bouis inter
ficiētis aliū repota
ret inde lucy aliqūā
do. qd eēt rōnem
virbigra. si corium
z carnes bouis iter
fecti valerent sex li
bras. q. licet iudets
esset illicitū cōedere
carnes illas. poterāt
tñ eas vēdere genti
lb⁹ ad comedendū
qb⁹ nō erāt phibite
z bos iterficiēs vale
ret duas. si vīqz dñs

ritqz bos aut asin⁹ i eā red
det dñs cisterne pciū iumē
e toz. qd aut mortuū ē ipi^o
f erit. **S**i bos alien⁹ bouem
alteri⁹ yu nerauerit et ille
mortu⁹ fuerit vēdent bouē
viuū z diuidēt pciū cada
uer aut mortuū int se disp
tiēt. **S**i aut sciebat q bos
cornupeta eēt ab heriz nu
diusterci⁹: z nō custodiuit
b eū dñs su⁹: reddet bouem
i pro boue: z cadauer inte

brer medietatē vtriusqz pciū. seqret q ille cū⁹ bos valebat
solū duas libras reportaret qtuor. h qñ bones sē equales
medietas dñi qd accidit ex occisione bouis eo q minus
valet mortu⁹ q viū⁹. ponit sup vniū. z alia medietas sup
aliū. vbigra. **S**i bos occidēs valebat sex libras h occisus
sex dñi vneret. h mortu⁹ valet tm qtuor. diuiso vtroqz pciū
qlibet reptabit qnqz libras. z sic dñiū duay libray qd ac
cidit diuiditur p eqūta sup vtrūqz. **E**x h aut hē regula qd
agēdū sit qñ boues sūt ineqles. qz respiciēdū ē ad damnū
qd accidit z medietas dñi dñz ponit sup vniū z alia medie
tas sup alterz. ceteris nō mutatis. **S**i at sciebat. s. do
min⁹ bouis occidētis. **Q**z cornupeta esset zc. sequitur.

Reddet bouē p boue. i. valorē bouis occisi dñi adhuc
erat viū⁹. **E**t cadauer integz accipiet ad faciēdū vti
litate suā. **I**n ca. xxj. vbi dñi postilla. **Q**ui maledixe
rit patri suo.

Additio.
Iter pmissio simplr pñiderata sit grauior qz benedi
ctio. tm fm hebreos maledicti p rēm debet ma
ior pena ppter duo. **P**rimū qz facili⁹ cōmittit et
iō duri⁹ pcedit. sic cōtigit i aliqb⁹ legalib⁹ punitōib⁹ q il
la q frequit⁹ veniūt in vsum acri⁹ punitūtur. vñ dicūt legi
ste. q grassantib⁹ multis op⁹ ē exēplo. **S**cōm ē q in male
dictione assumitur nomē dei. **M**aledicere em cōit intelli
gitur ille q malū ipcaē alicui a deo iux illd. iij. Reg. ij. ca.
de helizeo. **M**aledixit eis i noie dñi. qd ēt gētiles obfua
bāt. s. maledicere in noie deoz suoz. vtz. j. reg. xvij. cap. de
Golia maledicēte dauid in noie dei sui. z iō aggrauatur
pcm ei⁹ in qtuū nō solū offendit p rēm vel matrē: h ēt deū
c⁹ nomen i h pctō assumit. vñ fm ipos acrozi. morte pu
nif maledicēs p rēm qz pcutiēs. put hab. moy. gerūden.
ista large tractat in sua expositōe. illō at qd presupposuit
postilla. q maledicēs nō itelligit nisi assuefaciēs maledi
ctionē non video vbi habeat fundamentum.

Replica correctorij Burgen.
In ca. xxj. vbi postillator expōit illd. **Q**ui maledi
xerit p rē zc. dicēs itelligi debere de assuefactōe cuz
ei pmissio sit grauior qz maledictio: hoies tm qz sūt
pniores ad maledicēdū qz pcutiēdū pntes: iō pena tāgra
uis ipōit. **S**z burg. volens notare postilla. dicit q h⁹ dicit
nō videt fundamentū. z tm ipemer ponit allegās ad id le
ges ciuiles dicēs. q illa q frequit⁹ veniūt i vsum arti⁹ puni
unt zc. **P**pter em restrigi ea ad q hoies magis sē icliant. vt
pbat postillator. j. xxij. c. de restitutōe qnqz bouū p vno. et
qtuor ouū p vna. z de nō nocēdo viduez pupillo. **I**nde
burg. videre potuit vñ postillator fundamentū sic dicēdi
sumpsit. **S**z rō aggrauatōis quā pōit h burg. modice ap
parētie ē. nō em maledictiones sp sūt i noie dñi exēpla q

burg. ponit illa sunt de aduersarijs nō int plem z pntem
nā in glo. interli. sup verbo maledixerit. of blasphemādo
p dīcēdo verbo vel facto zc. q oia vt frequit⁹ nō sūt cū inno
cacione nois dñi. h pot⁹ spūs maligni. **C**. xxij.

Qis furat⁹ fuerit. **P**icit pñr ordiat pcupiscibil. z p
gruz accipiet. **C**apitulum. **C**. xxij.

Qis furat⁹ fuerit bouē
aut ouez: z occiderit vl
vendiderit: qnqz boues
p vno boue restituet. z q
tuor oues p vna oue. **S**i
effrigēs fur domū siue suf
fodiēs fuerit iuēt⁹: z acce
pto vulnere mortu⁹ fuerit
pcussor nō erit re⁹ sanguis
Q si orto sole hoc fecerit
homicidium ppetrauit et

tur tāta restitutio cū in alijs reb⁹ sufficiat reddere dupluz
Ad qd rñdet qdā glo. sup locū istū. q h ē ppē qnqz vtilita
tes bouis. s. qz imolat⁹ deo. arat trā. pascit⁹ de carnib⁹ suis:
dar lac. z coriū ad plures necessitates valet. z ppē quan
or vtilitates onis. qz imolat⁹: vestit⁹ de lana sua. pascit⁹ d car
nib⁹ suis: z lac mistrat. h h rō nō videt multū valere. quis
idē posset dici de auro qd valet ad medicinas. z pecuniaz
inde fiēdā. z ad vasa p ministerio. z ad localia p ornatu.
z sic de multis alijs. z iō aliter dicendū. **P**unitur em ali
qua pctā graui⁹ nō solū ppē maiorē pcti grauitatē. h ppē
pnitātē repmēdā ne homies nimis ad talia se laxarent
Res aut q in domo custodiūtur vt auz z argentū z filia:
nō ita defacili furto pnt subtrahi. sicut oues q pascūtur in
cāpisz qz facilitas accipiēdi rem alienā inducit ad cōmis
sionē furti. iō p furto onis iponūtur qtuor restitutōe. qz
facilius potest subtrahi furto qz alie res q seruātur in do
mo z qnqz boues p vno boue. qz adhuc difficil⁹ custodi
untur. quia non ita gregatim z simul se tenent in pastu sē
cut oues. **P**icit aut Joseph⁹ q idē est iudiciū de alijs anī
malib⁹ domesticis q pascūt i cāpis. sic capret pñtia quia
fm maiorē z minorē difficultatē custodiēdi reduncunt ad
legē bouis z ouis sed illud scriptura solū exprimit quod
cōtus accidit. s. de bob⁹ z ouib⁹. **S**i aut apud furē fuisset
inuentū animal anqz vendidisset vel occidisset. nō restitue
bat nisi duplū. sicut i alijs reb⁹. qz psumebatur q erat in
clīnatus ad reddendū. ex q nō vēdiderat vel occiderat. **S**i
effrigēs fur do. siue suffo. zc. sequitur. **P**ercussor nō
est reus sanguinis. qz psumptio est p furem q nō solum
veniebat ad furandū sed ēt ad occidendū. si inueniret
resistentiā. z iō erat debitor mortis. **Q** si orto sole h
fecerit. **P**icit accipiūt doct. nri ortū solis ad lram dicētes.
q pena mortis pcussori iponit. qz die clara poterat vide
re q fur nō veniebat ad occidēdū. h tm ad furādū: z sic di
cunt q lex imediate pcedēs itelligiūt tm de fure noctur
no. sed hoc non videtur sufficēter dictum. quis non solū
de nocte. sed etiā de die veniunt insidiosū hoies ad occidē
dū. sicut patet de latronibus q interfecerūt **I**oseth. ij.
reg. iij. ca. **E**t cōsimile frequit⁹ inuenit. z iō dicit Ka. sa.
q lex ista nō solū itelligitur d fure nocturno. h etiā diur
no dū tm possit hēi suspicio q veniret ad occidēdū. z iō
qñ subditur. **S**i aut orto sole hoc fecerit zc. qd vidēt esse
ad contrariū. dicit q hec locutio est methaphorica: z est
sensus. **S**i claz sit sicut dies est clara. q ille veniebat non
ad occidēdū vrpore si sit p rē dñi dom⁹. vel frater vel amī
cus eius qd luce clarus est q non venit ad occidēdū eū
h solū ad furādū p indigētia sua supplenda: in tali casu
pcussor est re⁹ homicidij z debet mori.

Si no ha. qd p fur. red. ipe venudabit. Hoc refert ad legē suprapositā de eo q furat? e onē vel bouem. z occidit eū hoc vel veditit: qz si nō hz vñ restituat qnq boues vel qmōz onēs ozvendit: z de p̄cio ei? fiat dicta restō. **S**i inuentū zc. nō tenet reddē nisi duplū: qz p̄t haberi aliq̄ p̄ sumptō qz vellet restituere exq̄ referna b̄at apud se: vt d̄z h.

Siue bos: siue ouis siue asin⁹. exq̄ em h ponit asin⁹ s̄t cū ouez boue: patet vep: qd̄ s̄. dictū ē. s̄. qz idē iudiciū est de furto alioz animalū un pascentiū in cāpis: sicut de boue et oue q̄tū ad restituū onez furti. **S**i leserit q̄sp̄iā agrū vel vineā p̄culcādo cūz q̄drigā v̄l pedib⁹ ani maliū suoz ibi transeuntū: v̄l alio mō. **E**t dimiserit iumentū suū z depascat aliena. de optio fructu q̄ erat i agro suo restituet dānum fm̄ estimationez iustā. z d̄z de optimo vt p̄ h̄ ip̄t z alij corri gant a talib⁹. z qz d̄i cū ē h de agro z vinea intelligendūz ē s̄t de oliueto z horto z silib⁹: si fiat ibi dānū. **S**i egressus ignis. et p̄t intentionē accēdentē ip̄m inuenit spicas zc sequit. **R**eddet dam. q̄ ignē succen. qz si custodiuit ignē suū sicut debuit: et iō si nō esset aliq̄ negligētia in eo de custodia ignis: v̄l qz si teneret restituē: si ēt aliq̄d aial vt catt⁹ vel hmōi portaret ignē nō tenet restituē dānuz sequēs: qz d̄z h. **S**i egressus ignis. s̄. a seip̄o. **S**i q̄s comēdauerit. h̄ rep̄mit p̄retratio idebita rei alienē sibi comisse: h̄ at comissio fit qua dupl̄r. vno mō p̄ modū depositi de q̄ d̄z h. qz si fuerit ablatū furto fur reddat duplū si inueniat: z si n̄ inuenit custos depositi: erit liber p̄ iuramentū suū qz n̄ comisit fraudē i illo deposito. si tñ deponēs habeat testes qz ipe peiorauit i eā. **A**d deos. i. iudices. **P**erueniet. z si testes inueniat verit: iudices eū p̄denabūt ad restituēdū duplūz. z eadē rōe si testes inuēti sint falsi: cogendī sūt ad restituēdū duplū ip̄i depositario. **S**cdo p̄mittit res aliena ad custodiendū p̄ mercede vt aial pastorū: z de hoc loq̄t cū d̄z. **S**i q̄s p̄mēdauerit p̄xi. suo bo. zc. **E**t mortuū fuerit de. vel. cap. ab hos. nullusqz h̄ viderit. q̄ possit testificari p̄ custo de erit liber a restituōe p̄ iuramentū suū: qz n̄ fecit ibi fraudē vel negligētia. **C**ui⁹ rō ē: qz n̄ poterat p̄cauere mortū vel debilitatiōi: qz p̄tingūt ex cā nālī: et s̄t captioni hostiū nō poterat resistē. **S**i fur. abla. fue. ref. dam. d̄no. c̄rō ē: qz p̄ custodia h̄z mercedē: z iō d̄z restituere qd̄ ablatū ē furto: z nō ē liber p̄ suū iuramentū s̄t de positari⁹ q̄ gr̄is fuabat. **S**i comest. abes. defe. s̄. ipe custos. **A**d eū. s̄. ad d̄m. **E**t occisū ē. In hebreo

Si non habuerit qd̄ p furto reddat ipse venudabit. **S**i inuentū fuerit apud euz qd̄ furat⁹ est viuēs siue bos siue asinus siue ouis: duplūz restituet **S**i leserit quispiā agrū vel vineā z dimiserit iumentū suū vt depascat aliena: q̄c quid optimuz habuerit in agro suo vel in vinea: pro dāni estimatione restituet **S**i egressus ignis inuenit spicas z p̄prehēderit aceruos frugū siue stātes segetes in agris: reddet dānuz q̄ ignē succēderit **S**i q̄s comēdauerit amico pecuniā aut vas in custodia et ab eo q̄ suscepit furto ablatū fuerit si inuenitur fur duplū reddet: **S**i latet fur d̄ns domus applicabitur ad deos z iurabit qz nō extenderit manū in re p̄xi sui: ad p̄petrandā fraudēz tam in boue q̄ in asino et oue ac vestimento: z q̄cqd̄ dānuū inferre p̄t. **A**d deos vtriusqz cā puenit: et si illi iudicauerint: duplū restituet p̄ximo suo. **S**i q̄s

Adducet testimoniū. z b̄ potat eē dupl̄r. vno mō qz aferebat cadener aialis occisi: v̄l aliquā p̄te ei⁹: alio mō qz adducet hoies q̄ vidissent in casu in q̄ nihil poterat truerē de aiali occiso de ore bestie occidētis. **P**icit tñ h̄ ra. sa. qz si eēt occisū ab aiali paruo: cui custos poterat resistere vt a cattō vel vulpē v̄l hmōi: tenebat restituē: nec valebit sibi testimoniū **S**i at a leone v̄l sp̄tē vel hmōi sibi valebat. z si eēt in loco deserto vbi nō poterat habere testimoniū hoiz debebat eē liber p̄ iuramentū suū: nisi i discretiōe sua posuisset gregē in tali loco p̄ ricoloso siue p̄sensū d̄ni. **T**ercio mō poterat fieri comissio p̄ modū mutui. et h̄ loq̄t cū d̄z. **Q**ui p̄xim. suo q̄c̄qz boz mu. p̄. s̄. aial aliq̄d ad op⁹ illius q̄ accepit. **E**t debilitatū aut mortuū fuerit. restituet dānuū. **C**ui⁹ rō ē: qz tota vtilitas aialis in illo ope erat sua. **D**no n̄ p̄te. hoc addit ad excipiēdū casū istū. s̄. si d̄ns aialis eēt p̄s in opere illo ad custodia aial sui. **Q**uarto mō fit comissio rei alteri tradite p̄ locatiōez z tūc min⁹ tenet de custodia aial ille cui locat: qz locans siue comittens reportat mercedē aialis. z iō nō tenet ad restituēdū onē mortui. v̄l debilitati nisi fecisset illō animal nimis laborare: z h̄ ē qd̄ d̄z. **S**i imp̄sentiarū d̄ns. s̄. aialis fuerit. **R**estituet. quia d̄ns aialis potat vidē si aial nimis graualet z potat impedire. **S**i seduxerit q̄s. **H**ic p̄r̄t rep̄mit p̄cupia iordinata cū ca delectabile carnis: z p̄ q̄ ē fm̄ naturā cū d̄z. **S**i seduxerit q̄s v̄gine. v̄b̄s vel donis inducēdo eā in consensuz copule carnal. **D**otabit eā. s̄. dote vxoris. vñ subdit. **E**t h̄bit eā vxorē. z h̄ exprimit: qz ali⁹ ē modus dotādī: vt stari subdit. **S**i p̄ v̄ginis dare noluerit. qz puella ē nobilior: distoz. v̄l alia de cā. **R**eddet pecuniā. s̄. ille q̄ decepit eā. **I**ux̄ modū dotis zc. z est. s̄. sicloz argēti. vt h̄ Dent. xxij. ca. de v̄gine corrupta ab alio quo anq̄ sit alicui affidata: ita qz dupl̄r ē ibi p̄s vna que dat vxori: alia q̄ dat patri. **M**aleficos nō pati. vivere. in heb. h̄. **S**ortilegā nō patieris viuē. z licet exprimat mulierē tñ tñ intelligit de hoie sortilego: sicut exprimit translatio n̄ra: s̄ scriptura exprimit illud qd̄ cōsus accidit. s̄. qz mulieres sint sortilege. **E**t h̄ etiā p̄z: qz cū d̄z. **M**aleficos zc. intelligit sp̄alit de maleficio qd̄ p̄stitit in sortilegijs. ponit at ista lex in̄t eas q̄ reprimit cōcupiam carnalem. qz sortilegia frequenter sunt in his q̄ p̄tinēt ad actuz carnis. **Q**ui coierit cū iumento morte moriat. p̄ hoc rep̄mit concupiscentia q̄ ē p̄ naturā: debet etiam iumentum

vt a cattō vel vulpē v̄l hmōi: tenebat restituē: nec valebit sibi testimoniū **S**i at a leone v̄l sp̄tē vel hmōi sibi valebat. z si eēt in loco deserto vbi nō poterat habere testimoniū hoiz debebat eē liber p̄ iuramentū suū: nisi i discretiōe sua posuisset gregē in tali loco p̄ ricoloso siue p̄sensū d̄ni. **T**ercio mō poterat fieri comissio p̄ modū mutui. et h̄ loq̄t cū d̄z. **Q**ui p̄xim. suo q̄c̄qz boz mu. p̄. s̄. aial aliq̄d ad op⁹ illius q̄ accepit. **E**t debilitatū aut mortuū fuerit. restituet dānuū. **C**ui⁹ rō ē: qz tota vtilitas aialis in illo ope erat sua. **D**no n̄ p̄te. hoc addit ad excipiēdū casū istū. s̄. si d̄ns aialis eēt p̄s in opere illo ad custodia aial sui. **Q**uarto mō fit comissio rei alteri tradite p̄ locatiōez z tūc min⁹ tenet de custodia aial ille cui locat: qz locans siue comittens reportat mercedē aialis. z iō nō tenet ad restituēdū onē mortui. v̄l debilitati nisi fecisset illō animal nimis laborare: z h̄ ē qd̄ d̄z. **S**i imp̄sentiarū d̄ns. s̄. aialis fuerit. **R**estituet. quia d̄ns aialis potat vidē si aial nimis graualet z potat impedire. **S**i seduxerit q̄s. **H**ic p̄r̄t rep̄mit p̄cupia iordinata cū ca delectabile carnis: z p̄ q̄ ē fm̄ naturā cū d̄z. **S**i seduxerit q̄s v̄gine. v̄b̄s vel donis inducēdo eā in consensuz copule carnal. **D**otabit eā. s̄. dote vxoris. vñ subdit. **E**t h̄bit eā vxorē. z h̄ exprimit: qz ali⁹ ē modus dotādī: vt stari subdit. **S**i p̄ v̄ginis dare noluerit. qz puella ē nobilior: distoz. v̄l alia de cā. **R**eddet pecuniā. s̄. ille q̄ decepit eā. **I**ux̄ modū dotis zc. z est. s̄. sicloz argēti. vt h̄ Dent. xxij. ca. de v̄gine corrupta ab alio quo anq̄ sit alicui affidata: ita qz dupl̄r ē ibi p̄s vna que dat vxori: alia q̄ dat patri. **M**aleficos nō pati. vivere. in heb. h̄. **S**ortilegā nō patieris viuē. z licet exprimat mulierē tñ tñ intelligit de hoie sortilego: sicut exprimit translatio n̄ra: s̄ scriptura exprimit illud qd̄ cōsus accidit. s̄. qz mulieres sint sortilege. **E**t h̄ etiā p̄z: qz cū d̄z. **M**aleficos zc. intelligit sp̄alit de maleficio qd̄ p̄stitit in sortilegijs. ponit at ista lex in̄t eas q̄ reprimit cōcupiam carnalem. qz sortilegia frequenter sunt in his q̄ p̄tinēt ad actuz carnis. **Q**ui coierit cū iumento morte moriat. p̄ hoc rep̄mit concupiscentia q̄ ē p̄ naturā: debet etiam iumentum

interfici in detestatoz facti. vt alibi dicit. et ne aliter exemplo pcedentis facti attēteret idē facere cū illo aiali. **h** Qui imolar dijs. h p̄r ordiat rōnalis. et p̄ q̄tū ad p̄sonas simplices: sc̄o q̄ ad iudices. xxij. ca. sc̄o q̄ ad sacerdotes circa mediū. xxij. ca. lbi. Sex annis. Circa p̄mū ordiatur rōnalis circa deū cū

of. **h** Qui imolar dijs. i. ydol. q̄ reputatur dii ab ydolatriis. et p̄ imolatoz hic phibitā sub pena mortis intelligit phibitā oblatio libatio et thurificatio et talia q̄ fiebāt in tēplo ip̄i deo directe. vt dicit ra. sa. et hoc notat cum s̄diur. **t** P̄ref d̄no soli. si s̄t inde? scoparet tēplū ydoli vel ornaret vel alia s̄ilia q̄ s̄t pambula ad oblatōnes et sacrificia faceret. nō eēt p̄nitiōul morte s̄m eū. s̄ alta pena. sc̄o ordiatur rōnalis erga p̄mū cū of. **k** Aduenā nō p̄stabis. c̄ ca subdit cum dicit **a** Aduene em et

ip̄i fuistis. ac si dicat. illud q̄d ibi sustinastis d̄z. vos iduere ad h̄ q̄ dulcis eos tractetis. d̄z s̄t aduena q̄ aliunde venit ad manēdū i regione aliq̄. **b** Vidue et pupillo nō nocebitis. ista lex intelligēda ē est de alijs q̄b̄ nō ē nocendū. s̄ lex exprimit illud q̄d frequēti accidit. i. afflictio talinuz: eo q̄ nō possunt resistere. ex h̄ s̄t aggrauatur p̄m. et acceleratur vindicta diuina v̄n subditur. Vociferabuntur ad me et ego exaudia. **c** Si pecuniā mutuā dederis. dicit ra. sa. q̄ istud si accipitur p̄ qz. d̄z em mutua p̄rio ex̄nti in necessitate. **d** Populo meo pauperi. p̄ h̄ q̄ dicit populo meo. nō excludit gentile. vt dicit ra. sa. s̄ dat ibi intelligere q̄ p̄rio et in minorā necessitate d̄z iudeo mutua iudeo q̄ gētili. p̄ h̄ et q̄ dicit paup̄i nō excludit d̄nitate cui ē mutua d̄z si indigeat. s̄ p̄rio mutua d̄z pauperi. p̄ h̄ et q̄ subditur. **e** Qui hitat tecū. non excluditur a mutuo ille q̄ hitat i alta ciuitate. cui est mutua d̄z si est in necessitate. s̄ p̄rio succurrendū ē necessitati vicini. v̄n ista lex dicit ḡnāliter q̄nto aliq̄s ē p̄p̄nq̄oz. tanto magis succurrendū est ei? necessitati. **f** Nō vigebis eū quasi exactor. repetēs debitū cū austeritate nimia q̄diu ē ipotens ad soluēdū. **g** Nec vsuris opprimes. In hebreo habetur. Nec morsum pones sup eū. et p̄ morsum intelligitur vsura. Cui? rō ē vt dicit ra. sa. qz sicut serpens mordēs in silentio pax p̄cipitur vel sentitur in p̄ncipio. s̄ postea inflatur hō. et diffunditur effect? illi? morsus p̄i p̄ totū corpus sic vsure malū nō sentitur i p̄ncipio. s̄ postea ascendit ad magnā summā. et deuorat totā hoīs subam. Patet et p̄ dicitā expōnē Ra. sa. q̄ vsura nō ē licita iudeis. et cuz illis q̄ nō s̄t de lege sua. qz de mutuo dixit i p̄ncipio q̄ non excluditur gētilis i p̄rio dandū sit iudeo. et super illud psal. Qui pecuniā suā nō dedit ad vsurā. dicit gl. hebr. et gētili et iō q̄ p̄cedit iudeis dare ad vsurā extraneis: Deut. xxij. ca. ē p̄missio minoris mali ad mai? euitādū. i. ne hebreos grauarēt vsuris. sic dicit doctores n̄ri. **h** Si pign? a p̄rimo tuo. i. iudeo. **i** Accipis vest. an̄ so. occa. redd. ci. In hebr. h̄z. V̄sqz ad occasum solis reddes ei. et v̄trūqz est vez. qz si sit vestimentū sibi necessariū de die: debet reddi sibi i mane. et post resumi i vespe. si at sit vestimētū necessariū de nocte. debet sibi reddi vespe et p̄ resumi in mane

h morte moriatur. Qui imolar dijs occidetur preter d̄no soli. Aduenā nō p̄stabis: neqz affliges eum **a** Aduene ei et ip̄i fuistis in terra? egypti. Vidue et pupillo nō nocebit. Si leseritis eos: vociferabūt ad me: et ego audia clamores eoz. et indignabitur furor me? pcutiaqz vos gladio et erūt vxores v̄re vidue: et filij v̄ri pupilli. Si pecuniā mutuā dederis p̄plo meo pauperi q̄ hitat tecū. nō vigebis eum q̄si exactor. nec vsuris opprimes. Si pign? a p̄rio tuo accepis vestimentū: an̄ solis occasuz

et q̄tū ad hoc subditur. **k** Nec habet aliud in quo dormiat et. Si at q̄ratur q̄re accipiat pign? ita frequē et restituatur. dicit ra. sa. q̄ h̄ erat ad imprimendū cordib? hominū dei misericordiā q̄ q̄tidie peccatib? q̄tidie relaxat cū clamant ad ip̄m. Joseph? dicit q̄ h̄ erat. ne debitor daret

reddes ei. ip̄m ei ē solum q̄ opitur indumentū carnis ei? nec habet aliud i q̄ dormiat: si clamauerit ad me exaudia eū. qz misericors sum. V̄ijs nō detrahes: et p̄ncipi populi tui nō male dices. Becimas et primitias tuas nō tardabis offerre. P̄riogenitū filioz tuoz dabis mihi. De bob? qz et ouibus s̄lir facies. Septē dieb? sit cū matre sua: die octaua reddes eū mihi. Viri sancti erūt mihi. Carnē q̄ a bestijs fuerit pregustata: non comedet sed p̄icietis canib?.

oblutioni et fieret negligēs in solutione debiti. **l** V̄ijs nō detrahes. i. iudicib? te punientibus p̄ p̄ctm̄ tuū. qz in hoc tenent locum dei. **m** Et p̄ncipi populi tui nō maledices. qz malediceres tibi ip̄i cū sit caput populi et tu es pars. **n** Becimas tuas et. In hebr. h̄z. Plentitudine tuā et lachrymā tuā nō tardabis reddē: et s̄m q̄ dicit Ra. sa. p̄ plenitudinē intelligitur p̄mittit i aridis sicut ē triticū et ordeū. et p̄ lachrymā i liquō. sic vinū et oleū et h̄mōl q̄ d̄nt reddi tpe statuto a lege et nō retardari. **o** P̄riogenitū filioz et. qz

secrati erāt d̄no. eo q̄ pcutēs d̄n̄s p̄riogenita egyptioz saluauit p̄riogenita hebreoz. vt s̄ d̄cm̄ ē. xij. ca. **p** De bob? qz et ouibus s̄lir facies. i. offerēdo d̄no: p̄riogenita tū hominū redimebatur. v. siclis argēt. Dicit at ibi ra. sa. q̄ q̄l̄ bet sic? valet q̄nqz solidos. tū nō dicit c? monete. et iō v̄ dicendū q̄ valor determinat? est nobis icert? qz sicut frequē dicitū est monete et pōdera auri et argēti multū variatur s̄m tpa et varias regiones. **q** Viri sancti erūt mihi. ad oēs generaliter dirigitur. vt sint mundi nō tū mente. sed etiā corpe. iō subditur. **r** Carnē q̄ a bestijs et. in hebr. h̄z. Que a bestijs fuerit lacerata vel dissipata. qz nō soluz erat ip̄is phibitū comedere carnes qz v̄nā p̄te comederet bestie. s̄ etiā carnes aialis occisio q̄cunqz bestia s̄lir vel domestica. et si nihil de occiso comedissent. vt d̄cm̄ est supra de bone occiso a bone comupta. Sciendū ē q̄ lex ista loquitur de carnibus: q̄ als eis erāt licite.

s Sed p̄icietis canib?. dicit at ra. sa. q̄ v̄dere poterant gentilibus quos iudei reputant sicut canes. et vocāt gentiles oēs qui non sunt de lege iudeoz. **t** In. ca. xxij. vbi dicitur in postilla. Et ideo dicit Ra. sa. Lex illa. **u** Aditio. **v** Onge videtur a sensu l̄ali dicere q̄ i hoc q̄ dicit Si at orto sole hoc fecerit. intelligitur metaphora: qz in iudicialib? que tractant de actibus humanis iñ

partes iudicandis: nō ē op^o metaphorice locutionib^o: cui⁹ posset plano mō dici. vñ mell^o vñ dicēdū cū doct. nostris q̄b^o et p̄cordat q̄dā hebreoz. Obiectio at̄ postil. s̄ eos nō vñ valē. nā licet aliqñ p̄tingat q̄ aliq̄ insidiosē interficiant hoīem in domo p̄ria: hoc tñ ē de raro cōtingētib^o de q̄b^o lex nō curat: nisi de his q̄ frēq̄nter cōtin-
gunt.

Replica correcto-
rij contra Burgen.

In capl. xxiij. vbi postilla-
tor sequens
Ka. sa. dic̄ metapho-
rice dicitū: q̄ si orto
sole fecerit: vñ i po-
stilla. Burg. instat di-
cēs: q̄ in iudicialib^o
actib^o d̄z fieri plana
locutō nō metapho-
rica: cui⁹ opposituz etiā fit z fieri p̄t q̄si i terminis h^o litte-
re d̄r ei z scribit̄ Inc. clari⁹ id p̄bari literis: instrumentis
z. h̄ Burg. satis facit arguēdo postilla. Nā ē ray fures i
in die irruē in domos hominū rape: occidēt: z hoies d̄ do-
mib^o effugare: q̄s si q̄s occidēt re⁹ non eēt: essent em̄ tales
aliq̄d pl⁹ fures. Dec ē snia. b. Aug. posita in glo. ordi.
vñ et si fm̄ b̄m̄ aug. sint aliq̄ pl⁹ fures: sūt tñ vere fures
q̄ v̄surpatōres rei aliene iūto dño. in casu igit̄ postillato-
ris z Ka. sa. litera planius exponitur.

Capitulum. xxiij.

An suscipies vocem
mendacij: nec iunges
manum tuam vt pro
impio dicas falsum testio-
num. Nō sequeris turbā
ad faciendum malum nec
in iudicio plurimorum ac-
quiesces sententie: vt ave-
ro deues. Pauperis quo

Capitulum. xxiij.

An suscipies zc. Dic ordinat̄ rōnalis q̄tū ad iu-
dices: z p̄ erga pres q̄ debēt in iudicio aliq̄d p̄po-
nere: vt nō audiat vna ps sine alia q̄ q̄vna audif
in absentia alteri⁹ solēt multa mēdacia immiscere ad iu-
stificationē sue cause: z hoc ē q̄d dicit̄. Nō suscipies vocē
mendacij. secūdo regulat̄ circa testes cū d̄r. **N**ec iun-
ges manū tuā. i. nō facies pactū v̄l p̄missū: z v̄l tali mō
loquēdit̄: q̄ in pactis z in p̄missis iūgit̄ manū v̄ni⁹ cuz ma-
nu alteri⁹ ad cōfirmationē. i. hebreo h̄z. Nō leuab manū z
ē eadē snia: q̄ ap̄d aliq̄s ille q̄ p̄mittit aliq̄d leuat digitiū
v̄l manū ad cōfirmandū p̄missū. **D**e p̄ impio zc.
In heb. h̄z. Cū impio ad essendū testē falsū z istud p̄t re-
ferri ad eū q̄ p̄mittit impio. i. vt p̄ eo p̄mittat se falsū te-
stificari: z sic accipit̄ trāslatio n̄ra. Alio mō pōt referri ad
ip̄m impii. vt. s. sit testis in causa falsa. z h̄ mō expōit̄ ra-
sa. z rationabilif. q̄ sic refer̄ ad iudices istud p̄ceptū. q̄ d̄
dē iudices h̄ informāt̄ vt p̄dictū ē z sic ē sensus p̄dicti mā-
dati. Nō leuabis manū cū impio. asscurādo eum donis
vel p̄missis vt sit testis falsitatis: sicut fecerūt iudices sa-
marie ad mādatū iezabelis submittētis falsos testes p̄tra-
naboth vt occideret̄. vt h̄z. iij. Reg. xij. Tercio informant̄
q̄tū ad formā iudicij cū d̄r. **N**ō seq̄ris zc. q̄ iudex n̄
d̄z dare sententiā iniustā ad satisfaciendū turbe v̄l multi-
tudinē: sicut fecit̄ p̄lat⁹ s̄ xpm̄ volēs satisfacere populo:
vt h̄z. Mar. xv. z math. xxvij. **N**ec in iudicio plurio-
rū acquiesces snie. vt si maior ps declinet ad sententiā iniu-
stā: nō p̄t hoc d̄z aliq̄s de iudicib^o cōformif̄ ip̄is de iudi-
cio r̄ndere: s̄ vitatez tenere. Alii exponūt hebrei passum
istū. q̄ in heb h̄z. Nō declinabis p̄ rabbim. i. multos ad
malū: z nō r̄ndebit̄ in iudicio ad declinādū p̄ rabbim. i.
magistros vel magnos ad peccādū. Dec hebraica dictō
rabbim equoca ē: q̄ significat̄ idē q̄ multos z sic accipit̄
in prima p̄te auctoritatis: z ē sensus: q̄ p̄t maiorē partē
iudicantiū declinantē ad iudiciū iniustū. aliq̄s de iudicā-
tib^o nō d̄z seq̄ dicitū eoz. Itē significat̄ idē q̄ magnos vel
magistros: z sic accipit̄ in secūda p̄te auctoritatis cum d̄r
Et nō respōdebit̄ i iudicio p̄t magnos v̄l magistros ad
peccandū: z ē sensus: q̄ sicut nō ē declinandū a vitate p̄
maiorē p̄tē iudicantiū ibi declinantē. ita declinādū nō est
p̄ter illos q̄ sūt maioris auct̄ris in iudicando z p̄t h̄ sta

tuerunt sapientes iudeoz: q̄ quādo in iudicio req̄rit̄ sen-
tentia: tunc dicitū iudicantiū debet incipi ab illis qui sūt
minoris auctoritatis: z vltimo a maioribus ne minores
formident declinare a sentētia maior: q̄d posset eē si ma-
iores primo dicerēt. z hunc modū tenent in vniuersitate

parisiensi theologi i
deliberationib^o. s. in-
cipiēdo ab illis q̄ sūt
iuniores in magiste-
rio. Quarto informā-
tur iudices q̄tū ad
cōditionē p̄sonaz ve-
nientiū ad iudiciūz
cum dicitur.

Pauperis q̄z nō
misereris in iudicō
i cā falsa intuitu sue
paup̄tatis eum susti-
nēdo: q̄ sanctus ē h̄
honorare vitatez: vt
d̄z. j. ethicozum.

Quoniam non misereberis in iudi-
cio. Si occurreris boui ini-
mici tui: aut asino errati re-
duc ad eū. Si videris asi-
num odientis te tacere sub-
onere: non pertransibis s̄
subleuabis eum. Nō de-
clinabis in iudicium pau-
peris. Mendaciū fugies.
Insontē z iustū n̄ occides

Si occurreris. istud ponit̄ hic ex incidētī: quia ex lit̄-
gys de quib^o immediate locutus est: solent homines ini-
mici fieri ideo subdit̄. **S**i occurreris zc. Istud p̄ceptū
p̄t duplici de causa. s. p̄ animalē errantē: ne a feris de-
uoret̄. iudei ei erāt crudeles: z iō lex induxit eos ad pietā-
tē etiā circa bruta animalia: vt p̄ hoc ad maiorē pietatē circa
hoies inducerent̄. Itē p̄ dño animalis: q̄ p̄ talem redu-
ctionē inducebat̄ ad amicitia reducentis z q̄d ē hic dicitū
de boue z asino errati intelligendū est de omni animalē
domestico. **S**i videris asinū zc. istud etiā dicit̄ pro
animali z etiam p̄ domino: sicut dicit̄ est in lege imme-
diate p̄cedētī: z q̄d hic d̄r de asino intelligendū ē de om-
ni animalē onerato. **N**ō declinabis in iudiciūz pau-
peris. refer̄ ad informandū iudices: q̄ sicut supra infor-
mauit eos de nō sustinendo paupes in causa iniusta. ita
econtrario docet eos q̄ nō declinent a iusticia eoz susten-
tanda in fauorē diuitis vel potentis. **M**endaciū
fugies. licet em̄ sit fugiendum ab omnib^o: maxime tamē
a iudicibus q̄ sūt in statu z officio p̄seruāde veritatis.
Insontē z iustum nō occides. dicit̄ insontē. i. innocen-
tē q̄tū ad illū q̄ p̄ falsos testes conuincit̄: quē iudex nō
debet interficere si sciat eius innocentia secrete s̄ d̄z testes
diligēt⁹ examinare: vt eoz falsitas dephendat̄ z si sic nō
p̄t dephendere: d̄z iudiciū ad superiorē remittere. z si nō
p̄t. q̄ nō h̄z superiorē iudicē: dicit̄ Tho. de aq. scda secūde
q. lxxij. ar. vj. in r̄sione ad terciū arg. q̄ i hoc casu iudex
nō peccat ferēdo sniam s̄ eum: q̄ nō interficit̄ ip̄m: s̄ illi
q̄ accusant̄: salua tñ meliori iudicio v̄l p̄riū. q̄ dicit̄ aug. li-
bro de li. ar. Quō ap̄d diuinā p̄uidentiā a peccato liberi
sunt q̄ p̄ his rebus q̄s contēni oportet humana cede pol-
luti sunt. q. d. nullo mō. z p̄ res p̄temnēdas intelligi d̄z
aug. omnia illa q̄ homines inuiti amittere possunt. inē-
quas ē vita corporalis: z multo fortius dignitas tp̄alis q̄cū-
q̄: z potestas iudicādi: fm̄ q̄ dicit̄ Job. ij. ca. Cūtaq̄ h̄z
homo dabit̄ p̄ anima sua. i. p̄ corporali vita tuenda: z iō
si iudex q̄ntumcūq̄ supior nō possit iuentre viā liberādī
innocentē a morte: d̄z pus dignitatē z officii iudicādi dī-
mittere: q̄ sententiā mortis p̄tra innocentē ferre: aliter
peccatū nō euadēt: vt videt̄. dicit̄ autē. **I**ustum p̄t
illū q̄ iust⁹ iudicio hominū q̄uis forte sit debitor mortē
ap̄d deū. z talē nō d̄z iudex occidēt q̄uis secrete sciat ip̄m
morte dignū. q̄ nō ē licitū ei vt ē p̄sona singularis. fm̄ q̄
dicit̄ Aug. p̄ de ciuitate dei. Qui sine aliq̄ publica admini-
stratiōe maleficiū inficit̄. velut homicida iudicabit̄: z tā-
to ampli⁹ quantū sibi potestātē a deo nō p̄cessam v̄surpa-
re nō timuit. Nec ē vt ē p̄sona publica. Quia vt sic n̄ h̄z
viā ad occidendū euz. nec ē sile de p̄denatione innocentis
ad mortē z de dimissione illi⁹ q̄ ē morte dign⁹: p̄t q̄d non
valz si arguat̄ p̄ te. iudex n̄ p̄t p̄denare quē scit inocētē. s̄
p̄ oppositū nec p̄t dimittere quē scit dignū morte. q̄ vt
q̄ iij

est psona publica p̄t resignare dignitati z officio iudicā-
di s̄ vt est psona singularis nō bz viā vel p̄tatem aliquam
occidendi. **Alit̄ aut̄ expōit̄ ra. sa. passum istū dices. q̄ ino-
cēs h̄ accipit̄ ille q̄ exijt̄ de domo iudicij p̄denar̄ ad mor-
tē. p̄ crimie sibi iposito tñ ē innocēs fm̄ veritatē. qz̄ si tūc
appareat aliq̄s q̄ ve-**

lit̄ eī innocentiā de-
clarare. dz̄ reduci ad
iudiciū vt̄ audiatur
ille q̄ vult̄ eū innocē
tē oñdere. z sic factū
fuit de susanna. vt̄
Dan. xij. c. ad cul̄
s. dantellis dictū: su-
it̄ redacta ad iudiciū
z a morte libe-
rata. **Per iustū h̄ in-
telligit̄ ille q̄ exit̄ de
domo iudicij tanq̄
innocēs a crimie si-
bi iposito h̄ fm̄ veri-
tatē sit̄ re. z tunc si
appareat aliq̄s q̄ ve-
lit̄ eū pbare reuz de
dicto crimine. nō est
audiēd̄ eū quia h̄
enadat̄ manū hois
remanet̄ tñ i manu
dei punit̄d̄. iō sub-
dit̄ p̄ cā huī dicti.**

**Quia aduersor̄ ipiū. ac si dicat de. p̄pter h̄ talē n̄ dēs
occidere: qz̄ licet manū tuā exeat remanz̄ tam̄ i manū mea
ad punit̄dū. z possum eū interficere multis vijs. qz̄ nō dī
mitto ipiū ipunitū.** **Nec accipies mūera. et̄ p̄ iudi-
cio vero. nō eī dz̄ v̄dere iudex iusticiā suā. qz̄ si sit̄ iudex i
ferior debet̄ eē p̄tē de stipēdijs sibi datis a sup̄iori. Si
aut̄ sit̄ sup̄ior dz̄ eē p̄tē reddidit̄ suis. q̄ sunt stipēdia si-
bi concessa a cōitate. p̄ observatōe iusticie. p̄ que et̄
excecā p̄ndētes. qz̄ si accipiat iudex mūera. p̄ iusticia de-
sendenda. ex tali assuefactōe inclinabit̄ ad accipiēdum
p̄ iniusticia sustinēda. z sic excecabit̄. iō sequit̄. **Et
subuertūt̄ v̄ba iustoz. qz̄ q̄ pus loq̄batur p̄ veritate iusti-
cie. postea loquūt̄ ad p̄riū. **Peregrino nō molest̄ eris
peregrin̄ h̄ dī trāsies p̄ alienā terrā. quē iudex nō debet
molestare retar̄ dādo sibi facere iudiciū de iniuria sibi fa-
cta. vt̄ iter suū posset̄ exequi. **Sex annis. Pic̄ p̄r̄ in
formāt̄ur sacerdotes. qz̄ h̄ agitur de festis z solēnitatibus
q̄ h̄ debeant observari a toto populo. tñ in hoc debēt̄ diri-
gi p̄ sacerdotes. z p̄ agitur de septimo anno qui erat qua-
si tot̄ solēnis. eo q̄ erat annus remissionis. z hoc ē qd̄ dī.
**Sex annis se. ter. tuā zc. p̄ victu tuo z familie tue.
Anno aut̄ septio dimittes eā. Dicit̄ Aug. q̄ septio āno
bū erat seminādū. h̄ nō colligendū a seminantibus. h̄ erat
dimittendū paup̄bz vt̄ subdit̄. **Et cōdāt̄ paupes zc.
Josephus aut̄ z hebrei dicūt̄ q̄ septimo anno nō erat se-
minandū nec colligendū a dñis terre. h̄ debebāt̄ dimitte-
re illa q̄ sp̄ore nascebāt̄ paup̄bz z h̄ magis p̄cordat̄ l̄re
cū dī. **Anno aut̄ se. di. eā z re. facies. ita q̄ li req̄sce-
re facies. refert̄ ad h̄ q̄ terra nō exerceatur p̄ culturaz. et̄ li
dimittes. refert̄ ad h̄ q̄ dñs campi ea que sponte nasce-
bantur illo anno paup̄bz dimitteret. **Ita facies i vi-
nea z in oliueto mo. qz̄ sicut̄ nihil colligebat̄ dñs in pos-
sessione sua ita nec in illis q̄ erāt sup̄ campū. sc̄do agitur
de celebratōe sabbati cū dī. **Sex dieb̄ opaberis zc.
z est̄ istud̄ expositū ca. xx. repetit̄ur tamen h̄ istd̄ p̄ceptūz
p̄pter hoc. q̄ locutus est̄ immēdiate de septimo anno. q̄
erat totus requiei. z ideo ex h̄ forte crederet̄ aliq̄s. q̄ in il-
lo anno septima dies nō esset̄ observanda. nisi sicut̄ alie
dies hebdomade. p̄pter qd̄ ad hm̄oi errorē tollendū fit
memoria de observatōe sabbati. q̄ est̄ eadē in. vij. anno
sicut̄ z in alijs. q̄ aut̄ sit̄ illa observatō expositū ē sup̄ra******************

xx. ca. **Quia q̄ dixi vobis custodite: hoc intelligit̄ spec̄
aliter de p̄tinentib̄ ad observatōez sabbati. q̄ sunt plura.
Ra. sa. dicit̄: q̄ hoc dicit̄ur ad subintelligendū vasa hebre-
oz de quoz̄ requie nō fecerat̄ mentionē. q̄ tñ debent̄ rede-
scere etiā die sabbati: nec licitū ē eis ea locare vel accōmo-**

**z refrigeretur filī ancille
z tue z aduena. Quia q̄ dixi
vobis custodite: z per no-
mē externoz̄ deoz̄ nō iura-
bitis: neqz̄ audiet̄ ex ore
v̄ro. Trib̄ vicib̄ p̄ singu-
los annos mihi festa cele-
brabit̄is. Solēnitatē q̄qz̄
azimoz̄ custodiet̄is. Septē
diebus comedet̄is azima
sic̄ p̄cepi tibi tpe mēsis no-
uoz̄ qm̄ egressus es de egypto.
Nō apparebit̄ in cō-
spectu meo vacuus. Et̄ so-
lēnitatē mensis p̄mitiuoz̄
opis tui q̄cūqz̄ semiaueris
i agro solēnitatē q̄z̄ i exitu
āni qm̄ p̄gregauer̄ oēs fru-**

dare gentilib̄ ad fa-
cientiū opa sua vt̄ se-
curiz̄ ad sciendū
ligna z similia.

**Et p̄ nomē exter-
noz̄ deoz̄. i. ydoloꝝ
a Non iurabit̄is.
Iuramentū em̄ iro-
ductū est̄ ad confir-
mationē veritat̄ de
re aliqua. de q̄ pote-
rat dubitari inq̄tuz̄
per iuramentū ino-
catur de. testis illis
rei de q̄ iuratur. p̄p̄
qd̄ iurans p̄stetur
deū esse infallibilis
veritatis ad p̄firmā-
dū oia dubia. z ideo
iurare ē actus latrie
p̄pter qd̄ p̄ falsos de-
os nō est̄ iurandū.
eo q̄ nō p̄t̄ esse te-
stes veritatis. z quia
act̄ latrie nullo mō**

est̄ eis exhibend̄. vt̄ dcm̄ est̄ s. ca. xx. **Neqz̄ audiet̄ur
ex ore tuo. qd̄ exponit̄ ra. sa. dicens q̄ nō est̄ licitum inde-
is dicere vel facere aliq̄ cū gentilib̄. p̄pter q̄ gentiles iu-
rant p̄ nomen ydoloꝝ. z est̄ sensus. **Neqz̄ audiet̄ur
ex ore tuo. i. ex ore tuo nō erit̄ v̄bū p̄ qd̄ audiat̄ iuramē-
tū p̄ ydola et̄ factū a gentilib̄. **Hūs v̄o aug. scribēs ad pu-
blicolā dicit̄. q̄ licet nō sit̄ licitū gētilē idncere ad iurādū
p̄ ydolu. si tñ gētilis hēat̄ aliq̄ pacta cū xp̄ianis z offerat
se ad p̄firmandū illa iurādō p̄ ydolu. licitū ē xp̄ianis tale
iuramētū recipere. **Hōit̄ at̄ h̄ istd̄ p̄ceptū iuxta observatōne
sabbati. qz̄ v̄tuz̄ p̄tinet ad reuerentiā deo exhibēdā. Con-
sequit̄ agit̄ de trib̄ solēnitatib̄ notabilib̄ q̄ fiebāt̄ p̄ annū
cū dī. **Trib̄ vicib̄ zc. iter q̄ p̄mū ē festū pasche. z hoc
notat̄ cū dī. **Solēnitatē q̄z̄ azimoz̄ custodiet̄is. qz̄ se-
ptē dieb̄ debebāt̄ vesci azimis: sic̄ s̄ expositū ē. xij. capit.
**Hic̄ p̄cepi tibi tpe mēsis nouoz̄. **Neqz̄ eī p̄m̄ q̄ cele-
brabat̄ pascha. xv. die h̄ mēsis dī mēf̄ nouoz̄. qz̄ i crastid̄
eiusdē diei fiebat̄ oblatio de nouis fructib̄. q̄ mature sce-
bāt̄ añ alios. vt̄ si hō intrās capū vel horū suū vidēt̄ ibi ali-
q̄s sp̄icas vel ficū i ficulnea appropinquēs ad maturatōz̄
añ alias. debet̄ colligēz̄ apportare ad tēplū i solēnitatē pa-
schali. **Nō appa. i cō. meo. i. loco sacrificij. **Va-
cu. i. sine oblatōe vel sacrificio. **Sc̄dm̄ festū ē pentheco-
stes qd̄ celebrabat̄ qn̄q̄gesimo die a die pasche i memori-
am beneficij dei in datōe legis que data ē in monte sinai
.i. die ab exitu filioꝝ israel de egypto q̄ egressi sunt die pa-
sche. s. die. xv. p̄m̄i mensis. vt̄ dcm̄ ē s. xij. cap. z. xij. z hec
solēnitatis tangitur cuz̄ dicit̄ur. **Et solē. men. p̄miti-
uoz̄. quia in illa solēnitatē offerēbāt̄ panes de nouis fru-
gibus. sicut̄ in solēnitatē paschali offerēbāt̄ur primitiua
in sp̄icis. sp̄ice tamen ille igni torrebantur. et̄ excutieban-
tur grana. z sic fiebat̄ sacrificium. vt̄ habetur **Leuiti. ij. et̄
xxij. **Tercium festū erat tabernaculoꝝ qd̄ celebrabat̄. eo
q̄ dñs habitare fecit̄ filios israel in tabernaculis in deser-
to. z de loco illo deduxit̄ eos ad terram deliciosam. z ideo
in hoc festo debent̄ habere ramos virides z fructus arbo-
ris pulcerrime. Celebrabat̄ur aut̄ hoc festū mense septio
.i. septēbz̄: z hoc notatur cū dī. **Solēnitatē q̄z̄ in exi-
tu anni. h̄ est̄ imēdiate post̄ exitū anni. qz̄ septēber est̄ p̄-
m̄ mensis simplicis i anno h̄ marti. sit̄ p̄m̄ q̄z̄ ad fe-
sta sicut̄ dictum est̄ supra. xij. capit. z **Gen. vij.********************************

mensis moyses edificavit altare: et aspsit sanguine: viciie sup pplm in signu p fessiois legis: et moyses cu aaron et seniorib' ascēdit ad dñm ad facti pfirmationez. Et. vij. die q erat qnq̄gesima a die exit' de egypto dñs audiente popu lo locut' ē. x. p̄cepta. licet scribant' p̄us data. nā in sac̄ scri- ptura aliq̄ p̄i' facta frequēter scribūt' po- steri'. Doctores aut' nostri dicūt' cōiter q illud qd̄ p̄inet in ca pitu. isto fuit factuz postq̄ dñs decē p̄ce- pra dederat ore p̄po qz cū popl's dñm lo- quentē nō posset su- stinere. rogavit mo- ysen vt acciperet leges a dño et eis referret: vt dictū ē s. xx. ca. et tūc p̄plo redeūte ad castra moyses ascen- dit ad dñm: et accepit ab eo iudicialia p̄ce- pra. et tūc descēdit ad pplm ad denunci- andū: et tūc facta sūt ista q̄ scribunt' i isto ca. et h̄ dictū magis v̄ p̄cordare littere

Rnditq̄ ois ppl's vna vo- ce. **D**ia x̄ba dñi q̄ locut' est faciem'. **S**cripsit autēz moyses vniuersos sermo- nes dñi et mane p̄surgens edificauit altare dño ad ra- n̄ dices mōtis et duodecim ti- tulos p̄ duodecim tribus israel. **M**isit q̄q̄ iuuenes de filiis israel: et obtulerūt holocausta immolauerunt q̄ victimas pacificas do- mino vitulos duodeci: tu- lit itaq̄ moyses dimidiam ptem sanguinis et misit in crateras: partē autē residu- am fudit sup altare. **A**ssu- mensq̄ volumen federis: legit audiēte populo **Q**ui dixerūt **Q**uia que locut' est domin' faciem' et erimus obediētes. **I**lle x̄o sūptuz sanguinē respersit in popu- lū. **E**t ait. **H**ic est sanguis federis qd̄ pepigit dñs vo-

firmatio. ibi. **A**scēderūtq̄ moyses. **C**irca p̄imū dicit'. **S**cripsit at' moyses ad memoriā futuram. **K**ōni- uersos smones dñi. s. p̄cepta iudicialia p̄dicta q̄ retulerat p̄plo. **K**a. sa. dñc. q̄ cum hoc sc̄psit a p̄ncipio **G**en. vsq̄ ad decē vba dñi: q̄ fuerūt sc̄pta in tabulis: et hoc ē a p̄ncipio **G**en. vsq̄ ad. xx. ca. **E**xo. s. hoc v̄ fictitiū. qz p̄m ip̄sum oportet q̄ fuerit factū infra vnā diē: qz statim subditur. **E**t mane cōsur. et qd̄ ip̄e exponit p̄ mane crastine dñ- ei nisi q̄s velit dicē: q̄ ibi fuerit miraculū vel q̄ sc̄psit in- tū velocit' ultra hūanū modū. **E**dificauit altare do- mino ad radices mōtis. s. synat ad ḡtiariū actionē et legē re- ceptionē p̄fectā vt postea subdit'. **E**t. xij. titulos. alij dicūt' q̄ fuerūt. xij. altaria. **A**lij dicūt' q̄ fuerūt duodeci la- pides ex q̄b' p̄struxit vnū altare ad designandū oblatōez xij. tribuū. et hoc v̄ veri' tū qz magis cōsonat l̄fe cū dicat' h̄. **E**dificauit altare: et nō altaria: tū qz sile h̄. iij. reg. xvij. ca. de altari edificato ab **H**elyab' dñ' q̄ tulit. xij. lapides iuxta nūez. xij. tribuū filioz iacob. **M**isit q̄z iū. et. **D**icūt' aliq̄ q̄ isti fuerūt **N**adab et abiu filij aarō q̄ futuri erāt sacerdotes. **A**lij at' dicūt': q̄ fuerūt p̄mogeniti. xij. p̄- cipū isrl: et h̄ v̄ veri': qz vsq̄ ad sacerdotiū aaron: qd̄ non dū erat institutū sacerdotiū p̄tūc erat annexū p̄mogeni- ture: vt dictū fuit **G**en. xliij. et. xvij. ca. **V**itulos. xij. l' duodeci nō ē in hebreo: et iō v̄ q̄ fuerūt tm̄ duo: qz plis numer' absq̄ determinatione alicui' nūeri in hebreo sinifi- cat cōiter binariū. **T**ulit itaq̄ moy. di. p̄ san. et misit i crateras. i. cyphos magnos h̄ites ansas. **P**artē aut' resi. et. iste sanguis erat signū receptiois legis a p̄plo et fe- deris inē ip̄m et deū. de' at' sp̄s ē et nō p̄t aspi' sanguine et iō loco e' aspsit altare vt dñc **K**a. sa. et postea pplm v̄ sb̄ dit'. **I**lle v̄o sūp. san. re. in popl'm. **F**uit et ista aspsio

facta in signū q̄ transgressor legis sanguis debet' effūdi. **A**scēderūtq̄ moyses. **H**ic ponit' p̄dicte receptiois cō- firmatio: p̄ hoc q̄ de' imēdiate p̄ p̄dicta oñdit se eis ḡtio- se: v̄n̄ subdit'. **E**t viderūt dñm deū isrl. nō in essentia sua. s. in similitudine rep̄ntante ip̄m: et v̄ q̄ fuerit hūana p̄ hoc quod subditur.

Sub pedib' ei' q̄si op' la- pidis saphyrini: et q̄si celū cū serenū ē. **N**ec sup eos q̄ pcul recesserāt de filiis is- rael: misit manū suaz. **E**li- derūtq̄ deū: et comederūt ac biberūt. **B**ixit aut' dñs ad moysen. **A**scēde ad me in montē et esto ibi daboqz tibi tabulas lapideas et le- gē ac mādāta: q̄ scripsi: vt doceas filios israel. **S**ur- rererūt **M**oyses et **J**osue mīster ei' ascēdēsq̄ **M**o- yses in montē dei. **S**eniori- b' ait. **E**xpectate h̄ donec reuertamur ad vos. **H**abe- tis aaron et hur vobiscuz: siquid natum fuerit que- stionis referetis ad eos.

Sub pedib' ei' q̄si op' la- pidis saphyrini. ita q̄ figura lateris f̄duce- bat eos ad memori- am anxietatis quaz sustinuerāt faciēdo lateres in egypto: et color ei' q̄ erat q̄si ce- lestis designat eorū libertatē quā p̄secu- ti erāt: et iocūditatez diuine apparitionis: qz opposita iuxta se posita magis eluces- cūt. **N**ec super eos. aliq̄ libri habēt h̄ nō: inposituz sic. nec nō supra eos et. h̄ nō ē de textu: q̄ n̄ ē in hebreo nec i an- tiq̄s libris: et ē sens'. **N**ec sup eos q̄ p- cul recesserant. i. po- pulū. de q̄ dictū ē s. q̄ n̄ debebat ascēde- re cū moyses alijs se- nib': s. lōge f̄manē. **M**isit ma. suaz.

occultādo se eis: sicut dñc. j. xxliij. moysi. **P**rotegam te de- p̄tera mea donec trāscā. tollāq̄ manū meā et videbis po- steriora mea. **E**t q̄ p̄z q̄ positio man' dei sup aliqd̄ desit h̄ occultationē sui: et subtractio man' reuelationē. id sub- dit'. **V**iderūtq̄ deū: come. ac bib. s. in leticia magna p̄ talē visionē. **H**ebrei at' dicūt' q̄ h̄ ē text' ver'. **N**ec sup domos filioz isrl. misit manū suā et. et fm̄ hoc populus cōis nō vidit deū: s. tm̄ modo illi q̄ erāt p̄ncipales in po- pulo. sc̄licet moyses et illi qui erant cū eoz: p̄ncipes tri- buū. **D**ixit at' dñs. p' dationē moralīū p̄ceptor' et iu- dicialiū. h̄ p̄m ponit' datio ceremonialiū sc̄ptū ad structu- rā tabernaculi: ordinationē ministroz vbi sic p̄cedit. qz p̄ mo describit' **M**oysi vocatio secūdo: ceremonialiū tradi- tio. xxv. ca. **C**irca p̄imū dñ. **A**scēde ad me in montē s. solus. **E**t esto ibi. p̄ h̄ designauit q̄ moyses debe- ret ibi diu remanē: tū nō determinauit q̄ diu p̄cise. **D**aboqz tibi tabulas lapideas. dicūt' hebrei: q̄ erant s̄ vsq̄ ad terminos mōtis et ibi fixit tabernaculū suū ad ma- manēdū quousq̄ rediret moyses de cacumie mōtis. per hoc ei' q̄ infra. xxvij. ca. dicit' iosue ad moysen de cātātib' corā vitulo cōstatili vlnlar' pugne andit' in castris: p̄t' q̄ nō habitauerūt in castris q̄ fecerūt vitulū et adorauerūt. **A**scendēsq̄ moy. i. ascēdere volēs. **S**eniorib' ait. et hoc fuit q̄ ip̄e et iosue recesserūt s̄ ca- stris: iō subdit'. **E**xpectate h̄. intendētes ad regimē n̄ populi **K** donec reuertamur ad vos. s. ego et iosue. **H**abetis aaron et hur vobiscū. **E**t hur fuit marit' ma- rie sororis moysi vt dictū ē s. xvij. ca. **S**i qd̄ natū fu- erit q̄onīs. i. aliqd̄ qd̄ videat' vob' difficiliter abignū. **R**e- ferez' ad eos. ad determinandū sic referet' ad me si eēz p̄is

o Cūq; ascēdisset moyses. dimisso iohne in loco supradī
cro. p Opuit nubes montē. q̄ erat signū dīvine p̄ntie.
q Tegēs illū sex dieb. nō q̄ recesserit septio die nubes.
h p̄ illos sex dies accipitur mōra moysi in monte anteq̄
dñs cū eo loq̄retur. sō subdit. Septio at̄ die vocavit eū.

r Erat at̄ spēs glo
rie dñi q̄si ignis. de
sup̄iori ei p̄te nubis
q̄ mōrē opuerat vt
debat q̄si ignis ascē
dere i altum ita q̄ vt
debat de castris.
s Et fuit ibi. xl. die
eb. r. xl. noctib. abs
q̄ cibo r pom.

In cap. xxiiij. vbi
dī postil. Fuit etiā
ista asp̄tio. Ad dīo
Om nō so
lū de sensu s̄
erali h̄ et de
figuratio agat po
stillator i b̄ loco nō
v̄r eē p̄mittēdum
illō qd̄ i glo. h̄i sup
illud v̄bū. Sic ē s̄a
guls federis dicens
qz morte xp̄i q̄ in b̄
significat p̄firmatur
testamentū. h̄ i glo.
Qui qd̄ sensus fi
guralis h̄i p̄tinat
cū seq̄ntib. cū dicit
Viderūt deū israel
nā tm̄ p̄p̄s ille q̄ in
sanguie testamenti
xp̄i p̄firmat deū is
rael videt nūc p̄ fi
de r sacm̄ r i futu
ro p̄ essentiam.

Capitulum. .xxv.
Dicutusq; est dñs ad
moysen dicens. Loq̄
re filiis israel vt tollāt
mibi primitias. Ab oī ho
mine qui offert vltroneus
accipietis eas. Hec sūt at̄
q̄ accipe debetis. Aur. et
argētū r es r hyacinthum
r purpuram: coccūq; bis
tictū. r bissum r pylos ca
praz: r pelles arietū rubri

Capitulum. xxv.
Dicutusq; est dñs. Sic p̄r tradit̄ descriptio taber
naculi: r p̄ntiū ad ip̄m: r p̄ circa b̄ ponitur dñs
ceptū. scdō interuenit ipedimentū. xxxij. c. tercio
amoto ipedimēto describit̄ opis executio. xxxv. c. r quar
to tabernaculi erectō. ca. xl. Circa p̄mū oñditur materie
p̄partio. scdō describit̄ tabernaculi r p̄ntiū ad ip̄m for
ma r dispositio. ibi. Facietis mibi sc̄tūariū. Circa p̄mū
dñ. b̄ Loq̄re filiis israel. qz de oblatōib. eoz̄ debebat fi
eri taberculū. c̄ Di tollāt mibi p̄mitias. i hebreo h̄et
sepatōes. qz oblata sepabant a cōib. v̄sib. q̄b. nō poterāt
vltra applicari h̄ tm̄ diuino cultus. d̄ Ab oīho. q̄ off.
vltrone. i. spōtane. ē Accipietis eas. r nō aliter.
f̄ Hec sūt q̄ acci. de. p̄ dicit̄ sp̄tib. ḡ Aur. r. hyaci
thū. i. lanā r sericū talis coloris sic ē lapis hyacinth. cui
color assimilat̄ saphiro. h̄ Coccūq; bis tictū. i. lanaz et
sericū coloris rubei r bis tingebat. vt color eēt intensior.
i Et byssum. Byssus ē gen̄t̄ l̄nt̄ cadidissimi. ista em̄ fue
rūt necessaria ad faciēdū archā r p̄p̄ciatorū. r alia quoz̄
aliq̄ erāt de auro: aliq̄ de argēto. aliq̄ de ere. r aliq̄ de ere r
argēto r ad faciēdū cortinas tabernaculi q̄ erāt de p̄dictis
vt p̄tēbit̄ ifra. k̄ Pilos capraz. de q̄b. facta sunt saga.
l̄ Et pelles arietū rubricatas. dicit̄ ioseph. q̄ lana pellū
erat ticta rubeo colore. h̄a. sa. dicit. q̄ erāt frumite: gallice
tennees dicit̄ r ex h̄ erāt rubee. m̄ Pellesq; hyacinthi
nas. i. tali colore tictas fm̄ iosephū. In hebr. h̄i Pelles
q; raxoz. vt dicit̄ ra. sa. r s̄t̄ aialia h̄nt̄ pelles varias m̄tis
colorib. r de pellib. dicit̄ factū opimētū tabernaculi.
n̄ Et ligna sethi. ad faciēdū tabulas tabernaculi r arche
r mēse r aliq̄ alia. vt videbitur ifra. s̄z q̄ritur v̄n̄ i deserto
buerūt ligna sethi. cū ibi nō eēt tales arbores: h̄ndit̄ ra.
sa. dicens qz iacob vidit̄ i sp̄sctō. qz filij sui erāt facturi ta

bernaculū in deserto p̄ exiū de egypto. r sectis portans
in egyptū semina r radices tallū arborū: r ibi plantavit e
nutriuit̄ p̄cipiēs filijs suis vt exētes de egypto secū por
tarent. Aur. aut̄ r argentū h̄uerūt de egypto quas spolia
uerūt r lapides p̄ciosos r. ō Oleū ad luminaria cō. i.

ppanda vt possint
ardere. p̄i. Aro
mata i vnguētū r.
ad faciēdū vinctio
nē sacerdotū r vaso
rū r r̄pōnis cremā
de i altari incensi.
q̄ Lapides ony. et
ge. r oz. ephot. i. q̄ re
q̄rebatur duo lapi
des onychini.
r Et rōnabile. in q̄
req̄rebantur. xij. la
pides qz v̄n̄ ē ony
chyn. ā Facient
q; mibi. hic pōit̄ ta
bernaculi r vasoz̄
r ministroz̄ deseri
ptio. scdō artificū
electio. xxxj. ca. Ad
huc p̄mittitur p̄mo
descriptio taberna
culi r vasoz̄: secun
do ordiario mistro
rū. xxvij. capitulo.
Circa p̄mū pōitur
p̄ descriptio eoz̄ q̄
erāt itra tabernacu
lū. scdō ip̄i tabna
culi i se. xxvj. ca. ter
cio agit̄ de his que
erāt eē ca. xxvij. Cir
ca p̄mū loq̄tur p̄ ge
neralit̄. d. ā Fa
cietoz̄ mī. sanc. i. ta
bernaculū qd̄ possit
portari de loco ad locū b̄ Et hitabo i medio eoz̄: ita qz
nō opteat eos p̄ sacrificijs redire ad mōtē istū. q̄ iuxta
oem̄ simi. r. c. oñdit̄ ei dñs moysi visiōe imaginaria tabna
culū cū oib. ad ip̄z p̄ntib. r fm̄ h̄ac s̄ilitudinē moyses
explanauit r descripsit̄ artificib. d̄ Archā b̄ lignis r.
h̄ describit̄ i sp̄ali. r p̄ ea q̄ erāt itra sc̄m̄ctoz̄. scdō q̄ erāt
itra sc̄tā: ibi. Facies r mētam. Circa p̄mū dicitur.
d̄ Archā. i. testamētū q̄ erāt q̄si scrinū sine pedib.
ē De lignis sethi. q̄ s̄t̄ impuribilia. vt dicit̄ ioseph.
f̄ Cui. lon. ha. r. c. i. duos cubitos r dimidiū. ḡ Et de
aurabis r. c. nō p̄ modū picture. h̄ lamis aureis optendo.
v̄n̄. j. xxxj. ca. d̄. Destita auro. r idē tenēdū de oibus illis
q̄ dicit̄ i ope isto deaurata b̄ Faciesq; su. co. an. ista co
rona nō erat rotūda h̄ q̄drata. erat em̄ qd̄dā labiū in parte
sup̄iori arche i circūitu elenatū. q̄si spacio duoz̄ digitorū
vel q̄tuoz̄ sup̄ opculū arche. sic s̄t̄ i marginib. statuarioz̄
Dicit̄ tm̄ corona. qz erāt p̄ totū circūitū arche. i Et q̄m
oz̄ circulos aureos. fm̄ iosephū isti circuli sic erāt dispo
siti i q̄tuoz̄ angulis ita qz erāt v̄sus sup̄iorē p̄te arche s̄b co
rona. r qz vectes itrātes p̄ circulos irēt fm̄ lōgitudinē ar
che r in b̄ v̄i r̄cordare textus. quia ibi dicitur. k̄ Duo
circulifunt in latere vno. r duo in altero. latus autem ar
che cōiter dicitur fm̄ lōgitudinem. r fm̄ hoc spaciū in
duos vectes erat tm̄ vnus cubiti r dimidiij fm̄ latitudi
nem arche. que erat inter duos vectes. h̄a. salomon dicit̄
qz circuli sic erāt dispositi in angulis qz vectes transibāt
fm̄ latitudinem arche. r sic inter duos vectes erat spaciū
duoz̄um cubitorum r dimidiij fm̄ lōgitudinem arche q̄
continebatur inter duos vectes. r hoc videtur rationabi
lius. quia ad hoc ponebantur vectes vt per illos archa
portaretur a sacerdotib. quādo castra mouebāt. qz opoz

portari de loco ad locū b̄ Et hitabo i medio eoz̄: ita qz
nō opteat eos p̄ sacrificijs redire ad mōtē istū. q̄ iuxta
oem̄ simi. r. c. oñdit̄ ei dñs moysi visiōe imaginaria tabna
culū cū oib. ad ip̄z p̄ntib. r fm̄ h̄ac s̄ilitudinē moyses
explanauit r descripsit̄ artificib. d̄ Archā b̄ lignis r.
h̄ describit̄ i sp̄ali. r p̄ ea q̄ erāt itra sc̄m̄ctoz̄. scdō q̄ erāt
itra sc̄tā: ibi. Facies r mētam. Circa p̄mū dicitur.
d̄ Archā. i. testamētū q̄ erāt q̄si scrinū sine pedib.
ē De lignis sethi. q̄ s̄t̄ impuribilia. vt dicit̄ ioseph.
f̄ Cui. lon. ha. r. c. i. duos cubitos r dimidiū. ḡ Et de
aurabis r. c. nō p̄ modū picture. h̄ lamis aureis optendo.
v̄n̄. j. xxxj. ca. d̄. Destita auro. r idē tenēdū de oibus illis
q̄ dicit̄ i ope isto deaurata b̄ Faciesq; su. co. an. ista co
rona nō erat rotūda h̄ q̄drata. erat em̄ qd̄dā labiū in parte
sup̄iori arche i circūitu elenatū. q̄si spacio duoz̄ digitorū
vel q̄tuoz̄ sup̄ opculū arche. sic s̄t̄ i marginib. statuarioz̄
Dicit̄ tm̄ corona. qz erāt p̄ totū circūitū arche. i Et q̄m
oz̄ circulos aureos. fm̄ iosephū isti circuli sic erāt dispo
siti i q̄tuoz̄ angulis ita qz erāt v̄sus sup̄iorē p̄te arche s̄b co
rona. r qz vectes itrātes p̄ circulos irēt fm̄ lōgitudinē ar
che r in b̄ v̄i r̄cordare textus. quia ibi dicitur. k̄ Duo
circulifunt in latere vno. r duo in altero. latus autem ar
che cōiter dicitur fm̄ lōgitudinem. r fm̄ hoc spaciū in
duos vectes erat tm̄ vnus cubiti r dimidiij fm̄ latitudi
nem arche. que erat inter duos vectes. h̄a. salomon dicit̄
qz circuli sic erāt dispositi in angulis qz vectes transibāt
fm̄ latitudinem arche. r sic inter duos vectes erat spaciū
duoz̄um cubitorum r dimidiij fm̄ lōgitudinem arche q̄
continebatur inter duos vectes. r hoc videtur rationabi
lius. quia ad hoc ponebantur vectes vt per illos archa
portaretur a sacerdotib. quādo castra mouebāt. qz opoz

Exodus

tebat q̄ sacerdotes deportarēt eā p̄p̄is humeris z p̄pter pondus arche z p̄tentoriū in ea requirerēt ad minus q̄ mox homines: duo ante z duo retro. duo autez homines melius possunt aptari ad sustinendum vectes vn̄ iuxta vnius cubiti z dimidiū q̄ in spacio

diū. q̄ videre n̄m̄is breue ad hoc q̄ duo boies lateralis s̄nt in cedentes portarēt illam archā. Nec obstat illud q̄ habet i littera. Duo circuli s̄nt in latere vno: q̄ in quadrato q̄ ē altera p̄te longi⁹ linee breuiores ita vocāt latera q̄drati: sicut z longiores: z eodē modo d̄cendū de lateribus arche: q̄ erat q̄i quod dā q̄drati altera p̄te longius.

Nec vn̄q̄ extrahēt ab eis q̄ vectes semel unmissi n̄ poterāt de circulo amoueri nisi p̄ reparatione si eēt ibi aliqd̄ dissipatū: in alijs aut portandis cū vectib⁹: vectes erāt in circulo t̄m̄ t̄pe deportatiōnis. **P**onesq̄ in archā testificationē zc. i. tabulas scriptas digito dei: q̄ erāt testes inf̄ deū z populū: q̄ receperāt a deo illa p̄cepta. **F**acies z p̄piciatoriū. **H**abita. z hebrei d̄cūt q̄ istud p̄piciatoriū erat opculū arche t̄m̄ q̄ de alio opculo ei⁹ n̄ sit m̄t̄o: t̄m̄ q̄ describit̄ eiusdē lōgitudinis z latitudinis sicut archa. aliq̄ alij doctores d̄cūt q̄ n̄ erat opculū arche s̄ erat tabula aurea sup̄ius eleuata q̄si portaret̄ ab ip̄is cherubin q̄ erāt in extremitatibus arche. ita q̄ eēt q̄si sedile ip̄i⁹ dei z arche opculū eēt quasi scabellū illi⁹ sedis. s̄m̄ illd̄ ps̄. lxxix. Qui sedes sup̄ cherubin. i. sup̄ p̄piciatoriū ab ip̄is sustentari. dicebat̄ aut̄ p̄piciatoriū: q̄ de illo loco audiebāt̄ r̄nsa d̄ine pietatis. **S**c̄dm̄

cies q̄z vectes de lignis sethim z opies eos auro. **I**nducesq̄ p̄ circulos q̄ s̄nt in arce laterib⁹ vt portetur in eis. **Q**ui sp̄ erūt in circulis nec vn̄q̄ extrahētur ab eis. **P**onesq̄ in archa testificationē quā dabo tibi. **F**acies z p̄piciatoriū de auro m̄d̄issimo. **D**uos cubitos z dimidiū tenebit longitudo ei⁹ et cubitū ac semis latitudo. **D**uos q̄z cherubin aureos z p̄ductiles facies ex vtraq̄ p̄te oraculi.

vo dicit̄ **K**a. sa. opculū arche erat q̄i sedes dei. z p̄uimē tū tabernaculi: q̄d̄ erat aū archā erat q̄si scabellū sedentis. **D**uos q̄z cherubin. **J**oseph⁹ d̄cīt q̄ habebāt similitudinē q̄rūdā auiū q̄ nūq̄ vise s̄t ab hoib⁹: s̄ moyses visioē ymaginaria vidit̄ tales similitudines in sede dei. **K**a. sa. z alij doc.

Cherub vn̄ sit in lat̄ vno z alter in altero. **U**trunq̄ latus p̄piciatoriū tegāt expandētes alas z operiētes oraculum: respiciantq̄ se mutuo versis vultibus in propiciatoriū: quo operienda est archa: in qua ponēs testimonium quod dabo tibi. **I**nde precipiam z loquar ad te supra propiciatoriū scilicet ac de medio duorum cherubin qui erūt sup̄ archā testiomij cuncta q̄ mandabo p̄ te filiis israel

dicit̄ q̄ habebāt similitudinē p̄ueroꝝ v̄l̄ iuuenū habētūz alas p̄ductiles: q̄ n̄ erāt facti ope susorio: s̄ cū martello auz de ducebat̄ ad talem figurā. **E**x vtraq̄ p̄te oraculi. i. p̄piciatoriū q̄ dicebat̄ oraculū. q̄ p̄ orōes impetrabat̄ diuinū respōsū q̄d̄ in diebat̄. **E**x pandētes alas suas i altitū: n̄ directe s̄ obliquē: z sic operiebant̄ aliq̄ m̄d̄ p̄piciatoriū. **R**espiciantq̄ se mutuo. n̄ directe ex aduerso: s̄ vertētes aliq̄tulū vult⁹ suos

ad lat⁹: vn̄ s̄ alitū. s̄o subdit̄. **V**ersis vultibus in p̄piciatoriū erat opculū arche. **S**c̄dm̄ vo alia opinioē h̄ n̄ d̄: q̄ opculū arche eēt s̄ eleuatū alti⁹: vt p̄dictū ē z p̄ t̄to d̄ h̄ opt̄re archā. **I**nde p̄cipiā tibi: q̄ sic d̄ctum ē erat q̄si sedes dei loq̄m̄t̄ cūz **M**oyses. **V**lt̄ de medio duoz cherubin. q̄ erāt sup̄ archā. **E**x hoc d̄cīt **K**a. sa. q̄ duo cherubin stabāt sup̄ opculū arche in extremitatib⁹ ei⁹. alij s̄t doctores d̄ q̄bus facta ē m̄tio d̄cūt q̄ erāt positi sup̄ pavementū tabernaculi in extremitatib⁹ arche dicunt̄ t̄m̄ h̄ esse sup̄ archā: q̄ eleuabunt̄ in altū vltra altitudinē arche. **O** aut̄ p̄dicta faciē capiant̄ descripsi ea in figura: verū tamen q̄ n̄ possunt p̄fecte figurari in plano oportet q̄ imaginatio inspicientis suppleat̄ illud. q̄d̄ n̄ pot̄ figurari hoc modo.

Premissa descriptōe arce ppiciatorū z duoz cherubi p̄r ponitur ratio predictozum. z q̄tum ad preciositates materie z speciositatem forme eadem ratio est in istis et in futuris operibus. s. qz deo cuius pulcritudinis z bonitatis non est finis. deprimandū est ad eius cultum z ministeriū illud quod in humanis inuenitur p̄ciosissimum z pulcerrimum. vñ **Leu. xxj.** precipitur. qz sacerdotes nullā maculam habeāt. **Q**̄tum autē ad dispositionem predictoz considerandum qz totum tabernaculū quod erat longitudo .xxx. cubitorū z .x. latitudinis diuis debatur in duas partes inaequales qz ps occidentalis continebat .x. cubitos p̄ quadrum. z dicebatur sanctum sanctorum vel tabernaculum interius. Alia

pars versus orientem continebat .xx. cubitos in longum in decē in altū. z dicebat sc̄m: vel sancta siue tabernaculū exteri⁹. z distinguebatur iste p̄tes vno velo intermedio: vt diffus⁹ postea videbit. **P**er tabernaculū exteri⁹ figurabatur iserioz ps orbis q̄ est visibilis. s. celū sydereū z elementa vt videbit postea. **P**er tabernaculū interi⁹ representabatur supior ps orbis q̄ ē nobis occulta vbi ē locus beatoz. **I**bi aut sunt tria q̄ figurabant per tria p̄dicta q̄ erāt intra tabernaculū interius posita. **P**er ppiciatorū em̄ qd̄ erat quasi sedes dei. vt p̄dictū est. representabatur ip̄e deus presidens omnibus. qui licet sit vbicqz per essentiam p̄niam z potentiam r̄n speciali modo est in loco beatoz p̄ apram visionē z fruitionē. in illa aut sede non erat aliqua ymago dñi ip̄m representans ad designandū qz ip̄a deitas c̄ sedes erat ppiciatorū. nullo modo est figuralis. s̄m qz est in loco beatitudinis. est aut ibi natura angelica q̄ p̄ cherubin representabatur. erant aut duo ad designandū angeloz multitudinem. z versis vultibus se respicientes. ad designandum eozū concordiam. s̄m qz d̄ **Job. xxv. cap.** Qui facit p̄cordiam in sublimib⁹ suis. Erāt it̄ates ex vtraqz parte ppiciatorū s̄m vnā descriptiōem. **S**c̄dm̄ aliam v̄o non solum assistentes. sed etiā ppiciatorū sustinentes. ad designandū assistentiā angeloz circa thronum dei s̄m qz dicitur **Apoca. vij.** Et omnes angeli stabant in circuitu throni tanqz ministri ad obsequium parati. **T**ercium quod est in illo loco beatoz sunt rōnes nobis occulte oim̄ effectū visibiliū. qz nihil sit in creaturis visibilibus. qd̄ n̄ egrediatur de aula summi impatoris. vt dicit **Augu.** hōnes igitur h̄mōi sunt ibi clausi: sicut z rōnes effectuz in causis efficientib⁹. z hoc d̄signabatur per archam q̄ erat clausa intra quā tria p̄tinebantur. s. manna. virga aaron: z tabule: ad rep̄tandum tria que in humanis celitus collatis sunt precipua. s. vita que per manā designabatur. tum p̄pter eius dulcedinem. qz oibus appetibile z dulce est viuere. tum qz data fuit a deo ad sustentandam vitam filioz israhel ex̄itum in deserto. **S**c̄dm̄ est p̄t̄as regim̄is qz vbi non est gubernator p̄p̄s corruet. vt d̄ **Prover. xj.** z hoc figurabat per virgā aaron. **T**ercū est sapia. p̄ quaz vita z potestas regim̄inis dirigitur. z hoc figurabatur per tabulas in quibus p̄cepta decalogi erāt scripta. **D**ec em̄ est sapientia nostra z intellectus corā p̄p̄lis. vt dicitur **Dentro. iij.** per quam dirigitur in agendis.

a **Facies z mensam.** **H**ic consequenter agitur de his que erant in exteri⁹ tabernaculo. s. mensa z candelabro. de p̄

dicitur. **Facies z mensam.** s. vnā tabulam. cui⁹ longitudo erat duozū cubitorū: latitudo vni⁹ cubiti. de sp̄ssitudine aut eius non fit mentio. **S**ed dicunt aliqui qz est satis p̄habile qz erat quatuor digitorū. **A**ltitudo aut ei⁹ erat cubiti. z dimidiū quod est intelligendū: qz per quatuor pedes

positos in quatuor angulis p̄dicte tabule eleuabunt i altum per cubitum et dimidium. **b** **Et inaurabis eā** non p̄tura s̄ lamina aurea vñ d̄is circūtegendo eā et pedes eius. eodē modo accipiendum est hic sicut in alijs vbi d̄ deaurabis. **c** **Faciesqz illi labii** aurei p̄ circuitum. istd̄ labiū erat quedā lamina aurea latitudinis .xij. digitorū q̄ erat affixa sp̄ssitudini tabule mense p̄ circuitum sicut fit in scacerijs q̄ h̄it

labiū ex vtraqz pte qm̄ ex vna pte p̄tingit lud⁹ scacoruz. ex alia pte lud⁹ aleaz. latitudinis aut p̄dicti labij que erat .xij. digitorū sp̄ssitudo tabule cui⁹ erat affixū occupabat q̄tuor digitorū medios p̄ circuitū. z quatuor digiti supiores eleuabantur super tabulam. z alij quatuor erant sub tabula operientes partem supiorem pedum mense in circuitu z hoc est quod dicitur.

d **Et ipsi labio coronam** interrasilem altam digitis quatuor. qz altitudo q̄tuor digitorū inferioz vocatur corona q̄ erat in circuitu lz nō esset in figura rotunda s̄ quadrata.

e **Et super illam alteram coronam aureolam.** in hebreo habetur auream. z loquitur de latitudine quatuor digitorū supioz q̄ eleuabatur sup tabulam in circuitu. dicit aut opus interrasile. qd̄ habet aliquas sculpturas z spacia intermedia plana quasi rasa.

f **Quatuor qz circulos aureos** zc. q̄ erant infixe in quatuor pedib⁹ mense versus partē supiore pedū immediate sub corona inferiori.

g **Parabis z acetabula.** i. vasa in quibus examinabat incensum z similia. de qua fiebant panes ad videndum si talia essent apta ad sacrificiū. **h** **Ac phialas.** in quibus examinabatur vinū z alia liquida.

i **Thuribula.** duo vasa erāt in quibus ponebatur incensum examinatū sup panes p̄positionis. vnū sup sex panes positos. vnū super aliū in mensa. z aliud sup alios sex. **D**icebatur aut mēsa p̄positionis. z sicut panes p̄positionis. eo qz sic disponebant sup mensam. **I**n hebreo aut h̄. **P**anes faciez. qz s̄m qz dicit **Ra. sa.** erāt facti i figura q̄drata altera parte longiori. z illa ps lōgior in vtraqz extremitate replicabat in altū. sic fit aliqñ in simebellis. nisi qz in simebellis fit talis replicatio in circuitu p̄ modū corone. in panib⁹ p̄positionis fiebat tm̄ i duab⁹ p̄tib⁹ sibi oppositis. z ille due replicatōnes vocabantur due faciez. **A**lit d̄ z p̄babilis. qz illi panes erāt rotūdi. s̄ dicebāt panes faciez. quia ex vtraqz pte erāt similes. nō em̄ coq̄bāt i furno. ita qz ex pauimēto furni ps panis sibi iuncta p̄heret aliquā dissimilitudinē ab alia. s̄ coq̄batur sic coquū hostie ad celebrandū. nisi qz vasa illa i q̄b⁹ coq̄batur panes p̄positionis erant aurea. z tante magnitudis qz panis tenuis tm̄ i eo poterat decoq̄. z erāt illa vasa sic facta. qz panē interclusum facebāt oim̄o silem ex vtraqz pte. z iō dicebant panes faciez.

Sequitur figura.

Exodus

alij vnus super calamos in superiori parte candelabri et alius sub calamis in inferiori pre candelabri. similis erat ibi duo flores tñ. et hoc dicit. quia loquendo de hastili hñ in hebreo. Pomelli eius et flores. et pluralis numerus in determinate acceptus binarum significat fm ipsum q̄ q̄a cyphi pomelli et flores non erant in candelabro nisi ad de coram fm omnes doctores catholicos et hebreos. Ideo dicunt alij et melius vt videtur. q̄ inter duos cyphos erat vnus pomellus. et si

ruleq̄ p̄ singulos et lilia. Sperule sub duobus calamis p̄ tria loca: q̄ simul sex sunt p̄cedentes de hastili vno. Et sperule igitur et calami. ex ipso erunt vniuersa ductilia ex auro purissimo. Facies et lucernas septem et pones eas super candelabrum: vt luceant ex aduerso. Emunctoria q̄q̄ et vbi ea que emuncta sunt extinguatur fiant de auro purissimo. Omne pondus candelabri cum vniuersis vasis suis habebit talentum auri purissimi. Inspice et fac fm exemplar quod tibi in monte monstratum est.

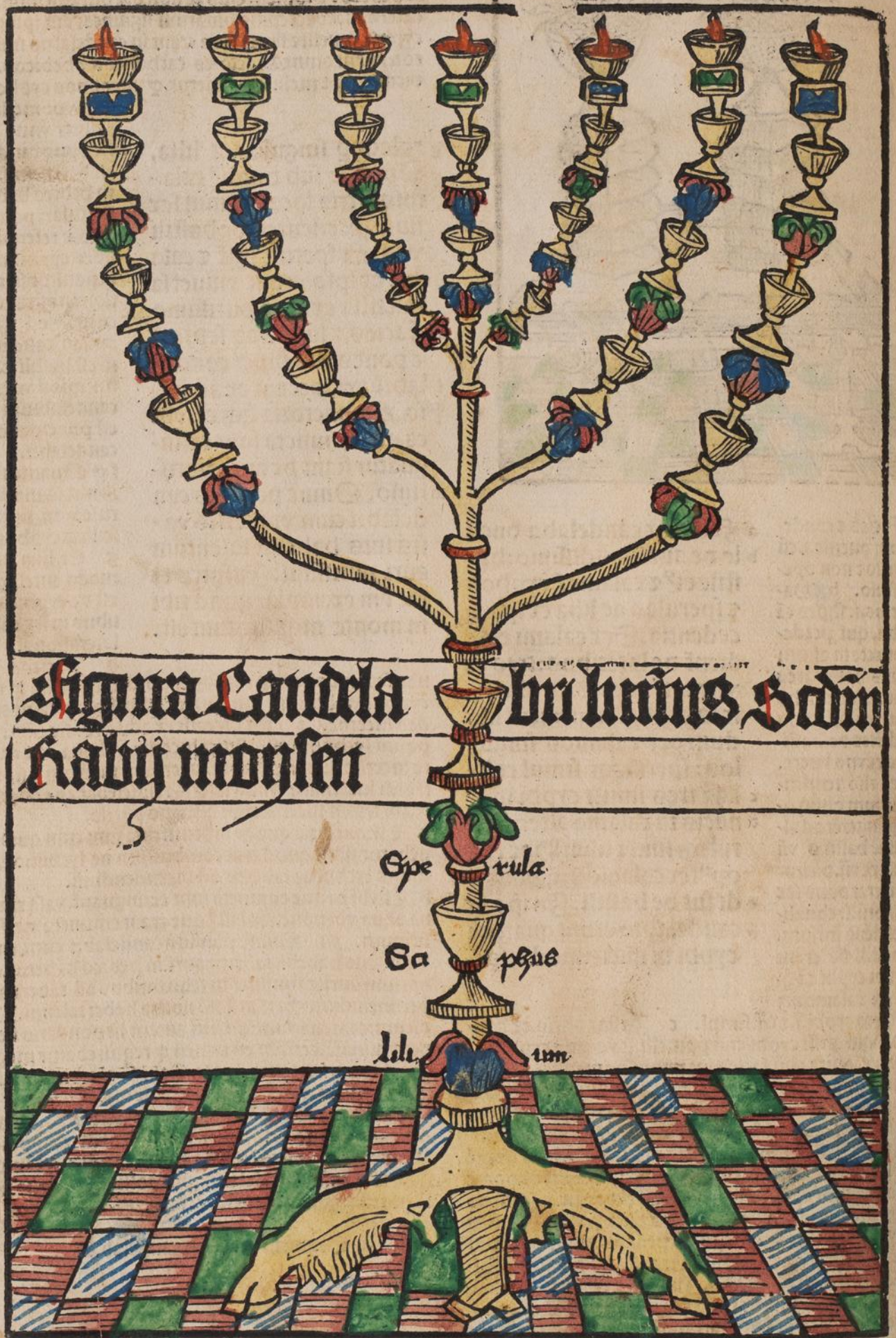
multiter vnus flos. et sic opus candelabri est decentius. Et q̄ in hebreo habetur i singulari pomellus et flos: refert ad que libet cyphum. put exponitur in translatione nostra cum dicitur. e. In ipso autem candelabro. id est hastili candelabri quod vocatur h candelabrum. quia est principalior pars candelabri.

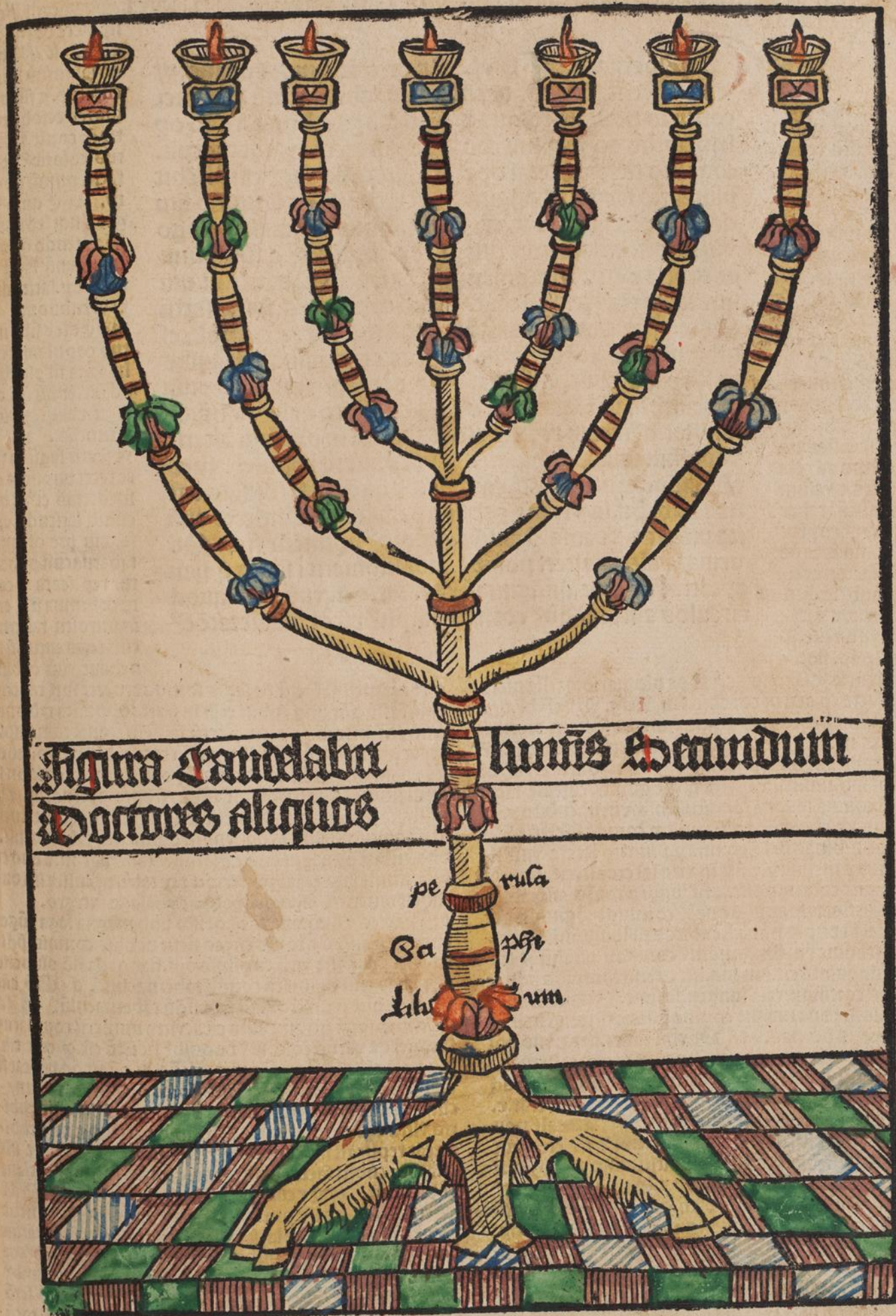
Quatuor cyphi in nucis modum speruleq̄ in singulos. scilicet cyphos. Et lilia. eodem modo intelligendum est de cyphis exentibus in sex calamis lateralibus.

Facies et lucernas septem et pones eas super candelabrum. ita q̄ vltimus cyphus qui erat in summitate cuiuslibet calami erat sedes lucerne. Et luceant ex aduerso. sic enim erat dispositum lychnum cuiuslibet lucerne q̄ flama erat ex illa parte lucerne que respiciebat lucernam mediam et sic flama trium lucernarum vnus lateris respiciebat ex aduerso flama trium lucernarum alterius partis. Emunctoria quoque. instrumenta sunt cum quibus amonebatur illud quod erat combustum de lychinio et residuum lychini aptabatur ad incendendum. Et vbi ea que emuncta sunt extinguantur. vasa erant plena aqua vbi ponebant illa que erant emuncta ne faceret fumum. Omne pondus candelabri cum vniuersis vasis suis habebit talentum auri. in hebreo habetur. centenarium auri. et similiter in sequentibus ad tabernaculum pertinentibus vbi translatio nostra habet talentum. Hebrei dicunt: centenarium: quanti autem sit ponderis nescitur determinate. certum est tamen q̄ requirebatur magnum pondus auri p̄ tanto opere. Habi Salo. dicit q̄ erat pondus. cxx. librarum fm pondus colonie. Melius tñ credo dicendum. q̄ non habetur huius rei certitudo. quia pondera auri et argenti multum variantur fm tempora diuersa et varias regiones. Vitis autem predictis et inspectis figuris mense et candelabri: put possunt in plano figurari. potest textus sententie predictae defacili applicari.

Sequitur figura p̄ candelabris

Facies et candelabrum ductile. i. cum martelloz non opere fusorio. Hastile eius. i. stipes candelabri. qui p̄cedebat directe in altum inferius habes tres pedes. et sursum habebat sex calamos egredientes de hastili. tres ex vno latere. tres ex alio tendentes sursum obliq̄ q̄ p̄tingeret ad altitudinem hastilis. vñ infra. xxxvij. dicitur Equum erat opus sex calamorum. i. equaliter tendens sursum. In hastili vo erant quatuor cyphi et i quilibet sex calamorum erant tres cyphi. i. xxiij. simul. c. Instar nucis. ex B dicitur aliqui q̄ isti cyphi erant pomelli. ita q̄ duo cyphi positi vnus contra alium facebant vnum pomellum p̄ modum hic in margine figuratum. h hoc non est verum quia vbi translatio nostra habet: sperulas: in hebreo habet pomellos. ex quo patet q̄ cyphi non erant pomelli. Item vbi translatio nostra habet cyphi in nucis modum. in hebreo habet cyphi figurati gall. neelles. quoniam non erant de opere plano. sed cum aliquibus figuris ad decorem. et ideo motuum predictum non valet. et ideo dicit Habi salomō. q̄ isti cyphi erant oblongi habentes pedes: et erant sic dispositi in candelabro quasi calamus transfret p̄ mediu cyphi. Speruleq̄ simul et lilia. In hebreo habet. Pomellos et flos. sed cuiusmodi flos fuerit non habet ex textu. Et ex hoc q̄ dicit in singulari. pomellos et flos optum ad sex calamos laterales. Dicit Habi salo. q̄ in quolibet illorum non erat nisi vnus pomellus et vnus flos. In hastili vo quinq̄ pomelli fm ipsum. tres sub sex calamis orientibus de hastili hinc et inde. sicut dicitur in littera. Sperule. id est pomelli. Sub duobus calamis per tria loca. Itē duo

In ca. xxv. ubi dicitur in post. Erant autem duo ad designandum angelorum multitudinem. **A**dditio. **F**ecit in hoc quod dicitur de cherubin mutuo se respicientes intelligat angelorum concordia. in hoc tamen quod dicitur de his vultibus designat quod angeli spiritus habent intuitum ad deum quod respiciantur presides in piciatoris quod erat quasi sedes dei ut in postilla. et sic deo repunitur esse in medio cherubin ad quem angeli spiritus vultu vertunt. **M**atth. xvij. cap. Angeli eorum spiritus videt faciem patris etc.

Capitulum. xxvj. **T**abernaculus. **N**o ita facies. **D**escriptio his que erant intra tabernaculum hic describitur ipse tabernaculus. et quod tertium ad eius opimentum vel tectum. secundo quod tertium ad pietas. ibi. facies et tabulas stantes tercio quod tertium ad vela ibi. Facies et velum. **O**pinimentum autem tabernaculi quadruplex erat. **P**rimum erat de cortinis factis ex quatuor coloribus. et quod tertium ad hoc dicit. Cortinas de bysso etc. sequitur.

Parietas. floribus et picturis ibi factis. **O**pe plumario. quod ille picturae erant facte cum acu in cortinis secundum Augustinum. In hebreo. h. ope artis. et dicunt hebrei quod illa varietas erat facta per texturam sicut et cortine. **Q**uoniam mensura. si. vni. ten. i. cortine predictae quod ex illis operiebatur tabernaculum per modum tectorum. **Q**uoniam quod cor. sibi iun. mu. per futuram ita quod ille quinque cortine faciebant unam cortinam magnam longitudinis. xxvij. cubitorum. et latitudinis. xx. cubitorum. et alie quinque cortine sicut. **A**nsulas hyacinthinas in la. cortinaz. i. in vno latere vni. illarum cortinaz magnaz. et sicut in vno latere alteri. ita quod ille due magne cortine possent sicut iungi per torques affixas in ansulis predictis. et sic ex illis duabus cortinis magnis fieret vna maior in duplo habens. xl. cubitos in longitudine. et xx. vij. in latitudine secundum longitudinem cortinaz predictarum.

Quibus cortinaz vela iungenda sunt. **V**ela cortinarum dicuntur hic ille due magne cortine predictae que iungebantur simul per torques predictas. **U**t vnum tabernaculi. fiat. i. vnum opimentum totius tabernaculi. quod sic patet. quod pietas tabernaculi ab oriente in occidentem erant. xxx. cubitorum. et paries ab aequilone in meridiem que faciebat latitudinem tabernaculi erat. x. cubitorum. et erat a parte occidentis. **A** parte autem orientali non erat paries sed erat ibi velum loco parietis. **P**arietes autem tabernaculi habebant. x. cubitos in altitudine. et sic patet quod linea pertracta a pede pietatis tabernaculi. et transiens per summitatem eiusdem pietatis ad summitatem alteri pietatis oppositi. et inde descendens versus ad frons erat. xxx. cubitorum. quod quilibet pietas habebat. x. cubitos altitudinis. et spatium inter parietes erat decem cubitorum latitudinis. et sic habent triginta cubiti. **P**rimus autem cortine faciebant simul iuncte vnum tentorium vel cortinam. xl. cubitorum longitudinis ut predictum est. et per primam longitudinem istam operiebatur tectum tabernaculi secundum longitudinem suam. quod erat. xxx. cubitorum. et x. cubiti pendebant retro parietem occidentalem et secundum latitudinem suam pendebat retro parietes templi laterales. ix. cubitos ex utraque parte. ita quod non perungebat versus ad

terram spacio vni cubiti hinc et inde. **S**ecundum opimentum tabernaculi erat de cortinis factis de pilis caprarum. quod filabatur et texabantur. et istud opimentum erat super cortinas predictas factas de diversis coloribus. de isto secundo opimento dicitur. **F**acies et saga cilicina. xj. saga cilicina vocantur hinc cortine facte de pilis caprarum. **L**ongitudo sagi vni habebit cubitos. et sic erant longiores duobus cubitis que cortine facte variis coloribus ex quibus factum primum opimentum. **Q**uibus iunges quinque seorsum. i. sicut pliendo quasi ad faciendum vnum sagum. xx. cubitorum. latitudinis xxx. cubitorum.

Tabernaculus. **N**o ita facies. **D**ecem cortinas de bysso retortaz hyacintho ac purpura coccoque bis tincto varietas operum plumario facies. **L**ongitudo cortine vni habebit. xx. vij. cubitos. latitudo quatuor cubitorum erit. **T**erminum mensure sicut vniuersa tectoria. **Q**uinqz cortine sibi iungentur mutuo. et alie quinque neru sibi cohererunt. **A**nsulas hyacinthinas in lateribus ac summitatibus facies cortinaz ut possint inuicem copulari. **Q**uinquegenas ansulas cortina habebit in utraque parte ita insertas ut ansa per ansam veniat et altera alteri possit aptari. **F**acies et quinqueginta circulos aureos quibus cortinaz vela iungenda sunt. **V**t vnum tabernaculum fiat. **F**acies et saga cilicina. xj. ad opitendum tectum tabernaculi. **L**ongitudo sagi vni habebit xxx. cubitos et latitudo quatuor cubitorum. **E**qua erit mensura sagi riu oim. **E**t quibus quinque iunges seorsum. et sex sibi mutuo copulabis. ita ut sextum sagum in fronte tecti duplices facies et quinqueginta ansas in ora sagi vnius ut iungi cum altero quant et quinqueginta ansas in ora sagi alteri ut cum altero copulet. **F**acies et quinqueginta fibulas eneas quibus iungantur anse ut vnum ex omnibus opimentum fiat. **Q**uod autem superfuerit in sagis que partitur tecto. i. vnum sagum quod amplius est ex medietate e

et ut opimentum factum de sagis fortius teneret super tabernaculum. **A**lii autem duo cubiti erant in parte opposita tabernaculi. ut. j. habent. et sic dicitur hic. ut sextum sagum in fronte tecti duplices. et quod postea subdit. **E**x medietate eius ope. po. tabernaculi. non est intelligendum de eodem sagi in numero. quod idem sagum numero non poterat esse in fronte tabernaculi et in posteriori parte eius. **S**ed intelligendum est per equivalens quod ex omnibus sagis fiebat vnum opimentum tabernaculi. et duo cubiti primi sagi erant in fronte tabernaculi. et duo cubiti ultimi sagi erant in posteriori parte tabernaculi. et isti duo cubiti diuersorum sagorum equipabant vni sagi integro. **F**acies et quinque ansas etc. quod ista duo magna saga iungebantur sicut per ansas et torques eneas sicut de alijs cortinis predictum est. **U**t vnum ex omnibus opimentum fiat. quod per tale iunctio ne fiebat vnum opimentum totius tabernaculi. **Q**uod autem suum in sa. que per tecto. i. ad tegendum tabernaculum. **Q**uod est vnum sagum quod amplius est. i. ultra numerum cortinarum factarum de varijs coloribus de quibus predictum est. quod erat terminum. x. et de sagis dicitur quod erant. xj. et de illo. xj. ostendit quod debeat fieri di. **E**x medietate eius opies posteriora tabernaculi. quod pendebat retro parietem occidentalem duobus cubitis ultra opimentum primum de cortinis variatis. et duo cubiti erant replicati in fronte tabernaculi. ut iam dictum est. et isti quatuor cubiti faciunt sagum integrum per equipollentiam ut dictum est. **E**t cubitus ex vna parte pendebit etc. **A**d intellectum huius lre que intricata est considerandum. quod sicut dictum est saga particularis erant longiora cortinis varijs duobus cubitis. **I**n opimento autem totali facto ex omnibus cortinis varijs longitudo illius opimenti erat ex latitudinibus cortinaz sicut iunctis. et eodem modo deum de totali opimento factum ex omnibus sagis. et sic quasi illa duo opimenta erant extensa super totum tabernaculum longitudo cortinaz predictarum transibat ex transuerso tabernaculi et sic distabat a terra vno cubito in latere australi. et alio cubito in latere aequilonari et per primam longitudinem sagorum predictarum que erat maior duobus cubitis attingebat versus

Exodus

ad frā pēdens in vtroq; latere tabernaculi vno cubito vltra cortias. z hē qd̄ d̄r. **E**t cu. s. sagi v. **E**x vna pte pen. s. vltra cortias. **E**t alt. s. cubit⁹ sagi. **E**x alte ra. s. pte tabnaculi pēdebit 3. **Q**ui pl⁹ ē i sa. lon. i. q̄ ex cedit lōgitudinē cortiaz ex vtraq; pte. z sic s̄ duo cubit sagoz pēdētes ad

frā vltra cortias vn⁹ ex vna pte taberna culi. z alt̄ ex altera z hē qd̄ d̄r. **A** **D**ix q̄ lat⁹ tabnaculi p regens. z p̄dca patēt in figura q̄tū ad cō iunctōz cortiaz z sa gozū. **M**od⁹ s̄t opi endi tabnaculū n̄ pōt in plano figura ri. s̄ d̄facill̄ pōt ima giari. **b** **F**acies z opimētū aliud te cto de pellib⁹ arietū rubri catis z sup h̄ rursum aliud opimētū de hyacūthis pel lib⁹. **F**acies z tabulas stā tes tabnaculi d̄ lignis se thī q̄ singule denos cubi tos in longitudine hēant.

opies tabernaculi posteri ora. z cubit⁹ ex vna pte pē debit z alter ex alfa q̄ plus est in sagozū longitudine vtzq; lat⁹ tabnaculi ptegēs **F**acies z opimētū aliud te cto de pellib⁹ arietū rubri catis z sup h̄ rursum aliud opimētū de hyacūthis pel lib⁹. **F**acies z tabulas stā tes tabnaculi d̄ lignis se thī q̄ singule denos cubi tos in longitudine hēant.

Alij aut̄ dicūt z pbabil⁹ vt v̄r. q̄ descēdebāt ad frā nō solū in trib⁹ p̄tib⁹ tabnaculi sic cortine z saga q̄ nō opie bāt frontē tabnaculi. vtz in s̄. dicitis. sed ista de pellib⁹ pē debāt an̄ velū. qd̄ erat in introitu tabnaculi vt dicit iose phus. ad h̄ ei erāt vt repellerēt vim ymbriū z ventoz. z iō erāt nccia. vt v̄r. nō solū sup tectū tabnaculi s̄ etiā i laterib⁹

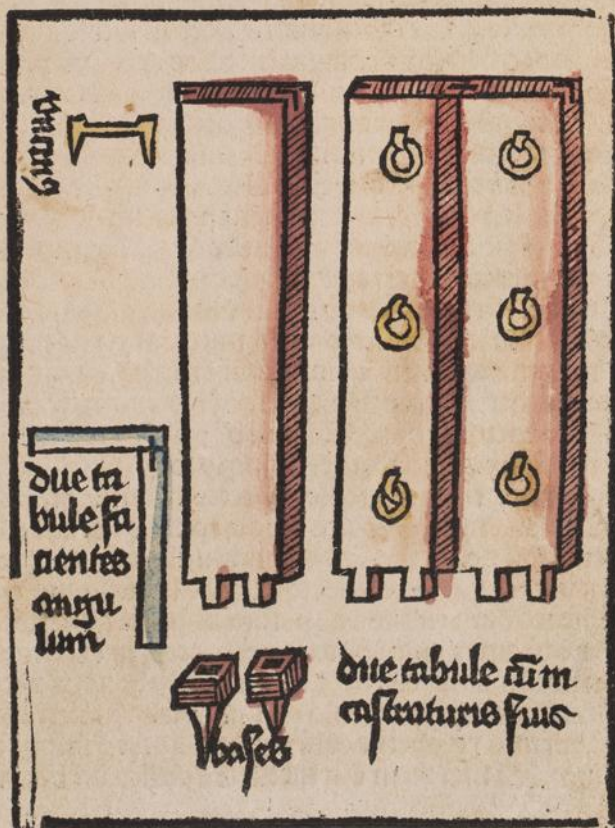
circūq;tiq;. **S**ciendū etiā q̄ ista opimenta de sagis z pel lib⁹ erāt fortit affixa tre cū funib⁹ z paxillis ne a ventis et ymbrib⁹ mouerent. **F**acies z tabulas. h̄ p̄r descri biē tabnaculū q̄tū ad ei⁹ p̄tes q̄ erāt de tabulis sursū erectz. z i latē aq̄lonari erāt. xx. tabule q̄z q̄libet hēbat .x. cubitos lōgitudis z

z i latitudine singlos ac se missez. **I**n laterib⁹ tabule due icastate fiēt qd̄ tabu la alti table p̄nectaf. atq; i hūc modū cūcte table pa būt **Q**uaz. xx. erūt i latere meridiano qd̄ xgit i austr qd̄ .xl. bases argēteas fū des. vt bine bases singlis tabul⁹ p duos angulos sub iiciāt. **I**n latere qz scdo ta bernaculi qd̄ xgit ad aqui lonē. xx. tabule erūt. xl. ha

cubitos lōgitudis z cubitū z dimidiū la titudinis. z iō erecte sursū vna in̄ aliā fa ciebat pierē. x. cubi torū altitudis z. xxx cubitoz lōgitudis. spissitudo aut̄ h̄ pie tis erat eadē cū spis situdie tabulaz q̄ n̄ exprimē i textu. et iō varie h̄ dicit do. **D**icit **R**ea. sa. q̄ spissitu do tabulaz erat vni us cubiti. s̄ h̄ n̄ v̄ve rū. qz eēt nimis pō deroze ad portandū de loco ad locū z ad erigendū sup bases.

z ad standū ibi. qz p̄t pond⁹ possent defacili a basib⁹ de cliare. **I**tē si h̄ eēt v̄z latitudo tecti eēt. xij. cubitoz. z cor tine i laterib⁹ tabnaculi distarēt a fra duob⁹ cubit⁹. **S**̄rū ipe dicit. s̄. q̄ vno cubito tm̄ distabāt. z iō ioseph⁹ dicit pbabil⁹ q̄ spissitudo tabulaz erat tm̄. iij. digitoz. z sic pies aq̄ lonari erāt spissitudis. iij. digitoz. pies aut̄ austral⁹ p̄silis erat p̄ oēm modū i lōgitudie latitudie z spissitudie. pies aut̄ occidētal⁹ hēbat. x. cubitos i altitudie sic p̄cedētes. et iij. digitos i spissitudie. in lōgitudie v̄o hēbat. x. cubitos fm̄ latitudinē interiorē tēpl⁹. z cū h̄ hēbat. iij. digitos in lōgitudie vt cū pietib⁹ aq̄lonari z australi iungerēt in an gulo recto. z iō in p̄te occidētalī erāt tm̄ octo tabule. vj. h̄ntes q̄libet in latitudine cubitū z dimidiū. z sic faciebāt parietē longitudinis. ix. cub. alle. p̄o due tab. habebāt la titudinis dimidiū cubitū z. iij. digitos. z erāt iste due ta bule i p̄te occidentali hic z inde vbi iūgebant cū pietib⁹ tabnaculi lateralib⁹. ita q̄ q̄libz claudēbat dimidiū cubi tū. z residuū latitudis qd̄ erat. iij. digitoz iūgebāt cū pie te lateralī hic z inde ad angulū rectū p̄ modū p̄tractū in margine.

Seq̄tur figura p̄ tabulis z basib⁹ terre infigendis.

Et de istis duabus tabulis facti spalem mentione p^o ali
as cu dicit. **D**uab^o qz ta. q in an. po. st. zc. qz no erat
tate latitudis sic alie tabule. h^o erat eqlis logitudis z spif
situdis. pdicte vo tabule i pte inferiori iungebat vna iux
alla p bases. q erat qdrate i pte supiori z acute inferi^o z ob
longe. vt figerent in
tra terra. In pte aut
supiori qlibz hebat
vnu forame qdratu
vbi intrabat incastra
ture tabularu. qz in
castraturis ioseph^o
vocat cardies. z due
bases erat sub qlibz
tabula corndentes
duab^o incastraturis
cuiuslibet tabule eas
suscipientes intra se
sicut in margine de
scribit. z qz pdce ba
ses erat fortit fixe in
tra terra z ordinate
posite vna p^o alia. z
pns tabule eis infi
xe. a pte inferiori erat
fortiter iuncte. i su
piori vo pte iungeba
tur vncis qz qlibet
iungebat duas tabu
las sil intras sumita
te vtriusqz table. vñ
vbi traslatio nra hz.
erunt iuncte a deoz
sum vsqz sursum z oes
vna copago rtinebit
In heb. hf sic. Erunt
iuncte sup caput vñ
cino vno. sic scribit i
margine. h^o excepto
q capita tablarz erat
decauata fm spissitu
dine vncinoz. ita q
vncini no excedebat capita tubularu. h^o implebat illa con
cauatione. **F**acies z ve. isti aut vectes erat ad cou
gendum tabulas inter pte supiore z inferiore ipsaz. z io in
tabulis erat anuli affixi. p quos transibant vectes. Erant
aut qnqz vectes i latere aqilonari. z qnqz in latere australi
z qnqz in occidentali. vt hf in textu. z hoc exponit duplr.
Dicunt aliq q p qnqz vectes itelligit qnqz ordines vectiu
z sic in qlibz tabula erat anuli qnqz ordiate dispositi. vt ve
ctes possent p illos recte transire. Ra. sa. dic. qz no erat ibi
qnqz ordines vectiu. h^o tm tres ordies. z sic in qlibz tabula
tm tres anuli p qs vectes transibat. erat tm tm qnqz vectes
in qlibz late tabernaculi. qz vectis ille q trasibat p anulos
fixos z in medio tablarz erat vñ z p^o a pncipio pietz
vsqz ad fine. Per anulos vo q erat vsus pte supiore z in
feriore transibat duo vectes vñ q mittebat p vna pte pie
tis. z ali^o p pte opposita z iungebat i medio. ita q caput
vni vectis intrabat caput alteri^o facietes vnu vecte p^o tigu
um sic fit i baculis epoz. q se in pli b^o p^o p^o talē moduz
iunctz z sic p^o q vno pietate erat qnqz vectes. duo sup^o. et
duo inferius z vnus in medio. Vectes tm qui erant i par
te occidentali erant breuiorez alijs. qz paries ille habebat
tm. x. cubitos z octo digitos in longitudie. z sic vectz me
dius hebat tm. x. cubitosz octo digitos logitudinis. duo
aut supiores qnqz cubitosz quatuor digitos. z inferiores
sitr. Sciendū aut q anuli pdictiz vectes erat in exteriori p
te tabernaculi z vectes vñ pietis coungent cū vecti
bus alteri^o parietis in angulo comuni vtriusqz parietis cum
fortib^o vncinis vt tabernaculū firmiter staret z impulsuz
vento: um. Ad maiorem aut intellectuz describit hic vñ^o

partes tabernaculis p quem possunt facillit imaginari ali
duo. non em pot totum tabernaculū simul. pot erat ere
ctum id plano figurari.

Sequitur figura vni^o lateris tabernaculi qtu ad tablas
z bases qbus insigunt.

Facies z velū de hyacitho
z purpura: coccoqz bis tin
cto z bysso rtorta ope plu
mario: z pulcra varietate
textū. qd appendes añ q
tuor colūnas de lignis se
thi q ipe qdē daurate erūt
z hebūt capita aurea z ba
ses argēteas Inseret autē
velū p circulos itra qd po
nes archā testionij q z san
ctuariū z sctuarij sctūaria
diuidēt Pones z ppicia
torū sup archaz testionij i
m sctā sctoz mēsaqz extra ve
lū z z mēsa cadelabzū i la
tere tabernaculi meridiano
Mēsa ei stabat i pte aqlo
nis **F**acies z tētoziū in in

Facies z velū. h^o
describit tabernacu
lū qtu ad vela. que
erant duo. vñ erat
diuidens pte tēpli q
erat sctm sctoz lab a
lia q dicebat sctm vt
sancta. z de illo loqē
hic. Facies z ve. de
hya. zc. erat ei de cō
simili ope cū cortis.
de qbus pdictū est.
z hic exponat sicut
ibi. **E**t qd appen
des ante qtu. co. iste
qtuor columnē erāt
intra tabernaculum
inter sctm z sctm sctō
rū. Ex qd^o p^o qz istō
velū hebat. x. cubi
tos in qdrū. qz alti
tudo tabnaculi erat
x. cubitorū z latitu
do. x. **E**t bases
argēteas. iste bases
erant fixe in terra et

in supiori pte habent vnum foramen ita q pes columnē
intrabat foramen illud. vt solide staret erecta. **I**nse
retur aut velum p circulos vt mediantib^o illis possit velū
trahi. **I**ntra qd zc. s. vltra velū intra sctm sctoz. z itō
subdit. **Q**uo z. s. velo. **S**anctuariū z san. san. di
ui. qd supra vocatū ē sctm. hic d^o sancturiū ita q ista diui
sio intelligitur inter sanctum z sctm sctoz. **P**ones z
ppiciatorū sup archam. modus ponendi expositus ē.
ca. pce. **M**ensamqz extra velū. s. in parte illa taber
naculi q d^o sanctū. **E**t cōtra men. cā. in la. tab. me. zc.
Facies z tentozū. hic pñr describit velū qd pendeat
in introitu tabernaculi loco parietis. z fuit sile qtu ad
materiā z formā z qntitatē velo pdicto qd diuidebat sctm
z sctm sctoz. hoc excepto qd illud pendeat i qtuor colū
nis. istud aut in qnqz z in hoc q bases colūnaz illi^o velū
erant argēteas. isti^o aut enee. z p^o lfa. **R**ōes aut pdictū

Exodus

sic accipiunt sic in ca. p. ce. dictum fuit Per ptē tabernaculi q̄ dicebat sc̄m̄ctōz figurabat alia ps orbis nobis inuisibilis vbi est loc⁹ b̄tōz. z fm hoc fuerūt assignate rōes eorū q̄ erāt iuxta sc̄m̄ctōz. s. arche ppiciatorij. z ipoz cherubin p ptē vō tabernaculi q̄ dicebat sc̄m̄ figurabat alia ps orbis nobis visibilis. q̄ est a celo sydereoz z infra. et fm hoc assignande sunt rōnes eoz q̄ erant i illa pte tabernaculi p cortias ei diuersoz colorz mltiplr z variatas q̄ imediate tāgebāt tabnactū. figura bāt celū syderiū stellis varijs decoratū. p. vij. lucernas q̄ erāt in candelabro figurabant septē plane. z iō candelaz intra tabernaculū positū erat i pte australi. qz mor⁹ planetaz ab oriente. in occidēte in hemispherio nostro declinat ab equinoctiali circulo vergens vsus austrū.

Opimentū vō de pellib⁹ rubricatis figurabat elementū ignis. opimentū de pellib⁹ hyacinthinis elementū aeris. opimentū vō de sagis elementū aq̄. tabule vō parietū z bases q̄ erant de lignis z metallis figurabant elementū terre. qz ligna s̄ terre affixa z metalla generant in tra. z sic p tabernaculū qd figurabat orbē vniuersū. v̄ pdictū est. designat q̄ erat deputatū cultui veri dei. q̄ dñat toti orbī. Mensa autē z ppositōis panes q̄ erāt intra tabernaculū in pte aq̄lonari ex aduerso candelabri designabāt q̄ sacerdotes z leuite q̄ erāt deputati in misterii tabernaculi debebāt viuere de sacrificijs z oblatiōib⁹ ppli. fm q̄ dicit apls. j. Coz. ix. Qui altari deserviūt cū altari p̄cipiant. Erāt autē. xij. panes sup mensaz ad designandū. xij. trib⁹ isrl.

Caplm. xxvij. Facies z altare delignis sethim qd hēbit qnqz cubitos in lōgitudie z totidē in latitudie. i. qd z tres cubitos in altitudie

Cornua at p qtuor āgulos ex ipo erunt z opies illud ere faciesqz in vsus ei⁹ le-

troitu tabernaculi de hyacintho z purpura coccoqz bis tincto z bysso retorta: ope plumario: z qnqz colūnas deaurabis lignoz sethi añ q̄s ducef tētorijū qz erūt capita aurea et bases enee.

Ca. xxvij. Facies z altare delignis sethim qd hēbit qnqz cubitos in lōgitudie z totidē in latitudie. i. qd z tres cubitos in altitudie

Cornua at p qtuor āgulos ex ipo erunt z opies illud ere faciesqz in vsus ei⁹ le-

troitu tabernaculi de hyacintho z purpura coccoqz bis tincto z bysso retorta: ope plumario: z qnqz colūnas deaurabis lignoz sethi añ q̄s ducef tētorijū qz erūt capita aurea et bases enee.

Ca. xxvij. Facies z altare delignis sethim qd hēbit qnqz cubitos in lōgitudie z totidē in latitudie. i. qd z tres cubitos in altitudie

Cornua at p qtuor āgulos ex ipo erunt z opies illud ere faciesqz in vsus ei⁹ le-

troitu tabernaculi de hyacintho z purpura coccoqz bis tincto z bysso retorta: ope plumario: z qnqz colūnas deaurabis lignoz sethi añ q̄s ducef tētorijū qz erūt capita aurea et bases enee.

terrā fiebat ignis desubt⁹ p qhādā fenestrā q̄ in vno latere altaris ad hoc erat facta. z ignis ascendens de arula p foramina pdicte craticule transiens. illa q̄ erāt sibi posita cremabant z p̄z lra fm hoc vsqz ibi. **Quos po. sub arulam altaris. arula em̄ ē vas vbi ponit ignis. put Jcf.**

betes ad suscipiendos cineres z forcipes atz fustulas z igniū receptacula

Quia vasa ex ere fabricabif Craticulāqz i modū rhereneā: p cui⁹ qtuor angulos erunt qtuor anuli enei q̄s pones sub arulam altari.

Erūtqz craticula vsqz ad altaris medium facies z vectes altaris delignis sethi duos q̄s opies lamis eneis z induces p̄ circulū erūt qz ex vtroqz latere altaris ad portandō. Mō soliduz s̄z inanez cauū intrinsecus

dū est p veritate textus habenda habet subter. z nō sup z iō si quis velit sequi dictā expositionē quā plures expositores sequūt oportet dicere q̄ in altari erāt octo anuli. qtuor in supiori pte cū quib⁹ craticula dependebat ex cornib⁹ z quatuor in inferiori pte sub arula in quib⁹ mittebantur vectes ad portandū altare. s̄ hoc nō h̄n cōsonat textui h̄ic infra. xxxvij. c. vbi d̄z. Fufis quatuor anulis per totidem retiaculi sumitates ad imittendū vectes ad portandū altare. Ex quo p̄z q̄ anuli quatuor quib⁹ imittebant vectes ad portandū altare erat in summitate retiaculi. z certū est q̄ retiaculū h̄ic non potest dici fm translationē nostrā nisi craticula ad modū rheris facta. iō alit̄ exponit Ra. sa. Ad cui⁹ intellectū primo ponenda est lra p̄ ut h̄c in heb. q̄ talis est. Et cribrū in modū rheris enei p cui⁹ qtuor angulos erant qtuor anuli erei q̄s pones sub ambitum altaris. erūtqz cribrū vsqz ad altaris mediū. Cribrū h̄ic d̄z quoddā opus ereū ad modū rheris factum. et iō vocat̄ cribrū. qz sicut cribz h̄z multa foramina sic z istd̄ qz factum est ad modū rheris z circūbat altare exteri⁹ attingens a parte inferiori vsqz ad medietatem altitudinis altaris. Ambitus autē dicitur h̄ic quedā elevatio in circūtu altaris per modum zone. z erant iste ambitus sup cribrum z anuli erant positi in angulis altaris sub isto ambitu. z sup cribrum p quos anulos mittebant vectes ad portandū altare. Cornua autē que erant in superiori pte altaris in angulis non erat recurvata. s̄ recte tendētia in altum quasi quidam pomelli ad decorem altaris. concavitas autem altaris qm̄ situabant castra z altare implebatur terra vsqz ad summū. z supra superficiē illi⁹ terre ita tabulas altaris inclusivē fiebat ignis z offerebantur z cremabantur hostie. fm q̄ dictum fuit supra. xx. cap. Altare de terra facietis m̄hi. z quando mouebantur castra. amovebatur altare predictum de tabulis factum. z remanebat terra. z ista expositō p̄cordat lre que ad hoc potest de facili applicari.

Ad maiorem autem intellectum descripti figuram fm vtrāqz expositionem. Sciendū tamen q̄ vnū latus tñ altaris h̄ic figuratur apparens directe. tum qz alia tria nō possunt figurari in plano. tum quia per imaginationem insipientis latus vnuz alia tria possunt defacili capi. cūz sint per omnem modum similia hoc excepto q̄ in figura prime expositionis describitur illud latus in quo erat fenestra. alia autem tria nullam fenestram habebant.

Ad maiorem autem intellectum descripti figuram fm vtrāqz expositionem. Sciendū tamen q̄ vnū latus tñ altaris h̄ic figuratur apparens directe. tum qz alia tria nō possunt figurari in plano. tum quia per imaginationem insipientis latus vnuz alia tria possunt defacili capi. cūz sint per omnem modum similia hoc excepto q̄ in figura prime expositionis describitur illud latus in quo erat fenestra. alia autem tria nullam fenestram habebant.

Ad maiorem autem intellectum descripti figuram fm vtrāqz expositionem. Sciendū tamen q̄ vnū latus tñ altaris h̄ic figuratur apparens directe. tum qz alia tria nō possunt figurari in plano. tum quia per imaginationem insipientis latus vnuz alia tria possunt defacili capi. cūz sint per omnem modum similia hoc excepto q̄ in figura prime expositionis describitur illud latus in quo erat fenestra. alia autem tria nullam fenestram habebant.

Ad maiorem autem intellectum descripti figuram fm vtrāqz expositionem. Sciendū tamen q̄ vnū latus tñ altaris h̄ic figuratur apparens directe. tum qz alia tria nō possunt figurari in plano. tum quia per imaginationem insipientis latus vnuz alia tria possunt defacili capi. cūz sint per omnem modum similia hoc excepto q̄ in figura prime expositionis describitur illud latus in quo erat fenestra. alia autem tria nullam fenestram habebant.

Ad maiorem autem intellectum descripti figuram fm vtrāqz expositionem. Sciendū tamen q̄ vnū latus tñ altaris h̄ic figuratur apparens directe. tum qz alia tria nō possunt figurari in plano. tum quia per imaginationem insipientis latus vnuz alia tria possunt defacili capi. cūz sint per omnem modum similia hoc excepto q̄ in figura prime expositionis describitur illud latus in quo erat fenestra. alia autem tria nullam fenestram habebant.

Ad maiorem autem intellectum descripti figuram fm vtrāqz expositionem. Sciendū tamen q̄ vnū latus tñ altaris h̄ic figuratur apparens directe. tum qz alia tria nō possunt figurari in plano. tum quia per imaginationem insipientis latus vnuz alia tria possunt defacili capi. cūz sint per omnem modum similia hoc excepto q̄ in figura prime expositionis describitur illud latus in quo erat fenestra. alia autem tria nullam fenestram habebant.

Ad maiorem autem intellectum descripti figuram fm vtrāqz expositionem. Sciendū tamen q̄ vnū latus tñ altaris h̄ic figuratur apparens directe. tum qz alia tria nō possunt figurari in plano. tum quia per imaginationem insipientis latus vnuz alia tria possunt defacili capi. cūz sint per omnem modum similia hoc excepto q̄ in figura prime expositionis describitur illud latus in quo erat fenestra. alia autem tria nullam fenestram habebant.

Rōnes autē pdictorū sic assignāt. Altare em̄ istud vocabatur altare holocausti. nō q̄ hostie holocaustorū ibi tñmō offerent. s̄ etiā cū hoc hostie pacifice z p̄ pctō. s̄ q̄ hostia holocausti dignior erat. vtpote q̄ tota incendebat ad honore dñi. alie vō nō. iō denotat altare holocaustorū tāq̄ a digniori. Itē istud altare nō erat intra tabernaculū s̄ extra in atrio tabernaculū. tuz p̄pter mundiciā tabernaculi seruandā. tū q̄ nō possent hostie ibi cremari. s̄ inflamarent cortine q̄ erāt sup̄ tectū tū nō distarent a pavimento tabernaculū nisi p̄ .x. cubitos. tum ne fierent siles ydolatrie q̄ imolabant z offerebāt victimas sup̄ altaria q̄ erant in templis ydolorū. **H** Facies z atriu. Dic p̄r de scribit atriu qd̄ erat circa tabernaculū. erat autē h̄mōi atriu quēdā platea magna sub dño h̄ns in longitudinē cētum cubitos ab oriente in occidentē z in latitudine quinquaginta ab austro versus aquilonē z erat clausa colūnis q̄nq̄ pedū altitudinis in quibus p̄debāt cortine vsq̄ ad terram. vbi cū parillis z funib⁹ figebant ne a ventis moueretur. In latere vero aquilonari ipsi⁹ atrij erant .xx. colūne z in latere australi .xx. z in occidentali .x. z in latere orientali .x. z erant om̄s de ere fm̄ q̄ h̄. j. xxxviij. ca. z erant in fixe basib⁹ eneas. eo mō sicut dcm̄ ē de alijs colūnis exiitibus in tabernaculo cortine vō habebāt in latitudine. v. cubitos fm̄ longitudinē colūnarū. z erāt facte cū acu reticulato ope. vt dicit h̄. a. sa. ita q̄ vulgus q̄ erat extra atriu p̄ foramina cortinarū poterat videre sacrificia z oblatōes q̄ fiebāt in atrio p̄ sacerdotes z erāt om̄s de eadē materia. s̄. de bysso retorta. vt sila essent bene fortia. z p̄ h̄ns eiusdem coloris. hoc excepto q̄ in introitu atrij qui erat in pre orientali lōgitudinis quinquaginta cubitorū vt iaz dictū ē. xx. cubiti mediū clauderant p̄ cortinas factas de quatuor colorib⁹. s̄. hyacintho z purpura coccoq̄ bis tincto z bysso retorta. z illa cortina poterat trahi z retrahi p̄ ingressu z e-

gressu eorū q̄ intrabāt atriu. decē autē cubiti q̄ erāt ex vtraq̄ pte introitus clauderant cortinis de bysso factis. sic et alie q̄ erant in circuitu. **I** Om̄s colūne zc. in heb. h̄ sic. Dim colūnarū atrij p̄ circuitū cincture eaz z vincini de argento. z vocant̄ hic cincture qd̄ā circuli argentei circū-

facies illud sicut tibi i mō- te mōstratū ē **F**acies z atriu tabernaculi: in cui⁹ australi plaga s̄ meridiē erūt tentoria de bysso retorta. Centū cubitos vnū lat⁹ tenebit in lōgitudine z colūnas .xx. cū basib⁹ totidem eneas: q̄ capita cū celatur suis hēbūt argentea. **S**ilr z in latere aquilonis p̄ lōguz erūt tentoria centū cubitorū colūne .xx. z bases eneas eiusdē numeri. z capita eaz cum celatur suis argētea **I**n latitudine vō atrij qd̄ respicit ad occidentem erūt tētoria p̄ quinquaginta cubitos z colūne .x. basesq̄ totidem. **I**n ea q̄z atrij latitudine q̄ respicit ad orientē quinquaginta cubiti erūt. in quibus quidē cubitorū tentoria lateri vno deputabunt colūneq̄ tres z bases totidem z in latere altero erūt tētoria cubitos obtinentia quidēdecim: colūne tres: z bases totidē **I**n introitu vō atrij fiet tentorium cubitorū viginti ex hyacitho z purpura coccoq̄ bis tincto z bysso retorta ope plumario Columnas habebit quatuor cū basib⁹ totidēz **O**mnes colūne atrij per circuitum vestite erūt argēteis laminis. capitibus argenteis z basibus eneas. **I**n longitudie occupabit atrium cubitos centum in latitudine quinquaginta. altitudo quinq̄ cubitorū erit. **F**ietq̄ de bysso retortaz hēbit bases eneas. **C**ūcta vasa tabernaculi in oēs vsus z ceremonias taz parillos eius q̄z atrij ex ere facietis **P**recipe filiis israel vt afferant tibi oleum de arboribus oliuarum purissimū

dātes colūnas vt dicit h̄. a. sa. vrrū tñ essent in medio colūne p̄ modū cuiusdā pomelli vel in supiori pte p̄ modū capitelli nō determinat **H**onabili⁹ tñ vō q̄ essent p̄ modū capitellorū in supiori pte. q̄z erāt ad decorē q̄ magis dñt poni in capite colūne **V**ncini autē dicūt vbi cortine p̄debāt a colūnis. z h̄ hoc colūne dicte nō erāt vestite lamis argēteis. s̄ tñ in capitibus eoz erāt quidā qd̄ā circuli argentei **C**ūcta vasa tabernaculi. s̄. canille martelli zc. h̄mōi q̄ erāt necessaria ad erigendū colūnas z cortinas. **E**x ere facietis. **I**nstruūta em̄ cuiuscunq̄ artis fm̄ modū loquēdi hebraicū vasa vocant̄. **D**i spositionē autē atrij q̄stum ad colūnas z cortinas hic nō descripsi. tum q̄ per ea q̄ dicta sunt a quolibz defacili potest capitum quia in fine libri ponet q̄n agez erectiōe tabernaculi rō aut h⁹ atrij circa tabernaculū accipit tum p̄pter reuerētā tabernaculi ne pplares ad ip̄z nimis appropinquarēt. tū vt sacerdotes z leuite liberius facerent officia sua circa altare holocausti multitudine ppli exiit exite **P**recipe filiis israel. **D**ic p̄r agit de illo quod erat necessarii ad illuminatōnem templi. tum p̄pter decorē. tuz vt ibide nocte possz clare videri cum d̄. **P**re. filiis israel. vt afferat oleum de arbo. oli. s̄. de fructu oliue expressuz. istō enim pprie oleū dicitur. oleum aures nunc z alterius materielcauscaz d̄. tñ **P**urissima. i. sine

oleum p̄cipatū; z diminutivē n̄

Exodus

armica. **O** Pilos cotusum. qz istud est puri qd illd qd teritur inter molas p. **U**t ardeat lucerna. i. lucerne. accipiendo singulare p. plali. sicut. s. viij. ca. Venit musca granissima. i. multitudo muscar. **Q** Semp. i. qualibet nocte. Joseph⁹ etiā dicit qz etiā de die tres ardebāt. z oēs septē de nocte. nec licitū erat ibi ardē aliud oleū. **E**t colocabūt eā aaron z filij eius. hoc em nō erat licitū nisi sacerdotib⁹. **xxviiij.**

Applica quo ad te aaron. descripto tabernaculo. hic pnter agitur de ministris ad cultū tabernaculi deputandis. z primo de ornatu eorū seu cōpositiōe. scdo de ipsoz cōsecretiōe ca. xxix. tercio de officij executione. ibi mūdabīs. Ad euidentiā primi pmo ponā sub qdam ppendio ornamenta seu vestimenta sacerdotū p ordiūz intendo in hoc seq so sephū. qz fuit de genere sacerdotali. z mansit in isrlm tpe quo adhuc stabat tēplū z sacerdotū ministeriū z iō plies potuit videre z vidit vestes z ornamenta ipsoz. z iō certū potuit scribere talia qz ka. sa. z aliq q fuerūt postea p magnū tps. qz fm hiero. in epla ad desiderū. alit vīsa. alit audita narrant. z iō ille q vidit certius scribere potuit. fz at ipm erant. x. ornamenta summi sacerdotis. qz quoz inferiorib⁹ sacerdotib⁹ cōcabant. primū est femoralia linea ad opitendū carnē turpitudinis sue. scōz est tunica de bysso facta z dupla p totū. Est aut byssus genus candidissimū. terciū est balthē. i. cingulū de diuersis colorib⁹ factū. latitudis qsi quoz digitoz. cui⁹ extremitates pende-

bant in pte anteriori sacerdotis hīs fimbrias de auroz alijs colorib⁹ cū pulcra varietate. quartū est tyara siue mitra de bysso in capite sacerdoti posita. tēdens sup⁹ in acutū z cū cinctura siue bendello ligabat sub mentone. ita q nuditatē collis tegeret z mitrā fortit teneret ne caderet de capite sacerdotis ministrātis. alia sex erāt appropriata summo sacerdoti. qz primū erat tunica hyacinthina q hēbat circa collū z in extremitatib⁹ maicaz oras cōtextas fortiter ex diuersis colorib⁹ z lapidib⁹ p̄ciosis. in margine inferiori hēbat malognata facta de hyacitho. purpura z vermiculo z bysso reorta. z tintinabula aurea intermixta. sic qz hī duo malognata erat unū tintinabulū. z econuerso inter duo tintinabula unū malogranatū. scōz erat suphumerabile. qd ponebat sup dictā tunicā. z qstūm ad materiā. erat de pāno p̄tecto qnqz gūib⁹ filoz. i. filis factū d auro. z hyacintho. de purpura. coccoqz bis ticto. z bysso reorta. cū pulcra varietate ita tū q nō erāt ibi alit aialia figurata. s. flores z psilia. qstū ad formā ho erar vestis qdrata altera pte longior hīs i medio apturā p quā itrabat sca put summi sacerdoti. z latitudo illi⁹ vestis tāgebat hūeros longitudo aut ipi⁹ vno ps pendeat retro opiens dorsum vsq ad renes. z altera pēdeat an opiens pect⁹. latera at vtriusqz ptis iungebāt in laterib⁹ sacerdotis nodulis aureis. sup hūeros aut hēbat hī vestis duos lapides onychinos magnos. in qb⁹ erāt sculpta noīa filoz isrl. sex i vno lapide. z sex in altero. z erāt noīa senioz sup humerū dextrū. alioz vō super sinistrū hēbat etiaz in medio pectoris foramen qdratū magnitudinis vni⁹ palmi in lōgū z latū z dimittebāt ille locus vacuus ad hoc qz poneret ibi tertium ornamentū qd vocat rōnale. c⁹ p̄am⁹ erat de eadē materia cū suphumerali. in quo erant. xij. lapides p̄ciosi fm quoz ordines dispositi. in quib⁹ erant sculpta noīa. xij. filioz isrl. ita qz noīa senioz erāt sculpta i linea supiori fm ordinē natiuitatis sue z sic p̄nt de alijs. Hēbat at ma-

gnitudinē vni⁹ palmi iā qdrū. ita vt impleret p̄cise locū dimissum. vacuū in suphumerali. z in quatuor āgulis hēbat quoz anulos aureos qbus cōrūdebāt quoz anulī exītes in suphumerali z p annulos istos stringebant sil rōnale z sphumerale cū ligamīnib⁹ hyacinthinis p annulos trāseūtib⁹ adhuc

is de medio filioz israel vt sacerdotio fungant mibi aaron. nadab. z abiu. eleazar z ythamar. facie seq vestem sc̄tāz aaron frī tuo in gloriam z decorem. **E**t oqueris cunctis sapientib⁹ corde quos repleui spiritu prudentie vt faciant vestes aaron fratri tuo in gloriam z decorem in quib⁹ sancti-

los trāseūtib⁹ adhuc tū ad maiorē firmitatē duo erāt aurei in supiori pte rōnal in quib⁹ imittebant cathene auree. z p stulas aureas in suphumerali exītes trahebant sursum z iungebant cū suphumerali cū vncinis aureis circa scaplas ipi⁹ sacerdotis. in inferiori pte rōnali erāt alij duo anuli p̄siles in vtroqz latere eius z in pte posteriori su-

perhumeralis erāt duo anuli aurei eis cōrūdetes qbus sil stringebant rōnale z suphumerale in vtroqz latere sacerdotis per ligaturaz hyacinthinā trāseūntem p annulos p̄dictos. In rationali vero erat doctrina z veritas. fm translationē n̄fam. In heb. hf. Drimz tumim. z in idē redit. vrim ei significat manifestationē qd p̄tinet ad doctrinā. tumim significat integritatē. qd p̄tinet ad veritatē. scz qz integret verba sua. Scdm iosephū ista doctrina et veritas siue vrim z tumim erat qdam fulgor p̄cedens de lapidibus rōnalis. q designabat deū placatū. z r̄sum. p̄spe r̄ū. z sic impleret in effectu. sicut a pontifice petebatur. Dicit em iosephus qz iste splēdor cessauit p ducentos annos anqz scriberet librū antiq̄tatū. quē scripsit Tyti z vespasiani tpe ka. sa. dicit qz vrim z tumim. siue doctrina z veritas erat nomen dñi tetragramaton positū in rōnali s̄ lapidibus. vrute c⁹ manifestabat veritas de interrogatis ipi⁹ sacerdoti. qn̄ consulebat dñm. Quartum ornamentū erat balthēus siue cingulum factum de qnqz colorib⁹ sic suphumerale z rōnale pulcra varietate factū. cuius extremitates sunt decenter fimbriate dependebant in anteriori pte sacerdotis stringens suphumerale cum mitra hyacinthina posita in capite summi sacerdotis sup aliā mitram byssinā z alijs inferiorib⁹ vestimentis. Quintū ornamentū erat mitra hyacinthina posita in capite summi sacerdotis sup aliam mitrā byssinam hīs in inferiori pte semicirculū aureū pulcre fabricatū. p̄cedentē ab occipite. vsqz ad vtrāqz aurez. Sextū aut erat lamina aurea pendens in fronte summi sacerdotis ligata. cum mitra filis hyacinthinis. in qua erat nomen domini tetragramaton inscriptum. Dec erat facta ad modū lune cōnscalate. vt dicunt aliqui hūctis cōnscalate z cōuexū inferi⁹ sed erat facta ad modum corone. vnde z corona vocatur in litera. non tamen erat corona perfecta. s. solum p̄tēde batur ab aure in aurem transiens super frontem. vt dicit iosephus z ka. sa. ita qz ipsa cum semicirculo p̄dicto qd erat i pte posteriori capitis. faciebat quasi coronā p̄fectā. **E**t vt melius dicta capiant descripti p̄dca in figura. q inspecta z cōsideratis p̄dictis p̄ lra paucis exceptis.

Applica qz ad te aaron. Dic agif de vestimentis sacerdotum. z primo in generali. secundo i sp̄tū ibi **H**ec aut sunt. Circa primū dī. **A**pplica. s. ad diuinū cultū p̄secratiōz in sacerdotiūz. de q agif capto seqn. **F**aciesqz vestem sanctam. i. ad ministeriū diuini cult⁹ deputatum. sanctum enim in vna significatione idem est q diuino cultui deputatum. nā nō erat licitum sacerdotibus talib⁹ vestib⁹ vt nisi in cultu tabernaculi. **C** In gloriāz decore. qz hoc cedebat ad gloriā def. principali z secū dario ad honore aaron. z filioz ei⁹. in qstūm erat mediātoris iter deū z pplm. **I**n quib⁹ sc̄rificat. i. p̄secrat⁹

Figura summi sacerdotis cum suis vestibus.

Quoniam misit mibi. qz ante consecratione ipse non ministravit. h moyses ut hz ca. se queri. **H**ec aut sunt. hic agit de vestimentis sacerdotum in spali. z pmo de illis qz erant spalia summo sacerdoti. scdo d his qz erant coia sibi et alijs sacerdotibus inferioribus. ibi. Facies z feminalia. adhuc primo enumerat q

ficatus misit mibi. **H**ec autem erunt vestimenta qz facient. Rationale z super humerale. tunicam et lineam strictam cidarim z baltheum. Facient fratri tuo aaron z filijs eius vestimenta sancta. vt sacerdotio fungantur mibi. Accipientqz aurum et hyacinthum z purpuram coccumqz bis tinctum et byssus. Facient au

sunt specialia summo sacerdoti. secundo psequitur de singulis sibi. Facient autem. Circa primam partem p littera vsqz ibi. **S** Tunicam z lineam strictam. In hebreo hz. Tunicam simbriatam. z loquit de tunica hyacinthina: qz erat pulcre simbriata vt pdictu est.

tem superhumerali de auro z hyacintho z purpura coccoqz bis tincto z bysso retorta. opere polymito.

Duas oras iunctas habebit in vtroqz latere summitatum vt in vnum redeant. Ipsa quoqz textura et cuncta operis varietas erit ex auro z hyacintho z purpura. coccoqz bis tincto z bysso retorta. Sumesqz duos lapides onychinos. z sculpes in eis nomina filiorum israel sex nomina in lapide vno. z sex reliqua in altero iuxta ordinem natiuitatis eorum. Opere sculptoris z celatura gemmarij. sculpes eos nominibz filiorum

isrl inclusos auro atqz circudatos. z pones in vtroqz latere superhumeralis memoriale filijs israel. Portabitqz aaron nomina eorum coram domino super vtrumqz humerum ob recordati onem. Facies z vncinos ex auro. z duas cathenulas auri purissimi sibi iunctas coherentes quas inferes vncinis. Rationale quoqz iudicij facies ope polymito iuxta texturam superhumeralis. ex auro hyacintho z purpura coccoqz bis tincto et bysso retorta. Quadrangulum erit et duplex. Mensuram palmi habebit. tam in longitudine qz in latitudine: ponesqz in eo quatuor ordines lapidum. In primo vsu erit lapis sardius z thopasius z smaragdus. In secundo carbunculus z saphirus z iaspis. In tertio ligurius achates z ametistus. In quarto chrysolitus onychinus et

pondus lapidum sibi dē situatoz melius sustineret. Alia est hanc. sal. vt inter illos duos panos nomen dñi tetragrama non includeretur. **I**n primo vsu. i. ordine.

tem superhumerali de auro z hyacintho z purpura coccoqz bis tincto z bysso retorta. opere polymito. **D**uas oras iunctas habebit in vtroqz latere summitatum vt in vnum redeant. Ipsa quoqz textura et cuncta operis varietas erit ex auro z hyacintho z purpura. coccoqz bis tincto z bysso retorta. Sumesqz duos lapides onychinos. z sculpes in eis nomina filiorum israel sex nomina in lapide vno. z sex reliqua in altero iuxta ordinem natiuitatis eorum. Opere sculptoris z celatura gemmarij. sculpes eos nominibz filiorum isrl inclusos auro atqz circudatos. z pones in vtroqz latere superhumeralis memoriale filijs israel. Portabitqz aaron nomina eorum coram domino super vtrumqz humerum ob recordati onem. Facies z vncinos ex auro. z duas cathenulas auri purissimi sibi iunctas coherentes quas inferes vncinis. Rationale quoqz iudicij facies ope polymito iuxta texturam superhumeralis. ex auro hyacintho z purpura coccoqz bis tincto et bysso retorta. Quadrangulum erit et duplex. Mensuram palmi habebit. tam in longitudine qz in latitudine: ponesqz in eo quatuor ordines lapidum. In primo vsu erit lapis sardius z thopasius z smaragdus. In secundo carbunculus z saphirus z iaspis. In tertio ligurius achates z ametistus. In quarto chrysolitus onychinus et

Linea stricta. qz idē est qd tunica stricta. de qz supra dictu est qz erat vestimentu cōe summo sacerdoti z alijs. z iō eius enumeratio nō hz locū h inferius.

Cidarim. i. mitra cum lamina sancta sibi alligata. **F**acient autem. **H**ic psequit in speciali de ornamentis specialibus summi sacerdotis. z diuiditur fm numeruz ornamentoz z patebunt partes psequendo. primo ergo psequit de superhumerali. cum dicit. Facient autem zc.

Opere polymito id est pluribus coloribus z figuris variato. z dicitur a polys qd est pluralitas: ex mitos qd est gutta. **D**uas oras iunctas habebit. qz ore latitudinis innate erāt in lateribus sacerdotis vt predictum est cum vncinis. z sic anterior z posteriori gebantur simul.

Inclusos auro atqz circudatos. i. situatos in auro per circuitum partis interioris iuxta pannus superhumeralis vbi lapides erant situati sicut situantur in anulis.

Facies et vncinos. qui erant positi in superiori parte superhumeralis circa scapulas.

Rationale qz. **H**ic psequit de rationale et rationale iudicij. qz in ipso iudicabat summus sacerdos cōsulēs dñm qd eēt agēdū. **Q**uadrangulum. erit rōe smpredicta. **E**t duplex. i. de panno duplicato duplici cā. vna est vt

Facies etiam in ra. ca. sub. coherentes. i. ope plectili. iste
sonne eadē cathene q̄ supradicūť iſerte vncinis ſuphume-
ralis ſim patrē ſupiorē. h̄ ps iſerioz erat iſta anulſ iſius
rōnalis. Et iō de iſtis cathenis ſit mentio in vtroq; ope. ſ.
ſup humeralis rōnalis. **F**acies r̄ duos anulos an-
reos q̄s pones i ſum-
mitatib⁹ rōnalis .i.
in pte exteriori q̄ eſt
ſupior respectu illi⁹
q̄ e magis p̄pinq̄ cor-
pori ſacerdotis:

Et in oris q̄ e re-
giōe ſunt. i. ex oppo-
ſito confidentes.
Pones aut̄ in rō-
nali iudicij doctrinā
r̄. i. lapides p̄ quoz
fulgorē manifeſtabi-
tur ſacerdoti diuinū
b̄nplacitū. r̄ ſim iō
ſep̄hū. ſim dō Rab.
ſa. nomē dñi tetragra-
maton ſuit incluſuz
mō p̄dicto. **F**a-
cies r̄ tunicā. h̄ p̄ſe-
quit̄ d̄ de tunicā hya-
cithina. **A**n cu-
ius me. ſn. erit capi-
tū. i. aptura p̄ quā i-
trabat caput ſacer-
dotis. **E**t ora p̄
gyrū eius textilis .i.
ope plectili.

Facies r̄ lamina
Dic p̄ſequit̄ de la-
mina ſācta p̄dēte i
frōte. **S**anctū
dño. i. nomē dñi te-
tragramaton.
Et erit ſup thya-
rā. i. mītrā. **P**or-
tabitq; aarō inſiḡta-
tes orādo vt d̄mītrā
tur. **S**tringeſ-
q; tunicā byſſo .i. fa-
ciā de byſſo: vñ i he-
breo h̄r Tuntoā byſ-
ſinā r̄ loquit̄ de tūni-
ca iſerioz q̄ eſt erunt
cōis alijs ſacerdoti-
b⁹ r̄ cigebat̄ q̄ d̄ bal-
theo q̄ erat etiā cōis
alijs ſacerdotib⁹: vt
ſupradicūť eſt.

Facies r̄ bal. lo-
quit̄ d̄ baltheo ſup-
ior q̄ cigebat̄ ſuphu-
merale. **P**orro
ſilijs iſrl. h̄ p̄r agif-
d̄ veſtimēt̄ cōib⁹ ſū-
mo ſacerdoti r̄ alijs
e p̄t̄ ſa ex. ſ. d̄icris
v̄ſq; ſbī. **K**e in
ſiquitat̄ rei moriant̄
q; alit̄ mō. indebito
accederēt r̄ irreuerē-
ter. **L**egitimuz
ſempit̄nā erit. i. lege
firma r̄ ſtabili firma-
tū. Rōnes aut̄ p̄d̄-
ctoz ſic accipiunt̄ in

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

general. **A**d huc ei habebāt ſacerdotes veſtes p̄cioſas et
ſpāles: vt haberēt i maiorē reuerētia a p̄plo: r̄ q; iſtud ce-
debat ad honorē diuinū cū eſſent medij iter deū r̄ p̄p̄m.
In ſpāli dō rōnes accipiunt̄ ſic ſim ſenſuz ſfalē. p̄ ornāmē-
ta ei ſummi ſacerdotis figurabat̄ q̄ſi totus orbis. **T**unica
eſt linea figurabat̄
terrā: q; linū naſciť
de terra. **B**altheus
cingens illā tunicā
figurabat̄ oceanū:
q; circūdat terrā. **T**u-
nica hyacinthina rō-
ne coloris figurabat̄
elemētū aeris: in q̄
inſerebant̄ tintinna-
bula: q; in aere gene-
rāt tonitrua. **B**althe-
us aut̄ cingēs illā tu-
nicā figurabat̄ elemē-
tū ignis q; ambit ae-
rem. **S**uphumeralē
cū rōnali ſibi iuncto
figurabat̄ celū ſyde-
reū: q; ex multis co-
lorib⁹ r̄ picturis erat
adornatū ad d̄ſignā-
dū pulcritudinē ſtel-
larū. **D**uo aut̄ lap-
ides onychini in ſup-
hūerali poſiti ſignifi-
cabant̄ duo magna
luminaria. ſ. ſolem r̄
lunā. **D**uodeci gem-
me i rōnali poſite ſi-
gnrabāt. xij. ſigna zo-
diaci: r̄ iō dicebatur
rōnale: q; terrenoz
rōnes ſunt in celeſti-
bus: q; ab ip̄is ema-
nāt terreſtria ſim q;
d̄ Job. xxxviiij. **M**it-
q; d̄ noſti ordinē celli
r̄ pones rōne ei⁹ in
terra: **P**er mītrā dō
figurabat̄ celuz em-
pyreū: r̄ p̄ lamīnam
aureā ſupra mītrā
poſitā ip̄e deus p̄ſi-
dens oibus creatur̄
p̄pter q; in illa lamī-
na nomē dñi tetra-
gramaton erat in-
ſculptum q; appro-
piatur ip̄i creatori
oim. **P**er h̄ at q; no-
mia ſiloz iſrl̄ erant
ſculpta i duob⁹ ony-
chinis ſuphūeralia:
r̄ i duodecim gemis
ext̄tib⁹ i rōnali oſtē-
debat̄ q; ſummo ſa-
cerdoti erat ip̄oſiti
on⁹ p̄p̄i: r̄ ip̄m debe-
bat h̄ſe i pectore iu-
gis meditatiois orā-
do p̄ ip̄o ad dñm: r̄
p̄t̄ p̄dicta d̄ ip̄o aa-
rō ſcribit̄ ſap. xvij.
In veſte ei p̄deris
quam hēbat erat to-
t⁹ orbis terraz. r̄ p̄

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

Facies r̄ tunicā ſuphūe-
ralis totā hyacinthinam.
in cuius medio ſupra erit
capitū r̄ ora p̄ gyrū eius
textilis ſicut fieri ſolet i ex-
tremis veſtū p̄tib⁹ ne faci-
le rūpanť. **D**eorsuz ſo ad
pedes eius dē tunice p̄ cir-

retu magna l' quartoz ordmib' lapidu erat scripta : z i dyademate capitis illi' magnificetia tua dne scripta erat z vocat h magnificetia nome dni tetragramato: qd dz no me ei' magnu vt dictu est. s. vj. ca. q: est soli creator: oim appropiatu: rones autē mysticas pdictoz cā breuitatis omitto cetera patet

In cap. xxvij. vbi dz i postilla. Ad euidentiā pami zc.

Additio prima.

Iosephus nō est tenēdus in b loco etiaz si sit d genere sacerdotali: dicit ei manife ste litere: naz vestes pōtificales sunt tm mō put ponunt in pna scde. q. cij. ar. v. in rñsione ad. ix. arg. quaz qdē octo: pna vestis linea. scda tunica hyacinthina cū tinctinnabulis: tertia suphumale cū duob' lapidib' onychinis: qrtā rōnale quadratū in q erat. xij. lapides cū noib' filioz isrl' in q etiā mādabat ponē doctrina z veritas: qnta erat balthe' seu cingulus: sexta thvara seu mitra: septima lamina aurea in frōte i qua erat nomē dni z de istis septē tm fit mentio. j. leui. viij. c. qū moyses p induit ipm aarō in pōtificialib': octaua aut est femorale ad optendū turpitudinē carnis de qua veste octaua nō fit ibidē mētio: qz nō debebat indui p moysen ex honestate s; p ipm met sacerdotē: fit tm de ea veste exps sa mētio cōmuniter leui. xvj. ca.

In eo. ca. xxvij. vbi dz in postilla. Dicit etiā Iosephus q iste splendor cessauit zc.

Aditio ij. In toto tpe tēpli scdi nō fuit illa vestis pōtificialis q dz rōnale iudicij: sicut nec archa testi: z qdā alia q ibi defecerūt: put oēs hystorie hebraice testant. qd etlā facit p fide nra de q tractādū ē dno pcedēte i pphetia Aggei. ij. sup illud vbu. Magna erit glia dom' isti' nouissime plus q pnie. vñ nō est dicēdū: q solū p. cc. annos aū ipsi t'ri cessauerūt cū in toto tpe tēpli scdi defuerunt

Replica correctorij Burg.

In ca. xxvij. vbi postilla. dicit materiā vestiū sacrarū z nuerū debere accipi z distingui fm dicta iosephi: q scripsit ex experientia: qz de genere sacerdotall z qz vidit zc. bur. dicit iosephū nō eē tenēdū: qz fm lre veritatē vt dicit sunt tm octo vestes. z allegat ad h scdm tho. s; mix videt q bur. pferat dicta sacri tho. i hac materiā q in facto psistit: qd nec scūs tho. nec bur. vnqz vidit sicut Iosephus. nec est p lram. qz lra bñ inspecta numerat plus q octo vestiū noia nec est mix q leui. viij. nō fit mentio de femorali qz nec fit mētio de zona linea q cingebat tunica linea ifertoz: q cōis erat pōtifici z alijs sacerdotibuec fit ibi mētio de cidari linea q erat mitra pōtifici z alijs sacerdotib' d quib' manifesta fit mētio leui. xvj. qb' aditū ctis ad alias octo enumeratas p burg. sūt. x. put vult iosephus quē h bur. iprobare nūit: nec pōt dicere burg. cūz tho. q mitra linea quā dicit lra cydarim sit eadē eū thvara. qz thvara q soli' pōtifici' mitra ē: hyacinthina fuit. nec ē vñsile eadē fuisse mitrā sacerdotū z pōtificis: s; q sacerdos habebat mitrā byssinā tm ad modū bireti: pōtifex at sup hmōi habuit thvarā hyacinthinā. nec pōt dicere eūde fuisse cingulū lineū z baltheū: qz cingulo lineo cingebat tunica byssina qd fuit cōe pōtifici z sacerdotib': baltheo at cingebat z strigebat tunica hyacinthina cū suphumerali q erat pōtifici spālia: nec ē vñsile tunica lineā z hyacinthinā vnico cingulo stringi aūqz hyacinthina pōtifex idu cret vñ pty q iosepho i his reb' expto credi oportet.

In eo. ca. vbi postil. allegat Iosephū dicēte q fulgor q pcedere psueuerat a rōnali cessauit: tpe tēpli scdi. bur. di-

Ad z b facies **xxix.**
vt mihi i sacerdotio
cōsecrenē **Tolle vitu**
lū de armēto z arietes du
os immaculatos: panesqz
azimos z crustulam absqz
fermēto que cōspersa sunt
oleo: lagana quoqz azima
oleo lita **Be simila triti**
cea cuncta facies: z posita
in canistro offeres: vitulū

cit toto illo tpe rōnali nō fuisse. s; h nō vñ: qz tpe alexandri magni visus ē sum' sacerdos i eo vt pzi ipi' hystoria. naz ille fuit pncipalis decoz i summo sacerdote

Ed z b facies. Dic pñr agit de psecratioe sacerdotū vbi pmittūt ea q sunt necessaria: scdo describit psecratio: ibi. Cūqz laueris patrē. Illa at q necessario reqrebatur ad eoz psecratio nē erāt qdā aialia in eoz psecratione immolāda z diuersoz panū genera offerent ea: q notant cū dz.

at et duos arietes z aarō
mac filios ei' applicabis ad
ostiu tabernaculi testimo
nij **Cūqz laueris patrē cū**
o filijs suis aqua indues aa
ron vestimētis suis id ē li
nea z tunica z suphumera
li et rōnali qd constringes
baltheo: z pones thvaraz
in capite ei' z laminā san
ctā sup thvarā: z oleum yn

cratio: ibi. Cūqz laueris patrē. Illa at q necessario reqrebatur ad eoz psecratio nē erāt qdā aialia in eoz psecratione immolāda z diuersoz panū genera offerent ea: q notant cū dz.

Tolle vitulū de
armēto. i memoriaz
expiatiois pcti aarō
p fabricatioe vituli.
Et arietes duos.
vnū in memoriaz obe
dientie abraā q obrut
lit arietē p ysaac: cū

ius obedientie sacerdotes debebāt imitatores eē: z martime summ' sacerdos: z aliū i memoriaz immolari in exitu ppli de egypto. p cui' imolatio nē fuerūt liberati ab angelo exterminatore z egyptioz seruitute. **Immaculatos.** istud nō solū refert ad arietes vt credūt aliq: s; etiā cū h ad vitulū: qz nullū aial habēs maculā debebat imolari maxime in sacerdotū psecratione. **Panesqz azimos** ad denorandū q sacerdotes debebāt eē absqz fermēto corruptionis malicie e neqcie: s; debebāt deo fūire in azimis sinceritatis z veritatis: vt dicit apls. j. Corinth. v. **Ites qz** sacerdotes ydoloz offerēbāt panes fermētatos: z iō i detestatioez hul' pncipiū h offerre sacerdotes dei panes azimos. **Et crustulā modic' z panes z valde tenuis: ita** q quasi totū est crusta. vñ in hebreo h' Simellā.

Que spersa sunt oleo qz in pistatione farine nō solus ponebat aq: s; cū h oleū. **Lagana qz.** dicit aliq q erāt panes fricti i patella ka. sa. dicit sup leui. q erat pasta cocta in aq calida z talē modū cibi vocāt lūbarā lagana. **Oleo lita** ista linitio fm expositionē pñā erat frictio i oleo fm rab. sa. erat figura qdā ptracta sup lagana cū digito in oleo ticto z erat figura siltis cas. greco.

Be simila triticea zc. Est aut simila farina tritici delicatissima. **Et posita in canistro offeres.** ad h aut i hac oblatioe ponebant tot genera panū: qz talia erāt accepturi postea sacerdotes a pplō sequit. **Applicabisqz ad ostiu tabernaculi.** i. in atrio. **Vbi erat altare holocaustoz** **Cūqz laueris.** Dic pñr describit psecratio ipa q psistit in ornatu sacerdotū: z vnctione z imolatione: z p agit de ornatu eoz z vnctione summi sacerdotis: scdo de imolatione. ibi postqz inicitaueris. Circa primū dz. **Cūqz laue.** pa. cū fl. aqu. In psecratione ei ipoz ista lotio aq erat pulmū: z vt dicit hab. sa. nō itelligit de lotione manū z pedū solū: de q h' ifra: s; intelligit de lotioe tot' corporis.

Indues aarō. modus aut iduēdi z ornādi ipm: pleni' est exposi' ca. pcedēt. **Et oleū vnctionis effundēs** sup caput ei'. **Alij aut sacerdotes** **teriores nō vngebant** in capite s; solū summ' sacerdos. ad notādū q pñā offerē di ab ipo deriuabat ad alios. **Dicit aliq q man' eoz vngebant:** s; h nō h' ex textu z pty in sequētib' nec est verisimile q nō fuisset expsum h. vel leui. viij. vbi ponit ex ecutio psecrationis sacerdotū q h pdicit fieri: cū talis vnctio eēt qd notabile: s; circa eos vnctione nō fit aliq mētio h. vel leui. viij. **Hic q de oleo vnctionis z sanguine** hostie fiebat qdā mētio: q ipi z vectes eoz aspgabant. et si allcut dicant vncti pōt de hac aspersione exponi. **Materiā aut hui' vnctionis infra describit.** s; figura vel forma nō habet ex textu. **Dicit aut hab. sa. q erat in figura cas.** greci inaptēs a capite z descēdēs versus palpebras z fiebat cū digito ipi' s cōsecrantis in vnctione tincto.

Exodus

q Filios qz rē. modas aut idne dē r o mādī ipm pleni⁹ expoſit⁹ eſt ca. pcedēt. **r** Poſtq̄ initiaveris. h p̄r agitur de immolatione q̄ req̄rebat i ſacerdotū pſecratione: r p̄ ponit ſacrificiū p pctō: ſcdo ſacrificiū holocauſti: ibi. **q̄nū** qz arietē. tercio hoſtia pacifica: ibi. **Alterū** qz arietē q̄ro ondī q̄ h mōi ritus in cōſecratioe ſacerdotū ſep̄te die b⁹ cōtinuis debebat replicari: ibi. **Dia** q̄ p̄cepti tibi. Circa p̄ri mū d̄r. **Poſtq̄** initiaveris rē. in hebreo b̄r. **Poſtq̄** implene ris rē. h ei p̄cedebat ſacrificiū r talis imitatio v̄lpletio erat applicatio eoz ad ſacerdotale officiū. **s** **Ap̄plicabis** r vitulū. p pctō immolādū. **r** **Coraz** ta. te. in artio vt p̄dictū eſt. **v** **Imponētqz** rē. q. p̄dētēs q̄ vitulus interficiebat p pctō eoz r q̄ ex rigore iſticie erāt digni morte: h̄ ex d̄nīa miſericordia moſi i animal trāſſerebat. **Itē** p talē impoſitionez man⁹ accipiebāt po teſtate offerēdi de ce tero hoſtias p pctō. **r** **Et mactabis** euz mactare ei hoſtiā pri net ad ſacerdotū offi cū: q̄ d̄dē officium faciebat moſes in cōſecratione aarō et filioz ei⁹: r iō ſibi dī cū. **Mactabis** eum ſumptūqz de ſanguī ne vituli pones ſup cornua altaris. **Dic** rab. ſa. q̄ hec poſitio fiebat tm̄ in duob⁹ cornib⁹ altaris **Adi** ctione ſe reſpicieb⁹ r ſanguis ibi ſic poſitus: reſpiciebat ad quatuor ptes altaris: qz q̄libet angulus cōis eſt duab⁹ p̄tib⁹ in ip̄o p̄currētib⁹. **r** **Reliquū** aut ſanguī. ſim. in. baſim ei⁹. erat ei circa pedē altarē q̄dā canaliſ: vbi effun debat ſanguis in q̄ erāt q̄dā foramina p q̄ ſanguis intra bat terrā. **3** **Sumes** r adipē totum. voluit ei ipm d̄n̄s ſibi offerri r incēdi: ita q̄ nō comedere ex eo ad excludē dū modū ydolatrāz q̄ adipēs victimāz ſuāz comedebāt ſim q̄ d̄r. **Deut. xxxij. ca.** De quoz victimis comedebant adipēs rē. **Itē** ad designandū q̄ pinguedo gr̄e r virtutis nobis collata ſoli deo eſt attribuenda. **a** **Et reticulū** id eſt q̄dā pinguedo facta ad modū r̄betis. **b** **Recoris** in hebreo h̄r. **Ep̄ar** **c** **Et** duos renes. i. renūculos: vt h̄r leui. viij. vbi ponitur executio hui⁹ oblatōnis q̄ h̄ p̄ci p̄t. **d** **Carnes** vō rē. ad denotādū q̄ pctm̄ r ei⁹ circū ſtante r occaſiones debēt elōgari a ſacerdotib⁹ quoz offi cū eſt p̄miſſione pctōz p̄p̄t offerre r ozare. **e** **Q̄nū** qz arietē. **Dic** agit de hoſtia holocauſti. **f** **Sup** cu. ca. aarō r ſi. ei⁹ man⁹. **In** hac ei oblatione faciebat moſes officiū ſacerdotis: vt dicitū eſt. r iō aaron r filij ei⁹ erāt of ferētēs moſi vel potius deo p moſen: ſicut ppl̄s poſtea debebat offerre aarō r filijs ei⁹. **Populares** vō offerētēs

ſacerdoti aſat ad immolādū ponebat man⁹ ſup caput be ſtie imolande vt h̄r **Leui. j. r. ij. ca.** r alijs plurib⁹ locis ad denotandū q̄ renūciabāt totaliter illi aiali r i d̄n̄m trāſ ferebāt: r eadē rōne aaron r filij ei⁹ ponebāt h̄c man⁹ ſu per caput beſtie hui⁹ r ſequētis. **Item** vt p̄ talem impoſi tionē accipiet p̄tate offerēdi hoſtias ho locauſti. **g** **Et** ſū des circa altare. non in pte ſup̄ior. h̄ magi ſ circa baſim. nec fiebat euz digito ſic de p̄cedēt dicitū eſt h̄ magis cū bacino argēteo: vt dicit rab. ſa. **h** **Et** offeres totū arietē incenſuz p̄pter hoc em̄ dicit hoſtia holocauſti qz tota cremabatur ad honore d̄n̄m̄ p̄ter ſanguinē: q̄ effunde bat mō p̄dicto: r pel lē q̄ erat ſacerdotis. **i** **Oblatio** eſt d̄no odor ſuauiſſim⁹ nō qz de⁹ delectare i ſu mo carniū crematū h̄ inobediētia r ſi de r deuotione offerētū: r maxie qz ta les oblatōes r victi me erāt q̄dā figure r p̄teſtationes xp̄i im molādū p̄ ſalute m̄ di. **k** **Tolles** qz arietē alter. **Dic** agit tur de hoſtia paciſca q̄ offererebat p̄ gra tiarū actione de bo no p̄terito vel p̄ im petratōe boni futu ri: r vtrāqz cā h̄c cō currebat. qz aaron r filij ei⁹ debebāt gra tias agere deo: de h̄ q̄ p̄ ipm p̄mouebā tur ad dignitatē ſa cerdotale r ſupplicā re vt de⁹ daret ip̄is grām exercēdi illud officiū digne. **l** **Sup** cui⁹ caput rē. vt illā victimā deo totaliter darent r vt offerendi hoſtias pacificas acciperēt p̄tate. **m** **Sumes** de ſang. ip̄i. itingēdo digiti. **n** **Et** po. ſu. ex. dex. auri. ad denotādū q̄ debebāt habere aures aptas ad p̄ce pra d̄n̄i: r etiā obediētēs q̄ designabat p̄ extremū auric ule quod eſt molle r tenex nō reſiſtēs. **o** **Et** ſup pol. zē. **Dicit** rab. ſa. q̄ fiebat ſup iūcturā mediā pollic: ad de notādū q̄ debebāt eē p̄mp̄tū exp̄d̄ it̄ i oblatōe ſacrifici orū. **p** **Fundesqz** rē. **Dicit** ra. ſa. q̄ fiebat tm̄ in duob⁹ locis p̄dictorū: r ſic ſanguis reſpiciebat ad quatuor par tes altaris: q̄ p̄ficiūt altaris circūitū. **q** **Cūqz** tu. d̄ ſan. qui eſt ſu. al. r de oleo vnc. ex quib⁹ fiebat quedā mixtū vnde aſperſi ſunt ſacerdotes r eoz veſtes in memoriā de uotionis iacob fundentis oleū ſup lapidem: vt habetur **Gen. xxvij.** **Et** ſanguis immolati in exitu de egypti per quē fuerūt liberati. **r** **Tolles** adipē rē. armūqz dextrū rē. hoc d̄r p̄ tanto qz nō legit̄ als armus dexter cremat⁹ de hoſtijs pacificis: h̄ cedit in p̄te ſacerdotis: r ſequit̄. **s** **Ponesqz** oia ſu. ma. ſa. r ſi. ei⁹: qz erāt quedā portio nes de oblationib⁹ eoz. **t** **Et** ſci. eos ele. co. do. **In** he breo habet. **Et** ventilabis coram d̄no **Dicit** rab. ſa. q̄ vci

ctiōis ſūdes ſup caput ei⁹ q atqz hoc ritu p̄ſecrabit ſi lios qz illi⁹ applicabis et indues tunicis lineis cin gelsqz baltheo: aaron ſc̄z et liberos ei⁹ r impones eis mitras: erūtqz ſacerdotes mihi religione perpetua. **r** **Poſtq̄** initiauerit manus eoz applicabis r vitulum r corā tabernaculo teſtionij **v** **Imponētqz** aarō r filij ei⁹ r man⁹ ſup caput illi⁹ r ma ctabis eū i p̄ſpectu d̄n̄i: iuxta oſtiū tabernaculi teſtio nij: ſumptūqz de ſanguīe vituli: pones ſup cornua altaris digito tuo reliquū aut ſanguinē fundes iuxta baſim ei⁹ **Sumes** r adipē totū q̄ opit i teſtina r reti culū iecoris ac duos renes r adipē q̄ ſup eos ē r offeres icenſuz ſup altare car nes rō vituli r coriū r ſi mū p̄bures foris extra ca ſtra: eo q̄ p pctō ſit. **Unū** qz arietē ſumes ſup cuius caput ponēt aarō r filij ei⁹ man⁹: quē cū mactaueris tolles de ſanguīe ei⁹ r ſū des circa altare: ipm autez arietē ſecabis i fruſta: lota

qz i teſtina eius r pedes pones ſup cōciſas carnes r ſup caput illi⁹: r offeres totū arietē i icēſuz ſup alta re. **Oblatio** ē d̄no odor ſuauiſſim⁹ victime d̄n̄i: **Tol les** qz arietē alter ſup cu tus caput aaron r filij ei⁹ ponent man⁹. **Quē** cū im molaueris ſumes de ſan guīe ei⁹: r pones ſup ex tremū auricule dextre aa ron r filioz ei⁹: r ſup polli ces manus eozū ac pedis p̄ dextri fundesqz ſanguīez ſup altare p̄ circūitū. **Cū** qz tuleris de ſanguīe qui eſt ſup altare r de oleo vn ctionis: aſperges aaron et veſtes ei⁹: filios r veſtimē ta eoz. **Cōſecratisqz** ip̄is r veſtib⁹: tolles adipē d̄ ari ete r caudā r arunā q̄ ope rit vitalia ac reticulū ieco ri r duos renes atz adipē q̄ ſup eos ē armūqz dexte rū eo q̄ ſit aries p̄ſecratio nis: tortāqz pani. **vni⁹** cru ſtulā p̄ſp̄az oleo ſaganū d̄ caniſtro azimoz q̄ poſitū ē i p̄ſpectu d̄n̄i ponesqz oia ſup man⁹ aarō r filioz ei⁹ r ſctificab̄ eos: eleuās co

tionē accipiet p̄tate offerēdi hoſtias ho locauſti. **g** **Et** ſū des circa altare. non in pte ſup̄ior. h̄ magi ſ circa baſim. nec fiebat euz digito ſic de p̄cedēt dicitū eſt h̄ magis cū bacino argēteo: vt dicit rab. ſa. **h** **Et** offeres totū arietē incenſuz p̄pter hoc em̄ dicit hoſtia holocauſti qz tota cremabatur ad honore d̄n̄m̄ p̄ter ſanguinē: q̄ effunde bat mō p̄dicto: r pel lē q̄ erat ſacerdotis. **i** **Oblatio** eſt d̄no odor ſuauiſſim⁹ nō qz de⁹ delectare i ſu mo carniū crematū h̄ inobediētia r ſi de r deuotione offerētū: r maxie qz ta les oblatōes r victi me erāt q̄dā figure r p̄teſtationes xp̄i im molādū p̄ ſalute m̄ di. **k** **Tolles** qz arietē alter. **Dic** agit tur de hoſtia paciſca q̄ offererebat p̄ gra tiarū actione de bo no p̄terito vel p̄ im petratōe boni futu ri: r vtrāqz cā h̄c cō currebat. qz aaron r filij ei⁹ debebāt gra tias agere deo: de h̄ q̄ p̄ ipm p̄mouebā tur ad dignitatē ſa cerdotale r ſupplicā

Hlatio fiebat p talē modū q moyses supponebat manus
 suas manib⁹ aarō z filioz ei⁹ tenēriū p̄dicta eleuās p̄ sur
 sum postea retrahens deorsum z deinde deducens vsus
 orientē: z versus occidentē ad acq̄lonē z mediē ad designā
 dū q̄ illa offerebant deo q̄ dñat celo z terre: z q̄tuor p̄tib⁹
 orbis. **P**aterjetia q̄
 p̄dicta deductio seu
 ventilatio fiebat in
 modū crucis in q̄ si
 gurabat q̄ x̄ps futu
 rus erat offerēdus
 in cruce p̄ mūdi sa
 lute. **S**uscipies
 q̄ zc. q̄ faciebant sa
 cerdotis officiu vt p̄
 dictum est. **E**t
 incendes sup altare.
 erat ei hostia pacifi
 ca: z iō vna ps incē
 debat ad honorē di
 uinū. alia aut pars
 erat ip̄ius sacerdotis
 iō subdit. **S**umes q̄
 q̄ pectusculū: z sub
 dit. **E**t cedit in
 ptē suā q̄ agebat vi
 ces sacerdotis. **T**er
 cia aut ps erat offe
 rentiū quā comede
 bāt corāz dño: z ista
 fuit aarō z filioz ei⁹
 in hac oblatione: q̄
 erāt offerētes de qua
 pte diceb̄ post. h̄ iter
 ponunt quedā alia:
 z p̄ de his q̄ dñt acci
 pe sacerdotes cū d̄z
Sctificabis z pectu
 sculū zc. z sequit̄.
Cedēz in partē
 aaron z filioz ei⁹ zc.
 nō est intelligēdū q̄
 pectusculū hui⁹ ho
 stie z armus dexter fuerit aaron z filioz ei⁹ q̄ pectusculū
 cedebat in ptē moysi vt dictū est: z armus dexter fuit cre
 mat⁹ sup altare: vt s̄b̄ dictū ē: h̄ est intelligēdū q̄ iste due
 pres debebant cadere i ptē sacerdotū de sacrificijs postea
 fiendis a p̄plo. sc̄do interponit de successione p̄secratiōis
 cū d̄z. **V**estē at sanc. q̄ vte. aarō ha. fi. ei⁹ post eū. q̄. f.
 succedū ei i officio summi sacerdotis. **V**n̄. Num. xx. d̄z q̄
 aarō fuit nudat⁹ vestib⁹ suis: z e leazar fili⁹ eius ei succe
 dēs in officio illis fuit indut⁹. **V**t vngant i ea. i. ad
 sacerdotiū pmoueat⁹ z p̄secrēz fm̄ modū determinatū h̄.
Arietē aut p̄se. tol. **H**ic interpositis p̄dictz ponit terciā
 ptē hostie pacifice: q̄ erat offerētiū: z in h̄ casū erat aaron
 z filioz ei⁹. **E**t co. car. ei⁹ i loco san. i. i atrio.
Quib⁹ vesceat aarō z filij ei⁹: q̄ erāt offerētes. **I**n
 vestibulo tabernaculi. **I**n heb. h̄r. **I**n ostio tabernaculi. z
 in idē reuertit⁹: q̄ eraē i atrio qd̄ qdē atriū erat ante taber
 naculū ostiū. **C**omedēt vt sit placabile: sic in hūanis
 oñdit̄ dñs placat⁹ alicui q̄ admittit̄ ad mēsam ei⁹.
Alienigena nō vesceat ex eis. i. q̄ nō est de filijs aaron.
Dia q̄ p̄cepi tibi. **H** oñdit̄ q̄liter p̄secratiō sacerdotū sit
 p̄summada dicēs **D**ia q̄ p̄cepi tibi zc. **D**icit rab. sa. q̄ h̄ d̄z
 ad oñdendū q̄ p̄dicta erāt de necessitate sacramēti in or
 dinatiōe sacerdotū: z iō si aliqd̄ deesset illa p̄secratiō eēt
 nulla: z ministeriū illoz eēt pollutū. **S**eptē die. p̄se
 cra. ma. eoz. **I**n heb. h̄r. **I**mplebis man⁹ eoz. q̄ qdē i ple
 tio referit ad ea q̄ ponebant sup man⁹ aaron z filioz eius
 vt vtilarent corā dño vt p̄dictū ē. **E**rvitu. p̄ pecca.
 suo offeres. z sic p̄tz q̄ duo sacrificia reiterabant̄ septē die

b⁹ p̄tinuis. i. hostia pacifica: z p̄ p̄ctō. **E**t idē intelligendū
 est de hostia holocausti: z de annexis eiusdē. **D**icit aut̄ io
 sephus q̄ oīa p̄dicta circa aaron z filios ei⁹ ac eoz vestes
 reiterabant̄ septē dieb⁹. **M**undabisq̄ altare. **P**ostq̄
 egit de p̄secratione sacerdotū: h̄ p̄r agit de exercitio offi
 cii ip̄oz. z p̄ oñdit̄ di
 ctū exercitium. sc̄do
 qd̄ ad h̄ erat necessa
 riū aī mediū cap̄tū
 sequētis. **L**ocutusq̄
 est dñs ad moysen.
Adhuc p̄ oñdit̄ p̄di
 ctū exercitiū in alta
 ri holocausti: sc̄do i
 altari incēsi in p̄nci
 pio sequētis ca. **A**d
 huc p̄ describit̄ p̄se
 cratiō altaris p̄dicti
 sc̄do qd̄ debeat sup
 illud offerri: ibi h̄ est
 qd̄ facies i altari. ter
 cio vtilitas hui⁹ sa
 crificij: ibi. **S**ta ad
 ostiū tabernaculi te
 stimonij. **C**irca p̄mū
 d̄z sic. **M**unda
 bisq̄ altare. cū imo
 laneris expiationis
 hostia. **D**icit rab. sa.
 q̄ hec ostia non erat
 alia nisi illa q̄ offere
 bat p̄ p̄ctō aaron et
 filioz ei⁹ septē dieb⁹
 p̄secratiōis sue post
 cui⁹ oblationē sup al
 tare mundabat̄ ip̄m
 altare: z postea vnge
 bat vnguento: qd̄ de
 scribit̄ ca. sequenti.
Septē dieb⁹ ex
 piabis. q̄ hec p̄secra
 tiō altaris septē die
 b⁹ replicabat̄.

quibus vesceat aaron z filij
 ei⁹. **P**anes q̄z q̄ s̄t in cani
 stro i vestibulo tabernacu
 li testimonij cōcedent vt sit
 placabile sacrificiū z facti
 ficent̄ offerentium manus
 Alienigena non vesceat ex
 eis q̄ s̄cti s̄nt. **V**bi si remā
 serit de carnib⁹ cōsecratis
 siue de panib⁹ vsq̄z mane
 cōbures raliq̄as igni. **N**ō
 comedent. q̄z sanctificata
 sunt. **D**ia q̄ p̄cepi tibi faci
 mes sup aarō z filijs ei⁹. **S**e
 ptem dieb⁹ cōsecrabis ma
 nus eoz z vitulū p̄ p̄ctō of
 ferēs p̄ singlos dies ad ex
 piandū. **M**undabisq̄ alta
 re cū imolauer̄ expiatiōis
 hostia: z vngues illud i s̄a
 ctificationē. **S**eptē dieb⁹
 expiabis altare z sanctifi
 cabis. z erit s̄ct̄m̄ s̄ctōrum.
Omnis q̄ tetigerit illud s̄a
 ctificabit̄. **H**oc ē qd̄ facies
 in altari. **A**gnos agnicu
 los duos per singulos di
 es iugiter vñū agnū mane

Et erit s̄ct̄m̄ s̄ctōz. equoce: put d̄z de pte tēpli in q̄ erat
 archa testamēti: q̄ de illa pte d̄z tāq̄ p̄p̄tū nomē ei⁹ vt di
 ctū est. s. ca. xxvj. d̄ altari holocausti vñ d̄z denotatiue tm̄
 respectu eoz q̄ veniūt in cōmunē vsum hoīm. **D**is
 qui tetigerit illud sanctificabit̄. i. sacerdotes ad ministrā
 dū ibidem accedentes debēt prius mūdari z sanctificari
 hab. sa. dicit q̄ hic est textus verus. **D**onne tāgens illud
 sanctificabit̄. dictio enim hebraica que ibidē ponit̄ est om
 nis generis z indifferēter idē significat qd̄ omnis vel om
 ne. z fm̄ ip̄m referit ad ea que offerunt sup altare. quā si
 aliquid esset ineptū ad offerendum sup altare: ex tactu al
 taris efficeret̄ aptum. nō tamen intelligit̄ hoc de omni in
 epto. sed solūmodo de eo qd̄ poterat̄ offerri fm̄ leges: sed
 postq̄ erat adductū vel apportatū ad exedrā tabernacu
 li: vbi reseruabant̄ offerenda: fiebat ineptum ex tactu al
 cuius rei immunde: vel aliquo hūiusmodi: z tale si pone
 ret̄ super altare non erat auferendum sed offerendum. q̄
 ex tactu altaris erat emundatum. **H**oc est quod faci
 es in altari. **H**ic cōsequenter ostenditur quid per singu
 los dies debeat fieri super altare sc̄z iuge sacrificium cui⁹
 dicitur. **A**gnos anniculos duos. et per hoc intelli
 gunt̄ alie oblationes z sacrificia que fiebant in altari: sed
 solum exprimit iuge sacrificium quod erat p̄ncipaliss
 z offerebat in holocaustū: vt habet̄ **N**ume. xxvij. capl.
Dicit autem agnus anniculis ab octaua die natiuitatis
 sue anteq̄ non debet offerri vsq̄ ad completionem anni.
Vñū agnū mane id est ante ortum solis: vt dicit
 Iosephus.

Exodus

Et alterū vespe. i. ante occasus. **D**ecimā ptē simi-
le. cui⁹ mēsure sit decima ps nō exprimit hic h̄ est intelli-
gendū q̄ sit decia ps ephi. vt h̄r **Qu.** xvij. De quantitate
istius mēsure r decima ei⁹ pte dictū est. s. xxvj. ca.

Cōspere oleo qz in pistatione ei⁹ infundebat oleum.
Tuso. i. trito cuz

pilo. illud ei oleum
erat puri⁹ illo qd̄ te-
rebat in molis: r iō
in h̄ sacrificio quod
erat sancti⁹ alijs. eo
q̄ figurabat eternita-
tē agni immaculati le-
sū xpi: fm̄ q̄ dicit apo-
stolus ad heb. xij.
Iesus xps heri et
hodie ipe r in sc̄la re-
q̄rebat oleū tusum i
alijs autē sacrificijs
poterat vti oleo tri-
to in molis.

Quod h̄eat mē.
quar. ptē h̄in. fm̄ pa-
pam est duplex h̄in-
maius qd̄ p̄inet q̄si
quatuor quartas pa-
risiensis cū dimidia
r min⁹ qd̄ p̄inet du-
as quartas. Credo
tū meli⁹ q̄ quatitas
hui⁹ mēsure r aliay
q̄ ponunt in scriptu-
ra sacra est nobis in
certa. qz mēsure li-
quidoy r aridoz mē-
tū variant fm̄ loca r tpa d̄tnerfa.

Et vinū ad libādū
i. effundendū sup̄ altare. **E**t notādū q̄ sacrificiū pp̄ie d̄r
de reb⁹ viuētib⁹. oblatio aut̄ de nō viuētib⁹: aridīs tū: vt
de pane r simila r hm̄oi. Libamē aut̄ seu libatio de liqui-
dis. vt de vino r oleo Cū agno vno iugis sacrificij offereba-
tur simila r vinū: vt dictū est. **S**acrificiū est dño deo
ob. ppe. qz nulla debebat dies intermititū qn̄ istud sacrificij
um offeret mane r vespe: alia aut̄ sacrificia nō sic p̄tinua-
bant. Cōsequēter oñdit vtilitas sacrificij p̄dicti cū dicit

Et ostiū tabernaculū r̄. **E**x sacrificijs ei rite celebrat⁹
merebant audire diuina respōsa. **I**biqz p̄cipiā filijs
isrl̄. p̄ summū sacerdotē eis p̄cepta mea referēt. **E**t
sanc. al. in glo. mea. r loq̄ h̄ic d̄ altari holocaustoy super
qd̄ descēdit ignis a deo missus: vt h̄r **Leu.** ix. **S**an-
ctificabo r taberna. tes. qz inde audiebat diuinū r̄sum q̄
si p̄cedēs de p̄piciatorio qd̄ erat quasi sedes loquētis dei
vt dictū ē. s. xxv. ca. **E**t aaron cū filijs suis. p̄ p̄seca-
tionē q̄ lz iā esset descripta: tū nō erat adhuc in executiōe
posita. **E**t habitabo in medio filioz isrl̄: p̄ speciales
illuminatiōes r p̄descēsiōes r b̄nficia: vt p̄tz in multis
locis ve. te. **E**t qz eis de⁹. p̄ sp̄alē cultū. **E**t sci-
ent. p̄ exp̄ientia b̄nficioz. **Q**uia ego dñs de⁹ eoz. ha-
bens sp̄alē curā de regimie r cōseruatiōe ip̄oz. **C**etera pa-
ter. **I**n ca. xxix. vbi d̄r i postil. **T**olle vitulū d̄ armēto r̄.

Memoria nō est futuroz h̄ p̄teritoz. vñ **A**dditio.
cū p̄ctm̄ aarō qn̄ h̄ fuit dictū moysi nōdū esset ppe-
tratū nec exp̄iatū: incōuenienter videt̄ dici q̄ h̄ vi-
tulus erat in memoriā exp̄iationis p̄cti aarō: p̄sertim fm̄
eos q̄ aaron excusant a p̄ctō: vt infra videbit̄ vñ in istis si-
figuralē rōnē querim⁹ meli⁹ videt̄ dicēdū: q̄ p̄figurabāt
mysteria xpi q̄ fuit finis tot⁹ legis. r de quo oēs p̄phete
p̄phetauerunt: put etiā hebrei fatent̄. **I**n glo. in h̄ loco.
Quicūqz pontifex vel sacerdos thaur̄ debet offerre. i. pas-
sionem xpi firmiter credere r imitari. **E**t duos arietes: vt
credat eundē xpm̄ ex corpe r aia p̄stare. **E**t panes azimos
i. mūdiciā vite r̄. **I**n alia glo. p̄ duos arietes iugma-

cular⁹ xps imolandus p̄ vtroqz p̄plo designat.

Replica correctoy cōtra Burg.

In ca. xxix. vbi postillator illū passum. **T**olle vitu-
lū de armēto. exp̄osisset de memoria exp̄iationis
peccati **A**arō Bur. obijcit qz memoria ē p̄teritoz nō futu-

Dñs de⁹ eoz q̄ eduxi eos
d̄ fra egypti: vt manerē in
ter illos ego dñs de⁹ ip̄oz

Facies qz alta .xxx.
Re ad adolēdū thymi-
ama d̄ lingnis sethiz
habēs cubitū lōgitudinis
r altez latitudinis. i. q̄drā
gulū. r duos cubitos i al-
titudine Cornua ex ip̄o p̄-
cedent vestiesqz illud auro
purissimo tā craticulā ei⁹
q̄ parietes p̄ circūitum et
cornua. **F**aciesqz ei coro-
nam aureolam per gyrum
et duos anulos aureos
sub corona p̄ singula late-
ra: vt mittant̄ i eos vectes
r altare portet. **I**psos q̄-
qz vectes facies d̄ lingnis
sethim r iaurabis. **P**ones

roz: h̄ p̄ctm̄ aarō qn̄
p̄is passus dicebat̄
nō fuerat p̄teritū. **I**git̄
tur nō potuit cōue-
nienter dici i memo-
riā exp̄iationis ip̄i⁹
S bur. videt̄ defice-
re: qz reprobat sen-
sum **I**sralem postilla-
toris. r aliū non assē-
gnat. q̄ tñ p̄mo fun-
dandus ē nisi **I**sra ab-
surde sonaret. vt **I**r-
dicū. ix. **I**erūt ligna
r̄. qm̄ fm̄ b̄m̄ **G**re.
r alios supra allega-
tos recurrendū est p̄
ad sensum aliū: nūc
aut̄ i h̄ passu p̄ postil-
latoz ad **I**sra exp̄os-
to nihil apparet ab-
surditatē. nisi q̄ bur.
arguit de p̄ctō aarō
nōdū p̄terito. **H**ic
r̄ideo **B**ur. ex **I**sra p̄-
bare non pōt p̄ctm̄
aarō nōdū p̄teritū.
poterat em̄ p̄tūc eē
p̄petratū nā breuē tē-
uē tpe fieri nō potuit

qñ aaron bur occiso metu mortis populo male petēti ces-
sit in aures r p̄ciōsa petijt: r p̄pls tradidit furnū r folles
r̄. in arte fusoria necessaria ordinavit r cetera ad forma-
tionē vituli p̄tinentia r altaris cōstructionē fecit: vide de
h̄ postillatozem .xxxij. ca. p̄ctm̄ **I**git̄ aaron diu ante ado-
rationē v̄tuli p̄petratū fuit: de q̄ tñ de⁹ moysi nō dixit h̄
ei⁹ exp̄iationē p̄notice ordinavit dices. **T**olle vitulū d̄ r̄.

In memoriā peccati aaron sic exp̄iandi. **C**a. xxx.
Faciesqz altare. **H**ic p̄r agit d̄ altari thymiamatis
qd̄ erat itra tabernaculū: r p̄ agit de ei⁹ p̄structione
sc̄do de thymiamatis oblatiōe: ibi. **E**t adolebit: incēsum
p̄ **I**git̄ oñdit materiā dicti altaris cū dicit de lignis sethim
sc̄do formā dices. **H**abēs cubitū longitudinis r̄.

Cornua ex ip̄o p̄cedēt. **D**icunt expositores n̄ri cōiter
q̄ in angulis altaris superiorib⁹ erāt quedā ligna p̄minen-
tia ad modū cornuū recurua i q̄b⁹ p̄debat craticula au-
rea i modū r̄hetis facta. in qua ponebant̄ carbones viui:
in q̄b⁹ succēdebat thymiamata. **H**ebrei aut̄ dicūt: q̄ erāt q̄
si qd̄a pomelli i āgulis solūmodo ad decorē: nec erat ibi
aliq̄ craticula: h̄ in patella de altari holocaustoy appo-
bant̄ carbones viui vbi supponebat̄ thymiamata: r crema-
bat̄ i eodē instrumēto sup̄ altari posito. **E**t h̄ vñ rōnabili-
us: qz si esset ibi talis craticula vt alij dicūt: p̄ ei⁹ s̄foramis
caderent cineres r hm̄oi sup̄ altare aureū: r sic oporteret
eū emūdari a cinerib⁹ de q̄b⁹ nulla fit mētio in scriptura

Vestiesqz illud auro puris. operiēdo lamis aureis.
Tā craticulā ei⁹. **I**n heb̄ h̄r **T**ectū ei⁹. i. partē superiōrē
r̄ d̄r **H**ad d̄riam altaris holocausti qd̄ nō habebat tectūz
qz tota cōcanitas altaris erat ipleta terra: vt supradictū ē
Faciesqz ei coronā. i. labiū in circūitu aliquantulum
supeminens tectū altaris: sicut supradictū est de archa te-
stamenti: r mensa p̄positionis. **E**t du. anu. an. sub co-
ro. p̄ singu. latera. i. p̄ duo latera opposita. **T**ercio agitur
de positione altaris cū d̄r. **P**onesqz altare cōtra ve-
lum. dicit augu. q̄ ponebat̄ itra sc̄m̄sc̄toz: ex hoc q̄ di-
cit apl̄us ad hebreos. ix. vbi h̄r sic. post valamētū autē se

condū tabernaculū qđ dicit sc̄m̄sc̄tōz aureū habēs thuribulū. Dicit em̄ aug. qđ altare incēsi vocabat̄ ibi thuribulū aureū. Hiero. aut̄ z oēs doctores hebrei dicūt p̄riū: z h̄ rōnabiliter: qz h̄ videt̄ exp̄sse haberi ex textu vl. ca. hui⁹ li b̄i sicut videbit̄. Quod aut̄ inducit aug. nō videt̄ valere.

qz thuribulū aureū nō vocat̄ ibi altare incēsi: s̄ erat ibi qđdā thuribulūz intra sc̄m̄sc̄tōz vbi summ⁹ sacerdos cremabat incensuz qñ intrabat sanctūsanctoz: vt nebula inde p̄surgens operiret aspectū p̄ficiatorij: vt h̄r̄ Leui. xvj. ca. z iō dicendū cū alijs doc. qđ altare incēsi erat i illa pte tabernaculū qđ dicit̄ sanctū vel sancta ante velū qđ diuidebat sanctū z sanctū sc̄tōz: z h̄ est qđ dicit̄ tur hic. **¶** Pones qđ al. s̄ ve. qđ. s̄. veluz h̄ ante archā pendet̄ testimonij. ita qđ velū erat mediū iter altare z archā.

¶ Corā p. qđ te. test. Testimoniū h̄ accipit̄ p tabulis qđ erāt intra archā qualiter aut̄ p̄ficiatorij tegebatur archā illā fm̄ duplicē expositionē dicit̄ est. s̄. xxv. ca.

¶ Vbi loquar tibi qz sicut dictū ē frequēter p̄ficiatorij erat qñi sedes dei loquētis cū moyse. **¶** Et adolebit. h̄ p̄r̄ agit̄ de oblatione incēsi sup altare cū dicit̄. **¶** Et adolebit incensuz zc. vt h̄r̄. j. eo. ca. Illud em̄ altare erat appropriatū sacerdotibus. **¶** Suave fragrans. qz erat p̄positū ex quatuor sp̄eb⁹ valde aromaticis: vt dicit̄ in fine hui⁹ cap. **¶** Mane qñ cō. lu. incē. illud. Septē ei lucerne cādēlabri ardebāt d̄ nocte in mane vō extinguebāt̄ qtuor. z tūc cremabat̄ incēsum. **¶** Et qñ collocat eas ad vesperz. qz reaccēdebant̄ tūc qtuor. **¶** Vret thymiamā. dicit̄ aliqđ qđ thymiamā z incēsum differūt: qz thymiamā est aliqđ p̄cios⁹ incēso: z iō p̄burebat̄ vespe: sicut z agn⁹ p̄nguloz tūc offerebat̄: quē i mane nō licebat offerri. s̄ neutriū h̄r̄ ex scriptura: nec hebrei de h̄ aliqđ dicit̄: z vbi trāslatio n̄ra h̄z: incēsum. z vbi h̄z thymiamā: i hebreo h̄r̄ eadē dicit̄. s̄. quetoreth. z signīficat idē qđ thurificabile: z iō dicit̄ qđ thymiamā z incēsum i h̄ loco penit⁹ idē signīficāt. qđ p̄tz ex eo qđ subdit̄. **¶** Non offe. sup eo thymiamā cō. al. ex qđ p̄tz qđ vna sola p̄positio qđ infra describit̄ i altari incēsi offerebat̄ z dicit̄ thymiamā a thymo herba odorifera: qđ i aliquib⁹ locis vtunt̄ loco incēso. **¶** Nec oblationē. de aridis. **¶** Et victimā de animalib⁹ vel de auib⁹. **¶** Nec liba libabit̄. offerēdo oblationē de liquidis ista ei fiebat̄ i altari holocaustoz. **¶** Et dēp̄cabit̄ aarō sup cornua ei⁹. i. inmitēs cornib⁹ ei⁹ vel extēdendo man⁹ sup cornua. **¶** Semel p̄ annū. s̄. in die expiationis: qđ est dies decima septēbris. **¶** In sanguine. qz tūc de sanguine hyrci z vituli oblati p̄ p̄ctō p̄p̄ti ponebat̄ sup cornua ip̄ius altaris et qz illa die summ⁹ sacerdos intrabat sanctūsanctoz crediderūt aliqđ qđ altare incēsi esset̄ itra sc̄r̄sanctoz. in h̄ sequētes laug. s̄ h̄ nō valer: qz Leui. xvj. dicit̄ qđ hec p̄positio sanguis fiebat̄ a summo sacerdote i cornib⁹ altaris incēsi. postq̄ extera

¶ Altare s̄ velū qđ an̄ archā pēdet̄ testimonij corā p̄ficiatorio qđ tegit̄ testimonij: vbi loquar tibi: z adolebit̄ incensuz sup eo aaron suave fragrans. Mane qñ p̄ponit lucernas icēdit̄ illud et qñ collocat eas ad vesperum vret thymiamā sempit̄nū corā dño i generatōes v̄ras. Nō offeret̄ sup eo thymiamā p̄positio nis alteri⁹ nec oblationē z victimā: nec liba libabit̄. **¶** Et dēp̄cabit̄ aarō sup cornua ei⁹ semel p̄ annū i sanguine qđ oblatū est p̄ p̄ctō et placabit̄ sup eo in generationib⁹ v̄ris sc̄m̄sc̄tōz erit dño Locutusqz ē dñs ad moysen dicens. Quā tuleris summā filioz isrl̄ iuxta numerz dabūt̄ singuli p̄ciū p̄ aiab⁹ suis dño: z non erit plaga i eis cū fuerit recēsi-

de sanctasanc̄toz. **¶** Locutus. h̄ p̄r̄ agit̄ de h̄is qđ erāt necessaria ad p̄dicta exercenda: quozū vna erat pecunia p̄ exp̄sis sc̄m̄ erat lauatozū p̄ sacerdotib⁹ abluendis: terciū vnguētū sacre v̄ctionis: quartū cōpositio thymiamatis: de qđ agit̄ p̄ ordinem: z p̄tes patebūt̄ p̄sequendo

¶ Hoc aut̄ dabit̄ oīs qđ trāsīt ad nomē dimidiū sicli: iuxta mēsurā tēpli Siclus viginti obolos h̄z. Media ps sicli offeret̄ dño. Qui h̄r̄ i nūero a viginti ānis z supra dabit̄ p̄ciū. Bives n̄ addet̄ ad mediū sicli z pau p̄ nihil minuet̄. Susceptāqz pecuniā qđ collata ē a filiis isrl̄ trades in vsus tabernaculi testimonij: vt sit monimētū eoz corā dño: z p̄ficiet̄ animab⁹ eorum. **¶** Locutusqz ē dñs ad moysen dicens. Facies z labuz ieneum cū basi sua ad lauādum ponesqz illud inter tabernaculum testimonij et altare. Et missa aqua: lauebunt in eo aaron z filij ei⁹ manus suas ac pedes qñ ingressuri sunt tabernaculū testimonij: z quādo accessuri sunt ad altare vt offe-

siti. i. numerat̄ mō p̄dicto: si aut̄ aliter: erit plaga: sicut factū est tpe dauid: vt h̄r̄. ij. Reg. xxiij. **¶** Iuxta mēsurā templi: h̄ dicit̄: qz aliud erat pondus qđ vtebant̄ cōiter: z qđ vtebant̄ in tēplo. Siclus aut̄ qđ vtebant̄ in templo habebat̄ quatuor dragmas fm̄ iosephū. z q̄libet dragma qñqz obolos. **¶** Qui habet̄ in numero. s̄. viroz p̄cedentiuz ad bellū. **¶** Viginti ānis zc. ex qđ p̄tz qđ illi qđ erāt minoris etatis nō p̄putabant̄ inter viros: nec cogebāt̄ ire ad p̄liū cetera patet̄ ex dicit̄. **¶** Locutusqz ē dñs. Dic cōsequēter agit̄ de lauatorio cū dicit̄. **¶** Facies z labiū eneum istud vas alibi vocat̄ labrū z lutet̄: vt dicit̄ Hab. Sa. Sa. qđ erat factū ad modū mamille magne: grossum inferius: z in superiori pte strictū: h̄ns in laterib⁹ duas camales p̄ quas effundebat̄ aqua. **¶** Cū basi sua. in hebreo habet̄. Cum sede sua. in qua erat concavitas ad recipiendum aquam. **¶** Ponesqz illud intra tabernacu. testimo. ad al. s̄. holocaustozum nō directē inter illa duo sed aliquantulum ad latus. **¶** Et missa aq̄ lauebūt̄ i eo. i. p̄ effusionē aq̄ ex ip̄o aarō z filij ei⁹ man⁹ z pedes zc. ex quo p̄tz qđ ingrediebant̄ nudis pedib⁹ tabernaculū. **¶** Quādo ingressuri zc. portādo ibi de sanguine hostie immolate p̄ p̄ctō tot⁹ p̄p̄ti. vt h̄r̄ Leui. iij. **¶** Et qñ accessuri sunt ad altare zc. z h̄ fiebat̄ omni die: in hoc ei erat cōsummatio sacrificij qz sic p̄dictū est sacrificia veterē legis nō erant accepta nisi ex fide z deuotiōe offerētū. deuotio aut̄ p̄ thurificationē designabat̄. z iō in hoc sacrificiū consummabatur: fm̄ qđ dicit̄ ad hebreos. ix. ca. In p̄lozi quidem tabernaculo id est in anteriori parte tabernaculi vbi erat altare incēsi intrabant quotidie sacerdotes sacrificiozū officia consummantes.

de h̄is qđ erāt necessaria ad p̄dicta exercenda: quozū vna erat pecunia p̄ exp̄sis sc̄m̄ erat lauatozū p̄ sacerdotib⁹ abluendis: terciū vnguētū sacre v̄ctionis: quartū cōpositio thymiamatis: de qđ agit̄ p̄ ordinem: z p̄tes patebūt̄ p̄sequendo

Exodus

De forte moriantur. id est debite incensum offerendo: sicut mor-
tui sunt nadab et abiu. ut habet Leviticus. x. ca. **Locutusque** est
dominus. **Dicit** agitur de sacramento cum dicitur. **Sume tibi** aro-
mata. id est spes redolentes que dicuntur aromata quia implent aerem
suo odore. **Prime myrrhe.** Myrrha est nomen arbo-
ris aromaticae: et ide-

procedit duplex gut-
ta. una per modum suda-
tionis et ista est prima
et melior et vocatur
myrrha prima. alia per
incisionem corticis: et
hec vocatur myrrha se-
cunda. et est minus effi-
cax. et ideo ad differen-
tiam habet dicitur hic myr-
rhe prime.

Et cinnamomi
medium. et in hebreo
habetur. **Et cinnamomi**
aromatici medium est
ccl. siclos. quod expo-
nit habet. scilicet dicitur: quod
duplex est cinnamo-
mum: unum quod parum
aut nihil habet de odo-
re aliud aromaticum
et de illo dicitur hic **Cin-**
namomi aromatici
ad offitium alteri.

Medium est. ccl. si-
clos habet enim cinna-
momi cortex preciosi-
or est quam lignum. et ideo
vtriusque per se pondera-
bat et ponebantur in
vnguento de vtroque.
ccl. sicli. **Calami**
arbor est aroma-
tica gracilis et nodo-
sa ad modum calami:
quod est stipes segetis:
ideo sic nominatur.

Cassie vel. sicut papia est nomen arboris aromaticae: sicut
ysido. est nomen herbe odoriferae: et dicitur scribitur per simplex. scilicet
corripit et media syllaba. **In** pondere sanctuarii. ad dif-
ferentiam ponderis coloris. **Pleu** de olivis. ad offitium al-
teri olei. vicis nucis et hinc dicitur quod non debebat in vnguento
poni. **Mesura** hinc de quantitate huius mensurae ista dicitur
est per ca. **Faciesque** vnguentis olei. per comixtionem
omnium istorum. **Ope** vnguentarii. id est artificis prudentis in co-
positione vnguentorum. **Et** vnges ex eo tabna. et ex quo per
quod non erat vngenda ista per totum: quia quantitas predicti vnguenti
non sufficeret ad vicesimam partem. sicut quilibet cum digito intincto
in vnguento fiebat quaedam figura ad modum castorei. **Et**
erunt sanctificatio. respectu eorum quod coloris vnguenti hominum applica-
tione tetigerit ea sanctificabit. id est ministri tagetes predicta dicitur
opus sanctificari habet. scilicet dicitur quod habet textum **Prime** tagens ea
sanctificabit. et sicut eum exponit sicut capro predicti dicitur est
de tactu altaris holocaustorum. **Aaron** et filios eius vnges.
aliter tamen et aliter. quia aaron vngendus erat in capite et mani-
bus filij autem eius in manibus tamen. ut dicitur aliter. **Filij** vero dicitur quod
manus sacerdotum minorum vngentur sicut tamen quadam mixtione fa-
cta de oleo vngentis: et sanguine arietis consecrationis ipsi et
vestes eorum aspergebantur ut habet. s. xxxix. et Leviticus. viii. et ista videtur
tamen probabilius dicitur ut dicitur fuit. s. xxxix. ca. **Doc**
olei vngentis sanctum erit michi. id est deputatum divino cultui
michi dicto. **Caro** hominis non vngetur ex eo. exceptis regibus
et sacerdotibus. quod dicitur ad officium sunt supra homines: quia medij
sunt iter deum et populum. **Et** iuxta positionem eius non fa-
ciatis aliquid. id est ex eis dicitur rebatur et eadem portione sicut ex alijs re-

bus. **Doc oleum** vngentis
sanctum erit michi in generatio-
nes vestras: **Caro** hominis non vngetur
ex eo: et iuxta compositio-
nem eius non facietis aliquid quia sancti-
ficatum est et sanctum erit vobis
homini quicumque tale compositum fuerit
et dederit ex eo alieno:
exterminabitur de populo suo.
Dixitque dominus ad Moysen.
Sume tibi aromata. **Sta-**
cten: et onycham: galbanum
et boni odoris et thus lucidif-
simum. equali ponderi erunt
omnia. **Faciesque** thymiana com-
positum ope vnguentarii mi-
xtum diligenter et purum et sanctifi-
catum diguissimum. cumque in
tenuissimum pulverem unuer-
sa contuderit: **pones** ex eo
coram tabernaculo testimo-
nij in quo loco apparebo tibi
Sanctum scilicet erit vobis thymiana
Tale compositio non
facietis in usus vestros. quia san-
ctum est domino. **Homini** quicumque fece-
rit sicut ut odore illius profua-
tur pibit de populis suis.

fitum ope vngentarii. non quia thymiana sit vngentum. sicut que-
dam comixtio pulverum aromaticorum. sicut quia ad idem officium perti-
net facere tale comixtionem et vngenta. **Coram** taber-
naculo testimonij. id est in altari incensi quod est in tabernaculo
interius in quo erat archa testimonij. et illa pars templi vocatur
tabernaculum testimonij. **In** quo loco apparebo tibi. quia
ibi audiebat divinum risum quasi procedens de precipitatorio ve-
strorum et in eadem portione. sicut predictum est de vnguento.
In ca. xxx. ubi dicitur in postilla. **Dicit** autem Augustinus. quod altare in
censi ibi non vocatur thuribulum aureum. **Additio.**
Facet verum sit quod altare incensi erat in parte illa taber-
naculi. quod dicitur sanctum vngentum. non autem in illa parte interiori
quod dicitur sanctum scilicet. ut supra testatur. tamen ipsum altare incensi san-
ctum scilicet reputabatur ut expressit habet. i. eo. c. ubi dicitur de hoc altari. scilicet
incensi. et deprecabatur aaron super cornu altaris semel per annum. et
concludit ibidem de eodem altari **Sanctum** scilicet erit domino. ex quo per
quod hoc altare incensi est ex sanctum scilicet sicut locum. reputabatur tamen
sanctum scilicet sicut dignitatis gradum. cetero non potest esse. quia in hoc alta-
ri incensi bis in die incensum cremabatur ut habet in hoc ca. quod
fiebat per simplices sacerdotes. sed intra sanctum scilicet non est li-
citur intrare nisi semel in anno. et ideo oportebat quod hoc altare esset
extra sanctum scilicet sicut locum. sed quia ipsum altaris excellentia erat
tanta quod in ipso fiebat semel in sanguine distillationes per sumum
sacerdotem. ut. i. Leviticus. xvi. idcirco reputabatur inter sanctum scilicet
sicut dignitatem. et sic videntur intelligenda esse verba Augustini.
scilicet quod loquitur de altari incensi sicut sue dignitatis gradum non
autem sicut dignitatem loci in quo erat. non enim presumendum est

quod etiam ex esset in altera portione non erat prohibendum.
nemo quicumque tale compositum fuerit. quia non solum vestes sicut etiam
facies vngentum predictum ad alios usus erit debitor pene.
o **Dixitque** dominus. **homo** agitur de thymiamate. cum dicitur.
p **Sume tibi** aromata. id est spes redolentes. **Stacten**
sicut ysidorus et alios
doctores idem est quod
myrrha prima que indu-
rata terebat in pul-
verem in hac portio-
ne. **Et** onycham
sicut aliquos est par-
va ostreola valde re-
dolens magnitudi-
ne vnguis humani.
ideo dicitur onycha
Myrra enim grece vnguis
dicitur latine. sicut
papia est herba aro-
matica. **Galba-**
nus boni odoris. ad
offitium illius galbanus
quod ex antiquita-
te vel alia causa amisit
odorem suum. **Et** autem
galbanus succus herbe
aromaticae. albus ad
modum lactis: et dicitur
gala quod significat
lac vel album. **Postquam**
ei induratum erat hic
succus terebatur in pul-
verem. **Et** thus lu-
cidissimum. id est purissi-
mum. ad offitium thuris
cui admiscebatur resina
per quam obscuratur eius
color. **Equalis**
ponderis erunt omnia. **homo**
dicitur ad offitium vngue-
ti predicti in quo non omnia
posita sunt equalis
ponderis. **Compo-**

situm ope vngentarii. non quia thymiana sit vngentum. sicut que-
dam comixtio pulverum aromaticorum. sicut quia ad idem officium perti-
net facere tale comixtionem et vngenta. **Coram** taber-
naculo testimonij. id est in altari incensi quod est in tabernaculo
interius in quo erat archa testimonij. et illa pars templi vocatur
tabernaculum testimonij. **In** quo loco apparebo tibi. quia
ibi audiebat divinum risum quasi procedens de precipitatorio ve-
strorum et in eadem portione. sicut predictum est de vnguento.
In ca. xxx. ubi dicitur in postilla. **Dicit** autem Augustinus. quod altare in
censi ibi non vocatur thuribulum aureum. **Additio.**
Facet verum sit quod altare incensi erat in parte illa taber-
naculi. quod dicitur sanctum vngentum. non autem in illa parte interiori
quod dicitur sanctum scilicet. ut supra testatur. tamen ipsum altare incensi san-
ctum scilicet reputabatur ut expressit habet. i. eo. c. ubi dicitur de hoc altari. scilicet
incensi. et deprecabatur aaron super cornu altaris semel per annum. et
concludit ibidem de eodem altari **Sanctum** scilicet erit domino. ex quo per
quod hoc altare incensi est ex sanctum scilicet sicut locum. reputabatur tamen
sanctum scilicet sicut dignitatis gradum. cetero non potest esse. quia in hoc alta-
ri incensi bis in die incensum cremabatur ut habet in hoc ca. quod
fiebat per simplices sacerdotes. sed intra sanctum scilicet non est li-
citur intrare nisi semel in anno. et ideo oportebat quod hoc altare esset
extra sanctum scilicet sicut locum. sed quia ipsum altaris excellentia erat
tanta quod in ipso fiebat semel in sanguine distillationes per sumum
sacerdotem. ut. i. Leviticus. xvi. idcirco reputabatur inter sanctum scilicet
sicut dignitatem. et sic videntur intelligenda esse verba Augustini.
scilicet quod loquitur de altari incensi sicut sue dignitatis gradum non
autem sicut dignitatem loci in quo erat. non enim presumendum est

fitum ope vngentarii. non quia thymiana sit vngentum. sicut que-
dam comixtio pulverum aromaticorum. sicut quia ad idem officium perti-
net facere tale comixtionem et vngenta. **Coram** taber-
naculo testimonij. id est in altari incensi quod est in tabernaculo
interius in quo erat archa testimonij. et illa pars templi vocatur
tabernaculum testimonij. **In** quo loco apparebo tibi. quia
ibi audiebat divinum risum quasi procedens de precipitatorio ve-
strorum et in eadem portione. sicut predictum est de vnguento.
In ca. xxx. ubi dicitur in postilla. **Dicit** autem Augustinus. quod altare in
censi ibi non vocatur thuribulum aureum. **Additio.**
Facet verum sit quod altare incensi erat in parte illa taber-
naculi. quod dicitur sanctum vngentum. non autem in illa parte interiori
quod dicitur sanctum scilicet. ut supra testatur. tamen ipsum altare incensi san-
ctum scilicet reputabatur ut expressit habet. i. eo. c. ubi dicitur de hoc altari. scilicet
incensi. et deprecabatur aaron super cornu altaris semel per annum. et
concludit ibidem de eodem altari **Sanctum** scilicet erit domino. ex quo per
quod hoc altare incensi est ex sanctum scilicet sicut locum. reputabatur tamen
sanctum scilicet sicut dignitatis gradum. cetero non potest esse. quia in hoc alta-
ri incensi bis in die incensum cremabatur ut habet in hoc ca. quod
fiebat per simplices sacerdotes. sed intra sanctum scilicet non est li-
citur intrare nisi semel in anno. et ideo oportebat quod hoc altare esset
extra sanctum scilicet sicut locum. sed quia ipsum altaris excellentia erat
tanta quod in ipso fiebat semel in sanguine distillationes per sumum
sacerdotem. ut. i. Leviticus. xvi. idcirco reputabatur inter sanctum scilicet
sicut dignitatem. et sic videntur intelligenda esse verba Augustini.
scilicet quod loquitur de altari incensi sicut sue dignitatis gradum non
autem sicut dignitatem loci in quo erat. non enim presumendum est

de sancto atq. q. lfe cōtradiceret.

Replica correctorij cōtra Burg.
ca. xxx. vbi postillator declinat dictū bti Augu.
de altari incensi. Et hanc auctoritate bti hiero. z alioz
imo z rotunde lfe Bur. nitē saluare dictū bti aug. s. potl
us inuoluit. nā bur.
allegādo textū seqn
tē pntis ca. dic ipm
altare icēsi fore: san-
ctum sanctorū fm di-
gnitatis gradū: cum
tū bti aug. solū ve-
lit ipm altare fore i-
tra sanctū sanctorū
ad modū aurei thur-
ribili: textū aut alle-
gat p Bur. nō loqf
de altari s. de exerci-
tio summi sacerdo-
tis i ipō altari: vide-
licet de positioe ma-
nuū: z positione san-
tinis. B ei exercitiū
vocat lfa scrmctōz
qz si quotidiana po-
sitiō thimiamatis p
communes sacerdo-
tes dicif sancta hec
positiō sāguis semel
in anno facta in hoc
altari dicenda ē san-
ctasctōz: z sic equo-
catio ē de scōctōz
q ad locū z quo ad
actū in loco.

Locutus est dñs ad moysen dicēf
Ecce vocaui ex noie
bezeleel filiū huri filij hur
de tribu iuda z impleui eū
spū dei sapia z intelligētia
z scia i oi ope ad excogitā
dū qdqd fabrefieri pōt ex
auro z argento z ere: mar-
more z gemis. z diuersita-
te lignoz. Bediqz ei sociū
ooliab filiū achisamech de
tribu dan Et i corde hois
eruditi posui sapiam vt fa-
ciāt cuncta q pcepī tibi ta-
bernaculū federis z archā
testimonij: z ppiciatorū
qō sup eā est: z cūcta vasa
tabernaculi: mēsamqz z va-
sa ei? cādelabrū purissimū
cū vasīs suis: z altaria thy-
mtamatis z holocausti et
oiavasa eoz labiū cū basi
suavestas factas i ministe-
rio aaron sacerdoti z filijs
ei? vt fungant officio suo

Caplm. xxxj.
Locutus est dñs. Descri-
pta forma ta-
bernaculi z consecra-
tione sacerdotū. Dic-
tur agit d electione artificū: z qm agēs z finis sibi corru-
dent iō p agit de cā efficiēte ipius tabernaculi. scōd d cau-
sa finali: ibi. Locut⁹ est. Primo igif exprimit efficiētē pn-
cipalē dicēs. b. Ecce vocaui ad opus tabernaculi.
c. Ex noie bezeel zc. qm vno incōuenienti dato alia se-
quunt. iō hab. sa. q dicit q hur auus isrl? Bezeleel filius
fuit marie z caleph: pñr habet dicere q iste bezeleel fuit p
nepos ipi? caleph: z iō cū dicit in glo. sup pmū palip. ij.
ca. q caleph cū eēt octo annoz cepit azubā vxorē da q ha-
buit. plen. qz z anno sequētī mortua accepit mariā soro-
rem moysi. q altero noie vocata est ephrata: de qua anno
decimo caleph nat⁹ est hur: z vicesimo anno caleph hur
genuit huri: z tricesimo āno ei? s. calephi huri genuit be-
zeleel: z bezeleel decē annoz erat qñ inceptit tabernaculū
quia caleph tūc nō habebat nisi. xl. annos: vt habet Jo-
sue. xliij. ca. z hec vident incōuenientia manifesta. s. q ca-
leph octo annoz generasset de azuba: z q decimo anno
etatis sue generasset Hur de Marfa: que iam erat nona-
genaria vel ampl⁹ vt declaratū est supra. xvij. ca. Item q
aliij duo hur z Huri decimo etatis sue anno genuissent:
z q bezeleel decē annoz esset artifex sapiens ad faciendū
tabernaculū z iō dīcēdū. q iste bezeleel fuit nepos marie
z hur mariti ei? sicut declaratū est. s. xvij. ca. z p pñs dicē
dū q hur q p palip. d. filij caleph z hur nepos ei? z bezele-
el p nepos ei? fuerit aliij ab istis h noiat: fuerūt tū corūdē
noim z eiusdē tribus. in vna em tribu erāt multe cognati-
ones: z nullū est incōueniēs q in duab⁹ cognationib⁹ in-
ueniant pater z filij z nepos similitū noim. d. Et imple-
ui eū spū dei z sapia zc. qz ois sapia a dño deo est. siue sit
acqfita: siue infusa: z iste vtrāqz habuit. c. Et ad exco-

Locutus est dñs ad moysen dicēf
Ecce vocaui ex noie
bezeleel filiū huri filij hur
de tribu iuda z impleui eū
spū dei sapia z intelligētia
z scia i oi ope ad excogitā
dū qdqd fabrefieri pōt ex
auro z argento z ere: mar-
more z gemis. z diuersita-
te lignoz. Bediqz ei sociū
ooliab filiū achisamech de
tribu dan Et i corde hois
eruditi posui sapiam vt fa-
ciāt cuncta q pcepī tibi ta-
bernaculū federis z archā
testimonij: z ppiciatorū
qō sup eā est: z cūcta vasa
tabernaculi: mēsamqz z va-
sa ei? cādelabrū purissimū
cū vasīs suis: z altaria thy-
mtamatis z holocausti et
oiavasa eoz labiū cū basi
suavestas factas i ministe-
rio aaron sacerdoti z filijs
ei? vt fungant officio suo

grandū qdqd fabrefieri. i. artificis subtiliter z artificiose
faber est ei nomē generale z specificat p adiūta: sicut dñ
ferrarius: faber lignari⁹ zc. z inde dicif fabre aduerbiū cō-
sequenter noiat artifices sibi adiūctos dicēs. Bediqz sibi
sociū Ooliab. zc. Sequif. f. Et faciāt cūcta q pceptū tibi
tabernaculū fede-

in sacris: oleū vnctiois. et
thymiana aromatu i san-
ctuario. Quia q pcepī tibi
faciēt. Et locut⁹ ē dñs ad
moysē dicēs. Loqre filijs
isrl z dices ad eos. videte
vt sabbatū meū custodia-
ti: qz signū ē iter me z vos
i generationib⁹ vris: vt sci-
ati qz ego dñs q scificovos
Custodite sabbatū meū: sā-
ctū ē ei vobis Qui pollue-
rit illd morte moriat. Qui
fecerit i eo op⁹: pibit aia il-
lius d medio ppli sui Sex
dieb⁹ faciēt op⁹: i die se-
ptio sabbatū ē: reqes scā
dño. Quis q fecerit op⁹ in
hac die: moriet Custodiāt
filij isrl sabbatū. z celebrēt
illud i generationib⁹ suis
Pactū ē sempiternū inter
me z filios isrl. signūqz p-
peruū. Sex em dieb⁹ fecit
dñs celū z terrā z i septio
ab oi ope cessauit Bediqz

bi tabernaculū fede-
ris zc. Qualiter aut
ista fieri debeant pñz
ex pdictis cū agere-
tur de singulis i spā-
li. s. Et locutus ē
Dñs agit de cā fina-
li. ad h em fiebat ta-
bernaculū: vt depu-
taref diuino cultui
q p magna pte con-
sistebat in obseruat-
one sabbati. de q su-
pradictū est. xx. cap.
verūtū hic replicat
duplicit de cā Quia
est qz possent crede-
re filij isrl q licitum
esset facere opus ta-
bernaculi etiā in die
sabbati. eo q taber-
naculū ordinabatur
ad cultū dei iō ad h
excludendū repetit
hic pceptū de obser-
uatione sabbati. Se-
cūda cā est ad addē-
dū firmitatē pcepti
qz exprimitur pena
transgressionis q pri-
us nō erat expfisa vt
cit igitur.
b. Videte vt sabbatū
meū custodiatis.
vacando diuinis.
c. Quia signū ē in-

ter me z vos videlicet q sitis mibi peculiaris pplis meo
cultui specialiter applicat⁹. z ego vester deus. k. Qui
polluerit illud. faciendo opa pñr illa que supra determi-
nata sunt. xx. capitulo.
l. Morte moriat. si fuerit testes cū cōuincētes.
m. Qui fecerit in eo opus de quo non possit pñnd.
n. Peribit anima illius: quia punietur grauis a deo i
futuro: nisi penituerit z satisfecerit in vita presentī. cetera
patent ex supradictis vsqz ibi.
o. Bediqz zc. dicit Rab. salo. q preceptum domini d fa-
bricatione tabernaculi. z ceteris eis annexis fuit datum
moysi post fabricationē vituli: licet scriptū sit prius: quia
nō omnia scribunt eo ordine quo facta sunt. Dicit igitur
q post fabricationē vituli moyses ascendit ad dominum
ad depcandum p remissione tanti peccati: vt habet seqn-
ti ca. z quādo domin⁹ fuit placatus p eius pces: tunc in
signū hui⁹ dixit moysi q faceret tabernaculū de oblatio-
nibus ppli quas acceptabat quasi emendam sui delicti
z fm hoc quod hic dicif. Completis hmōi sermonibus.
non refertur ad ea que dicta sunt de fabricatione taber-
naculi et alijs annexis. sed solum ad illud quod dictum
est vltimo de obseruatione sabbati. vnde et in hebreo nō
habetur: huiusmodi sermonib⁹: sed hoc solum cuz com-
plessit loqui cum moysi. Secundum vero doctores nō
stros pceptū d fabricatione tabernaculi z alijs predictis
datum fuit moysi sicut scriptum est ante fabricationem
vituli. sed propter huiusmodi peccatum impeditam fuit
opus quousqz domin⁹ fuit eis placatus: z sic li huiusmo-
di sermonibus: refertur ad omnia pdicta a pncipio. xxv.
cap. vsqz ad locum istum.

Exodus

Quas tabu. testi. scriptas. fm doctores nostros in vna tabula erat scripta tria pcepta: in alia septē. Scdm hebreos in qlibet tabula erat quinq; scripta: vt parebit ca. se. **Q**uigito dei. i. ope eius. z nō opere humano.

Capitulum. xxxij.

Videns autē popul⁹. pceptū de cōstructōe tabnacli. h p̄r describit supueniēs ipedimentū ex p̄ctō ppli z p̄ ponit ppli trāsgressio. scdo moysi de p̄catō ibi. Fcō at die alto. Circa primū p̄ ponitur p̄cti p̄petratio. scdo p̄petrati cognitō ibi. Locutus est autem Tercio cognitō examinatō: ibi. Arripi ens rē. Quarto examinatō punitō ibi. Videns ḡ moyses. Circa primū d̄ sic. **V**idens autē popul⁹. Dicit autē Ra. sa. q̄ isti fuerūt egyptij p̄uersi ad iudaismū q̄ ascenderūt cū iudeis de egypto vt dicitur est supra. xij. ca. z isti qz erāt nutriti in ydolatria ad eā incitauerūt magnaz p̄tem de filiis israel. **M**ozā faceret moyses rē. dicit ra.

Dñs moysi p̄pletis huiusce modi sermonib⁹: in monte synai: duas tabulas testi q̄ monij lapideas scriptas digito dei. **C**api. xxxij. **V**idens autē p̄plus q̄ moram faceret **M**oy ses descēdēdi de mōte: cōgregat⁹ aduers⁹ aarō dixit Surge fac nobis deos qui nos p̄cedant. **M**oy si enim huic viro qui nos eduxit de terra egypti: ignoram⁹ qd acciderit. **D**ixitq; ad eos aaron. **T**ollite in aures aureas d̄ vxoz filiorūq; z filiaz v̄iaz aurib⁹ z afferte ad me. **F**ecit populus q̄ iusserat: deferens in aures ad aaron. **Q**uas cum ille accepisset formauit ope fusorio z fecit ex eis vitulū p̄flatilē **D**ixerūtq;. **H**i sunt dii tui isrl q̄ te eduxerūt de fra egypti.

de egypto attribuebat ydolo z lz eēt vnū ydolū tm. tñ dixē rūt. **H**i sunt dii. ad reuerentiā ydoli sicut magne p̄sone d̄ se loquunt in plurali ad magnificentiā: vt nos p̄cipimus nos volum⁹ z hmōi. **Q**d cū vi. aaron. **D**ic Ra. sa. q̄ vidit spm vite in vitulo: sic d̄ ps. cvj. **E**t mutauerūt gloriā suā in similitudinē vituli comedent⁹ senū

Qd cū vidisset aaron edificauit altare corā eo et p̄conis voce clamauit dicēs Cras solēnitās dñi ē. **S**urgētēq; mane obtulerūt holocausta et hostias pacificas z sedit ppl̄s manducare et bibere: z surrexerūt ludere. **L**ocut⁹ est autē dñs ad moysen dicens. **G**ladii descende peccauit ppl̄s tuus quē eduxisti de fra egypti. **R**ecesserūt cito de via quam ostendisti eis. **F**eceruntq; sibi vitulum p̄flatilem z adorauerūt: atq; imolantes ei hostias dixerunt **I**sti sunt dii tui israel qui te eduxerūt de fra egypti. **R**ursumq; ait dominus ad **M**oy sen. **C**erno q̄ p̄plus iste dure ceruicē sit. **D**imitte me vt irascat furor meus d̄ eos z deleā eos

suā in similitudinē vituli comedent⁹ senū **S**z p̄z manifeste. q̄ h̄ est fictio z scripturē p̄uersio. si em̄ i vitulo fabricato spūs vite fuisset: scriptura nō dixisset in similitudinē vituli: s̄ i vitulū **E**t iō aliter dōm q̄ aaron vidit tantā voluntatē imolādī victimas ydolo in populo: q̄ non poterat resistere: iō sequit. **E**dificauit al. ad retardādū imolatio nē: qz statim sine altari imolassent: vel d̄. **E**dificauit. s̄ ipse z nō ppl̄s: vt tardif fieret: vt dicit ra. sa. qz si dixisset q̄ fecerent i momento sic fuisset factū p̄ man⁹ multo rū. **C**ras sō. d. ē. nō hodie. qd dixit ad retardādū imolatioez si forte interi veniret moyses: vt i pediret eā. **S**urgētēq; manū. obitu. ho. añq; veniret mo

yses. q̄ tñ venit eadē die. **E**x dicit p̄z fallitas p̄dicte fictiois scz q̄ ppl̄s fuit excitat⁹ ad ydolatriā: eo q̄ alta die p̄cederit hora. vi. viderāt siḡ mozi moysi: vt p̄dictū est: qz ad h̄ seq̄ q̄ ab illa hora vsq; ad horā vesp̄z oia ista fuerāt facta successiue p̄ ordinē. s̄. puocatio egyptioz cōuersoz: deceptio iudeoz. occisio hur eos arguent⁹. assensus aaron timore mozi: p̄ctio inauriū: apporatio eaz etiā ab extremitatib⁹ castroz q̄ occupabāt magnū t̄re spaciū: cū eēt ibi sexcenta milia viroz absq; mulierib⁹ z puulis. **T**ē formatio vituli: p̄structio altari: z p̄clamatō castrine solēnitati que nullo mō poterūt fieri successiue in tā breui tēpe. **E**t ex h̄ p̄z q̄ p̄lib⁹ dieb⁹ atq; p̄plēnt. xl. dies p̄dicti inceperūt tractare istud negociū. **E**t se. po. mā. z bi. de imolatis corā ydolo. **E**t sur. lu. i. corizare z cātare. vtz ex sequētib⁹: z h̄ faciebāt in veneratōe ydoli: qd p̄tiet ad ydolatriā vñ in hebreo h̄ z surrexerūt illudere: qz ydolatria ē illusio diuina. **L**ocut⁹ ē at dñs. **C**onsequēter ponit p̄cti p̄petrati cognitō. z p̄ diuinā reuelatōez. scdo p̄ sensus exp̄titiā: ibi. **E**t reuersus ē moyses. **C**irca primū p̄mittit p̄cti reuelatio: scdo pene p̄minatio: ibi. **R**ursumq;. **C**irca primū d̄. **L**ocut⁹ ē at dñs ad moysen reuelās ppli trāsgressioez dicens. **G**ladii descen. qz ad p̄latū p̄inet p̄ctā subditō rū manifesta corrigē. **A**llit exponit Ra. sa. dices. **D**escēde scz a tua dignitate z gloria. qz sicut dignitas z gloria p̄lata p̄sistit in bonitate subditoz: fm q̄ dicit Jo. iij. cano. **R**atorē hoz nō habeo ḡram qz vt au diā filios meos in veritate ambulātes. ita delectio sui honoris est in eoz p̄uersitate **P**eccauit popul⁹ tuus. q. d. iam nō est me⁹: qz me per ydolatriā abnegauit. **R**ecesserūt de via cito. tanq; instabiles in bono z p̄ni ad malū. **R**ursumq;. **D**ic cōsequēter ponit pene p̄minatio: cū subdit. **C**erno q̄ populus iste dure cer. sit. i. nō recipiens correctionem. **D**imitte me vt irascatur furor meus. loquitur mō humano: cum filius offendit patrem: z pater tenens gladiū

sa. q̄ moyses recedēs de castris volēs ascendē ad dñm dixit se rediturū. xl. die circa horā sextā. popul⁹ autē intellexit q̄ dies sui recessus eēt de nūero illo: sed nō erat: qz moyses intelligebat de naturalib⁹ integris. dies autē illa nō erat integra. qz tota nox iam p̄cesserat z aliq; ps d̄iet artificialis tricesimanona aut die quā popul⁹ credebat esse quadragēsimā: sathan turbauit aerē. z ostendit similitudines ferri dices q̄ mortuus esset moyses: z tūc populus p̄citat⁹ fuit ad fabricandū ydolum. cui⁹ nutu deducerent loco ducar⁹ moysi. **S**ed hoc dicitū patet ex textu esse p̄ficiū qz subdit. **M**oy si em̄ huic viro q̄ rē. si em̄ vidissent mortis eius signa p̄dicta magis dixissent q̄ fuisset mortu⁹. qz hec esset cā rōnabilis z efficacior ad querendū aliū ductorē. **A**lter etiā parebit fallitas hui⁹ dicitū p̄ sequentiā. **C**ongregatus aduersus aaron: qz nō fit hic mentio de hur quē constituerat moyses ad regimē populi cū aaron vt dicitur est supra. xxij. ca. **D**icit ra. sa. q̄ populus interfecerat euz: eo q̄ ipsum argueret de tanto scelere. **D**ixitq; aaron. timore timoris assentiens eis licet nō ex corde. **T**ollite in aures au. rē. credebat em̄ aaron q̄ vxores filij z filie ḡuiter ferrent: si accipent eoz ornāmēta. z sic ex hoc z ex cupiditate iudeoz credebat impedire conatū populi: vel saltem retardare vsq; ad aduentū moysi: q̄ pplm̄ reprimeret. **F**ecit popul⁹ q̄ iusserat. ex quo patet magna voluntas ydolatrādi nō solū in v̄ris. sed etiā in vxozibus z libertis q̄ ita p̄mpte ornāmēta sua p̄ciosa tradiderūt. **F**ormauit opere fusorio. **I**n hebreo habet in stilo: quod exponit Ra. sa. dicens q̄ aaron p̄ depinxit cum stilo in tabula formā vituli z tradidit artificib⁹ vt facerent ad similitudinem illius: qz apis quod reputabat maximum numē egypti apparuerat eis in egypto in spē thauri: vt dicitū est supra. viij. ca. **D**ixerūtq; hi sūt dii tui. ex q̄ patz magna insania ppli q̄ mirabilia inaudita a deo facta in exitu eoz

quasi ad fignlandu ipm dicit alicut existet iuxta se. ne re
tineas me a pcussioe: p hoc magis insinnas contrariu. s. q
velit retineri z ex h accepit moyses audacia oradi p ppo
ad retinendu dei vmdicta dices. p Cur dne ira. su. tuus
p populū tuū. quē reputas spālem filiū sicut dcm ē supra.
liij. ca. Filius me^o p
mogenit^o israel.

q Ne queso dicat
egyptij zc. q. d. Istō
reuerteremr in blas
phemias zc. Alle
gat etiā ad h del pie
tate dices. r Qui
escat ira ma zc. q. d.
tibi xpuz est pcere
z misereri z nō ira
sci. Allegat etiā ple
qnt merita patrū di
cēs s Recordare
abraā zc. q. d. si po
pul^o iste meruit mo
ri p incendiu. ecce
abraā p eoz ppter
amozē tuū pietus
fuit in ignē chaldeo
rū: si p gladiuz: ecce
ysaac fuit parus p
te immolari: si me
rnerunt exiliū: ecce
israel tanqz exul fu
git in mesopotami
am obediēs pti suo
z ubi. r Quib^o
iurasti p temetipm
q es oino immura
bilis. z iō iuramen
tū tuū debz inuola
biliter teneri de ter
ra chananeoz dan
da semini eozuz: qd
tū frustraret: si dele
res populuz tuū de
terra. v Placa
tus ē dñs. nō q pe
nā oino dimitteret.
vt p. r ex seqntib^o
hne oino. deleret si
cut dixerit. Dimit
te me vt cleaz eos.
r Et reuersus est.
Hic dñr ponit pec
cati cognitio p expientia. s. sensus visus z auditus pmittit
tū reuersio moyli ad castra cū dī. Et reuersus est moyses
de mādaro dñi. vt pz p pdicta. y Portās duas tabulas
quas dñs sibi tradiderat. vt pz ex fine pcedētis capituli.
a Scriptas ex vtraqz pte. dicit h. a. sa. q vnica scriptura
erat ibi. q tū erat legibilis indifferent ex vna pte sicut z ex
altera qd erat mirabile: qz lra ex vna pte figurata ordine re
cto in parte opposita apparet ei^o figura mō opposito. v
pōt dici: absqz miraculo tali. q lre erant duplices. Ita vicz
q precepta erant sculpta ex vna pte. z sicut ex altera. vñd
subdit b Scriptura qz dei erat sculpta in tabulis fm au
gusti. vo in vna tabula erāt tm tria pcepta: iō dicunt pce
pta pme tabule qz ordināt hoiez ad deū. In alia aut tabu
la erant alia septē q ordinantur ad pximū. iō dicunt pce
pta secunde tabule. scdm h. a. sa. z docto. hebraicos quin
qz erant scripta in vna tabula. et qnqz in alia. Aliter tamē
distinguit pcepta qz augusti. vt dictum est supra. xx. cap.

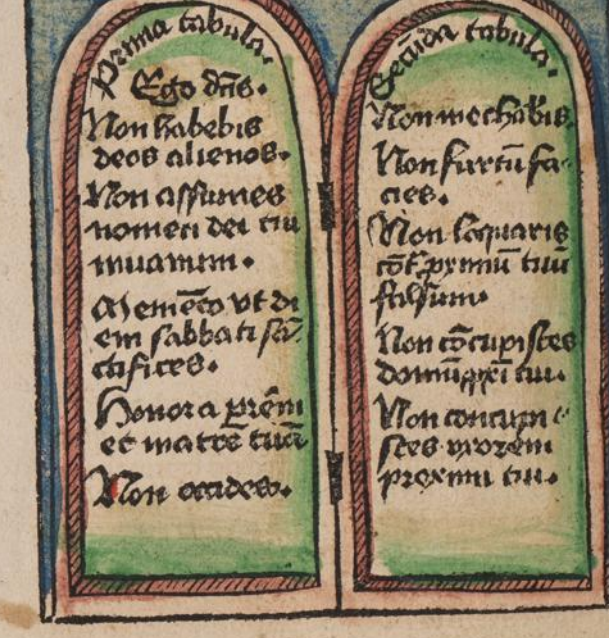
Et autem ista melius intelligantur expressi ea hic in
figura.

faciamqz te i gentē magnaz
Moyses autē orabat dñm
deū suū dices. Cur dne ira
scit furoz tu^o ptra pplm tuū
quē eduxisti d terra egypti
in fortitudie magna z i ma
nu robusta. Ne qso dicant
egyptij: callide eduxit eos
vt interficeret in mōtib^o et
deleret e ira. Quiescat ira
tua: z esto placabilis super
neq̄tia ppli tui Recordare
abraā z ysaac z isrl^o buoz tu
ozū: qb^o iurasti p temetipm
dices. Multiplicabo semē
vr̄m sicut stellas celi: z vni
uersaz terrā hāc de q locu
tus suz dabo semini vr̄o z
possidebitis eā sp. Placa
tusqz est dñs ne faceret ma
lū qd locut^o fuerat aduers^o
pplm suuz. Et reuersus est
moyses d mōte portās du
as tabulas testimonij i ma
nu sua scriptas ex vtraqz p
te: z factas ope dñi. Scri
ptura qz dei erat sculpta i
tabulis. Audiēs aut iosep
tumultū ppli vociferātū di
xit ad moysen. Ululat^o pu
gne audif in castr. Qui rñ
dit. Nō ē clamoz adhortā
tiū ad pugnā: neqz vocife
ratio p̄pellentiū ad fugā: s
vocē cātantū ego audio

Figura tabularū scdm doctores aliquos

Figura tabularū scdm hebreos.

Cunqz appropinquassz ad
castra vidit vitulū z choros
iratusqz valde proiecit de
manu tabulas et confregit
eas ad radicē montis. Ar
ripiensqz vitulum quem se
cerant: combussit z striuit
vsqz ad puluerē quez spar

Audiens autē.
Hic p̄ter ponit co
gnitio peccati p̄sen
sum audir^o cum dī.
v Ululat^o zc. Ex
h pz q iosep nō sue
rat ibi: s remāserat
iuxta montes expe
ctans moysen. vt dī
ctū est. s. xxiiij. cap.
e Vocē cātantū

ego audio. h aut melius cognouit q iosep: nō ppter vna
citatem sensus: qz cū esset. cxx. annoz. vt dī Deu. vi. c. non
caligauit oculus ei^o zc. z idē intelligit d alijs sensib^o. nō qz
ydolatria ppli erat sibi reuelata. iō meli^o poruit cognosce
re clamozē ydolatrantiū. Consequēter deicribif cognitio p
visum cū dī. v Vidit vitulum zc. qz magis mouēt ani
mū visa qz audita. z iō h fuisse iratus ex audito pcti: ma
gis tm ex visu. v Proiecit de manu tabulas. reputās q
popul^o esset indign^o recipe legē dei digito scriptā. Nec au
tem fracto tabularū signū fuit euacuationis legalū in ad
uentu xpi. h Arripiensqz zc. h p̄ter describit pcti exami
natio. qd debuū fieri ante punitionē qz non. oēs culpabi

les erat: nec equaliter: fit q̄ p̄ examinatio p̄ signū cū dicitur.
Et ded. ex eo potū filiis israel. Dicit ra. sa. q̄ iste aq̄ po-
tate erat nocive culpabilib⁹: causando in eis inflatōez et
languore p̄ quē poterāt ab eis discerni: alijs aut̄ erant dul-
ces et viles sic aq̄ in sacrificio zelotipie dñdebāt p̄ effectuz
culpā mulier⁹ vel e⁹
innocentiā vt habet

Q̄ue. v. ca. Illij aut̄
doctores dicit q̄ co-
lor auri remāsit cir-
ca ora eoz q̄ erat cul-
pabiles: ita q̄ barbe
eoz videbāt anree et
sic ab alijs distigue-
bant: sc̄do fit exami-
natio pcti p̄ homis
responsū cum dñ. **k**
Diritq̄ moy. ad
aaron. q̄o tibi fecit h̄
ppls. et. ac si di. p̄t⁹
debuisses sustinere
mortē. **l** Cui ille
rūdit. humiliter di.
m **Ne indt. d. me⁹**
q̄ n̄sio mollis fran-
git irā. **n** **Tu em̄**
nostit. p̄ multas ex-
perientias maliciāz
h̄t⁹ ppli. **o** **Dir**
erūt mibi. sub p̄mia-
tione mortis sicut inē
fecerāt h̄r.
p **Quis ve. h̄z au.**
ac si di. p̄pter eozum
auariciā ex peritōne
auri credidi eos a
suo impetu retarda-
re. **q** **Proieci il.**
in ig. et. dicit aliqui
q̄ aarō. piecit auruz
in ignē q̄ ibi periret. nō vt ydolum fieret: s̄ opere dyaboli
format⁹ est inde vitulus. Illij aut̄ dicit p̄trariuz: vñ supra-
dictū est. q̄ p̄ depinxit imaginē in tabula: et vñ hoc veri⁹ q̄
timore mortis periuit ab eis aurū ad faciendū ydolu: et si
piecisset in ignē vt periret ex hoc fuissent magis puocati
ad eū interficiendū: q̄ p̄uati fuissent auro et ydolo. Item
ex hoc q̄ statim edificauit altare et solennitatē in crastinū
p̄clamauit: iō vñ q̄ dixerit mendaciū di. Egressus ē hic vi-
tulus. insinuas q̄ hoc eēt p̄ter intentōez suā: nec oportet
eū excusari de mēdacio. cū incōpabiliter peiora fecerit: vt
p̄ p̄dicta: nō tñ fuit punit⁹ morte q̄ nō fecit ex corde sed
duci⁹ mortis timore. **r** **Vides q̄. h̄ p̄r describit pcti exa-**
minati punitio cū dñ. **Vides q̄. rē. a p̄ciosis localib⁹: cui⁹**
cā subdit. **s** **Spoli. em̄ eū aarō p̄ ig. sordis. i. fabricatō**
nē vituli q̄d nomie sordis et i gminie appellat in scriptura
ve. te. Aliq̄ exponūt istā denudatōez p̄pter sceler⁹ manife-
statōez: vñ factū apertū dñ denudatuz. **t** **Et stās in por.**
castroz. q̄ in por. ciuitatū antiq̄tus dabant snier iudicia
v **Ut si q̄s ē dñ. i. h̄is zelū ad vindicādū ei⁹ obprobriuz**
a **Iungat mibi. ad faciendū vindictā de peccatoribus.**
b **Congre. sunt ad eū et. Ex h̄ dicit ra. sa. q̄ null⁹ de filiis**
leui erat culpabilis in fabricatōe vituli: s̄ h̄ nō p̄sonat lfe:
tñ q̄ aarō q̄ erat p̄ncipalis i illa tribu p̄ moysem: tñ non
fuit oīno sine culpa vt visum ē. tū q̄ subdit. **c** **Te et re-**
dite de por. vsq̄ ad por. Diligēter q̄rendo trāsgressores p̄
siḡ p̄dicta. Et occidat vnusq̄sq̄ fra. su. et. Item. j. subditur
d **Consecrastis ho. tua. vias. s. faciēdo vindictā zelo dei.**
e **Vnusq̄sq̄ i filio et frē suo. ex q̄b⁹ vñ q̄ aliq̄ de leuit⁹ fue-**
rūt infecti tūc sic trāsgressores in pctō vituli: et iō alif p̄t
dicit q̄ cū dñ. **Dēs filij leui ē vñtar⁹ mod⁹ loq̄ndi q̄ accipit**
maior ps p̄ toto: sic di totū collegiū facē q̄d maior ps fac

lit in aquā et dedit ex eo po-
tū filiis isrl. **Diritq̄ ad aa-**
ron. **Quid tibi fecit hic po-**
pulus vt induceres sup eū
peccatū maximum. Cui il-
le respondit. **Ne indigne-**
tur dñs meus. **Tu em̄ no-**
sti pplm istū q̄ pnus sit ad
malū. **Bixerunt mibi. Fac**
nobis deos qui nobis p̄ce-
dant. **Huic enim moyfi q̄**
nos eduxit de terra egypti
nesciemus quid acciderit.
Quib⁹ ego dixi. Quis ve-
strū h̄z aurū. **Tulerūt et de-**
derūt mibi: et proieci illud
in ignē. egressusq̄ est hic vi-
tulus. **Vides ergo moyses**
pplm q̄ esset nudat⁹: spoli-
auerat em̄ eū aarō p̄pter ig-
nominā sordis et inf hostes
nudū cōstituerat et stās in
porta castroz ait **Si q̄s est**
dñi iungat mibi. **Congre-**
gatiq̄ s̄ ad eū oēs filij leui

facra em̄ scriptura frequenter vñ modis loq̄ndi inter hoies
vñtatos. vñ **Judi. xx. dñ. Cōgregati s̄ omēs filij isrl q̄si vir**
vñt⁹ et tñ nō fuerūt ibi viri **Tabes. Galaad: vt ibidē subdit.**
ca. xxi. **Qui tñ vult seq̄ dicitū Ra. sa. p̄t solue p̄dicta sicut**
ipe soluit dices q̄ frat h̄ accipit ex pte m̄fis tñ. mortuo ei

Quib⁹ ait Hec dicit dñs dñs
israel. **Ponat vir gladium**
sup femur suuz. **Ite et redi-**
te de porta vsq̄ ad portā p̄
mediuz castroz: et occidat
vnusq̄sq̄ fratrē suū et ami-
cā et p̄imum suuz. **Fecert-**
q̄ filij leui iuxta h̄mōez mo-
ysi: ceciderūtq̄ i die illo q̄i
vigintria milia hominuz
Et ait moyses. Consecra-
stis man⁹ vias hodie dño
vnusq̄sq̄ in filio et i frē suo
vt det vobis bñdictio. **Fa-**
cto aut̄ altero die locut⁹ est
moyses ad pplm **Peccastis**
pctm maximū. **Ascēdā ad**
dñm si quo mō quiuero eū
depcari p̄ scelere vño. **Re-**
uersusq̄ ad dominum ait.
Obsecro: peccauit popul⁹
iste peccatū maximuz: fece-
rūtq̄ sibi deos aureos aut
dimitte eis hāc noxaz: aut
si nō facis: dele me s̄ libro

leuita vxor sua po-
tuit p̄trahē euz viro
alteri⁹ trib⁹: et fili⁹ in
de nat⁹ nō erat leui-
ta. q̄ denoiatio tri-
bus accipit ex parte
p̄tis. et tñ erat frater
leuite. s. filij p̄ioris
viri. s̄ h̄ dñ filio ne-
pos leuite q̄ erat fili-
us filie sue p̄tucte vi-
ro alteri⁹ trib⁹: et sic n̄
erat leuita. **Fecerūt**
filij leui. obiam mo-
ysi zelo dei. **Cecide-**
rūt in illa die quasi.
xxiij. milia. **In heb.**
h̄z tria milia. quā dñ
uersitatē aliq̄ sic cō-
cordat dicitēs: q̄ in
heb. nūerant tñ illi
q̄ fuerūt p̄ncipales
in trāsgressionez ad
trāsgrediendū alios
inducētes: s̄ cū istis
de alijs alijs tot fue-
rūt occisi q̄ ascende-
bat nūerus ad vigi-
ttria milia. **Alif et**
am p̄cordat fm dca
Ra. sa. vt videbit in
fine h̄ca. **Factō**
aut̄ die altero. h̄ p̄r
ponit moyfi de p̄ca-
tio: et sc̄do dñi r̄sio:

ibi. **Cui r̄dit dñs. Circa p̄mū p̄ dñdit pplō grauitatem**
pcti p̄perati dices. **g** **Peccastis pctm maximū. sic em̄**
in humanis ille q̄ honore regii attribuit alteri maxime pec-
cat in dignitatē regii: q̄ quantū ē in se subuertit totū reg-
nū. ita q̄ honore latie soli deo debitū attribuit ydolo ma-
xime peccat s̄ deuz. **Sz querit hic quō moyses dixit pplō**
Peccastis. cū pctōres iam eēt exterminati. P̄m q̄ lz il
li q̄ fuerūt p̄ncipales et ydolatrātes ex corde et eis p̄sent-
entes fuissent occisi: nō tñ om̄s p̄sententes timore: ac et-
am q̄ potuissent ipsis resistē et nō restiterūt q̄bus tñ pctm
imputat. **P̄t etā aliter dici q̄ pctm p̄peratū a pte alicu-**
ius p̄munitat⁹ bñ imputat totū p̄munitati q̄tum ad penā
infligendā vel q̄tuz ad boni subtractōez: et h̄ timebat mo-
ses ne p̄pter pctm multitudis aliq̄ innocētes punirentur
et diuina bñficia a toto pplō subtraherent. **h** **Ascēdā**
ad dñm. **Ex q̄ p̄z q̄ p̄dictā occisione nō p̄cepit nisi ex zelo**
iusticie et honoris diuini. **i** **Si q̄ mō quiuero eū depre-**
cari p̄ scelere vño. ne. s. p̄ ipso delear vos vel s̄intrabat sua
bñficia. **lz ei p̄t dicitū sit q̄ placat⁹ erat dñs i h̄ q̄ nō delerz**
totū pplm s̄ subito nō tñ erat assecurat⁹ moyses q̄n de-
leret ptes. **k** **Obsecro pec. po. iste. in oīone sua p̄ p̄fitef**
pctm: q̄ p̄fiteri culpā via ē ad ventā. **l** **Aut di. eis hanc**
noxā. nō solū remittēdo culpā s̄ et p̄ferēdo bñficia a te p̄
inchoata. s. in dedicatōe hui⁹ ppli ad terrā p̄missionis: et re-
patōne leḡ q̄ facta erat in tabulis. **m** **Aut si nō fa. de.**
me de libro tuo. **Dicit Ra. sa. q̄ iste liber intelligit lex que**
denoiat a moyse: eo q̄ fuit ei⁹ mister. **Dñ dñ Deu. xxiiij.**
ca. **Regem p̄cepit vobis moyses: et Job. j. Lex p̄ Moysem**
deta est. **Est igit̄ sensus fm eū. Dele me de libro. s. vt lex n̄**
denoiet noie meo nisi pplis iste tibi recōciliet s̄ hec expo-
sitiō nō p̄sonat litere sequenti: euz dñ. **Qui peccauerit mi-**
iij

se extinctū fuisset q̄ iudicasset rē penitentiā inaiatam fuisse de
um: nisi i ea apparerēt aliq̄ signa monstruosa vel q̄si mira
culosa. vñ q̄daz dicit̄ z verisim̄ q̄ ille vitul⁹ videbat exercē
quedā opa filia opib⁹ vite: sic ē comestio z hmoi: q̄ potu
it eē opatōne demonuz q̄ in vitulo fabricato h̄ faciebāt vt
eos attraherēt ad ydolatriā: sic solēt facere dando rīsa in
ydolis vt hoies decipiāt: put cōiter tradit̄ in legēdis scōr
rū. z sic ille vitul⁹ aure⁹ nō erat ver⁹ vitul⁹: h̄ inq̄stum vide
bat comedere fenū: dī in ps. cv. fuisse in similitudine vituli
comedētis fenū. ad hoc etiā facit illud q̄d aaron dixit mo
ysi. Egressus est vitul⁹ iste zc. vt infra patebit.

In eo. ca. xxxij. vbi dicit̄ in postilla. fm̄ Rab. sa. z alios
doctores hebreos.

Ad dicitio. iij.

Om̄i doctores hebreoz tm̄ q̄tuor p̄cepta erāt i pri
ma tabula: primū. s. Ego sum dñs. scdm̄. nō erūt
tibi dii alieni. terciū. nō assumes nomē dei tui in
vanū. quartū. Memēto vt diē sabbati scifices. Cetera v̄o
sex in scda tabula: quoz primū ē. Honora patrem zc.

In eodem ca. xxxij. vbi dicitur in postilla. Nec autem
fractio tabularum.

Ad dicitio. v.

Fractio tabularū nō v̄t eē p̄p̄ia significatio euacua
tionis legalis in aduentu xp̄i: principalia em̄ q̄ in
tabulis p̄tinebant erāt moralia z valde p̄p̄ia iuri
naturali: q̄ nō sūt euacuata in aduentu xp̄i. h̄ meli⁹ v̄t dōm
q̄ fractio tabularū significat translatōez legē: de q̄ ad hebr.
vij. Trāslato sacerdote necesse ē vt trāslatio fiat legē. vñ
de prime tabule significabāt legē veterē imp̄fectā quā irri
tauerūt trāsgressores: scde v̄o tabule q̄ facte sūt p̄ recōcialia
tionē significāt legē nouā p̄ quā ppl̄s ei⁹ ē dō recōcialiatus

In eo. ca. xxxij. vbi dicit̄ in postil. Ideo videtur q̄ dixe
rit mendacium.

Ad dicitio. vij.

Icet q̄dā eoz expositores teneāt q̄ aaron nō pecca
uit in facto vituli: introducēt q̄sdaz rōnes frivo
las ad q̄z euacuatiōez sufficēt auctas scripture infra
Deu. ix. vbi de hac mā tractās dicit. Aduersuz q̄z aarō zc.
ex q̄ pz manifeste aarō in h̄ casu ḡuter peccasse: non tm̄ v̄t
dōm. put quidā volūt q̄ peccasset pctō ydolatrie: q̄ q̄daz
pctm̄ ē maximū simplr̄ inf̄ pctā vt h̄ in glo. Aeu. xv. Aa
ron em̄ nō legit̄ adorasse nec coluisse vituluz: nec alios ad
h̄ induxisse h̄ solū fecisse z fabricasse vitulū: z q̄ in h̄ min⁹
recte occasione dedit alijs idolatrādi. idcirco p̄p̄ie p̄misit
pctm̄ scandalī actiue: inq̄stum ex tali facto inordinato alijs
p̄buit occasione ruine. Circa q̄d attendēdū q̄ talis ruina.
ppl̄i nō fuit ab eo intēta: q̄d pz sic: nā ppl̄s ab aarō nō peti
uit: vt faceret sibi deos q̄s colerēt seu adoraret h̄ dixerūt.
Surge fac nob̄ deos q̄ nos p̄cedāt zc. s. ad ducatu itineris
vt nubes vel angel⁹ solebat eos p̄cedere i via q̄b⁹ dō debe
bat diuin⁹ cult⁹: ex p̄nitare tm̄ ppl̄i ad malū facto vitulo et
apparentib⁹ in eo opatōe dyabolī aliq̄b⁹ similitudinib⁹ ope
vite: vt s. dicit̄ est. statim adorauerūt z dixerūt. Hi sūt dii
tui isrl̄: z sic ydolatria ppl̄i fuit oino p̄ter mentē aarō secu
ta: sic nec in p̄ia petitiōe ppl̄i h̄ includebat: vt dicitur ē. Et
huic snie p̄sonat plan⁹ sensus s̄re: nā cū moyses dixisset ad
aarō. Quid tibi fecit h̄ ppl̄s vt induceres sup̄ eū pctm̄ ma
gnū: in quib⁹ v̄bis videbat moyses attribuere ipsi aarō q̄
induxisset ppl̄m ad ydolatriā q̄d ē simplr̄ pctm̄ magnum
vt dicit̄ ē. Ad h̄ r̄ndit aaron excusans se ab h̄ q̄ ppl̄m ad
ydolatriā induxisset dicēs. Tu em̄ nosti populū istū q̄ p̄
nus sit ad malū zc. quib⁹ v̄bis bñ p̄siderat aaron nō excu
savit se p̄ timorē dicēs. Timui ppl̄m sic saul. j. Reg. xv. h̄
ex p̄nitare populī ad malū. q. d. h̄ pctm̄ tamagnū ex p̄nita
te eoz ad malū p̄cessit nō ex inductōe nec intentōe mea:
q̄d aaron p̄bavit ex hoc q̄d sequit̄. Dixerūt mihi fac nob̄
deos q̄ nos p̄cedant zc. nō petierūt a me deos ad colendū
vel adorandū: absit em̄ a me q̄ hoc facerē. z sequit̄. Egres
sus est vitul⁹ iste. s. in tali similitudine vite q̄ populū in
clinavit ad ydolatriam: vt dicit̄ fuit supra eodem capl. in
additiōe. iij. nec curavit aaron expr̄mere q̄ ipse formassz
opere fusorio vitulum: quia hoc nō fuit motiū principa
le erroris populī: sed similitudo vitalis que in eo erat: z sic
compendiose narravit ea que ipse fecerat vt in glo. Ex q̄

bus patet q̄ aaron excusavit se a peccato ydolatrie quod
est maximū nō tamen a pctō scandalī actiui: q̄d quidem
scandalum fuit p̄ accidens nō p̄ se: eo q̄ fuit p̄ter intentio
nem vt dicit̄ est: nec etiā mendaciū locutus est moysi: eēt
em̄ absurdū q̄ p̄ mendacia excusaret se a moyse qui a dō
nouerat veritatem facti: vnde Aug. hoc loco. put in glosa
p̄p̄ediose locut⁹ est aaron: nō dicens q̄ ipse formavit vt ex
iret ante excusatiōnis causa timendo mentitus est: tanq̄ in
ignem periturū aurum p̄iecerit atq̄ ipso nō idem agente
forma vituli ideo exiuit: q̄d nō est credendū: q̄ nec latere
moysem posset verum cum quo deus loquebat̄ z fratrem
de mendacio nō redarguit. Nec ille. Patet ergo ex sentē
tia Augustini q̄ nō est dicendū q̄ mendaciter fuit locut⁹
aaron. tum quia loquebat̄ cum illo qui sciebat veritatez a
deo. s. moyse tum q̄ nō fuit redargutus a mendacio z ce
tera. Si aut̄ querat̄ quid intendebat aaron in fabricatiōe
vituli cum ipse sciebat q̄ vitulus ille nō posset deducē po
pulum nec etiā intendebat vt adoraret vel coleretur vt
deus. Ad hoc potest dici q̄ forte intendebat illudere po
pulum qui ipsum aaron incitabat ad faciendū illud q̄d
manifeste excedebat potentia suam. s. facere deos qui eos
p̄cederent q̄d videt̄ ridiculum. z isto modo legit̄ de helya
qui illudendo p̄phetas baal. vt patet. iij. Regū. xvij. dice
bat eis. Clamate voce maior: deus em̄ vester in diuerso
rio est forsitan loquit̄ aut certe dormit: vt excitetur. Scie
bat em̄ helyas q̄ ista q̄ dicebat̄ de baal nō erant vera: et ta
men vt estimatōez p̄phetaz baal ostenderet esse fatuam z
inanem sic illudebat eos. Similiter in p̄posito cuz aaron
sciuisset ipsum nō posse facere q̄d petebant finxit se tamē
hoc attemptare seu facere formādo vitulum quē sciebant
inutilem ad hoc q̄d petebant ipsi vt estimatiōnem eorum
vanaz esse ostenderet: quo quidē fabricato. quia p̄ opera
tionem dyabolī in eo apparuerūt aliqua opera filia ope
ribus vite dictum est: populus ex sui p̄nitare ad malum
adoravit. vñ licet intentio aaron in hoc nō fuerit perversa
factū tamen eius fuit minus rectū tanq̄ habens spectem
malī a q̄ est abstinentū: iuxta doctrinā apostolī. j. Thessa.
v. Ab omni specie malī abstinete vos zc. presertim cū ipse
nouisset p̄nitatem populī ad malum z sic aaron peccavit
peccato scandalī: q̄ p̄ sum factum minus rectum p̄buit
populo occasione ruine. nec est simile de verbis helye
ad p̄phetas baal. dicta em̄ helye p̄dicta nō p̄buerūt occasi
onem ruine p̄phetis baal: q̄ tam ipsi erant pessimi ydola
tre: sed hoc factum aaron licet nō p̄buerit causam p̄fectaz
ydolatrādi: p̄buit tamen occasione: in quo manifestū
est q̄ grauiter peccavit non peccato ydolatrie vel menda
cij sed peccato scandalī actiui vt dictum est: quod quidē
peccatum aaron nō celavit a moyse: sed cōfessus est cum
respondit. Ne indignet dominus meus. q. d. licet merear
indignatiōnem ex facto inordinato tamen factum sic con
tigit. Tu em̄ nosti. exponatur vt supra vnde z moyses nō
replicavit redarguendo eum de mendacio nec de peccato
magno ydolatrie: sed oravit deum p̄ ipso seorsum a popu
lo z nō cum tanta instantia oratiōnis vt patet Deu. ca. alle
gato. eo q̄ longe minus peccauerat q̄ populus: si enim a
peccato a moyse sibi imposito se p̄ mendacia excusaret p̄
uersius se haberet q̄ populus qui vindictā diuinā a moy
se illatam patienter sustinuit: de quo nō legit̄ populus re
stitisse nec murmurasse. ex qua quidē expositiōne litere
p̄sona tollit̄ quedam obiectio maliciosa que q̄dem nō be
ne sentiētes in hoc loco inducūt discētes. quō aaron ydo
latrare fecit totū populū nec peccatū suū p̄fessus est h̄ po
tius p̄ mendacia se excusavit: statim fuit assumpt⁹ ad sum
mum sacerdotium nulla mentiōe facta de penitētia in
posita: que quidē obiectio manifeste assumit falsum vt
patet ex dictis. Nec tamen peccatū aaron debet multū ag
gruari ex magnitudine nocuenti q̄d in populo fuit s̄
secutum: quia enentus sequens nō addit ad maliciāz sen
bonitatem actus nisi sit p̄uisus z intentus ab agente: vt i
prima scde. q. xx. art. v. in cor. q. q̄d nō fuit in p̄posito vt di
ctum est. Concordat etiā huic snie quod immediate se
t i iij

quis. Vidēs g̃ moyses pplm̃ q̃ n̄ datus eēt rē. spoliauerat ei cū aaron rē. Circa qd̃ p̄siderandū q̃ si ppl̄s ex inducōne aaron peccasset vt p̄rariū opinātes dicit: populus fuisset excusabilis saltē a rāto: cū in abūtia moysi ip̄i aarō debebāt obedire tanq̃ rectori. z sic p̄ncipalitas hui⁹ peccati erat attribuēda ip̄i aaron tanq̃ p̄ncipali actori z iductori: populo v̄o ex cōsequenti: h̄ q̃ sic nō cōtingit in facto. vt dictū est. iō h̄mōi p̄ctm̃ p̄ncipaliter fuit in populo cui etiā p̄ncipalit̄ pena debebat. q̃ rōne moyses tanq̃ iudex rector p̄ requisivit virū aaron induxisset pplm̃ ad peccandū dicit. Quid fecit tibi popul⁹ vt induceres sup̄ eū peccatū magnū. postq̃ v̄o certificatus est de opposito p̄ r̄sio nē aaron mō supra exposito. statim misit manū ad exercēdā vindictā in transgressorib⁹. vñ sequit̄. Stās in porta castrorū. vñ v̄ba p̄dicta cū d̄. Vidēs g̃ moyses ppl̄s q̃ eēt nudatus rē. intelligenda sunt de manifestatōe sceleris. pur̄ i scda expositōe postillatoris z est sensus q̃ vidit moyses p̄ inquisitōem supra dictā q̃ h̄mōi scelus manifeste seu ap̄te erat in ppl̄o. vñ q̃ dicit. Quidauerat em̄ eū aaron. intelligit̄ q̃ aaron aperuit moysi facti veritatem vt d̄ctm̃ est. Si aut̄ dicat̄ q̃ moyses nō debuisset credere aaron in hoc facto q̃ loquebat̄ p̄ se. Dicendū q̃ moyses rōnabil̄ cōfidebat aaron in hoc q̃ si forte illud peccatū magnū ex fragilitate vel al̄s cōmississet nō illud celaret h̄ potius cōfiteret̄ z peteret veniā p̄fertūm moysi quē sciebat esse verū prophētā domini. vt d̄ctm̃ est. Ij em̄ q̄iq̃ cōtingit vt sancti viri icurrant magna peccata tñ cū a deo vel eius nūcio requirunt statim cōfitem̄ vt legit̄ de dauid. ij. Reg. xij.

In eodē ca. xxxij. vbi d̄ in postilla. z hoc dicit̄ Ra. sa. q̃ nullus de filiis leui.

Ad opinio ra. Sa. est cois ap̄ oēs expositores hebreorū antiq̄s nō sic intelligēdo q̃ nullus de leuit̄ fuit culpabilis in facto vituli. q̃ forte multi eorū nō resisterunt colentib⁹ seu adorantib⁹ in quo erant culpabiles: nō tñ ydolatraverūt cōsensu mētis nec facto exteriori. put̄ clare z determinate ra. moyses egyptius tradit̄ i suo deut. dicit̄ de ydolatria. ca. j. q̃ licet ppl̄s israeliticus plur̄es ydolatrasset seu ad ydolatriā declinasset: leuite tñ nunq̃ ydolatraverūt vñ nō valet qd̃ obijcit̄ de aaron. nā licet in fabricatōe vituli nō fuerit sine culpa. nō tñ dicendū est q̃ ydolatraverat: vt in p̄cedenti additōe ostēsum est. Sicut̄ vide tenendū circa p̄ctm̃ occisiōis xpi. s. q̃ leuite. put̄ a sacerdotib⁹ distinguūt̄ nō fuerūt p̄cipēs in illo crimine pessimo in q̃ ceteri status heb̄eorū fuerūt rei. vt plen̄ deo duce est tractandū in quadā additōe sup̄ Jo. ix. ca. Ad hoc aut̄ qd̃ obijcit̄ de hoc qd̃ dicit̄. Decidat vnusquisq̃ frat̄r suū. sat̄ responderetur in postilla. In eo. ca. vbi d̄ in postilla. Sz tunc occurrit duplex difficultas

Ad additio. viij. Cōm sanctū Tho. in prima pre. q. xxiiij. in r̄sione ad primū argū. liber vite possēt dici triplic̄ sicut̄ liber militie. p̄ em̄ mō pōt̄ dici liber vite scriptio eorū qui sunt electi ad vitā eternā. sicut̄ liber militie pōt̄ dici in q̃ scribunt̄ electi ad militiā. Scdo mō pōt̄ dici liber vite in quo scribunt̄ ea q̃ ducūt ad vitā eternā sicut̄ liber militie pot̄ dici in q̃ tradit̄ ars militaris: z isto modo nouū z ver⁹ test. d̄ liber vite. put̄ in glosa sup̄ illud Eccias. xxiiij. Nec oia liber vite sunt. Tercio mō potest dici liber vite: illa vis diuina qua fiet vt cuilibet in memoria reducant̄ facta. sicut̄ z liber militie dici pōt̄ in quo recitant̄ facta militū z isto mō intelligit̄ illud Danie. vij. ca. Libri apti sunt Quarto etiā mō d̄ liber iustorū. vt in scdo Reg. j. ca. In q̃ libro facta exēptaria iustorū vel sanctorū intelligunt̄ scribi ad memoriā futurā. vñ in p̄posito Ij a libro vite p̄ mō vel tercio mō intellecto moyses nō petiisset deleri. petiuit tñ deleri a libro vite scdo z quarto mō intellecto. patebat em̄ moyses q̃ lex n̄ denoiaret̄ noie suo. nec etiā q̃ gesta sua in educōne populi d̄ egypto z in alijs similib⁹ in memoriā reducerent̄. ex quo populus propter quē laborauerat erat perpetuo condēnatus. Q̄ aut̄ d̄ in psal. lxxvij. Deleat̄r de libro viuentiū rē. intelligit̄ d̄ libro vite p̄ mō intellecto eo q̃ in libro sic intellecto dicunt̄ scribi aliqui fm̄ qd̄: put̄

in postilla: fm̄ istā expositōe moyses non petiuit aliquid impossibile nec cōtra charitatē vt p̄z considerant̄: z q̃ talis delitio a libro scdo z quarto mō accepto videt̄ h̄ie rōnem pene ideo r̄dit̄ d̄ns. Qui peccauerit mihi delebo eū de libro meo. q. d. tu qui nō peccasti non debes deleri.

In eo. ca. xxxij. vbi dicit̄ in postilla. Ex hoc autē q̃ dicit̄ Ra. sa. q̃ in omni infortunio.

Ad additio vltima. R̄ionabil̄ obijcit̄ postillator cōtra asserentes q̃ p̄olem vltionis non intelligit̄ h̄ie captiuitas babylica vel romanorū. put̄ in postilla. P̄test etiā vltius confirmari p̄ma rō postillatoris. que sumit̄ ab auct̄e veteris testamēti sic. nā rō quare de⁹ reddit̄ iniquitatē patrum filijs ac nepotibus in terciā z quartā generatōem cōiter sumit̄ ex hoc q̃ filij z nepotes plur̄es inueniuntur imitatores paterni sceleris: quod nō habet locū in peccato vituli. qd̃ peccatū oēs cōmittētes dimiserunt. z p̄ eo sustinuerunt diuinā vltionē patienter. vt p̄z expresse in hoc capitulo. sicut̄ in sequenti capi. habet̄ q̃ populus luxit̄ in signū tristitie z contritiōis deposuerūt ornāmēta sua. Postremū etiā eorū q̃ in p̄ntem diē hoc p̄ctm̃. s. vituli detestatur vt est manifestū. vnde dicit̄ q̃ deus exercet in eis vindictam p̄pter hoc p̄ctm̃ etiā hodiernis t̄pibus videt̄ dicere d̄ diuinā misericordiam. que nunq̃ penitentib⁹ z alijs dimittentib⁹ peccata dimittere denegat. Itē circa hoc attendendū est q̃ hec expositio Ra. sa. in h̄ loco nō est solum falsa sed etiam maliciōse fabricata. nitunt̄ enim celare q̃ destructio ciuitatis hierusalē p̄ Tytū z Despasiā facta que fuit acerbissima. similiter z captiuitas eorū hodierna que excedit ceteras in duratōne z ignominia z h̄mōi fuerūt sicut̄ z sunt in vltionē occisiōis xpi eis inducta. z iō volūt̄ ista attribuere peccato vituli: q̃ nullum h̄z fundamentū. put̄ de duce videbit̄ vbi p̄p̄te de hac materia erit tractandū. **R**epl̄ca correctorij cōtra Burg. fingentes.

Ad ca. xxxij. cum postillator exponeret illū passum **A**d cum vidisset aaron edificauit coram eo altare per hunc modum q̃ aaron vidēs populū maximā pronitatem ad vituli adorationem nitēbatur impedire p̄ dilaciones sperans reditum moysi z sic edificauit altare. edificato altari fecit proclamationem solemnitatis in crastinum rē. Sic Burgē. dicit̄ q̃ verisimiliter visus est populo vitulus ille exercere quedam opera similia operib⁹ vite: sicut̄ est comedere z cetera h̄mōi: qd̃ fieri potuit illusione demonum: z cetera q̃ ibi ponit̄. Nec autem bur. cuz fingentib⁹ fingit vt excuset̄ insaniā populi iudaei cum aliq̃ iudeus fuerit: quasi iudiciū rōnis i eis nō fuerit sic absoptum vt crederet̄ rem penitus inanimatā eē deū. Sile argumentū pōt̄ fieri si vitulū vitūū crederet̄ esse deū z multo fort⁹ si p̄statilem comedentē fenū crederet̄ esse deū. nō em̄ oportet h̄ dubitare de oppressione iudicij rōnis p̄ maliciā populi abundantem et fortissimam complacentiam ad ydolatrandum. quid enim dubitabit̄ iudicium ratiōis absoptum vbi traduntur obliuioni ea etiā que in vacuis mentibus herent: de quibus dicit̄. Obliti sunt deū qui saluauit̄ eos: qui fecit magnalia in egypto: mirabilia i terra chanaan terribilia in mari rubro: vbi videat̄ glo. magistralis de extrema illi⁹ populi obcecatione: vñ ad eorū insaniā palliandā nō oportet fingere vitulum illum comedisse. nam beatus Aug. primo mirabilium sacre scripture. ca. xv. vult q̃ filij israel in deserto cū adorare ydolum velent non aliam statnam q̃ vitulum fecerunt: quia vitulus in egypto iuxta sepulchrum ioseph sculptus adorabatur ab egyptijs a quibus iudei didicerūt vide ibi beatus Augustinum. Idem dicit̄ glosa interlinearis infra super verbo. Fecit eis vitulum rē. z tñ in egypto illum vitulum comedere non viderūt: nec p̄dicta figmenta sunt ad p̄positū l̄re p̄ntis cū d̄. Qd̄ cū vidisset aaron edificauit corā eo altare rē. nā hic nō d̄ ppl̄s in vitulo aliquid vidisse. sed sol⁹ aaron quē cōstat̄ circa vitulū deceptū nō fuisse. q̃si p̄ op̄atōe diaboliā inclinat̄ fuisset ad vitulū colendū q̃ z ipse burg. nullū malū imponit̄ ip̄i aarō nisi factū scādali actiui. z cū sufficeret ad illā insaniā ppl̄i malicia z p̄ntas ad

Exodus

ydolatrandū nō est theologice dictū q̄ diuina pmissio ac-
cesserit: p̄mittendo demones vt p̄ hmōi exercitium vite in
vitulo pplm sic peculiariter deductū seducerent et aliqua
ps excusationis illi pplō remanerent: q̄si seductus eēt deo p̄
termittere: p̄pterea similitudo de paganis recipientibus
responsa in ydolis et istis pessimis iudeis quā burg. addu-
cit nō valet: nec p̄bat vitulū p̄flatilez appazenter comedif-
se: p̄ hoc q̄ adducit de psalmo. In similitudine vituli co-
medent fenū: q̄ nō vult litera psalmi q̄ p̄flatile comestio
nem exercuerit: vel aliq̄ aliud opus simile operi vite: s̄
q̄ verus vitulus comederit fenū cui illud ydolu fuit simi-
le in figura et forma artificiali: nō in actu comedēdi. iō d̄
eos mutasse gloriā dei nō in vitulum: s̄ in similitudinē. i.
ydolu et imaginē veri vituli comedent fenū. nec iō dixit
aaron. Egressus est hic vitulus. q̄si gressus ille vituli ali-
qd operis vite ostenderit: q̄ egressus ille fuit opere fuso-
rio: put p̄bat beatus Aug. et glo. supra allegata.

In eo. ca. vbi postil. dicit fractōez tabularū significare le-
gis veteris euacuatoez tpe euangelij Burg. dicit significa-
re translatōez: vtrūq̄ p̄t stare fm̄ diuersam applicatōem
allegorice: neutrum tñ ad l̄salē sensum videt p̄tinere.

In eo. ca. ponit burg. digressionem modicū facientē ad
littere veritatē: q̄ multa extra literā p̄supponit p̄tra quan-
dam suip̄sus regulā p̄tensam positā in q̄dne sua p̄eam-
bula: supponit em̄ q̄ vitulus sit visus a pplō execere ope-
ra vite: vt comedere et hmōi: q̄d ex l̄ra nō habetur vt supra
oñsum est in correctorio p̄ hui⁹ capituli. Item supponit q̄
ppls nō petiuit deos vt coleret s̄ vt h̄iet eos ductores: q̄d
etiā ex l̄ra nō sequit̄ imo ex l̄ra iūcta glo. h̄f opposituz: q̄
d̄ in glo. interlineari sup̄ vbo. Fecit eis vitulū bonē i egypto
adorauerit: et fortassis aliud ydolu nō suscepissent: vñ
p̄ q̄ ppl̄s petiit deos q̄s coleret: imo vt doctores eos nō
expeteret: nisi eis cultū exhibere p̄posuisset: a q̄ em̄ q̄s pe-
tit i ea necessitate p̄ducit b̄nificiū restat vt ei debitū exhibe-
at cultū ad deū verū. cū nō habuisset recursus ad deos po-
stulatos h̄bant aim inclinātū vt vñ: nec petierūt eos vt co-
lumnā vel angelū: q̄ hmōi i scripturis deos vocari nō est
p̄uerū. Supponit burg. terciō q̄ aarō corā moyse se non
excusauit p̄ timore q̄si pplm p̄num ad occidendū timuif-
fer: q̄ p̄nitatē ppli ad malū ad solaz ydolatriā restringit: s̄
h̄suppositōnis oppositū p̄ ex l̄ra iūcta glosa in lineari
sup̄ vbo. Tollite in aures r̄. ibi em̄ d̄. nō est ausus resistē
q̄ sciebat pplm p̄uonū ad occidendū. Item burg. nitit̄ aa-
ron excusare a mēdacio: q̄si moyse: q̄ cū deo locut⁹ fuit mē-
tiri nō posset: et q̄ moyse eū de mendacio nō redarguit:
s̄ ille rōnes nō sūt sufficientes. De em̄ loquēdo p̄ph̄is nō
loquit̄ sp̄ de oibus imo quedā celat. put dixit Helyseus.
iij. Reg. iij. ca. Dñs celauit a me nō indicauit mihi. In
p̄posito em̄ p̄ ex l̄ra q̄ de moyse p̄ctm̄ aaron nō specifica-
uit q̄ euz redarguit q̄si pplm ad ydolatriā induxisset de q̄
se excusauit vt dicit burg. in eadē digressionē. p̄ igit̄ p̄mā
rōnem nō valere. nec sc̄da valet q̄ nō sequit̄: Moyse nō
redarguit aarō de mendacio: igit̄ mentit⁹ nō fuit: fortasse
mendaciū ei⁹ nō attendit s̄ deo supplicādo p̄misit. Cetera
q̄ in hac digressionē ponit transeat vt addita cū p̄tra postil-
latoez militare nō videant. Item in eo. ca. vbi postilla-
toez exponit quomōdō moyse se petiit deleri de libro vite r̄
Burg. addit quasdam inuoluntōnes dicens libz vite accipi
q̄tuor modis. Primo mō p̄ inscriptōne ad vitaz eternam
et illo mō dicit moyse nō petisse se deleri: s̄ hoc dictuz est
p̄tra beatus Aug. et glo. dicentes. Securus quidem hoc
dixit vt a p̄sequentib⁹ ratōcinatio p̄cludat. id est vt quia de-
us nō deleret moyse de libro suo populo illud peccatuz
remitteret r̄. vnde patet libz vite hic accipi pro inscripti-
one ad vitam eternam. de alijs em̄ acceptōnibus libri q̄s
ponit Burg. non esset talis consequentia ad p̄positum.
quid em̄ magnum si moyse non scriberet in biblia quas
dicit Burgensis librum vite sc̄do modo dictū. Ad propo-
situm cōsequentiē quam beatus Augustinus intendit et
glo. est q̄ vi diuina ad memoriā reducuntur facta cuius
libet quam dicit libz vite terciō modo dictuz. quia hec di-

uina vis est liber apertus et erit tam bonis vel malis: vt d̄
c̄ in glo. Dan. viij. similiter de libro quarto sc̄do dicto: q̄a
ille nō dicit simpliciter liber vite sanctorū: in q̄ scripta sunt
facta exemplaria iustoz. nō em̄ magnū est in illo libro nō
scribi: q̄ multoz sanctorū gesta non sunt: imo et multa ge-
sta sanctifanctorum
scripta nō sunt: vt d̄
Joh. vi. Cū illa igit̄
distinctōne Burgē.
modicū facit ad ve-
ritatē l̄re: nec respō-
dit rōnib⁹ postillato-
ris q̄ faciūt p̄tra q̄d-
nem p̄ncipalē: sed
nec p̄clusio burg. p̄t
eē vera q̄ dicit q̄ mo-
yses solū petiuit de-
leri de libro vite: se-
cundo et quarto mō-
dicto: q̄ ad petitoez
moyse dñs respōdit
Qui peccauerit mi-
hi delebo eū d̄ libro
meo: certū est mul-
tos sc̄dos q̄ dño fue-
rūt grati in libro se-
cundo et quarto mo-
do dicto non scribi.
q̄ nec in libro sc̄pta
re nec in libro vite sc̄-
ctorum.

Locutusq̄ ē **C**xxiiij.
Dñs ad moyse dicens
b **V**ade: ascēde de loco isto
c **T**u et pplus tu⁹ quē eduxisti
d **D**e terra egypti: in trā quaz
iurauit abraā ysaac et iacob
dicens. **S**emini tuo dabo
e **E**am: et mittā p̄cussorem tui
angelū vt eijciā chanaanē
et amozreum et etheū et phe-
rezeum et eueum et iebuseū
f **E**t intres in terram fluentēz
g **L**acte et melle **N**on em̄ ascē-
h **D**am tecū: q̄ ppl̄s dure cer-
i **U**icis est: ne forte disperdā
k **T**e in via. **A**udiensq̄ ppl̄s
l **S**ermonē hunc pessimū lu-
m **T**us ē cultu suo. **D**ixitq̄ do-
n **M**inus ad moyse. **V**oq̄re
o **F**ilijs israhel **P**opulus du-
re ceruicis es semel ascendā

ciali et magis explicita. et p̄ q̄tum ad aliquid q̄d videbat̄
durum. sc̄do q̄tum ad id q̄d est gratiosum: ibi. **D**ixit autē
Moyse. **N**abuc p̄ ponit dicta responsio. sc̄do ppl̄i incre-
patio: ibi. **D**ixitq̄ dñs. **P**etitio autē Moyse includebat q̄
dñs deduceret eos ad terrā p̄missam. et dñs r̄derat q̄ da-
ret eis angelū ducē: ideo h̄ explicat̄ q̄liter intelligit̄ cū d̄.
b **V**ade ascende de loco isto. h̄ d̄ q̄ terra p̄missionis al-
tior est q̄ desertū in quo erant. c **T**u et ppl̄s. et nō addi-
tur hic tuus. q̄ dñs iam incipiebat illo populo recōciliari
d **I**n terrā quā iurauit abraā r̄. vt h̄f Gen. xxiij. e **E**t
mittā p̄cussorē tui angelū s̄. xxiij. d̄ crabrones. **D**icendū
q̄ oia q̄ fecerūt ad eiectionē populoz de terra chanaan fir-
erūt facta ministerio angelico. f **E**t intres in terrā fluē-
tē lacte et melle p̄ hoc intelligit̄ abundātia lactis et mellis
in terra p̄missionis. q̄ in plurib⁹ locis ē multū pascualis.
apes etiā ibi mellificant absq̄ sollicitudine humana.
g **N**on em̄ ascendā tecum. i. nō ero ductor vel comes tui
itineris p̄ meipsum. hoc superius in sua respōsione nō ex-
p̄sserat. i. deo hic explicat̄ vt sic intelligat̄ q̄ angel⁹ ductor: et
nō domit⁹ cū eo. **S**ciendū tamē cū de⁹ sit vbiq̄ nō sic in-
telligendū est quin esset cū eis p̄ eētā: potentia et p̄sentia:
am: s̄ q̄ nō adesset eis p̄ miraculoz opatiōez sic an fuerat.
h **Q**uia po. dure ceruicis es. et ideo indign⁹ talib⁹ benefi-
cijs diuinis. i. **N**e forte disperdaz te in via. nō est p̄ hoc
intelligendū q̄ angel⁹ de q̄ dixerat q̄ esset eis ductor: esset
misericordior ipsi deo. s̄ q̄ si a d̄ esset dei p̄sentia mō p̄redi-
cto ex h̄ rebellio ppl̄i eēt ḡtor: et p̄ dñs ḡuius puniēda.
k **A**udiensq̄ po. hūc sermonē pessimū. i. q̄ deus nō ad-
esset eis in miraculis sicut antea. l **D**ixit et nullus ex
more indurus est cultu suo. i. honestioribus vestimentis i
signum tristitię. m **D**ixitq̄ domin⁹. h̄ p̄sequer̄ ad ag-
gragationem ponit increpatio populi: cum dicit.
n **P**opulus dure ceruicis es. i. superiorib⁹ rebellis et cō-
tumax in malis. o **S**emel ascendaz in medio tui. non
ad p̄solandum s̄ ad puniendum p̄pter tuā duriciam.

In eo. ca. xxxij. vbi dicit in postil. Dicit aut moyses. Hic consequenter ponit responsio rē. **C** Additio. liij.

C Circa plurima de his q̄ continent in h̄ ca. ab h̄ loco. Dicit aut moyses vsq̄ in finē. Sicut z in sequenti cap. multe varietates in̄ expositores inueniunt tā hebreos q̄ latinos quaruz repetitio esset magis fastidiosa q̄ utilis. vñ melius vñ vt illis varietatib⁹ p̄missis quandā expositōez que saluo meliori iudicio vñ magis p̄sona l̄re z rōni p̄ponā. que lz in antiquib⁹ cōcordat cū postil. in multz tñ ab ea demar̄ sic discret⁹ lector eligat sibi meliōrē. In p̄mis aut querendū videt̄ cur moyses petijt a deo h̄re maiorā seu perfectiorā post p̄ctm vituli q̄ antea. Non em̄ legit̄ antea petiisse quē angelū volebat de mittere cū populo s. xxxij. ca. qñ ei dixit deus. Ecce ego mitto angelū rē. Similit̄ nec legit̄ quesuisse q̄ deus ostenderet sibi vias suas nec gloriā suā z hmōi ante p̄ctm h̄ tñ post. vt in h̄ loco qd̄ vñ dignū admiratōe. nā put. s. xxxij. ca. dcm̄ fuit in postil. Ex p̄uersitate subditoz sequit̄ deiectio honoris sui p̄lati magis q̄ sui p̄fectus. Ad quod dīcendū q̄ lz moyses credendus sit fuisse in magna p̄fectiōe postq̄ vocat⁹ est a deo z sp̄aliter tpe datōis legis qñ fuit sequester in̄ deū z pplm̄ vt h̄ Deu. v. nihilomin⁹ tñ tenendū est eū postea p̄fecisse tā in vita cōtemplatiua q̄ actiua. de cōtemplatiua patet saltē p̄ ieiuniū in quo p̄seuerauerit p. xl. dies vt. s. Exod. xxxij. ca. residēs in cōsortio diuino sp̄. Legit̄ em̄. Fuit ibi cū dño. xl. diebus z. xl. noctib⁹. panē nō comedit rē. p̄ ieiuniū aut mens liberi⁹ eleuat̄ ad sublimia p̄templāda. vnde fm̄ Aug. ieiuniū mentē eleuat. z iō de danielē legit̄ q̄ p̄ ieiuniū triū hebdomodaz reuelatōez accepit a dō. Ex q̄ sequit̄ q̄ in tāto ieiunio z cū tanta sepatōe a mūdānis z corp̄alib⁹ z cū cōtinua adherentiā ad deū mens ip̄ius moyfi maxie eleuaret̄ in diuina cōtemplatōe. in vita actiua etiaz legit̄ maxie p̄fecisse post lapsum populi in p̄ctm. p̄ in vltōne quā exercuit̄ ydolatrias ex zelo iusticie p̄cipiēs suis. s. leuitis. Occidat vnusquisq̄ fratrem z amicum suū rē. in q̄ maxime demonstrauit non solum se habere iusticiā que maxime p̄tinet ad vitā actiua. h̄ etia esuriam iusticie. de q̄ saluator Nat. v. c. Beati qui esuriūt z sitiūt iusticiā rē. vñ d̄ scōa scōe. q. xxxix. arti. ij. in corpe qōnis. q̄ aliquis nō solū virtuosa opa faciat q̄ cōiter dicunt̄ opa iusticie h̄ q̄ faciat ea insatiabili quodāmodo desiderio qd̄ p̄t significari p̄ famē z sitim iusticie. vnde z facta vltōne dixit leuitis ondēs se visceraliter approbare p̄dictam vltōne diuini honoris Consecrastis hodie man⁹ v̄ras dño rē. Ostēdit etia se charitatē primoz internalē h̄re cū statim facta vltōne reuersus ad dñm ait. Aut dimitte eis hanc noxā aut dele me de libro quē scripsisti. Ex quib⁹ manifeste p̄z q̄ lz pplus post p̄ctm cōmissum meruit amittere ornatū suuz qd̄ p̄tinet ad detrimentū dignitatis seu p̄fectōis eoz qualitercūq̄ exponat̄. moyses tñ meruit maiorā z potiorā q̄ prius rōnibus supradictis. z iō post p̄dicta z nō ante d̄ eo legit̄ statim supra. Loquebat̄ domin⁹ ad moysen facie ad faciē. s. manifesta visione put̄ in glosa. Sicut loq̄ solet hō ad amicum suū: qd̄ nō legit̄ de aliquo patriarcha seu p̄pheta. q̄ enim legit̄ d̄ Jacob Gen. xxij. c. Didī dominū facie ad faciē. in telligit̄ ad l̄ram de angelo loquēte cū iacob. vnde ibidem vbi d̄ deus. h̄ in hebreo heloym. qd̄ est nomē cōmunicabile angelis z iudicib⁹. h̄ aut̄ vbi d̄ dñs: ponit nomē retrā grāmāton incōicabile. qd̄ etia legit̄. j. Deu. v. Facie ad faciē locut⁹ est vobis dñs rē. h̄ intelligit̄ fm̄ Aug. p̄pter rez euidentiā. z qd̄dāmodo diuine maiestatis p̄sentia de q̄ dubitare nō possit. nō tamē ibi d̄. Sicut loq̄ solz hō ad amicum suū. sicut h̄. h̄ potius cōtrariū. dicit em̄. T̄nuistis ignez z non ascēdistis in montē. moyfi vō sic familiarit̄ de loquebat̄. q̄ q̄cunq̄ terrore ipediente sublato cōcept⁹ suos deo exp̄meret z ei⁹ reuelatōnes manifeste h̄ret vt in p̄posito satis apper. quā tamē p̄fectōez non legit̄ p̄us habuisse Pre supponendū est etia ad expositōez l̄re q̄ moyfi nō fuit cōmissum ante ieiuniū z alia p̄dicta q̄ p̄ ieiuniū sūt secuta vt duceret pplm̄. h̄ q̄ duceret ip̄e moyses z popul⁹ p̄ angelū vnde. s. xxxij. Ecce ego mitto angeluz rē. cui quidē angelo moyses z popul⁹ tenebat̄ obedire. d̄ em̄ ibi. Obserua euz

z audī vocē eius rē. Nūc aut postq̄ moyses fuit ad maiorē p̄fectionē subleuat⁹ vt dcm̄ est cōmissus fuit sibi q̄si singularit̄ ducat⁹ populū. Dñ. s. xxxij. Tu aut vade z duc populū istū. cū h̄ etia fuit dictū sibi q̄ h̄ret angelū p̄cedentes se. vñ dicit. Angel⁹ me⁹ p̄cedet te. q̄ quidē angel⁹ videbatur mitti vt p̄cursor sp̄aliter ad expellēdos aduersarios. vñ. s. eo. ca. Mittā p̄cursorē tuū angelū vt eijciat rē. qz tñ nō ex p̄imebat̄ an iste angelus de q̄ mō loquit̄: p̄cursor esset tñ an p̄cursor z p̄ceptor sicut de p̄ angelo dcm̄ fuit in. xxxij. ca. s. dicto. idcirco rōnabiliter petebat moyses huius dubij declaratōem dicēs. Dixit aut moyses rē. q. d. Ex q̄ p̄cipis mibi de nouo educere populū istū vellē vt indicares mibi quē missurus sis mecū. s. an angelū p̄ceptorē z p̄cursorē cui ego debeam obedire in regimie populū. an angelum p̄cursorē tñ. z ad expellēdas gentes missum nō tamē ad regimē populū z sequit̄. Prefertim cuz dixeris noui te ex noie z inuenisti grām corā me rē. in quib⁹ verbis rōnez sue dubitatōis fortificat. q. d. ex quo me tu abprobasti. qd̄ intelligitur p̄ hoc qd̄ d̄. Noui te ex nomie. z similit̄ testaris q̄ inueni grām corā te. nō immerito estimare possum q̄ non mittas angelū meū vt mibi p̄cipiat in regimie populū h̄ q̄ a te solo z imediate p̄cedā in hmōi regimine. vñ in p̄missis intelligitur moyses implicite petiuisse q̄ regimē populū esset sibi a deo cōmissum sine alicui⁹ angeli p̄f̄ dētia. Si aut̄ querat̄ qñ dixit dñs ad moysen. Noui te ex nomie. Dīcendū q̄ lz h̄ nō legatur fuisse dcm̄ antea moyfi tñ sufficit auctas scripture ad h̄ vt credat̄ sibi fuisse dictuz sicut in multis alijs locis sacre scripture h̄ contingit. Del dicendū q̄ licet p̄dicta verba sub eadē forma nō fuisset dicta moyfi: equivalent̄ tñ seu in̄pretatiue intelliguntur sibi fuisse dicta. z h̄ cū. s. xxxij. c. legit̄ deū dixisse moyfi. Dimitte me vt irascatur furor me⁹. satis datur intelligi moysen meruisse grām apud dñm. vnde Greg. sup his verbis q̄si in p̄sonis dei loquēs moyfi sic ait. Pensa quantum ap̄d me valeas z cognosce q̄ obtinere poteris quicqd̄ p̄ populo exoras. hec ille. in h̄ aut̄ qd̄ sequit̄. Faciāq̄ te in gentez magnā. s. in generatōem sanctoruz put̄ in glo. satis onditur moysen fuisse notū singulari mō apud deū. cū generatio sc̄toz q̄ ab abraā descensura erat ab ip̄o moyse si voluisset deo disponēte descēdisset. vltērius aut̄ sequitur in l̄ra. Si q̄ inueni grām in cōspectu tuo rē. put̄ veritas hebraica h̄. Circa qd̄ at̄tēndū est quō ista verba cōtinuant̄ in sn̄a p̄cedentib⁹. Ad qd̄ sciendū q̄ ad h̄ q̄ hmōi officii. s. regimē populū cōuenient̄ moyses exqueret̄ optebat vt moyses esset a deo cōperent̄ informat⁹ de his quibus deus regit rōnabilē creaturā. z hoc p̄pter duo. p̄limū vt regimen ip̄ius moyfi cōfirmaret̄ quantum possibile esset diuino regimini qd̄ est optimū. secundū vt cū aliqua occurreret in populo sup quibus opteret vt moyses deū orasset fuisset ip̄e instruct⁹ de his que erant deo beneplacita vt oratio sua esset efficac. iuxta illud qd̄ eccia orat in quadā collecta dicēs. Ut petentib⁹ desiderata concedas. fac nos q̄ tibi sūt placita postulare. Idcirco d̄. Si q̄ inueni grām in cōspectu tuo s. vt h̄ regimen mibi p̄mittas mō p̄dicto. ondē mibi vias tuas vt scia te. cui⁹ sensus ē. nā vn̄uerse vie dñi qd̄ mōm regit miscōia z veritas. s. z iusticia sūt fm̄ psal. q̄ qdē vie licet nob ad plenū inuestigabiles nō sint. iux̄ illd̄ ad Ro. xi. ca. Inuestigabiles vie ei⁹. tñ p̄ticipatiue ab hoib⁹ p̄sertim p̄ctis cōgscunt̄. vñ qui eas diuio mūere cōgscit deū d̄ nosse. iuxta illd̄ Hier. ix. c. In h̄ gloriē q̄ gloriā scire z nosse me rē. z h̄ est qd̄ d̄. Dñde mibi vias tuas rē. s. vt possim te imitari in hmōi regimie. z in h̄ innuit moyses primā rōnē sue petitiōis supradictā. nec talis imitatio d̄z impossibilis estimari. nā saluator dicit Luce. vi. c. Estote misericordes. Et sequit̄ in l̄ra. Et inueni grām an̄ oculos tuos. sc̄z impetratōe eoz. p̄ quib⁹ orabo. z in h̄ innuit secūdā rōnē sue petitiōis. z qz ista petebat moyses p̄ bonū ppli qui maxie indigebat bono regie. z q̄ oratio moyfi p̄ eis cū occurreret necessitas haberet efficacā impetrādi. iō sequitur. Respice populū tuū gentem hanc. q. d. nō peto que mea sunt sed que tua sunt. nam gens ista populus tu⁹ est. Ad quod respondit deus. Faciens mea p̄cedet te z reqem da

Exodus

bo tibi. cuius sensus est quod ipsemet deus volebat deducere ipsum moysen absque aliquo medio sic petebat ut sic daret sibi reges scilicet sufficientiam eorum quam desiderabat: unde in hoc solus videtur deus respondere ad primam petitionem implicitam ipsius moysi in qua volebat quod nullus angelus interponeret in regimine populi. non autem per hoc fuit risum ad secundam. scilicet illam in qua dixit. Unde mihi vias tuas etc. quod demum risus fuit permissus: eo quod moyses non solus desiderabat requiem suam propria habendo divinam gubernationem immediate ad se sed etiam ad populum: sic quod deus ambularet cum eis per cohabitationem in tabernaculo in medio populi. put fuit ante partem per deum ordinatum etc. Exo. xxx. ca. unde sequitur. Tunc moyses dixit. Si non tu ipse preceperis etc. quod licet autem ipse petebat quod deus eos preceperet statim declarat deus. In qua enim scire poterimus ego et populum invenisse nos gratiam in conspectu tuo nisi ambulaveris nobiscum etc. In qua petebat ultra predicta in signum divine placationis quod tabernaculum sederet in qua deus facie ad faciem loquebatur moysi quod tunc erat pro parte populi elongatum esse castra: ut scilicet eo. ca. reducere intra castra in qua sciret quod non solum moyses sed etiam populum invenisset gratiam in conspectu domini: ut sic glorificaret ab omnibus populis per litteram immediate sequens declarat: ad quod sequitur risus domini. Dixit autem dominus ad moysen etc. Ex quibus verbis videtur deus concessisse moysi duo: unum enim implicitum quod etiam implicitum petierat. scilicet quod regimine populi esset per deum et non per angelum. secundum autem quod deus ambularet cum populo per cohabitationem in tabernaculo predicta: quorum primum per in executione. tunc quod non legitur in toto processu moysen vite quod fiat mentio de angelo loquente cum moysen vel ei apparere pro hoc sic antea. tunc quod deus immediate successore ipsius moysi legitur Josue. v. cap. quod apparuit ei angelus in persona viri cum gladio euaginato. d. Ego sum princeps exercitus domini nunc veni. quod d. per exponit ab antiquis. Ego sui impeditur tempore moysi magistri tunc sic nunc venio. cui Josue inclinavit in terram dixit. Quid dominus me loquitur cum servo suo. Ex quo patet quod subiectio prelati ad angelum israeliticum ad angelum inceptum a Josue non autem a tempore moysi: facit etiam ad hoc quod legitur Deo. xxxij. ca. ubi agitur de deductio ne populi per desertum dicitur. Dominus solus dux est eorum et non fuit cum eo deus alienus etc. unde in hoc quod dicitur. Dominus solus intelliguntur excludi angeli a ducatu illius populi: in hoc autem quod sequitur. Et non fuit cum eo deus alienus intelliguntur excludi demones. Executio autem scilicet processus. scilicet de cohabitatione divina in medio populi per manifestationem cum post predicta statim fuit mandata executioni fabricatio tabernaculi sic prius ante partem fuerat ordinatum. et ideo dominus durate hac collocutione cum moysen mandavit prelati duas tabulas ut super eis scriberentur verba in primis tabulis scripta. in quo manifeste demonstravit quod volebat tabernaculum fieri. in quo archa testamenti cum predictis tabulis erat principalis et per dominum reconciliatio populi ad deum fuit in hoc processu. Consequenter autem quod predicta tagratiosa deus concesserat populo ex merito ipsius moysi dicitur ei reddens gratiam huius concessionis. Invenisti enim gratiam coram me etc. quod d. ista non concessio intuitu populi nec etiam per merita patrum sed quod invenisti etc. Ideo moyses accepit quodammodo audaciam ulterius petendi summum bonum quod ab homine supernaturaliter potest attingi. scilicet claram visionem divine glorie quam idem est cum eternitate divina. unde ait. Ostende mihi gloriam tuam. Circa quam petitionem quidam hebrei spaliter habent. moyses egypti in suo libro de directione prelati. magnam moveri difficultatem dicens. magnam inconueniens esse quod moyses petiisset a deo illud quod est impossibile in hac vita. scilicet enim dicitur. Non videbit me homo et vivet: sed hoc dubium non videtur esse difficultatis solutio. tunc quod voluntas secundum philosophum est impossibile petitiones aut sunt eorum quod homo vult. tunc quod licet sit hoc impossibile secundum naturam tamen non est impossibile apud deum qui est supra naturam: unde et hec visio fuit concessa moysi secundum Augustinum. de videndo deum. licet non in hoc loco videtur per litteram dicentem. Non poteris videre faciem meam. sequitur autem. scilicet deus. Ego ostendam tibi nomen bonorum tibi. ubi in hebreo habetur. put in postilla. Ego transire faciam omnem bonum meum ante te. ad cuius intellectum attendendum est quod moyses de duabus suis petitionibus petebat responderi a deo. una scilicet licet in qua petiuerat scire vias domini. cum supra dixit. Ostende mihi vias tuas ut scias te etc. Alia vero in qua petiuit videre gloriam dei. scilicet divinam essentiam cum dixit. Ostende mihi

gloriam tuam: ut dicitur est. Ad quas duas petitiones deus sibi respondit ab isto loco usque ad finem ca. quod quidem risus dividit in tres partes secundum tria distincta que deus moysi successively respondit. primum. scilicet cum dicit. Nam ego transire faciam omnem bonum etc. secundum cum dicit. Non poteris videre faciem meam etc. tertium cum dicit. Et iterum ecce inquit locus est apud me etc. Circa primum sciendum quod bonum divinum potest dupliciter intelligi. uno modo per ipsa bonitate divina que essentialiter est ipse deus quod est summum bonum increatum. alio modo per bonum uniuersi quod ad primum bonum ordinat. sic bonum exercituum ordinat ad bonum ducum secundum philosophum in. xi. meta. Unde per hoc quod dicitur hic. Transire faciam etc. intelligendum est utrumque bonum predictum non enim dixit. Transire faciam bonum meum coram te: sed omnem bonum: quod utrumque comprehendit. Bonum autem uniuersi creatum maxime videtur consistere in bonitate divine providentie quam mundus gubernat. put ordinat in ipsum deum. ut dicitur est in qua quidem gubernatione creature rationales singulariori modo reguntur a deo quam alie: unde apostolus. i. Cor. ix. Nunquid de bobus cura est deo: quod non est sic intelligendum ut boues totaliter subtrahantur a cura divine gubernationis quam proprie pertinet rationali creature quam non solus gubernant a deo per hoc quod mouentur ab ipso deo in eis interiori operante: sed etiam per hoc quod a deo inducuntur ad bonum et retrahuntur a malo per precepta et prohibitoes premita et penas. put in prima parte. q. ciiij. art. v. in ratione ad. ij. arg. Et iste scilicet visio domini que moyses petebat sibi a deo ostendi cum dixit. Unde mihi vias tuas etc. scilicet ut cognosceret quod deus per misericordiam et veritatem seu iustitiam que sunt visio domini: et quod dicitur videntur opposita creaturam rationalem regebat ad que autem finem moyses ista petebat dicitur est in hoc legitur quod deus dixit. Ego transire faciam omnem bonum meum ante te. concessit moysi quod utrumque bonum predictum faceret transire ante moysen. scilicet ipsa gloriosa ipsum deum repitante et etiam divina gubernationem predictam. Sequitur in littera. Et vocabo in nomine domini coram te. quod verbum exponitur in postilla. de vocatione electorum in noticia divina existit quod non videtur penitenter dicitur. tunc quod non penitit littera. tunc quod non legitur quod moyses hoc petiisset nec etiam fuisset sibi ostensum. tunc quod hoc esset premissum ecclesie que in collecta dicitur. Deus cui soli cognitum est nomen electorum: unde dicitur verbum videtur esse exponendum primum ad ipsum ad precedentia sic. dixerat enim deus moysi statim etc. Ego transire faciam omnem bonum meum ante te etc. quod intelligitur per speciem representantem ut dicitur est: et quod intelligentia opus est in visione: ut habetur Dan. x. idcirco subdit. Et vocabo etc. ubi in hebreo ponitur verbum quod indifferenter significat vocare: clamare seu legere. et est sensus: quod ea que per illam speciem gloriosam transeuntem repitabant declarentur ipsi moysi. per hoc quod deus coram ipso moysen vocaret seu legeret nomen suum. scilicet divinum ipsum sic exprimendo ut moyses intelligentiam haberet predictorum. quod totum fuit impletum put in se. ca. primum ubi dicitur. Quo transeunte coram eo etc. put ibidem exponitur. et quod visio domini que ostendit fuerit moysi. per maiorem et notabiliori parte videntur sonare misericordiam et pietatem seu remissionem peccatorum et humilitatem. et cum dicitur. Misericors et miserator etc. ne forte ex hoc moyses putaret quod ista respectu delinquentis intelligerentur. idcirco subdit. Miserebor tui voluero. hoc est dicere prout in glo. gratuita et spontanea est omnibus dei misericordia. cum enim miseretur gratia est. cum vero indurari permittit iustitiam iudicium est quibus occultum. hec in glo. Sequitur secunda pars rationis cum dicitur. Non poteris videre faciem meam etc. cuius sensus primum ad predicta sic. Quia deus statim dixerat supra moysi. Ego transire faciam etc. quod intelligitur etiam de bono increato ut dicitur est: ne ex hoc forte moyses putaret sibi concessum esse videre ipsam dei faciem seu essentiam put petiuerat: idcirco expressit quod in hoc non concedebatur sibi talis visio. quod non pertinet existibus in hac vita. unde Gregorius in omel. Quid enim hic mortaliter visum videri per quasdam imagines deus potest. sed per ipsam nature sue speciem non potest videri. Sequitur tertia pars rationis ubi dicitur. Ecce inquit locus est apud me etc. in quo deus declarat moysi illud quod de suis petitionibus affecturum esset. et per assignando sibi locum cum dicitur. Ecce inquit locus est apud me etc. exponitur. put in postilla. scilicet ostendendo sibi modum quo predicta essent sibi ostendenda et hoc cum dicitur. Nunquid transibit gloria mea. usque ibi. Faciem autem meam videre non poteris etc. Ad cuius

Intellectū sciendū q̄ scdm̄ sanctū Tho. in p̄ma pte. q. j. ar. 1x. in cor. q. Et est eōis opinio sc̄toꝝ doctoꝝ. in sacra sc̄ptu ra tradunt nobis sp̄ualia sub metaphoris corpaliū. unde in h̄ loco metaphorice sūt intelligenda duo. vñ est cū dicit. *Protegā te dextera mea* etc. Quod intelligit ad similitudinē hoīs q̄ nō pōt videre aliū transeuntē corā se ppter h̄ q̄ p̄regit p̄ manū ei⁹ ne ip̄m videat z post transitū alio atferente manū suā videt posteriora illius transeūtis. nō aut̄ faciē eius q̄ iam transiuerat ab ip̄i⁹ oculis. Aliud metaphorici est q̄ p̄ faciē dī in hoc loco sicut in multis alijs intelligit metaphorice diuina essentia. p̄ posteriora vō intelligunt in hoc loco effectus diuine p̄uidēcie in creaturā q̄ effectus est posterior sua causa. vñ in hac tertia pte de us cōcessit moysi q̄ transeūte gloria sua ante euz. s. p̄ sp̄m gloriosam ip̄m bonū increatū z bonū creatū ab ip̄o procedēs representantē. put in p̄ma pte respōsionis dixerat. Ego trāsire faciā etc. q̄ tūc videret posteriora ei⁹. s. effect⁹ diuine gubernatōis qui sunt p̄prie vte dñi: q̄s moyses p̄ scire petiuit. h̄ cū hoc tamē faciē dñi nō videret ratōe tacta in secundā p̄ricula respōsionis. h̄ circa hoc notandū q̄ nō soluz fuit cōcessum moysi scire vias dñi que sunt ei⁹ posteriora. h̄ etiā qualif̄ ista emanat a sua cā q̄ est faciēs dei seu diuina essentia h̄ ip̄a essentia diuina a moysi nō videret qd̄ intelligit in metaphora: nā tam faciēs q̄ posteriora corāz moyse transferūt mō p̄dicto. h̄ noticiā posteriorū habuit p̄fectā. put dicit. *Et videbis posteriora mea.* Ille em̄ q̄ posteriora alicuius videt scit illa esse posteriora illius h̄ faciē eius nō videat. Qualif̄ aut̄ ista intelligant declarata fuisse moysi in sequētī capitulo vbi iste promissiones fuerūt implete amplius sunt declaranda in illo loco. s. vbi dicitur. *Quo transeunte etc.*

Replica correctoriū Burg. delirantes in cap. xxxij. vbi postilla. exponit illud. *Non ascēdā tecū.* quod videlicet intelligat de miracloꝝ opatione. Burg. dicit illud incōuenientē dicitū: q̄ p̄ in electōem gentiū miraculose de⁹ opabat. vñ dicit q̄ debeat exponi de cohabitātōe dei in medio populi z tabernaculo z p̄piciatorio h̄ tunc argumentū burg. valet h̄ se sicut h̄ postillatorē. q̄ post p̄ omnē modū cohabitabat. responsa dabat. z sacrificia acceptabat etc. quēadmodū burg. enūerat. h̄ indeo iḡ ad argumentū p̄ cōcordia vtriusq̄ q̄ hoc dicitū. *Non ascēdā tecū.* conditōez subintelligit. s. nisi penitueris: put etiā burg. dicit. h̄ q̄ popul⁹ penituit de pctō vituli z hodie iudei hoc peccatū derestantur idcirco ascēdit cum eis. z p̄ miraculoꝝ opationē quo ad expositionez postilla. z per cohabitationem quo ad expositionem bur.

Item in eo. ca. burg. facit longā digressionē i q̄ tangit aliq̄ que apud multos pbabilia non sunt transeo tamē ea nisi vbi notat postil. In p̄mis vt postillator fuit ordinē ecclesiastice hierarchie ad angelicā hierarchiā exponit hoc capitulū. q̄ ducatus populi fuerit cōmissus moysi sub directōne angelica potissime principis synagoge. Burg. aut̄ vult q̄ moyses petierit a domino populi ducātū immediate sine alicuius angeli p̄sidentia: z q̄ deus cōcesserit ei immediatū regimē populi absoluēdo michaelē a principatu vsq̄ ad tpa Josue: que facta sūt ppter moysi p̄fectōez quā habuit p̄ pctm̄ vituli. put late declarare nitit burg. in ip̄a digressionē. h̄ salua pace gradipendentū delirantia Burgē. istud dcm̄ nullū h̄z fundamentū ex autētica scriptura. nā q̄ michael p̄nceps synagoge fuerit absolutus a suo p̄ncipatu z impeditus vsq̄ ad tpa Josue. aut hoc fuit ex culpe principis: aut subiectoꝝ: aut p̄fectōne moysi. p̄ma duo dici nō p̄nt: q̄ p̄nceps ille in britudine cōfirmat⁹ peccare nō posset. z culpa subiecti populi fuit punita z p̄ penitentia remissa. vt dicit Burg. in additōe vltima circa illud capitulū. Si igitur derur tertū q̄ tante p̄fectōis fueret moyses q̄ nullus fuerit ei custos z cooperatoꝝ vt videt sentire burg. hoc videt fantastici et modicū fauere fidei xp̄iane. nam nemo sane mentis dicere audebat xp̄m non p̄cellere moysen in natura z gratia. z tamē de xp̄o homine scriptū est. *Angelis suis deus mandauit d̄ te vt custodiāt etc.* vsus est em̄ xp̄s ministerio angeloz in multis. non q̄ indigeret

h̄ ppter hierarchicaz institutionē. quā declarat sanctus dyo. ca. ix. angetice hierarchie dicēs. *Quidē diuini luminis distributio a deo indita est omnib⁹ hierarchijs angelicis z humanis ordinatissime supueniens ad cōmunicandum omnibus personis hierarchicis.* burg. iḡ per hanc fantasiā excludit solū moysen ab ecclesiastica hierarchia nec quis fidelis audebit dicere ecclesiam sanctaz minus gratia p̄ditam q̄ synagogam cum suo moysi: tamē ecclesiam totā z singulas eius partes fm̄ actus hierarchicos angelico ministerio dirigi: purgari. illuminari. et p̄fici credim⁹ vt sancta sancti Dionisij tradit auctoritas vt supra. *Ponit etiā a sanctis sanctus michael fore princeps ecclesie translatus a principatu synagoge.* ideoq̄ sub nomine ei⁹ omnes āgelos ecclesia veneratur. nec puto fauere fidei no stre dicere moysen ductorem synagoge portorē q̄ petrus pastorem ecclesie. Quot autē z quibus modis petrus in regimine ecclesie sit directus adiutus z custoditus ab angelis non nisi actus apostoloꝝ ignorās ignorat. Error igitur videt q̄ hic imaginat Burg. nec motiua eius ad id va lent. extorta est em̄ expositio illi⁹ Josue. v. que dicit angelum tpe moysi impeditū fuisse. quia trāsitus colūne ignis z nubis fuit ministerio angelico. si em̄ datio legis fuit facta p̄ angelos in manu mediatoris. vt d̄ ad Gal. iij. Multo rationabilius motio colūne z cetera omnia que nomine dñi facta sunt p̄ ministerium angeloz facta intelliguntur domino tamē immutabiliter presente z p̄sidente. *Hec est sententia beati Greg. vt patet supra. correctio primo. iij. ca. nec allegatū burg. ex Deu. pbat qd̄ intendit. euz em̄ d̄ dñs solus dux ei⁹ fuit. dicto exclusiua nō excludit essentia aliter ordinata ordine hierarchico. i quo ordine angeli includunt. vt p̄z p̄ beatū dyonisiū vbi. s. z iō nō sequit tantū hō currit. iḡ aial nō currit. ppter ordinē essentialē int hoim̄ z animal.* Talis aut̄ ordo est inter hierarchiā supcelestem z terrenā ex institutione nō ex rez formali rōne. q̄ fm̄ actus hierarchicos se debito ordine p̄supponunt. vñ d̄. xij. metha. *Entia nolunt male disponi fm̄ quā optimā dispositōem influxus a primo p̄ media p̄cedūt in inferiora: qd̄ aut̄ excludit cum d̄. dñs solus dux ei⁹ fuit. p̄tinuo subinfert z nō erat cū eo de⁹ alienus. solus em̄ de⁹ ductor populi existens angelica seruitutē sibi ordine essentiali s̄ ordinatā nequaq̄ excludit. h̄ potius includit fm̄ doctrinā beati Dyoni. vbi supra. Et si q̄s obiecerit dicēs. *Deus ad oia sufficit sp̄aliter in genere cause efficiētis. vt p̄z p̄ Proculū in d̄ caus̄ iḡ ministeria angeloz in h̄ ducatu nō erāt necessaria.* h̄ indeo. *Hec obiectio valet d̄ ministerio hoim̄ sicut z āgeloz iḡ nec moysi ducatus fuit necessari⁹. iux alle gatū bur. Deu. dñs sol⁹ dux ei⁹ fuit. q̄ rōe em̄ dicto exclusiua excludit misteriu angeli eadē rōe z hoīs. Ad assumptū iḡ auctoris de caus̄ dico q̄ de⁹ solus sufficit ad oia sine medio sufficiētia thearchica h̄ nō hierarchica. z tm̄ valet dicere de⁹ immediate sufficit ad oia potentia absoluta h̄ nō ordinata. ordinē em̄ hierarchicū deus a p̄ncipio cōditōnis nature instituit vt vult beatus dyoni. vbi. s. z sic eas condidit vt eos ordine sacro suos motus habere sinat fm̄ beatū Aug. *Gubernat em̄ de⁹ ecclesiasticā hierarchiā p̄ mediū hierarchie celestis. z inferiora per media z media p̄ supiora deus regi instituit sua voluntate. cui⁹ causa querēda nō est. z si quādoq̄ h̄mōi ordinē potētia sua absoluta suspen dit z immediate aliqua facit huius est magna causa quaz tempore moysi burgē. fingēdo rationabiliter nō assignat nisi moysi p̄fectōnem cuius tamen p̄fectio tanta esse non potuit quāta principis gloriosissimi michaelis cuius p̄ncipatum dicit tempore moysi impeditū p̄ p̄ns eius merituz. quia ministerio ecclesiastice hierarchie angeli merentur vsq̄ ad finē mundi aliquod p̄m̄ accidētale. vt habet ij. sententiarum.* Item in eadē digressionē burgē. notat postillatorem exponentes hoc verbū dñi ad moysen. *Do cabo nomen domini coram te. de vocatione electoꝝum in noticiā diuina existentium quam expositionem dicit bur. inconuenientes ex tribus. q̄ vt dicit nō p̄sonat littere z q̄a non legitur moysen id petiuisse. etiam quia non fuisset ei***

ostensum contra athenienses ecclesie dicentis in collecta. Deus cui soli cognit⁹ est numerus electoꝝ ꝛc. sed certe iste obiectiones bur. nihil vident valere. nō prima. qz expositio postillatoris ad intentōez etiā alioꝝ litere bene psonat. qd sic cens. In quo poterit mus scire graz apd re inuenisse ꝛc. z cuz iam fiducialiter sub iungeret. Ostende mihi gloria tuā. que nō solū p̄sistit in vultu one verbi s̄ etiā relucētū in verbo. s̄o itelligit moyses petisse cognōez voca tionis eletoꝝ in no ticia diuina existen tiū. Ad quā petitiō nē sic intellectam re spondit de⁹ qd ad vultū onē dei. Quidam tibi omne bonū. qd aut ad reducentiā i deo s̄dit. Et vocabo v̄ legā fm hebraicam veritatē corā te. s. ex aratū in noie domi ni. vt supple vidē et cognoscere possis si gnū miseratiōis qd petis nō esse ex pre cedentib⁹ meritis: s̄ sola mea volūate. Iō sequit. Cui volo miserebor ꝛc. Nec igit expō postill. op time psonat lre con tra primā obiectionē

Capitulum. xxxiiij.
A Deinceps precide ait tibi duas tabulas lapideas instar priorū et scribam sup eas x̄ba que habuerūt tabule q̄s fregisti. **E**sto patus mane: vt ascēdas statim in monte synai stabisqz mecū sup verticez monti. **N**ull⁹ ascēdat tecū nec videat q̄spiam p totūz montē: boues qz z oues n̄ pascant ecōrra. **E**xcidit ergo duas tabulas lapideas q̄les antea fuerāt. z de nocte consurgens ascendit in montem synai sicut p̄ceperat ei dñs: portans secū tabulas. **C**unqz descendisset dñs p nubes stetit moyses cum eo inuocās nomē dñi. **Q**uo transeunte coram eo ait: **B**ñator dñe deus misericors z clemens patēs

q z multe miseratiōis ac ve rax q̄ custodis miscōiaz in milia: qui auferis iniquitatez z scelera atqz pctā: nullus qz apud te p se innocēs est qui reddis iniquitatez patrum filiis ac nepotib⁹ in terciam z quartā pgeniez. **F**estinusqz moyses curatus ē pnus in terrā et adorans ait. **S**i inueni graz in p̄spectū tuo dñe: obsecro vt gradier̄ nobiscū ppl̄s em̄ dure cervicis ē: vt auferas iniquitatez n̄ras atqz peccata nosqz possideas: **R**idit dñs **E**go inibo pactū vidē tibi cūctū: signa faciā q̄ nun q̄ visa sūt sup terrā. nec in vllis gētib⁹ vt cernat ppl̄s iste in cuius es medio op⁹ dñi tribile qd factur⁹ sum. **O**bserua cūcta que hodie mādaui tibi. **E**go ip̄e eiici-

Capitulum. xxxiiij.
A Deinceps. h̄ p̄r ponit r̄sio dñi de reparōne legis: vbi p̄ ponit ad h̄ primā dispō. sc̄do legis rep̄tō: s̄bi. **O**bserua. z terciō el⁹ p̄scriptio: s̄bi. **D**ixit at dñs ad moysen scribe. **C**irca primū p̄mittit dispō materia lis: sc̄do sp̄ualis: s̄bi. **C**unqz descendisset. **D**ispositio autez materialis fuit dolatio tabulaz de q̄ dat dñi mandatū cū dicit. **P**recide ait tibi duas tabulas lapideas instar priorū. i. similes alijs prius fractis in materia z quantitate. **D**e q̄ aut lapide fuerūt non h̄ ex textu. **D**icit aut h̄a. s̄a. qd fuerūt de lapide saphiri: z qd dñs ondit moysi massam talis lapidis formatā de nouo virtute diuina de q̄ **M**oyses dolauit duas tabulas z dolature supflue fuerunt sue: z in de ditatis fuit valde. s̄o dicitū ē. **P**recide tibi ꝛc. **I**n heb.

h̄. **D**ola tibi. i. ad vtilitatē tuā. s̄ istud v̄ ficticiū. qz tantū vel pl⁹ fuisset ditat⁹ de fragmenti tabulaz p̄ fractaz. **I**tā qz iosephus nō dicit de q̄ lapide fuerūt q̄ tū longe fuit an te h̄a. s̄a. **I**ō v̄ mel⁹ dñm qd de h̄ nō h̄ certitudo. **E**t scri. su. eas. **I**n primis em̄ tabul⁹ moyses nihil fecit. in secū

dis v̄o ipse disposu it materiam dolādo vt v̄sum ē. qz sic alit as fregerat iustū su it qd istas dolaret. s̄ dñs scripsit ibi. x. v. ba. **E**sto patus mane. qz talis hora ē puenientior ad lo quēdū cū deo. **Q**uāscen. tecū qz alij nō sunt digni accedere ad me. **N**ec vi. q̄sp̄. p to. mō. ꝛc. obreuerētiāz deitāt ibi descendētis in signo v̄sibilis. **E**xcidit q̄ ꝛc. **E**x equēs mādatuz dñi p̄mpte. **C**ūqz descē. h̄ ponit dispō sp̄ualis q̄ fuit oratio moysi cum dñ. **S**te. moy. cū eo. inuo. no. dñi q̄ trāse unte. s̄. in nube glori osa eum rep̄ntante. **A**it dñator. h̄ ex primis s̄za orōnis cuz dñ. **D**ñator. s̄. in ppl̄i gubernatiōne. **D**ñe i legi datōe m̄. **D**e. in cult⁹ v̄ ri institutiōne.

Misericors. misericors hoim p̄patiēdo. **E**t clemēs offensas remittēdo. **P**atēs. emendatōez peccantūz expectādo. **E**t m̄. effect⁹ tue pietat⁹ impendēdo. **V**erax. i. iust⁹. qz miscōia sine iusticia ē pusillanimitas. z iusticia sine miscōia ē crudelitas. z iō in oib⁹ opatō n̄tib⁹ dñis s̄o sil relucēt veritas miscōia z iusticia fm illud p̄. x̄. iij. **D**iuerse vie dñi miscōia z veritas. **D**el aliter v̄c verax. iust⁹ p̄mia reddēdo. iō subdit. **Q**ui custo. mi. in milia ꝛc. reddēdo bona nō solū opantib⁹ s̄ etiam de scendētib⁹ ex eis absqz n̄ero. **Q**ui auferit iniq. i. pctā p̄missa in primū remittit vere penitentib⁹. **E**t sc̄le. i. pctā s̄ deū facta. **A**ltqz pctā q̄ facit homo in seip̄m. **P**ullusqz apd te p se innocēs ē. qz homies s̄ h̄t p̄ctā originale z cū h̄ actuale saltē veniale si pueniāt ad etatem adultā. **Q**ui reddis iniq. ꝛc. h̄ expositū est s̄. xx. ca. **F**estinusqz moy. incur. est. exhibens reuerentiāz deo. **E**t adorās. actu interiori in corde z etiāz ore. iō subdit. **S**i inueni grām ꝛc. i. em̄ dñs iam **M**oysi p̄cessisset qd ipse eēt ductor eoz in itinere. timebat tñ ne supueniret i pedimentū p̄pter p̄ctā ppl̄i quē sciebat eē pnū ad malūz iō orabat vt istud impedimentū nō supueniret: vñ s̄dit. **P**pl̄s em̄ dure cer. ē. z iō qz tu es misericors indigem⁹ p̄ntia tua. **P**r̄ au. iniquita. n̄ras p̄terita remittēdo. **P**osqz possi. a futur⁹ p̄seruādo. **R**idit dñs ego inibo pactū. i. fed⁹ amicitie vobiscū. **S**igna fa. ꝛc. sic po stea fecit qñ fra dathā z abyro ḡmittit z in siccitōe iordanis. z i s̄bueriōe ciuitat⁹ hiericho sonatib⁹ tub⁹ k **O**bf. na cūcta. **D**ic p̄r ponit legi repetitio breuis tñ z p̄ modū epilogi. cū dñ. **O**bserua cūcta q̄ ho. man. tibi repetēdo q̄ supra p̄cepit a. xx. ca. vsqz ad. xxxij. ca. i. non oia sint h̄ sc̄pta iterū. **E**go ip̄e eiiciā ꝛc. n̄ noiat h̄ gergeseū. qz ille ppl̄s recessit de tra eis p̄missa an̄ aduentū filioꝝ israel.

M Cane neyn. cu. rē. qz ex divina snia debebant interfici
 z ne inducerēt populū israel ad ydolatriā si cōtraherēt cū
 eis amicitia. **S**ed ars eoz destrue rē. vt nō remaneat
 memoria ydolatrie. **L**ucosqz succide. circa tēpla ydo-
 loz erant luci vbi exercebāt carnalē lasciuā p dñs ze
 lores rē. hoc ē expo
 sitū. s. xx. c. q. **D**o
 cet re qf. vt comedas
 de imolatis: in vene
 rarōe idoli. z sic tra-
 har te ad idolatrias
Mec vx. de fl. eo-
 rū acci. cui⁹ cā sbdif
Me postqz fuerit
 fornicate. p idolatri
 am q est fornicatio
 spūalis. **F**orni-
 cari faciāt. i. ad ido-
 latrā ptabant.
Deos cōflatiles
 p hoc etiā intelligū-
 tur phiberi idola p
 sculpturā facta vl q
 cūqz modo. dicit tū
 cōflatiles. qz de no-
 uo sibi fecerant vi-
 tulū cōflatiles. **E**on-
 seqnter reperit aliq
 que prinēt ad veruz
 dei cultū z p de solē
 nitate paschali di-
 cens. **S**olēnitatē a-
 zimoz rē. scdo de re
 dēptōne primogeni-
 toz cū dicit. **D**omne
 qd apit vuluā rē. ter-
 cio de obseruatione
 sabbati cū dicit. **S**ex
 dieb⁹ opaberis rē.
 quarto de solēnita-
 te penthecostes cuz
 dicit. **S**olēnitatē heb-
 domadarū. quinto
 de solēnitate taber-
 nacloz cū dicit. **E**t so-
 lēnitatē qñ redeun-
 te anni tpe rē. s. i. pñ
 cipio septēbris. sex-
 to iteruz addidit de
 solēnitate paschali:
 cū dicit. **N**on imolab
 sup fermēto. **E**t ex-
 ponant omnia ista si-
 cut exposita sunt. s.
 xliij. cap. z. xliij.
Dixitqz dñs ad
 moysen. **H**ic ponit
 iterate legis conscri-
 ptio cum dicitur.
Scribe tibi ver-
 ba hec. **H**oc videt
 esse p̄rariū ei quod
 dñs supra dixit i pñ
 cipio capituli. **E**t scribam sup eas. **A**d hoc dicit aliqñ q
 dominus scripsit auctoritate z dictado: sicut augustin⁹
 dicit scripsisse libru de ciuitate dei vel huiusmodi. sed moy-
 ses scripsit ministerialiter z figurando. sed hoc non videt
 tur verum quia cum ille tabule essent lapidee lfe fuerunt
 ibi figurate per sculpturam non aut est verisimile q moy-
 ses ascendens in montē ad orandum dominum z vacan-
 dum contemplationi portaret secum instrumenta ad scul-

am an faciē tuā amorreū et
 chananeū z etheū: phereze
 um qz z eueum z iebuseum
Cauē ne vnqz cū habitato-
 rib⁹ terre illius iūgas ami-
 cicias q sint tibi in ruīnam
Sed z aras eoz destruc: cō-
 frige statuas lucosqz succide
Noli adorare deū alienum
His zelotes nomē ei⁹ de⁹
 est emulatoz. **N**e in eas pa-
 ctū cū hoib⁹ illarū regionū
 ne cū fornicati fuerint cum
 dijs suis z adorauerint si-
 mulachra eozū vocet te qf-
 piā vt comedas de imola-
 tis. **N**ec vxorē de filiabus
 eoz accipies filijs tuis: ne
 postqz ipe fuerint fornicate
 z fornicari faciāt filios tuos
 in deos suos. **D**eos p̄flati-
 les non facies tibi. **S**olēni-
 tatē azimoz custodies **S**e-
 ptē dieb⁹ veleris azimis
 sicut p̄cepi tibi i tpe mēsis
 nouoz. **M**ese em verni tē-
 poris egressus es d̄ egypto
Dñe qd apit vuluā generē
 masculini meū erit. **D**e cū-
 ctis aiantib⁹ tā de bob⁹ qz
 de ouib⁹ meū erit. **P**rimo-
 genituz asini redimes oue.
Si aut nec p̄ciū p eo dede-
 ris occidet. **P**rimogenitū
 filioz tuoz redimes nec ap-
 parebis in p̄spectu meo va-
 cuus. **S**ex dieb⁹ operabe-
 ris die septio cessabis ara-
 re z metere. **S**olēnitatem
 hebdomadarū facies tibi i
 primitijs fruguz messis tue
 triticee: z solēnitatē qñ re-
 deūte anni tpe cuncta con-
 duntur. **T**ribus t̄pibus an-

pendam cum sonitu z malleatōne. **E**t ideo dicendū q do-
 minus illas lras figurauit vt p̄dictū est z ideo quod hic
 dicit scribere. intelligendū est q moyses scripsit illa verba non
 in tabulis lapideis. sed postea in libro. **P**otest etiā alit di-
 ci. s. q moyses manū ad tabulas apposuit. **S**ed dominus
 tunc lras miraculo
 se formatit sicut ad
 impositionē manu
 uz apostolorū dabat
 spūsanctus: non q
 illa impositio in re-
 cipientib⁹ spūsanctū
 aliquid faceret tūc
 redit in hoc qd pre-
 dictū est. s. q de il-
 las lras figurauit.
Fuit ergo ibi cuz
 dño moyses. xl. dieb⁹
 alios a p̄cedentib⁹
Et scripsit in ta-
 bulis. hoc refert ad
 dominū vt dicitū est
Si at refert ad moy-
 sen exponenduz est
 modo predicto im-
 mediate. **M**iliter etiā
 exponunt aliqñ d.
Scripsit. i. scriptas
 domino recepit.
Cunqz descende-
 ret. **H**ic cōsequēter
 describit legis itera-
 te. p̄mulgatio vbi p̄
 mittitur publicāis
 conditio cum dicit
Ignorabat q cor-
 nuta esset facies sua.
 erant em quidaz ra-
 dij mire splendoris
 p̄cedentes in aluz
 ad modū comunū
 quos apostolus vo-
 cat gloriā vult⁹ moy-
 si. scda ad Cor. iij.
 vnde in hebreo ha-
 bet. **E**t non cogno-
 uit q cornuta esset
 lux facie sue. **S**qz
 re nō habuit ate cuz
 locue⁹ fuisse cū do-
 mino dñi in monte
Dicit aliq q nō ha-
 buit tunc ita limpi-
 dā cognitiōez de dō
 sicut postea. ad qd
 denotandū apparu-
 erūt tales radij illij
 dicunt q hoc factū
 est. vt populus qui
 per idolatriam pec-
 cauerat magis em-
 timeret z haberet
 reuerentiā **H**ab. sa.
 ni apparebit omne masculi-
 nū tuū: in cōspectu oipotē-
 tis dñi dei isrl. **C**um em tu-
 lero gentes a facie tua z di-
 latauero terminos tuos nul-
 lus insidiabit fre tue ascen-
 dente te z apparente in cō-
 spectu domini dñi tui ter in
 anno **N**on imolabis super
 fermento sanguinez hostie
 mee: neqz residet mane d̄
 victimis solēnitatis phase
Primicias frugū terre tue
 offeres in domo dñi dñi tui
Non coques hedū in lacte
 matris sue **D**ixitqz dñs ad
 moysen. scribe tibi verba
 hec: qd⁹ z tecū z cū isrl pe-
 pigi sed⁹. **F**uit ergo ibi cū
 dño moyses qdraginta di-
 es. z. xl. noctes: panē non
 comedit z aquā nō bibit z
 scripsit in tabulis **H**ab. fede-
 ris decē. **C**unqz descēderet
 moyses de monte synai te-
 nebat duas tabulas lapide-
 as testimonij: z ignorabat
 q cornutua esset facies sua
 ex cōsortio sermonis domi-
 ni. **E**identes aut aaron et
 filij israel cornutā moysi fa-
 cem timuerūt p̄ accedere.
Vocatiqz ab eo reuersi sūt
 tam aaron qz principes sy-
 nagoge. **E**t postqz locutus
 est ad eos: venerunt ad euz
 etiam oēs filij israel. **Q**ui-
 bus precepit cūcta que au-
 dierat a dño in mōte synai.
Impletisqz fmōib⁹ posuit
 velamē sup faciē suā. **Q**ui
 igress⁹ ad dñm z loquēf cū
 eo: auferebat donec exiret
 z tūc loq̄bat ad filios isrl

dicit q hoc fuit ex hoc q dominus posuit manum suam
 super faciem eius. vt habetur in fine p̄cedentis capituli.
Sequitur. **Q**uauerunt prope accedere. propter di-
 sti splendoris reuerentiā. **V**ocatiqz ab eo reuersi
 sunt. **E**x reuerentiā em retrocesserant. et ex obedientia re-
 dierunt. **I**n quibus p̄cepit. publicādo ea que a domo
 audierat **I**mpletisqz sermo. velamē qñ cognouit fa-
 ciem suam cornutam per aliozū insinuationem.

Sed operiebat rursus ille faciem suam etc. In hebreo habet. Et reponerat velamen sup facie suam donec venisset ad loquendum cum eo. id est cum deo.

In ca. xxxiii. vbi dicitur in postilla. Prescinde tibi etc. **A**dditio.

Consequenter ait dñs moy si. Prescinde tibi duas tabulas etc. in q de se ostēdebat tam placatū populovolesvt fieret alie due tabule testamēti: q ponende erant sub xpiciatorio et p pñs z tabernaculuz erat sicut pñ fuerat dispositū edificandū. z sic de ambū laret inter eos. put moyses petierat. Et exponat lra put in postil. vltz ibi. Nec videat quispiā p totum montes etc. **A**bi attendendū est q ista phibitio nō fuit solū facta ob reuerentiā diuinitatē in montē descendētē. in signo visibili. put dicit postil. q sepe de apparuit in signo visibili taz in monte synai q in alijs locis pñte pplō: z nō fit sillis phibitio nisi solū i datōe legē sup ra. xix. ca. vbi ppl's fuit phibi r'ne ascēderēt in montes nec ipm tangēt. h phibitio h de b facta est maioris restrictōnis q ibi. qz ibi solū videt phibe ri ne q's ascēderet in montē: nec tangeret eū. **H**ic aut p hibe ne quispiā videat p totū montē: qd est maius. **S**imiliter ibi picipiebāt aaron ascēdē cū moyse vt dicit in lra. hic aut dicit. Nullus ascēdet tecū. Ex qbus patz q ista descensio dei in signo visibili h tpe facta erat maioris solēnitatis q illa q fuit in datōe legē. Cui' rō est: qz ibi pponēbant pcepta cōia toti pplō. hic aut ostēdebat moysi archana dei q alijs nō licebat vt sic ostēderēt: z inde est q post hāc reuelatōez in facie moysi apparuerūt radij miri splendor: vtz infra in fine hui' ca. q's tñ nō legē habuisse in datōe legē nec in alijs apparitōib' seu collocatōib' cū deo añ hoc factis. **S**equit in lra. Cū descendisset. s. de mō p'dicto: stetit moyses cū eo. s. deo: fuerat em sibi pceptū exp'sse. **S**tabilis qz meū. z sequit in lra. **I**nuocās nomē dñi. s. moyses qui inuocabat dñm. q. d. **I**llum dñe qz vocasti me. Et sequit in lra fm translatōez nram. **Q**uo transeūte corā eo ait dominator dñe de' etc. q quidē verba exponunt cōter put in postil. sic. s. **C**um transisset dñs añ moysen in nube glorio sa: vt dicitū est: moyses ait. s. adorādo. **P**ñator dñe de' etc. z sic cum dñ. dñator dñe etc. exprimit forma orōnis ipsi' moysi: h bene intuenti hebraicam veritatē z alia pcedētia z sequētia q ad intellectū h' passus p'tinet. manifeste patz q predicta vba nō sunt moysi orantis. h pot' vba dei docentis moysen vias suas. put ab eo in pcedēt ca. petierat. vñ h tria noia diuina q p ponunt sunt indeclinabilia i hebreo et nō sunt intelligenda in sensu vocatiui casus. q. moyses vocasset deū p illa tria noia ipm orando. h intelligēda sūt in sensu accusatiui casus. sic vt intelligat deū clamasse seu legisse corā moyse oia diuina noia q h'c p'tinent tam substantiua q adiectiua in quib' vie dñi supradicte declarantur. vñ hebraica veritas sic h'z in hoc loco. et transiit dñs corā eo z vocauit seu clamauit vel legit. **D**ñs de': verbuz em qd hic ponit qd libet istoz triū significat indistincte scz vocare legere vel clamare. sicut supra cū dicit in pcedēt ca. **E**t vocabo in noie dñi corā te. qd libet illoz triū intelligitur. vñ em z idem verbuz ponit hic z ibi. vnde in h qd dicit. **E**t transiit dñs. implet illud qd p'miserat. **E**go transire faciā etc. in illa em ipectē glorioza transeūte ante moysen respētabat deus qui est summū bonū increatum qd hic designat p faciem z etiā bonū creatū a deo in creaturis p diuinam puidentiā. pcedens. vtrunqz em bonuz predictum includebat in hoc qd dixit. **E**go transire faciā etc. vt dicitū est: in hoc aut quod sequit. **E**t vocauit seu clamauit vel legit dñs deus etc. implet illud qd deus p'dixerat in

omnia que sibi fuerant impetrata. Qui videbant faciem egredientis moysi eē cornutam: sed operiebat ille rursus faciem suam: si quando loquebat ad eos.

pcedēt ca. **E**t vocabo seu clamabo vel legam nomē domini etc. eadez em verba ponunt vtrobiqz nisi q in primo loco illud verbū qd dicit **V**ocabo vel legā est futuri temporis. qz hoc p'mittebat eē fiendū. in hoc aut loco ponitur idem verbū p'teritū t'p'is. qz hic adimplebat p'missionē p'dictā in q quidē clamatōne seu electōe diuini nois de' ostēdit moysi vias suas. put ab ipso petierat. **C**irca qd licz tenendū sit q ista. put sunt archana dei moysi tanqz fidelissimo in tota domo dñi fuerūt altiori mō declarata q nra fragillitas cape possit. qz tñ fm aplm **R**o. xv. **Q**uecunqz scripta sunt ad nram doctrinā scripta sunt. insistenduz videt circa singula in hac clamatōe seu lectōe nois diuini cōtenta. put modul' nre fragillitaz attingē valer vt idē sensus l'ralis saltem plan' aliq'liter elucidef. vñ notandū q in hac clamatōne seu lectōne p ponit nomē xp'iū diuinuz. z hoc cum dñ. **D**ñs. **I**n cui' loco est in hebreo nomē tetragrammaton qd p'rie significat infinitatē diuini eē. quā **D**amasceus pelagū sube infinite noiat. in q infinite fundantur cetera attributa diuina. put s. i. addit. sup **E**xo. iij. ca. ar. v tractant. scdo vo loco repetit idem nomē ad denotanduz omnipotentia diuinā q fundat in eē diuino fm qd est infinitū. put in p'dicta addi. ar. xij. h'i. **P**er h aut qd sequitur. **D**eus: intelligit q ille dñs p'dictus sua bonitate pfecta h'z puidentiā vlem de rebus. vñ **D**yoni. xij. ca. de diu. noib' **D**eus est q videt oia puidentiā z bonitate pfecta: q qdenti puidentiā p'cipue p'sistit i miseratōib' diuinis erga creaturas. vñ in psal. **M**iseratōes ei' sup oia opa ei'. **O**mipotētia vo diuina. put eccia in collecta cantat p'cedo maxime z miserando manifestat: z tdo illa que sequunt q p'tinent ad vias dñi ostēdendas maxime z p'cipue tendūt ad miam in qbus tñ sp saluat rō iusticie seu veritatē. qd sic patz. per h em q dñ. **M**isericors intelligit deus. put regit vniuersum fm suā miscōtam absolute sumptā q creatōez rerū includit in q rō diuine miscōdie relucet in q'stum res de nō eē in esse. p'ducit qd soli deo ppetit. z ē prim' modus diuine misericordie erga creaturas in ordine nature in q quidē miseratōne saluat etiā rō veritatis seu iusticie in q'stum sic de us res in esse. p'ducit. fm qd puenit diuine sapie z bonitati. put in prima pte. q. xxi. ar. iij. in cor. q. **S**equit in litera nra z clemēs vbi in veritate hebraica h'z. **G**ratuit' seu gratuitus. nomē em adiectiuū quod in h loco ponit a nullo. alio deriuat nisi a noie gra gratificante: p qd intelligit qd supra naturā quā de' creat. qñqz infundit seu dat gratiam supadditā nature. z hoc siue intelligat de gra p quā participatio diuine similitudinis ē in creatura q dñ gra gratificatōis siue de alijs gratijs q gratis dant a deo ipsis creaturis p vtrāqz em de' moner seu gubernat creaturā rōnalem fm ppositū sue voluntatis: in quo etiā saluat: rō misericordie z veritatis modo predicto. **P**er hoc autem quod sequitur. **P**atens. z in alijs locis longanimus. videt quidam effectus intelligendus diuine miseratōnis circa creaturas rōnales delinquentes a via salutis quarū defectus qñqz dissimulat vt penitentie locus detur. vnde **S**apient. xj. ca. **D**issimulans peccata hominum ppter penitentiam cui' exemplū habet supra **G**en. vj. vbi in prima etate diluuii p'denata deus pcessit dilatiōez pene p. cxx. annos vt spacium possint habere penitentie: in quo sic miseratō diuina relucet penas differendo. sic eius iusticia manifestat penas in penitentibus offerendo. p hoc aut quod sequit. **E**t multe misericordie: intelligitur q deus multisarie multisqz modis creaturis rōnabilibus suam impendit misericordiam. **D**e' em qñqz releuat miserias hoim non intuitu meritoz vel demeritoz: sed solū intuitu tribulatōnis seu oppressionis q's patiunt. in q videt quodāmodo habere se erga hoies sicut ille q miserijs alioz ppatit. vt cum dñ ē p's. **V**idit cū tribularent etc. z sic in multis alijs in qbus nulla exprimit ratio quare de' talib' miseret nisi sola tribulatio z afflictio miseroy. **Q**ñqz etiam releuat miserias seu defectus hominū nō intuitu meritoz seu demeritoz. nec etiā afflictōnis seu tribulatōnis. h tñ ex sola gratia diuina voluntate. cui' exemplū h' in **P**aulo **1** Cor. ix. c. de

quo nulla id miseratōis dīnīe ex pte meritoꝝ erga eum assignari pōt. cū nulla merita in eo p̄cesserūt imo demerita. sicut ip̄e restat. j. Thy. j. c. Blasphem⁹ sui ⁊ p̄secutor ⁊c. nec etiā ex B affligēbat seu tribulabat h̄ potius alios affligēbat ⁊ opprimebat. vt Act. ca. p̄allegato. id de seip̄o dicebat. j. ad Cor. xv. ca. Ḡra dei sum id qd̄ sum. Ex hoc etiā qd̄ alibi dicit. Quia ignorās feci in incredulitate mea idō misericōdiaz cōsecut⁹ suz: nō h̄ q̄ de⁹ ex suis meritis misert⁹ esset sui h̄ q̄ sua demerita nō eēt sic graua vt si ex certa malicia peccasset. Quōq̄ aut̄ releuat miseras ⁊ defect⁹ hominū in q̄ntum sunt aliquib⁹ iustis viris cōiuncti ne forte eradiceēt cū malis. vt p̄t. s. Gen. xviii. de sodomitis vbi de⁹ cōcessit abraē q̄ si forte inuenirent ibi decē iusti q̄ p̄ceret seu toleraret pctā alioꝝ. Quōq̄ vō misere⁹ de⁹ fidelib⁹ pctōibus ne def̄ infidelib⁹ occasio blasphemandi seu detrahēdi de dīnīa oipotētia. sicut. j. Nūe. xiiij. Moyses dep̄cās p̄ pp̄lo quē volebat de⁹ delere p̄pter pctā eoz dicebat. Et dicent. s. gentes q̄ nō potuit. s. d̄ns introducere in terrā p̄ q̄ intrauerat. idcirco occidit eos in solitudine. Quō dep̄cationi moysi de⁹ respondit. Dimisi. s. m̄ verbū tuum idcirco psal. in plurib⁹ locis ad impetrandā dīnīā misericōdiā nullā aliā rōnez allegat. Ne forte dicat gētes vbi ē deus eoz ⁊ hmōi. Aliq̄ vō de⁹ p̄cipiat multitudini deliquēti p̄pter vnū iustum q̄ ex zelo iusticie ⁊ honoris dīnīi feruētē insurgit in vindictā maloꝝ. sicut. j. Num. xxv. de phinees legit. Auertit irā meā a filiis isrl̄ ⁊c. Aliq̄ vō et frequēter deus misere⁹ homib⁹ aspiciens eoz fragilitatem ⁊ pronitatem ad inclinatioē vomitis peccati sibi cōnaturalis. vñ psal. cū dixisset. Quō misere⁹ pat̄ filioꝝ ⁊c. subiūgit reddēs rōem. Quō ip̄e cognoscit figmentū nostrū. ⁊ qz isti modi miserendi sunt multi. ⁊ quasi nobis innumerabiles id summate p̄cludit dicens. Et multe misericōdie. vñ dauid. ij. Reg. xxiiij. dicebat. Incidaz in manu d̄ni multe em̄ sunt miseratōes ei⁹. q. d. miseratōes eius sūt plures q̄ nos possum⁹ cogitare huic aut̄ qd̄ d̄. Et multe misericōdie s̄ fungit. ⁊ verax. qz in oibus p̄dictis que p̄tinet ad dīnīas misericōdiaz saluatur ratio dīnīe veritatis et iusticie in quā tū sic misere⁹ s̄m q̄ cōuenit dīnīe sapie ⁊ bonitati. p̄ ut in p̄ma pte. q. xxj. arti. iij. in cor. q. sequit̄. Qui custodit misericōdiā in mīlia. hoc est qz dīnīa misericōdia tāte latitudinis est vt se extendat ad descēdentes vsq̄ ad longissimā successione: qz cū d̄. mille accipit nūerus determinat⁹ p̄ indeterminate. ⁊ hoc p̄ infra Leui. xxvj. vbi d̄. Memor ero pacti mei iacob: ⁊ pacti mei ysaac ⁊c. ⁊ loquit̄ ibi de tēporib⁹ nouissimis que sunt valde distantia a t̄pibus pat̄z intelligitur tamē talis misericōdia erga illos qui nō ponunt obicē h̄ consentunt pctā sua. vt ibidē habet̄. Si etiā dicat̄ q̄ iste modus miserendi pōt̄ includi sub illa clausula generali que h̄ immediate ante. f. Et multe misericōdie. ⁊ id nō optebat vt p̄ se singulariter poneret̄. Ad hoc dicendū q̄ iste modus est generalis sic q̄ comprehendit totū statū veteris testamēti cui pluries deus misertus est p̄ p̄ter merita patrū. vt p̄ in aucte Leui. p̄alle. ⁊ adhuc amplius cōprehendit statū noui testamēti in quo deus misertus est generi humano mītendo filiū suū saluatoꝝ n̄m ex recordatōe misericōdie quā p̄ribus p̄miserat. vñ vgo glorioza in cantū. de hac materia dicit. Recordat⁹ mie sue sicut locutus est ad p̄res ⁊c. sequit̄. Qui auferens iniquitatē scelera atq̄ peccata. in quo ostēdit q̄ misericōdia dīnīa se extendit ad oēs modos peccandi siue sit peccatū p̄ infirmitatē quod p̄prie pōt̄ dici iniquitas. qz cōmittit̄ ex eo q̄ appetitus inferior supat superiorē: qd̄ est manifeste cōtra equitatem cōditōnis naturalis humane siue sit peccatū ex p̄prie malicia qd̄ intelligitur p̄ hoc qd̄ d̄. Et scelera. dictio em̄ hic posita in hebraico sepe significat pctm̄ p̄ditōis. extendit se etiā ad pctm̄ p̄ ignorantia cū d̄. Atq̄ pctā. vñ. infra. Leui. iij. Anima que peccauerit p̄ ignorantia. lz enim dicta tria vocabula quōq̄ sumātur large vñ pro reliquo p̄prie tamē dicta h̄nt p̄dictas significatōes iuxta hebraicaz veritatem. Sequitur in littera s̄m translationē verā. Quilumq̄ innoxium derelinquens: eadem em̄ verba ponuntur

hic ⁊ Nume. xliij. vbi de hac materia tractatur ⁊ est sensus q̄ lz in p̄dictis maxime appareat dīnīa misericōdia non t̄n totaliter dīnīa iusticia dimittitur. quōq̄ em̄ non totam penā relaxat h̄ penam eternam in t̄pales cōmūtat. vt ij. Reg. ⁊ sic ille cui dimittit culpam nō relinquit totaliter innoxium. quōq̄ vō etiā culpam ⁊ penā relaxat. B̄ facti p̄ dilectōez quā tamē ip̄e misericōditer infudit. vt p̄ de magdalena Lu. viij. ca. Dimittunt̄ ei pctā multa. penas etiā quōq̄ relaxat nō totaliter eas remittēdo h̄ reddendo iniquitatem pat̄z filiis ac nepotis. vt sic pene quozundā alleuētur p̄ penas alioꝝ ab eis descendentiū in quib⁹ antecessores puniuntur vsq̄ ad tot generatōnes in quib⁹ alij homines vident succedentes suos. ⁊ id subdit. Qui reddidit iniquitatem patrū filiis ⁊ nepotib⁹ ⁊c. In tot em̄ generatōes cōtingit p̄genitores noticiā habere descendentiū. Sequitur Festinusq̄ moyses curuatus est ⁊ adorās ait. Circa quod notandū q̄ cuz d̄ns moysi vias suas reuelaret mō p̄dicto non curuatus nec pronus h̄ stans legitur fuisse: sicut d̄m̄ fuit prius. Stetit moyses corā eo. mons em̄ erat inter eos audire doctrinā seu legē dīnīā stantes. vñ supra. xx. ca. in datione legis d̄. Stetitq̄ populus. similiter ⁊ Esdrē. viij. ca. habet̄ q̄ cū apparuisset esdras librū d̄ni ad legendū populo stetit omnis populus. h̄ lectōne seu p̄clamatione dīnīa finita: per quā moyses vias domini sibi modo p̄dicto reuelatas didicit seu p̄cepit. merito festinus ex feruenti deuotōne curuatus est in terrā reputans se puluerem sicut abraam Gen. xvij. ca. respectu tante misericōdie sibi reuelate in qua curuatione nō immemor charitatis primozū quoz curam habebat qui huiusmodi miseratōib⁹ maxime indigebant adorās ait. Si inueni gratiam in conspectu tuo ⁊c. et est sensus q̄ lz propter duriciam populi dixit ses supra. Exo. xxxij. ca. Non ascendam in medio tui. qz populus dure ceruicis es ne forte ⁊c. tanta tamē est excellentia ipe misericōdie q̄ te solo indigemus ductore vt auferas iniquitates nōstras atq̄ peccata: ad que sumus maxime proni. non enim angelus posset hoc facere. vt supra Exo. xxxiiij. ca. Nosq̄ possideas. i. tanq̄ propriam hereditatem immobiliter nos habeas. vnde licet in p̄cedenti ca. iam fuisset sibi concessum q̄ deus graderetur cum eis cū sibi fuit responsum. Et istud verbum quod locutus es faciam. iterum tamen hoc ip̄m petit sub alia rōne. s. quia dure ceruicis est ⁊ auferas ⁊c. Et notandū q̄ moyses non fecit mentionē nisi de duobus modis peccandi. s. de iniquitate ⁊ peccato. non autē de scelere licet deus de tribus fecerit mentionē dicens. Auferam iniquitatem ⁊ scelera atq̄ peccata. quod cōcordat p̄dictis. nā cū scelus proprie sumptum sit pctm̄ cōmissum ex certa malicia vt d̄m̄ est quod p̄tinet ad summū modū peccandi. moyses de eo non fecit mentionē tum qz videret magna audacia. tuz ne populus videret tante dure ceruicis estimare vt eū ad peccatū sceleris p̄num iudicasset. Huic aut̄ sententiē s̄m quaz tenet̄ q̄ illa verba dīnīas miseratōnes exprimentia. s. cum dicitur. D̄ns deus misericors ⁊ clemēs ⁊c. nō sunt verba moysi orantis. h̄ dei notificantis vias suas moysi: p̄sonat. qd̄ legit̄. j. Nume. xliij. vbi moyses orās deū p̄ pp̄lo dicebat. Magnificet̄ ergo fortitudo d̄ni sicut locutus es d̄. D̄ns patiens ⁊ multe misericōdie: auferens iniquitatē put̄ ibidē declarabit̄. consonat etiā predictē sententiē illud psal. vbi d̄. Notas fecit moysi d̄ns vias suas. i. quo datur intelligi q̄ sicut filiis israel deus notificauit voluntates suas. i. voluntates p̄cepti ⁊ p̄hibitionis. ⁊ hoc in lege data per moysen. p̄cepta em̄ ⁊ p̄hibitiones hmōi voluntates dei dicunt̄. vt in primo sententiā d̄. xlv. ca. vij. sic vias suas notificauit moysi. que autē sunt ille vie statim subiungit dicens. Misertor ⁊ misericors dominus. longanimis ⁊ multus misericors. que sunt verba satis conformia predictis. Cōcordat autem predictē sententiē q̄ patriarche seu sancti q̄ fuerunt ante moysen nō dicuntur proclamasse misericōdias domini etiā in casu in quo multum videbantur requiri. vt supra. Gen. xvij. Cum abraam intercessisset p̄ sodomitis non legitur implorasse misericōdias dīnīas:

sed eius iusticiam dicens. **A**bsit a te ut rem hanc facias, et occidas iustum cum impio, qui iudicas omnem terram etc. in quo manifeste proclamabat iusticiam divinam, non autem dei misericordiam, cuius ratio videtur esse, quod homini viae domini ostendentes ipsius miserationes prius fuerunt notificatae ipsi moysi quam alicui alteri, et ideo per se dicit. **N**otas fecit vias suas moysi ut dicitur etc. non autem patribus, sicut nec etiam nomen domini magni non patribus sed moysi fuit notificatum, ut etc. **E**xo. vi. **N**omen meum adonai non indicavi eis, post moysen vero multi sanctorum eius doctrinas sequentes leguntur implorasse divinas miserationes, ut de David, de Ezechia, et Daniele et multis alijs. **Q**uerere autem rationem istius officii forte esset scrutari maiestatem cum deo distribuat dona et revelatōes suas, prout vult, sed salva sepe secretorum reverentia pro modulo fragilitatis nostre posset ratio assignari. **P**ro quo sciendum quod misericordia videtur importare aliquid quod deo non competit, praesertim apud illos qui minus bene sunt exercitati de his quae de deo dicuntur, misericordia enim videtur importare relaxationem iusticie, non enim dicitur aliquis misereri eius cui dat quod sibi videtur. **R**elatio autem iusticie nullo modo videtur deo pertinere de qua legitur. **I**ustus dominus in omnibus vijs suis, sicut rectus et absque ulla iniquitate, et ideo in primordijs patrum ista non fuerunt publicata ne ex primo dei servillis diminueret per confidentiam relaxationis iusticie et homini, sed tempore legis quando tam magno populus fuerit adimat in cultu unius dei optebat ista publicari, tum ut regimine istius populi quod iam participaret perfectionem divini regiminis in qua misericordia non iusticiam exerceret, sed aliquid supra iusticiam operaretur, ut in prima parte, quod etc. art. iij. in rñ. ad. ij. ar. tum quod duricia istius populi et eius magna penitentia ad peccandum maxime indigebat multitudinem miseratōnum divinarum, et quod moyses de hoc esset instructus a deo ut frequenter pro eis posset misericordias domini implorare, sicut et alij sancti qui moysi in regimine populi successerunt, prout patet pluribus in gestis eorum. **S**equitur in littera. **R**espondit dominus. **E**go inibo pactum videntibus tuis signa faciam etc. **C**irca quod attendendum quod dominus non respondit ad petitionem factam pro moysen dicentem. **O**bscuro ut quidam ris nobiscum, quod iam hoc fuerat sibi concessum, ut dicitur etc. in precedenti capitulo, sed ad hoc quod dixerat moyses in petitione seu oratione sua. **E**t auferas iniquitates nostras nosque possideas, et etc. ratio quod deus concessit moysi quod non solum se haberet erga populum misericorditer et pium etc., prout via domini explicite requirit, sed etiam cum hoc videretur tuis signa faceret quod nunquam sunt visa super terram, pro quod quidem signa terribilia populus deberet retrahere a peccato, et sic dupliciter deus se obtulit adiuuandum populum uno modo auferendo iniquitates etc., pro loco et tempore quod via domini supradicte requirunt, alio modo ad faciendum terribilia in conspectu populi ut ab errore retraherent, quae autem sunt illa signa declaratur in postilla propter unum de quo proprie agitur in hoc loco scilicet quod ex facie moysi cum descendisset de monte procedebant radij miri splendoris in altum ad modum communem quod non legitur de aliquo alio patriarcha seu prophetam, et de vi intelligendum quod sequitur in littera. **E**t cernat populus in cuius medio est opus domini terribile quod factum sum tecum, scilicet in persona tua, pro hoc autem signum singularissimum quod apertius vocat gloriam vultus moysi, etc. **C**or. iij. significabat secundum gloriam, ibidem quod moyses clare videbat id ad quod illi non possent accedere, nam **E**ccl. viij. ca. **S**apientia hominis lucet in vultu eius, unde probabile videtur quod hoc singulare habuit moyses per visionem diuine essentie secundum quam ex lumine aie in facie vultus maxime noticia videret humana radij illi splendidi redundabant, si autem teneatur quod prius non vidit deum, dum tamen videtur quod fuit ibidem ex consuetudine diuino inter se dispositus ad hoc quod predictum signum mirissimum in eo apparuit quod ad utilitatem populi spiritualiter cedebat scilicet ad retractōem eorum a peccato, habebat enim eum in maiori reuerentia et obsequio, unde sequitur. **V**identes autem aaron et filij israel comitatus moysi faciem timuerunt prope accedere. **R**eplica correctorij contra Burgensem. **T**em burgensis continuans suam digressionem circa capitulum tricesimum quartum ingreditur conflictum ad modum ysaie, non modo contra postillatorem sed et contra omnes: corrumpe nos nostram translationem et dicens esse diuinam clamatiōem vel relationem in nominatiuo casu

cum dicitur. **D**ominatoz domine deus misericors et clemens etc. cum tamen et littera nostra et omnes catholici expositores dicant illam esse orationem moysi in vocatiuo, quod post predicta diuina, sequitur. **Q**ui custodis misericordiam in milia, qui auferis iniquitatem, nullus apud te pro se innocens est et cetera que sequuntur, que omnia sonant in vocatiuo casu et secunda persona, non in nominatiuo casu et tertia persona. **E**t mirandum bene est de hoc sen e quod hinc nititur declinare nomen domini tetragrammaton et dicere ipsum hic esse nominatiui casus cum supra circa capitulum iij. dixit ipsum ineffabile non humane sed diuine impositionis: nec concretum nec abstractum, nec absolutum, nec respectiuum, que ibidem satis late tractantur et retractantur, ideo hic non repeto dimittens hic per Burgensem dicta tanquam ficta et aliena, praesertim quia predicata diuina substantialia sicut deus etc. dicit significare vias domini quas deus moysi ostendit, nam cum via domini sine respectu ad extra et non nisi quadam sue virtutis imitationem significant predicata perfectionalia maxime substantialia, sicut burgensem dicit tetragrammaton vias domini significare non potest, deo enim non sunt assignande viae per quas ipse incedat secundum deitatem que vbius est nisi per intrinsecum respectum, ut ille dicant via dei in quibus nos oportet ambulare et placere deo ut dei imitatores in dilectione ambulantes, ut si velimus ad deum venire oportet ingredi per viam mandatorum dei et he sunt viae quae dominus ostendit moysi renouans tabulam preceptorum nec alias vias moyses habuit nisi illas prius datas reformari: quatenus populus qui per peccatum vituli ab illis vijs declinauerat ad easdem reducere unde dicit, ostende mihi viam tuam, et respondit dominus. **F**acies mea praecedet te secundum beatum Gregorium per faciem uniusquisque cognoscit, per faciem igitur dei ipsius cognitio denotatur, quod dicit dominus respondendo moysi. **T**u petis tibi ostendi viam: cognosce me: et cognoscendo dilige, hec est enim via in qua vniuersa lex praedat et propheta, in cognitiōe et dilectione dei quae per faciem ipsius designatur. **C**onfirmatiōes quas burgensem adducit per intentionem suam modicum valent, non prima de, etc. ca. **Q**ue, quod litteram male et extorste exponit, vide ibi postilla, et male adducit, quod ibi scribitur. **N**ō sicut dixisti sed sicut iurasti. **I**n tota autem sacra scriptura non reperitur deum iurasse illa quae ibi sequuntur, scilicet dominus deus etc. nec oportuit eum doctrinam viam suam iuramento firmare si doctrina est ut burgensem vult. **I**uramenta enim dei solum in conuentionibus et promissionibus interponi consueverunt, nec secunda confirmatio est ad propositum. **V**ie enim domini notificatae moysi et voluntates eius sunt precepta data moysi per populi directionem, nec magis suauiter quae hinc allegat, ita exponit hos versus per se. **Q**uasi via domini sint donatoz dominus patiens et misericors, sed potius distinguuntur vsum sequentem a vsum praecedere, nec illud huic sine burgensem, concordat quod de prioribus ante moysen allegat quod iam prius reuelata sunt moysi de misericordia et nulli ante eum nota, nam a principio cayn cum sciret dei misericordiam de ea desparuit dicens. **M**aior est iniquitas mea quam ut veniam merear **Gen. iij.** **N**unquid noe inuenit gratiam coram deo, ibidem, vij. **N**unquid effectus misericordie dei fuit post exercitum seuerissime iusticie per diluuium, statum fedus cum hoie et dare signum federis ut ibidem, ix. ca. et in alijs effectibus misericordie ante tempora moysi erant notissimi, quod de multa bona protulit hominibus propter merita, imo ultra et puniuit contra, sicque promissa facta abrae ysaac et iacob super misericordiam principaliter fuerunt fundata, nunquid et misericordia et miseratio nis opus excellentissimum fuit educio filiorum israel de egypto et pertinentia ad eam, et quod in gen. ante moysen non ita comis metio fiat de misericordia dei sicut in **E**xo. x. j. hoc non est ideo, quod misericordia eius fuerit ignota, sed ideo quod cultus unius dei fuerit valde restrictus sic quod non fuit nisi in vna familia pura in domo abrae post ysaac, deinde iacob, tempore autem moysi quia erat in gente magna euidentior facta est dei misericordia et eius effectus et exercitium, quod peccatum post datam legem plus abundauit ut dicit apertius, ideo misericordia fuit magis necessaria, nec ante peccatum vituli nomen misericordie moysi fuit a deo esse sic post, et ad illud intellectum tendit ratio burgensem, quam reddit finaliter per suam extensam digressionem.

Capitulū. xxxv.
Sicut cōgre-
 gata. Nemo
 to impedimē
 to qđ supuenerat in
 adoratiōe vituli. h
 pñr describit execu-
 tio. de pñstructione tab-
 na. uli. z p̄ reperitur
 qđ. s. xxv. ca. dictū ē
 de m̄ae preparatiōe. se-
 cūdo de artificū ele-
 ctiōe ibi. **S**icut do-
 mims. tercio agit d̄
 opis executiōe i pñ-
 ci. se. ca. Circa pñmū
 pñmittit repetitiō de
 obseruatiōe sabbati
 ne crederet qđ iñstru-
 gi posset ppter op̄
 tabnaculi exponat.
 scut. s. xvj. z. xx. cō-
 sequēter repetit ma-
 terie spatio cū dicit
Et ait moyses zc. et
 p̄z expō de his que
 dicta sūt. s. xxv. ca. et
 ca. se. pauc̄ d̄bis ex-
 ceptis qđ discurrent.
Tabernaculum
 sez z tectū ei⁹. tabna-
 culū hic dicitur par-
 etes tabnaculi qđ erāt
 de tabulis. tectū hic
 dicitur opimentuz de
 cortinis qđ erat im-
 mediate sup tabu-
 las. **A**qz operi-
 mentū. s. de sagis et
 pellib⁹. **C**āde-
 labiū ad lumīaria
 sustēdēda. nō erāt
 ibi alia lumīaria qđ
 lucerne ardentes.
Destimēta quo-
 rū vsus ē in ministe-
 rio sc̄uarū erant ei
 quidā p̄ni in qbus
 inuoluebant archa
 testamēti z p̄piciato-
 rū qñ mouebantur
 castra vt h̄f. **N**ie. iij
 ca. nō em̄ p̄ h̄ intel-
 ligi de vestib⁹ sacer-
 dotū. aliter esset nu-
 gatio. qz de ip̄is sub-
 ditur. **D**estes aarō
 zc. **A**rmillas. i.
 torques fm̄ **D**ug.
Et in aures. oza-
 menta sunt aurium
Anulos digitorū
Et dextralia bra-
 chiorū ppe manum
Et mulieres do-
 ce dederunt qđ neue-
 rant. i. filauerāt. z di-
 citur a neo nes qđ si-
 gnificat filare.
Dixitqz moyses.
Hic cōsequēter agi-

Sicut cōgre-
 gata omni turba filio-
 rū isrl̄ dixit ad eos. h̄
 sunt qđ iussit dñs fieri. **S**ex
 dieb⁹ faciet̄ opus. **S**epti-
 mus dies erit vobis sc̄tus
 sabbatū z req̄es dñi. **Q**ui
 fecerit op̄ i eo: occidet̄. nō
 succedet̄ ignē i oib⁹ habi-
 taculis v̄ris p̄ diē sabbati
Et ait moyses ad oēm ca-
 terū filioz isrl̄ **I**ste ē s̄mo
 quē p̄cepit dñs dicēs **S**e-
 pate ap̄d vos primitias do-
 mino. **Q**is volūtari⁹ z p-
 no aīo offerat eas dño **A**u-
 rū z argētum z es: hyacin-
 thū z purpurā: coccūqz bis
 tinctū z byssuz pilos capra-
 rū. pellesqz arietū rubrica-
 tas z hyacinthinas ligna
 sethim: z oleū ad lumīaria
 cōcinnāda. z vt p̄ficiat vn-
 guentū z thymīama suauis-
 simū: lapides onychinos
 z gēmas adornatū suphu-
 meralis z rōnalis. **Q**uis-
 quis v̄rm sapiēs ē: veniat
 z faciat qđ dñs imperauit
 tabernaculū. s. z tectū eius
 atqz opunētū anulos z ta-
 bulata cū vectib⁹ parillos
 z bases: archā z vectes p-
 piciatoriū z velū qđ aī il-
 lud oppandit mēsam cum
 vectib⁹ z vasis z p̄positō-
 nis panib⁹: candelēbz ad
 lumīaria sustēdāda: vasa
 illi⁹ z lucernas z oleum ad
 nutrimēta igniū: altare thi-
 mīamat̄ z vectes z oleuz
 vinctiōis z thymīama ex a-
 romatib⁹: tentoriū ad osti-
 um tabernaculi: altare ho-
 locausti z craticulā ei⁹ ene-
 am cū vectib⁹ z vasis suis
 labrū z bases ei⁹ cortinas
 atriū cū colūnis z basibus
 tentoriū in forib⁹ vestibuli
 parillos tabernaculi atriū
 cū funiculis suis: vestimē-
 ta quoz vsus ē in misterio
 sanctuarii vestes aaron pō-
 tificis ac filioz ei⁹ vt sacer-
 dotio fungant̄ mihi **E**gres-
 saqz oīs mltitudo filioz
 isrl̄ de p̄spcū moysi obtule-
 rūt mente p̄mp̄tissima atqz

deuota primitias dño: ad
 faciendū opus tabernacu-
 li testimonij qđqd ad cultū
 z ad vestes sanctas neces-
 sariū erat: viri cū mulieri-
 bus p̄buerūt: armillas z i-
 aures anulos z dextralia.
Omnes vas aureū i douaria
 dñi sepatū ē. **S**i qđ habe-
 bat aurū hyacinthū z pur-
 purā: coccūqz bis tinctum
 byssum z pilos caprarum:
 pelles arietū rubricatas z
 hyacinthinas: argētū z au-
 ri erisqz metalla obtulerūt
 dño: lignaqz sethim i vari-
 os vsus. **S**z z m̄lieres do-
 cte qđ neuerāt dederūt hyaci-
 thū purpurā ac x̄miculū
 ac byssum z pilos caprarū
 spōte p̄pria cūcta tribuen-
 tes. **P**rincipes dō obtule-
 rūt lapides onychinos. et
 gēmas ad suphumeralē et
 rōnale: aromataqz z oleuz
 ad lumīaria cōcinnāda z
 ad p̄pandū vnguētū ac thi-
 mīama odoris suauissimi
 cōponendū. **O**mnes viri
 z m̄lieres mēte deuota ob-
 tulerūt donaria vt fierēt o-
 pera qđ iusserat dñs p̄ manū
 moysi. **C**ūcti filij isrl̄ volū-
 taria dño dedicauerūt **B**i-
 ritqz moyses ad filios isrl̄.
Ecce vocauit dñs ex noie
 bezeleel filiū huri: filij hur
 de tribu iuda: impleuitqz
 eū spū dei: sapiētia z intel-
 ligētia z sciētia. z omni do-
 ctrina: ad excogitandum z
 faciendū op̄ in auro et ar-
 gento et ere et ferro sculpē
 disqz lapidibus et ope car-
 pētario. **Q**uicqd̄ sabre ad
 inueniri pōt: dedit in cor-
 de ei⁹. **O**oliab qz filium a-
 chisamech de tribu **B**an-
 s ambos erudiunt sapia: vt
 faciāt opa abietarij: poly-
 mitarij: ac plumarij de hy-
 acintho z purpura cocco-
 qz bis tincto et bysso: et te-
 rant oīa ac noua qz repe-
 riant. **Capitulū. xxxvj.**
Fecit ergo bezeleel et
Ooliab et oīs vir sapi-
 ens quibus dedit do-

tr de electiōe arti-
 ficum cum dicitur.
Sicut faciunt opa
 abietarij. i. carpenta-
 rij. **A**bies em̄ est ge-
 nus ligni: z inde di-
 citur abietarij ar-
 tifer opans in tali li-
 gno. z inde tractum
 est hoc nomē ad ali-
 os artifices lignozū
 z sic accipitur h̄. qđ
 de ligno abietis nō
 fit mentio in cōstru-
 ctione tabernaculi.
 h̄ de lignis sethim
Et polymitarij.
 nomen est artificij qđ
 p̄ texturam varias
 figuras opatur z di-
 citur a polis quod ē
 pluralitas. z nitos
 qđ est gutta.
Et plumarij qui
 tales varietates fa-
 cit cum acu.
Et texant omia.
 sez que ab alijs sunt
 inuenta.
Et noua. queqz
 reperiant. sapientia
 a deo sibi collata. ce-
 tera parent ex dicit̄
 xxxj. capitulo.

Capitulū. xxxvj.

Fecit ergo beze-
 leel. **H**ic con-
 sequenter agi-
 tur de opis executi-
 one. ista tamen execu-
 tio nō ponitur h̄ to-
 taliter codez ordīne
 qđ supra descriptū ē
 opus a moyse. p̄ po-
 nitur executio ope-
 ris q̄rū ad ip̄m tab-
 naculū. sezo q̄rum
 ad ea qđ erāt intra ip-
 sum. xxxvij. ca. ter-
 cio q̄rū ad atriū. ca.
 xxxvij. q̄rū q̄rum
 ad vestes sacerdotū
 xxxix. ca. Circa p̄-
 mum p̄mo ostendit̄
 tur p̄p̄i offerentis
 vltra necessitates de
 uotio. secundo ope-
 ris executio ibi. **F**e-
 ceruntqz z p̄mo q̄-
 tum ad operimenta
 tabernaculi de corti-
 nis z sagl̄ z pellib⁹.
 secundo q̄rū ad pa-
 rietes tabernaculi.
 ibi. **F**ecit z tabulas
 tabernaculi. **S**equi-
 tur. **C**ontra occiden-
 tez vero. **Q**uod au-
 tem sequitur.

Exodus

minus sapientiam et intellectum ut scirent fabre
operari quod in usu sanctuarii necessaria sunt et que
precepit dominus. Cumque vocasset eos moyses et omnem
eruditum virum cui dederat dominus sapientiam et quod spiritus
sua obtulerat se ad faciendum operum tradidit eis omnia
donaria filiorum israel. Qui cum instaret operi quotidie:
mane vota populi offerebat unde artifices venire
compulsi dixerunt moysi. Plus offert populus quam ne-
cessari est. Iussit ergo moyses preconiis voce canta-
ri. Nec vir nec mulier quicquam offerat ultra in opere
sanctuarii. Sicque cessatum est a mulieribus offerendis:
eo quod oblata sufficerent et superabundaret. Fecerunt
quoque omnes corde sapientes ad explorandum operum taberna-
culi: cortinas decem: de bysso retorta et hyacin-
tho et purpura: coccoque bis tincto: ope vario
et arte polymita. Quarum una habebat in longitudi-
ne. xxviii. cubitos et in latitudine quatuor: una me-
sura erat omnium cortinarum. Coniunguntur quoque cortinas quin-
que altera alteri. et alias quinque sibi invicem copu-
lavit. Fecit et ansas hyacinthinas in ora cortine
vnius ex utroque latere: et in ora cortine alterius
similiter ut contra se invicem veniret anse et mu-
tuo iungerentur. Unde et quinquaginta fudit cir-
culos aureos qui morderent cortinarum ansas et
fieret unum tabernaculum. Fecit et saga undecim
de pilis caprarum: ad operiendum tectum taber-
naculi. Unum sagum in longitudine habebat
cubitos. xxx. et in latitudine cubitos quatuor.
Unius mensure erant omnia saga. quorum quinque
iunxit seorsum et sex alia sepatim. Fecitque an-
sas quinquaginta in ora sagi vnius: et quinque
ginta in ora sagi alterius ut sibi invicem iunge-
rentur et fibulas eneas quinquaginta quibus
nacteretur tectum: ut unum pallium ex omnibus sa-
gis fieret. Fecit et oportorium tabernaculi de pelli-
bus arietum rubricatis: aliudque desuper vela-
men de pellibus hyacinthinis. Fecit et tabu-
las tabernaculi de lignis sethim stantes. Be-
cem cubitorum erat longitudo tabule vnius et unum
ac semis cubitum latitudo retinebat. Bine inca-
strature erant per singulas tabulas: ut altera alte-
ri iungeret. Sic fecit in omnibus tabernaculi ta-
bulis. Equibus viginti ad plagam meridianam
erant tres austrum cum quadraginta basibus argenteis.
Due bases sub una tabula ponebantur ex utra-
que parte angulorum: ubi incastrature latebant in angu-
lis terminantur. Ad plagam quoque tabernaculi que re-
spicit ad aquilonem fecit viginti tabulas cum qua-
draginta basibus argenteis: duas bases per singulas
C contra occidentem. No id est ad eam partem tabernaculi
que mare respicit fecit sex tabulas. et duas ali-
as per singulos angulos tabernaculi retro que iun-
cte erant a deorsum versus sursum: et in una com-
pagam piter ferebantur. Ita fecit ex utraque parte
per angulos ut octo essent simul tabule et habe-
rent bases argenteas sexdecem: binas scilicet bases
sub singulis tabulis. Fecit et vectes de lignis
sethim quinque ad quatuordecim tabulas: vnius lateris

tabernaculi et quinque alios
ad alterius lateris coaptandas
tabulas: et extra hos quinque
alios vectes ad occidentem
lateris plagam tabernaculi. Ma-
re fecit quinque vectes alii qui per
medias tabulas ab angulo
versus angulum perveniret. Ita
autem tabulata deauravit: fu-
sis basibus earum argenteis: et
circulos earum fecit aureos:
per quos vectes induci possent
quos et ipsos lamis aureis o-
peruit. Fecit et velum de hya-
cintho et purpura. Xmiculo
ac bysso retorta ope poly-
mitario: variis atque distin-
ctum et quatuor columnas de li-
gnis sethim que cum capitibus
deauravit fuis basibus earum
argenteis. Fecit et tectorium in
troitu tabernaculi et hyaci-
tho purpura Xmiculo bys-
soque retorta ope plumarij:
et columnas quinque cum capitibus
suis que operuit auro: bases
que earum fudit eneas que et o-
peruit auro. **Ca. xxxvij.**
Fecit autem be-
seleel et ar-
cham de lignis sethim
habentes duos et semis
cubitos in longitudine et cu-
bitum ac semissem in latitudi-
ne: altitudo quoque vnius cubiti
fuit et dimidij: vestivitque
eam auro purissimo intus et fo-
ris. Et fecit illi coram aure-
am per gyrum quatuor anu-
los aureos per quatuor angulos
eis duos anulos in latere vno
et duos in altero: Vectes quoque
que fecit de lignis sethim que
vestiuit auro et que misit in
anulos que erant in lateribus ar-
che ad portandam eam. Fecit et
propiciatorium. id est oraculum de au-
ro mundissimo duorum cubito-
rum et dimidij in longitudine: et
cubiti ac semis in latitudine.
Duos etiam cherubin ex au-
ro ductili quos posuit ex
utraque parte propiciatorii che-
rub unum in summitate vni-
us partis. et cherub alterum
in summitate partis alterius.
Duos cherubin in singu-
lis summitatibus propicia-
torij excedentes alas et te

Id est ad eam partem
tem tabernaculi que ma-
re respicit. no est in he-
breo. **Id est ad eam partem**
vectes alii. de hoc
vecte non fecit. s. me-
tionem. iste enim erat in
latere orientali taber-
naculi. ita quod capita
eius erant inserta ca-
pitibus duarum tabu-
larum que erant in introi-
tu tabernaculi vna in
latere adlonari ipsius
tabernaculi. et altera
in australi. et que transi-
bat per spissitudinem
ipsarum tabularum. id est
erat supra que transibat per
medias tabulas ab
angulo versus ad angu-
lum scilicet ab angulo vnius
gente parietem aquilonem
et orientalem ta-
bernaculi versus ad an-
gulum vnius gentem pari-
etem australem et orientalem
eius. Cetera exponantur sicut sunt ex-
posita supra. c. xxxij

Capitulum. xxxvij.

**Fecitque autem be-
seleel. hic po-
nitur executio**
operis quantum ad ea que
erant intra taberna-
culum. et primo illorum
que erant intra sanctam
sanctorum. s. arche pro-
piciatorii et ipsorum che-
rubin.
Cherub unum in
summitate vnius partis.
summitas hic accipitur
per partem superiorem finem o-
pionem. s. a. dicens
tis que cherubin erat
posita super opculum
arche quod erat pro-
piciatorium finem ip-
sum. finem aliam opi-
nionem summitas
hic accipitur per ex-
tremum que dicitur
que cherubin susten-
tabant extremitates
propiciatorii. ut dicitur
est. s. xxv. ca. Secun-
do ponitur executio
quantum ad ea que ex-
tra sanctum sancto-
rum contra velum
in illa parte templi
que sanctum vel san-
cta nominatur cum
dicitur. Fecit et me-
sam. Sequitur.

Contra coronas. id est immediate sub corona ut exposuit est. s. xxv. ca. Consequenter agit de candelabro quod erat ibidem cum dicitur. Fecit et candelabrum. sequitur.

Equum erat opus sex calamos. quod exponit dupliciter. uno modo quod licet aliquid calami orientur de basili inferius alij tamen in parte superioris equaliter ascendebant. Aliter sic. Equum erat et. i. uniforme in forma et figura. Cetera exponunt sic. s. exposita sunt. ca. xxv. Consequenter agitur de altari thymiamatis: cum dicitur.

Fecit et altare etc. quod altare erat inter mensam et candelabrum: et exponatur quod hic dicitur. s. xxx. c.

Capitulum. xxxviii

Fecit et altare holocausti. b. Consequenter ponitur executio operis quantum ad ea que erant extra tabernaculum et primo quantum ad altare holocaustorum secundo quantum ad labrum eneum cum dicitur.

Fecit et labrum eneum cum basi sua etc. Dicunt expositores nostri communitate quod iste erat mulieres devote que veniebant requere ad ostium tabernaculi ratione cultus divinitatis in signum quod volebant amplius intendere ornatum exteriori obtulerunt specula sua quorum capse erant eneae et de illis factum est vas predictum rafa. dicitur quod hunc est textus verus. **D**e speculis mulierum exercitum antium vel circumventum ad ostium tabernaculi et secundum primam significationem exponit dicens. quod mulieres hebreae quoniam pharao voluit impedire multiplicationem populi per generationem oppu-

gentes precipitatorum. sequitur mutuo et illud respicientes. **F**ecit et mensam de lignis sethim in longitudine duorum cubitorum et in latitudine unius cubiti que habebat in altitudine cubiti ac semissem. Circumdeditque eam auro mundissimo: et fecit illi labium aureum per gyrum ipsiusque labio coronam auream interrasilem quatuor digitorum et super eandem alternam coronam auream. Fudit et quatuor circulos aureos quos posuit in quatuor angulis per singulos pedes mese contra coronam misitque in eos vectes ut posset mensa portari: ipsosque vectes fecit de lignis sethim: et circumdedit eos auro. **E**t vasa ad diversos usus mese: acetabula: phyalas et cyathos et thuribula ex auro puro in quibus offerenda sunt libamina. **F**ecit et candelabrum ductile de auro mundissimo. **D**e cuius vecte: calami: cyphi: speruleque ac lilia precedebant sex in utroque latere. **T**res calami ex parte una: et tres ex altera. **T**res cyphi in nucis modo per calamos singulos speruleque similiter et lilia et tres cyphi instar nucis in calamo altero speruleque similiter et lilia. **E**quum erat opus sex calamorum que precedebant de stipite candelabri. **I**n ipso autem vecte erant quatuor cyphi in nucis modo speruleque per singulos et lilia. et sperule sub duobus calamis per loca tria. que similiter fuerunt calami precedentes de vecte uno. **E**t sperule igitur et calami ex ipso erant universa ductilia ex auro purissimo. **F**ecit et lucernas septem cum emuctoribus suis et vasa ubi ea que emuncta sunt extinguant de auro mundissimo. **T**alentum auri appendebat candelabrum cum omnibus vasibus suis. **F**ecit et altare thymiamatum de lignis sethim per quadrum singulos habens cubitos: in altitudine duos: et cuius angulis precede-

bant cornua: vestiuitque illud auro purissimo cum craticula ac parietibus et cornibus. **F**ecitque ei coronam auream per gyrum et duos anulos aureos sub corona per singula latera. ut mittantur in eos vectes et possit altare portari. **I**psos autem vectes fecit de lignis sethim: et operuit laminis aureis. **C**oposuit et oleum ad sanctificationis vnguentum et thymiamata de aromatis mundissimis opere pigmentarij. **C**xxxviii.

Fecit et altare holocausti de lignis sethim quatuor cubitorum per quadrum et trium in altitudine cuius cornua de angulis precedebant operuitque illud laminis eneis. **E**t usus eius pariter exere vasa diversa lebetes: forcipes: fuscinulas vinctinos: et ignium receptacula. **C**raticulaque ei in modum retis fecit eneam: et subter eam in altaris medio arulam super quatuor anulis per totidem retiaculi summitates admittendos vectes ad portandum. **Q**uos et ipsos fecit de lignis sethim et operuit laminis eneis: induitque in circulos que in lateribus altaris eminebant. **I**psam autem altare non erat solidum sed cavum ex tabulatis et inter vasculum. **F**ecit et labrum eneum cum basi sua de speculis mulierum que excubabant in ostio tabernaculi. **F**ecit et atrium in cuius australi plaga erant tetoria de bysso retorta cubitorum centum: columnae eneae viginti cum basibus suis. **C**apita columnarum et tota operis celatura argentea. **E**que ad septentrionalem plagam tetoria columnarum: baseque et capita columnarum eiusdem mesure et operis ac metalli erant. **I**n ea vero plaga que ad occidentem respicit: fuerunt tetoria cubitorum quinquaginta: columnae decem cum basibus suis eneae et capita columnarum et tota operis celatura argen-

mendo viros laboribus ne vacarent amplexibus: propter eorum componebant se ad specula. ut provocarent viros suos ad actum matrimonij non libidine ducte sed plis amore. et sic precreverunt exercitum filiorum israel. quorum principes tribuum in quibus quidam damno continebatur totum negotium populi consistebat ad ostium tabernaculi ubi manebant moyses et Aaron ad tractandum cum eis de negotijs populi. **S**imiliter vero alias significationem exponit de mulieribus devotis que manebant in castris circa latera et post tergum tabernaculi quas oportebat circumire veniendo ad ostium tabernaculi causa oblationis faciende. **M**ulier autem exponit doctores aliquid quod circa labrum eneum erant specula affixa. ut sacerdotes viderent maculas abluendas et illa specula fuerunt oblata a mulieribus devotis et sic quod dicitur.

Fecit et labrum eneum cum basi sua de speculis mulierum. **H**ic accipitur sacerdos pro aprare vel ornare. et sic aliquando accipitur in hebreo. ut dictum fuit Genesim primo capitulo. **C**apita columnarum et tota operis celatura argentea. **I**n hebreo habetur. **D**ucenti columnarum et cincture earum de argento et eodem modo infra ubi ponuntur consimilia verba.

Exodus

Duas colūnas atrij vestiuit argento. In heb. h̄. Capitula colūnarū līnīit vel opuit argēto. z exponant ista sicut s̄. xxvij. **H**ec aut sunt infra. In heb. h̄. Hi sunt cōpositi vel numeri. z videt hoc mell^o dictū. vtz ex lra se. qz noiant z etiā nūerant pōdera metalloz de qbus facta sunt opa tabernaculi

In ceremonijs leuitay. i. obsequijs eorū. qz ad eos p̄tinebat portare tabulas tabernaculi z bases z opimenta z plura alia. s̄. ltr deponē tabnaculū in morōe castrorū z erigere ipm in loco positōis castrorū s̄. **P**er manū ishamar. i. fm oz d̄nationē ei^o z p̄ceptum. **O**mne aurū. h̄. ponit numerus aurī. **Q**uod ex p̄sum ē in ope tabnaculi. xxix. talētoz fuit. In heb. h̄. xxix. centenariorū. Dicit aut ra. sa. qz ceterarij us p̄tinet. lx. mnas mna aut sanctuarij duplex erat resp̄cū cōis z sic ceterarij p̄tinebat. cxx. mnas. z mna. xxv. siclos. z sic ceterarij s̄ctuarij p̄tinebat triamillia siclos. **O**blatū ē aut ab his zc. In hebreo h̄ sic. Argētūz aut numeratōis populī fuit centū ceterarij z mille septingenti z septuaginta qnqz sicli ad pōdus sanctuarij. dimidiū siclus p̄ singula capita oim trāseūtūz ad numez. a. xx. annis z supra de sexcētis z tribus milib^o z quingentis quadraginta viris. z fm h̄ nūeratio pplī nō ē referenda ad numezanri p̄dicti. s̄. magz ad numerū argēti. cui^o rō ē. qz i nullo loco iuenit scriptū qz i numeratōe pplī nūerati solvere debeāt v̄ offerre aliquā q̄tita tē aurī s̄ argēti. i. q̄ libet dimidiū siclum v̄ dictū ē. s̄. xxx. ca.

Et si p̄sideret numerus argēti hīc exp̄sus corūder nūerō viroz accipiēdo p̄ quolibet dimidiū siclū. vnus ei ceterarij valet trīs millia siclos vt visum ē. z p̄ d̄s centus centenarij valēt trē ceteramillia siclos integros. z p̄ d̄s valent sexcēta millia dimidiōs. Item mille septingenti septuaginta qnqz integri valent tria millia quingētos quinquaginta dimidiōs. z sic h̄ numerus p̄dictus viroz. i. sexcētōrū triū millū z quingētoz quinquaginta. **C**entū bases. xl.

Porro cōtra orientez quinquaginta cubitoz pauit tētozia e q̄b^o qundecim cubitos colūnarū triū cū basibus suis vnū tenebat lat^o z in pte altera. qz inf̄ vtraqz introitū tabernaculi fec̄ qundeciz eque cubitoz erāt tētozia: columnēz tres z bases totidē. Cūcta atrij tētozia byssus retorta texuerat. Bases colūnarū fuere enee: capita aut eaz cū cunctis celaturis suis argētea s̄ z ipas colūnas atrij vestiuit argēto. z in introitu ei^o ope plumario fecit tētoziū ex hyacintho. purpura: z miculo ac bysso retorta: q̄b̄ hēbat viginti cubitos in lōgitudine: altitudo v̄o qnqz cubitoz erat: iuxta mēsurā quā cūcta atrij tētozia habebāt. Colūne aut in ingressu fuere quatuor cū basib^o eneis capitaz earū z celature argētee. **P**axillos qz tabernaculi z atrij p̄ gyz fecit eneos **H**ec sunt infra tabernaculi tēstimonij q̄ enumerata sunt iuxta p̄ceptū moysi: in ceremonijs leuitay p̄ manum ishamar filii aarō sacerdotis: q̄ beseleel filij huri filij hur de tribu iuda d̄no per moysen iubente p̄pleuerat iūcto sibi socio ooliab filio achisamech de tribu dan: q̄ z ipē artifex lignoz egregius fuit z polymitari^o atqz plumari^o de hyacintho. purpura z miculo z bysso. **O**mne aurū q̄ exp̄sum ē

em erant in latere adlonari z tot in anstrali. z. xvj. in occidentali sub tabulis tabernaculi z quatuor sub colūnis in quibus appēdebat velū d̄uidēs sctm̄ z sanctum sanctozum. **D**e talētis centū. In heb. h̄. de ceterarijs centum **D**e mille aut septingenti. In heb. h̄. De mille septingenti septuaginta qnqz siclis fecit vnūcinos columnarū z līniūt capita earū argento. z hec videtur verio: lra. qz hīc loquitur de colūnis atrij que erāt septuaginta p̄ circuitūz Argētū autem hīc enumeratū nō ascēdit ad q̄titatē vni^o centenarij fere b̄ medietate. In quilibet aut base fuit vnus ceterarij integer. vt d̄lctum est. z sic i vna sola base plus fuisset fere in duplo de argento q̄ in oib^o colūmnis atrij q̄ videtur absurdū. z id nō videtur possibile qz capita eaz fuerūt argentea nec ipi vestiuiti argento s̄ vnclni tantū fuerunt argentei z capita earū līnīta vel operta argento. sicut. s̄. expo s̄tū est. xxvij. ca. Cetera patent.

In ope sanctuarij z q̄b̄ oblatū est in donarijs viginti z nouē talētoz fuit z septingētoz triginta siclorū ad mēsurā sctuarij. **O**blatū ē aut ab his q̄ trāsierūt ad nūerū a viginti ānis et supra de sexcētū trib^o milibus z quingētū quinquaginta armatoz. **F**uerūt p̄terea centū talēta argēti e q̄b^o p̄flate sunt bases sctuarij z introitus vbi velū pendet. **C**entū bases facte sunt de talētis centū singulis talentis p̄ bases singulas supputatis. **D**e mille aut septingētis z septuaginta qnqz siclis fecit capita colūnarū q̄s et ipas vestiuit argēto. **E**ris qz oblata s̄ talēta septuaginta duo milia: z quingēti supra sicli ex q̄b^o fuse sūt bases in introitu tabernaculi tēstimonij z altare eneam cūz craticula sua oiaqz vasa q̄ ad vsum ei^o p̄tinet: z bases atrij tam in circuitu q̄ in ingressu ei^o z parilli tabernaculi atqz atrij p̄ gyzum. **C**api. xxxix.

O hyacintho vero et purpura z miculo ac bysso fecit vestes quibus indueret aaron quā ministrabat in sctis sicut p̄cepit d̄ns moysi. **F**ecit igitur suphumeralē de auro hyacintho z purpura coccoqz bis tincto z bysso retorta ope polymitari^o. **I**ncidit qz bracteas aureas z extenuavit i fila vt possent torqueri cū p̄ioz coloz subte

erū. i. cōtentū. z sic nō oportet qz ly fecit h̄ accipiat nisi fz eōdem sui significatiōem zc.

O hyaci. h̄. ponit executio opis q̄tū ad vestes sacerdotū z p̄ de suphumerali **I**ncidit qz bracteas id laminas tenues. vt ex illis possent fieri fila. sc̄o de rōnali ibi. **F**ecit z rōnale. terciō de tunica hyacinthina ibi. **F**ecerūt qz tunicā. q̄rto de vestib^o byssinis ibi. **F**ecerūt z tunicas z mītras cū coronulis zc. Erant ei circuiti

gentis septuaginta qnqz siclis fecit vnūcinos columnarū z līniūt capita earū argento. z hec videtur verio: lra. qz hīc loquitur de colūnis atrij que erāt septuaginta p̄ circuitūz Argētū autem hīc enumeratū nō ascēdit ad q̄titatē vni^o centenarij fere b̄ medietate. In quilibet aut base fuit vnus ceterarij integer. vt d̄lctum est. z sic i vna sola base plus fuisset fere in duplo de argento q̄ in oib^o colūmnis atrij q̄ videtur absurdū. z id nō videtur possibile qz capita eaz fuerūt argentea nec ipi vestiuiti argento s̄ vnclni tantū fuerunt argentei z capita earū līnīta vel operta argento. sicut. s̄. expo s̄tū est. xxvij. ca. Cetera patent.

In ca. xxxvij. vbi dicitur in postil: **F**ecit labiū enēū cū basi zc. **A**dditio.

Item expo s̄tū q̄ in postillav̄ verio: qz magis p̄sonat lre text^o em̄ verus i hebreo nō sic dicit **D**e speculis mulierū. vt sic illa specula intellegant esse materia labij seu basis s̄ d̄c sic. **F**ecit labiū eneam cū basi sua cum speculis mulierum vel in speculis mulierū zc. z ē sens^o qz fecit labiū enēū cūz basi sua. vt. i. fuerat sibi p̄ceptū. z etiā cū speculis mulierū circuitūz qz positū ad ornātū. vel fecit labiū enēū in speculū mult

Ca. xxxix.

Incidit qz bracteas id laminas tenues. vt ex illis possent fieri fila. sc̄o de rōnali ibi. **F**ecit z rōnale. terciō de tunica hyacinthina ibi. **F**ecerūt qz tunicā. q̄rto de vestib^o byssinis ibi. **F**ecerūt z tunicas z mītras cū coronulis zc. Erant ei circuiti

gmine: duasq; oras sibi inuicem copulatas in
 vtroq; latere summitatū: et balthēū ex eisdem
 colorib⁹. sicut p̄cepit dñs moysi. Parauit et
 duos lapides onychinos astrictos et inclusos
 auro: et sculptos arte gemaria noib⁹ filioꝝ isrl̄
 Sex noia i lapide vno et sex in altero. iuxta or
 dinē natiuitatē eoz. Posuitq; eos i lateribus
 suphumeralis in monumentū filioꝝ isrl̄. sicut p̄
 cepit dñs moysi. Fecit et rōnale ope polyimi
 to iuxta opus suphūeralis ex auro hyacyntho
 purpura coccoq; bis tincto et bysso retorta. q̄
 drangulū duplex mensure palmi: et posuit i eo
 gemarū ordines quatuor. In primo x̄su erat sar
 dius: thopazius: smaragdus. In sc̄do carbū
 culus: saphir⁹: iaspis. In tercio liguri⁹: acha
 tes: ametistus. In q̄rto chrysolit⁹: onychinus
 et berillus circūdati et inclusi auro p̄ ordies su
 os. Ibiq; lapides duodecim sculpti erāt noī
 bus duodecim tribuū isrl̄ singuli p̄ noia singu
 loꝝ: Fecerūt in rōnali et cathenulas sibi inuicē
 coherētes de auro purissimo et duos vucinos
 totidemq; anulos aureos. Porro anulos po
 suerunt in vtroq; latere rationalē ex q̄b⁹ p̄de
 rēt due cathene auree q̄s inseruerūt vucinis q̄
 in suphūeralis angulis eminebāt. Nec et ante
 et retro ita pueniebāt sibi vt suphūerale et rōna
 le mutuo necterent. stricta ad balthēū et annis
 forti⁹ copulata: q̄s iugebāt vitta hyacynthina
 ne laxa fluerēt et a se inuicē mouerent. sicut p̄ce
 pit dñs moysi. Fecerūt q̄z tunicā suphumeralē
 totā hyacynthinā et capitū in supiori pte p̄tra
 mediū oramq; p̄ gyrū capitij textilē: deorsum
 aut ad pedes malapunica ex hyacyntho: pur
 pura: x̄miculo ac bysso retorta et tintinnabula
 de auro purissimo: q̄ posuerunt inter malogra
 nata in extrema pte tunice p̄ gyrū tintinnabu
 lū autē aureū et malapunicū q̄b⁹ ornatus ince
 debat p̄tifer qm̄ mīsterio fungebat. sicut p̄ce
 pit dñs moysi. Fecerūt et tunicas byssinas o
 pere textili. Aaron et filijs ei⁹ et mitras cū co
 ronulis suis ex bysso: feminalia q̄z linea byssi
 na: cingulum x̄o de bysso retorta: hyacyntho:
 purpura: ac x̄miculo distinctū arte plumaria:
 sicut p̄cepit dñs moysi. Fecerūt et laminas sa
 cre veneratiōis de auro purissimo: scripserūt
 qz in ea ope gemario sc̄m̄ dñi et strinxerūt eam
 cū mitra vitta hyacynthina: sicut p̄cepit domi
 nus moysi. Perfectū ē igitur om̄e opus taber
 naculi et tecti testimonij. Fecerūtq; filij isrl̄ cun
 cta q̄ p̄cepit dñs moysi et obtulerūt tabernacu
 lū et tectū et vniuersas suppellectilē: anulos: ta
 bulas vectes colūnas: ac bases optozū d̄ pel
 libus arietū rubricatis et aliud opimentum de
 hyacynthinis pellib⁹: velū: archam: vectes p̄
 piciatoriū: mensam cū vasis suis. et p̄positio
 nis panibus candelabū: lucernas et vtensilia
 earū et oleo: altare aureū et vnguentū et thumi
 ama ex aromatibus et tentorium in introitu ta

bernaculi: altare eneū: reti
 aculū: vectes et vasa eius
 oia: labrū cū basi sua: tēto
 ria atrij et colūnas cū basi
 bus suis: tentoriū in intro
 itu atrij fūculosq; illi⁹ et pa
 xillos. Nihil ex vasis de
 fuit q̄ i mīsteriū tabernacu
 li et in tectū federis iussa s̄
 fieri. Vestes q̄z q̄b⁹ sacer
 dotes vtuntur in sc̄tuario.
 Aaron sc̄z et filij eius. ob
 tulerūt filij isrl̄ sicut p̄cepit
 dñs. Que postq; moyses
 cūcta vidit p̄pleta benedi
 xit eis. **Capitulum. xl.**

Ucutusq; est dñs ad
 moysen dicēs. **M**ense
 se p̄rio prima die mē
 sis eriges tabernaculū te
 stimonij. et pones in eo ar
 chā dimittesq; añ illā velū
 et illata mēsa pones sup eā
 q̄ rite p̄cepta sunt. Cande
 labrū stabit cū lucernis su
 is: et altare aureū in q̄ ado
 letur incēsum: corāz archa
 testimonij. Tentoriū in in
 troitu tabernaculi pones et
 añ illud altare holocausti.
 Labrū inf altarez taberna
 culū q̄b⁹ i plebis aq̄. Circū
 dabisq; atriū tētoꝝ et in
 gressum ei⁹. Et assumpto
 vinctōis oleo vnges taber
 naculū cū vasis suis vt s̄
 ctificent altare holocausti:
 et oia vasa ei⁹: labrū cū ba
 si sua. Oia vñctionis oleo
 p̄secrabis vt sint sc̄tāctōꝝ
 Applicabisq; aaron et fili
 os eius ad fores taberna
 culi testimonij et lotos aq̄ i
 dues sc̄tis vestib⁹ vt mini
 strēt mihi. et vuctio eoz in
 sacerdotiū sempiterū p̄fi
 ciat. Fecitq; moyses oia q̄
 p̄cepit dñs. Igitur mense
 primo anni sc̄di. prima die
 mēsis: collocatū ē taberna
 culū. Erexitq; moyses illd̄
 et posuit tabulas: ac bases
 et vectes: statuitq; colūnas
 et expādit tectū sup taber
 naculū: imposito desup o
 perimēto. sicut dñs impe
 rauerat. Posuit et testimo
 niū in archa subditis infra

in miris illis in pte
 inferiori. qui vocan
 tur hic coronule. q̄
 to de lamina sacra.
 ibi. Fecerūt et lami
 na. Cetera patenti ex
 dicit supra. xxvii. c.

Capitulum. xl.

Ucutusq; est
 domin⁹. p̄
 q̄ descripta ē
 tabernaculi cōstru
 ctio. hic consequē
 ter describitur eius
 erectio vbi p̄mittit
 p̄ceptum domi cui
 dicitur.
Mense p̄mo sc̄z
 secundi anni ab exi
 tu de egypto. secun
 do ponitur erectiō
 moysi cū dicit. Fe
 citq; moyses et. Et
 p̄mo q̄m̄ ad sp̄m̄
 tabernaculum cum
 dicitur. Collocatū ē
 tabernaculum et. se
 cundo q̄m̄ ad ea
 que erant infra sc̄m̄
 sc̄toꝝm̄ ibi.
Posuit et testio
 niū. id est tabulas
 que erant i testimo
 niū federis inf de
 um et populum.
Et oraculum de
 super. i. p̄picatoriū.
 tercio q̄m̄ ad ea q̄
 extra sanctū sanctoꝝ
 in tabernaculo cum
 dicitur. Posuit et
 mensam et.
Posuit et altare
 aureum s̄b tecto te
 stimonij. i. taberna
 culi. quia vocabat
 testimonium taber
 naculi.

Exodus

Contra velum. diuidēs sanctū & sanctōrum. & p hoc qd dicit. Cōtra velū & nō intra. p qd supra dicitū est. xxx. ca. scz qd altare incensū qd est idē qd altare aureū. nō erat in tra sanctōrum scz extra inter mēsam ppositiōis & cādelabrum. **E**t adoleuit sup eo incensum. s. ipe & moy- ses. qz faciebāt offi-

ciū sacerdotale quo usq; aaron & filij ei essent psecrati fm illos q dicit q psecratio sacerdotū non erat cōpleta die erectionis tabernaculi fm alios q dicit q illa dies fuit dies octaua psecratiōis sue nō solū moyses obtulit illo die sed etiā aaron & filij eius. vt habet **Leuit. ix.** de his opinionib; dicitur **Rume. viij.** Cōsequēter agit de erectione eoz q erāt extra tabernaculū i a- trio cum dicitur.

Et altare holocausti i vestibulo. id est in atrio.

Offerens. s. moyses & etiam aaron et filij ei; fm alijs ratione dicta.

Tabernaculum qz statuit inter tab. testi. & altare. s. holocausti non tū directe inter vtrūq; s; aliq; tū a latē.

Lauerūtq; in eo moyses & aaron & scz qn fuerunt conse-

crati & poterant accedere ad tabernaculum testimonij.

Erexit & atrium. s. colūnas & cortinas claudētes atrium p gyrum tabernaculi non tamen equale erat spaciū atrij in circuitu tabernaculi. qz ante ostiū tabernaculi qd erat in pte orientali spaciū atrij habebat. l. cubitos in quadrum. in alijs aut tribus ptebus habebat viginti cubitos latitudinis excepta spissitudine parietum tabernaculi.

Postq; omnia pfecta sunt operuit nubes tabernaculum in signum diuine acceptationis & p̄sentie sue.

Et gloria dñi impleuit illud. i. nubes glorioza q erat signum p̄sentie eius non solum supra tabernaculū s; etiaz intra. **N**ec poterat moyses ingredi. s. ppter reuerentiam p̄sentie domini. vt habet **le. iij. Reg. viij. ca.** vbi dicitur q non poterant sacerdotes stare & ministrare ppter nebulam. non qz obscuraret eoz aspectum. s; qz erat diuine p̄sentie signum. vñ ibi subditur. Implenerat ergo gloria domini domū domini. & ideo non poterant ibi stare ppter dei reuerentiam. sicut & moysi volenti appropinquare ad rubum. dicitū est. **N**e appropies inquit huc cū aut nubes recessit de medio tabernaculi stans supra tabernaculum: signum fuit q moyses tunc non poterat ingredi ad ministrandum s; quādo nubes tabernaculuz deserebat ita q nō stabat supra tabernaculū immediate erat signū motionis castrorum & sequebant nubes. & vbi quiescebat nubes ibi ponebant castra.

Nubes quippe domini incubabat p diem. ad refrigerium estus solis. **E**t ignis in nocte. ad prestandū beneficium lucis. vt autem p̄dicta melius intelligantur expressi in figura situm tabernaculi & atrij & eorum q erant intra ipa. prout in plano figurari possunt. sed optet mul-

ta supplere p imaginatiōem. **C**irculi p̄t in circulo huius spaciū p̄positi significant columnas atrij. linee vero p̄cedētes a circulo in circuitum significant cortinas ad columnas pendentes & atrium claudentes. totum spaciū autem intra contentam debet intelligi centum cubitorū lon-

gitudinis. & quinā- ginta latitudinis. & medietas huius spaciū ab oriente vsq; ad tabernaculū intelligenda est quadrata equilateralis scz quinquaginta cubitorum longitudinis ab oriente in occidentem. & quinquaginta latitudinis scz ab aquilone versus meridiem & in hoc spacio ante tabernaculum debet situari altare holocaustozū. **I**n alia vero medietate totius spaciū debet situari tabernaculum habens triginta cubitos longitudinis & decem latitudinis a posteriori parte tabernaculi vsq; ad cortinas atrij: versus occidentem spaciū viginti cubitorū latitudinis. et a latere tabernaculi adlonari vsq; ad cortinas spaciū viginti cubitorum. et similiter a latere eius meridionali vsq; ad cortinas spaciū viginti cubitorum. & sic patet q medietas secūda intra cortinas contenti totius spaciū quinquaginta cubitos habet longitudinis. & quinquaginta latitudinis. & defectum p̄ctoris in hoc intellectus suppleat inspectoris. **I**n orientali vero parte tabernaculi situandum est candelabrum. mensa p̄positiōis & altare incensū. **I**n occidentali vero parte eius situanda est archa. duo cherubin. & p̄piciatorium in locis infra descriptis.

Lauerūtq; in eo moyses et aaron ac filij ei; manus & pedes cū ingrederentur tectū federis & accederēt ad altare: sicut p̄cepit dñs moysi. **E**rexit & atrium p gyrum tabernaculi & altari ducto in introitu eius tentorio. **P**ostq; oia pfecta sunt opuit nubes tabernaculuz testimonij & glā dñi impleuit illud. **N**ec poterat moyses ingredi tectū federis nibe opiente: oia & maiestate dñi choruscate. qz cūcta nubes opuerat. **S**i qñ nubes tabernaculū deserebat p̄ficebant filij isrl; p turmas suas. **S**i p̄debat de sup: manebāt in eodē loco. **N**ubes quippe dñi incubabat p diē tabernaculo & ignis in nocte: vidētib; cunctis pplis isrl; p cūctas mōsiones suas.

ExPLICIT LIBER EXODI.

Postilla Nicolai de lyra sup Exodum finit.

¶ i. iij